

Mini Raamattu

Yleiskatsaus

Tämä on huolellisesti koottu valikoima muinaisia kreikankielisiä tekstejä, jotka on tarkoitettu parhaiten välittämään Jeesuksen opetukset ja ne kirjoitukset, joita Hän opetti, joihin Hän viittasi ja jotka Hän täytti. Tavoitteenamme on tarjota sinulle mahdollisimman tarkka esitys alkuperäisestä kreikasta nykyaikaisessa, luettavassa muodossa.

Vastuuvapauslauseke

Tämä käännös on luotu alkuperäisistä kreikankielisistä Septuaginta- ja bysanttilaisista teksteistä suurten kielimallien avulla. Tästä syystä se sisältää monia alkuperäisen kielen kulttuurin ja kieliopin piirteitä, mutta saattaa myös sisältää virheitä. Jos jokin näyttää oudolta, tarkista alkuperäinen kreikankielinen teksti. Jos löydät virheen, lähetä se sähköpostitse osoitteeseen jesuslord@joshuabible.com.

Lisensointi

Sinulla on lupa jäljentää ja levittää tätä käännöstä osittain tai kokonaan.

Sinulla ei ole lupaa muokata tai myydä sitä. Jos löydät virheen, lähetä sähköpostia osoitteeseen jesuslord@joshuabible.com, jotta voimme korjata sen ja toimittaa sinulle päivitetyn version.

Alkuperä

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 |
25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 |
47 | 48 | 49 | 50

Matteuksen evankeliumi

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 |
25 | 26 | 27 | 28

Lähtö

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 |
25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40

Markuksen evankeliumi

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16

Luvut

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 |
25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36

Johanneksen evankeliumi

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21

Toinen Laki

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 |
25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34

Johanneksen kirje

1 | 2 | 3 | 4 | 5

Joosuan kirja

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24

Alkuperä

1

Alussa Jumala teki taivaan ja maan. Mutta maa oli näkymätön ja muodostamaton, ja pimeys oli syvyyden yllä, ja Jumalan Henki liikkui veden yllä. Ja Jumala sanoi: Tulkoon valo, ja valo tuli. Ja Jumala näki valon, että se oli hyvä, ja Jumala erotti valon ja pimeyden toisistaan. Ja Jumala kutsui valon päiväksi, ja pimeyden hän kutsui yöksi. Ja tuli ilta, ja tuli aamu, ensimmäinen päivä.

Ja Jumala sanoi: Tulkoon taivaankansi veden keskelle, ja olkoon se erottamassa vettä vedestä, ja tapahtui niin. Ja Jumala teki taivaankannen, ja Jumala erotti veden, joka oli taivaankannen alla, ja veden, joka oli taivaankannen yläpuolella. Ja Jumala kutsui taivaankantta taivaaksi, ja Jumala näki, että se oli hyvä, ja tuli ilta ja tuli aamu, toinen päivä.

Ja Jumala sanoi: Koottakoon taivaan alla oleva vesi yhteen

paikkaan, ja tulkoon kuiva näkyviin. Ja tapahtui niin: taivaan alla oleva vesi koottiin yhteen paikkoihinsa, ja kuiva tuli näkyviin. Ja Jumala kutsui kuivan maaksi, ja vesien kokoelmat hän kutsui meriksi, ja Jumala näki, että se oli hyvä. Ja Jumala sanoi: Versoko maa ruohoa, joka kylvää siementä lajinsa mukaan ja samanlaisuuden mukaan, ja hedelmällisiä puita, jotka tekevät hedelmää, jonka siemen on sen sisällä lajinsa mukaan maan päällä. Ja tapahtui niin. Ja maa toi esiin ruohon, joka kylvää siementä lajiensa ja samankaltaisuutensa mukaan, ja hedelmää kantavan puun, joka tekee hedelmää, jonka siemen on sen sisällä lajiensa mukaan maan päällä, ja Jumala näki, että se oli hyvä. Ja tuli ilta, ja tuli aamu, kolmas päivä.

Ja Jumala sanoi: Tulkoot valaisijat taivaanvahvuuteen valaisemaan maata, erottamaan päivän ja yön toisistaan, ja olkoot ne merkkeinä osoittamaan aikoja, päiviä ja vuosia. Ja olkoot ne valoiksi taivaanvahvuudessa, niin että ne antavat valoa maan päällä, ja tapahtui näin. Ja Jumala teki kaksi suurta valaisinta: suuremman valaisimen johtamaan päivää ja pienemmän valaisimen johtamaan yötä, sekä tähdet. Ja Jumala asetti ne taivaan taivaanvahvuuteen antamaan valoa maan päälle, ja hallitsemaan päivää ja yötä, ja erottamaan valon ja pimeyden toisistaan, ja Jumala näki, että se oli hyvä. Ja tuli ilta ja tuli aamu, neljäs päivä.

Ja Jumala sanoi: Tuokoot vedet esiin eläviä olentoja, ja linnut lentäkööt maan päällä taivaankannen alla. Ja tapahtui niin. Ja Jumala teki suuret meriolennot ja kaiken matelijaeläinten

sielun, jotka vedet johdattivat ulos lajiensa mukaan, ja kaiken siivellisen linnun lajiensa mukaan, ja Jumala näki, että ne olivat hyviä. Ja Jumala siunasi heitä sanoen: Kasvakaa ja lisääntykää, ja täyttäkää vedet merissä, ja linnut lisääntyköt maan päällä. Ja tuli ilta, ja tuli aamu, viides päivä.

Ja Jumala sanoi: Tuokoon maa esiin elävän sielun rodun mukaan, nelijalkaiset eläimet ja matelijat ja maan pedot rodun mukaan. Ja tapahtui näin. Ja Jumala teki maan pedot lajiensa mukaan, ja karjan niiden lajiensa mukaan, ja kaikki maan matelijat lajiensa mukaan, ja Jumala näki, että se oli hyvää.

Ja Jumala sanoi: Tehkäämme ihminen meidän kuvaksemme ja kaltaiseksemme, ja hallitkoot he meren kaloja ja taivaan lintuja ja karjaa ja koko maata ja kaikkia matelijoita, jotka matelevat maan päällä. Ja Jumala teki ihmisen Jumalan kuvan mukaan, hän teki hänet, mieheksi ja naiseksi hän teki heidät. Ja Jumala siunasi heitä sanoen: Lisääntykää ja moninkertaistukaa, ja täyttäkää maa ja alistakaa se, ja hallitse meren kaloja ja taivaan lintuja ja kaikkea karjaa ja koko maata ja kaikkia matelijoita, jotka matelevat maan päällä. Ja Jumala sanoi: Katso, minä olen antanut teille kaikki ruohot, jotka tuottavat siementä ja jotka ovat koko maan päällä, ja kaikki puut, joissa on hedelmä, joka tuottaa siementä; ne ovat teille ravinnoksi. Ja kaikille maan pedoille, ja kaikille taivaan linnuille, ja jokaiselle matelijalle, joka matelee maan päällä, jolla on itsessään elämän sielu, ja kaikki vihreä ruoho ravinnoksi, ja näin tapahtui. Ja Jumala näki kaiken, minkä hän oli tehnyt, ja katso, se oli erittäin hyvää, ja

tuli ilta ja tuli aamu, kuudes päivä.

2

Ja taivas ja maa valmistuivat, ja koko niiden maailma.

Ja Jumala saattoi päätökseen kuudentena päivänä työnsä, jotka hän oli tehnyt, ja lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikista töistään, jotka hän oli tehnyt. Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen, koska hän lepäsi sinä päivänä kaikista töistään, jotka Jumala oli alkanut tehdä.

Tämä on taivaan ja maan synnyn kirja, kun se tapahtui, sinä päivänä jona Herra Jumala teki taivaan ja maan, Ja jokainen pellon vihreä kasvi ennen kuin tuli olemaan maan päällä, ja kaikki pellon ruoho ennen kuin nousi, sillä Jumala ei ollut antanut sataa maan päälle, eikä ihmistä ollut viljelemään sitä. Lähde nousi maasta ja kasteli koko maan pinnan. Ja Jumala muovasi ihmisen tomusta maasta, ja hengitti hänen kasvoihinsa elämän hengityksen, ja ihmisestä tuli elävä sielu.

Ja Jumala istutti paratiisin Eedeniin idän puolelle, ja asetti sinne ihmisen, jonka hän oli muovannut. Ja Jumala kasvatti vielä maasta jokaisen puun, joka oli kaunis katsella ja hyvä syödä, ja elämän puun keskelle paratiisin ja puun, joka antoi tietää hyvän ja pahan. Joki lähtee Edenistä kastelemaan paratiisia, ja sieltä se jakautuu neljään haaraan. Yhden nimi on Pishon, tämä kiertää

koko Havilan maan, siellä missä on kultaa. Mutta tuon maan kulta on hyvää, ja siellä on karfunkeli ja vihreä kivi. Ja toisen joen nimi on Giihon, tämä kiertää koko Etioopian maan. Ja kolmas joki on Tigris, joka kulkee Assyrian vastapäätä, ja neljäs joki on Eufrat. Ja Herra Jumala otti ihmisen, jonka hän oli muovannut, ja asetti hänet nautinnon paratiisiin sitä työskentelemään ja vartioimaan. Ja Herra Jumala käski Adamia sanoen: Kaikista puista, jotka ovat paratiisissa, saat vapaasti syödä. Mutta hyvän ja pahan tiedon puusta te ette saa syödä, sillä sinä päivänä, jona te syötte siitä, te totisesti kuulette.

Ja Herra Jumala sanoi: Ei ole hyvä ihmisen olla yksin, tehkäämme hänelle auttaja häntä vastaava. Ja Jumala muovasi vielä maasta kaikki pellon pedot ja kaikki taivaan linnut, ja toi ne Adamille nähdäkseen, mitä hän kutsuu niitä, ja jokainen, jonka Aadam kutsui eläväksi sieluksi, tämä oli sen nimi. Ja Aadam antoi nimet kaikille karjaeläimille ja kaikille taivaan linnoille ja kaikille peldon pedoille, mutta Aadamille ei löytynyt hänen kaltaistaan auttajaa. Ja Jumala asetti transsitilan Adamin päälle, ja hän nukkui, ja otti yhden hänen kyljistään ja täytti sen tilalle lihalla. Ja Jumala rakensi kylkiluun, jonka hän oli ottanut Aadamista, vaimoksi ja toi hänet Aadamin luo. Ja Aadam sanoi: Tämä nyt on luu minun luistani ja liha minun lihastani, tätä kutsutaan naiseksi, koska hän otettiin miehestä. Tämän vuoksi ihminen jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, ja he kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. Ja ne kaksi olivat alastomia, sekä Aadam että hänen vaimonsa, eivätkä he häpeäneet.

3

Mutta käärme oli viisain kaikista pedoista, jotka olivat maan päällä ja jotka Herra Jumala oli tehnyt, ja käärme sanoi naiselle: Mitä, sanoiko Jumala: Ette saa syödä mistään paratiisin puusta? Ja nainen sanoi käärmeelle: Paratiisin puun hedelmästä me syömme, Mutta paratiisin keskellä olevan puun hedelmästä Jumala sanoi: Ette saa syödä siitä ettekä koskea siihen, jottette kuolisi. Ja käärme sanoi naiselle: Ette suinkaan kuole. Sillä Jumala tiesi, että sinä päivänä, jona syötte siitä, teidän silmänne avautuvat ja olette kuin jumalia, tuntien hyvän ja pahan. Ja nainen näki, että puu oli hyvä ruoaksi ja että se oli miellyttävä silmille katsella ja kaunis ymmärryksen saamiseksi, ja otettuaan sen hedelmästä hän söi ja antoi myös miehelleen, joka oli hänen kanssaan, ja he söivät. Ja kahden silmät avautuivat, ja he tiesivät, että he olivat alastomia, ja he ompelivat viikunapuun lehtiä ja tekivät itselleen lannevaatteet. Ja he kuulivat Herran Jumalan äänen, kun hän käveli paratiisissa illalla, ja Aadam ja hänen vaimonsa piiloutuivat Herran Jumalan kasvoilta paratiisissa olevan puun keskelle. Ja Herra Jumala kutsui Adamin ja sanoi hänelle: Adam, missä olet? Ja hän sanoi hänelle: Kuulin sinun äänesi kävelevän paratiisissa, ja pelkäsin, koska olen alaston, ja piilouduin. Ja Jumala sanoi hänelle: Kuka ilmoitti sinulle, että olet alaston, ellet ole syönyt siitä puusta, josta käskin sinun olla syömättä ainoastaan siitä? Ja Aadam sanoi: Nainen, jonka sinä annoit minun kanssani, hän antoi minulle puusta, ja minä söin. Ja Herra Jumala sanoi vaimolle: Mitä tämä on, minkä

sinä teit? Ja vaimo sanoi: Käärme petti minua, ja minä söin.

Ja Herra Jumala sanoi käärmeelle: Koska teit tämän, kirottu olet sinä enemmän kuin kaikki karja ja kaikki maan pedot. Rinnallasi ja vatsallasi sinun pitää kulkea, ja maata sinun pitää syödä kaikki elämäsi päivät. Ja vihollisuuden asetan sinun ja naisen väliin, ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä väliin; hän vartioi sinun päätäsi, ja sinä vartioit hänen kantapäätään. Ja vaimolle hän sanoi: Moninkertaistaen moninkertaistan surusi ja valituksesi. Suruissa synnyttät lapsia, ja miehesi puoleen on kääntymisesi, ja hän hallitsee sinua. Mutta Adamille hän sanoi: Koska kuulit vaimosi ääntä ja söit siitä puusta, josta käskin sinulle yksin tästä olla syömättä, siitä söit, kirottu on maa sinun töittesi tähden, surruissa syöt sitä kaikki elämäsi päivät. Orjantappurat ja ohdakkeet nousevat sinulle, ja sinä syöt pellon ruohon. Kasvojesi hiessä sinä syöt leipäsi, kunnes palaat maahan, josta sinut otettiin, sillä maa olet ja maahan palaat. Ja Aadam kutsui vaimonsa nimen Elämä, koska hän on kaikkien elävien äiti. Ja Herra Jumala teki Adamille ja hänen vaimolleen nahkaiset tunikat ja puki heidät.

Ja Jumala sanoi: Katso, Aadam on tullut kuin yksi meistä tietämään hyvän ja pahan, ja nyt, ettei hän koskaan ojentaisi kättään ja ottaisi elämän puusta ja söisi, ja eläisi ikuisesti. Ja Herra Jumala lähetti hänet ulos ylellisyyden paratiisista työskentelemään maata, josta hänet otettiin. Ja hän ajoi Adamin ulos ja asetti hänet paratiisiin, herkun paikan, eteen ja asetti kerubit ja liekehtivän, kääntyvän miekan vartioimaan tietä

elämän puuhun.

4

Adam tunsi vaimonsa Eevan, ja raskaaksi tultuaan hän synnytti Kainin, ja sanoi: Hankin ihmisen Jumalan kautta. Ja hän synnytti vielä hänen veljensä Abelin, ja Abelista tuli lampaiden paimen, mutta Kain oli maata viljelevä. Ja tapahtui päivien kuluttua, että Kain toi maan hedelmistä uhrin Herralle, Ja Abel toi myös itse ensimmäissyntyneistä lampaistaan ja niiden rasvaosat, ja Jumala katsoi Abeliin ja hänen lahjoihinsa. Mutta Kainiin ja hänen uhreihinsa ei kiinnitetty huomiota, ja Kain oli hyvin murheellinen, ja hänen kasvonsa lysähti. Ja Herra Jumala sanoi Kainille: Miksi olet tullut niin syvästi murheelliseksi, ja miksi kasvosi ovat vaipuneet? Eikö, jos tarjoat oikein mutta et jaa oikein, ole tehnyt syntiä? Ole hiljaa, sinun puoleesi on hänen kääntymisensä, ja sinä hallitset häntä.

Ja Kain sanoi veljelleen Aabelille: Menkäämme tasangolle. Ja tapahtui, kun he olivat tasangolla, että Kain nousi veljeään Aabelia vastaan ja tappoi hänet. Ja Herra Jumala sanoi Kainille: Missä on veljesi Aabel? Ja hän sanoi: En tiedä. Olenko minä veljeni vartija? Ja Herra sanoi: Mitä olet tehnyt? Veljesi veren ääni huutaa minulle maasta. Ja nyt olet sinä kirottu maasta, joka avasi suunsa vastaanottamaan veljesi veren kädestäsi. Kun työskentelet maata, se ei enää anna vahvuuttaan sinulle, valittaen ja vapisevana tulet olemaan maan päällä. Ja Kain sanoi

Herralle Jumalalle: Minun syyni on liian suuri anteeksiannettavaksi. Jos sinä karkottaa minut tänään pois maan kasvolta ja sinun kasvoltasi, minä piiloudun, ja minä olen valittava ja vapiseva maan päällä, ja jokainen, joka löytää minut, tappaa minut. Ja Herra Jumala sanoi hänelle: Ei näin, jokainen joka tappaa Kainin, seitsemän kostettavana vapauttaa. Ja Herra Jumala asetti merkin Kainille, ettei jokainen häntä löytävä tappaisi häntä. Kain meni pois Jumalan kasvojen edestä ja asui Naidin maassa Edeniä vastapäätä.

Ja Kain tunsu vaimonsa, ja tämä tuli raskaaksi ja synnytti Enokin. Ja hän oli rakentamassa kaupunkia, ja hän nimesi kaupungin poikansa nimen mukaan, Enok. Enokille syntyi Gaidad, ja Gaidad siitti Malelelin, ja Malelel siitti Metusalan, ja Metusala siitti Lamekin.

Ja Lamek otti itselleen kaksi vaimoa, yhden nimi oli Ada ja toisen nimi oli Sella. Ja Ada synnytti Jobelin; tämä oli teltoissa asuvien karjankasvattajien isä. Ja hänen veljensä nimi oli Jubal, tämä oli se, joka keksi psaltterin ja lyyran. Sella synnytti myös Tubalin, ja hän oli vasaranlyöjä, pronssin ja raudan seppä. Tubalin sisar oli Noema. Lamek sanoi vaimoilleen Adalle ja Sellalle: Kuulkaa minun ääntäni, Lamekin vaimot, kuunnelkaa minun sanojani, sillä minä tapoin miehen, joka haavoi minua, ja nuorukaisen, joka löi minua mustelmille. Että Kainin puolesta on kostettu seitsemän kertaa, mutta Lamekin puolesta seitsemänkymmentä kertaa seitsemän.

Aadam tunsi vaimonsa Eevan, ja tämä tuli raskaaksi ja synnytti pojan, ja hän nimesi hänet Seetiksi sanoen: Jumala on herättänyt minulle toisen siemen Aabelin sijasta, jonka Kain tappoi. Ja Seetille syntyi poika, ja hän nimesi hänet Enokseksi. Tämä alkoi huutaa avuksi Herran, Jumalan, nimeä.

5

Tämä on ihmisten syntykirja, sinä päivänä, jona Jumala teki Adamin, Jumalan kuvan mukaan hän teki hänet Uroksen ja naaraan hän loi heidät, ja siunasi heidät, ja antoi heille nimen Aadam sinä päivänä, jona hän loi heidät. Aadam eli kaksisataakolmekymmentä vuotta ja siitti pojan hänen muotonsa mukaan ja hänen kuvansa mukaan, ja nimesi hänen nimensä Seet. Aadamın päivät, jotka hän eli sen jälkeen kun hän siitti Setin, tulivat seitsemänsataa vuotta, ja hän siitti poikia ja tyttäriä. Ja kaikista Aadamın päivistä, jotka hän eli, tuli yhdeksänsataakolmekymmentä vuotta, ja hän kuoli. Seth eli viisisataa vuotta ja siitti Enoksen. Ja Seth eli Enoksen siittämisen jälkeen seitsemänsataa seitsemän vuotta, ja hän siitti poikia ja tyttäriä. Kaikki Seetin päivät olivat yhdeksänsataakahdeksantoista vuotta, ja hän kuoli. Ja Enos eli sata yhdeksänkymmentä vuotta, ja siitti Kainanin. Ja Enos eli Kainanin synnyttämisen jälkeen seitsemänsataaviisitoista vuotta, ja hän synnytti poikia ja tyttäriä. Ja kaikki Enoksen päivät olivat yhdeksänsataaviisi vuotta, ja hän kuoli. Ja Kainan eli sata seitsemänkymmentä vuotta ja siitti Mahalalelin. Ja

Kainan eli sen jälkeen, kun hän synnytti Mahalalelin, neljäsataa neljäkymmentä vuotta, ja synnytti poikia ja tyttäriä. Kainanin kaikki päivät tulivat yhdeksänsataakymmenen vuotta, ja hän kuoli.

Ja Mahalalel eli sataviisikuusikymmentä vuotta ja siitti Jaredin. Ja Mahalalel eli sen jälkeen, kun hän oli synnyttänyt Jaredin, seitsemänsataakolmekymmentä vuotta ja synnytti poikia ja tyttäriä. Ja kaikista Maleleelin päivistä tuli kahdeksansataayhdeksänkymmentäviisi vuotta, ja hän kuoli. Ja Jared eli sata kuusikymmentäkaksi vuotta ja siitti Enokin. Ja Jared eli Enokin siirtämisen jälkeen kahdeksansataa vuotta ja siitti poikia ja tyttäriä. Ja kaikista Jaredin päivistä tuli yhdeksänsataakuusikymmentäkaksi vuotta, ja hän kuoli. Ja Enok eli sata kuusikymmentäviisi vuotta ja siitti Metusalan. Enok miellytti Jumalaa sen jälkeen, kun hän synnytti Methuselan, kaksisataa vuotta, ja hän synnytti poikia ja tyttäriä. Ja kaikki Enokin päivät olivat kolmesataa kuusikymmentäviisi vuotta. Ja Eenok oli miellyttänyt Jumalaa, eikä häntä löydetty, koska Jumala oli siirtänyt hänet. Ja Metusala eli sata kuusikymmentä seitsemän vuotta ja siitti Lamekin. Ja Metusalah eli sen jälkeen, kun hän synnytti Lamekin, kahdeksansataa kaksi vuotta, ja hän synnytti poikia ja tyttäriä. Ja kaikki Metusalan päivät, jotka hän eli, tulivat yhdeksänsataa kuusikymmentäyhdeksän vuotta, ja hän kuoli. Ja Lamek eli sata kahdeksänkymmentäkahdeksan vuotta ja siitti pojan. Ja hän nimesi hänet Nooksi sanoen: Tämä antaa meille levon töistämme ja käsiemme tuskista ja maasta, jonka Herra Jumala

kirosi. Ja Lamek eli sen jälkeen, kun hän synnytti Nooan, viisisataa kuusikymmentäviisi vuotta, ja hän synnytti poikia ja tyttäriä. Ja kaikki Lamekin päivät tulivat seitsemänsataa viisikymmentäkolme vuotta, ja hän kuoli. Ja Nooa oli viidensadan vuoden vanha, ja hän siitti kolme poikaa: Seemin, Haamin ja Jaafetin.

6

Ja tapahtui, kun ihmiset alkoivat tulla monilukuisiksi maan päällä, ja heille syntyi tyttäriä. Nähtyään ihmisten tyttäret, että he ovat kauniita, Jumalan pojat ottivat itselleen vaimoja kaikista, jotka he valitsivat. Ja Herra Jumala sanoi: Ei minun henkeni pysy näissä ihmisissä ikuisesti, koska he ovat lihaa, mutta heidän päivänsä tulevat olemaan sata kaksikymmentä vuotta. Jättiläiset olivat maan päällä niinä päivinä ja sen jälkeen, kun Jumalan pojat menivät ihmisten tyttärien luo ja he synnyttivät heille. Nuo olivat jättiläisiä ikiajasta, niitä mainioita ihmisiä.

Mutta kun Herra Jumala näki, että ihmisten paheet olivat moninkertaistuneet maan päällä ja että jokainen ajattelee sydämessään huolellisesti pahaa kaikkina päivinä, Ja Jumala harkitsi, että hän oli tehnyt ihmisen maan päälle, ja hän pohti asiaa. Ja Jumala sanoi: Pyyhin pois ihmisen, jonka tein, maan kasvoilta, ihmisestä karjaan asti ja matelijoista taivaan lintuihin asti, sillä olen pahoillani, että tein heidät.

Mutta Nooa löysi armon Herran Jumalan edessä. Nämä ovat Nooan sukupolvet. Nooa oli vanhurskas ihminen, täydellinen omana aikanaan, ja hän eli Jumalan mieliksi. Nooa synnytti kolme poikaa: Seemin, Haamin ja Jaafetin. Mutta maa turmeltui Jumalan edessä, ja maa täyttyi vääryydestä. Ja Herra Jumala näki maan, ja se oli turmeltunut, koska kaikki liha oli turmelnut tapansa maan päällä. Ja Herra Jumala sanoi Nooalle: Kaiken ihmisen aika on tullut eteeni, koska maa on täyttynyt vääryydestä heidän tähtensä, ja katso, minä tuhoan heidät ja maan.

Tee siis itsellesi arkki neliömäisistä puista, tee arkkiin pesiä ja peitä se sisältä ja ulkoa asfaltilla. Ja näin teet arkin: kolmesataa kyynärää arkin pituus, ja viisikymmentä kyynärää leveys, ja kolmekymmentä kyynärää sen korkeus. Kokoamalla yhteen sinä teet arkin, ja yhteen kyynärään sinä viimeistelet sen ylhäältä. Arkin oven sinä teet sivulle, ja sinä teet sen alemmilla kerroksilla kaksoiskerroksiseksi ja kolmoiskerroksiseksi. Mutta minä, katso, tuon tulvan, veden maan päälle tuhotakseni kaiken lihan, jossa on elämän henki taivaan alla, ja kaikki mikä on maan päällä, kuolee.

Ja minä teen liittoni sinun kanssasi, ja sinä tulet arkkiin, sinä ja sinun poikasi ja sinun vaimosi ja sinun poikiesi vaimot sinun kanssasi. Ja kaikista karjasta, kaikista matelijoista, kaikista pedoista ja kaikesta lihasta sinä tuot kaksi kutakin arkkiin, jotta pidät ne elossa itsesi kanssa: uros ja naaras ne tulevat olemaan. Kaikista linnuista, lentävistä lajiensa mukaan, ja kaikista

karjasta lajiensa mukaan, ja kaikista matelijoista, jotka matelevat maan päällä lajiensa mukaan, kaksi kaikista tulee sisään sinun luoksesi ravittavaksi kanssasi, uros ja naaras. Mutta sinä ota itsellesi kaikista ruuista, joita te tulette syömään, ja kokoa ne luoksesi, ja ne tulevat olemaan sinulle ja niille ravinnoksi. Ja Nooa teki kaiken, minkä Herra Jumala oli käskennyt hänen tehdä, niin hän teki.

7

Ja Herra Jumala sanoi Nooalle: Mene sinä ja koko taloutesi arkkiin, sillä sinut olen nähnyt vanhurskaana edessäni tässä sukupolvessa. Mutta puhtaista eläimistä tuo luoksesi seitsemän seitsemän, uros ja naaras, ja epäpuhtaista eläimistä kaksi kaksi, uros ja naaras. Ja taivaan puhtaista linnuista seitsemän seitsemän, uros ja naaras, ja kaikista linnuista, jotka eivät ole puhtaita, kaksi kaksi, uros ja naaras, ylläpitääkseen siemen koko maan päällä. Vielä seitsemän päivän kuluttua minä tuon sateen maan päälle neljäksikymmeneksi päiväksi ja neljäksikymmeneksi yöksi, ja minä pyyhin pois kaikki elävät olennot, jotka minä tein, koko maan päältä. Ja Nooa teki kaiken, minkä Herra Jumala oli hänelle käskennyt. Nooa oli kuusisadan vuoden vanha, ja vedenpaisumus tuli maan päälle. Nooa meni sisään arkkiin poikiensa, vaimonsa ja poikiensa vaimojen kanssa vedenpaisumuksen takia. Ja puhtaista linnuista ja epäpuhtaista linnuista ja puhtaista karjaeläimistä ja epäpuhtaista karjaeläimistä ja kaikista maan päällä matavista

Kaksi kerrallaan ne menivät Nooan luo arkkiin, uros ja naaras, niin kuin Jumala oli käskennyt Nooalle. Ja tapahtui seitsemän päivän jälkeen, ja vedenpaisumuksen vesi tuli maan päälle. Nooan elämän kuudennessasadannessa vuodessa, toisen kuukauden kahdentenakymmenentenäseitsemäntenä päivänä, sinä päivänä puhkesivat kaikki syvyyden lähteet, ja taivaan luukut avautuivat. Ja sade tuli maan päälle neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä. Tänä päivänä menivät sisään Nooa, Seem, Haam, Jaafet, Nooan pojat, ja Nooan vaimo, ja hänen poikiensa kolme vaimoa hänen kanssaan, arkkiin. Ja kaikki pedot lajiensa mukaan, ja kaikki karja lajiensa mukaan, ja jokainen maan päällä liikkuva matelijaolento lajiensa mukaan, ja jokainen lentävä lintu lajiensa mukaan, Ne menivät Nooan luo arkkiin, kaksi kaksi, uros ja naaras, kaikesta lihasta, jossa on elämän henki. Ja sisäänmenevät, uros ja naaras kaikesta lihasta, menivät sisään, niin kuin Jumala oli käskennyt Nooalle, ja Herra Jumala sulki arkin ulkopuolelta.

Ja tulva oli neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä maan päällä, ja vesi lisääntyi ja nosti arkin, ja se kohosi maasta. Ja vesi vallitsi ja lisääntyi suuresti maan päällä, ja arkki ajelehtii veden päällä. Vesi vallitsi hyvin voimakkaasti maan päällä ja peitti kaikki korkeat vuoret, jotka olivat taivaan alla. Viisitoista kyynärää yläpuolelle vesi nousi ja peitti kaikki korkeat vuoret. Ja kuoli kaikki liha, joka liikkui maan päällä: linnut, karja, pedot ja jokainen matelijaolento, joka liikkui maan päällä, ja jokainen ihminen. Ja kaikki, joilla oli elämän hengitys, ja jokainen, joka oli kuivalla maalla, kuoli. Ja hän pyyhki pois kaikki elävät

olennot, jotka olivat maan päällä, ihmisestä karjaan asti, matelijat ja taivaan linnut, ja ne pyyhittiin pois maasta. Ainoastaan Nooa jäi jäljelle, ja ne, jotka olivat hänen kanssaan arkissa. Ja vesi nousi maan päällä sata viisikymmentä päivää.

8

Ja Jumala muisti Nooan ja kaikki villieläimet ja kaiken karjan ja kaikki linnut ja kaikki matelijat, jotka matelijoivat, niin monta kuin oli hänen kanssaan arkissa, ja Jumala toi tuulen maan päälle, ja vesi lakkasi. Ja syvyyden lähteet peitettiin ja taivaan tulvanpurkajat, ja sade taivaasta pidätettiin. Ja vesi vetäytyi kulkien maasta, ja vesi väheni sadan viidenkymmenen päivän jälkeen. Ja arkki laskeutui seitsemänteen kuukauteen, kuukauden seitsemäntenä ja kahdentenakymmenentenä päivänä Araratın vuorille. Mutta vesi väheni kymmenenteen kuukauteen asti. Ja kymmenentenä kuukautena, kuukauden ensimmäisenä päivänä, nähtiin vuorten huiput. Ja tapahtui neljänsikymmenen päivän jälkeen, että Nooa avasi arkin ikkunan, jonka hän oli tehnyt. Ja hän lähetti korpin, ja se lähdettyään ei palannut, kunnes vesi oli kuivunut maan päältä. Ja hän lähetti kyyhkysen perässään nähdäkseen, oliko vesi laantunut maan päältä. Ja kun kyyhkynen ei löytänyt lepoa jaloilleen, se palasi hänen luokseen arkkiin, koska vesi oli kaiken maan päällä, ja hän ojensi kätensä, otti sen ja toi sen luokseen arkkiin. Ja odotettua vielä seitsemän muuta päivää, hän lähetti jälleen kyyhkysen ulos arkista. Ja kyyhkynen palasi hänen luokseen

iltaa kohti, ja sillä oli öljypuun lehden pirstale suussaan, ja Nooa tiesi, että vesi oli laantunut maasta. Ja odotettuaan vielä seitsemän muuta päivää, hän lähetti taas kyyhkysen, eikä se enää palannut hänen luokseen. Ja tapahtui kuudentena satana ensimmäisenä vuotena Nooan elämässä, ensimmäisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, että vesi lakkasi maasta. Ja Nooa paljasti arkin katon, jonka hän oli tehnyt, ja näki, että vesi oli lakannut maan pinnalta. Mutta toisessa kuukaudessa maa kuivui kuukauden kahdentenakymmenentenäseitsemäntenä päivänä.

Ja Herra Jumala sanoi Nooalle: Mene ulos arkista sinä ja vaimosi ja poikasi ja poikiesi vaimot kanssasi. Ja kaikki pedot, niin monet kuin on kanssasi, ja kaikki liha linnuista karjaan asti, ja jokainen matelijaolento, joka liikkuu maan päällä, tuo ulos mukanasasi. Ja lisääntykää ja moninkertaistukaa maan päällä. Ja Nooa meni ulos, ja hänen vaimonsa, ja hänen poikansa, ja hänen poikiensa vaimot hänen kanssaan, Ja kaikki pedot ja kaikki karja ja jokainen lintu ja jokainen matelijaolento, joka liikkui maan päällä lajiensa mukaan, menivät ulos arkista.

Ja Nooa rakensi alttarin Herralle, ja otti kaikista puhtaista karjaeläimistä ja kaikista puhtaista linnuista, ja uhrasi ne polttouhrina alttarilla. Ja Herra Jumala haistoi tuoksun. Ja Herra Jumala sanoi ajateltuaan: En enää kiroa maata ihmisten töiden takia, koska ihmisen mieli on nuoruudesta lähtien tarkoin pahan puolella. En siis enää lyö kaikkea elävää lihaa, niin kuin tein. Kaikkina maan päivinä siemen ja sadonkorjuu, kylmyys ja

kuumuus, kesä ja kevät, päivä ja yö eivät lakkaa.

9

Ja Jumala siunasi Nooan ja hänen poikansa, ja sanoi heille: Lisääntykää ja moninkertaistukaa, ja täyttäkää maa, ja hallitse sitä. Ja teidän vapinanne ja pelkonne tulee olemaan kaikkien maan villieläinten päällä, kaikkien taivaan lintujen päällä, kaikkien maan päällä liikkuvien päällä ja kaikkien meren kalojen päällä; teidän käsiinne olen ne antanut. Ja jokainen elävä matelijaolento on teille ruuaksi, kuten ruohon vihannekset olen antanut teille kaiken. Paitsi lihaa veressä, joka on sielu, ette saa syödä. Ja sillä teidän verenne, teidän sielujenne veren, vaadin kaikilta pedoilta, ja ihmisen kädestä, veljen kädestä, vaadin ihmisen sielun. Se joka vuodattaa ihmisen veren, hänen verensä vuodatetaan, koska tein ihmisen Jumalan kuvaksi. Mutta te lisääntykää ja moninkertaistukaa, ja täyttäkää maa ja alistakaa se.

Ja Jumala sanoi Nooalle ja hänen pojilleen, jotka olivat hänen kanssaan, sanoen Ja katso, minä pystytän liittoni teidän kanssanne ja teidän siemenenne kanssa teidän jälkeenne, ja kaiken elävän sielun kanssa teidän luonanne: linnuista, karjasta ja kaikista maan pedoista, niin monien kuin on teidän luonanne, kaikkien niiden joukosta, jotka lähtivät ulos arkista. Ja minä vakiinnuttan liittoni teidän kanssanne, eikä kaikki liha enää kuole vedenpaisumuksen vedestä, eikä enää tule

vedenpaisumusta tuhomaan koko maata. Ja Herra Jumala sanoi Nooalle: Tämä on liiton merkki, jonka minä annan minun ja teidän välillenne, ja kaiken elävän sielun välille, joka on teidän kanssanne, ikuisiksi sukupolviksenne. Minun jouseni asetan pilveen, ja se on liiton merkki minun ja maan välillä. Ja tapahtuu, kun minä kokoan pilviä maan päälle, kaari nähdään pilvessä. Ja minä muistan liittoni, joka on minun ja teidän välillänne, ja kaiken elävän sielun välillä kaikessa lihassa, eikä vesi enää tule vedenpaisumukseksi tuhotakseen kaikkea lihaa. Ja minun kaareni tulee olemaan pilvessä, ja minä näen sen muistaakseni ikuisen liiton minun ja maan välillä sekä kaiken elävän sielun välillä, joka on lihassa maan päällä. Ja Jumala sanoi Nooalle: Tämä on sen liiton merkki, jonka asetin minun ja kaiken lihan välille, joka on maan päällä.

Nooan pojat, jotka lähtivät ulos arkista, olivat Seem, Haam ja Jaafet. Haam oli Kanaanin isä. Nämä kolme ovat Nooan poikia, ja heistä hajaantuivat kaikki maan päälle. Ja Nooa, maan viljelijä, alkoi ja istutti viinitarhan. Ja hän joi viiniä, tuli humalaan ja oli alasti talossaan. Ja Haam, Kanaanin isä, näki isänsä alastomuuden, ja uloslähdettyään hän ilmoitti kahdelle veljelleen ulkona. Ja Seem ja Jaafet ottivat vaatteen, panivat sen molempien harteilleen ja menivät taaksepäin ja peittivät isänsä alastomuuden, ja heidän kasvonsa olivat taaksepäin, eivätkä he nähneet isänsä alastomuutta. Nooa heräsi viinistä, ja sai tietää mitä hänen nuorempi poikansa oli tehnyt hänelle. Ja hän sanoi: Kirottu olkoon Kanaan, palvelija, hän tulee olemaan kotitalouspalvelijana veljilleen. Ja hän sanoi: Siunattu olkoon

Herra, Seemin Jumala, ja Kanaan olkoon hänen palvelijansa. Jumala laajentakoon Jafetin, ja asukoon hän Semin taloissa, ja olkoon Kanaan hänen palvelijansa.

Nooa eli tulvan jälkeen kolmesataaviisikymmentä vuotta. Ja kaikki Nooan päivät tulivat yhdeksänsadaksi viideksikymmeneksi vuodeksi, ja hän kuoli.

10

Nämä ovat Nooan poikien, Seemin, Haamin ja Jaafetin, sukupolvet, ja heille syntyi poikia vedenpaisumuksen jälkeen.

Jafetin pojat: Gomer, Magog, Madai, Jovan, Elisa, Tubal, Mesek ja Tiras. Ja Gomerin pojat: Ashkenaz, Riphath ja Togarmah. Ja Jovanin pojat: Elisa ja Tarseis, Kittim ja Rodanim. Näistä erotettiin kansakuntien saaret heidän maassaan, kukin kielen mukaan heidän heimoissaan ja heidän kansakunnissaan.

Hamin pojat olivat Kuus, Mesraim, Fuud ja Kanaan. Kusun pojat olivat Saba, Havila, Sabatha, Regma ja Sabathaka, ja Regman pojat olivat Saba ja Dadan. Kuus synnytti Nimrodin. Tämä alkoi olla jättiläinen maan päällä. Hän oli jättiläinen metsästäjä Herran Jumalan edessä, tämän tähden he sanovat: Kuten Nimrod, jättiläinen metsästäjä Herran edessä. Ja hänen valtakuntansa alku oli Babylon ja Orech ja Archad ja Chalanne Shinarin maassa. Tuosta maasta lähti Assyria, ja hän rakensi

Niiniven ja Roobothin kaupungin ja Kalahin, ja Dasahin Niniven ja Kalahin välissä; tämä on suuri kaupunki. Ja Mesraim siitti ludiimilaiset, naftaliimilaiset, enemetiimilaiset ja labiimilaiset. Ja patrusilaiset ja kasluhilaiset, joista lähtivät filistealaiset, ja kaftorilaiset. Kanaan siitti Sidonin, esikoisensa, ja heettiläisen, ja jebusilaisen, amorilaisen ja girgasilaisen ja hiiviläisen, arukailaisen ja asennailaisen Ja aradian, ja samarialaisen ja amathin. Ja tämän jälkeen kanaanilaisten heimot hajaantuivat. Ja kanaanilaisten rajat olivat Sidonista, kunnes tullaan Geraraan ja Gazaan, kunnes tullaan Sodomaan ja Gomorraan, Adamaan ja Seboiimiin, aina Lasaan asti. Nämä ovat Haamin pojat heidän heimoissaan, heidän kielensä mukaan, heidän maissaan ja heidän kansoissaan.

Ja Shemille syntyi, ja hän oli kaikkien Eberin poikien isä, vanhemman Jafetin veli. Shemin pojat: Elam ja Assyria ja Arphaxad ja Lud ja Aram ja Cainan. Ja Aramin pojat: Uz, Ul, Gater ja Mesek. Ja Arphaxad synnytti Kainanin, ja Kainan synnytti Salan, ja Sala synnytti Eberin. Ja Eberille syntyi kaksi poikaa; toisen nimi oli Phaleg, koska hänen päivinään maa jaettiin, ja hänen veljensä nimi oli Joktan. Joktan synnytti Elmodadin, Salethin, Sarmothin ja Jerachin. Ja Hadoram, ja Abimael, ja Diklah ja Obal, ja Abimael ja Saba, ja Ofeir, Euilah ja Jobab; kaikki nämä olivat Joktanin poikia. Ja heidän asumisensa oli Massesta aina Sapheran vuoreen asti idässä. Nämä ovat Seemin pojat heidän heimoissaan, heidän kieltensä mukaan, heidän maissaan ja heidän kansoissaan. Nämä ovat Nooan poikien heimot heidän sukupolviensa mukaan, heidän

kansojensa mukaan; näistä hajaantuivat kansojen saaret maan päällä vedenpaisumuksen jälkeen.

11

Ja koko maassa oli yksi kieli ja yksi puhe kaikilla. Ja tapahtui, kun he liikkuivat idästä, he löysivät tasangon Senaarin maasta ja asettuivat sinne. Ja ihminen sanoi lähimmäiselleen: Tulkaa, tehkäämme tiiliä ja polttakaamme ne tulella. Ja heille tuli tiilestä kiveä, ja asfaltti oli heillä savena. Ja he sanoivat: Tulkaa, rakennetaan itsellemme kaupunki ja torni, jonka huippu ulottuu taivaaseen, ja tehkäämme itsellemme nimi, ennen kuin meidät hajotetaan ympäri koko maan. Ja Herra tuli alas nähdäkseen kaupungin ja tornin, jonka ihmisten pojat olivat rakentaneet. Ja Herra sanoi: Katso, yksi kansa ja yksi kieli kaikilla, ja tämän he aloittivat tehdä, ja nyt ei epäonnistu heiltä mikään, mihin he ryhtyvät. Tulkaa, ja kun olemme tulleet alas, sekoittakaamme heidän kielensä siellä, jotta he eivät kuulisi kukin naapurinsa ääntä. Ja Herra hajotti heidät sieltä kaiken maan kasvoille, ja he lakkasivat rakentamasta kaupunkia ja tornia. Tämän tähden sen nimeksi kutsuttiin Sekaannus, koska siellä Herra sekoitti koko maan huulet, ja sieltä Herra hajotti heidät koko maan kasvoille.

Ja nämä ovat Seemin sukupolvet, ja Seem oli sadan vuoden poika, kun hän siitti Arfaksadin, toisena vuonna vedenpaisumuksen jälkeen. Ja Seem eli viisisataa vuotta sen jälkeen, kun hän siitti Arfaksadin, ja hän siitti poikia ja tyttäriä,

ja kuoli. Ja Arphaxad eli sata kolmekymmentäviisi vuotta ja siitti Kainanin. Ja Arfaksad eli sen jälkeen, kun hän siitti Kainanin, neljäsataa vuotta, ja hän siitti poikia ja tyttäriä, ja kuoli. Ja Kainan eli sata kolmekymmentä vuotta, ja hän siitti Salan, ja Kainan eli sen jälkeen, kun hän siitti Salan, kolmesataa kolmekymmentä vuotta, ja hän siitti poikia ja tyttäriä, ja kuoli. Ja Sala eli sata kolmekymmentä vuotta ja siitti Eberin. Ja Sala eli kolmesataakolmekymmentä vuotta sen jälkeen, kun hän oli siittänyt Eberin, ja hän siitti poikia ja tyttäriä ja kuoli. Ja Eber eli sata kolmekymmentäneljä vuotta ja siitti Pelegin. Ja Eber eli kaksisataa seitsemänkymmentä vuotta sen jälkeen, kun hän synnytti Pelegin, ja synnytti poikia ja tyttäriä, ja kuoli. Ja Faleg eli satakolmekymmentä vuotta ja siitti Ragaun. Ja Faleg eli sen jälkeen, kun hän synnytti Ragaun, kaksisataa yhdeksän vuotta, ja synnytti poikia ja tyttäriä, ja kuoli. Ragau eli satakaksitrisakymmentä vuotta ja siitti Serukin. Ja Ragau eli sen jälkeen, kun hän synnytti Serukin, kaksisataa seitsemän vuotta, ja synnytti poikia ja tyttäriä, ja kuoli. Ja Serug eli sata kolmekymmentä vuotta ja siitti Nahorin. Ja Seruk eli sen jälkeen, kun hän synnytti Nahorin, kaksisataa vuotta, ja synnytti poikia ja tyttäriä, ja kuoli. Nahor eli sataseitsemänkymmentäyhdeksän vuotta ja siitti Terahin. Ja Nahor eli sen jälkeen, kun hän synnytti Terahin, sata kaksikymmentäviisi vuotta, ja synnytti poikia ja tyttäriä, ja kuoli. Terah eli seitsemänkymmentä vuotta ja siitti Abramin, Nahorin ja Haranin.

Nämä ovat Terahin sukupolvet: Terah synnytti Abramin ja Nahorin ja Haranin, ja Haran synnytti Lotin. Ja Arran kuoli

isänsä Terahin edessä siinä maassa, jossa hän oli syntynyt, kaldealaisten alueella. Abram ja Nahor ottivat itselleen vaimot: Abram vaimon nimi oli Saara, ja Nahorin vaimon nimi oli Melka, Haranin tytär ja Melkan isä ja Jiskan isä. Ja Sarai oli hedelmätön, eikä hän synnyttänyt lapsia. Ja Teera otti poikansa Abram vaimon, ja vei heidät pois kaldealaisten maasta mennäkseen Kanaanin maahan, ja he tulivat Harraniin asti ja asettuivat sinne asumaan. Kaikki Terahin päivät Haranin maassa olivat kaksisataaviisi vuotta, ja Terah kuoli Haranissa.

12

Ja Herra sanoi Abramille: Lähde maastasi, sukulaisuudestasi ja isäsi talosta, ja tule maahan, jonka minä sinulle näytän. Ja teen sinusta suuren kansan, ja siunaan sinua, ja teen nimesi suureksi, ja tulet siunatuksi. Ja minä siunaan ne, jotka siunaavat sinua, ja ne, jotka kiroavat sinua, minä kiroan, ja sinussa tulevat siunatuiksi kaikki maan heimot. Ja Abram meni, aivan kuten Herra oli puhunut hänelle, ja Loot lähti hänen kanssaan, mutta Abram oli seitsemänkymmentäviiden vuoden ikäinen, kun hän lähti Haranista. Ja Abram otti vaimonsa Saran ja veljenpoikansa Lootin ja kaiken heidän omaisuutensa, niin paljon kuin he olivat hankkineet, ja kaikki sielut, jotka he olivat hankkineet Haranista, ja he lähtivät mennäkseen Kanaanin maahan. Ja Abram kulki maan läpi sen pituudelta paikkaan Sikem,

korkealle tammelle, mutta kanaanilaiset asuivat silloin maassa. Ja Herra ilmestyi Abramille ja sanoi hänelle: Sinun siemenellesi minä annan tämän maan, ja Abram rakensi siellä alttarin Herralle, joka oli ilmestynyt hänelle. Ja hän lähti sieltä vuorelle Beetelin itäpuolelle ja pystytti siellä telttansa, Beetel länteen ja Ai itään, ja rakensi siellä alttarin Herralle ja huusi avuksi Herran nimeä. Ja Abram lähti, ja kuljettuaan hän leiriytyi autiomaahan.

Ja nälänhätä tuli maan päälle, ja Abram meni alas Egyptiin asumaan siellä vieraana, koska nälänhätä voimistui maan päällä. Tapahtui, kun Abram lähestyi mennäkseen Egyptiin, että Abram sanoi vaimolleen Saaralle: Minä tiedän, että olet kaunisnaamainen nainen. Tulee siis olemaan, kun egyptiläiset näkevät sinut, he sanovat, että tämä on hänen vaimonsa, ja he tappavat minut, mutta sinut he säästävät. Sanoin siis, että olen hänen sisarensa, jotta minulle kävisi hyvin sinun takiasi ja sieluni säilyisi hengissä sinun vuoksesi. Tapahtui, kun Abram meni Egyptiin, että egyptiläiset näkivät hänen vaimonsa ja huomasivat, että hän oli hyvin kaunis. Ja Faaraon hallitsijat näkivät hänet ja ylistivät häntä Faaraolle ja toivat hänet Faaraon taloon. Ja Abramia kohdeltiin hyvin hänen tähtensä, ja hänelle tuli lampaita, ja vasikoita, ja aaseja, ja palvelijoita, ja palvelijattaria, ja muuleja, ja kameleja. Ja Jumala vaivasi faraota suurilla ja pahoilla vaivoilla, ja hänen taloaan, Abramin vaimon Saaran tähden. Farao kutsui Abramin ja sanoi: Mitä tämä on, minkä teit minulle, ettet ilmoittanut minulle, että hän on vaimosi? Miksi sanoit, että hän on minun sisareni? Ja otin hänet

itselleni vaimoksi, ja nyt katso, vaimosi on edessäsi, ota hänet ja lähde pois. Ja Faarao käski miehiä Abramın suhteen lähettämään hänet pois, ja hänen vaimonsa, ja kaiken, mitä hänellä oli.

13

Abram meni ylös Egyptistä, hän itse ja hänen vaimonsa ja kaikki hänen omansa, ja Lot hänen kanssaan, erämaahan. Abram oli hyvin rikas: hänellä oli paljon karjaa, hopeaa ja kultaa. Ja hän meni takaisin sinne, mistä hän oli tullut, autiomaahan Beeteliin asti, siihen paikkaan, jossa hänen telttansa oli aiemmin ollut, Beetelin ja Angain välillä, Siihen paikkaan alttarin, jonka hän oli tehnyt siellä alussa, ja Abram huusi siellä avuksi Herran nimeä. Ja Lootilla, joka matkusti Abramın kanssa, oli lampaita ja härkiä ja teltoja. Ja maa ei riittänyt heille asua yhdessä, koska heidän omaisuutensa oli runsasta, ja maa ei riittänyt heille asua yhdessä. Ja tapahtui taistelu Abramın karjan paimenten ja Lootin karjan paimenten välillä, mutta kanaanilaiset ja perissiläiset asuivat silloin maassa. Abram sanoi Lotille: Älköön olko taistelua minun ja sinun välilläsi, äläkä minun paimenieni ja sinun paimenesi välillä, sillä me olemme veljiä. Eikö katso, kaikki maa on edessäsi? Eroa minusta: jos sinä menet vasempaan, minä menen oikeaan, mutta jos sinä menet oikeaan, minä menen vasempaan. Ja nostettuaan silmänsä Loot näki koko Jordanin ympäristön, että se kaikki oli kasteltu, ennen kuin Jumala tuhosi Sodoman ja Gomorran, kuin Jumalan paratiisi ja

kuin Egyptin maa, aina Sooariin asti. Ja Loot valitsi itselleen koko Jordanin ympäröivän alueen, ja Loot lähti idästä, ja he erosivat toisistaan, kukin veljestään. Abram asui Kanaanin maassa, mutta Lot asui ympäröivän alueen kaupungissa ja pystytti telttansa Sodomaan. Mutta ihmiset Sodomassa olivat hyvin pahoja ja syntisiä Jumalan edessä. Jumala sanoi Abramille Lotin erottamisen jälkeen: Katso ylös silmilläsi ja näe siitä paikasta, jossa nyt olet, pohjoiseen ja etelään ja itään ja mereen, Sillä kaiken sen maan, jonka sinä näet, minä annan sinulle ja sinun siemenellesi ikuisesti. Ja teen sinun siemenesi kuin maan hiekka: jos joku kykenee laskemaan maan hiekan, niin myös sinun siemenesi tullaan laskemaan. Noustuasi kulje läpi maan sen pituudelta ja leveydeltä, sillä sinulle annan sen ja jälkeläisillesi ikuisiksi ajoiksi. Ja siirrettyään telttansa Abram tuli ja asettui Mamren tammen luo, joka oli Hebronissa, ja rakensi siellä alttarin Herralle.

14

Tapahtui Amarphalin, Sennaarin kuninkaan, valtakunnassa, ja Ariochein, Ellasarin kuninkaan, Khedorlaomerin, Elamin kuninkaan, ja Tidgalin, kansojen kuninkaan, aikana He kävivät sotaa Ballan, Sodomän kuninkaan, kanssa ja Barsan, Gomorran kuninkaan, kanssa ja Sennaarin, Adaman kuninkaan, kanssa ja Symoborin, Seboeimin kuninkaan, kanssa ja Balakin kuninkaan kanssa – tämä on Segor. Kaikki nämä sopivat yhdessä Suolarotkon kohdalla; tämä on Suolameri. Kaksitoista vuotta he

palvelivat Kedorlaomeria, mutta kolmantenatoista vuotena he kapinoivat. Mutta neljäntenätoista vuotena tuli Khedorlaomer ja kuninkaat hänen kanssaan, ja he löivät jättiläiset, jotka olivat Ashtarothissa ja Karnaimissa, ja vahvat kansat yhdessä heidän kanssaan, ja ommealaiset, jotka olivat Sauen kaupungissa. Ja hoorealaiset Seirin vuorilla, aina Paranin terebiintille asti, joka on erämaassa. Ja palattuaan he tulivat tuomion lähteelle, tämä on Kades, ja he surmasivat kaikki Amalekin hallitsijat ja amorilaiset, jotka asuivat Hazazon-tamarissa Meni ulos Sodomän kuningas ja Gomorran kuningas ja Adaman kuningas ja Seboiimin kuningas ja Balakin kuningas, tämä on Segor, ja he asettuivat taisteluun heitä vastaan sotaan suolaisessa laaksossa. kohti Khedorlaomeria, Elamin kuningasta, ja Tidalia, kansojen kuningasta, ja Amraphelia, Sennaarin kuningasta, ja Ariokia, Ellasarin kuningasta – neljä kuningasta viittä vastaan. Mutta suolainen laakso oli asfalttikaivojen paikka, ja Sodomän kuningas ja Gomorran kuningas pakenivat ja putoivat sinne, mutta jäljelle jääneet pakenivat vuoristoon. He ottivat kaiken Sodomän ja Gomorran hevoset ja kaiken heidän ruokansa ja lähtivät pois. Ottivat myös Lotin, Abramın veljen pojan, ja hänen matkatavaroitaan, ja lähtivät, sillä hän asui Sodomassa.

Saavuttuaan eräs pelastettuista ilmoitti asiasta Abramille, heprealaiselle. Hän asui amorilaisen Mamren tammen luona, joka oli Eskolin ja Aunanin veli. Nämä olivat Abramın liittolaisia. Mutta Abram, kuultuaan että hänen veljensä Loot oli otettu vangiksi, laski omat kotitalouden jäsenensä, kolmesataa kahdeksantoista, ja ajoi takaa heitä aina Daaniin asti. Ja hän itse

ja hänen palvelijansa kaatuivat heidän päälleen yöllä, ja hän löi heitä ja ajoi heitä takaa Hobaan asti, joka on Damaskoksen vasemmalla puolella. Ja hän palautti takaisin kaikki Sodomian hevoset, ja hän palautti takaisin Lootin, hänen veljenpoikansa, ja kaikki hänen omaisuutensa, ja vaimot, ja kansan. Sodomian kuningas meni ulos häntä vastaan sen jälkeen, kun hän oli palannut Kedorlaomerin ja hänen kanssaan olleiden kuninkaiden lyömisestä Saven laaksoon, joka oli kuninkaiden tasanko.

Ja Melkisedek, Saalemin kuningas, toi leipiä ja viiniä, ja hän oli korkeimman Jumalan pappi. Ja hän siunasi Abramin, ja sanoi: Siunattu olkoon Abram korkeimmalle Jumalalle, joka loi taivaan ja maan. Ja siunattu olkoon korkein Jumala, joka luovutti vihollisesi sinun käsiisi, ja Abram antoi hänelle kymmenennen osan kaikesta. Sodomian kuningas sanoi Abramille: Anna minulle miehet, mutta hevoset ota itsellesi. Abram sanoi Sodomian kuninkaalle: Ojennan käteni Herraa, Korkeinta Jumalaa kohti, joka loi taivaan ja maan, Jos otan langasta sandaalin nauhaan saakka mitään kaikesta sinun omastasi, jotta et sanoisi, että minä rikastin Abramin. Paitsi mitä nuoret miehet söivät, ja sen osuuden niiden miesten, jotka kulkivat yhdessä kanssani: Eskol, Aunan, Mamre – nämä ottavat osuuden.

15

Mutta näiden sanojen jälkeen tapahtui Herran sana Abramille

näyssä, sanoen: Älä pelkää, Abram, minä suojelen sinua, palkkasi tulee olemaan hyvin suuri. Abram sanoo: Herra Herra, mitä sinä minulle annat? Minä lähden lapsettomana, ja kotitalouteni poika, tämä damaskolainen Eliezer. Ja Abram sanoi: Koska et antanut minulle siementä, kotona syntynyt palvelijani perii minut. Ja välittömästi Herran ääni tuli hänen luokseen sanoen: Ei tämä peri sinua, vaan se, joka tulee sinusta, hän perii sinut. Hän johti hänet ulos ja sanoi hänelle: Katso ylös taivaaseen ja laske tähdet, jos pystyt laskemaan ne. Ja hän sanoi: Näin tulee olemaan sinun siemenesi. Ja Abram uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi. Hän sanoi hänelle: Minä olen Jumala, joka johdin sinut ulos kaldealaisten maasta antaakseni sinulle tämän maan perittäväksi. Hän sanoi: Herra Jumala, mistä tiedän, että perin sen? Hän sanoi hänelle: Ota minulle kolmivuotias hieho, kolmivuotias vuohi, kolmivuotias pässi, turturikyyhky ja kyyhkynen. Hän otti itselleen kaikki nämä, ja jakoi ne keskeltä, ja asetti ne vastakkain toisiaan, mutta lintuja hän ei jakanut. Linnut laskeutuivat ruumiiden päälle, niiden puoliskojen päälle, ja Abram istui niiden viereen. Auringonlaskun aikaan hurmio valtasi Abramia, ja katso, suuri synkkä pelko valtasi hänet. Ja Abramille sanottiin: Tietäen tiedät, että sinun siemenesi tulee olemaan muukalainen maassa, joka ei ole heidän omansa, ja he orjuuttavat heidät, ja he kohtelevat heitä huonosti, ja he nöyryyttävät heitä neljäsataa vuotta. Mutta kansakunnan, jota he palvelevat, tuomitsen minä, ja tämän jälkeen he tulevat ulos täältä paljon matkatavaroita mukanaan. Mutta sinä menet isiesi luo rauhassa, kasvatettuna hyvässä vanhuudessa. Neljännessä sukupolvessa he palaavat

takaisin tänne, sillä amorilaisten synnit eivät ole vielä täyttyneet tähän päivään saakka. Mutta kun aurinko oli laskemassa länteen, syntyi liekki, ja katso, savuava uuni ja tulen soihdut, jotka kulkivat näiden jaettujen palasten välistä. Sinä päivänä Herra teki Abraminkin kanssa liiton sanoen: Sinun siemenellesi annan tämän maan Egyptin joesta aina suureen Eufrat-jokeen saakka. Kenealaiset ja kenetsealaiset ja kedmonalaiset. Ja heettiläiset ja perissiläiset ja refalaalaiset ja amorilaiset, ja kanaanilaiset, ja hivviläiset, ja girgasilaiset ja jebusilaiset.

16

Sarai, Abraminkin vaimo, ei synnyttänyt hänelle, mutta hänellä oli egyptiläinen palvelijatar, jonka nimi oli Hagar. Sarai sanoi Abramille: Katso, Herra on sulkenut minulta synnyttämisen. Mene siis palvelijattareni luo, jotta saisin lapsia hänestä. Abram kuunteli Sarain ääntä. Ja Saara, Abraminkin vaimo, otti Haagarin, egyptiläisen palvelijattarensa, kymmenen vuoden jälkeen siitä kun Abram oli asunut Kanaanin maassa, ja antoi hänet Abramille, miehellensä, vaimoksi. Ja hän meni Hagarin luo, ja hän tuli raskaaksi, ja näki että hän oli raskaana, ja emäntä tuli häväistyksi hänen edessään. Sarai sanoi Abramille: Minulle tehdään vääryyttä sinun takiasi. Minä annoin palvelijattareni sinun poveesi, mutta kun hän näki olevansa raskaana, minulta riistettiin kunnioitus hänen edessään. Jumala tuomitsee minun ja sinun välillä. Abram sanoi Saaralle: Katso, sinun orjattaresi on sinun käsissäsi, tee hänelle niin kuin sinulle on miellyttävää. Ja

Saara kohteli häntä pahoin, ja hän pakeni hänen kasvojensa edestä.

Herran enkeli löysi hänet vesilähteen luota erämaassa, lähteen luota Suurin tien varrelta. Ja Herran enkeli sanoi hänelle: Hagar, Sarain palvelijatar, mistä tulet ja minne menet? Ja hän sanoi: Minä pakenen emäntäni Sarain luota. Herran enkeli sanoi hänelle: Palaa emäntäsi luo ja alistu hänen käsiensä alle. Ja Herran sanansaattaja sanoi hänelle: Moninkertaistaen moninkertaistan sinun siemenesi, eikä sitä voida laskea sen paljouden vuoksi. Ja Herran enkeli sanoi hänelle: Katso, sinä olet raskaana ja synnytät pojan, ja kutsut hänen nimensä Ismael, sillä Herra on kuullut sinun nöyryytyksesi. Hän tulee olemaan maalaismainen mies, hänen kätensä kaikkia vastaan ja kaikkien kädet häntä vastaan, ja hän tulee asumaan kaikkien veljiensä edessä. Ja hän kutsui Herran nimeksi, joka puhui hänelle: Sinä Jumala, joka näet minut, sillä hän sanoi: Totisesti tässä minä näin hänet, joka ilmestyi minulle. Tämän tähden hän kutsui kaivon nimellä Kaivo, jossa näin hänet. Katso, se on Kadesin ja Baradin välillä. Ja Hagar synnytti Abramille pojan, ja Abram kutsui poikansa nimen, jonka Hagar synnytti hänelle, Ismaeliksi. Abram oli kahdeksankymmentäkuuden vuoden ikäinen, kun Hagar synnytti Abramille Ismaelin.

17

Abram oli yhdeksänkymmentäyhdeksän vuoden ikäinen. Ja

Herra ilmestyi Abramille ja sanoi hänelle: Minä olen sinun Jumalasi, ole miellyttävä minun edessäni ja ole moitteeton. Ja minä teen liittoni minun ja sinun välillesi, ja moninkertaistan sinut suuresti. Ja Abram kaatui kasvoilleen. Ja Jumala puhui hänelle sanoen: Ja minä, katso, minun liittoni on sinun kanssasi, ja sinusta tulee monien kansojen isä. Ja sinun nimeäsi ei kutsuta enää Abramiksi, vaan sinun nimesi tulee olemaan Abraham, koska olen asettanut sinut monien kansojen isäksi. Ja lisäksi sinua suuresti suuresti, ja teen sinusta kansoja, ja kuninkaat lähtevät sinusta. Ja minä teen liittoni sinun ja sinun jälkeläistesi välille heidän sukupolviensa ajaksi, ikuiseksi liitoksi, ollakseni sinun Jumalasi ja sinun jälkeläistesi Jumala. Ja annan sinulle ja sinun siemenellesi sinun jälkeesi sen maan, jossa asut muukalaisena, koko Kanaanin maan, ikuiseksi omaisuudeksi, ja olen heille Jumalaksi. Ja Jumala sanoi Abrahamille: Mutta sinä pidät minun liittoni, sinä ja sinun siemenesi sinun jälkeesi heidän sukupolviinsa. Ja tämä on liitto, jonka sinä tulet pitämään minun ja teidän välillänne ja sinun siemenesi välillä sinun jälkeesi heidän sukupolviinsa: ympärileikattakoon jokainen teidän miespuolisenne. Ja teidät ympärileikataan esinahkanne lihasta, ja se tulee olemaan liiton merkinä minun ja teidän välillänne. Ja kahdeksanpäiväinen lapsi ympärileikataan teillä, jokainen miespuolinen teidän sukupolviinne, sekä kotona syntynyt että hopealla ostettu kaikista vieraan pojista, joka ei ole sinun siemenestäsi. Ympärileikkauksella ympärileikataan talossasi syntynyt ja hopealla ostettu, ja liittoni tulee teidän lihallenne ikuiseksi liitoksi. Ja ympärileikkaamaton uros, joka ei tule

ympärileikatuksi lihansa esinahan kahdeksantena päivänä, se sielu tuhotaan pois rodustaan, koska hän on rikkonut minun liittoni. Ja Jumala sanoi Abrahamille: Saraia, sinun vaimoasi, ei tulla kutsumaan hänen nimeään Sarai, vaan Saara tulee olemaan hänen nimensä. Siunaan hänet ja annan sinulle hänestä lapsen ja siunaan sen, ja hänestä tulee kansoja, ja kuninkaat kansoista tulevat olemaan hänestä. Ja Abraham kaatui kasvoilleen ja nauroi, ja sanoi mielessään: Tuleeko sadavuotiaalle poika? Ja synnyttääkö Sarah yhdeksänkymmenvuotiaana? Abraham sanoi Jumalalle: Ismael, tämä eläköön sinun edessäsi. Jumala sanoi Abrahamille: Kyllä, katso, vaimosi Sarah synnyttää sinulle pojan, ja sinä kutsut hänen nimensä Iisak, ja minä perustan liittoni hänen kanssaan ikuisiksi liitoksi, ollakseni hänen Jumalansa ja hänen jälkeläistensä Jumala. Mutta Ismaelin suhteen, katso, olen kuullut sinua, ja katso, olen siunannut häntä, ja lisään häntä ja moninkertaistan häntä suuresti. Kaksitoista kansakuntaa hän synnyttää, ja teen hänestä suuren kansakunnan. Mutta liittoni minä teen Iisakin kanssa, jonka Saara synnyttää sinulle tähän aikaan ensi vuonna. Hän lopetti puhumisen hänelle, ja Jumala nousi Aabrahamin luota.

Ja Aabraham otti Ismaelin, oman poikansa, ja kaikki hänen kotitaloutensa jäsenet, ja kaikki hopealla ostetut, ja jokaisen miespuolisen niistä miehistä, jotka olivat Aabrahamin talossa, ja ympärileikkasi heidän esinahkansa sinä päivänä, niin kuin Jumala oli hänelle puhunut. Abraham oli yhdeksänkymmentäyhdeksän vuoden ikäinen, kun hänet

ympärileikattiin esinahastaan. Ismael, hänen poikansa, oli kolmentoista vuoden ikäinen, kun hänet ympärileikattiin esinahkansa lihasta. Mutta tuon päivän aikaan ympärileikattiin Abraham ja Ismael, hänen poikansa. Ja kaikki hänen talonsa miehet, ja hänen kotona syntyneet, ja hopealla ostetut vieraista kansoista.

18

Jumala ilmestyi hänelle Mamren tammen luona, hänen istuessaan telttansa ovella keskipäivällä. Nostettuaan katseensa hän näki, ja katso, kolme miestä seisoi hänen edessään, ja nähtyään heidät hän juoksi telttansa ovelta heitä vastaan ja kumarsi maahan. Ja hän sanoi: Herra, jos siis olen löytänyt armoa sinun edessäsi, älä ohita palvelijaasi. Otettakoon vettä, ja he peskööt jalkanne, ja viilentäkää itsenne puun alla. Ja otan leipää, ja te syötte. Ja tämän jälkeen te menette teidän tiellenne, jonka vuoksi te poikkesitte teidän palvelijanne luo. Ja hän sanoi: Tee näin, kuten olet puhunut. Ja Aabraham kiiruhti telttaan Saaran luo ja sanoi hänelle: Kiiruhda ja vaivaa kolme mittaa hienoa jauhoa ja tee tuhkassa paistettuja leipiä. Ja Abraham juoksi härkien luo ja otti hentoa ja hyvää vasikkaa ja antoi sen palvelijalle, ja tämä kiirehti valmistamaan sen. Hän otti voita ja maitoa ja vasikan, jonka oli valmistanut, ja asetti ne heidän eteensä, ja he söivät, mutta hän itse seisoi heidän vieressään puun alla.

Hän sanoi hänelle: Missä on vaimosi Saara? Tämä vastasi: Katso, teltassa. Hän sanoi: Palatessani tulen luoksesi tämän ajan mukaan vuoden kuluttua, ja Saara, sinun vaimosi, saa pojan. Saara kuuli tämän teltan ovella ollessaan hänen takanaan. Abraham ja Sarah olivat vanhoja, iän edistyneitä, ja Sarahille oli lakannut tapahtumasta naiselliset asiat. Saara nauroi itsekseen sanoen: Eihän sitä ole vielä minulle tapahtunut tähän asti, ja herrani on vanha. Ja Herra sanoi Abrahamille: Miksi Saara nauroi itsekseen sanoen: Todellako minä synnyttän? Minä olen jo vanhentunut. Ei mikään sana ole mahdotonta Jumalalle; tähän aikaan palaan sinun luoksesi vuoden kuluttua, ja Saaralle on poika. Mutta Saara kiisti sanoen: En naurahatanut, sillä hän pelkäsi. Ja hän sanoi hänelle: Ei, vaan sinä naurahahdit.

Sieltä nousseet miehet katsoivat alas kohti Sodomaa ja Gomorraa. Abraham matkusti heidän kanssaan saattaen heitä. Mutta Herra sanoi: En minä piilota Abrahamilta, palvelijaltani, mitä minä teen. Abraham tulee olemaan suureksi ja suureksi kansakunnaksi, ja hänessä siunataan kaikki maan kansakunnat. Tiesin, että hän káskee poikiaan ja taloaan hänen jälkeensä, ja he varjelevat Herran teitä tehdäkseen vanhurskautta ja oikeutta, jotta Herra toisi Aabrahamille kaikki, mitä hän puhui hänelle. Herra sanoi: Sodoman ja Gomorran huuto on tullut minun luokseni, ja heidän syntinsä ovat hyvin suuret. Laskeuduttuani siis näen, toteutuuko heidän huutonsa, joka tulee minun luokseni, vai eikö, jotta tietäisin. Ja miehet kääntyivät pois sieltä ja tulivat Sodomaan, mutta Aabraham oli vielä seisomassa Herran edessä. Ja lähestyen Abraham sanoi: Älä tuhoa

vanhurskasta yhdessä jumalattoman kanssa, niin että vanhurskas tulisi olemaan kuin jumalamaton. Jos kaupungissa on viisikymmentä vanhurskasta, tuhoatko heidät? Etkö säästäisi koko paikkaa viidenkymmenen vanhurskaan tähden, jos he ovat siellä? Älä missään tapauksessa tee näin: tappa vanhurskasta jumalattoman kanssa, niin että vanhurskas tulisi kuin jumalamaton. Ei missään tapauksessa! Sinä, joka tuomitset koko maan, etkö tekisi oikeutta? Herra sanoi: Jos Sodomassa on viisikymmentä vanhurskasta kaupungissa, säästän koko kaupungin ja kaikki paikat heidän tähtensä. Ja vastatessaan Aabraham sanoi: Nyt olen alkanut puhua Herralleni, vaikka minä olen vain maata ja tuhkaa. Jos vanhurskaat jäävät vajaaksi viidestäkymmenestä neljäänkymmeneen viiteen, tuhotko sinä viiden takia koko kaupungin? Ja hän sanoi: En tuhoa, jos löydän sieltä neljäkymmentäviisi. Ja hän lisäsi vielä puhuakseen hänelle, ja sanoi: Jos siellä löydetään neljäkymmentä, ja hän sanoi: En tuhoa neljänskymmenen tähden. Ja hän sanoi: Älköön Herra pahastuko, jos puhun? Entä jos siellä löydetään kolmekymmentä? Ja hän sanoi: En tuhoa niiden kolmenkymmenen tähden. Ja hän sanoi: Koska minulla on puhua Herralle, entä jos siellä löydetään kaksikymmentä? Ja hän sanoi: En tuhoa, jos löydän siellä kaksikymmentä. Ja hän sanoi: Herra, jos puhun vielä kerran; entä jos siellä löydetään kymmenen? Ja hän sanoi: En tuhoa kymmenen tähden. Herra meni pois, kun hän lakkasi puhumasta Aabrahamille, ja Aabraham palasi paikkaansa.

19

Kaksi enkeliä tuli Sodomaan illalla. Loot istui Sodoman portilla, ja nähtyään heidät Loot nousi heitä vastaan ja kumarsi kasvoilleen maahan. Ja hän sanoi: Katso, herrat, poiketkaa palvelijanne taloon ja yöpykää, ja peskää jalkanne, ja varhain noustuanne lähdette tiellenne. Ja he sanoivat: Ei, vaan yövymme kadulla. Ja hän pakotti heitä, ja he kääntyivät hänen luokseen ja menivät sisään hänen taloonsa, ja hän teki heille juoman, ja hän leipoi heille happamatonta leipää, ja he söivät. Ennen nukkumaan menemistä kaupungin miehet, sodomilaiset, ympäröivät talon nuorukaisesta vanhimpaan asti, kaikki kansa yhdessä. Ja he kutsuivat Lootin ulos ja sanoivat hänelle: Missä ovat ne miehet, jotka tulivat luoksesi yöllä? Tuo heidät ulos meille, jotta voisimme olla yhteydessä heihin. Loot meni ulos heitä kohti kynnykselle ja sulki oven takanaan. Hän sanoi heille: Ei millään tavalla, veljet, älkää tehkö pahaa. Minulla on kaksi tytärtä, jotka eivät ole tunteneet miestä. Tuon heidät ulos teille, ja käyttäkää heitä niin kuin teille olisi miellyttävää, mutta älkää tehkö vääryyttä näille miehille, joiden tähden he tulivat minun palkkieni suojan alle. He sanoivat hänelle: Poistu sieltä! Tulit tänne asumaan vieraana, etkä tuomitsemaan. Nyt kohtelemme sinua pahemmin kuin niitä. Ja he ahdistivat Lootia voimakkaasti ja lähestyivät murtaakseen oven. Miehet ojensivat kätensä, vetivät Lootin sisään luokseen taloon ja sulkivat talon oven. Miehet, jotka olivat talon ovella, he löivät sokeudella pienimmästä suurimpaan, ja he olivat halvaantuneita etsien

ovea. Miehet sanoivat Lootille: Onko sinulla täällä väviä, poikia tai tyttäriä? Tai jos sinulla on joku muu kaupungissa, vie heidät pois tästä paikasta, Että me hävitämme tämän paikan, koska heidän huutonsa korotettiin Herran edessä, ja Herra lähetti meidät tuhoamaan sen. Loot meni ulos ja puhui vävyilleen, jotka olivat ottaneet hänen tyttärensä, ja sanoi: Nouskaa ja menkää ulos tästä paikasta, koska Herra tuhoaa kaupungin. Mutta hän näytti pilkkaavan hänen vävyjensä edessä. Kun aamunkoitto koitti, enkelit kehottivat kiivaasti Lootia sanoen: Nouse, ota vaimosi ja kaksi tyttäresi, jotka sinulla on, ja lähde ulos, jotta et sinäkään tuhoutuisi kaupungin laittomuuksien mukana. Ja he olivat levottomia, ja enkelit tarttuivat hänen käteensä ja hänen vaimonsa käteensä ja hänen kahden tyttärensä käsiin, kun Herra säästää hänet.

Ja tapahtui, kun he toivat heidät ulos, ja he sanoivat: Pelasta itsesi sielu, älä katso taaksesi, äläkä pysähdy koko alueella, pelasta itsesi vuorelle, ettet koskaan tempautuisi mukaan. Loot sanoi heille: Anon. Herra, koska palvelijasi on löytänyt armon sinun edessäsi, ja olet suurentanut vanhurskautesi, jonka teet minulle elättääksesi sieluni, minä en kuitenkaan voi pelastua vuorelle, etteivät pahuudet koskaan saavuttaisi minua ja kuolisin. Katso, tämä kaupunki on lähellä, jotta voin paeta sinne, ja se on pieni. Voinko paeta sinne? Eikö se ole pieni? Ja sieluni säilyy hengissä sinun tähtesi. Ja hän sanoi hänelle: Katso, olen kunnioittanut sinua ja tämän sanan vuoksi en tuhoa kaupunkia, josta puhuit. Kiirehdi siis tulemaan pelastetuksi sinne, sillä en pysty tekemään mitään, ennen kuin tulet sinne. Tämän takia

hän kutsui tuon kaupungin nimen Segor. Aurinko nousi maan yllä, ja Loot saapui Soariin. Ja Herra satoi Sodomian ja Gomorran päälle tulikiveä ja tulta Herralta taivaasta. Ja hän hävitti nämä kaupungit ja koko ympäröivän alueen ja kaikki asukkaat kaupungeissa ja kaiken, mikä kasvoi maasta. Ja hänen vaimonsa katsoi taakseen, ja hänestä tuli suolapatsas. Abraham nousi varhain aamulla siihen paikkaan, jossa hän oli seisonut Herran edessä. Ja hän katsoi Sodomian ja Gomorran puoleen ja ympäröivän alueen puoleen, ja hän näki, ja katso, liekki nousi maasta kuin uunin höyry. Ja tapahtui, kun Jumala tuhosi kaikki ympäröivän alueen kaupungit, että Jumala muisti Abrahamia ja lähetti Lootin pois tuhon keskeltä, kun Herra tuhosi kaupungit, joissa Loot asui.

Loot meni ylös Segorista ja asettui vuorelle itse ja hänen kaksi tyttärtään hänen kanssaan, sillä hän pelkäsi asua Segorissa, ja hän asui luolassa itse ja hänen kaksi tyttärtään hänen kanssaan. Vanhempi sanoi nuoremmalle: Isämme on vanhempi, eikä maassa ole ketään, joka tulisi luoksemme, niin kuin koko maassa on tapana. Tule, juotetaan isällemme viiniä ja maataamme hänen kanssaan, ja herättäkäämme isästäämme siemen. He antoivat isälleen juoda viiniä sinä yönä, ja vanhempi tytär meni sisään ja nukkui isänsä kanssa sinä yönä, eikä hän tiennyt hänen nukkuessaan eikä hänen noustessaan. Tapahtui seuraavana päivänä, että vanhempi sanoi nuoremmalle: Katso, makasin eilen isämme kanssa. Juotetaan häntä viiniä myös tänä yönä, ja mene sisään ja makaa hänen kanssaan, ja herättäkäämme isästäämme siemen. He antoivat sinäkin yönä

isälleen viiniä juotavaksi, ja nuorempi meni sisään ja makasi isänsä kanssa, eikä hän tiennyt tämän nukkuessa eikä noustessa. Ja Lootin kaksi tytärtä tulivat raskaaksi isästään. Ja vanhempi synnytti pojan, ja hän kutsui hänen nimensä Moab sanoen: Minun isästäni, tämä on moabilaisten isä tähän päivään saakka. Nuorempi synnytti myös pojan, ja hän kutsui hänen nimensä Amman, sanoen: Poika minun suvustani, tämä on ammonilaisten isä tähän päivään asti.

20

Ja Abraham lähti sieltä etelän maahan ja asui Kadeksen ja Surin välillä, ja oleskeli Gerarassa. Abraham sanoi vaimostaan Sarahista, että hän on hänen sisarensa, sillä hän pelkäsi sanoa, että hän on hänen vaimonsa, etteivät kaupungin miehet koskaan tappasi häntä hänen tähtensä, ja Abimelek, Gerarin kuningas, lähetti ja otti Sarahin. Ja Jumala tuli Abimelekin luo unessa yön aikana ja sanoi: Katso, sinä kuolet sen naisen tähden, jonka otit, sillä tämä on asunut yhdessä miehen kanssa. Abimelech ei kuitenkaan koskenut häneen, ja sanoi: Herra, tuhoatko sinä tietämättömän ja oikeamielisen kansakunnan? Eikö hän itse sanonut minulle: Hän on sisareni? Ja eikö tämä sanonut minulle: Hän on veljeni? Puhtaalla sydämellä ja käsieni vanhurskaudessa tein tämän. Jumala sanoi hänelle unessa: Ja minä tiesin, että teit tämän puhtaasta sydäimestä, ja säästin sinua tekemästä syntiä minua vastaan, tämän tähden en sallinut sinun koskea häneen. Mutta nyt anna vaimo takaisin miehelle,

koska hän on profeetta, ja hän rukoilee sinun puolestasi, ja sinä elät. Mutta jos et palauta, tiedät, että kuolet sinä ja kaikki sinun omasi. Ja Abimelek nousi varhain aamulla, ja hän kutsui kaikki hänen palvelijansa, ja hän puhui kaikki nämä sanat heidän korviinsa, mutta kaikki miehet pelkäsivät suuresti. Ja Abimelek kutsui Abrahamin ja sanoi hänelle: Mitä tämä on, minkä teit meille? Emmekö ole tehneet syntiä sinua vastaan, että toit minun ja minun valtakuntani päälle suuren synnin? Teon, jota ei kukaan tekisi, olet sinä tehnyt minulle. Abimelek sanoi Abrahamille: Mitä nähtyäsi teit tämän? Mutta Abraham sanoi: Sillä ajattelin, ettei tässä paikassa ole jumalisuutta, ja he tappavat minut vaimoni vuoksi. Ja sillä todella, hän on minun sisareni isän puolelta, mutta ei äidin puolelta, ja hänestä tuli minulle vaimo. Tapahtui, että kun Jumala johti minut ulos isäni talosta, sanoin hänelle: Tee minulle tämä vanhurskaus: jokaisessa paikassa, johon menemme, sano minusta, että hän on veljeni. Abimelek otti tuhat didrakmaa, ja lampaat, ja vasikat, ja palvelijat, ja palvelijattaret, ja antoi Abrahamille, ja antoi takaisin hänelle hänen vaimonsa Saaran. Ja Abimelech sanoi Abrahamille: Katso, minun maani on edessäsi; asu missä sinulle miellyttää. Mutta Saaralle hän sanoi: Katso, olen antanut tuhat didragmaa veljellesi. Nämä tulevat olemaan sinulle kunniaksi sinun kasvosi puolesta ja kaikille niille, jotka ovat kanssasi, ja puhu kaikessa totuudenmukaisesti. Mutta Abraham rukoili Jumalaa, ja Jumala paransi Abimelekin ja hänen vaimonsa ja hänen orjattarensa, ja he synnyttivät. Sillä Herra oli sulkenut kaiken kohdun Abimelekin talossa Saaran, Abrahamin vaimon, tähden.

21

Ja Herra vieraili Saaran luona, kuten hän oli sanonut, ja Herra teki Saarelle, kuten hän oli puhunut. Ja raskaaksi tultuaan hän synnytti Abrahamille pojan tämän vanhuudessa, siihen aikaan, niin kuin Herra oli hänelle puhunut. Ja Abraham antoi pojalleen, joka syntyi hänelle ja jonka Saara synnytti hänelle, nimeksi Iisak. Ympärileikkasi Abraham Iisakin kahdeksantena päivänä, kuten Jumala oli käskenyt hänelle. Ja Abraham oli sata vuotta vanha, kun hänelle syntyi hänen poikansa Iisak. Saara sanoi: Herra on tuottanut minulle naurua, sillä jokainen, joka kuulee, iloitsee kanssani. Ja hän sanoi: Kuka ilmoittaisi Abrahamille, että Saara imettää lasta? Sillä minä synnytin pojan vanhuudessani. Ja lapsi kasvoi ja vieroitettiin, ja Abraham teki suuren juhlan sinä päivänä, jona hänen poikansa Iisak vieroitettiin. Mutta kun Saara näki egyptiläisen Haagarin pojan, joka oli syntynyt Abrahamille, leikkimässä hänen poikansa Iisakin kanssa, Ja hän sanoi Abrahamille: Aja pois tämä palvelijatar ja hänen poikansa, sillä tämän palvelijattaren poika ei saa periä yhdessä minun poikani Iisakin kanssa. Sana näytti erittäin kovalta Abrahamille hänen poikansa suhteen. Jumala sanoi Abrahamille: Älköön se olko sinulle kovaa lapsen ja orjattaren suhteen. Kaikkea, mitä Saara sinulle sanoo, kuule hänen äänensä, sillä Iisakin kautta kutsutaan sinulle siemen. Ja myös tämän palvelijattaren pojan teen suureksi kansaksi, koska hän on sinun siementäsi. Abraham nousi aamulla ja otti leipiä ja vesileilin, ja antoi ne Hagarille, ja asetti lapsen hänen

olkapäälleen ja lähetti hänet pois. Lähdettyään hän vaelsi erämaassa valan kaivon luona. Vesi leilistä loppui, ja hän heitti lapsen yhden kuusen alle. Lähdettyään hän istui kaukaa häntä vastapäätä, kuin jousen kantaman päässä, sillä hän sanoi: En näe lapseni kuolemaa. Ja hän istui häntä vastapäätä, mutta lapsi huusi ja itki. Jumala kuuli lapsen äänen siitä paikasta, missä hän oli, ja Jumalan enkeli kutsui Hagaria taivaasta ja sanoi hänelle: Mikä on, Hagar? Älä pelkää, sillä Jumala on kuullut lapsen äänen siitä paikasta, missä hän on. Nouse ja ota lapsi, ja pidä sitä lujasti kädessäsi, sillä minä teen siitä suuren kansakunnan. Ja Jumala avasi hänen silmänsä, ja hän näki kaivon, jossa oli elävää vettä, ja hän meni ja täytti leilin vedellä, ja juotti lasta. Ja Jumala oli lapsen kanssa, ja hän kasvoi ja asui erämaassa, ja hänestä tuli jousiampuja. Ja hän asui autiomaassa, ja hänen äitinsä otti hänelle vaimon Paranista Egyptistä.

Tapahtui siihen aikaan, että Abimelek ja hänen neuvonantajansa Ahussat ja hänen sotajoukkonsa ylipäällikkö Pikol sanoivat Abrahamille: Jumala on sinun kanssasi kaikessa, mitä teet. Nyt siis vanhoa minulle Jumalan kautta, ettet vahingoita minua eikä minun siementäni eikä minun nimeäni, vaan sen vanhurskauden mukaan, jonka minä tein sinun kanssasi, sinä teet minun kanssani ja sen maan kanssa, jossa sinä olet asunut. Ja Abraham sanoi: Minä vannon. Ja Abraham nuhteli Abimelekkä vedden kaivoista, joista Abimelekin palvelijat olivat ottaneet pois. Ja Abimelek sanoi hänelle: En tiennyt, kuka teki sinulle tämän asian, etkä sinä ilmoittanut minulle, enkä minä kuullut siitä ennen tätä päivää. Ja Abraham

otti lampaista ja vasikoita, ja antoi ne Abimelekille, ja he molemmat tekivät liiton. Ja Abraham asetti seitsemän uuhikaritsaa erikseen. Ja Abimelek sanoi Abrahamille: Mitä ovat nämä seitsemän karitsaa näistä lampaista, jotka olet asettanut erikseen? Ja Abraham sanoi, että sinä otat nämä seitsemän uuhikaritsaa minulta, jotta ne olisivat minulle todisteena siitä, että minä kaivoin tämän kaivon. Tämän tähden hän nimesi tuon paikan Valan kaivoksi, koska siellä he molemmat vannoinivat. Ja he tekivät liiton valan kaivossa. Mutta Abimelek nousi, hänen neuvonantajansa Ahussat ja hänen sotajoukkonsa ylipäällikkö Pikol, ja he palasivat filistealaisten maahan. Ja Abraham istutti pellon valan kaivon luokse, ja hän huusi siellä avuksi Herran, ikuisen Jumalan, nimeä. Abraham asui filistealaisten maassa kauan.

22

Ja tapahtui näiden sanojen jälkeen, että Jumala koetteli Abrahamia, ja sanoi hänelle: Abraham, Abraham, ja hän sanoi: Katso, minä. Ja hän sanoi: Ota poikasi, rakastettu, jonka rakastit, Iisak, ja mene korkeaan maahan ja uhraa hänet siellä polttouhriksi yhdellä niistä vuorista, jotka minä sinulle sanon. Noustuaan Aabraham aamulla satuloi aasinsa, otti kanssaan kaksi palvelijaa ja Iisakin, poikansa, ja halkaisten puut polttouhriksi, noustuaan meni ja tuli sille paikalle, jonka Jumala oli hänelle sanonut, kolmantena päivänä. Ja Abraham katsoessaan ylös näki paikan kaukaa. Ja Abraham sanoi

palvelijoilleen: Istukaa täällä aasin kanssa, minä ja poika kuljemme tänne asti, ja palvottuamme palaamme teidän luoksenne. Abraham otti polttouhrauksen puut ja asetti ne pojalleen Isaacille. Hän otti käsiinsä tulen ja miekan, ja he kaksi menivät yhdessä. Iisak sanoi isälleen Abrahamille: Isä. Tämä sanoi: Mikä on, lapseni? Hän sanoi: Katso, tuli ja puut ovat täällä, mutta missä on lammis polttouhriksi? Abraham sanoi: Jumala näkee itselleen lampaan polttouhriin, lapseni. Mentyään molemmat yhdessä, He tulivat sille paikalle, jonka Jumala oli hänelle sanonut, ja Aabraham rakensi sinne alttarin ja asetti puut, ja sidottuaan Iisakin, poikansa, hän asetti hänet alttarille puiden päälle. Ja Abraham ojensi kätensä ottaakseen miekan teurastaakseen poikansa. Ja Herran Sanansaattaja kutsui häntä taivaasta ja sanoi: Abraham, Abraham! Hän vastasi: Tässä minä olen. Ja hän sanoi: Älä laita kättäsi pojan päälle, äläkä tee hänelle mitään, sillä nyt tiesin, että sinä pelkää Jumalaa, etkä säästänyt poikaasi rakastettuasi minun tähteni. Ja Aabraham katsoi ylös silmillään ja näki, ja katso, yksi pässi pidettynä Sabekin pensaassa sarvistaan. Ja Aabraham meni ja otti pässin ja uhrasi sen polttouhrina poikansa Iisakin sijasta.

Ja Abraham kutsui tuon paikan nimeksi Herra näki, jotta he sanoisivat tänään: Vuorella Herra ilmestyi. Ja Herran enkeli kutsui Abrahamia toisen kerran taivaasta, sanoen: Itseni kautta vannoin, sanoo Herra, koska teit tämän eikä säästänyt rakasta poikaasi minun tähteni, Totisesti siunaten siunaan sinua, ja moninkertaistaen moninkertaistan siemenesi kuin taivaan tähdet ja kuin hiekka, joka on meren rannalla, ja siemenesi perii

vastustajiensa kaupungit. Ja siunatuksi tulevat sinun siemenessäsi kaikki maan kansakunnat, siksi että tottelit minun ääntäni. Mutta Abraham kääntyi palvelijoidensa puoleen, ja noustuaan he menivät yhdessä valan kaivon luo. Ja Abraham asui valan kaivon luona.

Tapahtui näiden sanojen jälkeen, ja Abrahamille ilmoitettiin sanoen: Katso, Melka on synnyttänyt myös hän poikia veljellesi Nahorille. Esikoisen Usin ja hänen veljensä Busin ja Kamuelin, syyrialaisen isän. ja Hazadin ja Azaun ja Phaldesin ja Jeldaphin ja Bethuelin Bethuel synnytti Rebekan. Nämä kahdeksan poikaa Melcha synnytti Nahorille, Abrahamin veljelle. Ja hänen sivuvaimonsa, jonka nimi oli Reuma, synnytti myös Tabekin, Gaamin, Tahaksen ja Maakan.

23

Saaran elämäksi tuli sata kaksikymmentäseitsemän vuotta. Ja Saara kuoli Arbokin kaupungissa, joka on laaksossa, tämä on Hebron Kanaanin maassa, ja Aabraham tuli suremaan Saaraa ja valittamaan. Ja Abraham nousi ylös kuolleen luota, ja Abraham sanoi Hetin pojille sanoen, Muukalainen ja vieras minä olen teidän keskuudessanne, antakaa minulle siis hautapaikka teidän keskuudessanne, ja hautaan vainajani pois luotani. Mutta Hetin pojat vastasivat Abrahamille sanoen: Ei, herra. Kuule meidän sanaamme, kuningas Jumalan luota sinä olet meidän keskuudessamme. Valittuihin haudoihimme hautaa

kuolleeesi, sillä ei kukaan meistä estä hautaansa sinulta, jotta voisit haudata kuolleeesi sinne. Mutta Abraham nousi ja kumarsi maan kansalle, Hetin pojille. Ja Aabraham puhui heille sanoen: Jos teillä on sielussanne halu haudata minun vainajani pois kasvojeni edestä, kuulkaa minua ja puhukaa puolestani Efronille, Soharin pojalle. Ja antakoon hän minulle kaksinkertaisen luolan, joka on hänellä, joka on hänen peltonsa osassa, arvokasta hopeaa vastaan antakaa minulle se teidän keskuudessanne haudan omistukseksi. Ephron istui Hetin poikien keskellä, ja heettiläinen Ephron vastasi Abrahamille Hetin poikien ja kaikkien kaupunkiin tulevien kuullen sanoen, Ole luonani, herra, ja kuule minua: pellon ja luolan, joka on siinä, annan sinulle; kaikkien kansalaisteni edessä olen antanut sen sinulle, hautaa kuolleeesi. Ja Abraham kumartui maan kansan edessä. Ja hän sanoi Efronille maan kansan kuullen: Koska olet minun puolellani, kuule minua: ota minulta pellon hinta, niin hautaan kuolleeneni sinne. Mutta Efron vastasi Abrahamille sanoen Ei, herra, olen kuullut, että maa on neljänsadan hopea-didrakman arvoinen, mutta mitä tämä on minun ja sinun välillämme? Hautaa sinä vainajasi. Ja Abraham kuuli Efronin, ja Abraham palautti Efronille hopean, jonka hän puhui Hetin poikien korviin: neljäsataa didrakmaa kauppiaiden hyväksymää hopeaa. Ja Efronin pelto, joka oli kaksinkertaisessa luolassa, joka on Mamren edessä, pelto ja luola, joka oli siinä, ja jokainen puu, joka oli pellolla, ja kaikki, mikä on sen rajojen sisällä ympärillä, vahvistettiin Abrahamille omistukseksi Hetin poikien edessä ja kaikkien kaupunkiin sisään menevien edessä. Tämän jälkeen Abraham hautasi vaimonsa Saaran

kaksinkertaisen pellon luolaan, joka on vastapäätä Mamrea; tämä on Hebron Kanaanin maassa. Ja pelto ja luola, joka oli siinä, vahvistettiin Abrahamille haudan omaisuudeksi Hetin pojilta.

24

Ja Abraham oli iäkäs, päiviinsä edennyt, ja Herra siunasi Abrahamia kaikessa.

Ja Abraham sanoi vanhimmalle palvelijalleen, hänen talonsa hallitsijalle, joka hallitsi kaikkea hänen omaansa: Pane kätesi reiteni alle. Ja minä vannotan sinua Herran, taivaan Jumalan ja maan Jumalan kautta, ettet ota vaimoa pojalleni Iisakille kanaanilaisten tyttäristä, joiden keskuudessa minä asun. Vaan mene minun maahani, jossa minä synnyin, ja minun heimoni luo, ja ota sieltä vaimo pojalleni Iisakille. Mutta palvelija sanoi hänelle: Jos nainen ei koskaan toivo mennä kanssani takaisin tähän maahan, käännänkö poikasi takaisin siihen maahan, josta lähdit? Mutta Abraham sanoi hänelle: Varo, ettet vie poikaani sinne takaisin. Herra, taivaan Jumala ja maan Jumala, joka otti minut isäni talosta ja siitä maasta, jossa synnyin, joka puhui minulle ja joka vannoi minulle sanoen: Sinulle minä annan tämän maan ja sinun siemenellesi – hän lähettää enkelinsä sinun edelläsi, ja sinä otat vaimon pojalleni sieltä. Jos nainen ei halua lähteä kanssasi tähän maahan, olet vapaa valastani, mutta älä vie poikaani sinne. Ja palvelija asetti kätensä Aabrahamin,

herransa, jalkareuden alle ja vannoi hänelle tästä asiasta. Ja palvelija otti kymmenen kamelia herransa kameleista ja kaikista herransa hyvistä tavaroista mukaansa, ja noustuaan hän meni Mesopotamiaan, Nahorin kaupunkiin. Ja hän makuutti kameelit kaupungin ulkopuolella veden kaivon vieressä myöhään iltapäivällä, kun vettä ammentavat naiset tulevat ulos.

Ja hän sanoi: Herra, minun herrani Abrahamin Jumala, suo minulle menestys tänään ja osoita laupeutta minun herralleni Abrahamille. Katso, minä seison vesilähteen ääressä, ja kaupungissa asuvien tyttäret tulevat ulos ammentamaan vettä. Ja se neitsyt, jolle minä sanoisin, kallista vesiastiasi, jotta juon, ja hän sanoo minulle, juo sinä, ja kamelisi juotan, kunnes ne lakkaavat juomasta, tämän olet valmistanut palvelijallesi Iisakille, ja tästä tiedän, että olet tehnyt laupeuden herralleni Aabrahamille.

Ja tapahtui ennen kuin hän oli lopettanut puhumisen mielessään, ja katso, Rebekka lähti ulos, hän joka oli syntynyt Betuelille, Milkan, Nahorin vaimon, pojalle, Abrahamin veljen, kantaen vesiastiaa olkapäillään. Mutta neitsyt oli ulkonäöltään hyvin kaunis, neitsyt hän oli, eikä yksikään mies ollut tuntenut häntä. Laskeuduttuaan lähteelle hän täytti vesiastiansa ja nousi ylös. Palvelija juoksi häntä vastaan ja sanoi: Anna minulle juoda vähän vettä ruukustasi. Hän sanoi: Juo, herra, ja kiiruhti ja laski vesiruukun käsivarrelleen ja juotti hänet, kunnes tämä lakkasi juomasta. Ja hän sanoi: Annan vettä myös sinun kameleillesi, kunnes ne kaikki ovat juoneet. Ja hän kiiruhti ja tyhjensi

vesiruukun kaukaloon, ja juoksi kaivon luo ammentamaan jälleen, ja ammensi vettä kaikille kameleille. Mutta mies tarkkaili häntä ja pysyi hiljaa tietääkseen, oliko Herra antanut hänen matkansa menestyä vai ei. Tapahtui, että kun kaikki kameelit lakkasivat juomasta, mies otti kultaiset korvarenkaat, drakmaan painoiset, ja kaksi rannerengasta hänen käsiinsä, kymmenen kultaisen painoiset. Ja hän kysyi häneltä ja sanoi: Kenen tytär olet? Ilmoita minulle, onko sinun isäsi luona meille paikkaa yöpyä. Hän sanoi hänelle: Olen Betuelin tytär, jonka Milka synnytti Nahorille. Ja hän sanoi hänelle: Meillä on paljon olkia ja rehua sekä tilaa yöpyä. Ja kun mies oli tyytyväinen, hän kumarsi Herraa. Ja hän sanoi: Siunattu olkoon Herra, herrani Abrahamin Jumala, joka ei hylännyt vanhurskauttaan ja totuuttaan herraani kohtaan, ja Herra johdatti minut herrani veljen taloon. Ja palvelija juostuaan ilmoitti äitinsä taloon nämä sanat. Mutta Rebekalla oli veli, jonka nimi oli Laban, ja Laban juoksi miestä kohti ulos lähteelle. Ja tapahtui, kun hän näki korvakorut ja rannekorut sisarensa käsissä, ja kun hän kuuli sisarensa Rebekan sanat, joka sanoi: Näin on mies puhunut minulle, ja hän tuli miehen luo, joka seisoj kameliien luona lähteellä. Ja hän sanoi hänelle: Tule sisään, Herran siunattu! Miksi seisot ulkona? Minä olen valmistanut talon ja paikan kameleille. Mies tuli sisään taloon, purki kamelit ja antoi olkia ja rehua kameleille sekä vettä pestäkseen hänen jalkansa ja niiden miesten jalat, jotka olivat hänen kanssaan. Ja hän asetti heidän eteensä leipiä syödäkseen, ja sanoi: En syö, ennen kuin olen puhunut sanani, ja hän sanoi: Puhu.

Ja hän sanoi: Minä olen Abrahamin palvelija. Herra siunasi herraani suuresti, ja hän korotettiin, ja antoi hänelle lampaita ja vasikoita ja hopeaa ja kultaa, palvelijoita ja palvelijattaria, kameleita ja aaseja. Ja Saarra, minun herrani vaimo, synnytti pojan minun herralleni sen jälkeen kun hän oli vanhentunut, ja hän antoi hänelle kaiken mitä hänellä oli. Ja herrani vannotti minua sanoen: Et saa ottaa vaimoa pojalleni kanaanilaisten tyttäristä, joiden maassa minä asun muukalaisena. Mutta menet isäni taloon ja heimooni ja otat sieltä vaimon pojalleni. Sanoin herralleni, ettei nainen ehkä lähde kanssani. Ja hän sanoi minulle: Herra Jumala, jonka edessä olen ollut mieliksi, hän itse lähettää Sanansaattajansa kanssasi ja antaa sinun matkasi menestyä, ja sinä otat vaimon pojalleni minun heimostani ja minun isäni talosta. Silloin olet viaton minun kirouksestani, sillä jos tulet minun heimooni eivätkä he anna sinulle, niin olet viaton minun valastani. Ja tultuani tänään lähteen luo sanoin: Herra, minun herrani Aabrahamin Jumala, jos sinä menestytät minun tieni, jolla nyt kuljen, Katso, minä seison vesilähteen ääressä, ja kaupungin miesten tyttäret tulevat ulos ammentamaan vettä, ja se neitsyt, jolle minä sanon: Anna minulle juoda vähän vettä ruukustasi, ja sanoo minulle: Sinä myös juo, ja sinun kameleillesi annan vettä, tämä on se nainen, jonka Herra on valmistanut omalle palvelijalleen Iisakille, ja tästä tiedän, että olet osoittanut laupeutta herralleni Aabrahamille Ja tapahtui ennen kuin minä lopetin puhumasta mielessäni, heti Rebekka tuli ulos kantaen vesiastiaa hartioillaan, ja hän meni alas lähteelle ja ammensi vettä, ja sanoin hänelle: Anna minun juoda. Ja kiiruhtaen hän laski

vesiruukun alas käsivarreltaan, ja sanoi: Juo sinä, ja juotan myös kamelisi, ja he joivat, ja hän juotti kamelit. Ja kysyin häneltä ja sanoin: Kenen tytär olet? Kerro minulle. Hän vastasi: Olen Betuelin tytär, Nahorin pojan, jonka Milka synnytti hänelle. Ja asetin hänelle korvarenkaat ja rannekkeet hänen käsiinsä. Ja oltuani tyytyväinen kumartaen palvoin Herraa ja ylistin Herraa, herrani Abrahamin Jumalaa, joka saattoi minut menestymään totuuden tiellä ottamaan herrani veljen tyttären hänen pojalleen. Jos siis te teette laupeutta ja vanhurskautta herralleni, mutta jos ette, ilmoittakaa minulle, jotta käännyn oikealle tai vasemmalle.

Laban ja Bethuel vastasivat ja sanoivat: Herralta lähti tämä asia, emme pysty sinulle puhumaan vastaan pahaa tai hyvää. Katso, Rebekka on edessäsi. Ota hänet ja lähde, ja hän olkoon vaimona herrasi pojalle, niin kuin Herra puhui. Tapahtui, että kun Abrahamin palvelija kuuli heidän sanansa, hän kumarsi maahan Herralle. Ja palvelija toi ulos hopeiset ja kultaiset astiat sekä vaatteet ja antoi ne Rebekalle, ja antoi lahjat hänen veljelleen ja äidilleen. Ja he söivät ja joivat, sekä hän itse että miehet, jotka olivat hänen kanssaan, ja he nukkuivat. Ja noustuaan aamulla hän sanoi: Lähettäkää minut pois, jotta voisin mennä herralleni. Hänen veljensä ja äitinsä sanoivat: Jääköön neitsyt luonamme noin kymmenen päivää, ja sen jälkeen hän lähtee. Mutta hän sanoi heille: Älkää pidättäkö minua, sillä Herra on tehnyt matkani menestyväksi. Lähettäkää minut, jotta voin mennä herralleni. Mutta he sanoivat: Kutsukaamme palvelija ja kysykäämme hänen suultaan. Ja he

kutsuivat Rebekan ja sanoivat hänelle: Menetkö tämän miehen kanssa? Hän sanoi: Menen. Ja he lähettivät pois Rebekkan, heidän sisarensa, ja hänen omaisuutensa, ja Abrahamin palvelijan, ja ne, jotka olivat hänen kanssaan. Ja he siunasivat Rebekkaa ja sanoivat: Sisaremme olet, tule tuhanniksi kymmenientuhansiksi, ja perikööt siemenesi vastustajiensa kaupungit. Noustuaan Rebekka ja hänen palvelijattarensa nousivat kamelien päälle, ja he menivät miehen kanssa, ja palvelija otti Rebekkan ja lähti.

Iisak oli matkustamassa erämaan läpi näyn kaivon luona, mutta hän asui eteläisessä maassa. Ja Iisak meni ulos keskustelemaan tasangolle iltaa kohti, ja nostettuaan katseensa hän näki kameleita lähestyvän. Ja Rebekka katsoi ylös ja näki Iisakin, ja hän hyppäsi alas kamelin selästä. Ja hän sanoi palvelijalle: Kuka on tuo mies, joka kulkee kentällä meitä kohti? Palvelija sanoi: Tämä on minun herrani. Hän otti hunnun ja verhoutui. Ja palvelija kertoi Iisakille kaikki asiat, jotka hän oli tehnyt. Iisak astui äitinsä taloon ja otti Rebekan, ja hänestä tuli hänen vaimonsa, ja hän rakasti häntä, ja Iisak sai lohdutuksen Saaran, äitinsä, suhteen.

25

Liittyttyään Abraham otti vaimon, jonka nimi oli Ketuura. Hän synnytti hänelle Zombranin ja Iezanin ja Madalin ja Midiamin ja Iesbokin ja Soien. Iezan synnytti Saban ja Dedanin, ja Dedanin

pojat olivat Assourieim, Latousieim ja Laomeim. Mutta Midianin pojat olivat Gepher, Apher, Enoch, Abida ja Eldaag; kaikki nämä olivat Keturan poikia. Mutta Abraham antoi kaikki omaisuutensa pojalleen Iisakille. Ja sivuvaimojensa pojille Aabraham antoi lahjoja, ja lähetti heidät pois Iisakin, poikansa, luota, vielä eläessään, itään, idän maahan. Nämä ovat Abrahamin elämän vuosien päivät, niin monta kuin hän eli: sata seitsemänkymmentäviisi vuotta. Ja voimiensa ehtyessä kuoli Abraham hyvässä vanhuudessa vanhana miehenä ja täynnä päiviä, ja hänet liitettiin kansansa luo. Ja Iisak ja Ismael, hänen poikansa, hautasivat hänet kaksinkertaiseen luolaan Efronin pellolle, Soharin pojan, heettiläisen, joka on Mamren kohdalla. Pellon ja luolan, jonka Abraham hankki Hetin pojilta, sinne he hautasivat Abrahamin ja Saaran, hänen vaimonsa. Mutta Abrahamin kuoleman jälkeen Jumala siunasi hänen poikansa Iisakin, ja Iisak asui näyn kaivon vieressä. Nämä ovat Ismaelin, Abrahamin pojan, sukupolvet. Hänet synnytti Hagar, egyptiläinen, Saaran palvelijatar, Abrahamille. Ja nämä ovat Ismaelin poikien nimet heidän sukupolviensa nimien mukaan: Ismaelin esikoinen Nebajot ja Kedar ja Nabdeel ja Massam ja Masma, ja Duma ja Masse ja Choddan, ja Thaiman, ja Ietur, ja Naphes ja Kedma. Nämä ovat Ismaelin pojat, ja nämä ovat heidän nimensä heidän teltoissaan ja heidän leireissään, kaksitoista hallitsijaa heidän kansojensa mukaan. Ja nämä olivat Ismaelin elämän vuodet, sata kolmekymmentäseitsemän vuotta, ja hän kuoli voimiensa heikettyä, ja hänet liitettiin sukuunsa. Hän asui Havilahista Shuriin saakka, joka on Egyptin rajalla, siihen saakka kun tullaan assyrialaiden luo; kaikkien veljiensä

edessä hän asui.

Ja nämä ovat Iisakin, Aabrahamin pojan, sukupolvet: Aabraham siitti Iisakin. Iisak oli neljäkymmenen vuoden ikäinen, kun hän otti vaimokseen Rebekan, syyrialaisen Betuelin tyttären Mesopotamian Syyriasta, syyrialaisen Labanin sisaren. Iisak rukoili Herraa vaimonsa Rebekan puolesta, koska tämä oli hedelmätön, ja Jumala kuuli häntä, ja hänen vaimonsa Rebekka tuli raskaaksi. Lapset hyppivät hänen sisällään, ja hän sanoi: Jos näin minulle on tarkoitus tapahtua, miksi minulle tämä? Hän meni kysymään Herralta. Ja Herra sanoi hänelle: Kaksi kansakuntaa on sinun kohdussasi, ja kaksi kansaa sinun kohdusta erotetaan, ja toinen kansa ylittää toisen, ja suurempi palvelee vähäisempää. Ja täyttyivät hänen synnyttämisensä päivät, ja katso, hänen vatsassaan oli kaksoiset. Esikoispoika tuli ulos punaisena, kokonaan karvaisen nahan kaltainen, ja he nimesivät hänet Esauksi. Ja tämän jälkeen tuli ulos hänen veljensä, ja hänen kätensä tarttui Esaun kantapäähän, ja hän kutsui hänen nimensä Jaakob. Iisak oli kuudenkymmenen vuoden ikäinen, kun Rebekka synnytti heidät. Nuoret miehet kasvoivat, ja Eesau oli mies, joka tiesi metsästä, maalaismainen, mutta Jaakob oli yksinkertainen mies, joka asui talossa. Iisak rakasti Eesaut, koska tämän metsästyssaalessa oli hänelle ruokaa, mutta Rebekka rakasti Jaakobia.

Jaakob keitti keiton, ja Esau tuli kentältä uupuneena. Ja Eesau sanoi Jaakobille: Ruoki minua tästä punaisesta keitosta, sillä olen nääntymässä. Tämän tähden hänen nimensä kutsuttiin

Edom. Jaakob sanoi Eesaulle: Myy minulle tänään esikoisoikeutesi. Ja Esau sanoi: Katso, minä olen kuolemaisillani, ja mitä hyötyä minulle on tästä esikoisuudesta? Ja Jaakob sanoi hänelle: Vanno minulle tänään, ja hän vannoi hänelle. Esau myi esikoisoikeutensa Jaakobille. Jakob antoi Esaulle leipää ja linssikeiton, ja hän söi ja joi, ja noustuaan hän meni pois, ja Esau halveksi esikoisoikeuden.

26

Tapahtui nälänhätä maassa, lukuun ottamatta aikaisempaa nälänhätää, joka tapahtui Abrahamin aikana, ja Iisak meni filistealaisten kuninkaan Abimelekin luo Gerariin. Herra ilmestyi hänelle ja sanoi: Älä mene alas Egyptiin, vaan asu siinä maassa, jonka minä sinulle sanon. Ja asu vieraana tässä maassa, niin minä olen kanssasi ja siunaan sinua, sillä sinulle ja sinun siemenellesi minä annan kaiken tämän maan, ja minä pystytän valani, jonka vannoin sinun isällesi Abrahamille. Ja minä monistan sinun siemenesi kuin taivaan tähdet, ja minä annan sinun siemenellesi kaiken tämän maan, ja sinun siemenessäsi siunataan kaikki maan kansat. Sen tähden, että Abraham, sinun isäsi, totellut minun ääntäni ja noudatti minun käskyjäni ja minun käskyjäni ja minun säädöksiäni ja minun lakejani. Iisak asui Gerarassa. Mutta paikan miehet kysyivät hänen vaimostaan Rebekasta, ja hän sanoi: Hän on minun sisareni, sillä hän pelkäsi sanoa, että hän on minun vaimoni, etteivät paikan miehet koskaan tappaisi häntä Rebekan tähden, koska hän oli kaunis

ulkonäöltään. Tapahtui, että hän oli siellä pitkän ajan, ja Abimelek, Gerarin kuningas, kumartuessaan ikkunasta näki Isaakin leikkivän vaimonsa Rebekan kanssa. Abimelek kutsui Isaakin ja sanoi hänelle: Hän on siis todella sinun vaimosi. Miksi sanoit, että hän on minun sisareni? Isaak sanoi hänelle: Sanoin niin, koska ajattelin, etten kuolisi hänen tähtensä. Abimelek sanoi hänelle: Mitä tämä on, minkä teit meille? Melkein joku minun suvustani olisi nukkunut vaimosi kanssa, ja olisit tuonut meidän päällemme tietämättömyyden. Abimelech käski kaikelle kansalleen sanoen: Jokainen, joka koskee tähän mieheen ja hänen vaimoonsa, on syyllinen kuolemaan. Iisak kylvi tuossa maassa, ja hän löysi sinä vuonna satakertaisen ohrasadon, ja Herra siunasi häntä. Ja mies korotettiin, ja edeten hän tuli yhä suuremmaksi, kunnes hän tuli hyvin suureksi. Hänelle tuli lampaiden karjaa ja härkien karjaa ja paljon maanviljelystä. Filistealaiset kadehtivat häntä. Ja kaikki kaivot, jotka hänen isänsä palvelijat kaivoivat hänen isänsä aikana, filistealaiset tukkivat ne ja täyttivät ne maalla. Abimelek sanoi Iisakille: Mene pois luotamme, sillä sinusta on tullut paljon voimakkaampi kuin me. Ja Iisak lähti sieltä pois ja yöpyi Gerarin laaksossa ja asui siellä.

Ja taas Iisak kaivoi veden kaivot, jotka hänen isänsä Abrahamin palvelijat kaivoivat, ja filistealaiset tukkeivat ne hänen isänsä Abrahamin kuoleman jälkeen, ja hän nimesi niille nimet niiden nimien mukaan, jotka hänen isänsä nimesi. Ja Iisakin palvelijat kaivoivat Geraran laaksossa ja löysivät siellä elävän veden kaivon. Ja Geraran paimenet taistelivat Iisakin paimenten

kanssa väittäen veden olevan heidän, ja he kutsuivat kaivon nimeksi Vääryys, sillä he tekivät hänelle vääryyttä. Lähdettyään sieltä hän kaivoi toisen kaivon, ja he riitelivät myös siitä, ja hän nimesi sen Vihamielisyys. Lähdettyään sieltä hän kaivoi toisen kaivon, ja he eivät taistelleet siitä, ja hän nimesi sen Avara paikka sanoen: Koska nyt Herra on tehnyt meille tilaa ja lisännyt meitä maan päällä.

Hän meni sieltä ylös valan kaivon luo. Ja Herra ilmestyi hänelle sinä yönä ja sanoi: Minä olen Abrahamiin, sinun isäsi, Jumala. Älä pelkää, sillä minä olen sinun kanssasi, ja minä siunaan sinua ja monistan sinun siemenesi Abrahamin, sinun isäsi, tähden. Ja hän rakensi siellä alttarin ja huusi avuksi Herran nimen, ja hän pystytti siellä telttansa. Siellä Iisakin palvelijat kaivoivat kaivon Geraran laaksossa. Ja Abimelek meni hänen luokseen Gerarista, ja Okozat, hänen neuvonantajansa, ja Fikol, hänen sotajoukkonsa ylipäällikkö. Ja Iisak sanoi heille: Miksi te tulitte luokseni? Tehän vihasitte minua ja lähetitte minut pois luotanne. He sanoivat: Olemme selvästi nähneet, että Herra oli kanssasi, ja sanoimme: olkoon sitten meidän välillämme ja sinun välilläsi, ja teemme kanssasi liiton, Älä tee meille pahaa, koska emme kohdelleet sinua inhottavasti, ja samalla tavalla kuin me kohtelimme sinua hyvin ja lähetimme sinut pois rauhassa, ja nyt olet siunattu Herran toimesta. Ja hän järjesti heille juhlan, ja he söivät ja joivat. Ja noustuaan aamulla, kukin vannoi naapurilleen, ja Iisak lähetti heidät pois, ja he lähtivät hänen luotaan rauhassa. Tapahtui sinä päivänä, ja Iisakin palvelijat saavuttuaan ilmoittivat hänelle kaivosta, jonka he

kaivoivat, ja sanoivat: Emme löytäneet vettä. Ja hän kutsui sitä Valaksi, minkä tähden hän antoi tuolle kaupungille nimen Valan kaivo, tähän päivään asti.

Eesau oli neljäkymmenen vuoden ikäinen, ja hän otti vaimokseen Juditin, heettiläisen Beerin tyttären, ja Basematin, heettiläisen Elonin tyttären. Ja he olivat riitana Iisakille ja Rebekalle.

27

Tapahtui, että Iisakin vanhetessa hänen silmänsä hämärtyivät näkemästä, ja hän kutsui vanhemman poikansa Esaun ja sanoi hänelle: Poikani, ja tämä sanoi: Katso, tässä minä olen. Ja hän sanoi: Katso, olen vanhentunut, enkä tiedä kuolemani päivää. Ota siis nyt aseesi, nuolikotelo ja jousi, ja mene ulos kedolle ja metsästä minulle saalista. Ja valmista minulle herkkuja, niin kuin minä rakastan, ja tuo ne minulle, jotta syön, niin että sieluni siunaa sinua ennen kuin minä kuolen. Rebecca kuuli Isaakin puhuvan pojalleen Esaulle, mutta Esau meni tasangolle metsästäämään saalista isälleen. Rebecca sanoi nuoremmalle pojalleen Jakobille: Katso, kuulin isäsi puhuvan veljellesi Esaulle sanoen, Tuo minulle riistaa ja valmista minulle herkkuja, jotta syötyäni siunaisin sinut Herran edessä ennen kuolemaani. Nyt siis, poikani, kuule minua, niin kuin minä sinulle käsken. Ja mentyäsi lampaiden luo, ota minulle sieltä kaksi hauraita ja hyviä vuohenpuikkoa, ja teen ne herkuiksi isällesi, sellaisiksi

kuin hän rakastaa. Ja sinä viet isällesi, ja hän syö, jotta isäsi siunaisi sinua ennen kuolemaansa. Jaakob sanoi äidilleen Rebekalle: Esau, minun veljeni, on karvainen mies, mutta minä olen sileä mies. Ettei isä koskaan koskettelisi minua, ja olisin hänen edessään kuin halveksiva, ja toisin itselleni kirouksen enkä siunausta. Mutta äiti sanoi hänelle: Minun päälleni kiroustesi, lapseni, kuule vain ääneni ja mene ja tuo minulle. Mentyyään hän otti ja toi ne äidilleen, ja hänen äitinsä teki herkkuruokia, joita hänen isänsä rakasti.

Ja Rebecca otti Esaun, hänen vanhemman poikansa, hyvän kaavun, joka oli hänen luonaan talossa, ja puki siihen Jacobin, hänen nuoremman poikansa. Ja hän laittoi vuohien nahat hänen käsivarsiensa ympärille ja hänen niskansa paljaalle. Ja hän antoi herkut ja leivät, jotka hän oli tehnyt, Jaakobin, hänen poikansa, käsiin. Ja hän toi sen hänen isälleen ja sanoi: Isä. Mutta hän sanoi: Tässä olen minä, kuka olet sinä, lapseni? Ja Jaakob sanoi isälleen: Minä olen Esau, esikoisesi. Olen tehnyt, niin kuin puhuit minulle. Nouse istumaan ja syö metsästyksestäni, jotta sielusi siunaisi minua. Iisak sanoi pojalleen: Mikä tämä on, jonka niin nopeasti löysit, lapseni? Hän vastasi: Sen, minkä Herra, sinun Jumalasi, luovutti minun eteeni. Iisak sanoi Jaakobille: Tule lähemmäksi, niin tunnustelen sinua, lapseni, oletko sinä poikani Esau vai et. Jaakob lähestyi isäänsä Iisakia, ja tämä tunnusteli häntä ja sanoi: Ääni on tosin Jaakobin ääni, mutta kädet ovat Eesaun kädet. Ja hän ei tunnustanut häntä, sillä hänen kätensä olivat karvaiset kuin hänen veljensä Eesaun kädet, ja hän siunasi häntä. Ja hän sanoi:

Oletko sinä poikani Esau? Hän vastasi: Olen. Ja hän sanoi: Tuo minulle, ja syön riistastasi, lapseni, jotta sieluni siunaisi sinua. Ja hän toi hänelle, ja hän söi, ja hän toi hänelle viiniä, ja hän joi. Ja hänen isänsä Iisak sanoi hänelle: Tule lähemmäksi ja suutele minua, lapseni. Ja lähestyen hän suuteli häntä, ja haisti hänen vaatteidensa tuoksun, ja siunasi häntä, ja sanoi: Katso, minun poikani tuoksu on kuin täyden pellon tuoksu, jonka Herra siunasi. Ja antakoon Jumala sinulle kastetta taivaasta ja maan runsautta sekä viljan ja viinin paljouden. Ja palvelkoot sinulle kansat, ja kumartakoot sinulle hallitsijat, ja tule veljesi herraksi, ja sinun isäsi pojat kumartavat sinulle. Se, joka kiroaa sinua, olkoon kirottu, mutta se, joka siunaa sinua, olkoon siunattu.

Ja tapahtui sen jälkeen, kun Iisak lakkasi siunaamasta Jaakobia, poikaansa, ja tapahtui, kun Jaakob oli mennyt pois Iisakin, isänsä, kasvoilta, että Esau, hänen veljensä, tuli metsästyksestä. Ja hän teki myös itse herkut ja toi ne isälleen, ja sanoi isälleen: Nouskoon isäni ja syököön poikansa metsästyssaaliista, jotta sielusi siunaisi minua. Ja Iisak, hänen isänsä, sanoi hänelle: Kuka sinä olet? Hän vastasi: Minä olen sinun poikasi, esikoisesi Eesau. Iisak hämmästyí suuresti ja sanoi: Kuka siis on se, joka metsästi minulle riistan ja toi sen minulle, ja minä söin kaikesta ennen kuin sinä tulit? Ja minä siunasin hänet, ja hän tulee olemaan siunattu. Tapahtui, että kun Esau kuuli isänsä Iisakin sanat, hän huusi suurella ja hyvin katkeralla äänellä ja sanoi: Siunaa todella myös minua, isä. Hän sanoi hänelle: Sinun veljesi tuli petollisesti ja otti sinun siunauksesi. Ja hän sanoi: Oikeutetusti kutsuttiin hänen nimensä Jaakob, sillä hän on

syrjäyttänyt minut nyt toisen kerran. Hän on ottanut esikoisoikeuteni, ja nyt hän otti siunaukseni. Ja Eesau sanoi isälleen: Etkö jättänyt minulle siunausta, isä? Mutta Iisak vastasi ja sanoi Eesauille: Jos olen tehnyt hänet sinun herraksesi ja kaikki hänen veljensä olen tehnyt hänen palvelijoikseen, viljalla ja viinillä olen tukenut häntä, mitä sitten teen sinulle, lapseni? Eesau sanoi isälleen: Eikö sinulla ole kuin yksi siunaus, isä? Siunaa todellakin myös minua, isä. Iisak oli syvästi liikuttunut, ja Eesau huusi ääneen ja itki. Vastattuaan Iisak, hänen isänsä, sanoi hänelle: Katso, maan runsaudesta tulee olemaan sinun asumuksesi ja taivaan kasteesta yläpuolelta. Ja sinun miekkasi varassa sinä tulet elämään, ja sinun veljeäsi sinä tulet palvelemaan, mutta tulee olemaan niin, että kun sinä murrat ja irrotat hänen ikeensä niskastasi.

Ja Eesau kantoi kaunaa Jaakobille siunauksen tähden, jolla hänen isänsä oli siunannut hänet, mutta Eesau sanoi mielessään: Lähestykööt minun isäni surun päivät, jotta tapan veljeni Jaakobin. Rebekalle ilmoitettiin hänen vanhemman poikansa Eesaun sanat, ja lähetettyään hän kutsui nuoremman poikansa Jaakobin ja sanoi hänelle: Katso, veljesi Eesau uhkaa tappaa sinut. Nyt siis, lapseni, kuule minun ääntäni ja nouse ja pakene Mesopotamiaan veljeni Laabanin luo Harraniin. Ja asu hänen kanssaan jonkin aikaa, kunnes hänen vihansa kääntyy pois, ja veljesi viha sinusta, ja hän unohtaa mitä olet tehnyt hänelle, ja lähetettyäni kutsun sinut sieltä, etten koskaan menettäisi molempia teitä samana päivänä. Sanoi Rebecca Iisakille: Olen kyllästynyt elämäni Hetin poikien tytärten takia.

Jos Jaakob ottaa vaimon tämän maan tyttäristä, mitä minulle on elämästä?

28

Iisak kutsui luokseen Jaakobin, siunasi hänet ja käski hänelle sanoen: Et saa ottaa vaimoa kanaanilaisten tyttäristä. Noustuasi pakene Mesopotamiaan Betuelin taloon, äitisi isän luo, ja ota itsellesi sieltä vaimo Labanin tyttäristä, äitisi veljen luota. Jumalani siunatkoon sinua, lisätköön sinua ja moninkertaistakoon sinua, ja sinusta tulee kansojen kokoontuminen. Ja antakoon hän sinulle Abrahamin, minun isäni, siunauksen, sinulle ja sinun jälkeläisillesi sinun jälkeesi, että perisit muukalaisuutesi maan, jonka Jumala antoi Abrahamille. Ja Iisak lähetti Jaakobin, ja hän meni Mesopotamiaan Labanin, syyrialaisen Betuelin pojan, Rebekkan, Jaakobin ja Eesaun äidin, veljen luo.

Mutta Eesau näki, että Iisak siunasi Jaakobin ja lähetti hänet Syyrian Mesopotamiaan ottamaan itselleen vaimon sieltä, ja että hän siunatessaan häntä käski häntä sanoen: Et ota vaimoa kanaanilaisten tyttäristä. Ja Jaakob kuuli isäänsä ja äitiänsä, ja meni Syyrian Mesopotamiaan. Kun Eesau näki, että Kanaanin tyttäret olivat pahoja hänen isänsä Iisakin silmissä, Esau meni Ismaelin luo ja otti vaimokseen Maelethin, Abrahamin pojan Ismaelin tyttären, Nebajotin sisaren, muiden vaimojensa lisäksi.

Ja Jaakob lähti valan kaivosta ja meni Harraniin. Ja hän kohtasi paikan ja nukkui siellä, sillä aurinko oli laskenut, ja hän otti paikan kivistä ja asetti ne päänsä alle, ja hän nukkui tuossa paikassa. Ja hän näki unta, ja katso, tikapuut olivat pystytetty maahan, joiden yläpää ulottui taivaaseen, ja Jumalan sanansaattajat nousivat ja laskeutuivat niitä pitkin. Mutta Herra seisoi sen päällä ja sanoi: Minä olen Abrahamin, sinun isäsi, Jumala ja Iisakin Jumala, älä pelkää, maan, jonka päällä sinä nukut, annan sinulle ja sinun siemenellesi. Ja sinun siemenesi tulee olemaan kuin maan hiekka, ja se leviää meren päälle, ja etelään, ja pohjoiseen, ja itään, ja sinussa siunataan kaikki maan heimot, ja sinun siemenessäs. Ja katso, minä olen kanssasi, varjellen sinua kaikella tiellä, missä kuljet, ja käännän sinut takaisin tähän maahan, sillä en jätä sinua, ennen kuin olen tehnyt kaiken, mitä olen puhunut sinulle. Ja Jaakob heräsi unestaan ja sanoi: Herra on tässä paikassa, mutta minä en tiennyt sitä. Ja hän pelkäsi ja sanoi: Kuinka pelottava tämä paikka onkaan! Tämä ei ole muuta kuin Jumalan talo, ja tämä on taivaan portti. Ja Jaakob nousi aamulla ja otti kiven, jonka hän oli asettanut siellä päänsä alle, ja pystytti sen patsaaksi, ja kaatoi öljyä sen kärkeen. Ja hän kutsui sen paikan nimeksi Jumalan talo, ja Luz oli kaupungin nimi aiemmin. Ja Jaakob vannoi lupauksen sanoen: Jos Herra Jumala on minun kanssani ja suojelee minua tällä tiellä, jota minä kuljen, ja antaa minulle leipää syödäkseni ja vaatteen puettavakseni, ja hän palauttaa minut pelastuksen kanssa isäni taloon, ja Herra on minulle Jumalana Ja tämä kivi, jonka asetin pystyyn patsaaksi, tulee olemaan minulle Jumalan talo, ja kaikesta, mitä minulle annat,

annan kymmenyksen sinulle.

29

Ja nostettuaan jalkansa Jaakob meni itäisten maahan Labanin, Betuelin Syyrialaisen pojan ja Rebekan, Jaakobin ja Esaun äidin, veljen luo. Ja hän näkee, ja katso, kaivo tasangolla, ja siellä oli kolme lammasmaa lepäämässä sen luona, sillä tuosta kaivosta juotettiin laumat, mutta suuri kivi oli kaivon suulla. Ja sinne kokoontuivat kaikki laumat, ja he vierivät kiven pois kaivon suulta ja juottivat lampaat, ja he palauttivat kiven kaivon suulle sen paikalle. Jaakob sanoi heille: Veljet, mistä te olette? He sanoivat: Me olemme Harranista. Hän sanoi heille: Tunnetteko Labanin, Nahorin pojan? He sanoivat: Tunnemme. Hän sanoi heille: Onko hän terve? He sanoivat: Hän on terve, ja katso, Raahel, hänen tyttärensä, tulee lampaiden kanssa. Ja Jaakob sanoi: Vielä on päivää paljon, ei ole vielä aika koota karjaa. Juottakaa lampaat, menkää ja ruokkikaa niitä. Mutta he sanoivat: Emme voi, ennen kuin kaikki paimenet ovat kokoontuneet ja he vierittävät kiven pois kaivon suulta, ja sitten juotamme lampaat. Hänen vielä puhuessaan heille, katso, Raahel, Laabanin tytär, tuli isänsä lampaiden kanssa, sillä hän paimensi isänsä lampaita. Tapahtui, että kun Jaakob näki Raakelin, Labanin, hänen äitinsä veljen, tyttären, ja Labanin, hänen äitinsä veljen, lampaat, Jaakob lähestyi, vieritti kiven pois kaivon suulta ja juotti Labanin, hänen äitinsä veljen, lampaat. Ja Jaakob suuteli Raakelia, ja korottaen äänensä hän itki. Ja hän

ilmoitti Raakelille, että hän on hänen isänsä veli ja että hän on Rebekan poika, ja juostuaan hän ilmoitti isälleen nämä sanat. Tapahtui, että kun Laban kuuli sisarensa pojan Jaakobin nimen, hän juoksi häntä vastaan, ja syleili häntä ja suuteli häntä, ja vei hänet taloonsa, ja Jaakob kertoi Labanille kaikki nämä asiat. Ja Laaban sanoi hänelle: Sinä olet minun luistani ja minun lihastani, ja hän oli hänen luonaan kuukauden päivät.

Laban sanoi Jaakobille: Koska olet veljeni, et palvele minua ilmaiseksi. Kerro minulle, mikä on palkkasi? Labanilla oli kaksi tyttärtä: vanhemman nimi oli Lea ja nuoremman nimi Raakel. Mutta Leean silmät olivat heikot, Raakel sen sijaan oli kaunis muodoltaan ja hyvin kaunis ulkonäöltään. Jaakob rakasti Raakelia ja sanoi: Palvelen sinua seitsemän vuotta nuoremman tyttäresi Raakelin tähden. Laaban sanoi hänelle: On parempi, että minä annan hänet sinulle, kuin että antaisin hänet toiselle miehelle. Asu kanssani. Ja Jaakob palveli Raakelin vuoksi seitsemän vuotta, ja ne olivat hänen edessään kuin harvat päivät, koska hän rakasti häntä. Jaakob sanoi Labanille: Anna minulle vaimoni, sillä päivät ovat täyttyneet, jotta voin mennä hänen luokseen. Laban kokosi kaikki sen paikan miehet ja järjesti hääjuhlan. Ja tuli ilta, ja hän otti tyttärensä Leean ja toi hänet Jaakobin luo, ja Jaakob meni hänen luokseen. Laaban antoi tyttarelleen Lealle palvelijattarensa Selpän, hänelle palvelijattareksi. Tapahtui aamulla, ja katso, oli Leah. Jaakob sanoi Labanille: Mitä tämä on, minkä teit minulle? Enkö palvellut sinua Raakelin tähden? Miksi petit minut? Laban vastasi: Ei ole näin meidän paikkakunnallamme tapana antaa

nuorempaa ennen vanhempaa. Täytä siis tämän seitsemän päivää, ja annan sinulle myös tämän sen työn sijasta, jota työskentelet luonani vielä toiset seitsemän vuotta. Jaakob teki näin ja täytti tämän viikon, ja Laban antoi hänelle tyttärensä Raakelin vaimoksi. Laaban antoi tyttarelleen palvelijattarensa Bilhan palvelijattareksi. Ja hän meni Raakelin luo, mutta rakasti Raakelia enemmän kuin Leaa, ja palveli häntä toiset seitsemän vuotta.

Mutta kun Herra Jumala näki, että Leeaa vihattiin, hän avasi hänen kohtunsa, mutta Raakel oli hedelmätön. Ja Leea tuli raskaaksi ja synnytti pojan Jaakobille. Hän kutsui hänen nimensä Ruubeniksi sanoen: Koska Herra näki minun nöyryytykseni ja antoi minulle pojan, nyt siis mieheni rakastaa minua. Ja hän tuli taas raskaaksi ja synnytti toisen pojan Jaakobille, ja sanoi: Herra kuuli, että minä olen vihattu, ja antoi minulle myös tämän, ja kutsui hänen nimensä Simeon. Ja hän tuli raskaaksi vielä ja synnytti pojan, ja sanoi: Nyt tällä kertaa mieheni tulee olemaan minun puolellani, sillä olen synnyttänyt hänelle kolme poikaa. Tämän vuoksi hän kutsui hänen nimensä Leevi. Ja tultuaan raskaaksi hän synnytti vielä pojan ja sanoi: Nyt kiitan vielä tästä Herraa. Tämän takia hän kutsui hänen nimensä Juudaksi. Ja hän lakkasi synnyttämästä.

30

Nähtyään Raahel, ettei hän ollut synnyttänyt Jaakobille, oli

Raahel mustasukkainen sisarelleen, ja hän sanoi Jaakobille: Anna minulle lapsia, sillä muuten minä kuolen. Vihaistuneena Jaakob sanoi Raakelille: Olenko minä Jumalan sijasta, joka on riistänyt sinulta kohdun hedelmän? Raahel sanoi Jaakobille: Katso, palvelijattareni Bilha, mene hänen luokseen, ja hän synnyttää minun polvilleni, ja minäkin saan lapsia hänestä. Ja hän antoi hänelle palvelijattarensa Billan vaimoksi, ja Jaakob meni hänen luokseen. Ja Raakelin orjatar Bilha tuli raskaaksi ja synnytti Jaakobille pojan. Ja Raakel sanoi: Jumala on tuominnut minulle, ja hän on kuullut minun ääneni ja antanut minulle pojan. Tämän tähden hän kutsui hänen nimensä Dan. Ja Raakelin orjatar Bilha tuli vielä raskaaksi ja synnytti Jaakobille toisen pojan. Ja Raakel sanoi: Jumalani on ottanut puoleni, ja olen paininut sisareni kanssa ja voittanut, ja hän kutsui hänen nimensä Neftali. Leea näki, että hän oli lakannut synnyttämästä, ja otti orjattarensa Zelfan ja antoi hänet Jaakobille vaimoksi, ja hän meni hänen luokseen. Ja Leean palvelijatar Selfa tuli raskaaksi ja synnytti Jaakobille pojan. Ja Leea sanoi: Onneksi! ja hän nimesi hänet Gadiksi. Ja Leean palvelijatar Zelpha tuli vielä raskaaksi ja synnytti Jaakobille toisen pojan. Ja Leea sanoi: Autuas minä olen, sillä naiset kutsuvat minua autuaaksi, ja hän kutsui hänen nimensä Asser. Ruuben meni vehnän sadonkorjuun aikana ja löysi alruunaomenoita pellolta, ja toi ne äidilleen Lealle. Raakel sanoi sisarelleen Lealle: Anna minulle poikasi alruunoista. Leea sanoi: Eikö sinulle riitä, että otit mieheni? Aiotko ottaa myös poikani mandraakorat? Raakel sanoi: Ei niin, nukkukoon hän kanssasi tämän yön poikasi mandraakoroiden sijasta. Jaakob tuli sisään pellolta illalla, ja

Lea meni ulos häntä vastaan ja sanoi: Minun luokseni tulet tänään, sillä olen vuokrannut sinut poikani alruunoiden sijasta, ja hän nukkui hänen kanssaan sinä yönä. Ja Jumala kuuli Leean, ja raskaaksi tultuaan hän synnytti Jaakobille viidennen pojan. Ja Leea sanoi: Jumala on antanut minulle palkkani siitä, että annoin orjattareni miehelleni, ja hän kutsui hänen nimensä Isaskar, joka merkitsee palkka. Ja Leea tuli vielä raskaaksi ja synnytti Jaakobille kuudennen pojan. Ja Leea sanoi: Jumala on antanut minulle hyvän lahjan tähän aikaan, nyt mieheni valitsee minut, sillä olen synnyttänyt hänelle kuusi poikaa, ja hän kutsui hänen nimensä Zebulon. Ja tämän jälkeen hän synnytti tyttären, ja hän kutsui hänen nimensä Diinaksi. Jumala muisti Raakelia, ja Jumala kuuli häntä, ja avasi hänen kohtunsa. Ja raskaaksi tultuaan hän synnytti Jaakobille pojan, ja Raakel sanoi: Jumala on poistanut minun häpeäni. Ja hän kutsui hänen nimensä Joosefksi sanoen: Lisätköön Jumala minulle toisen pojan.

Tapahtui, että kun Raahel synnytti Joosefin, Jaakob sanoi Laabanille: Lähetä minut, jotta voisin mennä pois omaan paikkaani ja omaan maahani. Anna takaisin vaimoni ja lapseni, joiden vuoksi olen palvellut sinua, jotta voisin lähteä pois, sillä sinä tiedät sen orjuuden, jolla olen palvellut sinua. Mutta Laaban sanoi hänelle: Jos olen saanut suosion sinun silmissäsi, olen aavistanut sen, sillä Jumala on siunannut minua sinun tulosi tähden. Määrittele palkkasi minulle, niin minä annan sen. Mutta Jaakob sanoi: Sinä tiedät, miten olen palvellut sinua, ja kuinka paljon karjaasi on ollut minun luonani. Sillä vähän oli se,

mikä sinulla oli ennen minua, ja se kasvoi suureksi paljoudeksi, ja Herra Jumala siunasi sinua minun jalanjälkeni vuoksi. Nyt siis, milloin minä teen myös itselleni talon? Ja Laaban sanoi hänelle: Mitä minä annan sinulle? Jaakob sanoi hänelle: Et anna minulle mitään. Jos teet minulle tämän asian, niin minä jälleen paimenen lampaasi ja vartioitsen niitä. Kulkekoon kaikki sinun lampaasi läpi tänään, ja erota sieltä jokainen tumma lammas karitsoista ja jokainen juovikas ja pilkullinen vuohista, se tulee olemaan minun palkkani. Ja minun vanhurskauteni kuulee minulle seuraavana päivänä, koska minun palkkani on sinun edessäsi: kaikki, mikä ei ole pilkullinen ja raidallinen vuohissa ja tumma lampaissa, tulee olemaan varastettu minulta. Laaban sanoi hänelle: Olkoon sanasi mukaan. Ja hän erotti sinä päivänä kirjavat ja pilkulliset pukit sekä kaikki kirjavat ja pilkulliset vuohet ja kaiken, mikä oli tummaa karitsoissa, ja kaiken, mikä oli valkoista niissä, ja antoi poikiensa käsiin. Ja hän asetti kolmen päivän matkan väliin heidän ja Jaakobin välille, ja Jaakob paimensi Labanin jäljelle jääneitä lampaita. Jaakob otti itselleen tuoreen styraksipuun sauvan ja pähkinäpuun ja plataanipuun sauvan, ja Jaakob kuori niistä valkoisia kuorintoja, ja raapien pois vihreän, sauvoihin ilmestyi valkoinen, jonka hän kuori, kirjavana. Ja hän asetti kuorimansa sauvat vesialtaiden kouruihin, jotta kun lampaat tulisivat juomaan ja tultuaan sauvojen eteen juomaan, lampaat siittäisivät sauvojen ääressä. Ja lampaat olivat kiimassa sauvojen ääressä, ja lampaat synnyttivät puhtaan valkoisia, kirjavia ja harmaita täplikkäitä karitsoita. Karitsat taas erotti Jaakob, ja hän asetti lampaiden eteen juovikkaan pässin ja kaiken kirjavan lampaissa, ja hän

erotti itselleen laumat erikseen, eikä sekoittanut niitä Labanin lampaiden joukkoon. Tapahtui silloin aikana, jolloin lampaat olivat kiimassa ja ottivat kohdussaan, että Jaakob asetti kepit lampaiden eteen kouruihin, jotta ne tulisivat raskaaksi keppien mukaisesti. Kun lampaat synnytti, hän ei asettanut niitä, mutta tapahtui niin, että merkitsemättömät olivat Labanin ja merkityt Jaakobin. Ja mies rikastui erittäin suuresti, ja hänelle tuli paljon karjaa ja härkiä ja palvelijoita ja palvelijattaria ja kameleja ja aaseja.

31

Jaakob kuuli Labanin poikien sanat, jotka sanoivat: Jaakob on ottanut kaiken, mikä kuuluu meidän isällemme, ja meidän isämme omaisuudesta hän on hankkinut kaiken tämän rikkauden. Ja Jaakob näki Labanin kasvot, ja katso, ne eivät olleet häntä kohtaan kuin eilen ja toissapäivänä. Herra sanoi Jaakobille: Palaa isäsi maahan ja sukusi luo, ja minä olen sinun kanssasi. Lähetettyään Jaakob kutsui Leean ja Raakelin tasangolle, missä olivat laumat. Ja hän sanoi heille: Minä näen, että teidän isänne kasvot eivät ole minua kohtaan kuin eilen ja toissapäivänä, mutta minun isäni Jumala oli minun kanssani. Ja te tiedätte nämä, että olen palvellut teidän isäänne kaikella voimallani. Mutta teidän isänne petti minua ja muutti palkkaani kymmenen kertaa, eikä Jumala antanut hänen vahingoittaa minua. Jos hän näin sanoo, kirjavat tulevat olemaan sinun palkkasi, ja kaikki lampaat synnyttävät kirjavia, mutta jos hän

sanoo, valkeat tulevat olemaan sinun palkkasi, ja kaikki lampaat synnyttävät valkeita. Ja Jumala otti pois kaiken teidän isänne karjan ja antoi sen minulle. Ja tapahtui, kun lampaat olivat kiimassa ja ottivat kohtuun, että näin unessani, ja katso, vuohipukit ja pässit, jotka nousivat lampaiden ja vuohien päälle, olivat valkoisia ja kirjavia ja tuhkanharmaan pilkullisia. Ja Jumalan Enkeli sanoi minulle unessa: Jaakob, ja minä vastasin: Mikä on? Ja hän sanoi: Nosta katseesi ja näe, kuinka pukit ja pässit astuvat lampaiden ja vuohien päälle, ja ne ovat juovikkaita, kirjavia ja tuhkanharmaan pilkullisia. Sillä minä olen nähnyt kaiken, mitä Laban sinulle tekee. Minä olen Jumala, joka ilmestyi sinulle Jumalan paikassa, jossa voitelit minulle patsaan ja teit minulle lupauksen. Nouse siis nyt ja lähde pois tästä maasta ja mene syntymämaahasi, ja minä olen sinun kanssasi. Ja Rakel ja Leea vastasivat ja sanoivat hänelle: Eikö meille ole enää osaa tai perintöä meidän isämme talossa? Emmekö ole luetut hänelle kuin vieraat? Sillä hän on myynyt meidät ja syömällä söi meidän hopean. Kaikki varallisuus ja kunnia, jonka Jumala otti pois meidän isältämme, tulee olemaan meidän ja meidän lastemme. Nyt siis tee kaikki, mitä Jumala on sinulle sanonut. Noustuaan Jaakob otti vaimonsa ja lapsensa kamelien selkään. Ja hän vei mukanaan kaikki omaisuutensa ja kaikki matkatavaroiden, jotka hän oli hankkinut Mesopotamiassa, ja kaiken omansa lähteäkseen isänsä Iisakin luo Kanaanin maahan. Laban lähti kerimään lampaitaan, ja Raahel varasti isänsä epäjumalankuvat. Jaakob piilotti syyrialainen Labanilta sen, ettei ilmoittanut hänelle pakenevansa. Ja hän pakeni itse ja kaikki hänen omansa, ja hän

ylitti joen ja lähti Gileadin vuorelle. Mutta kolmantena päivänä ilmoitettiin syrialaiselle Labanille, että Jaakob oli paennut. Ja otettuaan veljensä mukaansa, hän ajoi takaa häntä seitsemän päivän matkan, ja saavutti hänet Gileadin vuorella. Jumala tuli syrialaisen Labanin luo unessa yöllä ja sanoi hänelle: Varo, ettet koskaan puhu Jaakobin kanssa pahoja. Ja Laaban saavutti Jaakobin. Jaakob oli pystyttänyt telttansa vuorelle, ja Laaban asetti veljensä Gileadin vuorelle. Laban sanoi Jaakobille: Mitä olet tehnyt? Miksi olet paennut salaa ja pettänyt minut ja vienyt pois tyttäreni kuin miekalla otettuja vankeja? Ja jos olisit ilmoittanut minulle, olisin lähettänyt sinut pois ilon kanssa ja muusikoiden, rumpujen ja lyyran kanssa. Ja minua ei katsottu arvolliseksi suutelemaan lapsiani ja tyttäriäni, mutta nyt sinä olet toiminut typerästi. Ja nyt minun käteni on vahva vahingoittamaan sinua, mutta sinun isäsi Jumala sanoi eilen minulle: Varo, ettet koskaan puhu Jaakobin kanssa pahoja asioita. Nyt siis olet lähtenyt, sillä halusit kovasti lähteä pois isäsi taloon, miksi varastit minun jumalani? Jaakob vastasi ja sanoi Labanille: Pelkäsin, sillä ajattelin, että saatat ottaa tyttäresi pois minulta ja kaiken, mikä on minun. Ja Jaakob sanoi: Keneltä tahansa löydät jumalasi, hän ei saa elää veljiemme edessä. Tunnista, mikä minun luonani on omaasi, ja ota se. Mutta hän ei tunnistanut hänen luonaan mitään. Jaakob ei tiennyt, että hänen vaimonsa Raakel oli varastanut ne. Laban astui sisään ja tutki Leean talon, eikä löytänyt, ja meni ulos Leean talosta, ja tutki Jaakobin talon ja kahden palvelijattaren talon, eikä löytänyt, mutta astui sisään myös Raakelin taloon. Raakel otti epäjumalankuvat, heitti ne kamelin satuloihin ja istui niiden

päälle. Ja hän sanoi isälleen: Älä ota raskaasti, herrani, en voi nousta eteesi, koska minulla on naisten tapa. Laban tutki koko talon, eikä löytänyt epäjumalankuvia. Jaakob vihastui ja taisteli Labanin kanssa, ja vastattuaan Jaakob sanoi Labanille: Mikä on minun vääryyteni ja mikä on minun syntini, että ajoit takaa minua? Ja koska sinä etsit kaikki minun taloni astiat, mitä sinä löysit kaikista sinun talosi astioista? Aseta se tähän sinun veljiesi ja minun veljieni eteen, ja he tuomitkoot meidän kahden välillä. Nämä kaksikymmentä vuotta minä olen ollut kanssasi, sinun lampaasi ja sinun vuohesi eivät tulleet lapsettomiksi, sinun lampaidesi päsejä en syönyt. Petoilta revittyä en ole tuonut sinulle; minä maksoin ne takaisin itsestäni – päivän varkaudet ja yön varkaudet. Minut poltti päivän kuumuus ja yön pakkanen, ja uni poistui silmistäni. Nämä kaksikymmentä vuotta minä olen ollut talossasi, palvelin sinua neljätoista vuotta kahden tyttäresi sijasta, ja kuusi vuotta lampaaittesi parissa, ja petit minun palkkaani kymmenen kertaa. Jos ei minun isäni Abrahamin Jumala ja Iisakin pelko olisi ollut minun puolellani, nyt olisit lähettänyt minut pois tyhjin käsin. Jumala näki minun nöyryytykseni ja minun käteni vaivan, ja nuhteli sinua eilen.

Laaban vastasi ja sanoi Jaakobille: Tyttäret ovat minun tyttäreni, ja pojat ovat minun poikani, ja karja on minun karjaani, ja kaikki mitä sinä näet, on minun, ja minun tyttäreni suhteen, mitä voin tehdä heille tänään tai heidän lapsilleen, jotka he synnyttivät? Nyt siis tule, teen liiton minä ja sinä, ja se tulee olemaan todistukseksi minun ja sinun välillämme. Hän sanoi hänelle: Katso, ei kukaan ole kanssamme, katso, Jumala on

todistaja minun ja sinun välillämme. Jaakob otti kiven ja pystytti sen pylvääksi. Jaakob sanoi veljilleen: Kootkaa kiviä, ja he kokosivat kiviä ja tekivät kummun, ja he söivät siellä kummun päällä, ja Laban sanoi hänelle: Tämä kumpu todistaa minun ja sinun välilläsi tänään. Ja Laban kutsui sitä todistuksen kasaksi, mutta Jaakob kutsui sitä todistajan kasaksi. Laban sanoi Jaakobille: Katso, tämä kasa ja tämä patsas, jonka pystytin minun ja sinun välilleni, todistaa. Tämä kasa todistaa ja tämä patsas todistaa. Tämän tähden kutsuttiin nimeksi: Kasa todistaa. Ja näky, josta hän sanoi: katsokoon Jumala minun ja sinun välillä, koska me erotamme toinen toisesta. Jos nöyryytät tyttäreni, jos otat vaimoja tyttärieni lisäksi, katso, ei kukaan meistä ole näkemässä, Jumala on todistaja minun ja sinun välillämme. Jos minä en kulje kohti sinua, äläkä sinä kulje kohtiani tämän kukkulan ja tämän pylvään ohi pahassa tarkoituksessa. Abrahamin Jumala ja Nahorin Jumala tuomitkoon meidän välillämme, ja Jaakob vannoi isänsä Iisakin pelon kautta. Ja hän uhraisi uhrin vuorella ja kutsui veljensä, ja he söivät ja joivat ja nukkuivat vuorella.

32

Noustuaan aamulla Laaban suuteli poikiaan ja tyttäriään ja siunasi heidät, ja kääntyttyään pois Laaban lähti takaisin omaan paikkaansa.

Ja Jaakob lähti matkaan omalle tielleen, ja katsoessaan ylös hän

näki Jumalan leirin leiriytyneenä, ja Jumalan enkelit kohtasivat hänet. Mutta Jaakob sanoi, kun hän näki heidät: Tämä on Jumalan leiri, ja hän kutsui tuon paikan nimen Leirit.

Jaakob lähetti sanansaattajat edellään veljelleen Eesaulle Seirin maahan, Edomin maahan. Ja hän käski heille sanoen: Näin sanotte herralleni Esaulle: Näin sanoo palvelijasi Jaakob: Labanin luona asuin vieraana ja viivysin asti nyt. Ja minulle tuli härkiä ja aaseja ja lampaita ja palvelijoita ja palvelijattaria, ja lähetin ilmoittamaan herralleni Esaulle, jotta palvelijasi löytäisi suosion sinun edessäsi. Ja sanansaattajat palasivat Jaakobin luo sanoen: Tulimme veljesi Esaun luo, ja katso, hän tulee sinua vastaan, ja neljäsataa miestä hänen kanssaan. Jaakob pelkäsi suuresti ja oli ahdistunut, ja hän jakoi kansan, joka oli hänen kanssaan, sekä härät, kamelit ja lampaat kahteen leiriin. Ja Jaakob sanoi: Jos Esau tulee yhteen leiriin ja lyö sen, toinen leiri pelastuu. Jaakob sanoi: Isäni Abrahamin Jumala ja isäni Iisakin Jumala, Herra, sinä joka sanoit minulle: Lähde pois syntymämaahasi, niin minä teen sinulle hyvää, Riittäköön minulle kaikesta vanhurskaudesta ja kaikesta totuudesta, jonka teit palvelijallesi, sillä tällä sauvallani ylitin tämän Jordanin, mutta nyt olen tullut kahteen leiriin. Pelasta minut veljeni kädestä, Eesaun kädestä, sillä minä pelkään häntä, ettei hän tultuaan lyö minua ja äitiä lasten päälle. Mutta sinä sanoit: Minä teen sinulle hyvää ja teen siemenesi kuin meren hiekan, jota ei voida laskea sen paljouden takia. Ja hän nukkui siellä sen yön, ja otti lahjoista, jotka hän oli tuonut, ja lähetti ne veljelleen Eesaulle. kaksisataa vuoheaa, kaksikymmentä vuohipukkia,

kaksisataa lammasta, kaksikymmentä pässiä, Imettäviä kameleja ja niiden poikasia kolmekymmentä, lehmiä neljäkymmentä, härkiä kymmenen, aaseja kaksikymmentä ja varsoja kymmenen. Ja hän antoi ne palvelijoilleen, lauma erikseen, ja sanoi palvelijoilleen: Menkää edellä minun edessäni ja pitäkää väli lauman ja lauman välissä. Ja hän käski ensimmäiselle sanoen: Jos Eesau, minun veljeni, kohtaa sinut ja kysyy sinulta sanoen: Kenen olet, ja minne menet, ja kenen ovat nämä sinun edelläsi menevät? Sanot: Palvelijasi Jaakobin lahjat on lähetetty herralleni Esaulle, ja katso, hän tulee meidän jälkeemme. Ja hän käski ensimmäiselle ja toiselle ja kolmannelle ja kaikille näiden laumojen jälkeen kulkeville sanoen: Tämän sanan mukaan puhukaa Esaulle, kun hän kohtaa teidät, Ja te sanotte: Katso, palvelijasi Jaakob tulee meidän jälkeemme. Sillä hän sanoi: Minä lepytän hänen kasvonsa lahjoilla, jotka kulkevat hänen edellään, ja tämän jälkeen minä näen hänen kasvonsa, sillä ehkä hän hyväksyy minun kasvoni. Ja lahjat menivät hänen edellään, mutta hän itse nukkui sinä yönä leirissä. Noustuaan sinä yönä hän otti kaksi vaimoaan ja kaksi palvelijatartaan ja yksitoista lastaan ja ylitti Jabbokin ylityspaikan. Ja hän otti heidät, ylitti virran ja vei kaiken omaisuutensa yli.

Jaakob jäi yksin, ja mies paini hänen kanssaan aamuun asti. Hän näki, että ei kyennyt häntä vastaan, ja kosketti hänen reisinsä onteloja, ja Jaakobin reiden ontelo tuli tunnotomaksi, kun hän paini hänen kanssaan. Ja hän sanoi hänelle: Lähetä minut, sillä aamunkoitto on noussut. Mutta hän sanoi: En lähetä sinua, ellet

siunaa minua. Hän sanoi hänelle: Mikä on sinun nimesi? Tämä vastasi: Jaakob. Ja hän sanoi hänelle: Ei sinun nimeäsi kutsuta enää Jaakob, vaan Israel tulee olemaan sinun nimesi, koska olet vahvistunut Jumalan kanssa, ja ihmisten kanssa tulet olemaan kykenevä. Jaakob kysyi ja sanoi: Kerro minulle nimesi. Ja hän sanoi: Miksi sinä kysyt minun nimeäni? Ja hän siunasi häntä siellä. Ja Jaakob kutsui sen paikan nimeksi Jumalan muoto, sillä näin Jumalan kasvot kasvoista kasvoihin, ja minun sieluni pelastettiin. Aurinko nousi hänelle, kun hän ohitti Jumalan muodon, mutta hän ontui reidestään. Tämän vuoksi Israelin pojat eivät syö jännettä, joka tuli tunnotomaksi ja joka on reiden ontelossa, tähän päivään asti, koska hän kosketi Jaakobin reiden onteloa, jännettä joka tuli tunnotomaksi.

33

Jaakob katsoi ylös ja näki, ja katso, hänen veljensä Esau tuli neljänsadan miehen kanssa, ja Jaakob jakoi lapset Leean, Raakelin ja kahden orjattaren kesken. Ja hän asetti kaksi orjatarta ja heidän poikansa ensimmäisiksi, ja Lean ja hänen lapsensa heidän jälkeensä, ja Rakelin ja Joosefin viimeisiksi. Hän itse meni eteenpäin heidän edellään ja kumarsi maahan seitsemän kertaa, kunnes hän lähestyi veljeään. Ja Esau juoksi häntä vastaan, ja syleili häntä, kaatui hänen kaulalleen, ja suuteli häntä, ja molemmat itkivät. Ja katsottuaan ylös Esau näki vaimot ja lapset, ja sanoi: Mikä nämä sinulle ovat? Mutta hän sanoi: Lapset, joille Jumala armahti palvelijaasi. Ja nuoret

naiset ja heidän lapsensa lähestyivät ja kumarsivat. Ja Leea lähestyi lastensa kanssa, ja he kumarsivat, ja näiden jälkeen lähestyivät Raakel ja Joosef, ja he kumarsivat. Ja hän sanoi: Mitä nämä kaikki leirit ovat sinulle, jotka olen tavannut? Hän sanoi: Jotta palvelijasi löytäisi suosion edessäsi, herrani. Mutta Eesau sanoi: Minulla on paljon, veljeni, pitäköön sinä omasi. Jaakob sanoi: Jos olen löytänyt suosiota sinun edessäsi, ota vastaan lahjat minun käsistäni, sillä sen tähden näin sinun kasvosi ikään kuin joku näkisi Jumalan kasvot, ja sinä mielistyit minuun. Ota minun siunaukseni, jotka toin sinulle, koska Jumala armahti minua, ja minulla on kaikki, ja hän pakotti häntä, ja hän otti. Ja hän sanoi: Lähdettyämme kulkekaamme suoraan eteenpäin. Hän sanoi hänelle: Herrani tietää, että lapset ovat herkempiä, ja lampaat ja härät imettävät minun vastuullani. Jos siis ajaisin niitä yhden päivän, kaikki karja kuolisi. Menkööt herrani edellä palvelijansa edessä, mutta minä kuljen tiellä rauhallisen matkustamisen mukaan edessäni ja nuorten miesten jalan mukaan, kunnes tulen herralleni Seiriin. Mutta Esau sanoi: Jätän kanssasi osan kansasta, joka on kanssani. Hän sanoi: Miksi tämä? Riittää, että löysin suosion edessäsi, herrani. Mutta Eesau kääntyi sinä päivänä takaisin omalle tielleen Seiriin. Ja Jaakob lähti Sukkotin luo, ja hän rakensi itselleen siellä talon ja teki karjalleen majat, siksi hän kutsui tuon paikan nimeksi Sukkot.

Ja Jaakob tuli Salemiin, Sikemin kaupunkiin, joka on Kanaanin maassa, kun hän palasi Syyrian Mesopotamiasta, ja hän leiriytyi kaupungin edustalle. Ja hän hankki sen osan pellosta, jolle hän oli pystyttänyt telttansa, Emmorilta, Sikemin isältä, sadalla

lampaalla. Ja hän pystytti sinne alttarin ja huusi avuksi Israelin Jumalan.

34

Diina, Leean tytär, jonka hän synnytti Jaakobille, meni ulos tapaamaan paikallisten tyttäriä. Ja Sikem, Emmorin poika, hivviläinen, maan hallitsija, näki hänet ja otti hänet, makasi hänen kanssaan ja nöyryytti hänet. Ja hän kiinnitti huomionsa Diinan, Jaakobin tyttären, sieluun, ja hän rakasti neitsyttä, ja hän puhui neitsyen sydämeen. Sikem sanoi isälleen Emmorille: Ota minulle tämä tyttö vaimoksi. Jaakob kuuli, että Emmorin poika saastutti hänen tyttärensä Diinan, mutta hänen poikansa olivat karjansa kanssa tasangolla, ja Jaakob vaikenä, kunnes he tulivat. Mutta Emmor, Sikemin isä, meni ulos Jaakobin luo puhumaan hänelle. Mutta Jaakobin pojat tulivat pellolta, ja kun he kuulivat, miehet olivat syvästi järkyttyneitä, ja heille oli suuresti tuskallista, koska hän oli tehnyt häpeällisen teon Israelissa maattuaan Jaakobin tyttären kanssa, eikä näin tule tapahtumaan. Ja Emmor puhui heille sanoen: Sikem, minun poikani, valitsi sielullaan teidän tyttärenne, antakaa siis hänet hänelle vaimoksi. Ja menkää naimisiin meidän kanssa, antakaa tyttärenne meille, ja ottakaa meidän tyttäremme teidän pojillenne. Ja asukaa meidän keskuudessamme, ja katso, maa on laaja teidän edessänne, asukaa siinä ja harjoittakaa kauppaa siinä ja hankkikaa omaisuutta siihen. Sikem sanoi hänen isälleen ja hänen veljilleen: Saisinpa suosion teidän silmissänne,

ja mitä tahansa sanotte, sen annamme. Lisätkää myötäjaiset erittäin suuriksi, ja minä annan, niin kuin te sanotte minulle, ja antakaa minulle tämä tyttö vaimoksi.

Jaakobin pojat vastasivat Sikemille ja Hamorille, hänen isälleen, petollisesti ja puhuivat heille, koska he olivat saastuttaneet heidän sisarensa Diinan. Ja Simeon ja Levi, Diinan veljet, sanoivat heille: Emme voi tehdä tätä asiaa, antaa sisartamme miehelle, joka on ympärileikkaamaton, sillä se olisi meille häpeäksi. Vain tässä asiassa me tulemme tehdyiksi samanlaisiksi kuin te, ja me asumme teidän keskuudessanne, jos te tulette sellaisiksi kuin me, kun jokainen teidän miespuolisenne ympärileikataan. Ja annamme tyttäreemme teille, ja teidän tyttäristänne otamme itsellemme vaimot, ja asumme teidän luonanne, ja olemme kuin yksi suku. Jos ette kuule meitä ympärileikkaantumisen suhteen, otamme tyttäreemme ja lähdemme pois. Ja sanat miellyttivät Emmoria ja Emmorin poikaa Sykemiä. Ja nuorimies ei viivytellyt tekemään tätä asiaa, sillä hän halusi kiivaasti Jaakobin tytärtä, ja hän oli kunnioitetuin kaikista isänsä talossa. Emmor ja hänen poikansa Sykem tulivat heidän kaupunkinsa portille, ja he puhuivat kaupunkinsa miehille sanoen, Nämä ihmiset ovat rauhanomaiset, asukoot kanssamme maan päällä ja käykööt siinä kauppaa, sillä maa on, katso, laaja heidän edessään, heidän tyttärensä otamme itsellemme vaimoiksi ja meidän tyttäreemme annamme heille. Ainoastaan tässä ehdossa miehet tulevat samankaltaisiksi meidän kanssamme asumaan, niin että olemme yksi kansa, kun jokainen miespuolisemme

ympärileikataan, kuten hekin ovat ympärileikatut. Heidän karjansa, nelijalkaiset eläimensä ja heidän omaisuutensa, eivätkö ne tule olemaan meidän? Ainoastaan tässä asiassa tulkaamme heidän kaltaisikseen, niin he tulevat asumaan kanssamme. Ja Emmoria ja hänen poikaansa Sykemiä kuuntelivat kaikki, jotka kävivät kauppaa heidän kaupunkinsa portilla, ja jokainen miespuolinen ympärileikattiin esinahkansa lihasta.

Tapahtui kolmantena päivänä, kun he olivat kivuissa, että Jaakobin kaksi poikaa, Simeon ja Levi, Diinan veljet, ottivat kukin miekkansa ja menivät turvallisesti kaupunkiin ja tappoivat kaikki miespuoliset. Sekä Emmorin että hänen poikansa Sukemin he tappoivat miekan terällä, ja he ottivat Diinan Sukemin talosta ja menivät pois. Mutta Jaakobin pojat menivät haavoittuneiden luo ja ryöstivät kaupungin, jossa heidän sisarensa Diina oli tahrattu. Ja he ottivat heidän lampaansa ja härkensä ja aasinsa, niin monet kuin oli kaupungissa ja niin monet kuin oli tasangolla. Ja he ottivat vangiksi kaikki heidän ruumiinsa ja kaiken heidän matkatavaroitaan ja heidän vaimonsa, ja he ryöstivät kaiken, mikä oli kaupungissa ja kaiken, mikä oli taloissa. Jaakob sanoi Simeonille ja Leeville: Olette tehneet minut vihattavaksi, niin että olen paha kaikille maan asukkaille, sekä kanaanilaisille että perissiläisille. Minä olen vähälukuinen, ja kun he kokoontuvat minua vastaan, he lyövät minut, ja minä tuhoudun, minä ja minun taloni. He sanoivat: Mutta kuin prostituuttia he tulevat käyttämään meidän sisartamme?

Jumala sanoi Jaakobille: Nouse ja mene Beetelin paikkaan ja asu siellä, ja tee siellä alttari Jumalalle, joka ilmestyi sinulle, kun pakenit veljesi Eesaun kasvoja. Jaakob sanoi taloudelleen ja kaikille niille, jotka olivat hänen kanssaan: Ottakaa pois vieraat jumalat, jotka ovat teidän keskuudessanne, puhdistautukaa ja vaihtakaa vaatteenne. Ja noustuamme menkäämme ylös Beteliin ja tehkäämme sinne alttari Jumalalle, joka kuunteli minua ahdistuksen päivänä, joka oli kanssani ja pelasti minut tiellä, jota kuljin. Ja he antoivat Jaakobille vieraat jumalat, jotka olivat heidän käsissään, ja korvarenkaat, jotka olivat heidän korvissaan, ja Jaakob kätki ne terebintin alle Sikemissä ja tuhosi ne tähän päivään asti. Ja Israel lähti Sikemistä, ja Jumalan pelko tuli niiden kaupunkien päälle, jotka olivat heidän ympärillään, eivätkä he ajaneet takaa Israelin poikia. Jaakob tuli Luziin, joka on Kanaanin maassa ja joka on Betel, hän itse ja kaikki kansa, joka oli hänen kanssaan. Ja hän rakensi sinne alttarin ja kutsui sen paikan nimeksi Beetel, sillä siellä Jumala oli ilmestynyt hänelle, kun hän pakeni veljensä Eesaun kasvoja.

Kuoli sitten Deborah, Rebekan hoitaja, ja hänet haudattiin Betelin alapuolelle tammen alle, ja Jaakob kutsui sen nimen Surun tammeksi. Jumala ilmestyi Jaakobille vielä Luusassa, kun tämä tuli Syyrian Mesopotamiasta, ja Jumala siunasi häntä. Ja Jumala sanoi hänelle: Sinun nimeäsi ei enää kutsuta Jaakob, vaan Israel tulee olemaan nimesi, ja hän kutsui hänen nimensä

Israel. Jumala sanoi hänelle: Minä olen sinun Jumalasi. Lisäänny ja moninkertaistu. Kansakunnat ja kansakuntien kokoukset tulevat olemaan sinusta, ja kuninkaat lähtevät sinun lanteistasi. Ja maan, jonka annoin Abrahamille ja Iisakille, olen antanut sen sinulle; se tulee olemaan sinun, ja sinun jälkeläisillesi sinun jälkeesi annan tämän maan. Jumala nousi ylös hänen luotaan siitä paikasta, jossa hän oli puhunut hänen kanssaan. Ja Jaakob pystytti patsaan siihen paikkaan, jossa Jumala puhui hänen kanssaan, kivisen patsaan, ja kaatoi sen päälle juomauhrin ja kaatoi sen päälle öljyä. Ja Jaakob kutsui sen paikan, jossa Jumala puhui hänen kanssaan, nimeltä Beetel. Lähdettyään Beetelistä Jaakob pystytti telttansa tuolle puolen Gaderin tornia. Tapahtui, kun hän lähestyi Kabrataa tullessaan Efrataan, että Raakel synnytti ja hänellä oli vaikea synnytys. Tapahtui, että kun hän synnytti vaikeasti, kättilö sanoi hänelle: Ole rohkealla mielellä, sillä tämäkin on sinulle poika. Tapahtui, että kun hänen sielunsa lähti, sillä hän oli kuolemassa, hän kutsui hänen nimeään tuskani poika, mutta isä kutsui hänen nimeään Benjamin. Raahel kuoli, ja hänet haudattiin Efrataan hippodromin tielle, joka on Betlehem. Ja Jaakob pystytti patsaan hänen hautansa päälle, tämä on patsas Raahelin haudan päällä tähän päivään asti. Tapahtui, kun Israel asui tuossa maassa, että Ruuben meni ja makasi Ballaan, isänsä Jaakobin sivuvaimon, kanssa, ja Israel kuuli sen, ja se oli paha hänen silmissään. Mutta Jaakobin pojat olivat kaksitoista.

Leean pojat: Jaakobin esikoinen Ruben, Simeon, Levi, Juuda, Isaskar ja Sebulon. Raakelin pojat olivat Joosef ja Benjamin.

Bilhan, Raakelin palvelijattaren, pojat olivat Dan ja Naftali. Zilpan, Lean palvelijattaren, pojat: Gad ja Aser, nämä Jaakobin pojat, jotka syntyivät hänelle Mesopotamiassa Syyriassa. Jaakob tuli Iisakin, hänen isänsä, luo Mamreen, tasangon kaupunkiin – tämä on Hebron Kanaanin maassa – missä Abraham ja Iisak asuivat muukalaisina. Iisak eli sata kahdeksankymmentä vuotta. Ja voimiensa heikentyessä Iisak kuoli, ja hänet liitettiin sukuunsa vanhana ja täynnä päiviä, ja hänet hautasivat Esau ja Jaakob, hänen poikansa.

36

Nämä ovat Esaun sukupolvet, hän itse on Edom. Esau otti itselleen vaimot kanaanilaisten tyttäristä: Adan, heettiläisen Ailomin tyttären, ja Olibeman, Anan tyttären, joka oli Sebegonin, hiviläisen, poika. Ja Basematin, Ismaelin tyttären, Nebajotin sisaren. Ada synnytti hänelle Elifaan, ja Basemat synnytti Raguelin. Ja Olibema synnytti Ieousin, Ieglomin ja Koren. Nämä olivat Esaun pojat, jotka syntyivät hänelle Kanaanin maassa. Eesau otti vaimonsa, poikansa, tyttärensä ja kaikki talonsa väki sekä kaiken omaisuutensa, kaiken karjansa ja kaiken, mitä hän oli hankkinut, ja kaiken, mitä hän oli saanut Kanaanin maassa, ja Eesau lähti pois Kanaanin maasta veljensä Jaakobin luota. Heidän omaisuutensa oli nimittäin niin suuri asua yhdessä, eikä heidän muukalaisuutensa maa kyennyt kantamaan heitä heidän omaisuutensa runsauden vuoksi. Eesau asettui Seirin vuorelle, Eesau itse on Edom. Nämä ovat Eesaun, Edomin isän,

sukupolvet Seirin vuorella. Ja nämä ovat Esaun poikien nimet: Elifas, Esaun vaimon Adan poika, ja Raguel, Esaun vaimon Basematin poika. Eliphazin pojat olivat Thaiman, Omar, Zophar, Gothom ja Kenaz. Thamna oli Elifaksen, Esaun pojan, sivuvaimo, ja hän synnytti Elifakselle Amalekin; nämä olivat Adan, Esaun vaimon, poikia. Nämä olivat Raguelin pojat: Nahath, Zare, Some ja Moze. Nämä olivat Eesaun vaimon Basemathin pojat. Nämä ovat Olibeman, Anan tyttären, Sebegonin pojan, Esaun vaimon, pojat. Hän synnytti Esaulle Ieouksen ja Ieglomin ja Koren. Nämä ovat Esaun poikien johtajat, Esaun esikoisen Elifaksen pojat: johtaja Teman, johtaja Omar, johtaja Sofar, johtaja Kenas, Johtaja Korah, johtaja Gothom, johtaja Amalek – nämä ovat Eliphasin johtajat Idumean maassa, nämä ovat Adan pojat. Ja nämä olivat Raguelin, Esaun pojan, pojat: johtaja Nahoth, johtaja Zare, johtaja Some, johtaja Moze. Nämä olivat Raguelin johtajat Edomin maassa. Nämä olivat Basemathin, Esaun vaimon, pojat. Nämä olivat Olibeman, Esaun vaimon, pojat: johtaja Ieous, johtaja Ieglom, johtaja Kore. Nämä olivat Olibeman, Anan tyttären ja Esaun vaimon, johtajat. Nämä ovat Esaun pojat, ja nämä ovat heidän johtajansa, nämä ovat Edomin pojat. Nämä ovat horrilaisen Seirin pojat, joka asui maassa: Lotan, Shobal, Zibeon ja Ana. Ja Deson, ja Asar, ja Rison – nämä olivat horilaisten johtajat, Seirin pojan, Edomin maassa. Lotanin pojat olivat Chorri ja Heman, ja Lotanin sisar oli Thamna. Nämä ovat Shobalin pojat: Golam, Manahath, Gaibel, Zophar ja Omar. Ja nämä ovat Sebegonin pojat: Aiah ja Ana. Tämä on se Ana, joka löysi Jaminin erämaasta, kun hän paimensi isänsä Sebegonin juhtaeläimiä. Nämä olivat Anan pojat: Dishon ja Oholibama,

Anan tytär. Nämä ovat Dishonin pojat: Amadah, Asban, Ithran ja Haran. Nämä olivat Asarin pojat: Balaam, Zoukam ja Ioukam. Nämä olivat Risonin pojat: As ja Aran. Nämä olivat Chorrin johtajat: johtaja Lotan, johtaja Shobal, johtaja Zibeon, johtaja Ana, Johtaja Deson, johtaja Asar, johtaja Rison – nämä olivat horilaisten johtajat heidän johtajuuksissaan Edomin maassa.

Ja nämä ovat ne kuninkaat, jotka hallitsivat Edomissa, ennen kuin kuningas hallitsi Israelissa. Ja Edomissa hallitsi Balak, Beorin poika, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Dennaba. Balak kuoli, ja hänen sijastaan hallitsi Jobab, Zerahn poika Bosorrasta. Mutta Jobab kuoli, ja hänen sijastaan hallitsi Asom Thaimanin maasta. Asom kuoli, ja hänen sijastaan hallitsi Adad, Baradin poika, joka hakkasi Midianin Moabin tasangolla, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Gethaim. Adad kuoli, ja hänen sijastaan hallitsi Samada Masrekasta. Samada kuoli, ja hänen sijastaan hallitsi Saul Roobothista, joka on joen varrella. Saul kuoli, ja hänen sijastaan hallitsi Ballenon, Achoborin poika. Ballenon, Achoborin poika, kuoli, ja hänen sijastaan hallitsi Arad, Baradin poika, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Peor, ja hänen vaimonsa nimi oli Metebeel, Matraithin tytär, Maizoobin pojanpoika. Nämä ovat Eesaun johtajien nimet heidän heimoissaan, heidän paikoissaan, heidän maissaan ja heidän kansoissaan: johtaja Tamna, johtaja Gola, johtaja Jeter, Johtaja Olibemas, johtaja Helas, johtaja Finon, Johtaja Kenaz, johtaja Teman, johtaja Mazar, Johtaja Magediel, johtaja Zaphoin, nämä ovat Edomin johtajat rakennetuissa paikoissa heidän omistuksensa maassa, tämä on Esau, Edomin isä.

Jaakob asui siinä maassa, jossa hänen isänsä oli oleskellut Kanaanin maassa, ja nämä ovat Jaakobin sukupolvet. Joosef oli seitsemäntoista vuoden ikäinen, kun hän paimensi isänsä lampaita veljiensä kanssa, ollessaan nuori, Bilhan poikien ja Zilpan poikien, isänsä vaimojen, kanssa. Joosef toi pahan moitteen Israelille, heidän isälleen. Jakob rakasti Joosefia enemmän kuin kaikkia poikiaan, koska hän oli hänelle vanhuuden poika, ja hän teki hänelle kirjavan tunikaan. Kun hänen veljensä näkivät, että isä rakastaa häntä enemmän kuin kaikkia muita poikiaan, he vihasivat häntä eivätkä kyenneet puhumaan hänelle mitään rauhanomaista. Nähtyään unen Joosef ilmoitti sen veljilleen. Ja hän sanoi heille: Kuulkaa tämä uni, jonka minä näin. Ajattelin teidän sitovan lyhteitä keskellä tasangolla, ja minun lyhteeni nousi ja kohosi pystyyn, mutta teidän lyhteenne kääntyivät ja kumarsivat minun lyhteelleni. Hänen veljensä sanoivat hänelle: Etkö sinä aio hallita meitä, vai aio herrana olla meidän ylitsemme? Ja he vihasivat häntä yhä enemmän hänen uniensa ja sanojensa tähden. Hän näki toisen unen ja kertoi sen isälleen ja veljilleen, ja sanoi: Katso, näin toisen unen, jossa aurinko ja kuu ja yksitoista tähteä kumarsivat minua. Ja hänen isänsä nuhteli häntä ja sanoi hänelle: Mikä uni tämä on, jonka uneksit? Tulemmeko todella, minä ja äitisi ja veljesi, kumartamaan sinua maahan asti? Hänen veljensä kadehtivat häntä, mutta hänen isänsä säilytti sanan. Hänen veljensä menivät paimentamaan heidän isänsä lampaita

Sikemiin. Ja Israel sanoi Josephille: Eivätkö sinun veljesi paimentele Sikemissä? Tule, lähetän sinut heidän luokseen. Hän sanoi hänelle: Katso, tässä minä olen. Israel sanoi hänelle: Mene ja katso, ovatko veljesi ja lampaat hyvin, ja ilmoita minulle. Ja hän lähetti hänet Hebronin laaksosta, ja hän tuli Sikemiin. Ja ihminen löysi hänet vaeltamassa tasangolla, ja ihminen kysyi häneltä sanoen: Mitä etsit? Hän sanoi: Etsin veljiäni, kerro minulle, missä he laiduntavat. Mutta mies sanoi hänelle: He ovat lähteneet täältä, sillä kuulin heidän sanovan: Menkäämme Dothaimiin. Ja Joseph meni veljiensä jäljessä ja löysi heidät Dothaimista.

He näkivät hänet ennalta kaukaa ennen kuin hän lähestyi heitä, ja he juonittelivat pahaan tappaakseen hänet. Mutta kukin sanoi veljelleen: Katso, tuo uneksija tulee. Nyt siis tulkaa, tappakaamme hänet ja heittäkäämme hänet yhteen kaivoista, ja sanomme: paha peto söi hänet, ja näemme, mitä hänen unistaan tulee. Mutta kuultuaan Ruuben pelasti hänet heidän käsistään ja sanoi: Älkäämme lyökö häntä sieluun. Ruuben sanoi heille: Älkää vuodattako verta, heittäkää hänet yhteen näistä kaivoista autiomaassa, mutta älkää satuttako häntä, jotta hän pelastaa hänet heidän käsistään ja antaa hänet takaisin hänen isälleen. Tapahtui, että kun Joosef tuli veljiensä luo, he riisuivat Joosefin yltä kirjavan takan, joka oli hänen yllään. Ja otettuaan hänet, he heittivät hänet kuoppaan, mutta kuoppa oli tyhjä, siinä ei ollut vettä. He istuivat syömään leipää, ja nostettuaan katseensa he näkivät, ja katso, ismaeilaiset matkustajat tulivat Gileadista, ja heidän kamelinsa olivat lastatut suitsukkeilla, hartsilla ja

mirhalla. He olivat matkalla viemään niitä Egyptiin.

Juuda sanoi veljilleen: Mitä hyötyä siitä on, jos tapamme veljemme ja peitämme hänen verensä? Tulkaa, myykäämme hänet näille ismaelilaisille, mutta älkööt meidän kätemme olko hänen päällensä, koska hän on meidän veljemme ja meidän lihaamme. Hänen veljensä kuulivat tämän. Ja midianilaiset kauppiaat kulkivat ohitse, ja he vetivät Joosefin ylös kuopasta ja nostivat hänet, ja myivät Joosefin ismaelilaisille kahdestakymmenestä kultarahasta. Ja he veivät Joosefin alas Egyptiin. Ruben palasi kaivolle, mutta ei nähnyt Josephia kaivossa, ja hän repäisi vaatteensa. Ja hän palasi veljiensä luo ja sanoi: Poika ei ole siellä, mutta minne minä menen vielä? Otettuaan Joosefin ihokkaan, he teurastivat vuohenpukin ja tahrasivat ihokkaan verellä. Ja he lähettivät sen kirjavan tuniikan ja toivat sen heidän isälleen ja sanoivat: Tämän me löysimme, tunnista, onko se poikasi tunikka vai ei. Ja hän tunnisti sen ja sanoi: Se on minun poikani tunika, paha peto on syönyt hänet, peto on ryöstänyt Joosefin. Jaakob repi vaatteensa ja pani säkkikankaan vyötärönsä päälle ja suri poikaansa monta päivää. Kaikki hänen poikansa ja tyttärensä kokoontuivat ja tulivat lohduttamaan häntä, mutta hän ei halunnut tulla lohdutetuksi, sanoen: Minä menen alas poikani luo surren Hadekseen, ja hänen isänsä itki häntä. Midianilaiset myivät Joosefin Egyptiin Potiferalle, faraon hoviherralle ja pääkokille.

Tapahtui siihen aikaan, että Juuda meni alas veljiensä luota ja saapui erään adullamilaisen miehen luo, jonka nimi oli Hiira. Ja Juuda näki siellä kanaanilaisen miehen tyttären, jonka nimi oli Sua, ja otti hänet ja meni sisään hänen luokseen. Ja raskaaksi tultuaan hän synnytti pojan, ja kutsui hänen nimensä Er. Ja raskaaksi tultuaan hän synnytti vielä pojan, ja kutsui hänen nimensä Onan. Ja lisättyään hän synnytti pojan, ja hän kutsui hänen nimensä Siilom. Tämä tapahtui Kasbissa, kun hän synnytti heidät. Ja Juuda otti vaimon Erille, esikoiselleen, jonka nimi oli Tamar. Tapahtui, että Er, Juudan esikoinen, oli paha Herran edessä, ja Jumala tappoi hänet. Juuda sanoi Onanille: Mene veljesi vaimon luo, mene naimisiin hänen kanssaan ja herätä jälkeläisiä veljellesi. Kun Onan tiesi, että siemen ei tulisi olemaan hänen, tapahtui niin, että aina kun hän meni veljensä vaimon luo, hän kaatoi sen maahan, jottei antaisi siementä veljelleen. Paha oli Jumalan edessä se, että hän teki tämän, ja hän surmasi myös tämän.

Juuda sanoi miniälleen Tamarille: Istu leskenä isäsi talossa, kunnes poikani Siiloh kasvaa suureksi, sillä hän ajatteli: Ettei hänkin kuolisi, aivan kuten hänen veljensä. Lähdettyään Tamar asui isänsä talossa. Päivät moninkertaistuivat, ja Juudan vaimo Sua kuoli, ja lohdutuksen saatuaan Juudas meni ylös lampaittensa keritsijöiden luo, hän itse ja hänen paimenensa Hira, adullamilainen, Timnaan. Ja Tamarille, hänen miniälleen, ilmoitettiin sanoen: Katso, appesi nousee Tamnaan kerimään lampaitaan. Ja otettuaan pois leskeytensä vaatteet, hän pani päälleen kesävaatteen, kaunisti itsensä ja istui Ainanin porteille,

joka on Thamnan kulkuväylällä, sillä hän näki, että Shiloh oli tullut suureksi, mutta tämä ei ollut antanut häntä hänelle vaimoksi. Ja nähtyään hänet Juuda luuli häntä prostituoiduksi, sillä tämä oli peittänyt kasvonsa, eikä hän tunnistanut häntä. Hän kääntyi sivuun tieltä ja sanoi tälle: Salli minun tulla luoksesi, sillä hän ei tiennyt, että tämä oli hänen miniänsä. Mutta tämä sanoi: Mitä sinä annat minulle, jos tulet luokseni? Mutta hän sanoi: Minä lähetän sinulle vuohen poikasen laumoistani. Mutta hän sanoi: Jos annat minulle pantin, kunnes lähetät sen. Mutta hän sanoi: Minkä pantin minä annan sinulle? Hän sanoi: Sinun sormuksesi ja kaulakorusi ja sauvasi, joka on kädessäsi. Ja hän antoi ne hänelle, ja meni sisään hänen luokseen, ja hän tuli raskaaksi hänestä. Ja noustuaan hän meni pois, otti pois kesävaatteensa ja puki päälleen leskivaatteensa. Juuda lähetti vuohenpukin paimensensa, adullamilaisen, mukana saadakseen takaisin pantin naiselta, mutta tämä ei löytänyt häntä. Hän kysyi miehiltä, jotka olivat siitä paikasta: Missä on se prostituoitu, joka oli Enanissa tien varrella? Ja he sanoivat: Ei täällä ole ollut prostituoitua. Ja hän kääntyi Juudan puoleen ja sanoi: En löytänyt, ja paikan miehet sanovat, ettei täällä ole porttoa. Juuda sanoi: Pitäköön ne, ettemme joutuisi naurunalaisiksi. Minä olen tosin lähettänyt tämän vuohenpukin, mutta sinä et ole löytänyt häntä. Tapahtui kolmen kuukauden kuluttua, että Juudalle ilmoitettiin sanoen: Tamar, sinun miniäsi, on harjoittanut haureutta, ja katso, hän on raskaana haureudesta. Juudas sanoi: Tuokaa hänet ulos, ja poltettakoon hänet. Mutta hänet johdettaessa hän lähetti appensa luo sanoen: Siitä miehestä, jonka nämä ovat, minä olen raskaana. Ja hän

sanoi: Tunnista, kenen tämä sinettisormukseni, kaulakoru ja sauva ovat. Juuda tunnusti ja sanoi: Tamar on vanhurskaaksi tehty ennemmin kuin minä, koska en antanut häntä pojalleni Silolle. Eikä hän enää yhtynyt häneen. Mutta tapahtui, kun hän oli synnyttämässä, että hänen kohdussaan oli kaksoiset. Tapahtui, että kun hän synnytti, toinen ojensi kätensä esiin, ja kättilö otti sen ja satoi hänen käteensä helakanpunaisen langan sanoen: Tämä tulee ulos ensimmäisenä. Kun hän veti kätensä takaisin, hänen veljensä tuli heti ulos, ja hän sanoi: Miksi aita revittiin sinun tähtesi? Ja hän kutsui hänen nimensä Phares. Ja tämän jälkeen tuli ulos hänen veljensä, jonka kädessä oli helakanpunainen lanka, ja hän kutsui hänen nimensä Zara.

39

Mutta Joseph tuotiin Egyptiin, ja Petephres, faraon kuohittu, pääkokki, egyptiläinen mies, osti hänet ismaelilaisilta, jotka toivat hänet sinne. Ja Herra oli Joosefin kanssa, ja hän oli onnistuva mies, ja hän oli herransa, egyptiläisen, talossa. Hänen herransa tiesi, että Herra oli hänen kanssaan ja että kaiken minkä hän tekee, Herra saattaa menestyä hänen käsissään. Ja Joosef löysi suosion herransa edessä ja miellyttyi hänelle. Ja hän asetti hänet talonsa päälle, ja kaiken, mitä hänellä oli, hän antoi Joosefin käden kautta. Tapahtui, että sen jälkeen kun hänet oli asetettu hänen talonsa johtoon ja kaiken sen päälle, mikä hänellä oli, Herra siunasi egyptiläisen taloa Joosefin tähden, ja Herran siunaus tuli kaikkeen hänen omaisuuteensa talossa ja

pellolla. Ja hän uskoi kaiken, mitä hänellä oli, Joosefin käsiin, eikä hän tiennyt mitään siitä, mikä koski häntä itseään, paitsi leivän, jota hän itse söi. Ja Joosef oli kaunis muodoltaan ja hyvin komea ulkonäöltään. Ja tapahtui näiden sanojen jälkeen, että hänen herransa vaimo kohotti silmänsä Joosefiin ja sanoi: Makaa kanssani. Mutta hän ei suostunut, vaan sanoi herransa vaimolle: Jos herrani ei tiedä minun kauttani mitään talossaan, ja kaikki mitä hänellä on, hän on antanut minun käsiini, Eikä mikään ylitä minua tässä talossa, eikä mitään ole pidetty minulta salassa, paitsi sinut, koska olet hänen vaimonsa, ja kuinka voisin tehdä tämän pahan teon ja tehdä syntiä Jumalan edessä? Kun hän puhui Joosefille päivästä päivään, eikä tämä totellut häntä nukkuakseen hänen kanssaan eikä ollakseen hänen kanssaan. Tapahtui sellainen päivä, ja Joosef astui sisään taloon tekemään töitään, eikä kukaan talossa ollut sisällä. Ja hän tarttui häntä vaatteista sanoen: Makaa kanssani, ja tämä jätti vaatteensa hänen käsiinsä, pakeni ja meni ulos. Ja tapahtui, kun hän näki, että tämä oli jättänyt vaatteensa hänen käsiinsä, paennut ja mennyt ulos Ja hän kutsui ne, jotka olivat talossa, ja sanoi heille: Katsokaa, hän toi meille heprealaisen palvelijan pilkkaamaan meitä. Hän tuli minun luokseni sanoen: Makaa kanssani, ja minä huusin suurella äänellä. Mutta kun hän kuuli, että korotin ääneni ja huusin, hän jätti vaatteensa luokseni, pakeni ja meni ulos. Ja hän jätti vaatteet luokseen, kunnes herra tuli kotiinsa. Ja hän puhui hänelle näillä sanoilla sanoen: Tuli luokseni se heprealainen palvelija, jonka toit luoksemme, pilkkaamaan minua, ja hän sanoi minulle: Makaan kanssasi. Mutta kun hän kuuli, että korotin ääneni ja huusin, hän jätti

vaatteensa luokseni, pakeni ja meni ulos. Tapahtui mutta, kun herra kuuli hänen vaimonsa sanat, jotka hän puhui hänelle sanoen: Näin teki minulle sinun palvelijasi, ja hän vihastui vihalla.

Ja herra otti Joosefin ja heitti hänet linnoitukseen, paikkaan jossa kuninkaan vangit pidetään siellä linnoituksessa. Ja Herra oli Joosefin kanssa, ja hän vuodatti hänelle armonsa ja antoi hänelle suosiota vankilan päällikön edessä. Ja vankilanpäällikkö antoi vankilan Joosefin käsiin, ja kaikki vangitut jotka olivat vankilassa, ja kaiken mitä siellä tehtiin, hän oli tekävä. Päävanginvartija ei tiennyt vankilan asioista mitään hänen kauttaan, sillä kaikki oli Joosefin käden kautta sen vuoksi, että Herra oli hänen kanssaan, ja kaiken minkä hän itse teki, Herra teki menestykselliseksi hänen käsissään.

40

Tapahtui näiden sanojen jälkeen, että Egyptin kuninkaan ylimmäinen juomanvalmistaja ja ylimmäinen leipuri tekivät syntiä heidän herraansa, Egyptin kuningasta, vastaan. Ja farao vihastui kahteen hovimiehensä, ylimuoninkantajaan ja ylileipuriin, ja hän asetti heidät vankilaan, samaan paikkaan, jossa Joosef oli vangittuna. Ja päävanginvartija asetti heidät Joosefin huostaan, ja hän palveli heitä. He olivat useita päiviä vankilassa. Ja molemmat näkivät unen samana yönä, ja ylimmän juomantuojan ja ylimmän leipojan unen näky, jotka

olivat Egyptin kuninkaan palveluksessa ja olivat vankilassa, oli tämä. Joosef tuli heidän luokseen aamulla ja näki heidät, ja he olivat levottomia. Ja hän kysyi faraon hoviherroja, jotka olivat hänen kanssaan vankilassa hänen herransa luona, sanoen: Miksi teidän kasvonne ovat synkät tänään? He sanoivat hänelle: Näimme unen, eikä ole ketään tulkitsemaan sitä. Joosef sanoi heille: Eivätkö selitykset ole Jumalan kautta? Kertokaa siis minulle. Ja ylimmäinen juomanlaskija kertoi unelmansa Joosefille ja sanoi: Unessani oli viiniköynnös edessäni. Viiniköynnöksessä oli kolme oksaa, ja se oli kukoistava, se oli tuottanut versoja, ja rypäleet olivat kypsiä. Ja faraon malja oli kädessäni, ja otin rypäleet ja puristin ne maljaan, ja annoin maljan faraon käteen. Ja Joosef sanoi hänelle: Tämä on sen tulkinta: kolme oksaa ovat kolme päivää. Vielä kolme päivää, ja farao muistaa sinun virkasi ja palauttaa sinut ylimmän juomantuojan virkaasi, ja annat maljan faraolle hänen käteensä aikaisemman virkasi mukaisesti, kuten olit juomantuoja. Mutta muista minua itsesi tähden, kun sinulle käy hyvin, ja osoita minulle armoa, ja muista minua Faraolle, ja vie minut ulos tästä vankilasta. Minut varastettiin heprealaisten maasta, enkä ole täällä tehnyt mitään, mutta he heittivät minut tähän kaivoon. Ja leipuripäällikkö näki, että hän tulkitsi oikein, ja sanoi Josephille: Minäkin näin unen, ja luulin kantavani kolmea hienon leivän koria pääni päällä. Mutta ylimmäisessä korissa oli kaikenlaisia leivonnaisia, joita farao syö, leipurin tekemiä, ja taivaan linnut söivät ne korista, joka oli pääni päällä. Joosef vastasi ja sanoi hänelle: Tämä on sen tulkinta: ne kolme koria ovat kolme päivää. Kolmen päivän kuluttua farao ottaa pois

sinun pääsi, hirttaa sinut puuhun, ja taivaan linnut syövät sinun lihasi. Tapahtui kolmantena päivänä, joka oli Faraon syntymäpäivä, ja hän teki juoman kaikille palvelijoilleen, ja hän muisti juomantuojan viran ja leipurin viran palvelijoidensa keskellä. Ja hän palautti ylimmän juomanvartijan hänen virkaansa, ja antoi maljan Faraon käteen. Mutta pääleipurin hän hirtti, niin kuin Joosef oli heille tulkinnut. Ja ylimmäinen juomanlaskija ei muistanut Joosefia, vaan unohti hänet.

41

Tapahtui kaksi vuotta myöhemmin, että farao näki unen: hän luuli seisovansa joen rannalla. Ja katso, aivan kuin joesta nousi seitsemän lehmää, kauniita muodoltaan ja lihakkaita, ja ne laidunsivat Acheissa. Mutta seitsemän muuta lehmää nousi näiden jälkeen joesta, rumia muodoltaan ja laihoja lihalta, ja ne laidunsivat lehmien vieressä joen rannalla. Ja ne seitsemän rumaa ja lihalta laihaa lehmää söivät ne seitsemän muodoltaan kaunist ja lihalta valittua lehmää, mutta Farao heräsi. Ja hän näki toisen unen, ja katso, seitsemän tähkää nousi yhdessä varressa, valittuja ja hyviä. Ja katso, seitsemän ohutta ja tuulen turmelemaa tähkää versoi niiden jälkeen. Ja ne seitsemän ohutta ja tuulen turmelemat tähkää nielivät ne seitsemän valittua ja täyttä tähkää, mutta Farao nousi, ja se oli uni. Tapahtui aamulla, että hänen sielunsa oli levoton, ja lähetettyään hän kutsui kaikki Egyptin tulkitsijat ja kaikki sen viisaat, ja farao kertoi heille unensa, eikä ollut ketään, joka olisi

tulkinnut sen faraolle. Päällikköjuomanvalmistaja puhui faraolle sanoen: Muistan syntini tänään. Faarao vihastui palvelijoilleen, ja hän asetti meidät vankilaan pääkokin talossa, minut ja pääleipurin. Ja me molemmat näimme unen samana yönä, minä ja hän, kumpikin näimme oman unensa. Oli siellä kanssamme nuori heprealainen mies, pääkokin palvelija, ja kerroimme hänelle, ja hän tulkitsi meille. Tapahtui niin kuin hän meille tulkitsi, niin myös kävi: minut palautettiin asemaani ja tuo hirtettiin. Lähetettyään Farao kutsui Joosefin, ja he toivat hänet ulos vankilasta, ja he ajoivat hänet, ja he vaihtoivat hänen viittansa, ja hän tuli Faraon luo. Farao sanoi Joosefille: Olen nähnyt unen, eikä ole ketään, joka tulkitsisi sitä, mutta olen kuullut sinusta sanottavan, että sinä kuultuasi unet tulkitset ne. Joosef vastasi faraalle: Ilman Jumalaa ei tule vastausta faraon pelastukseen. Farao puhui Joosefille sanoen: Unessani luulin seisovani joen rannalla. Ja aivan kuin joesta nousi seitsemän lehmää, kauniita muodoltaan ja lihakkaita, ja ne kävivät laitumella Acheissa. Ja katso, seitsemän muuta lehmää nousi ylös heidän jälkeensä joesta, pahoja ja rumia muodoltaan ja laihoja lihaltaan, joiden kaltaisia en ole nähnyt koko Egyptin maassa niin rumia. Ja ne seitsemän rumaa ja laihaa lehmää söivät ne seitsemän ensimmäistä kaunista ja valittua lehmää. Ja he menivät heidän vatsoihinsa, mutta eivät tulleet erotettaviksi, koska he menivät heidän vatsoihinsa, ja heidän ulkonäkönsä oli ruma, kuten alussakin. Mutta herättyäni nukahdin uudelleen. Ja näin jälleen unessani, ja seitsemän tähkää nousivat yhdessä varressa täysinä ja kauniina, Toiset seitsemän tähkää, ohuet ja tuulen turmelemia, versoi niiden vieressä. Ja ne seitsemän ohuet

ja tuulen turmelemia tähkät nielivät ne seitsemän hyvät ja täydet tähkät, sanoin siis tulkitsijoille, eikä ollut ketään, joka olisi selittänyt sitä minulle.

Ja Joosef sanoi faraaolle: Faraon uni on yksi; mitä Jumala tekee, sen hän näytti faraaolle. Ne seitsemän kaunista lehmää ovat seitsemän vuotta, ja ne seitsemän kaunista tähkää ovat seitsemän vuotta, faraon uni on yksi. Ja ne seitsemän laihaa lehmää, jotka nousevat ylös niiden jälkeen, ovat seitsemän vuotta, ja ne seitsemän laihaa ja tuulen turmelemat tähkät ovat seitsemän vuotta; ne tulevat olemaan seitsemän nälänhädän vuotta. Mutta sana, jonka olen sanonut Faaraolle: kaiken, mitä Jumala tekee, hän näytti Faaraolle. Katso, seitsemän vuotta suurta vaurautta tulee koko Egyptin maahan. Tulee kuitenkin seitsemän nälänhädän vuotta näiden jälkeen, ja he unohtavat koko Egyptissä olevan tulevan täyteyden, ja nälänhätä kuluttaa maan. Ja runsautta ei tunneta maan päällä tulevan nälänhädän takia sen jälkeen, sillä se tulee olemaan hyvin voimakas. Mutta sen suhteen, että unelma tuli faraaolle kahdesti, se tarkoittaa, että sana Jumalalta on tosi ja toteutuu, ja Jumala kiiruhtaa toteuttamaan sen. Nyt siis tarkastele viisasta ja älykästä miestä, ja aseta hänet Egyptin maan ylle. Ja tehköön Faarao ja asettakoon käskynhaltijat maan päälle, ja kootkoot he kaikki tuotteet Egyptin maasta seitsemän vaurauden vuoden aikana. Ja he koottakoon kaikki ruuat näiden seitsemän tulevan hyvän vuoden ajalta, ja vilja koottakoon faraon käden alle, ruuat varastoitakoon kaupungeissa. Ja ruoat, jotka on varastoitu maahan, tulevat olemaan seitsemää nälänhädän vuotta varten,

jotka tulevat Egyptin maahan, eikä maata tuhota nälänhädässä. Sana miellytti faraota ja kaikkia hänen palvelijoitaan.

Ja Farao sanoi kaikille palvelijoilleen: Emmekö löydä sellaista miestä, jolla on Jumalan henki hänessä? Farao sanoi Joosefille: Koska Jumala on näyttänyt sinulle kaikki nämä asiat, ei ole ihmistä viisaampaa ja älykkäämpää kuin sinä. Sinä tulet olemaan taloni päällikkö, ja sinun suusi mukaan tottelee kaikki minun kansani, paitsi valtaistuimessa minä olen sinua suurempi. Farao sanoi Joosefille: Katso, asetan sinut tänään koko Egyptin maan ylle. Ja Farao otti pois sormuksen kädestään ja pani sen Joosefin käteen, ja puki hänet pellavaiseen viittaan, ja pani kultaisen kaulakorun hänen kaulaansa. Ja hän nosti hänet toisiin vaunuihinsa, ja julistaja julisti hänen edellään, ja hän asetti hänet koko Egyptin maan ylle. Farao sanoi Joosefille: Minä olen farao, ilman sinua ei kukaan nosta kättään koko Egyptin maassa. Ja farao kutsui Joosefin nimeksi Psontomphanech ja antoi hänelle vaimoksi Asenethin, Heliopoliksen papin Potipheran tyttären. Joseph oli kolmenkymmenen vuoden ikäinen, kun hän seisoi faraon, Egyptin kuninkaan, edessä. Joseph lähti faraon luota ja kulki läpi koko Egyptin maan. Ja maa tuotti seitsemän vaurauden vuoden aikana lyhteita. Ja hän kokosi kaikki seitsemän vuoden ruuat, jolloin maassa oli yltäkylläisyys Egyptissä, ja varastoi ruuat kaupunkeihin; kunkin kaupungin ympärillä olevien tasankojen ruuat hän varastoi siihen. Ja Joosef kokosi viljaa kuin meren hiekkaa, hyvin paljon, kunnes sitä ei voinut enää laskea, sillä sillä ei ollut lukumäärää.

Mutta Joosefille syntyi kaksi poikaa ennen kuin seitsemän nälänhädän vuotta tulivat, jotka synnytti hänelle Aaset, Petefrehen, Heliopoliksen papin, tytär. Joosef kutsui esikoisensa nimeksi Manasse, koska Jumala oli tehnyt hänet unohtamaan kaikki hänen vaivansa ja kaiken, mikä liittyi hänen isäänsä. Mutta toisen pojan nimen hän kutsui Efraimiksi, koska Jumala on lisännyt minua nöyryytykseni maassa. Menivät ohitse ne seitsemän vaurauden vuotta, jotka olivat Egyptin maassa. Ja seitsemän nälänhädän vuotta alkoi tulla, kuten Joosef sanoi, ja nälänhätä tuli kaikkeen maahan, mutta koko Egyptin maassa oli leipää. Ja koko Egyptin maa näki nälkää, ja kansa huusi Faraon puoleen leipien tähden, mutta Faraon sanoi kaikille egyptiläisille: Menkää Joosefin luo, ja mitä hän sanoo teille, se tehkää. Ja nälänhätä oli kaikkien maiden kasvoilla, mutta Joosef avasi kaikki viljavarastot ja myi kaikille egyptiläisille. Ja kaikki maat tulivat Egyptiin ostamaan Joosefin luota, sillä nälänhätä vallitsi kaikessa maassa.

42

Mutta kun Jaakob näki, että Egyptissä oli viljaa myytävänä, hän sanoi pojilleen: Miksi olette joutilaina? Katso, olen kuullut, että Egyptissä on viljaa. Menkää sinne alas ja ostakaa meille vähän ruokaa, jotta voisimme elää emmekä kuolisi.

Joosefin kymmenen veljeä menivät alas ostamaan viljaa Egyptistä. Mutta Benjaminia, Joosefin veljeä, hän ei lähettänyt

hänen veljiensä mukaan, sillä hän sanoi: Ettei hänelle vain tapahtuisi jotain pahaa. Israelin pojat tulivat ostamaan muiden tulijoiden kanssa, sillä nälänhätä oli Kanaanin maassa. Joseph oli maan hallitsija, hän myi kaikelle maan kansalle. Josephin veljet tulivat ja kumarsivat häntä kasvoilleen maahan. Nähtyään veljensä Joosef tunnisti heidät, vieraannutti itsensä heistä ja puhui heille kovasti. Hän sanoi heille: Mistä olette tulleet? He vastasivat: Kanaanin maasta ostamaan ruokaa. Joosef tunnisti veljensä, mutta he eivät tunnistaneet häntä, Ja Joosef muisti unensa, jotka hän oli nähnyt, ja sanoi heille: Te olette vakoojia, te olette tulleet tutkimaan maan heikkoja kohtia. Mutta he sanoivat: Ei, herra, palvelijasi tulivat ostamaan ruokaa. Olemme kaikki yhden miehen poikia, olemme rauhanomaisia, sinun palvelijasi eivät ole vakoojia. Hän sanoi heille: Ei, vaan te tulitte katsomaan maan jälkiä. Mutta he sanoivat: Kaksitoista meitä on, sinun palvelijasi, veljiä maassa Kanaan, ja katso, nuorin on isämme luona tänään, mutta toista ei ole olemassa. Joosef sanoi heille: Tämä on se, minkä olen teille sanonut, että olette vakoojia. Tässä te tulette näytetyksi: Faraon terveydellä, ette lähde täältä, ellei teidän nuorempi veljenne tule tänne. Lähettäkää teistä yksi ja tuokaa veljenne, mutta teidät viedään pois, kunnes sananne käyvät selväksi, puhutte totuutta vai ette. Jos ette, niin Faraon terveydellä, te olette totisesti vakoojia. Ja hän asetti heidät vankilaan kolmeksi päiväksi. Hän sanoi heille kolmantena päivänä: Tehkää tämä, niin te saatte elää, sillä minä pelkään Jumalaa. Jos olette rauhanomaisia, pidätettäköön yksi veljistänne vankilassa, mutta menkää itse ja viekää mukanne ostamanne vilja. Ja tuokaa nuorempi veljenne minun luokseni,

niin teidän sananne uskotaan, mutta jos ette, kuolette. He tekivät näin. Ja kukin sanoi veljelleen: Niin, sillä me olemme synnissä veljemme suhteen, koska ohitimme hänen sielunsa ahdistuksen, kun hän aneli meitä, emmekä kuunnelleet häntä, ja tämän vuoksi tämä ahdistus tuli meidän päällemme.

Vastatessaan Ruben sanoi heille: Enkö minä puhunut teille sanoen, älkää vahingoittako lasta, mutta te ette kuunnelleet minua? Ja katso, hänen verensä vaaditaan. He eivät itienneet, että Joosef kuulee, sillä tulkki oli heidän välillään. Kääntynyt pois heistä Joosef itki, ja taas lähestyi heitä ja puhui heille, ja otti Simeonin heidän joukostaan ja sitoi hänet heidän edessään.

Joosef käski täyttää heidän astiansa jyvällä ja antaa heidän hopeansa takaisin jokaiselle hänen säkkiinsä ja antaa heille evästä matkalle, ja näin heille tapahtui. Ja asetettuaan viljan heidän aaseiensa päälle, he lähtivät sieltä. Kun yksi heistä avasi säkkinsä antaakseen rehua aaseillensa siellä, missä he yöpyivät, hän näki hopeapussinsa, ja se oli säkin suulla. Ja hän sanoi veljilleen: Hopea on palautettu minulle, ja katso, se on minun säkissäni. Ja heidän sydämensä hämmästyivät, ja he olivat hämmentyneitä toisiaan kohti sanoen: Mitä Jumala on tehnyt meille? He tulivat isänsä Jaakobin luo Kanaanin maahan ja kertoivat hänelle kaikki heille tapahtuneet asiat sanoen, Maan herra on puhunut meille ankarasti ja asetti meidät vankilaan kuin vakoilijoina maata. Sanoimme hänelle: Olemme rauhanomaiset, emme ole vakoojia. Meitä on kaksitoista veljestä, meidän isämme poikia. Yhtä ei enää ole, mutta nuorin

on tänään isämme luona Kanaanin maassa. Mies, maan herra, sanoi meille: Tästä tulen tietämään, että olette rauhanomaiset: jättäkää yksi veli tänne minun luokseni, mutta ottakaa talonne viljaosto ja menkää pois. Ja tuokaa luokseni nuorempi veljenne, niin tulen tietämään, että ette ole vakoojia, vaan että olette rauhanomaisia, ja veljenne annan takaisin teille, ja saatte käydä kauppaa maassa. Tapahtui, että kun he tyhjensivät säkkinsä, kunkin hopeaside oli hänen säkissään, ja he näkivät hopeasiteensä, sekä he että heidän isänsä, ja he pelkäsivät. Jaakob, heidän isänsä, sanoi heille: Te olette tehneet minut lapsettomaksi. Joosef ei ole, Simeon ei ole, ja Benjamin te otatte. Kaikki nämä ovat tulleet minun päälleni. Ruuben sanoi heidän isälleen: Tapa kaksi poikaani, jos en tuo häntä takaisin sinulle. Anna hänet minun käteeni, ja minä tuon hänet takaisin sinulle. Mutta hän sanoi: Ei poikani tule alas teidän kanssanne, koska hänen veljensä kuoli, ja hän yksin on jäänyt jäljelle, ja jos hänelle tapahtuu jotain matkalla, jolla kuljette, te saatatte minun vanhuuteni murheella tuonelaan.

43

Mutta nälänhätä voimistui maan päällä. Tapahtui, kun he olivat syöneet loppuun viljan, jonka he olivat tuoneet Egyptistä, että heidän isänsä sanoi heille: Menkää taas ja ostakaa meille vähän ruokaa. Juuda sanoi hänelle: Vakavasti varoittaen maan herra on todistanut meille sanoen: Te ette näe minun kasvojani, ellei nuorempi veljenne ole teidän kanssanne. Jos siis todellakin

lähetät veljemme kanssamme, me menemme alas ja ostamme sinulle ruokaa. Jos et lähetä veljeämme kanssamme, emme me mene, sillä mies sanoi meille sanoen: Ette näe minun kasvojani, ellei nuorempi veljenne ole teidän kanssanne. Mutta Israel sanoi: Miksi teitte minulle pahaa kertomalla sille miehelle, että teillä on veli? Mutta he sanoivat: Kysyen kysyi meitä se mies ja meidän sukupolvea sanoen: Eläkö teidän isänne vielä, ja onko teillä veli? Ja ilmoitimme hänelle tämän kyselyn mukaan. Emmehän tienneet, että hän sanoo meille: Tuokaa teidän veljenne. Juuda sanoi Israelille, hänen isälleen: Lähetä poika minun kanssani, ja noustuamme menemme, jotta elämme emmekä kuole, sekä me että sinä että meidän tavaramme. Mutta minä odotan häntä, etsi häntä minun käsistäni. Jos en tuo häntä luoksesi ja aseta häntä eteesi, olen tehnyt syntiä sinua vastaan kaikki päivät. Jos emme olisi viivytelleet, olisimme jo palanneet kahdesti. Sanoi heille heidän isänsä Israel: Jos näin on, tehkää tämä: ottakaa maan hedelmiä astioihinne ja viekää alas miehelle lahjoja: hartsia ja hunajaa, suitsuketta ja mirhamia, terpentiniä ja pähkinöitä. Ja ottakaa kaksinkertainen hopea käsiinne, palauttakaa mukananne se hopea, joka oli palautettu teidän säkkeihinne, ettei se ehkä ole erehdys. Ja ottakaa veljenne, ja nouskaa ja menkää alas sen miehen luo. Mutta minun Jumalani antakoon teille suosion sen miehen edessä ja lähettäköön takaisin veljenne, sen yhden, ja Benjaminin. Minä olen todellakin, aivan kuten olen menettänyt lapseni, menettänyt lapseni.

Miehet ottivat nämä lahjat ja kaksinkertaisen hopean käsiinsä

sekä Benjaminin, ja noustuaan he menivät alas Egyptiin ja seisovivat Joosefin edessä. Joosef näki heidät ja Benjaminin, hänen veljensä samasta äidistä, ja sanoi talon esimiehelleen: Tuo miehet taloon, teurasta uhrieläimet ja valmista ateria, sillä miehet syövät minun kanssani leipää keskipäivällä. Mies teki niin kuin Joosef sanoi, ja hän toi miehet Joosefin taloon. Nähtyään miehet, että heidät oli johdettu Joosefin taloon, he sanoivat: Hopean takia, joka palautettiin meidän säkkeihimme alussa, meidät tuodaan sisään, väärin syyttääkseen meitä ja hyökätäkseen meihin, ottaakseen meidät palvelijoiksi ja meidän aasimme. Lähestyttyään miestä, joka oli Joosefin talon päällikkö, he puhuivat hänelle talon portilla. Sanoen: Herra, meidän täytyy tulla alas aluksi ostamaan ruokaa. Tapahtui, että kun tulimme majapaikalle ja avasimme säkkimme, kunkin hopea oli hänen säkissään, ja hopean painon mukaan olemme nyt palauttaneet sen käsissämme. Ja toista hopeaa me toime kansamme ostamaan ruokaa, emme tiedä kuka heitti hopean meidän säkkeihin. Hän sanoi heille: Olkaa rauhassa, älkää pelätkö. Teidän Jumalanne ja teidän isienne Jumala antoi teille aarteita säkkeihinne, ja teidän hopeanne olen minä vastaanottanut. Ja hän toi Simeonin ulos heidän luokseen. Ja hän toi vettä heidän jalkojensa pesemiseksi ja antoi rehua heidän aaseilleen. He valmistivat lahjat, kunnes Joosef tulisi keskipäivällä, sillä he olivat kuulleet, että hän aikoi syödä siellä. Joosef meni sisään taloon, ja he toivat hänelle lahjat, jotka heillä oli käsissään, taloon, ja he kumarsivat häntä kasvoilleen maahan. Hän kysyi heiltä: Miten te olette? ja sanoi heille: Onko terve teidän isänne, se vanha mies, josta te sanoitte? Eläkö hän vielä? He sanoivat:

Palvelijasi, meidän isämme, on terve, hän vielä elää. Ja hän sanoi: Siunattu olkoon tuo ihminen Jumalalle. Ja kumartaen he kumarsivat hänelle. Katsotuaan ylös silmillään Joosef näki Benjaminin, veljensä, jolla oli sama äiti, ja sanoi: Onko tämä teidän nuorempi veljenne, jonka sanoitte minulle tuovanne? Ja hän sanoi: Jumala armahtakoon sinua, lapseni. Joosef oli järkyttynyt, sillä hänen sisäosansa kääntyivät hänen veljensä tähden, ja hän etsi tilaisuutta itkeä, ja astuttuaan kammioon hän itki siellä.

Ja pestyään kasvonsa ja mentyään ulos hän hillitsi itsensä ja sanoi: Tuokaa leipää. Ja he asettivat ruoan hänelle erikseen, ja heille erikseen, ja egyptiläisille, jotka ruokailivat hänen kanssaan, erikseen, sillä egyptiläiset eivät voineet syödä yhdessä heprealaisten kanssa leipää, koska se on kauhistus egyptiläisille. He istuivat hänen edessään, esikoinen etuoikeuksiensa mukaan ja nuorempi nuoruutensa mukaan, ja miehet olivat hämmästyneitä, kukin veljeään kohti. He nostivat annoksen hänen luotaan itselleen, ja Benjaminin annos suurennettiin kaikkien annoksista viisinkertaisesti heidän annoksiinsa verrattuna, ja he joivat ja joutuivat humalaan hänen kanssaan.

44

Ja Joosef käski hänen talonsa päällä olevaa sanoen: täyttäkää miesten säkit ruoilla niin paljon kuin he kykenevät kantamaan, ja pankaa kunkin hopea hänen säkkinsä suulle. Ja minun

hopeamaljan pankaa nuoremman säkkiin ja hänen jyviensä hinta. Ja tapahtui Joosefin sanan mukaan, niin kuin hän sanoi.

Aamu koitti, ja miehet lähetettiin pois he ja heidän aasinsa. Kun he olivat lähteneet kaupungista eivätkä olleet ehtineet kauas, Joosef sanoi talon esimiehelleen: Nouse ja aja heidän peräänsä, ja kun saavutat heidät, sano heille: Miksi olette maksaneet pahalla hyvän sijasta? Miksi varastitte minun hopeamaljan? Eikö tämä ole se, josta herrani juo? Hän ennustaa sillä. Olette tehneet pahoja tekoja. Löydettyään heidät, hän sanoi heille nämä sanat. Mutta he sanoivat hänelle: Miksi herra puhuu näiden sanojen mukaan? Älköön tulko sinun palvelijoillesi tehdä tämän sanan mukaan. Jos me todellakin palautimme sinulle Kanaanin maasta hopean, jonka löysimme säkeistämme, kuinka me varastaisimme herrasi talosta hopeaa tai kultaa? Keneltä sinä löydät kupin palvelijoistasi, kuolkoon, ja me tulemme olemaan herramme palvelijoita. Hän sanoi: Ja nyt, kuten te sanotte, niin tapahtukoon. Kenellä malja löydetään, hänestä tulee minun palvelijani, mutta te olette puhtaat. Ja he kiiruhtivat, ja kukin laski säkkinsä maahan, ja kukin avasi säkkinsä. Hän tutki vanhimmasta alkaen, kunnes tuli nuorimpaan. Ja hän löysi maljan Benjaminin säkistä. Ja he repivät vaatteensa, ja kukin asetti säkkinsä aasinsa päälle, ja he palasivat kaupunkiin.

Juuda ja hänen veljensä tulivat Joosefin luo, kun hän oli vielä siellä, ja he lankesivat hänen eteensä maahan. Joosef sanoi heille: Mitä tämä asia on, jonka teitte? Ettekö tiedä, että sellainen

mies kuin minä ennustaa ennustamisen avulla? Sanoi Juuda: Mitä sanomme vastaukseksi herralle, tai mitä puhumme, tai miten olemme oikeutettuja? Jumala löysi sinun palvelijoittesi vääryden. Katso, olemme meidän herramme palvelijoita, sekä me että se, keneltä malja löydettiin. Mutta Joosef sanoi: Ei minulle tulisi tehdä tätä asiaa. Mies, jonka luota malja löydettiin, hän itse tulee minun palvelijakseni. Te mutta menkää ylös pelastuksen kanssa isänne luo. Lähestyttyään häntä Juuda sanoi: Anon, herra, puhukoon palvelijasi sana edessäsi, äläkä suutu palvelijallesi, koska sinä olet faraon kanssa. Herra, sinä kysyt palvelijoitasi sanoen: Onko teillä isä tai veli? Ja me sanoimme herralle: Meillä on vanhempi isä, ja hänellä on nuorempi vanhuuden lapsi, ja hänen veljensä kuoli, mutta hän yksin jäi hänen äidilleen, ja isä rakasti häntä. Sanoit mutta palvelijoillesi: Tuokaa hänet alas luokseni, ja minä huolehdin hänestä. Ja me sanoimme herralle: Lapsi ei kykene jättämään isäänsä, mutta jos hän jättää isänsä, hän kuolee. Mutta sinä sanoit palvelijoillesi: jos nuorempi veljenne ei tule alas kanssanne, ette te jatka nähdä kasvojani. Tapahtui, että kun menimme ylös palvelijasi, meidän isämme luo, ilmoitimme hänelle herramme sanat. Mutta isämme sanoi: Menkää jälleen ja ostakaa meille vähän ruokaa. Me sanoimme: Emme voi laskeutua alas, mutta jos nuorempi veljemme tulee alas kanssamme, me laskeudumme alas, sillä emme voi nähdä miehen kasvoja, kun nuorempi veljemme ei ole kanssamme. Mutta isämme, sinun palvelijasi, sanoi meille: Te tiedätte, että vaimo synnytti minulle kaksi. Ja yksi meni pois luotani, ja te sanoitte, että villieläin on syönyt hänet, enkä ole nähnyt häntä tähän päivään asti. Jos siis otatte myös tämän pois

kasvojeni edestä ja hänelle tapahtuu jotakin tiellä, te saatatte minun vanhuuteni murheella tuonelaan. Nyt siis, jos menen palvelijasi, isämme luo, ja lasta ei ole kanssamme, mutta hänen sielunsa riippuu tämän sielusta, Ja tapahtuu, kun hän näkee lapsen ei olevan kanssamme, hän kuolee, ja palvelijasi tuovat palvelijasi, isämme, vanhuuden murheella tuonelaan. Sillä sinun palvelijasi on isältä vastaanottanut lapsen sanoen: Jos en tuo häntä sinun luoksesi ja aseta häntä eteesi, olen tehnyt syntiä isää vastaan kaikki päivät. Nyt siis jään sinulle palvelijaksi lapsen sijasta, herran palvelijaksi, mutta lapsi nouskoon hänen veljiensä kanssa. Kuinka voin nousta isän luo, kun lasta ei ole kanssamme? Etten näkisi niitä onnettomuuksia, jotka kohtaavat isääni.

45

Ja Joosef ei kyennyt kestäämään kaikkia niitä, jotka seisoivat hänen luonaan, vaan sanoi: Lähettäkää kaikki pois luotani. Eikä kukaan seisonut Joosefin luona, kun hän teki itsensä tunnetuksi veljilleen. Ja hän päästi itkuisen äänen, ja kaikki egyptiläiset kuulivat sen, ja se tuli kuulluksi faraon talossa. Joosef sanoi veljilleen: Minä olen Joosef, eläkö isäni vielä? Veljet eivät kenneet vastaamaan hänelle, sillä he olivat järkyttyneitä. Joosef sanoi veljilleen: Tulkaa lähemmäksi minua, ja he lähestyivät, ja hän sanoi: Minä olen Joosef, teidän veljenne, jonka myitte Egyptiin. Älkää siis nyt olko murheissanne, älköönkään teidän mielestänne vaikuttako kovalta, että myitte

minut tänne, sillä Jumala lähetti minut teidän edellänne elämän vuoksi. Tämä on toinen nälänhädän vuosi maan päällä, ja vielä on jäljellä viisi vuotta, joina ei ole kyntämistä eikä sadonkorjuuta. Jumala lähetti minut teidän edellänne jättämään teistä jäännöksen maan päälle ja ravitsemaan teidän suurta jälkeenjäänyttä joukkoa. Nyt siis ette te ole lähettäneet minua tänne, vaan Jumala, ja hän teki minut faraon isäksi ja koko hänen talonsa herraksi ja koko Egyptin maan hallitsijaksi. Kiiruhtakaa siis ylös isäni luo ja sanokaa hänelle: Näin sanoo poikasi Joosef: Jumala on tehnyt minut koko Egyptin maan herraksi, tule siis alas luokseni äläkä viivyttele, Ja sinä tulet asumaan Arabian Gesemin maassa, ja sinä tulet olemaan lähellä minua, sinä ja sinun poikasi ja sinun poikiesi pojat, sinun lampaasi ja sinun härkäsi ja kaikki, mikä sinulle on. Ja minä ravitsen sinua siellä, sillä vielä on viisi vuotta nälänhätää, jotta et tuhoutuisi sinä ja sinun poikasi ja kaikki sinun omaisuutesi. Katso, teidän silmänne näkevät ja veljeni Benjaminin silmät, että minun suuni puhuu teille. Ilmoittakaa siis isälleni kaikki kunniani, joka minulla on Egyptissä, ja kaikki, mitä olette nähneet, ja kiiruhtaen tuokaa isäni tänne. Ja langettuaan veljensä Benjaminin kaulalle hän itki hänen päällään, ja Benjamin itki hänen kaulallaan. Ja suudeltuaan kaikkia veljiään hän itki heidän luonaan, ja tämän jälkeen hänen veljensä puhuivat hänelle.

Ja ääni kuului laajasti faraon taloon sanoen: Joosefin veljet ovat tulleet. Farao iloitsi ja hänen hovinsa. Farao sanoi Joosefille: Sano veljillesi, tehkää näin: täyttäkää säkkienne ja menkää

Kanaanin maahan. Ja otettuanne mukaanne isänne ja omaisuutenne tulkaa luokseni, niin minä annan teille kaikista Egyptin hyvistä asioista, ja te saatte syödä maan ydintä. Mutta sinä käske nämä: ottaa heille vaunut Egyptin maasta teidän lapsillenne ja teidän vaimoillenne, ja ottaen teidän isänne tulkaa. Älkääkä säästäkö tavaroidenne silmille, sillä kaikki Egyptin hyvät asiat tulevat olemaan teidän. Israelin pojat tekivät näin, ja Joosef antoi heille vaunut sen mukaan, mitä farao, kuningas, oli sanonut, ja hän antoi heille muonat matkalle. Ja kaikille hän antoi kaksinaiset vaatteet, mutta Benjaminille hän antoi kolmesataa kultarahaa ja viisi vaihtopukua. Ja hän lähetti isälleen samoin kymmenen aasia, jotka kantoivat kaikkia Egyptin hyviä tavaroita, ja kymmenen muulia, jotka kantoivat leipiä hänen isälleen matkalle. Hän lähetti pois veljensä, ja he lähtivät, ja hän sanoi heille: Älkää olko vihaisia matkalla. Ja he lähtivät Egyptistä ja tulivat Kanaanin maahan isänsä Jaakobin luo. Ja he ilmoittivat hänelle sanoen, että sinun poikasi Joosef elää ja hän hallitsee koko Egyptin maata, ja Jaakob hämmästyi mielessään, sillä hän ei uskonut heitä. He puhuivat hänelle kaikki ne sanat, jotka Joosef oli sanonut, kaiken sen, mitä hän oli heille sanonut. Mutta kun hän näki vaunut, jotka Joosef oli lähettänyt hänet noutamaan, heidän isänsä Jaakobin henki virkosi. Israel sanoi: Suuri asia minulle on, jos vielä poikani Joseph elää. Lähdettyäni näen hänet ennen kuin minä kuolen.

Lähdettyään Israel kaiken omaisuutensa kanssa tuli valan kaivolle ja uhrasi uhrin isänsä Iisakin Jumalalle. Jumala sanoi Israelille yön näyssä: Jaakob, Jaakob. Tämä sanoi: Mikä on? Mutta hän sanoo hänelle: Minä olen sinun isiesi Jumala, älä pelkää laskeutua Egyptiin, sillä teen sinusta siellä suuren kansakunnan. Ja minä tulen alas kanssasi Egyptiin, ja minä tuon sinut ylös loppuun asti, ja Joosef panee kätensä sinun silmiesi päälle. Jaakob nousi Valan kaivosta, ja Israelin pojat ottivat heidän isänsä ja matkatavaran ja heidän vaimonsa vaunuihin, jotka Joosef oli lähettänyt häntä kuljettamaan. Ja otettuaan heidän omaisuutensa ja kaiken omaisuuden, jonka he olivat hankkineet Kanaanin maasta, he menivät Egyptiin, Jaakob ja kaikki hänen siemenensä hänen kanssaan. Pojat ja hänen poikiensa pojat hänen kanssaan, tyttäret ja hänen tyttäriensä tyttäret, ja kaikki hänen siemenensä hän toi Egyptiin. Nämä ovat Israelin poikien nimet, jotka tulivat Egyptiin yhdessä isänsä Jaakobin kanssa. Jaakob ja hänen poikansa, Jaakobin esikoinen, Ruuben. Mutta Ruubenin pojat: Enok ja Pallu, Asron ja Karmi. Simeonin pojat olivat Jemuel ja Jamin ja Ehud ja Jachin ja Zohar ja Saul, kanaanilaisen naisen poika. Levin pojat: Gershon, Kath ja Merari. Juudan pojat olivat Er ja Onan ja Silom ja Fares ja Zara, mutta Er ja Onan kuolivat Kanaanin maassa, ja Fareksen pojat olivat Hesron ja Jemuel. Isaskarin pojat olivat Tola, Pua, Hasum ja Simron. Sebulunin pojat olivat Sered, Allon ja Akoel. Nämä ovat Leean pojat, jotka hän synnytti Jaakobille Mesopotamiassa Syyriassa, ja Diina hänen tyttärensä; kaikki sielut, pojat ja tyttäret, kolmekymmentäkolme. Gadin pojat: Saphon, Angis, Sannis, Thasoban, Aedeis, Aroedeis ja Areeleis.

Asherin pojat: Jemna, Iessoua, Ieoul, Baria ja heidän sisarensa Sara. Barian pojat: Chobor ja Melchiil. Nämä olivat Silpan pojat, jonka Laban antoi tyttärelleen Lealle ja joka synnytti nämä Jaakobille, kuusitoista sielua. Raakelin, Jaakobin vaimon, pojat olivat Joosef ja Benjamin. Joosefille syntyi pojat Egyptin maassa, jotka synnytti hänelle Asenat, Heliopoliksen papin Petefrehen tytär: Manasse ja Efraim. Manasselle syntyivät pojat, jotka synnytti hänelle syyrialainen sivuvaimo: Makir. Makir synnytti Gileadin. Efraimin, Manassen veljen, pojat olivat Sutelaa ja Taam. Sutelaan poika oli Edom. Benjaminin pojat olivat Bala, Bekor ja Asbel. Balan pojat olivat Gera, Noeman, Ahija, Ros ja Muppin, ja Gera synnytti Aradin. Nämä ovat Raakelin pojat, jotka hän synnytti Jaakobille, kaikkiaan kahdeksantoista sielua. Danin pojat: Asom. Ja Naftalin pojat: Asiel ja Guni ja Issar ja Sollem. Nämä ovat Bilhan pojat, jonka Laban antoi tyttärelleen Raakelille ja joka synnytti nämä Jaakobille; kaikkiaan seitsemän sielua. Kaikki sielut, jotka tulivat Jaakobin kanssa Egyptiin, jotka lähtivät hänen lanteistaan, lukuun ottamatta Jaakobin poikien vaimoja, kaikki sielut, kuusikymmentäkuusi, Joosefin pojat, jotka syntyivät hänelle Egyptin maassa, yhdeksän sielua. Kaikki Jaakobin talon sielut, jotka tulivat Jaakobin kanssa Egyptiin, seitsemänkymmentäviisi sielua.

Mutta Juudan hän lähetti edellään Joosefin luo tapaamaan häntä Sankarien kaupunkiin Ramesseen maahan. Valjastettuaan vaununsa Joosef nousi kohtaamaan isäänsä Israelia Sankarien kaupunkiin, ja ilmestyttyään hänen eteensä Joosef lankesi hänen kaulalleen ja itki katkerasti. Ja Israel sanoi Josephille:

Voin kuolla nyt, koska olen nähnyt kasvosi, sillä sinä vielä elät. Joosef sanoi veljilleen: Mentyäni ylös ilmoitan faraolle ja sanon hänelle: Minun veljeni ja minun isäni talo, jotka olivat Kanaanin maassa, ovat tulleet minun luokseni. Mutta miehet ovat paimenia, sillä miehet olivat karjankasvattajia, ja he ovat tuoneet karjan ja härät ja kaiken omaisuutensa. Jos siis Farao kutsuu teidät ja sanoo teille: Mikä teidän työnnne on? Te sanotte: Miehet karjanhoitajia olemme me, sinun palvelijasi, lapsuudesta asti tähän päivään, sekä me että meidän isämme, jotta asuisitte Gesemin maassa Arabiassa, sillä inhottavuus on egyptiläisille jokainen lampaiden paimen.

47

Tultuaan Joosef ilmoitti faraalle sanoen: Isäni ja veljeni karjoineen ja härkineen ja kaikkine omaisuuksineen ovat tulleet Kanaanin maasta, ja katso, he ovat Gosenin maassa. Mutta hänen veljistään hän otti viisi miestä ja asetti heidät faraon eteen. Ja Farao sanoi Joosefin veljille: Mikä on teidän työnnne? He sanoivat Faraolle: Lampaiden paimenia ovat sinun palvelijasi, sekä me että meidän isämme. Sanoivat faraalle: Olemme tulleet oleskelemaan maassa, sillä ei ole laidunta palvelijoidesi karjalle. Nälänhätä on vahvistunut Kanaanin maassa, joten nyt asumme Goshenin maassa. Farao sanoi Joosefille: Aasukoot Goshenin maassa. Jos tiedät, että heidän joukossaan on voimakkaita miehiä, aseta heidät minun karjani hallitsijoiksi. Jaakob ja hänen poikansa tulivat Egyptiin Joosefin

luo, ja Egyptin kuningas farao kuuli. Ja Farao sanoi Joosefille: Isäsi ja veljesi ovat tulleet luoksesi. Katso, Egyptin maa on edessäsi, asuta isäsi ja veljesi parhaaseen maahan. Joosef toi sisään Jaakobin, isänsä, ja asetti hänet faraon eteen, ja Jaakob siunasi faraon. Farao sanoi Jaakobille: Kuinka monta ikävuotta sinulla on? Ja Jaakob sanoi faraaolle: Minun elämänvuosieni päivät, jotka olen muukalaisena asunut, ovat sata kolmekymmentä vuotta. Vähäiset ja pahat ovat olleet minun elämänvuosieni päivät, eivätkä ne ole yltäneet minun isieni elämänvuosien päiviin, jotka he muukalaisina asuivat. Ja siunattuaan faraon Jaakob meni pois hänen luotaan.

Ja Joosef asetti asumaan isänsä ja veljensä, ja antoi heille omistuksen Egyptin maassa, parhaassa maassa, Ramesesin maassa, niin kuin Farao käski. Ja Joosef mittasi viljaa isälleen ja veljilleen ja koko isänsä talolle, kullekin henkeä kohti.

Viljaa ei ollut koko maassa, sillä nälänhätä voimistui suuresti, ja Egyptin maa ja Kanaanin maa nääntyivät nälänhädästä. Joosef kokosi kaiken hopean, joka löydettiin Egyptin maasta ja Kanaanin maasta jyvistä, joita he ostivat, ja mittasi jyviä heille, ja Joosef toi kaiken hopean Faraon taloon. Ja kaikki hopea loppui Egyptin maasta ja Kanaanin maasta, mutta kaikki egyptiläiset tulivat Joosefin luo sanoen: Anna meille leipiä, ja miksi meidän pitäisi kuolla sinun edessäsi? Sillä meidän hopeamme on loppunut. Joosef sanoi heille: Tuokaa teidän karjanne, ja minä annan teille leipää teidän karjanne sijasta, jos teidän hopeanne on loppunut. He toivat karjansa Joosefille, ja Joosef antoi heille

leipää hevosten, lampaiden, härkien ja aasien vastineeksi, ja hän ravitsi heitä leivällä kaiken heidän karjansa vastineeksi sinä vuonna. Se vuosi meni ulos, ja he tulivat hänen luokseen toisena vuotena ja sanoivat hänelle: Emmekö tuhoudu herramme edestä? Sillä hopeamme on loppunut, ja omaisuutemme ja karjamme ovat sinulla, herramme, eikä meille ole jäänyt jäljelle herramme edessä muuta kuin oma ruumiimme ja maamme. Jotta siis emme kuolisi sinun edessäsi ja maa autioituisi, hanki meidät ja maamme leipien sijasta, ja me ja maamme tulemme palvelijoiksi faraolle. Anna siemen, jotta kylväisimme ja eläisimme emmekä kuolisi, ja maa ei autioituisi. Ja Joosef hankki koko egyptiläisten maan faraolle, sillä egyptiläiset myivät maansa faraolle, koska nälänhätä vallitsi heidän ylitseen, ja maa tuli faraolle. Ja hän orjuutti kansan hänelle palvelijoiksi, Egyptin äärimmäisistä rajoista äärimmäisiin. Ainoastaan pappien maata lukuun ottamatta Joosef ei hankkinut sitä, sillä Farao antoi lahjana annoksen papeille, ja he söivät sen annoksen, jonka Farao oli antanut heille, minkä tähden he eivät myyneet maataan. Joosef sanoi kaikille egyptiläisille: Katso, olen hankkinut teidät ja teidän maanne tänään faraolle. Ottakaa itsellenne siemen ja kylväkää maa. Ja sen tuotteet tulevat olemaan, ja te annatte viidennen osan faraolle, mutta neljä osaa tulee olemaan teille itsellennekin siemeneksi maalle ja ruuaksi teille ja kaikille niille, jotka ovat teidän taloissanne. Ja he sanoivat: Olet pelastanut meidät, löysimme suosion herramme edessä, ja tulemme olemaan faraon palvelijoita. Ja Joosef asetti heille käskyksi tähän päivään asti Egyptin maassa lähettää pois faraaolle, paitsi pappien maa ainoastaan, se ei ollut faraaolle.

Israel asui Egyptin maassa Gesemin alueella, ja he perivät sen, ja he kasvoivat ja lisääntyivät suuresti. Jaakob eli Egyptin maassa seitsemäntoista vuotta, ja Jaakobin elämän vuodet tulivat sadaksi neljäksikymmeneksi seitsemäksi vuodeksi. Israelin päivät kuolla lähestyivät, ja hän kutsui poikansa Joosefin ja sanoi hänelle: Jos olen löytänyt suosion sinun edessäsi, aseta kätesi reiteni alle ja tee minulle armo ja totuus, ettet hautaa minua Egyptiin. Mutta minä nukun isieni kanssa, ja sinä otat minut pois Egyptistä, ja sinä hautaat minut heidän hautaansa. Hän sanoi: Minä teen sanasi mukaan. Hän sanoi: Vannon minulle, ja hän vannoi hänelle, ja Israel kumarsi sauvansa kärjellä.

48

Tapahtui näiden sanojen jälkeen, ja Joosefille ilmoitettiin, että sinun isäsi on sairas, ja hän otti mukaansa kaksi poikaansa, Manassen ja Efraimin, ja tuli Jaakobin luo. Se ilmoitettiin Jaakobille sanoen: Katso, poikasi Joosef tulee luoksesi. Vahvistettuaan voimansa Israel istui vuoteelle. Ja Jaakob sanoi Joosefille: Minun Jumalani ilmestyi minulle Luusassa Kanaanin maassa ja siunasi minua, ja hän sanoi minulle: Katso, minä lisään sinua ja monistan sinua, ja teen sinusta kansojen kokoukset, ja annan sinulle tämän maan ja sinun siemenellesi sinun jälkeesi ikuiseksi omistukseksi. Nyt siis sinun kaksi poikaasi, jotka syntyivät sinulle Egyptin maassa ennen kuin minä tulin luoksesi Egyptiin, ovat minun omiani: Efraim ja

Manasse tulevat olemaan minulle kuten Ruuben ja Simeon. Mutta jälkeläiset, jotka sinä synnytät näiden jälkeen, tulevat olemaan heidän veljiensä nimellä, ja heidät kutsutaan noiden perintöosille. Mutta kun minä olin menossa Mesopotamiasta Syyriasta, kuoli Raakel, sinun äitisi, Kanaanin maassa, kun minä lähestyin Kabratan hippodromia, tullakseni Efrataan, ja minä haudoin hänet hippodromin tielle; tämä on Betlehem.

Nähtyään Joosefin pojat Israel sanoi: Ketkä nämä sinulle ovat? Joosef sanoi isälleen: He ovat minun poikani, jotka Jumala antoi minulle täällä. Ja Jaakob sanoi: Tuo heidät minulle, jotta siunaan heidät. Israelin silmät olivat himmenneet vanhuuden takia, eikä hän kyennyt näkemään, ja hän vei heidät luokseen, ja suuteli heitä, ja syleili heitä. Ja Israel sanoi Josephille: Katso, en ole riistetty sinun kasvoistasi, ja katso, Jumala on näyttänyt minulle myös sinun siemenesi. Ja Joosef johti heidät pois polvilta, ja he kumarsivat hänelle kasvoilleen maahan. Joosef otti kaksi poikaansa, Efraimin oikealle puolelle, Israelin vasemmalta, ja Manassen vasemmalle puolelle, Israelin oikealta, ja toi heidät hänen luokseen. Israel ojensi oikean kätensä ja asetti sen Efraimin päälle, vaikka tämä oli nuorempi, ja vasemman Manassen päälle, ristiin kädet.

Ja hän siunasi heitä ja sanoi: Jumala, jolle minun isäni Abraham ja Iisak olivat mieliksi hänen edessään, Jumala, joka on ravinnut minua nuoruudesta tähän päivään saakka, Enkeli, joka pelastaa minut kaikista pahoista, siunatkoon nämä lapset, ja heidän keskuudessaan kutsuttakoon minun nimeäni ja minun isieni

nimeä, Abrahamin ja Iisakin, ja lisääntykööt he suureksi joukoksi maan päällä. Nähtyään Joosef, että hänen isänsä asetti oikean kätensä Efraimin päälle, se näytti hänestä raskaalta, ja Joosef tarttui isänsä käteen poistaakseen sen Efraimin päältä Manassen päälle. Mutta Joosef sanoi isälleen: Ei näin, isä, sillä tämä on esikoinen, aseta oikea kätesi hänen päänsä päälle. Ja hän ei halunnut, mutta sanoi: Tiedän, lapseni, tiedän, ja tämä tulee olemaan kansa, ja tämä korotetaan, mutta hänen nuorempi veljensä tulee olemaan suurempi kuin hän, ja hänen siemenensä tulee olemaan kansojen joukko. Ja hän siunasi heitä sinä päivänä sanoen: Sinun kauttasi Israel siunaa sanoen: Tehköön Jumala sinut kuin Efraim ja kuin Manasse. Ja hän asetti Efraimin Manassen edelle. Israel sanoi Josephille: Katso, minä kuolen, ja Jumala on teidän kanssanne ja palauttaa teidät teidän isienne maahan. Mutta minä annan sinulle Sikemin, poikkeuksellisen veljiesi yläpuolella, jonka otin amorilaisten kädestä miekallani ja jousellani.

49

Jaakob kutsui poikansa ja sanoi heille: Kokoontukaa, jotta ilmoitan teille, mitä teille tapahtuu viimeisinä päivinä. Kokoontukaa ja kuulkaa minua, Jaakobin pojat, kuulkaa Israel, kuulkaa isäanne. Reuben, esikoinen minun, sinä vahvuuteni ja lasteni alku, kova kannettavaksi ja kovasti itsepäinen. Olet toiminut ylimielisesti kuin vesi, äläkä kiehu yli, sillä nousit isäsi vuoteelle; silloin saastutit vuoteen, jolle nousit. Simeon ja Levi,

veljet, tekivät vääryyttä oman valintansa mukaan. Heidän neuvostoonsa älköön sieluni tulko, ja heidän kokoonpanossaan älköön maksani riidelkö, sillä vihassaan he tappoivat ihmisiä, ja himossaan he katkaisivat härän janteet. Kirottu olkoon heidän vihansa, koska se on itsepäinen, ja heidän raivonsa, koska se kovettui. Minä jaan heidät Jaakobissa ja hajotan heidät Israelissa. Juuda, sinua ylistivät sinun veljesi, sinun kätesi ovat sinun vihollistesi selällä, sinulle kumartavat sinun isäsi pojat. Leijonan pentu Juuda, versosta, poikani, sinä nousit ylös; maattuasi nukahdit kuin leijona ja kuin leijonanpentu – kuka herättää hänet? Ei lakkaa hallitsija Juudasta, eikä johtaja hänen kupeistaan, kunnes tulee se, mikä on hänelle varattu, ja hän on kansojen odotus. Sitoen viiniköynnökseensä varsansa ja köynnöksen oksaan aasintammansa varsan, hän pesee viinissä vaatteensa ja rypäleen veressä verhonsa. Hänen silmänsä säihkyvät enemmän kuin viini, ja hänen hampaansa ovat valkoisemmat kuin maito. Zebulun asuu rannikkoseudulla, ja hän asuu laivojen sataman vieressä ja ulottuu aina Sidoniin asti. Issachar halusi hyvää levätessään perintöosien keskellä. Ja nähtyään levon olevan hyvän ja maan olevan viljavan, hän asetti olkapäänsä raatamiseen, ja hänestä tuli maanviljelijä. Dan tuomitsee kansansa, ikään kuin yksi heimo Israelissa. Ja tulkkoon Dan käärmeeksi tiellä, väijyen polulla, purren hevosen kantapäätä, ja ratsastaja kaatuu taaksepäin, Herran pelastusta odottaen. Gadia ryöstöjoukko ahdistelee, mutta hän ahdistaa heitä kantapäältä. Asher, hänen leipänsä on lihava, ja hän antaa herkkuja hallitsijoille. Naphtali on levinnyt runko, joka antaa jälkeläisyydessä kauneutta. Kasvanut poika Joosef, kasvanut

kadehdittava poikani, nuorin poikani, palaa takaisin minun luokseni. Häntä vastaan harkiten he herjasivat, ja nuolten herrat pitivät hänelle kaunaa. Ja heidän jousensa murskattiin voimalla, ja heidän kätensä käsivarsien jänteet uupuivat Jaakobin hallitsijan käden kautta, sieltä Israelin Voimakas sinun isäsi Jumalan luota. Ja minun Jumalani auttoi sinua ja siunasi sinua taivaan siunauksella ylhäältä ja maan siunauksella, joka omistaa kaiken, rintojen ja kohdun siunauksen tähden. Isäsi ja äitisi siunaukset voittivat pysyvien vuorten siunaukset ja ikuisesti virtaavien kukkuloiden siunaukset, ne tulevat olemaan Joosefin pään päällä ja sen huipulla, jota hän piti veljiensä joukossa. Benjamin on ahne susi, aamulla hän syö vielä, ja iltaan hän antaa ravintoa. Kaikki nämä olivat Jaakobin kaksitoista poikaa, ja nämä asiat heidän isänsä puhui heille. Hän siunasi heidät, jokaisen hänen oman siunauksensa mukaan hän siunasi heidät. Ja hän sanoi heille: Minä liityn kansani luo. Haudatkaa minut isieni kanssa luolaan, joka on heettiläisen Efronin pellossa, Kaksinkertaisessa luolassa, joka on vastapäätä Mamrea Kanaanin maassa, sen luolan, jonka Abraham hankki heettiläiseltä Efronilta haudan omistukseksi. Siellä he hautasivat Abrahamin ja hänen vaimonsa Saaran, siellä he hautasivat Isaakin ja hänen vaimonsa Rebekan, siellä he hautasivat Leaan, Pellon ja siinä olevan luolan omistuksessa Hetin pojilta. Ja Jaakob lakkasi käskemästä poikiaan, ja nostettuaan jalkansa vuoteelle hän kuoli, ja hänet liitettiin kansaansa.

Ja Joosef lankesi isänsä kasvojen päälle, itki häntä ja suuteli häntä. Ja Joosef käski palvelijoilleen, balsamoijille, balsamoida hänen isänsä, ja balsamoijat balsamoivat Israelin. Ja he täyttivät hänen neljäkymmentä päivänsä, sillä näin lasketaan hautauksen päivät, ja Egypti suri häntä seitsemänkymmentä päivää. Koska surun päivät olivat menneet ohi, Joosef puhui faraon hallitsijoille sanoen: Jos olen löytänyt suosion teidän edessänne, puhukaa minusta faraon korviin sanoen, Isäni vannotti minut sanoen: Haudassa, jonka kaivoin itselleni Kanaanin maassa, sinne minut on haudattava. Nyt siis lähdettyäni hautaan isäni ja palaan. Ja Farao sanoi Joosefille: Mene ylös ja hautaa isäsi, aivan kuten hän vannotti sinua. Ja Joosef meni ylös hautaamaan hänen isäänsä, ja hänen kanssaan menivät ylös kaikki faraon palvelijat, ja hänen talonsa vanhimmat, ja kaikki Egyptin maan vanhimmat. Ja koko Joosefin kotitalous ja hänen veljensä ja koko hänen isänsä talo ja hänen sukulaisensa ja lampaat ja härät jätettiin Gosenin maahan. Ja hänen kanssaan menivät ylös vaunut ja ratsumiehet, ja leiristä tuli hyvin suuri. He saapuivat Atadin puimatantereelle, joka on tuolla puolen Jordanin, ja he valittivat häntä suurella ja hyvin voimakkaalla valituksella, ja hän piti suruaikaa isälleen seitsemän päivää. Ja Kanaanin maan asukkaat näkivät surun Atadin puimatantereella, ja he sanoivat: Tämä on suuri suru egyptiläisille. Tämän vuoksi hän kutsui sen nimen Egyptin suru, joka on tuolla puolen Jordanin. Ja hänen poikansa tekivät hänelle näin. Ja hänen poikansa ottivat hänet ylös Kanaanin maahan ja hautasivat hänet kaksinkertaiseen luolaan, jonka Abraham hankki luolan omistukseen

hautakammioksi Efronilta heettiläiseltä, vastapäätä Mamrea. Ja Joosef palasi Egyptiin, hän ja hänen veljensä, ja ne jotka olivat nousseet yhdessä hautaamaan hänen isäänsä.

Nähtyään, että heidän isänsä oli kuollut, Joosefin veljet sanoivat: Jospa Joosef ei koskaan pitäisi meille kaunaa ja kostaisi meille kaikkea sitä pahaa, jonka me osoitimme häntä kohtaan. Ja saavuttuaan Joosefin luo he sanoivat: Sinun isäsi vannotti ennen kuolemaansa sanoen, Näin sanokaa Joosefille: anna anteeksi heille heidän vääryytensä ja heidän syntinsä, koska he osoittivat sinulle pahoja tekoja, ja nyt ota vastaan isäsi Jumalan palvelijoiden vääryys. Ja Joosef itki heidän puhuessaan hänelle. Ja tultuaan hänen luokseen he sanoivat: Me olemme sinun palvelijoitasi. Ja Joosef sanoi heille: Älkää pelätkö, sillä minä olen Jumalan. Te suunnittelitte minua vastaan pahaa, mutta Jumala suunnitteli minun osaltani hyvää, jotta kävisi niin kuin tänään, ja suuri kansa saisi ravintoa. Ja hän sanoi heille: Älkää pelätkö, minä ravitsen teidät ja teidän talonne. Ja hän lohdutteli heitä ja puhui heidän sydämeensä. Ja Joosef asui Egyptissä, hän itse ja hänen veljensä, ja koko hänen isänsä kotitalous, ja Joosef eli sata kymmenen vuotta. Ja Joosef näki Efraimin lapset kolmanteen sukupolveen asti, ja Makirin, Manassen pojan, pojat syntyivät Joosefin reisillä. Ja Joosef sanoi veljilleen: Minä kuolen, mutta Jumala varmasti tarkastaa teidät ja johtaa teidät pois tästä maasta siihen maahan, jonka Jumala vannoi meidän isillemme Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille. Ja Joosef vannotti Israelin pojat sanoen: Kun Jumala pitää huolen teistä, te kannatte minun luuni täältä mukanne. Ja Joosef kuoli sadan kymmenen

vuoden vanhana, ja he hautasivat hänet ja asettivat hänet
arkkuun Egyptissä.

Matteuksen evankeliumi

1

Kirja Jeesuksen Kristuksen sukupolvesta, Daavidin pojan, Aabrahamin pojan. Abraham siitti Isaakin, Isaak siitti Jaakobin, ja Jaakob siitti Juudan ja hänen veljensä. Juuda synnytti Fareksen ja Seran Taamarista, Fares synnytti Hesronin, Hesron synnytti Aramin, Aram synnytti Aminadabin, Aminadab synnytti Naassonin, Naasson synnytti Salmonin, Salmon siitti Boazin Rahabista, Boaz siitti Obedin Rutista ja Obed siitti Jessen. Jesse synnytti kuningas Davidin. Kuningas David synnytti Solomonin Urian vaimosta. Solomon synnytti Rehoboamin, Rehoboam synnytti Abijan ja Abija synnytti Asan. Asa siitti Joosafatin, Joosafat siitti Jooramin, Jooram siitti Ussian, Uziah synnytti Jotamin, Jotam synnytti Ahasin, Ahas synnytti Hiskian, Heskia synnytti Manassen, Manasse synnytti Amonin, Amon synnytti Joosian, Josiah synnytti Jekonianin ja hänen veljensä

Babylonin karkotuksen aikana.

Babylonin karkotuksen jälkeen Jekonia synnytti Sealtielin, ja Sealtiel synnytti Serubbaabelin, Zerubbabel synnytti Abiudin, Abiud synnytti Eliakimin, Eliakim synnytti Azorin, Azor synnytti Sadokin, Sadok synnytti Akimin, Akim synnytti Eliudin, Eliud synnytti Eleasarin, Eleazar synnytti Mattanin, ja Mattan synnytti Jaakobin. Jaakob synnytti Joosefin, Marian miehen, josta syntyi Jeesus, jota kutsutaan Kristukseksi. Kaikki sukupolvet Abrahamista Daavidiin ovat siis neljätoista sukupolvea, ja Daavidista Babylonin pakkosiirtolaisuuteen neljätoista sukupolvea, ja Babylonin pakkosiirtolaisuudesta Kristukseen neljätoista sukupolvea.

Jeesuksen Kristuksen syntymä oli näin. Sillä hänen äitinsä Maria oli kihlattuna Joosefille, ennen kuin he tulivat yhteen, hän löydettiin olevan raskaana Pyhästä Hengestä. Mutta Joseph, hänen miehensä, vanhurskas ollessaan eikä haluten häpäistä häntä julkisesti, halusi erottaa hänet salaa. Mutta kun hän oli harkittuaan näitä asioita, katso, Herran enkeli ilmestyi hänelle unessa sanoen: Joosef, Daavidin poika, älä pelkää ottaa Mariaa vaimoksesi, sillä se, mikä on hänessä syntynyt, on Pyhästä Hengestä. Hän synnyttää pojan ja sinä kutsut hänen nimensä Jeesus, sillä hän pelastaa kansansa heidän synneistään. Mutta tämä kaikki on tapahtunut, jotta täyttyisi se, mikä on sanottu Herran toimesta profeetan kautta, joka sanoi, Katso, neitsyt on raskaana ja synnyttää pojan, ja he kutsuvat hänen nimeään Emmanuel, joka käännettynä on Jumala meidän kanssamme.

Herättyään unesta Joosef teki niin kuin Herran sanansaattaja oli käskennyt häntä, ja otti vaimonsa luokseen. Ja hän ei tuntenut häntä, kunnes tämä synnytti hänen esikoispoikansa, ja hän kutsui hänen nimensä Jeesukseksi.

2

Kun Jeesus oli syntynyt Betlehemissä Juudeassa kuningas Herodeksen päivinä, katso, tietäjät idästä saapuivat Jerusalemiin sanoen: Missä on syntynyt juutalaisten kuningas? Näimme hänen tähtensä idässä ja tulimme kumartamaan häntä. Kuultuaan tämän kuningas Herodes oli häiriintynyt ja koko Jerusalemin hänen kanssaan. Ja kokoonkutsuttuaan kaikki ylipapit ja kirjanoppineet kansan keskuudesta, hän tiedusteli heiltä, missä Kristus syntyy. He sanoivat hänelle: Betlehemissä Juudeassa, sillä näin on kirjoitettu profeetan kautta. Ja sinä Betlehem, Juudan maa, et ole mitenkään pienin Juudan johtajien joukossa, sillä sinusta tulee esiin johtaja, joka paimentaa kansaani Israelia.

Silloin Herodes kutsui salaa tietäjät ja määrätti tarkasti heiltä ilmestyneen tähden ajan. Ja lähetettyään heidät Betlehemiin hän sanoi: Mentyänne tutkikaa tarkasti lapsesta, ja kun löydätte hänet, ilmoittakaa minulle, jotta myös minä tultuani palvon häntä. Kuultuaan kuninkaan he lähtivät matkaan, ja katso, tähti jonka he olivat nähneet idässä johti heitä, kunnes se saavuttuaan pysähtyi sen paikan yläpuolelle missä lapsi oli.

Nähtyään tähden he iloitsivat erittäin suurta iloa Ja tultuaan taloon he näkivät lapsen hänen äitinsä Marian kanssa, ja he lankesivat maahan ja palvoivat häntä, ja avattuaan aarteensa he toivat hänelle lahjoja: kultaa ja suitsuketta ja mirhaa. Ja unessa varoitettuina he eivät palanneet Herodeksen luo, vaan vetäytyivät toista tietä omaan maahansa.

Heidän vetäydyttyään, katso, Herran enkeli ilmestyi unessa Joosefille sanoen: Nouse, ota lapsi ja hänen äitinsä ja pakene Egyptiin, ja ole siellä, kunnes sanon sinulle, sillä Herodes aikoo etsiä lasta tuhotakseen sen. Mutta hän nousi ja otti lapsen ja hänen äitinsä yöllä ja lähti Egyptiin Ja hän oli siellä Herodeksen kuolemaan asti, jotta täytyisi se, mikä oli sanottu Herran toimesta profeetan kautta, joka sanoi: Egyptistä minä kutsuin poikani.

Silloin Herodes, nähtyään että tietäjät olivat pettäneet häntä, suuttui kovin, ja lähetettyään miehiä hän tappoi kaikki lapset Betlehemissä ja kaikilla sen alueilla, jotka olivat kaksivuotiaita ja nuorempia, sen ajan mukaan, jonka hän oli selvittänyt tarkasti tietäjiltä. Silloin täyttyi se, minkä profeetta Jeremia oli sanonut: Ääni kuultiin Ramassa, valitus ja itku ja suuri sureminen. Raakel itkee lapsiaan, eikä hän halunnut tulla lohdutetuksi, koska heitä ei ole.

Herodeksen kuoltua katso, Herran sanansaattaja ilmestyy unessa Joosefille Egyptissä. Sanoen: Noustuasi ota lapsi ja hänen äitinsä ja mene Israelin maahan, sillä ne, jotka etsivät lapsen

sielua, ovat kuolleet. Hän nousi, otti lapsen ja tämän äidin ja tuli Israelin maahan.

Mutta kuultuaan, että Arkelaos hallitsee Juudeassa hänen isänsä Herodeksen sijasta, hän pelkäsi mennä sinne, mutta unessa varoitettuna hän vetäytyi Galilean seuduille Ja tultuaan hän asui kaupungissa, jota kutsuttiin Nasaretiksi, jotta täytyisi se, mikä oli sanottu profeettain kautta, että häntä kutsutaan nasaretilaiseksi.

3

Noina päivinä tulee Johannes Kastaja julistamaan Juudean erämaassa ja sanoen: Tehkää parannus, sillä taivaan valtakunta on lähestynyt. Sillä tämä on se, josta puhui profeetta Jesaja sanoen: Ääni huutavan erämaassa: valmistakaa Herran tie, tehkää suoriksi hänen polkunsä.

Johanneksella oli vaatteensa kamelinkarvoista ja nahkavyö vyötäisillään, ja hänen ravintonsa oli heinäsiirkoja ja villiä hunajaa. Silloin meni hänen luokseen Jerusalem ja koko Juudea ja koko Jordanin ympäristöseutu. Ja heitä kastettiin Jordanissa hänen toimestaan tunnustaen syntinsä.

Mutta nähtyään monia fariseuksia ja saddukeuksia tulevan hänen kasteeseensa, hän sanoi heille: Kyykäärmeiden jälkeläiset, kuka näytti teille, miten paeta tulevaa vihaa? Tehkää

siis katumuksenne arvoinen hedelmä. Älkääkä ajatelko sanoa itsessänne: Meillä on isänä Abraham. Sillä minä sanon teille, että Jumala kykenee herättämään näistä kivistä lapsia Abrahamille. Jo kirves on pantu puiden juurelle, joten jokainen puu, joka ei tuota hyvää hedelmää, hakataan alas ja heitetään tuleen.

Minä tosiaan kastan teidät vedellä katumukseen, mutta minun jälkeeni tuleva on minua vahvempi, jonka sandaaleja en ole kykenevä kantamaan. Hän kastaa teidät Pyhässä Hengessä ja tulessa. Hänellä on viskuuluuta kädessään, ja hän puhdistaa perusteellisesti puimalattiansa ja kokoaa viljansa varastoon, mutta akanan hän polttaa sammumattomalla tulella.

Silloin Jeesus tulee Galileasta Jordanille Johanneksen luo tullakseen kastetuksi hänen toimestaan. Mutta Johannes esti häntä sanoen: Minun täytyy tulla sinun kasteesi, ja sinä tulet luokseni? Vastatessaan Jeesus sanoi hänelle: Salli se juuri nyt, sillä näin on meille sopivaa täyttää kaikki vanhurskaus. Silloin hän salli sen. Ja kastetuksi tultuaan Jeesus nousi heti vedestä, ja katso, taivaat avautuivat hänelle, ja hän näki Jumalan Hengen laskeutuvan kuin kyyhkysen ja tulevan hänen päälleen, Ja katso, ääni taivaista sanoi: Tämä on minun rakas poikani, johon olen hyvin mieltynyt.

4

Silloin Henki johdatti Jeesuksen erämaahan pahalaisen

kiusattavaksi. Ja paastonneensa neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, hän sen jälkeen nälkäistyi. Ja lähestyttyään häntä kiusaaja sanoi: Jos olet Jumalan Poika, sano, että nämä kivet muuttuvat leiviksi. Mutta hän vastaten sanoi: On kirjoitettu: Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka lähtee Jumalan suusta. Sitten paha henki ottaa hänet pyhään kaupunkiin ja asettaa hänet temppelin harjanteelle. Ja hän sanoo hänelle: Jos olet Jumalan Poika, heitä itsesi alas, sillä on kirjoitettu, että hän käänsi sanansaattajilleen sinusta, ja he kantavat sinua käsillään, ettet loukkaisi jalkaasi kiveen.

Jeesus sanoi hänelle: Jälleen on kirjoitettu: Älä koettele Herraa, Jumalaasi.

Taas perkele ottaa hänet mukaansa hyvin korkealle vuorelle ja näyttää hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niiden kunnian. Ja hän sanoo hänelle: Nämä kaikki annan sinulle, jos kaadut ja palvot minua. Silloin Jeesus sanoo hänelle: Mene pois, saatana, sillä on kirjoitettu: Herraa, Jumalaasi, tulet palvomaan ja häntä ainoaa tulet palvelemaan. Silloin paholainen päästää hänet, ja katso, sanansaattajat lähestyivät ja palvelivat häntä.

Mutta kun Jeesus kuuli, että Johannes oli luovutettu, hän vetäytyi Galileaan. Ja jätettyään Nasaretin hän tuli ja asettui asumaan Kapernaumiin, rannikkoseudulle, Sebulonin ja Naftalin alueille. jotta täytyisi se, mikä oli sanottu profeetta Jesajan kautta, joka sanoi Sebulonin maa ja Naftalin maa, meren

tie, Jordanin tuolla puolen, pakanain Galilea, Kansa, joka istui pimeydessä, näki suuren valon, ja niille, jotka istuivat kuoleman maassa ja varjossa, nousi valo.

Siitä lähtien Jeesus alkoi julistaa ja sanoa: Tehkää parannus, sillä taivaan valtakunta on lähestynyt.

Kävellessään Galilean meren rannalla hän näki kaksi veljeä, Simonin, jota kutsuttiin Pietariksi, ja Andreaksen, hänen veljensä, heittämässä verkkoa mereen, sillä he olivat kalastajia. Ja hän sanoo heille: Tulkaa seuraamaan minua, niin teen teistä ihmisten kalastajia. He välittömästi jättivät verkot ja seurasivat häntä. Ja edeten sieltä hän näki toiset kaksi veljeä, Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, hänen veljensä, veneessä isänsä Sebedeuksen kanssa korjailemassa verkkojaan, ja hän kutsui heidät. Mutta he välittömästi jätettyään veneen ja isänsä seurasivat häntä.

Ja Jeesus kierteli koko Galileaa opettaen heidän kokoontumispaikoissaan ja julistaen valtakunnan hyvää sanomaa ja parantaen kaikki taudit ja kaikki sairaudet kansan keskuudessa. Ja tieto hänestä levisi koko Syyriaan, ja he toivat hänelle kaikki huonosti voivat, jotka kärsivät erilaisista taudeista ja vaivoista, sekä riivatut ja kuutaudissa olevat ja halvaantuneet, ja hän paransi heidät. Ja monet väkijoukot seurasivat häntä Galileasta ja Dekapolista ja Jerusalemista ja Juudeasta ja tuolta puolen Jordanin.

5

Nähtyään väkijoukot hän meni ylös vuorelle, ja hänen istuuduttuaan hänen opetuslapsensa lähestyivät häntä. Ja avattuaan suunsa hän opetti heitä sanoen Autuaita ovat ne, jotka ovat köyhiä hengessä, sillä heidän on taivaan valtakunta. Autuaita ovat ne, jotka surevat, sillä he tullaan lohduttamaan. Autuaita ovat sävyisät, sillä he perivät maan. Autuaita ovat ne, jotka nälkäisevät ja janoavat vanhurskautta, sillä he tulevat ravituiksi. Autuaita ovat armeliaät, sillä he saavat armon. Autuaita ovat ne, jotka ovat puhtaat sydämeltään, sillä he tulevat näkemään Jumalan. Autuaita ovat rauhanrakentajat, sillä heidät kutsutaan Jumalan pojiksi. Autuaita ovat ne, joita vainotaan vanhurskauden tähden, sillä heidän on taivaan valtakunta. Autuaita olette te, kun teitä häväistään ja vainotaan ja kun teitä vastaan valehdellen sanotaan kaikenlaista pahaa minun tähteni. Iloitkaa ja riemuitkaa, sillä teidän palkkanne on suuri taivaissa, sillä näin he vainosivat profeettoja ennen teitä.

Te olette maan suola, mutta jos suola menettää makunsa, millä se suolataan? Se ei kelpaa enää mihinkään muuhun kuin että se heitetään ulos ja ihmiset tallaavat sen. Te olette maailman valo. Kaupunki, joka sijaitsee vuorella, ei voi pysyä piilossa. Eivätkä he sytytä lamppea ja aseta sitä korin alle, vaan lampunjalan päälle, ja se loistaa kaikille talossa oleville. Näin loistakoon teidän valonne ihmisten edessä, jotta he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät teidän Isäanne, joka on taivaissa.

Älkää ajatelko, että tulini kumoamaan lakia tai profeettoja; en tullut kumoamaan, vaan täyttämään. Totisesti sanon teille: kunnes taivas ja maa katoavat, ei yksikään ioota eikä yksikään piirto katoa laista, ennen kuin kaikki tapahtuu. Joka siis rikkoo yhden näistä vähäisimmistä käskyistä ja opettaa näin ihmisiä, häntä kutsutaan vähäisimmäksi taivasten valtakunnassa, mutta joka tekee ja opettaa, häntä kutsutaan suureksi taivasten valtakunnassa. Sanon näet teille, että jos teidän vanhurskautenne ei ylitä kirjanoppineiden ja fariseusten vanhurskautta, ette tule sisään taivaan valtakuntaan. Te olette kuulleet, että muinaisille sanottiin: Älä murhaa, mutta joka murhaisi, on syyllinen tuomiossa. Mutta minä sanon teille, että jokainen, joka on vihainen veljelleen syyttä, tulee olemaan syyllinen tuomiolle; joka taas sanoo veljelleen raka, tulee olemaan syyllinen neuvostolle; ja joka sanoo hullu, tulee olemaan syyllinen tulen gehennaan. Jos siis tuot lahjasi alttarille ja siellä muistat, että veljesi pitää jotakin sinua vastaan, Jätä lahjasi sinne alttarin eteen, ja mene ensin sovintoon veljesi kanssa, ja sitten palattuasi uhraa lahjasi. Ole hyväntahtoinen vastustajallesi nopeasti, kun olet vielä matkalla hänen kanssaan, jottei vastustaja luovuttaisi sinua tuomarille ja tuomari sinua avustajalle, ja sinut heitettäisiin vankilaan. Totisesti sanon sinulle, et sinä pääse sieltä ulos ennen kuin maksat takaisin viimeisen kolikon.

Te olette kuulleet, että muinaisille sanottiin: Älä tee aviorikosta. Mutta minä sanon teille, että jokainen, joka katsoo naista himoitakseen häntä, on jo tehnyt aviorikoksen hänen kanssaan

sydämessään. Jos oikea silmäsi aiheuttaa sinulle lankeamuksen, poista se ja heitä pois luotasi, sillä on sinulle hyödyllistä, että yksi jäsenistäsi tuhoutuisi eikä koko ruumiisi heitettäisi gehennaan. Ja jos oikea kätesi aiheuttaa sinulle lankeamisen, leikkaa se pois ja heitä se luotasi, sillä on sinulle edullisempaa, että yksi jäsenistäsi menehtyy, eikä koko ruumiisi heitettäisi gehennaan.

Sanottiin myös: Joka erottaa vaimonsa, antakoon tälle erokirjan. Mutta minä sanon teille, että joka erottaa vaimonsa muusta syystä kuin haureuden, saa hänet tekemään aviorikoksen, ja joka nai eronneena olevan, tekee aviorikoksen.

Taas te kuulitte, että muinaisille sanottiin: Et saa vannoa väärin valaa, vaan sinun tulee täyttää Herralle antamasi valat. Mutta minä sanon teille: älkää vannoko lainkaan, älkää taivaan kautta, koska se on Jumalan valtaistuin, Eikä maan kautta, koska se on hänen jalkojensa jalkatuki, eikä Jerusalemin kautta, koska se on suuren kuninkaan kaupunki. Älä vannoa pääsi kautta, koska et kykene tekemään yhtäkään hiusta valkoiseksi tai mustaksi. Olkoon sananne kyllä kyllä tai ei ei, sillä kaikki näiden ylitse menevä on pahasta.

Te kuulitte, että sanottiin: silmä silmän sijasta ja hammas hampaan sijasta, Mutta minä sanon teille: älkää vastustako pahaa, vaan kuka tahansa lyö sinua oikealle poskelle, käännä hänelle myös toinen. Ja sille, joka haluaa haastaa sinut oikeuteen ja ottaa tunikasi, anna hänelle myös vaippa. Ja kuka

tahansa pakottaa sinut kulkemaan yhden mailin, mene hänen kanssaan kaksi. Sille, joka sinulta pyytää, anna, ja älä käänny pois siitä, joka haluaa lainata sinulta.

Te olette kuulleet, että on sanottu: rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihollistasi. Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihollisianne, siunatkaa niitä, jotka kiroavat teitä, tehkää hyvää niille, jotka vihaavat teitä, ja rukoilkaa niiden puolesta, jotka pahoinpitelevät teitä ja vainoavat teitä, niin että te tulette teidän isänne pojiksi, joka on taivaissa, koska hänen aurinkonsa nousee pahojen ja hyvien päälle ja hän antaa sataa vanhurskaiden ja vanhurskattomien päälle. Jos te rakastatte niitä, jotka rakastavat teitä, mitä palkkaa te saatte? Eivätkö myös publikaanit tee samaa? Ja jos tervehditte vain ystäviänne, mitä ylimääräistä teette? Eivätkö veronkantajatkin tee samoin? Olkaa siis te täydelliset, aivan kuten teidän Isänne, joka on taivaissa, on täydellinen.

6

Varokaa tekemästä almuanne ihmisten edessä tullaksenne heidän näkemäkseen, sillä muuten te ette saa palkkaa Isältäanne, joka on taivaissa. Kun siis teet almuja, älä soita trumpettia edessäsi, aivan kuten ulkokullatut tekevät kokoontumisissa ja kaduilla, jotta heidät ylistettäisiin ihmisten toimesta. Totisesti sanon teille, he ovat saaneet palkkansa. Mutta kun sinä teet almua, älköön sinun vasen kätesi tietäkö, mitä sinun oikea

kätesi tekee niin että sinun almusi olisi salassa, ja sinun isäsi, joka näkee salassa, antaa sen sinulle takaisin julkisesti.

Ja kun rukoilet, et sinä tule olemaan aivan kuten tekopyhät, koska he rakastavat rukoilla seisoen kokouksissa ja katujen kulmissa, jotta he näyttäytyisivät ihmisille. Totisesti sanon teille, että he ovat saaneet palkkansa. Mutta sinä, kun rukoilet, mene sisähuoneeseesi, ja suljettuasi ovesi rukoile Isääsi, joka on salassa, ja Isäsi, joka näkee salassa, antaa sinulle julkisesti.

Rukoillessanne alkää jaaritelko aivan kuten pakanat, sillä he luulevat, että heidät kuullaan heidän monisanaisuutensa tähden. Älkää siis olko heidän kaltaisiaan, sillä teidän Isänne tietää, mitä te tarvitsette, ennen kuin te pyydätte häntä. Näin siis rukoilkaa te: Isä meidän, joka olet taivaissa, pyhitetty olkoon sinun nimesi, Tulkoon sinun valtakuntasi, tapahtukoon sinun tahtosi, niin kuin taivaassa, myös maan päällä. Anna meille meidän jokapäiväinen leipämme tänään, Ja anna meille anteeksi meidän velkamme, niin kuin myös me annamme anteeksi meidän velallisille. Äläkä saata meitä kiusaukseen, vaan päästä meidät pahasta. Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti, aamen.

Jos te annatte anteeksi ihmisille heidän rikkomuksensa, antaa anteeksi myös teille teidän taivaallinen Isänne. Mutta jos te ette anna anteeksi ihmisille heidän rikkomuksiaan, ei myöskään teidän Isänne anna anteeksi teidän rikkomuksianne.

Aina kun te paastatte, älkää olko synkkiä kuten tekopyhät, sillä he turmioivat kasvonsa, jotta näyttäisivät ihmisille paastoavilta. Totisesti sanon teille, että he ovat jo saaneet palkkansa. Mutta sinä, kun paastat, voitele pääsi ja pese kasvosi Jotta et näyttäisi ihmisille paastoavalta, vaan isällesi, joka on salassa, ja isäsi, joka näkee salassa, antaa sinulle takaisin julkisesti.

Älkää varastoiko itsellenne aarteita maan päälle, missä koi ja ruoste tuhoaa ja missä varkaat murtautuvat sisään ja varastavat. Varastoikaa sen sijaan itsellenne aarteita taivaassa, missä ei koi eikä ruoste tuhoaa ja missä varkaat eivät murtaudu eivätkä varasta Sillä missä teidän aarteenne on, siellä tulee olemaan myös teidän sydämenne.

Ruumiin lamppu on silmä, jos siis silmäsi on vilpitön, koko ruumiisi tulee olemaan valoisa. Mutta jos silmäsi on paha, koko ruumiisi tulee olemaan pimeä. Jos siis valo, joka on sisälläsi, on pimeyttä, kuinka suuri onkaan pimeys!

Kukaan ei voi palvella kahta herraa, sillä joko hän vihaa toista ja rakastaa toista, tai hän on uskollinen toiselle ja halveksii toista. Te ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa.

Tämän tähden sanon teille: älkää olko huolissanne sielustanne, mitä syötte ja mitä juotte, älkääkä ruumiistanne, mitä puette yllenne. Eikö sielu ole enemmän kuin ravinto ja ruumis enemmän kuin vaate? Katsokaa taivaan lintuja, sillä ne eivät kylvä eivätkä leikkaa eivätkä kokoa aittoja, ja teidän taivaallinen

Isänne ruokkii ne, ettekö te ole paljon arvokkaampia kuin ne? Kuka teistä voi huolehtimalla lisätä ikäänsä yhtä kyynärää? Ja miksi te huolehditte vaatteesta? Tarkastelkaa pellon liljoja, kuinka ne kasvavat: eivät ne vaivaudu eivätkä kehrää, Mutta sanon teille, että ei edes Salomo kaikessa kunniassaan pukeutunut kuin yksi näistä. Jos Jumala näin vaatettaa pellon ruohon, joka tänään on olemassa ja huomenna heitetään uuniin, eikö paljoo enemmän teitä, te vähäuskoiset? Älkää siis olko huolissanne sanoen: Mitä syömme tai mitä juomme tai mitä puemme? Sillä kaikkia näitä asioita kansakunnat etsivät, mutta teidän taivaallinen Isänne tietää, että te tarvitsette kaikkia näitä. Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttaan, ja kaikki nämä lisätään teille. Älkää siis olko huolissanne huomisesta, sillä huominen on huolissaan omista asioistaan. Riittävää päivälle on sen oma paha.

7

Älkää tuomitko, jottette tulisi tuomituiksi, Sillä millä tuomiolla te tuomitsette, tullette tuomituiksi, ja millä mitalla te mittaatte, tullaan mittaamaan teille. Mutta miksi näet pilkun veljesi silmässä, mutta hirttä omassa silmässäsi et huomaa? Tai miten sinä sanot veljellesi: Anna minun ajaa ulos pilkku silmästäsi, ja katso, hirsi on silmässäsi? Tekopyhä, heitä ensin palkki ulos omasta silmästäsi, ja sitten näet selvästi heittää roskan ulos veljesi silmästä.

Älkää antako pyhää koirille älkääkä heittäkö helmiänne sikojen eteen, etteivät ne tallaisi niitä jaloillaan ja kääntyen repisi teitä.

Pyytäkää, niin teille annetaan, etsikää, niin te löydätte, kolkuttakaa, niin teille avataan. Sillä jokainen pyytävä saa, ja etsivä löytää, ja kolkuttavalle avataan. Tai kuka teistä on sellainen ihminen, joka antaisi pojalleen kiven, kun tämä pyytää leipää? Ja jos hän pyytää kalaa, ei hän anna hänelle käärmettä? Jos siis te, vaikka olette pahoja, tiedätte antaa hyviä lahjoja lapsillenne, kuinka paljon ennemmin Isänne, joka on taivaissa, antaa hyviä niille, jotka pyytävät häneltä?

Kaikki siis, mitä te haluatte ihmisten tekevän teille, tehkää te samoin heille, sillä tämä on laki ja profeetat.

Menkää sisään kapean portin kautta, koska leveä on portti ja avara on tie, joka johtaa tuhoon, ja monet ovat niitä, jotka menevät sisään sen kautta. Kuinka kapea onkaan portti ja ahdistettu tie, joka johtaa elämään, ja harvat ovat ne, jotka löytävät sen.

Varokaa vääriä profeettoja, jotka tulevat teidän luoksenne lampaiden vaatteissa, mutta sisältä ovat ahneita susia. Heidän hedelmistään te tunnette heidät. Eivät he kerää orjantappuroista rypäleitä tai ohdakkeista viikunoita? Näin jokainen hyvä puu tekee hyviä hedelmiä, mutta mätä puu tekee pahoja hedelmiä. Hyvä puu ei kykene tuottamaan pahoja hedelmiä, eikä lahonnut puu hyviä hedelmiä. Jokainen puu, joka ei tuota hyvää

hedelmää, hakataan alas ja heitetään tuleen. Siis heidän hedelmistään te tunnette heidät.

Ei jokainen, joka sanoo minulle Herra, Herra, tule sisälle taivaan valtakuntaan, vaan se, joka tekee minun Isäni tahdon, joka on taivaissa. Monet tulevat sanomaan minulle sinä päivänä: Herra, Herra, emmekö me profetoineet sinun nimessäsi, ja ajaneet ulos demoneita sinun nimessäsi, ja tehneet monia voimatekoja sinun nimessäsi? Ja sitten minä tunnustan heille, että en koskaan tuntenut teitä: poistukaa luotani, te laittomuutta tekevät.

Jokainen siis, joka kuulee nämä minun sanani ja tekee ne, vertaan häntä viisaaseen mieheen, joka rakensi talonsa kallion päälle, Ja sade tuli alas, ja joet tulivat, ja tuulet puhalsivat, ja ne iskivät tuota taloa vastaan, eikä se kaatunut, sillä se oli perustettu kalliolle. Ja jokainen, joka kuulee nämä minun sanani eikä tee niitä, verrataan tyhmään mieheen, joka rakensi talonsa hiekan päälle. Ja sade tuli alas, ja joet tulivat, ja tuulet puhalsivat, ja ne löivät tuota taloa, ja se kaatui, ja sen sortuminen oli suuri.

Ja tapahtui, kun Jeesus oli lopettanut nämä sanat, että joukot hämmästyivät hänen opetustaan. Hän näet opetti heitä kuin auktoriteettia omaavana, eikä niin kuin kirjanoppineet.

Kun hän oli tullut alas vuorelta, seurasivat häntä suuret väkijoukot. Ja katso, spitaalinen tuli ja palvoi häntä sanoen: Herra, jos tahdot, voit minut puhdistaa. Ja ojennettuaan kätensä Jeesus kosketti häntä sanoen: Tahdon, tule puhdistetuksi. Ja heti hänen spitaalinsa puhdistui. Ja Jeesus sanoo hänelle: Katso, ettet kerro kenellekään, vaan mene ja näytä itsesi papille ja uhraa se lahja, jonka Mooses käski, todistukseksi heille.

Kun hän oli tullut Kapernaumiin, lähestyi häntä sadanpäämies pyytäen häntä ja sanoen Herra, palvelijani makaa kotona halvaantuneena, kauheasti kärsien. Ja Jeesus sanoo hänelle: Minä tulen ja parannan hänet. Ja vastatessaan sadanpäämies sanoi: Herra, en ole kykenevä, että tulisit minun kattoni alle, mutta sano ainoastaan sanalla, ja palvelijani parannetaan. Sillä minäkin olen mies auktoriteetin alaisena, ja minulla on alaiseni sotilaita, ja sanon tälle: Mene, ja hän menee, ja toiselle: Tule, ja hän tulee, ja orjalleni: Tee tämä, ja hän tekee. Kuultuaan tämän Jeesus ihmetteli ja sanoi seuraaville: Totisesti sanon teille, en ole löytänyt Israelissakaan niin suurta uskoa. Mutta sanon teille, että monet idästä ja lännestä tulevat ja aterioivat Abrahamin ja Isaakin ja Jaakobin kanssa taivasten valtakunnassa. Mutta valtakunnan pojat heitetään ulos ulompaan pimeyteen, siellä tulee olemaan itku ja hampaiden kirskutus. Ja Jeesus sanoi sadanpäämiehelle: Mene, ja kuten olet uskonut, tapahtukoon sinulle. Ja hänen palvelijansa parantui tuona hetkenä.

Ja tultuaan Pietarin taloon Jeesus näki hänen anoppinsa makaavan ja kuumeessa olevan. Ja hän kosketti hänen kättään,

ja kuume jätti hänet, ja hän nousi ja palveli häntä. Illan tultua he toivat hänelle monia riivatuita, ja hän ajoi ulos henget sanalla ja paransi kaikki huonosti voivat. Jotta täytyisi se, mikä oli sanottu profeetta Jesajan kautta, joka sanoi: Hän itse otti meidän heikkoutemme ja kantoi taudit.

Nähtyään monet väkijoukot ympärillään Jeesus käski lähteä pois toiselle puolelle. Ja kun eräs kirjanoppinut oli lähestynyt, hän sanoi hänelle: Opettaja, minä seuraan sinua minne ikinä menetkin. Ja Jeesus sanoo hänelle: ketuilla on kolot ja taivaan linnuilla pesät, mutta ihmisen pojalla ei ole missä päänsä kallistaisi. Toinen hänen opetuslapsistaan sanoi hänelle: Herra, salli minun ensin mennä pois ja haudata isäni. Mutta Jeesus sanoi hänelle: Seuraa minua ja anna kuolleiden haudata omat kuolleensa.

Ja kun hän astui veneeseen, hänen opetuslapsensa seurasivat häntä. Ja katso, suuri maanjäristys tapahtui merellä, niin että laiva peittyi aaltojen alle, mutta hän nukkui. Ja lähestyttyään hänen opetuslapsensa herättivät hänet sanoen: Herra, pelasta meidät, me olemme hukkumassa. Ja hän sanoo heille: Miksi olette pelkureita, te vähäuskoiset? Sitten hän nousi ja nuhteli tuulia ja merta, ja syntyi suuri tyyneys. Mutta ihmiset ihmettelivät sanoen: Millainen tämä on, että jopa tuulet ja meri tottelevat häntä?

Ja kun hän oli tullut tuolle puolen gergesalaisten maahan, häntä kohtasi kaksi riivaajaa, jotka lähtivät haudoista, hyvin vaikeita,

niin että kukaan ei voinut kulkea tuota tietä. Ja katso, he huusivat sanoen: Mitä meillä on tekemistä sinun kanssasi, Jeesus, Jumalan Poika? Tulitko tänne ennen aikaa kiduttamaan meitä? Kaukana heistä oli monien sikojen lauma laiduntamassa. Mutta demonit kehottivat häntä sanoen: Jos sinä ajat meidät ulos, salli meidän mennä sikojen laumaan. Ja hän sanoi heille: Menkää. He lähtivät ulos ja menivät sikojen laumaan, ja katso, koko sikojen lauma syöksyi jyrkännettä alas mereen ja kuoli veteen. Mutta paimenet pakenivat, ja mentyään kaupunkiin he kertoivat kaiken ja sen, mikä koski riivattuja. Ja katso, koko kaupunki meni ulos kohtaamaan Jeesusta, ja nähtyään hänet he pyysivät, että hän lähtisi pois heidän alueeltaan.

9

Ja astunut laivaan, hän ylitti ja tuli omaan kaupunkiinsa. Ja katso, he toivat hänelle halvaantunutta, joka makasi vuoteella, ja nähtyään heidän uskonsa Jeesus sanoi halvaantuneelle: Rohkene, lapseni, sinun syntisi on anteeksi annettu. Ja katso, jotkut kirjanoppineista sanoivat itsekseen: Tämä pilkkaa jumaluutta. Ja nähtyään heidän ajatuksensa Jeesus sanoi: Miksi te ajattelette pahoja sydämissänne? Mikä on helpompaa, sanoa: Syntisi on annettu anteeksi, vai sanoa: Nouse ja kävele? Jotta te tietäisitte, että Ihmisen Pojalla on maan päällä auktoriteetti antaa anteeksi syntejä, silloin hän sanoo halvaantuneelle: Nouse, nosta vuoteesi ja mene kotiisi. Ja nousten hän meni omaan taloonsa. Nähtyään tämän joukot ihmettelivät ja ylistivät

Jumalaa, joka oli antanut sellaisen auktoriteetin ihmisille.

Ja kulkiessaan sieltä ohitse Jeesus näki miehen istumassa tullinkerääjän kopissa, nimeltään Matteus, ja sanoo hänelle: Seuraa minua. Ja tämä nousi ja seurasi häntä. Ja tapahtui, kun hän oli aterioilla talossa, että katso, monet publikaanit ja syntiset, jotka olivat tulleet, olivat aterioilla yhdessä Jeesuksen ja hänen opetuslasten kanssa. Ja nähtyään tämän fariseukset sanoivat hänen opetuslapsilleen: Miksi teidän opettajanne syö publikaanien ja syntisten kanssa? Mutta Jeesus kuultuaan sanoi heille: Eivät vahvat tarvitse lääkäriä, vaan ne, joiden on huonosti. Menkää ja oppikaa, mitä tämä tarkoittaa: Haluan armoa enkä uhria. Sillä en tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä parannukseen.

Silloin Johanneksen opetuslapset lähestyivät häntä sanoen: Miksi me ja fariseukset paastoamme paljon, mutta sinun opetuslapsesi eivät paastoa? Ja Jeesus sanoi heille: Eivätkö häähuoneen pojat kykene suremaan niin kauan aikaa kuin sulhanen on heidän kanssaan? Mutta tulevat päivät, jolloin sulhanen viedään pois heiltä, ja silloin he paastoavat. Kukaan ei laita kutistamattoman kankaan laikkua vanhalle vaatteelle, sillä sen täyteys repäisee pois vaatteesta ja pahempi repeämä syntyy. Eivätkä he kaada nuorta viiniä vanhoihin viinileileihin, sillä muuten viinileilit repeytyvät, ja viini vuotaa ulos ja viinileilit tuhoutuvat, vaan he kaatavat nuoren viinin uusiin viinileileihin, ja molemmat säilyvät.

Hänen puhuessaan näitä heille, katso, eräs hallitsija lähestyi ja palvoi häntä sanoen, että minun tyttäreni juuri nyt kuoli, mutta tule ja aseta kätesi hänen päälleen, niin hän elää. Ja noustuaan Jeesus seurasi häntä ja hänen opetuslapsensa. Ja katso, nainen, joka oli kärsinyt verenvuodosta kaksitoista vuotta, lähestyi takaa ja kosketti hänen vaatteensa tupsuun. Hän sanoi itsekseen: Jos vain kosketan hänen vaatettaan, tulen pelastetuksi. Mutta Jeesus kääntyi ja nähtyään hänet sanoi: Ole rohkealla mielellä, tytär, sinun uskosi on pelastanut sinut. Ja nainen pelastui tuosta hetkestä. Ja Jeesus tuli hallitsijan taloon ja näki huilunsoittajat ja meluavan väkijoukon, ja hän sanoi heille, Vetäytykää pois, sillä tyttö ei kuollut, vaan nukkuu. Ja he nauroivat hänelle. Mutta kun väkijoukko oli ajettu ulos, hän astui sisään, tarttui hänen käteensä, ja tyttö nousi. Ja tämä huhu levisi koko siihen maahan.

Ja kun Jeesus oli ohittamassa sieltä, seurasi häntä kaksi sokeaa, jotka huusivat ja sanoivat: Armahda meitä, Daavidin poika. Kun hän oli tullut taloon, sokeat lähestyivät häntä, ja Jeesus sanoo heille: Uskotteko, että pystyn tekemään tämän? He sanovat hänelle: Kyllä, Herra. Silloin hän kosketti heidän silmiään sanoen: Tapahtukoon teille uskonne mukaan. Ja heidän silmänsä avautuivat, ja Jeesus varoitti heitä ankarasti sanoen: Katsokaa, ettei kukaan saa tietää. Mutta lähdettyään he levittivät uutisen hänestä koko siinä maassa.

Heidän lähtiessään he toivat hänelle mykkänä riivatun ihmisen. Ja kun demoni oli ajettu ulos, mykkä puhui, ja joukot

ihmettelivät sanoen, että näin ei ole koskaan ilmestynyt Israelissa. Mutta fariseukset sanoivat: Hän ajaa ulos demoneja demonien hallitsijan avulla.

Ja Jeesus kiersi ympäri kaikki kaupungit ja kylät opettaen heidän kokouksissaan ja julistaen valtakunnan hyvää uutista ja parantaen kaikki taudit ja kaikki sairaudet kansan keskuudessa.

Nähtyään väkijoukot hän armahti heitä, koska he olivat uupuneita ja heitteillä kuin lampaat, joilla ei ole paimenta. Silloin hän sanoo opetuslapsilleen: Sadonkorjuu on tosin suuri, mutta työntekijät harvat. Rukoilkaa siis sadonkorjuun Herraa, jotta hän lähettäisi työntekijöitä hänen sadonkorjuuseensa.

10

Ja kutsuttuaan luokseen kaksitoista opetuslastaan hän antoi heille auktoriteetin saastaisia henkiä kohtaan, niin että he voisivat karkottaa ne ja parantaa kaikki taudit ja kaikki sairaudet. Mutta niiden kahdentoista apostolin nimet ovat nämä: ensimmäinen Simon, jota kutsutaan Pietariksi, ja Andreas hänen veljensä, Jaakob Sebedeuksen poika ja Johannes hänen veljensä, Filippus ja Bartolomeus, Tuomas ja Matteus veronkantaja, Jaakob Alfeuksen poika ja Lebbeus, jota kutsuttiin Taddeus, Simon Kananailainen ja Juuda Iskariotilainen, joka myös luovutti hänet.

Nämä kaksitoista lähetti Jeesus käskettyään heille sanoen: Älkää menkö pakanain tielle, älkää menkö samarialaisten kaupunkiin. Menkää mielummin kadonneiden lampaiden luo Israelin talosta. Kulkiessanne julistakaa: Taivaan valtakunta on lähestynyt. Parantakaa sairaita, puhdistakaa spitaalisia, herättäkää kuolleita, ajakaa ulos demoneita. Ilmaiseksi te saitte, ilmaiseksi antakaa. Älkää hankkiko kultaa älkääkä hopeaa älkääkä pronssia vyöihinne. Ei laukkuja matkalle eikä kahta tunikaa eikä sandaaleja eikä sauvaa, sillä työläinen on ravintonsa arvoinen. Mihin tahansa kaupunkiin tai kylään te menette, tiedustelkaa, kuka siellä on arvollinen, ja pysykää siellä, kunnes lähdette. Tullessanne sisään taloon tervehtikää sitä sanoen: Rauha tälle talolle. Ja jos talo tosiaan on arvokas, tulkoon teidän rauhanne sen päälle, mutta jos se ei ole arvokas, palatkoon teidän rauhanne takaisin teidän luoksenne. Ja jos joku ei vastaanota teitä eikä kuule teidän sanojanne, niin lähtiessänne ulos tuosta talosta tai tuosta kaupungista ravistakaa pois teidän jalkojenne pöly. Totisesti sanon teille: siedettävämpää tulee olemaan Sodoman ja Gomorran maalle tuomion päivänä kuin tuolle kaupungille.

Katso, minä lähetän teidät kuin lampaat susien keskelle. Olkaa siis viisaita kuin käärmet ja viattomia kuin kyyhkyset. Varokaa ihmisiä, sillä he luovuttavat teidät neuvostoihin ja heidän synagogissaan he ruoskivat teidät, Ja johtajien ja kuninkaiden eteen teidät viedään minun tähteni todistukseksi heille ja kansoille. Mutta aina kun he luovuttavat teidät, älkää huolehtiko kuinka tai mitä puhutte, sillä teille annetaan tuona hetkenä,

mitä teidän tulee puhua. Sillä ette te ole ne, jotka puhuvat, vaan teidän Isänne Henki on se, joka puhuu teissä. Luovuttaa mutta veli veli sisään kuolema ja isä lapsi, ja nous Ja teitä vihaavat kaikki minun nimeni tähden, mutta se, joka kestää loppuun asti, pelastetaan. Mutta kun he vainoavat teitä tässä kaupungissa, paetkaa toiseen. Totisesti sanon teille, ette suinkaan ehdi käydä läpi Israelin kaupunkeja, ennen kuin Ihmisen Poika tulee. Oppilas ei ole opettajaansa suurempi eikä orja herraansa suurempi. Oppilaalle riittää, että hän tulee opettajansa kaltaiseksi, ja orjalle, että hän tulee herransa kaltaiseksi. Jos talon isäntää kutsuttiin Beelzebulksi, kuinka paljon enemmän hänen perheenjäseniään? Älkää siis pelätkö heitä, sillä ei ole mitään peitettyä, joka ei paljasteta, eikä piilotettua, jota ei tulla tuntemaan. Sen minkä sanon teille pimeydessä, sanokaa valossa, ja sen minkä korvaan kuulette, julistakaa kattojen päällä. Ja älkää pelätkö niitä, jotka tappavat ruumiin, mutta eivät kykene tappamaan sielua, vaan pelätkää enemmän sitä, joka kykenee tuhoamaan sekä sielun että ruumiin helvetissä. Eikö kaksi varpusta myydä assarionilla? Ja yksikään niistä ei putoa maahan ilman teidän Isäännne. Mutta myös kaikki teidän pääanne karvat ovat lasketut. Älkää siis pelätkö, te olette arvokkaampia kuin monet varpuset.

Jokainen siis, joka tunnustaa minut ihmisten edessä, tunnustan minäkin hänet Isäni edessä, joka on taivaissa. Mutta kuka tahansa kieltää minut ihmisten edessä, kiellän myös minä hänet Isäni edessä, joka on taivaissa.

Älkää luulko, että tulin tuomaan rauhaa maan päälle; en tullut tuomaan rauhaa, vaan miekan. Tulin erottamaan miehen hänen isästään ja tyttären hänen äidistään ja miniän hänen anopistaan. Ja miehen viholliset ovat hänen kotitaloutensa.

Se, joka rakastaa isää tai äitiä enemmän kuin minua, ei ole minun arvoinen, ja se, joka rakastaa poikaa tai tyttäätä enemmän kuin minua, ei ole minun arvoinen. Ja joka ei ota ristiään ja seuraa minua, ei ole minun arvoinen. Se, joka on löytänyt sielunsa, menettää sen, ja se, joka on menettänyt sielunsa minun tähteni, löytää sen.

Se joka vastaanottaa teidät, vastaanottaa minua, ja se joka vastaanottaa minua, vastaanottaa sen joka lähetti minut. Joka vastaanottaa profeetan profeetan nimeen, saa profeetan palkan, ja joka vastaanottaa vanhurskaan vanhurskaan nimeen, saa vanhurskaan palkan. Ja joka antaa juotavaksi yhdelle näistä pienistä vain kupillisen kylmää vettä opetuslapsen nimessä, totisesti sanon teille, hän ei missään tapauksessa menetä palkkaansa.

11

Ja tapahtui, kun Jeesus lopetti ohjeistamasta kahtatoista opetuslastaan, hän lähti sieltä opettamaan ja julistamaan heidän kaupungeissaan.

Mutta Johannes, kuultuaan vankilassa Kristuksen teoista, lähetti kaksi opetuslastaan Hän sanoi hänelle: Oletko sinä se, joka on tuleva, vai pitääkö meidän odottaa toista? Ja Jeesus vastasi ja sanoi heille: Menkää ja ilmoittakaa Johannekselle, mitä kuulette ja näette. Sokeat näkevät jälleen ja rannat kävelevät, spitaaliset puhdistetaan ja kuurot kuulevat, kuolleet herätetään ja köyhille julistetaan hyvää sanomaa. Ja autuas on se, joka ei loukkaannu minuun.

Näiden kulkiessa Jeesus alkoi sanoa joukoille Johanneksesta: Mitä menitte ulos autiomaahan katsomaan? Ruokoa, jota tuuli heiluttaa? Mutta mitä te menitte ulos näkemään? Ihmisen, joka oli puettu pehmeisiin vaatteisiin? Katso, ne jotka pitävät päällään pehmeitä vaatteita, ovat kuninkaiden taloissa. Mutta mitä te menitte ulos näkemään? Profeettaa? Kyllä, sanon teille: enemmän kuin profeetan. Sillä tämä on se, josta on kirjoitettu: Katso, minä lähetän sanansaattajani sinun eteesi, joka valmistaa sinun tiesi sinun edellesi.

Totisesti sanon teille: ei ole noussut naisten synnyttämien joukossa suurempaa kuin Johannes Kastaja, mutta vähäisin taivaan valtakunnassa on suurempi kuin hän. Mutta Johanneksen Kastajan päivistä aina tähän asti taivaan valtakuntaa pakotetaan, ja väkivaltaiset tarttuvat siihen. Sillä kaikki profeetat ja laki profetoi Johannekseen asti. Ja jos te haluatte vastaanottaa, hän on Elias, joka on tuleva. Se, jolla on korvat kuulla, kuulkoon.

Mihin mutta vertaan tämän sukupolven? Se on samanlainen kuin lapset, jotka istuvat toreilla ja huutavat kumppaneilleen sanoen, Me soitimme huilua teille, ja te ette tanssineet, me lauloimme valitusvirren teille, ja te ette surreet. Sillä tuli Johannes, joka ei syönyt eikä juonut, ja he sanovat: Hänellä on demoni. Tuli Ihmisen Poika syömään ja juomaan, ja he sanovat: Katso, ahmatti ja viininjuoja, publikaanien ja syntisten ystävä. Ja viisaus todettiin vanhurskaaksi sen lasten kautta.

Silloin hän alkoi moittia niitä kaupunkeja, joissa hänen useimmat voimatekonsa tapahtuivat, koska ne eivät katuneet. Voi sinua, Koratsin, voi sinua, Betsaida, sillä jos Tyyrossa ja Sidonissa olisivat tapahtuneet ne voimalliset teot, jotka tapahtuivat teissä, he olisivat kauan sitten säkissä ja tuhkassa istuen katuneet. Mutta sanon teille, Tyyrokselle ja Sidonille tulee olemaan siedettävämpää tuomion päivänä kuin teille. Ja sinä, Kapernaum, joka olet korotettu taivaaseen asti, sinut viedään alas tuonelaan asti, sillä jos Sodomassa olisivat tapahtuneet ne voimateot, jotka ovat tapahtuneet sinussa, se olisi pysynyt tähän päivään asti. Mutta sanon teille, että Sodoman maalle tulee olemaan siedettävämpää tuomion päivänä kuin sinulle.

Siihen aikaan Jeesus vastasi ja sanoi: Kiitän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, että olet piilottanut nämä viisailta ja ymmärtäväisiltä ja olet paljastanut ne lapsille, Kyllä, Isä, sillä näin oli sinun hyvä tahtosi. Kaikki on minulle luovutettu minun Isäni toimesta, eikä kukaan tunne Poikaa paitsi Isä, eikä Isää kukaan tunne paitsi Poika ja se, kenelle Poika tahtoo sen

ilmoittaa. Tulkaa luokseni kaikki te työtä tekevät ja raskautetut, niin minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minulta, sillä minä olen lempeä ja nöyrä sydämeltäni, ja te löydätte levon sieluillenne. Sillä minun ikeeni on hyvä ja minun taakkani on kevyt.

12

Tuona aikana Jeesus meni sapattina viljapeltojen läpi, mutta hänen opetuslapsensa olivat nälkäisiä, ja he alkoivat poimia tähkäpäitä ja syödä. Mutta fariseukset nähtyään sanoivat hänelle: Katso, sinun opetuslapsesi tekevät sitä, mitä ei ole sallittua tehdä sapattina. Mutta hän sanoi heille: Ettekö ole lukeneet, mitä Daavid teki, kun hän ja ne, jotka olivat hänen kanssaan, olivat nälkäisiä? Kuinka hän meni Jumalan taloon ja söi esittämisleivät, joita ei ollut luvallista hänen syödä eikä niiden syödä, jotka olivat hänen kanssaan, vaan ainoastaan pappien? Vai ettekö ole lukeneet laista, että sapattina papit temppelissä häpäisevät sapatin ja ovat syyttömiä? Sanon teille, että täällä on jotakin temppelia suurempaa. Jos te olisitte tienneet, mitä on armoa haluan, en uhria, ette olisi tuominneet syyttömiä. Sillä Ihmisen Poika on myös sapatin herra.

Ja lähdettyään sieltä hän tuli heidän kokoukseensa. Ja katso, siellä oli mies, jolla oli kuiva käsi, ja he kysyivät häneltä sanoen: Onko sallittua parantaa sapattina? jotta he voisivat syyttää häntä. Mutta hän sanoi heille: Kuka teistä on sellainen ihminen,

joka omistaa yhden lampaan, ja jos se putoaa sapattina kuoppaan, eikö hän tartu siihen ja nosta sitä ylös? Kuinka paljon siis ihminen eroaakaan lampaasta? Joten sapattina on sallittua tehdä hyvää. Silloin hän sanoi miehelle: Ojenna kätesi, ja hän ojensi sen, ja se palautui terveeksi kuin toinenkin. Lähdettyään ulos fariseukset pitivät neuvonpidon häntä vastaan, jotta he voisivat tuhota hänet. Mutta Jeesus tietäen vetäytyi sieltä, ja monet väkijoukot seurasivat häntä, ja hän paransi heidät kaikki. Ja hän nuhteli heitä, etteivät he tekisi häntä tunnetuksi. Jotta täytyisi se, mikä oli sanottu profeetta Jesajan kautta, joka sanoi, Katso, minun palvelijani, jonka valitsin, minun rakkaani, johon minun sieluni oli mielistynyt. Asetan minun henkeni hänen päälleen, ja hän julistaa tuomion kansoille. Hän ei riitele eikä huuda, eikä kukaan kuule hänen ääntään kaduilla. Murskattua ruokoa hän ei murra ja kytevää pellavaa hän ei sammuta, kunnes hän tuo tuomion voittoon. Ja hänen nimeensä kansat toivovat.

Silloin hänelle tuotiin riivattu sokea ja mykkä mies, ja hän paransi hänet, niin että sokea ja mykkä mies pystyi puhumaan ja näkemään. Ja kaikki väkijoukot olivat hämmästyneitä ja sanoivat: Ei kai tämä on Kristus, Daavidin Poika? Mutta fariseukset kuultuaan sanoivat: Tämä ei aja ulos demoneita muuten kuin Beelzebulilla, demonien hallitsijalla. Tietäen heidän ajatuksensa Jeesus sanoi heille: Jokainen valtakunta, joka on jakaantunut itseään vastaan, autioituu, ja jokainen kaupunki tai talo, joka on jakaantunut itseään vastaan, ei pysy pystyssä. Ja jos saatana karkottaa saatanan, hän on jakaantunut

itseään vastaan, kuinka siis hänen valtakuntansa seisoo? Ja jos minä Beelzebulissa ajan ulos demonit, niin missä teidän poikanne ajavat ne ulos? Tämän tähden he ovat teidän tuomareitanne. Jos minä Jumalan Hengessä ajan ulos demonit, niin sitten Jumalan valtakunta on saapunut teidän luoksenne. Tai kuinka voi joku mennä sisään vahvan taloon ja ryöstää hänen tavaransa, ellei hän ensin sido vahvaa? Ja sitten hän ryöstää hänen talonsa. Se joka ei ole minun kanssani, on minua vastaan, ja se joka ei kokoa minun kanssani, hajottaa.

Tämän tähden sanon teille: kaikki synty ja pilkka annetaan anteeksi ihmisille, mutta Hengen pilkkaa ei anneta anteeksi ihmisille. Ja joka sanoo sanan ihmisen Poikaa vastaan, hänelle annetaan anteeksi, mutta joka sanoo Pyhää Henkeä vastaan, hänelle ei anneta anteeksi, ei tässä ajassa eikä tulevaisuudessa.

Joko tehkää puu hyväksi ja sen hedelmä hyväksi, tai tehkää puu mädäksi ja sen hedelmä mädäksi, sillä hedelmästä puu tunnetaan. Kyykäärmeiden jälkeläiset, kuinka te voitte puhua hyviä asioita, kun olette pahoja? Sillä sydämen runsaudesta suu puhuu. Hyvä ihminen tuo esiin hyviä asioita hyvästä aarrekammioista, ja paha ihminen tuo esiin pahoja asioita pahasta aarrekammioista. Mutta sanon teille, että jokaisesta laiskasta sanasta, jonka ihmiset puhuvat, he antavat siitä vastauksen tuomion päivänä. Sillä sinun sanojesi perusteella sinut vanhurskautetaan ja sinun sanojesi perusteella sinut tuomitaan.

Silloin jotkut kirjanoppineista ja fariseuksista vastasivat: Opettaja, tahdomme nähdä sinulta merkin. Mutta hän vastasi heille: Paha ja avionrikkoja sukupolvi etsii merkkiä, ja merkkiä ei anneta sille paitsi profeetta Joonan merkki. Aivan kuten Joona profeetta oli suuren kalan vatsassa kolme päivää ja kolme yötä, niin tulee myös Ihmisen Poika olemaan maan sydämessä kolme päivää ja kolme yötä. Niiniveläiset miehet nousevat ylös tuomiossa tämän sukupolven kanssa ja tuomitsevat sen, koska he katuivat Joonan julistuksen johdosta, ja katso, enemmän kuin Joona on täällä. Etelän kuningatar nousee tuomiossa tämän sukupolven kanssa ja tuomitsee sen, koska hän tuli maan äärieltä kuulemaan Salomon viisautta, ja katso, täällä on enemmän kuin Salomo.

Kun epäpuhdas henki menee ulos ihmisestä, se kulkee läpi vedettömien paikkojen etsien lepoa, eikä löydä. Silloin se sanoo: Palaan talooni, josta lähdin, ja tultuaan se löytää sen tyhjillään olevana, lakaistuina ja koristeltuna. Silloin se menee ja ottaa mukaansa seitsemän muuta henkeä, jotka ovat pahempia kuin se itse, ja ne tulevat sisään ja asuvat siellä, ja tuon ihmisen viimeiset asiat tulevat huonommiksi kuin ensimmäiset. Näin käy myös tälle pahalle sukupolvelle.

Hänen vielä puhuvansa joukoille, katso, hänen äitinsä ja hänen veljensä seisoivat ulkona etsien puhua hänelle. Joku sanoi hänelle: Katso, äitisi ja veljesi seisoivat ulkona etsien sinua nähdäkseen. Mutta hän vastasi sille, joka puhui hänelle: Kuka on minun äitini ja ketkä ovat minun veljeni? Ja ojennettuaan

kätensä opetuslapsiensa puoleen hän sanoi: Katso, äitini ja veljeni, Sillä kuka tahansa tekee minun Isäni tahdon, joka on taivaissa, hän on minun veljeni ja sisareni ja äitini.

13

Sinä päivänä Jeesus lähti talosta ja istui meren rannalla Ja monet väkijoukot kokoontuivat hänen luokseen, niin että hän astui veneeseen ja istui, ja koko väkijoukko seisoj rannalla. Ja hän puhui heille paljon vertauksissa sanoen: Katso, kylväjä meni ulos kylvämään. Ja hänen kylväessään jotkut putosivat tien viereen, ja linnut tulivat ja söivät ne. Mutta toiset putosivat kallioisten päälle, missä ei ollut paljon maata, ja heti ne nousivat ylös, koska niillä ei ollut maan syvyyttä. Auringon noustuaan se poltettiin, ja koska sillä ei ollut juurta, se kuivui. Mutta toiset putosivat orjantappuroiden päälle, ja orjantappurat nousivat ylös ja tukahuttivat ne, Mutta toiset putosivat hyvälle maalle ja antoivat satoa, toiset sata, toiset kuusikymmentä, toiset kolmekymmentä. Se, jolla on korvat kuulla, kuulkoon.

Ja opetuslapset lähestyivät ja sanoivat hänelle: Miksi puhut heille vertauksissa? Mutta hän vastasi heille: Teille on annettu tietää taivaan valtakunnan salaisuudet, mutta heille ei ole annettu. Sillä kenellä on, hänelle annetaan ja hänellä on yltäkyläisyys, mutta kenellä ei ole, myös se mikä hänellä on otetaan pois häneltä. Tämän takia puhun heille vertauksissa, jotta he näkevät mutta eivät näkisi, ja kuulevat mutta eivät

kuulisi eivätkä ymmärtäisi. Jottei he palaisi takaisin, ja sitten täyttyy heille Jesajan profetia, joka sanoo: kuulemalla kuulette, mutta ette ymmärrä, ja katsoen katsotte, mutta ette näe, Sillä tämän kansan sydän on tylsistynyt, ja he ovat kuulleet raskaasti korvilla, ja he ovat sulkeneet silmänsä, jottei he näkisi silmillä ja kuulisi korvilla ja ymmärtäisi sydämellä ja kääntyisi takaisin, ja minä parantaisin heidät.

Teidän silmänne ovat autuaat, koska ne näkevät, ja teidän korvanne, koska ne kuulevat. Totisesti sanon teille, että monet profeetat ja vanhurskaat halusivat nähdä sen, minkä te näette, eivätkä nähneet, ja kuulla sen, minkä te kuulette, eivätkä kuulleet.

Kuulkaa siis te kylväjän vertaus. Jokaisen, joka kuulee valtakunnan sanan eikä ymmärrä, luo paha tulee ja ottaa pois sen, mikä on kylvetty hänen sydämeensä, tämä on se, joka on kylvetty tien viereen. Se, joka on kylvetty kivikkoisille paikoille, on se, joka kuulee sanan ja heti ottaa sen vastaan ilolla. Mutta hänellä ei ole juurta itsessään, vaan hän on väliaikainen, ja kun ahdistus tai vaino tapahtuu sanan tähden, hän heti lankeaa. Mutta orjantappuroihin kylvetty, tämä on se, joka kuulee sanan, ja tämän ajan huoli ja rikkauden petos tukahduttaa sanan, ja hän tulee hedelmättömäksi. Se, joka on kylvetty hyvälle maalle, on se, joka kuulee sanan ja ymmärtää sen, ja hän todellakin kantaa hedelmää ja tuottaa, toinen sata, toinen kuusikymmentä, toinen kolmekymmentä.

Toisen vertauksen hän esitti heille sanoen: Taivaan valtakunta on verrattu ihmiseen, joka kylvi hyvän siemenen pellolleen, Mutta kun ihmiset nukkuivat, tuli hänen vihollisensa ja kylvi rikkaruohoja viljan keskelle ja meni pois. Mutta kun ruoho itui ja teki hedelmän, silloin ilmestyivät myös rikkaruohot. Talon isännän orjat lähestyivät ja sanoivat hänelle: Herra, etkö kylvänyt hyvää siementä pellollesi? Mistä siis tulevat rikkaruohot? Mutta hän sanoi heille: Vihollinen on tämän tehnyt. Orjat sanoivat hänelle: Tahdotko siis, että lähdettyämme keräämme ne? Mutta hän sanoi: Ei, ettette keräämällä rikkaruohoja juurisi ylös samalla myös viljaa. Antakaa molempien kasvaa yhdessä sadonkorjuuseen asti, ja sadonkorjuun aikana sanon leikkaajille: kootkaa ensin rikkaruohot ja sitokaa ne kimpuiksi niiden polttamista varten, mutta vilja kootkaa minun varastooni.

Toisen vertauksen hän asetti heidän eteensä sanoen: Taivaan valtakunta on samankaltainen sinapinjyvän kanssa, jonka ihminen otti ja kylvi pellolleen. Se on todellakin pienempi kuin kaikki siemenet, mutta kun se kasvaa, se on suurempi kuin kaikki vihannekset ja tulee puuksi, niin että taivaan linnut tulevat ja asuvat sen oksissa.

Toisen vertauksen hän puhui heille: Taivaan valtakunta on samankaltainen kuin hapate, jonka nainen otti ja piilotti kolmeen mittaan jauhoja, kunnes kaikki oli hapantunut.

Kaiken tämän Jeesus puhui joukoille vertauksissa, eikä hän

puhunut heille mitään ilman vertausta, Jotta täytyisi se, mikä oli sanottu profeetan kautta, joka sanoi: Avaan suuni vertauksissa, lausun piilotettuja asioita maailman perustamisesta lähtien.

Silloin hän jätti väkijoukot ja tuli taloonsa. Ja hänen opetuslapsensa lähestyivät häntä sanoen: Selitä meille vertaus pellon rikkakasveista. Mutta hän vastaten sanoi heille: Se, joka kylvää hyvän siemenen, on Ihmisen Poika. Peltö on maailma, hyvä siemen – nämä ovat valtakunnan lapset, mutta rikkaruohot ovat pahan lapset. Mutta vihollinen, joka kylvi ne, on perkele, ja sadonkorjuu on aikakauden loppu, ja leikkaajat ovat sanansaattajia. Aivan kuten rikkaruohot kerätään ja poltetaan tulella, niin tulee olemaan tämän aikakauden päättyessä. Ihmisen Poika lähettää enkelinsä, ja he keräävät hänen valtakunnastaan kaikki pahennukset ja ne, jotka tekevät laittomuutta. Ja he heittävät heidät tulipätsiin; siellä on oleva itkua ja hampaiden kiristystä. Silloin vanhurskaat tulevat loistamaan kuin aurinko heidän Isänsä valtakunnassa. Jolla on korvat kuulla, kuulkoon.

Jälleen taivaan valtakunta on samanlainen kuin pellossa kätkeyty aarre, jonka löydettyään ihminen katki, ja ilostaan hän menee ja myy kaikki mitä hänellä on ja ostaa tuon pellon.

Taas taivasten valtakunta on samanlainen kuin kauppias, joka etsii hyviä helmiä, Löydettyään yhden arvokkaan helmen, hän meni pois, myi kaikki mitä hänellä oli ja osti sen.

Taas taivasten valtakunta on samanlainen kuin nuottaverkko, joka on heitetty mereen ja koonnut yhteen kaikenlaisista, Se oli, kun se täytettiin, tuotuaan sen ylös rannalle ja istuttuaan he kokosivat hyvät astioihin, mutta pahat he heittivät ulos. Näin tulee olemaan aikakauden lopussa. Sanansaattajat tulevat ulos ja erottavat pahat vanhurskaiden keskeltä. Ja he heittävät heidät tulipätsiin; siellä on itku ja hampaiden kiristys. Jeesus sanoo heille: Ymmärsittekö nämä kaikki? He sanovat hänelle: Kyllä, Herra. Mutta hän sanoi heille: Tämän tähden jokainen kirjanoppinut, joka on koulutettu taivasten valtakuntaan, on samankaltainen talon isännän kanssa, joka ottaa esiin aarrekkammionsa uusia ja vanhoja.

Ja tapahtui, että kun Jeesus oli lopettanut nämä vertaukset, hän lähti sieltä. Ja tultuaan kotimaahansa hän opetti heitä heidän kokouksessaan, niin että he hämmästyivät ja sanoivat: Mistä tällä on tämä viisaus ja nämä voimat? Eikö tämä ole sen puuseppän poika? Eikö hänen äitinsä ole Miriam ja hänen veljensä Jaakob ja Jooses ja Simon ja Juuda? ja hänen sisarensa, eivätkö he kaikki ole luonamme? mistä siis tällä on kaikki tämä? Ja he loukkaantuivat häneen. Mutta Jeesus sanoi heille: Ei profeetta ole kunnioittamaton, paitsi omassa isänmaassaan ja omassa talossaan. Ja hän ei tehnyt siellä monia voimatekoja heidän epäuskonsa tähden.

Tuona aikana Herodes tetrarkki kuuli Jeesuksesta. Ja hän sanoi palvelijoilleen: Tämä on Johannes Kastaja. Hän nousi kuolleista, ja tämän takia voimat ovat työssä hänessä. Sillä Herodes oli ottanut vangiksi Johanneksen, sitonut hänet ja asettanut vankilaan Herodiaan tähden, veljensä Filippuksen vaimon. Sillä Johannes sanoi hänelle: Sinun ei ole luvallista pitää häntä. Ja vaikka hän halusi tappaa hänet, hän pelkäsi kansanjoukkoa, koska he pitivät häntä profeettana. Mutta kun Herodeksen syntymäpäivää vietettiin, Herodiaan tytär tanssi vieraiden keskellä ja miellytti Herodesta. Minkä vuoksi hän lupasi valalla antaa hänelle sen, mitä tämä pyytäisi. Mutta hänet oli äitinsä kehottanut, ja hän sanoo: Anna minulle tässä vadilla Johanneksen Kastajan pää. Ja kuningas oli surullinen, mutta valojen ja hänen kanssaan aterioivien vieraiden tähden hän käski sen annettavaksi. Ja lähetettyään hän mestautti Johanneksen vankilassa. Ja hänen päänsä tuotiin vadilla ja annettiin tytölle, ja hän toi sen hänen äidilleen. Ja lähestyttyään hänen opetuslapsensa nostivat ruumiin ja hautasivat sen, ja tultuaan he ilmoittivat siitä Jeesukselle.

Kuultuaan tämän Jeesus vetäytyi sieltä veneellä autiomaahan paikkaan yksin, ja kuultuaan asiasta väkijoukot seurasivat häntä jalkaisin kaupungeista. Ja lähdettyään ulos Jeesus näki suuren väkijoukon, ja hänellä oli myötätuntoa heitä kohtaan, ja hän paransi heidän sairaansa. Illan tultua hänen opetuslapsensa lähestyivät häntä sanoen: Paikka on autio ja tunti on jo mennyt ohi, lähetä väkijoukot pois, jotta he menisivät kyliin ja ostaisivat itselleen ruokaa. Mutta Jeesus sanoi heille: Heidän ei tarvitse

lähteä pois. Antakaa te heille syödä. Mutta he sanovat hänelle: Meillä ei ole täällä muuta kuin viisi leipää ja kaksi kalaa. Mutta hän sanoi: Tuokaa ne minulle tänne. Ja käskettyään väkijoukkojen asettua ruohojen päälle, otettuaan viisi leipää ja kaksi kalaa ja katsottuaan ylös taivaaseen, hän siunasi ja murrettuaan antoi leivät oppilaille, oppilaat puolestaan väkijoukoille. Ja kaikki söivät ja tulivat kylläisiksi, ja he keräsivät tähteet, kaksitoista täyttä koria palasia. Mutta syöviä oli miehiä noin viisituhatta, paitsi naisia ja lapsia.

Ja heti Jeesus pakotti opetuslapsensa nousemaan veneeseen ja menemään edeltä toiselle puolelle, kunnes hän lähettäisi pois väkijoukot. Ja päästettyään väkijoukot hän meni ylös vuorelle yksin rukoilemaan. Illan tultua hän oli siellä yksin. Laiva oli jo keskellä merta, aaltojen koettelemana, sillä tuuli oli vastakkainen. Yön neljännellä vartiolla Jeesus meni heitä kohti kävelemällä meren päällä. Nähtyään hänen kävelevän meren päällä, opetuslapset häiriintyivät ja sanoivat, että se on aave, ja pelosta he huusivat. Mutta Jeesus puhui heille heti sanoen: Rohkaiskaa, minä olen, älkää pelätkö. Pietari vastasi hänelle: Herra, jos se olet sinä, käske minun tulla luoksesi vetten päällä. Mutta hän sanoi: Tule. Ja Pietari astui alas veneestä ja käveli veden päällä tullakseen Jeesuksen luo. Mutta nähdessään vahvan tuulen hän pelkäsi, ja alkaessaan upota hän huusi sanoen: Herra, pelasta minut. Mutta Jeesus ojensi välittömästi kätensä, tarttui häneen ja sanoi hänelle: Vähäuskoinen, mihin epäilit? Ja heidän noustessaan laivaan tuuli lakkasi. Ne, jotka olivat veneessä, tulivat ja kumarsivat häntä sanoen: Todella olet

Jumalan Poika.

Ja ylitettyään he tulivat Gennesaretin maahan. Ja tunnistettuaan hänet tuon paikan miehet lähettivät viestin koko siihen ympäristöön, ja he toivat hänelle kaikki huonosti voivat. Ja he pyysivät häntä, että saisivat koskea edes hänen vaatteensa tupsuun, ja kaikki, jotka koskivat, pelastuivat.

15

Silloin Jerusalemissa tulleet kirjanoppineet ja fariseukset lähestyivät Jeesusta sanoen, Miksi sinun opetuslapsesi rikkovat vanhinten perinnettä? Sillä he eivät pese käsiään kun he syövät leipää. Mutta hän vastaten sanoi heille: Miksi te rikotte Jumalan käskyn teidän perinteenne takia? Sillä Jumala käski sanoen: kunnioita isää ja äitiä, ja se joka puhuu pahaa isästä tai äidistä, kuoloon. Te sanotte kuitenkin: Kuka tahansa sanoo isälle tai äidille: Lahja, jolla sinä voisit hyötyä minusta, eikä kunnioita isäänsä tai äitiään, Ja te mitätöitte Jumalan käskyn perinteenne takia. Tekopyhät, hyvin profetoi teistä Jesaja sanoen, Tämä kansa lähestyy minua suullaan ja kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämensä on kaukana minusta. Turhaan he palvovat minua, opettaen opetuksina ihmisten käskyjä.

Ja kutsuttuaan joukon hän sanoi heille: Kuulkaa ja ymmärtäkää Ei se, mikä menee sisään suuhun, saastuta ihmistä, vaan se, mikä lähtee ulos suusta, tämä saastuttaa ihmisen. Silloin hänen

opetuslapsensa lähestyivät häntä ja sanoivat hänelle: Tiedätkö, että fariseukset loukkaantuivat kuultuaan tuon sanan? Mutta hän vastaten sanoi: Jokainen istutus, jota minun taivaallinen Isäni ei ole istuttanut, nostetaan juurineen. Antakaa heidän olla, he ovat sokeita oppaita sokeille, mutta jos sokea opastaa sokeaa, molemmat putoavat kuoppaan. Mutta Pietari vastasi ja sanoi hänelle: Selitä meille tämä vertaus. Mutta Jeesus sanoi: Vieläkö tekin olette ymmärtämättömiä? Ettekö vielä ymmärrä, että kaikki suuhun menevä menee vatsaan ja heitetään ulos ulkokuoneeseen? Mutta ne, jotka lähtevät suusta, tulevat sydäimestä, ja ne saastuttavat ihmisen. Sillä sydäimestä tulevat ulos pahat ajatukset, murhat, avionrikot, haureuden teot, varkaudet, väärät todistukset ja pilkkapuheet. Nämä ovat ne, jotka saastuttavat ihmisen, mutta pesemättömillä käsillä syöminen ei saastuta ihmistä.

Ja lähdettyään sieltä Jeesus vetäytyi Tyroksen ja Sidonin seuduille. Ja katso, kanaanilainen nainen noilta rajoilta tultuaan huusi hänelle sanoen: Armahda minua, Herra, Daavidin poika, tyttäreni on pahasti riivattu. Mutta hän ei vastannut hänelle sanaakaan. Ja hänen opetuslapsensa lähestyivät ja kysyivät häneltä sanoen: Päästä hänet, koska hän huutaa meidän takanamme. Mutta hän vastasi ja sanoi: En minä ole lähetetty muille kuin Israelin talon kadonneille lampaille. Mutta tultuaan hän kumarsi hänelle sanoen: Herra, auta minua. Mutta hän vastasi ja sanoi: Ei ole hyvä ottaa lasten leipää ja heittää sitä pienille koirille. Mutta hän sanoi: Kyllä, Herra, sillä pienetkin koirat syövät murusia, jotka putoavat niiden isäntien pöydästä.

Silloin Jeesus vastasi ja sanoi tälle: Oi nainen, suuri on sinun uskosi, tapahtukoon sinulle niin kuin tahdot. Ja hänen tyttärensä parantui siitä hetkestä.

Ja lähdettyään sieltä Jeesus tuli Galilean meren rannalle, ja noustuaan vuorelle hän istui siellä. Ja monet väkijoukot lähestyivät häntä pitäen mukanaan ramppoja, sokeita, kuuroja, raajarikkoisia ja monia muita, ja he heittivät heidät Jeesuksen jalkojen viereen, ja hän paransi heidät. Niin että väkijoukot ihmettelivät nähdessään kuurot kuulevan, mykkien puhuvan, rampojen olevan terveitä, ontuvien kävelevän ja sokeien näkevän, ja he ylistivät Israelin Jumalaa.

Mutta Jeesus, kutsuneensa opetuslapsensa, sanoi: Minä tunnen sääliä väkijoukkoa kohtaan, koska he ovat jo kolme päivää viipyneet luonani, eikä heillä ole mitään syötävää. En halua päästää heitä nälkäisinä, etteivät he nääntyisi matkalla. Ja hänen opetuslapsensa sanovat hänelle: Mistä meille erämaassa niin monta leipää, että tyydyttäisimme niin suuren väkijoukon? Jeesus sanoo heille: Kuinka monta leipää teillä on? He vastasivat: Seitsemän ja vähän pieniä kaloja. Ja hän käski joukkojen asettua maahan. Ja otettuaan ne seitsemän leipää ja kalat, kiitettyään hän mursi ja antoi ne opetuslapsilleen, ja opetuslapset joukoille. Ja kaikki söivät ja tulivat kylläisiksi, ja he keräsivät jäljelle jääneet muruset seitsemään täyteen koriin. Mutta syöviä oli neljätuhatta miestä naisia ja lapsia lukuun ottamatta. Ja päästettyään väkijoukot hän nousi laivaan ja tuli Magdalan alueelle.

16

Ja lähestyttyään fariseukset ja saddukeukset koetellen kysyivät häntä näyttämään heille merkin taivaasta. Mutta hän vastattuaan sanoi heille: Illan tultua te sanotte: Hyvä sää, sillä taivas punertaa. Ja aamulla: Tänään tulee myrsky, sillä taivas on synkän punainen. Te tekopyhät, te osaatte tosin erottaa taivaan ilmeen, mutta ette kykene tuntemaan aikojen merkkejä. Paha ja avionriikkoja sukupolvi etsii merkkiä, mutta sille ei anneta merkkiä, paitsi profeetta Joonan merkki. Jättäen heidät hän lähti pois.

Ja tultuaan toiselle puolelle hänen opetuslapsensa olivat unohtaneet ottaa leipiä. Mutta Jeesus sanoi heille: Nähkää ja varokaa fariseusten ja saddukeusten hapatusta. Mutta he päättelivät keskenään sanoen, että eivät ottaneet leipiä. Mutta Jeesus tietäen sanoi heille: Mitä te pohditte itsessänne, te vähäuskoiset, että ette ottaneet leipiä? Ettekö vielä ymmärrä, ettekä muista niitä viittä leipää viidelle tuhannelle ja kuinka monta koria te otitte? Ettekö muista niitä seitsemää leipää neljälletuhannelle ja kuinka monta koria otitte? Kuinka ette ymmärrä, että en puhunut teille leivästä, vaan kehotin varoomaan fariseusten ja saddukeusten hapatusta? Silloin he ymmärsivät, että hän ei sanonut varoa leivän hapatusta, vaan fariseusten ja saddukeukset opetusta.

Tultuaan Filipin Kesarean alueille Jeesus kysyi opetuslapsilta:

Kenet ihmiset sanovat Ihmisen Pojan olevan? He vastasivat: Toiset Johanneksen Kastajan, toiset Eliaan, toiset Jeremian tai jonkun profeettoja. Hän sanoo heille: Mutta kenet te sanotte minun olevan? Vastatessaan Simon Pietari sanoi: Sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika. Ja vastatessaan Jeesus sanoi hänelle: Siunattu olet, Simon Barjona, sillä liha ja veri eivät ole paljastaneet tätä sinulle, vaan minun Isäni, joka on taivaissa. Ja minä sanon sinulle, että sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle rakennan minun seurakuntani, ja tuonelan portit eivät voita sitä. Ja minä annan sinulle taivaan valtakunnan avaimet, ja mitä sinä sidot maan päällä, se tulee olemaan sidottu taivaissa, ja mitä sinä irrotat maan päällä, se tulee olemaan irrotettu taivaissa. Silloin hän käski opetuslapsiaan, etteivät he sanoisi kenellekään, että hän on Jeesus Kristus.

Siitä lähtien Jeesus alkoi näyttää opetuslapsilleen, että hänen oli välttämätöntä lähteä Jerusalemiin ja kärsiä paljon vanhinten ja ylipappien ja kirjanoppineiden käsissä ja tulla tapetuksi, ja kolmantena päivänä nousta kuolleista. Ja Pietari otti hänet syrjään ja alkoi nuhdella häntä sanoen: Armollinen sinulle, Herra, ei tämä tule sinulle tapahtumaan. Mutta hän kääntyi ja sanoi Pietarille: Mene pois tieltäni, saatana! Sinä olet minulle kompastuskivi, koska et ajattele Jumalan asioita, vaan ihmisten asioita.

Silloin Jeesus sanoi opetuslapsilleen: Jos joku tahtoo seurata minua, hän kieltäköön itsensä, ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua. Sillä kuka tahtoo pelastaa sielunsa, hän menettää sen,

mutta kuka menettää sielunsa minun tähteni, hän löytää sen. Mitä sillä hyötyy ihminen, jos hän voittaa koko maailman, mutta menettää sielunsa? Tai mitä ihminen antaa vaihdossa sielustaan? Sillä Ihmisen Poika aikoo tulla Isänsä kunniassa enkeliensä kanssa, ja silloin hän palkitsee jokaisen hänen tekojensa mukaan. Totisesti sanon teille: on joitakin niistä, jotka tässä seisovat, jotka eivät maista kuolemaa, ennen kuin he näkevät Ihmisen Pojan tulevan valtakunnassaan.

17

Ja kuuden päivän kuluttua Jeesus ottaa mukaansa Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen, hänen veljensä, ja vie heidät ylös korkealle vuorelle erikseen. Ja hän kirkastui heidän edessään, ja hänen kasvonsa loistivat kuin aurinko, ja hänen vaatteensa tulivat valkoisiksi kuin valo. Ja katso, heille ilmestyivät Mooses ja Elias keskustelemassa hänen kanssaan. Vastatessaan Pietari sanoi Jeesukselle: Herra, hyvä on meidän olla täällä. Jos tahdot, tehkäämme tänne kolme majaa: sinulle yksi, Moosekselle yksi ja Elialle yksi. Hänen vielä puhuessaan, katso, kirkas pilvi varjosti heidät, ja katso, ääni pilvesta sanoi: Tämä on minun rakas Poikani, johon olen mielistynyt; kuulkaa häntä. Ja kuultuaan opetuslapset kaatuivat kasvoilleen ja pelkäsivät suuresti. Ja lähestyttyään Jeesus kosketti heitä ja sanoi: Nouskaa älkää pelätkö. Nostettuaan silmänsä he eivät nähneet ketään muuta kuin Jeesuksen yksin. Ja kun he laskeutuivat alas vuorelta, Jeesus käski heitä sanoen: Älkää kenellekään kertoko näkyä,

ennen kuin Ihmisen Poika on noussut kuolleista. Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä sanoen: Mitä siis kirjanoppineet sanovat, että Elian on tultava ensin? Mutta Jeesus vastasi ja sanoi heille: Elias todellakin tulee ensin ja palauttaa kaikki, Sanon teille, että Elias on jo tullut, eivätkä he tunnistanee häntä, vaan tekivät hänelle kaiken minkä tahtoivat. Näin myös Ihmisen Poika on kärsivä heidän kätensä kautta. Silloin opetuslapset ymmärsivät, että hän puhui heille Johanneksesta Kastajasta.

Ja kun he tulivat väkijoukon luo, lähestyi häntä mies polvistuen hänen eteensä ja sanoen, Herra, armahda poikaani, sillä hän on kuutaudissa ja kärsii pahasti, usein hän kaatuu tuleen ja usein veteen. Ja toin hänet sinun opetuslapsiesi luo, mutta he eivät kyenneet parantamaan häntä. Jeesus vastasi ja sanoi: Voi uskotonta ja turmeltunutta sukupolvea! Kuinka kauan minun täytyy olla teidän kanssanne? Kuinka kauan minun täytyy kestää teitä? Tuokaa hänet tänne minulle. Ja Jeesus nuhteli sitä, ja demoni meni ulos hänestä, ja palvelija parannettiin tuosta hetkestä. Silloin opetuslapset lähestyivät Jeesusta yksityisesti ja sanoivat: Miksi me emme kyenneet ajamaan sitä ulos? Mutta Jeesus sanoi heille: Teidän epäuskonne takia. Totisesti sanon teille: jos teillä on uskoa kuin sinapinjyvä, te sanotte tälle vuorelle: Siirry täältä sinne, ja se siirtyy, eikä mikään ole teille mahdotonta. Mutta tämä laji ei lähde ulos muuten kuin rukouksella ja paastolla.

Kun he liikkuiivat Galileassa, Jeesus sanoi heille: Ihmisen Poika

on tuleva luovutetuksi ihmisten käsiin. Ja he tulevat tappamaan hänet, ja kolmantena päivänä hän herätetään. Ja he olivat suuresti murheissaan.

Kun he tulivat Kapernaumiin, kaksidrakman veronkerääjät lähestyivät Pietaria ja sanoivat: Eikö teidän opettajanne maksa kaksidrakman veroa? Hän sanoo: Kyllä. Ja kun hän astui sisään taloon, Jeesus ennakoி häntä sanoen: Mitä sinä luulet, Simon? Maan kuninkaat – keneltä he ottavat verot tai veron? Omilta pojiltaan vai muilta? Pietari sanoo hänelle: Vierailta. Jeesus sanoi hänelle: Pojat ovat siis vapaita. Jotta emme loukkaa heitä, mene mereen, heitä koukku ja nosta ensimmäinen kala joka nousee, ja avattuasi sen suun löydät staterin, ota se ja anna heille minun ja sinun puolesta.

18

Sinä tuntina opetuslapset lähestyivät Jeesusta sanoen: Kuka siis on suurin taivaan valtakunnassa? Ja kutsunut luokseen lapsen Jeesus asetti sen heidän keskellensä ja sanoi, Totisesti sanon teille: jos ette käänny ja tule kuin lapset, ette suinkaan pääse taivaan valtakuntaan. Kuka tahansa siis nöyryyttää itsensä kuin tämä lapsi, hän on suurin taivasten valtakunnassa. Ja joka vastaanottaa yhden sellaisen lapsen minun nimessäni, vastaanottaa minut, Mutta kuka saattaa kompastumaan yhden näistä pienistä, jotka uskovat minuun, hänelle olisi parempi, että hänen kaulaansa ripustettaisiin aasin myllyinkivi ja hänet

hukutettaisiin meren syvyyteen. Voi maailmaa lankeemuskivien tähden, sillä lankeemuskivien on välttämättä tultava, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta lankeemuskivi tulee. Jos kätesi tai jalkasi saa sinut lankeamaan, leikkaa se pois ja heitä se luotasi. On parempi sinulle astua elämään ontuva tai silvottu kuin joutua heitetyksi ikuiseen tuleen, kun sinulla on kaksi kättä tai kaksi jalkaa. Ja jos silmäsi saa sinut lankeamaan, poista se ja heitä pois luotasi, sillä on parempi sinulle mennä elämään yksisilmäisenä kuin tulla heitetyksi tulen gehennaan kahdella silmällä. Katsokaa, ettette halveksi yhtäkään näistä pienistä, sillä minä sanon teille, että heidän enkelinsä taivaissa näkevät alati minun Isäni kasvot, joka on taivaissa. Sillä Ihmisen Poika tuli pelastamaan kadonneen.

Mitä te ajattelette? Jos jollakin ihmisellä on sata lammasta ja yksi niistä eksyy, eikö hän jätä ne yhdeksänkymmentäyhdeksän vuorille ja lähde etsimään sitä eksynyttä? Ja jos hän löytää sen, totisesti sanon teille, että hän iloitsee siitä enemmän kuin yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä, jotka eivät ole eksyneet. Näin ei ole teidän Isänne tahto, joka on taivaissa, että yksi näistä pienistä hukkuisi.

Jos veljesi tekee syntiä sinua vastaan, mene ja nuhtelee häntä kahden kesken, vain sinun ja hänen välillänne. Jos hän kuulee sinua, olet voittanut veljesi takaisin. Jos hän ei kuule, ota mukaasi vielä yksi tai kaksi, jotta kahden tai kolmen todistajan suulla vahvistetaan jokainen sana. Jos hän ei kuule heitä, sano seurakunnalle, mutta jos hän ei kuule seurakuntaakaan, olkoon

hän sinulle kuin pakana ja publikaani. Totisesti sanon teille: kaikki, mitä sidotte maan päällä, tulee olemaan sidottuna taivaassa, ja kaikki, mitä irrotatte maan päällä, tulee olemaan irrotettuna taivaassa. Taas totisesti sanon teille, että jos kaksi teistä sopivat maan päällä mistä tahansa asiasta, jota he pyytävät, se tapahtuu heille minun Isältäni, joka on taivaassa. Sillä missä kaksi tai kolme ovat kokoontuneet minun nimeeni, siellä olen minä heidän keskellään.

Silloin Pietari lähestyi häntä ja sanoi: Herra, kuinka monta kertaa veljeni tekee syntiä minua vastaan ja minä annan hänelle anteeksi? Seitsemän kertaa asti? Jeesus sanoo hänelle: En sano sinulle seitsemään kertaan asti, vaan seitsemänkymmentäkertaisesti seitsemän.

Tämän tähden taivaan valtakunta on verrattu kuninkaaseen, joka tahtoi tehdä tilit palvelijoidensa kanssa. Mutta kun hän oli alkanut selvittää tilejä, hänelle tuotiin yksi velallinen, joka oli velkaa lukemattomia talentteja. Mutta kun hänellä ei ollut mitä maksaa takaisin, hänen herransa käski myydä hänet ja hänen vaimonsa ja lapset ja kaikki mitä hänellä oli, ja maksettavaksi. Pudoten siis orja palvoi häntä sanoen: Herra, ole kärsivällinen minun kanssani, niin maksan sinulle kaiken takaisin. Sääliä tuntien tuon orjan herra vapautti hänet ja antoi hänelle velan anteeksi. Lähdettyään ulos tuo orja löysi yhden kanssaorjistaan, joka oli hänelle velkaa sata denaria, ja tartuttuaan häneen hän kuristi häntä sanoen: Anna takaisin minulle, jos olet jotain velkaa. Pudottuaan siis hänen orjatoverinsa hänen jalkoihinsa,

hän pyysi häntä sanoen: Ole kärsivällinen minulle, niin minä maksan sinulle takaisin. Mutta hän ei suostunut, vaan lähdettyään heitti hänet vankilaan, kunnes tämä maksaisi velan takaisin.

Nähtyään tapahtuneen hänen kanssaorjansa surivat suuresti, ja he menivät ja selittivät selvästi herralleen kaiken tapahtuneen. Silloin hänen herransa kutsuttuaan hänet sanoo hänelle: Sinä paha orja, koko tuon velan annoin sinulle anteeksi, koska rukoilit minua. Eikö sinunkin olisi pitänyt armahtaa orjatoveriasi, niin kuin minäkin armahdin sinua? Ja vihaistuneena hänen herransa luovutti hänet kiduttajille, kunnes hän antaisi takaisin kaiken, mitä oli hänelle velkaa. Näin myös minun taivaallinen Isäni tekee teille, jos ette anna anteeksi kukin veljellensä sydämestänne heidän rikkomuksiaan.

19

Ja tapahtui, kun Jeesus oli lopettanut nämä sanat, hän lähti pois Galileasta ja tuli Juudean rajoille tuolle puolen Jordania. Ja monet väkijoukot seurasivat häntä, ja hän paransi heidät siellä. Ja fariseukset lähestyivät häntä koetellen häntä ja sanoivat hänelle: Onko miehelle sallittua erota vaimostaan minkä tahansa syyn perusteella? Mutta hän vastattuaan sanoi heille: Ettekö ole lukeneet, että hän, joka teki alusta, teki heidät miespuoliseksi ja naispuoliseksi, ja sanoi: Tämän vuoksi ihminen jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, ja he kaksi

tulevat yhdeksi lihaksi. Niin etteivät he enää ole kaksi, vaan yksi liha. Minkä siis Jumala on liittänyt yhteen, älköön ihminen erottako. He sanovat hänelle: Miksi siis Mooses käski antaa erokirjan ja erota hänestä? Hän sanoo heille, että Mooses teidän sydämenne kovuuden tähden salli teille erota vaimoistanne, mutta alusta alkaen ei ole ollut näin. Sanon teille, että joka erottaa vaimonsa muusta syystä kuin haureuden vuoksi ja menee naimisiin toisen kanssa, tekee aviorikoksen, ja se joka menee naimisiin erotetulle, tekee aviorikoksen. Hänen opetuslapsensa sanovat hänelle: Jos miehen asema vaimon kanssa on tällainen, ei ole edullista mennä naimisiin. Mutta hän sanoi heille: Eivät kaikki vastaanota tätä sanaa, vaan ne, joille se on annettu. Sillä on kuohittuja, jotka syntyivät näin äitinsä kohdusta. Ja on kuohittuja, jotka kuohittiin ihmisten toimesta, ja on kuohittuja, jotka kuohitsivat itsensä taivasten valtakunnan tähden. Se, joka kykenee vastaanottamaan tämän, vastaanottakoon.

Silloin hänelle tuotiin lapsia, jotta hän panisi kätensä heidän päälleen ja rukoilisi, mutta opetuslapset nuhtelivat heitä. Mutta Jeesus sanoi: Sallikaa lasten tulla ja älkää estäkö heitä tulemasta minun luokseni, sillä sellaisten on taivaan valtakunta. Ja asetettuaan kätensä heidän päälleen hän lähti sieltä.

Ja katso, eräs lähestyi ja sanoi hänelle: Hyvä opettaja, mitä hyvää minun tulee tehdä, jotta minulla olisi ikuinen elämä? Mutta hän sanoi hänelle: Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä paitsi yksi Jumala. Jos tahdot päästä elämään, noudata

käskyjä. Hän sanoo hänelle: Millaisia? Mutta Jeesus sanoi: Ei sinun pidä murhata, ei sinun pidä tehdä huorin, ei sinun pidä varastaa, ei sinun pidä väärin todistaa, Kunnioita isää ja äitiä, ja rakasta lähimmäistäsi kuin itseäsi. Nuori mies sanoo hänelle: Kaikki nämä asiat olen noudattanut nuoruudestani lähtien, mitä minulta vielä puuttuu? Jeesus sanoi hänelle: Jos haluat olla täydellinen, mene, myy omaisuutesi ja anna köyhille, niin sinulla on aarre taivaassa, ja tule seuraamaan minua. Kuultuaan sanan nuorukainen lähti pois surullisena, sillä hänellä oli paljon omaisuutta. Mutta Jeesus sanoi opetuslapsilleen: Totisesti sanon teille, että rikas tulee vaikeasti sisään taivaan valtakuntaan. Taas sanon teille: helpompi on kamelin käydä läpi neulansilmän kuin rikkaan päästä sisään Jumalan valtakuntaan. Mutta kuultuaan tämän hänen opetuslapsensa olivat suuresti hämmästyneitä sanoen: Kuka sitten voi pelastua? Katsonut heitä Jeesus sanoi heille: Ihmisille tämä on mahdotonta, mutta Jumalalle kaikki on mahdollista. Silloin Pietari vastasi ja sanoi hänelle: Katso, me olemme jättäneet kaiken ja seuranneet sinua. Mitä siis meille tulee olemaan? Mutta Jeesus sanoi heille: Totisesti sanon teille, että te, jotka olette seuranneet minua, uudestisyntymisessä, kun Ihmisen Poika istuu kunniansa valtaistuimella, istutte myös te kahdellatoista valtaistuimella tuomiten Israelin kahtatoista heimoa. Ja jokainen, joka on jättänyt talot tai veljet tai sisaret tai isän tai äidin tai vaimon tai lapset tai pellot minun nimeni tähden, saa satakertaisesti ja perii ikuisen elämän. Monet ensimmäiset tulevat olemaan viimeisiä ja viimeiset ensimmäisiä.

Samanlainen on sillä taivaan valtakunta ihmiselle, talon isännälle, joka lähti ulos varhain aamulla palkkaamaan työläisiä viinitarhaansa. Ja sovittuaan työläisten kanssa denariuksesta päivältä, hän lähetti heidät viinitarhaansa. Ja lähdettyään ulos noin kolmannella tunnilla hän näki muita seisomassa torilla joutilaina. Ja hän sanoi heille: Menkää te myös viinitarhaan, ja minkä on oikeudenmukaista, sen minä annan teille. Mutta he menivät pois. Lähdettyään taas noin kuudennella ja yhdeksännellä tunnilla hän teki samoin. Yhdestoista tunnin aikaan uloslähdettyään hän löysi toiset seisomassa jouten, ja sanoo heille: Miksi seisotte täällä koko päivän jouten? He sanovat hänelle, että kukaan ei ole palkannut meitä. Hän sanoo heille: Menkää te myös viinitarhaan, ja saatte sen, mikä on oikeudenmukaista. Illan tultua viinitarhan herra sanoo hallitsijalleen: Kutsu työntekijät ja anna heille palkka, aloittaen viimeisistä ensimmäisiin. Ja tultuaan noin yhdenentoista tuntina he saivat kukin denariuksen. Mutta ensimmäisinä tulleet ajattelivat, että he saisivat enemmän, ja hekin saivat kukin yhden denariuksen. Otettuaan he nurisivat talon isännälle sanoen, että nämä viimeiset tekivät vain yhden tunnin työtä, ja teit heidät yhtäläisiksi meidän kanssamme, jotka olemme kantaneet päivän taakan ja polttavan helteen. Mutta hän vastasi yhdelle heistä: Toveri, en tee sinulle vääryyttä. Etkö sopinut kanssani denariuksesta? Nosta omasi ja mene, mutta tahdon antaa tälle viimeiselle samoin kuin sinullekin, Vai eikö minun

ole sallittua tehdä mitä tahdon omillani? Jos sinun silmäsi on paha, koska minä olen hyvä? Näin viimeiset tulevat olemaan ensimmäiset ja ensimmäiset viimeiset, sillä monet ovat kutsuttuja, mutta harvat valittuja.

Ja Jeesus, mennessään ylös Jerusalemiin, otti kaksitoista opetuslasta erikseen tiellä ja sanoi heille, Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika tullaan luovuttamaan ylipapeille ja kirjanoppineille, ja he tuomitsevat hänet kuolemaan. Ja he luovuttavat hänet pakanoille pilkattavaksi ja ruoskittavaksi ja ristiinnaulittavaksi, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös.

Silloin Sebedaioksen poikien äiti lähestyi häntä poikiensa kanssa, kumartaen ja pyytäen häneltä jotakin. Hän sanoi tälle: Mitä sinä haluat? Tämä sanoo hänelle: Sano, että nämä kaksi poikaani saavat istua, toinen oikealla puolellasi ja toinen vasemmalla puolellasi valtakunnassasi. Vastattuaan Jeesus sanoi: Ette tiedä, mitä pyydätte. Voitteko juoda maljan, jonka minä olen juova, tai ottaa kasteen, jolla minä kastetaan? He vastasivat hänelle: Voimme. Ja hän sanoi heille: Te tosin juotte minun kuppini, ja te kastetaan sillä kasteella, jolla minä kastetaan. Mutta istua oikealla puolellani ja vasemmalla puolellani ei ole minun antaa, vaan niille, joille se on valmistettu minun Isäni toimesta. Ja kuultuaan tämän kymmenen suuttuivat kahdesta veljestä. Mutta Jeesus kutsui heidät luokseen ja sanoi: Tiedätte, että kansojen hallitsijat herroittavat heitä ja suuret käyttävät valtaa heihin. Ei näin tule olemaan

teidän keskuudessanne, vaan joka haluaa tulla suureksi teidän keskuudessanne, hän on oleva teidän palvelijanne. Ja joka haluaa olla teidän keskuudessanne ensimmäinen, hän tulee olemaan teidän orjanne. Aivan kuten Ihmisen Poika ei tullut tullakseen palvelluksi, vaan palvelemaan ja antamaan sielunsa lunnaaksi monien sijasta.

Ja heidän lähtiessään Jerikosta seurasi häntä suuri väkijoukko. Ja katso, kaksi sokeaa istui tien vieressä, ja kuultuaan että Jeesus kulkee ohitse, he huusivat sanoen: Armahda meitä, Herra, Daavidin poika. Mutta joukko nuhteli heitä, jotta he olisivat hiljaa, mutta he huusivat entistä kovemmin sanoen: Armahda meitä, Herra, Daavidin poika. Ja pysähdyttyään Jeesus huusi heitä ja sanoi: Mitä te haluatte, että teen teille? He sanovat hänelle: Herra, että meidän silmämme avattaisiin. Saatuaan myötätuntoa Jeesus kosketti heidän silmiään, ja heti heidän silmänsä saivat näkönsä takaisin, ja he seurasivat häntä.

21

Ja kun he lähestyivät Jerusalemia ja tulivat Betsfageen Öljymäelle, silloin Jeesus lähetti kaksi opetuslasta. Sanoen heille: Menkää kylään, joka on teidän edessänne, ja heti löydätte aasin sidottuna ja varsan sen kanssa. Irrottakaa ne ja tuokaa minulle. Ja jos joku sanoo teille jotakin, sanokaa, että Herra tarvitsee niitä, ja hän lähettää ne heti takaisin. Mutta tämä kaikki on tapahtunut, jotta täyttyisi se, mikä oli sanottu profeetan kautta,

joka sanoi Sanokaa Siionin tyttärelle: Katso, sinun kuninkaasi tulee sinun luoksesi nöyränä, ratsastaen aasin ja juhtaeläimen pojan, varsan, selässä.

Opetuslapset lähtivät ja tekivät niin kuin Jeesus oli käsenyt heille. He toivat aasin ja varsan, asettivat niiden päälle vaatteensa, ja hän istui niiden päälle. Mutta suurin joukko levitti omat vaatteensa tielle, toiset taas hakkasivat oksia puista ja levittivät ne tielle. Mutta joukot, jotka kulkivat edellä ja jotka seurasivat, huusivat sanoen: Hoosianna Daavidin pojalle! Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä! Hoosianna korkeuksissa!

Ja kun hän tuli Jerusalemiin, koko kaupunki järkkyy sanoen: Kuka tämä on? Mutta väkijoukot sanoivat: Tämä on profeetta Jeesus Nasaretista Galileasta.

Ja Jeesus meni sisään Jumalan pyhäkköön, ja hän ajoi ulos kaikki, jotka myivät ja ostivat pyhäkössä, ja hän kaatoi rahanvaihtajien pöydät ja kyyhkysten myyjien istuimet, Ja hän sanoo heille: On kirjoitettu: Minun taloni kutsutaan rukouksen taloksi, mutta te olette tehneet siitä ryövärien luolan.

Ja rammat ja sokeat lähestyivät häntä temppelissä, ja hän paransi heidät. Nähtyään mutta ylipapeilla ja kirjanoppineilla ihmeet, jotka hän teki, ja lapset huutavat temppelissä ja sanovat: Hoosanna Daavidin pojalle, he olivat närkästyneitä. Ja he sanoivat hänelle: Kuuletko, mitä nämä sanovat? Mutta Jeesus

sanoi heille: Kyllä. Ettekö ole koskaan lukeneet, että pikkulasten ja imeväisten suusta sinä valmistit ylistyksen? Ja jätettyään heidät hän meni ulos kaupungista Betaniaan ja yöpyi siellä.

Mutta aamulla palatessaan kaupunkiin hän oli nälkäinen. Ja nähtyään yhden viikunapuun tien varrella hän tuli sen luo, eikä löytänyt siitä mitään muuta kuin lehtiä ainoastaan, ja sanoo sille: Älköön sinusta enää hedelmää tulko iankaikkisesti. Ja viikunapuu kuivui heti. Ja nähtyään tämän opetuslapset ihmettelivät sanoen: Kuinka viikunapuu kuivui välittömästi? Jeesus vastasi ja sanoi heille: Totisesti sanon teille, jos teillä on usko ettette epäile, ette ainoastaan tee viikunapuulle tapahtunutta, vaan vaikka sanotte tälle vuorelle: Nouse ja heittäydy mereen, se tapahtuu. Ja kaiken, mitä te pyydätte rukouksessa uskoen, te saatte.

Ja kun hän oli tullut pyhäkköön, lähestyivät häntä, joka opetti, ylimapeille ja kansan vanhimmat sanoen: Millä auktoriteetilla sinä teet näitä asioita, ja kuka antoi sinulle tämän auktoriteetin? Vastaten Jeesus sanoi heille: Kysyn teiltä minäkin yhden sanan, jonka jos sanotte minulle, niin minäkin sanon teille, missä auktoriteetissa teen nämä. Johanneksen kaste, mistä se oli, taivaasta vai ihmisistä? Mutta he päättelivät keskenään sanoen: jos sanomme taivaasta, hän sanoo meille, miksi ette siis uskoneet hänelle, Jos taas sanomme, että ihmisistä, pelkäämme väkijoukkoa, sillä kaikki pitävät Johannesta profeettana. Ja vastattuaan Jeesukselle he sanoivat: Emme tiedä. Hän sanoi heille: En minäkään sano teille, millä auktoriteetilla teen nämä

asiat.

Mitä te ajattelette? Eräällä miehellä oli kaksi lasta, ja hän lähestyi ensimmäistä ja sanoi: Lapseni, mene tänään työskentelemään viinitarhaani. Mutta hän vastasi ja sanoi: En halua. Myöhemmin hän kuitenkin katui ja meni. Ja lähestyttyään toista hän sanoi samoin. Mutta tämä vastasi: Minä lähdän, herra, eikä lähtenyt pois. Kumpi kahdesta teki isän tahdon? He sanovat hänelle: Ensimmäinen. Jeesus sanoo heille: Totisesti sanon teille, että veronkantajat ja portot menevät teitä edellä Jumalan valtakuntaan. Sillä Johannes tuli luokseen vanhurskauden tiellä, ettekä te uskoneet häntä, mutta veronkantajat ja portot uskoivat häntä. Te kuitenkin sen nähtyänne ette katuneet myöhemmin, jotta olisitte uskoneet häntä.

Kuulkaa toinen vertaus. Oli eräs mies, talon isäntä, joka istutti viinitarhan ja asetti sen ympärille aidan ja kaivoi siihen viinipuristimen ja rakensi tornin, ja vuokrasi sen viljelijöille ja matkusti pois. Mutta kun hedelmien aika lähestyi, hän lähetti orjansa viljelijöiden luo ottamaan hänen hedelmänsä. Ja maanviljelijät ottivat hänen orjansa: toista he ruoskivat, toista he tappoivat, toista he kivittivät. Taas hän lähetti toiset orjat, enemmän kuin ensimmäiset, ja he tekivät heille samoin. Myöhemmin hän lähetti heidän luokseen poikansa sanoen: He kunnioittavat poikaani. Mutta maanviljelijät nähdessään pojan sanoivat keskenään: Tämä on perillinen, tulkaa, tappakaamme hänet ja ottakaamme hänen perintönsä. Ja he ottivat hänet,

ajoiivat hänet ulos viinitarhasta ja tappoivat hänet. Kun siis viinitarhan herra tulee, mitä hän tekee noille viljelijöille? He sanovat hänelle: Pahat hän hävittää pahasti, ja viinitarhan hän vuokraa muille viljelijöille, jotka antavat hänelle hedelmät niiden aikoina. Jeesus sanoo heille: Ettekö ole koskaan lukeneet kirjoituksista: kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, siitä tuli kulmakivi? Herralta tämä tuli, ja se on ihmeellinen meidän silmissämme.

Tämän tähden sanon teille, että Jumalan valtakunta otetaan pois teiltä ja annetaan kansalle, joka tuottaa sen hedelmiä. Jokainen, joka lankeaa tämän kiven päälle, murskataan, mutta kenen päälle se lankeaa, sen se hajottaa. Ja kuultuaan hänen vertauksensa ylipapeilla ja fariseuksilla tiesivät, että hän puhuu heistä. Ja etsiessään tilaisuutta ottaa hänet kiinni he pelkäsivät väkijoukkoja, koska nämä pitivät häntä profeettana.

22

Ja Jeesus vastasi ja sanoi heille jälleen vertauksin: Taivaan valtakunta verrattiin kuninkaaseen, joka järjesti häät pojalleen. Ja hän lähetti orjansa kutsumaan kutsuttuja häihin, mutta he eivät tahtoneet tulla. Taas hän lähetti toiset orjat sanoen: Sanokaa kutsutuille: Katso, minun ateriain olen valmistanut, minun härkäni ja syötetyt eläimet on teurastettu, ja kaikki on valmista, tulkaa häihin. Mutta he laiminlyötyään menivät pois, toinen omalle pellolleen, toinen kaupankäyntiinsä. Mutta loput

valtasivat hänen orjansa, loukkasivat heitä ja tappoivat heidät. Mutta kuultuaan tämän kuningas vihastui, ja lähetettyään armeijansa hän tuhosi nuo murhaajat ja poltti heidän kaupunkinsa. Silloin hän sanoo orjilleen: Häät ovat tosin valmiit, mutta kutsutut eivät olleet niiden arvoisia. Menkää siis teiden risteyksiin, ja niin monet kuin löydätte, kutsukaa häihin. Ja lähdettyään ulos nuo orjat tielle kokosivat kaikki, niin monet kuin löysivät, sekä pahat että hyvät, ja häät täyttyivät aterioilla makaavista. Mutta kun kuningas oli astunut sisään katsomaan aterialla makaavia, hän näki siellä ihmisen, joka ei ollut puettu hääjuhlan vaatteeseen. Ja hän sanoo hänelle: Toveri, kuinka sinä tulit tänne, kun sinulla ei ole häävaatetta? Mutta hän vaikeni. Silloin kuningas sanoi palvelijoille: Sidottuanne hänen jalkansa ja kätensä nostakaa hänet ja heittäkää ulos ulompaan pimeyteen; siellä tulee olemaan itku ja hampaiden kiristys. Sillä monet ovat kutsuttuja, mutta harvat valittuja.

Silloin fariseukset mentyään pitivät neuvonpidon siitä, kuinka he saattaisivat hänet ansaan sanalla. Ja he lähettävät hänen luokseen omat opetuslapsensa yhdessä herodialaisten kanssa sanoen: Opettaja, me tiedämme, että olet rehellinen ja opetat Jumalan tietä totuudessa, etkä välitä kenestäkään, sillä et katso ihmisten kasvoihin, Sano siis meille, mitä sinä ajattelet? Onko sallittua maksaa veroa keisarille vai ei? Mutta Jeesus, tietäen heidän pahuutensa, sanoi: Mitä te koettelette minua, te tekopyhät? Näyttäkää minulle veron kolikko. Niin he toivat hänelle denariuksen. Ja hän sanoo heille: Kenen kuva tämä on ja kirjoitus? He sanovat hänelle: Keisarin. Silloin hän sanoo heille:

Antakaa siis Keisarille, mikä on Keisarin, ja Jumalalle, mikä on Jumalan. Ja kun he kuulivat, he ihmettelivät, ja jätettyään hänet he menivät pois.

Sinä päivänä lähestyivät häntä saddukeukset, jotka sanovat, ettei ole ylösnousemusta, ja he kysyivät häneltä sanoen: Opettaja, Mooses sanoi: jos joku kuolee olematta omaava lapsia, hänen veljensä ottakoon naimisiin hänen vaimonsa ja herättäköön siemenen hänen veljelleen. Meillä oli seitsemän veljeä, ja ensimmäinen meni naimisiin ja kuoli, eikä hänellä ollut jälkeläisiä, joten hän jätti vaimonsa veljelleen. Samoin myös toinen ja kolmas, aina seitsemään asti. Viimein kaikkien jälkeen kuoli myös nainen. Ylösnousemuksessa siis kenen seitsemästä nainen tulee olemaan? Sillä kaikilla oli hänet. Vastattuaan Jeesus sanoi heille: Te olette eksyksissä, koska ette tunne kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa. Sillä ylösnousemuksessa he eivät mene naimisiin eivätkä heitä anneta naimisiin, vaan he ovat kuin Jumalan sanansaattajat taivaassa. Mutta ettekö ole lukeneet kuolleiden ylösnousemuksesta, mitä Jumala on teille sanonut? Minä olen Abrahamin Jumala ja Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala; Jumala ei ole kuolleiden Jumala, vaan elävien. Ja kuultuaan väkijoukot hämmästyivät hänen opetuksestaan.

Mutta fariseukset, kuultuaan että hän oli vaientanut saddukeukset, kokoontuivat yhteen. Ja yksi heistä, lakimies, kysyi koetellen häntä ja sanoen, Opettaja, mikä käsky on suuri laissa? Mutta Jeesus sanoi hänelle: Sinun tulee rakastaa Herraa,

sinun Jumalaasi, koko sydämelläsi ja koko sielullasi ja koko mielelläsi. Tämä on ensimmäinen ja suuri käsky. Toinen on samanlainen kuin tämä: rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. Näissä kahdessa käskyssä riippuu koko laki ja profeetat.

Kun fariseukset olivat kokoontuneet, Jeesus kysyi heiltä Hän sanoi: Mitä teille näyttää Kristuksesta? Kenen poika hän on? He vastasivat hänelle: Daavidin. Hän sanoo heille: Kuinka siis Daavid Hengessä kutsuu häntä Herraksi sanoen, Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealla puolellani, kunnes minä panen sinun vihollisesi jalkojesi astinlaudaksi.

Jos siis Daavid kutsuu häntä Herraksi, kuinka hän on hänen poikansa?

Ja kukaan ei kyennyt vastaamaan hänelle sanaakaan, eikä kukaan siitä päivästä lähtien enää uskaltanut kysyä häneltä mitään.

23

Silloin Jeesus puhui väkijoukoille ja hänen opetuslapsilleen. Sanoen: Mooseksen istuimelle ovat istuneet kirjanoppineet ja fariseukset. Kaikki siis, mitä he sanovat teille pitää, pitääkää ja tehkää, mutta heidän tekojensa mukaan älkää tehkö, sillä he sanovat eivätkä tee. He sitovat raskaita ja vaikeasti kannettavia kuormia ja asettavat ne ihmisten hartioille, mutta omalla

sormellaan he eivät tahdo liikuttaa niitä. Mutta kaikki heidän tekonsa he tekevät tullakseen nähdyiksi ihmisille. Sillä he leventävät phylaktereitaan ja suurentavat vaatteidensa hapsuja. He rakastavat kunniapaikkaa aterioilla ja pääistuimia kokouksissa. ja tervehdykset toreilla ja tulla kutsutuiksi ihmisten toimesta rabiksi. Teitä ei pidä kutsua rabbiksi, sillä teillä on yksi opettaja, Kristus, ja te kaikki olette veljiä. Ja älkää kutsuko ketään isäksenne maan päällä, sillä yksi on teidän Isänne, hän joka on taivaissa. Eikä teitä kutsuttakoon opettajiksi, sillä yksi on teidän opettajanne, Kristus. Se, joka on suurin teistä, tulee olemaan teidän palvelijanne. Mutta jokainen, joka korottaa itsensä, nöyryytetään, ja jokainen, joka nöyryyttää itsensä, korotetaan.

Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te tekopyhät, sillä te ahmitte leskien talot ja tekosyynä rukoillette pitkään; tämän tähden te saatte ankaramman tuomion. Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te tekopyhät, sillä te suljette taivaan valtakunnan ihmisten edestä. Te ette itse mene sisään, ettekä päästä sisään niitä, jotka yrittävät mennä. Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te tekopyhät, sillä te kierrätte meren ja kuivan maan tehdäksenne yhden käännynnäisen, ja kun hänestä sellainen tulee, te teette hänestä gehennaan pojan, joka on kaksinkertainen teihin verrattuna. Voi teitä, sokeat oppaat, jotka sanotte: Jos joku vannoo temppelissä, se ei ole mitään, mutta jos joku vannoo temppelin kullalla, hän on velassa. Hullut ja sokeat! Kumpi on suurempi: kulta vai temppeli, joka pyhittää kullan? Ja se, joka vannoo alttarin kautta, se ei ole mitään, mutta se, joka

vannoo sen päällä olevan lahjan kautta, on velvollinen. Te hullut ja sokeat, kumpi on suurempi: lahja vai alttari, joka pyhittää lahjan? Joka vannoo alttarin kautta, vannoo sen kautta ja kaiken sen päällä olevan kautta. Ja se, joka on vannonut temppelin kautta, vannoo sen kautta ja sen kautta, joka on asunut siinä Ja se, joka vannoo taivaan kautta, vannoo Jumalan valtaistuimen kautta ja sen kautta, joka istuu sen päällä. Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te tekopyhät, sillä te maksatte kymmenykset mintusta ja tillistä ja kuminasta, mutta olette laiminlyöneet lain painavammat asiat: tuomion ja laupeuden ja uskon. Nämä olisi pitänyt tehdä eikä niitäkään jättää tekemättä. Sokeat oppaat, jotka siivilöivät pois hyttysen, mutta nielevät kamelin. Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te tekopyhät, sillä te puhdistatte maljan ja vadin ulkopuolen, mutta sisältä ne ovat täynnä ryöstöä ja vääryyttä. Sokea fariseus, puhdistaa ensin maljan ja lautasen sisäpuoli, jotta myös niiden ulkopuoli tulisi puhtaaksi. Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te tekopyhät, koska te olette kuin kalkatut haudat, jotka ulkoa tosin näyttävät kauniilta, mutta sisältä ovat täynnä kuolleiden luita ja kaikenlaista saastaisuutta. Näin myös te ulkoa tosin näytätte ihmisille vanhurskailta, mutta sisältä olette täynnä tekopyhyyttä ja laittomuutta. Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te tekopyhät, sillä te rakennatte profeettojen haudat ja koristatte vanhurskaiden hautamuistomerkit, Ja te sanotte: Jos olisimme olleet isiemme päivinä, emme olisi olleet heidän kumppaninsa profeettojen veressä. Niin että te todistatte itseänne vastaan, että te olette niiden poikia, jotka murhasivat profeetat. Ja te täyttäkää teidän isienne mitta. Käärmeet, kyykäärmeiden

jälkeläiset, kuinka pakenette helvetin tuomiota? Tämän tähden, katso, minä lähetän teidän luoksenne profeettoja ja viisaita ja kirjanoppineita, ja heistä te tulette tappamaan ja ristiinnaulitsemaan, ja heistä te tulette ruoskimaan synagogissanne ja vainoamaan kaupungista kaupunkiin, Niin että tulee teidän päällenne kaikki vanhurskas veri, joka vuodatetaan maan päällä, Aabelin vanhurskaan verestä aina Sakarjan, Barakian pojan, vereen asti, jonka te murhasitte temppelin ja alttarin välissä. Totisesti sanon teille, että kaikki nämä tulevat tämän sukupolven päälle. Jerusalemla, Jerusalemla, sinä joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka on lähetetty sinun luoksesi! Kuinka usein olenkaan halunnut koota lapsesi siipiensä alle, samalla tavalla kuin kana kokoaa poikasensa siipiensä alle, mutta te ette tahtoneet. Katso, teidän talonne jätetään teille autiona. Sanon sillä teille: ette näe minua tästä hetkestä, kunnes sanotte: Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.

24

Ja uloslähdettyään Jeesus meni pois temppelistä, ja hänen opetuslapsensa lähestyivät näyttääkseen hänelle temppelin rakennukset. Mutta Jeesus sanoi heille: Ettekö näe kaikkea tätä? Totisesti sanon teille, ei tässä jätetä kiveä kiven päälle, jota ei tultais hajottamaan. Hänen istuessaan Öljyvuorella opetuslapset lähestyivät häntä yksityisesti sanoen: Sano meille, milloin nämä asiat tapahtuvat, ja mikä on sinun tulemuksesi ja

aikakauden lopun merkki? Ja Jeesus vastasi ja sanoi heille: Katsokaa, ettei kukaan johtaisi teitä harhaan. Sillä monet tulevat minun nimessäni sanoen: Minä olen Kristus, ja he johtavat monet harhaan. Te tulette kuulemaan sotia ja sotien huhuja, katsokaa ettette hätkähdä, sillä kaiken on tarpeen tapahtua, mutta loppu ei ole vielä. Sillä kansakunta nousee kansakuntaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja tulee olemaan nälänhätää ja ruttoa ja maanjäristyksiä eri paikoissa. Mutta kaikki nämä ovat synnytystuskien alku. Silloin he luovuttavat teidät ahdistukseen ja tappavat teidät, ja te tulette kaikkien kansojen vihaamiksi minun nimeni tähden. Ja sitten monet loukkaantuvat, ja he kavaltavat toinen toisensa ja vihaavat toisiaan. Ja monet väärät profeetat nousevat, ja he johtavat monet harhaan. Ja koska laittomuus moninkertaistuu, monien rakkaus jäähtyy. Se, joka on kestänyt loppuun asti, pelastetaan. Ja tämä valtakunnan hyvä sanoma julistetaan koko asutussa maailmassa todistukseksi kaikille kansoille, ja sitten tulee loppu. Kun siis näette hävityksen kauhistuksen, josta on puhuttu profeetta Danielin kautta, seisovan pyhässä paikassa – lukija ymmärtäköön Silloin Juudeassa olevat paetkoot vuorille, Se, joka on katolla, älköön tulko alas ottamaan tavaroita talostaan. Ja se, joka on pellolla, älköön kääntykö takaisin ottamaan vaatteitaan. Voi niitä, jotka ovat raskaana, ja niitä, jotka imettävät noina päivinä. Rukoilkaa, ettei teidän pakenemisenne tapahtuisi talvella eikä sapattina. Sillä silloin tulee olemaan suuri ahdistus, jollaista ei ole ollut maailman alusta nykypäivään asti eikä koskaan tule olemaan. Ja jos niitä päiviä ei olisi lyhennetty, ei olisi pelastettu yhtään lihaa, mutta valittujen tähden ne päivät

lyhennetään. Silloin jos joku sanoo teille: Katso, täällä on Kristus tai täällä, älkää uskoko. Sillä väärät kristukset ja väärät profeetat nousevat esiin, ja he antavat suuria merkkejä ja ihmeitä harhauttaakseen, jos mahdollista, jopa valitut. Katso, olen kertonut sen teille etukäteen. Jos siis he sanovat teille: Katso, hän on autiomaassa, älkää lähtekö ulos; Katso, hän on sisäkammioissa, älkää uskoko, Sillä aivan kuin salama lähtee idästä ja näkyy länteen asti, niin tulee olemaan myös Ihmisen Pojan tuleminen, Sillä missä raato on, sinne kokoontuvat kotkat.

Välittömästi noiden ahdistuksen päivien jälkeen aurinko pimentyy ja kuu ei anna valoaan, ja tähdet putoavat taivaalta, ja taivaiden voimat järkkyvät.

Ja sitten ilmestyy Ihmisen Pojan merkki taivaassa, ja sitten valittavat kaikki maan heimot ja näkevät Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suurella voimalla ja kunnialla. Ja hän lähettää enkelinsä suuren pasuunan äänen kanssa, ja he kokoavat yhteen hänen valittunsa neljästä tuulesta, taivaitten ääripäistä niiden ääripäihin. Viikunapuusta oppikaa vertaus. Kun sen oksa jo tulee pehmeäksi ja lehdet versovat, tiedätte, että kesä on lähellä, Näin myös te, kun näette kaikki nämä, tietäkää, että hän on lähellä, ovien edessä. Totisesti sanon teille: ei tämä sukupolvi ohita, ennen kuin kaikki nämä tapahtuvat. Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa. Mutta tuosta päivästä ja hetkestä ei kukaan tiedä, eivätkä taivaiden sanansaattajat, vain minun isäni yksin. Aivan kuten Nooan päivät, niin tulee olemaan myös Ihmisen Pojan tulemus. Sillä

aivan kuten he olivat niinä päivinä ennen vedenpaisumusta syöviä ja juovia, naivia ja naimisiin antavia, siihen päivään asti, jona Nooa meni arkkiin, Ja he eivät tienneet, kunnes tuli vedenpaisumus ja vei kaikki, niin tulee olemaan myös Ihmisen Pojan tuleminen. Silloin kaksi on pellolla: toinen otetaan ja toinen jätetään. Kaksi naista jauhaa myllyssä: toinen otetaan ja toinen jätetään. Valvokaa siis, koska ette tiedä, millä hetkellä teidän Herranne tulee. Mutta tuo tiedätte, että jos talon isäntä olisi tiennyt, millä vartiolla varas tulee, hän olisi valvonut eikä olisi sallinut murtautua taloonsa. Tämän tähden myös teidän tulee olla valmiina, koska Ihmisen Poika tulee sinä hetkenä, jona te ette sitä luule.

Kuka sitten on se uskollinen ja viisas palvelija, jonka hänen herransa asetti palveluksensa johtoon antamaan heille ravinnon oikeaan aikaan? Autuas on se orja, jonka hänen herransa saapuessaan löytää tekemässä näin. Totisesti sanon teille, että hän asettaa hänet kaikkien hänen omaisuuksiensa ylle. Mutta jos tuo paha orja sanoo sydämessään: Minun herrani viipyy tulemaan, ja alkaa lyödä hänen orjatovereitaan, syö ja juo juopuneiden kanssa, Tuon orjan herra tulee päivänä, jona hän ei odota, ja tunnilla, jota hän ei tiedä. Ja hän leikkaa hänet kahtia, ja asettaa hänen osansa tekopyhien joukkoon; siellä tulee olemaan itku ja hampaiden kirskutus.

Silloin taivasten valtakunta verrataan kymmeneen neitsyeen, jotka ottivat lampunsa ja menivät ulos kohtaamaan sulhasta. Viisi heistä oli viisaita ja viisi typeriä, jotka tyhmät ottaessaan omat soihtunsa eivät ottaneet mukaansa öljyä. Mutta viisaat ottivat öljyä astioihinsa lampunjensa kanssa. Mutta kun ylkä viivästy, kaikki tulivat uneliaaksi ja nukkuivat. Keskellä yötä huuto kuului: Katso, sulhanen tulee! Lähtekää häntä vastaan. Silloin kaikki ne neitsyet nousivat ja koristelivat lamppunsa. Mutta tyhmät sanoivat viisaille: Antakaa meille teidän öljjystänne, koska meidän soihtumme sammuvat. Mutta viisaat vastasivat sanoen: Ettei se riitä meille ja teille, menkää ennemmin myyjien luokse ja ostakaa itsellenne. Mutta heidän lähtiessään ostamaan, tuli sulhanen, ja valmiit menivät sisään hänen kanssaan häihin, ja ovi suljettiin. Myöhemmin tulevat myös jäljellä olevat neitsyet sanoen: Herra, herra, avaa meille. Mutta hän vastasi ja sanoi: Totisesti sanon teille, en tunne teitä. Valvokaa siis, koska ette tiedä päivää ettekä hetkeä, jolloin Ihmisen Poika tulee.

Aivan kuin ihminen, joka lähti matkalle, kutsui omat orjansa ja luovutti heille omaisuutensa. Ja yhdelle hän antoi viisi talenttia, toiselle kaksi, kolmannelle yhden, jokaiselle hänen oman kykynsä mukaan, ja hän lähti matkalle heti. Mutta se, joka oli ottanut viisi talenttia, meni ja teki työtä niillä ja teki toiset viisi talenttia. Samoin myös se, joka oli saanut kaksi, voitti toiset kaksi. Mutta se, joka oli ottanut yhden, meni pois, kaivoi maahan ja kätki herransa hopean. Mutta paljon aikaa myöhemmin tulee noiden orjien herra ja selvittää tilit heidän

kanssaan. Ja lähestyttyään se, joka oli ottanut viisi talenttia, toi toiset viisi talenttia sanoen: Herra, viisi talenttia uskoit minulle; katso, toiset viisi talenttia voitin niillä. Hänen herransa sanoi hänelle: Hyvin tehty, hyvä ja uskollinen palvelija. Olit uskollinen vähässä, asetan sinut monien ylle. Tule herrasi iloon. Lähestyi myös se, joka oli ottanut kaksi talenttia, ja sanoi: Herra, kaksi talenttia uskoit minulle. Katso, toiset kaksi talenttia voitin niiden päälle. Hänen herransa sanoi hänelle: Hyvin tehty, hyvä ja uskollinen palvelija. Olit uskollinen vähässä, asetan sinut monien päälle. Tule herrasi iloon. Lähestyi myös se, joka oli ottanut yhden talentin, ja sanoi: Herra, tiesin sinut, että olet kova ihminen, leikkaat siellä missä et kylvänyt ja kokoot sieltä mistä et hajoittanut, Ja peläten menin pois ja kätkin talenttisi maahan. Katso, sinulla on omasi. Mutta hänen herransa vastasi ja sanoi hänelle: Paha orja ja laiska, tiesit että leikkaan sieltä missä en kylvänyt ja kokoan sieltä mistä en hajoittanut. Sinun olisi siis pitänyt heittää hopeani pankkiireille, ja tultuani minä olisin saanut omani korkoineen. Ottakaa siis häneltä pois se talentti ja antakaa sille, jolla on kymmenen talenttia. Sillä jokaiselle, jolla on, annetaan ja hänellä on yltäkylläisyys, mutta siltä, jolla ei ole, otetaan pois jopa se, mitä hänellä on. Ja heittäkää hyödytön orja ulos ulompaan pimeyteen, siellä tulee olemaan itku ja hampaiden kiristely.

Kun ihmisen Poika tulee kunniassaan ja kaikki pyhät sanansaattajat hänen kanssaan, silloin hän istuu kunniansa valtaistuimelle. Ja kaikki kansakunnat kootaan hänen eteensä, ja hän erottaa heidät toisistaan, aivan kuten paimen erottaa

lampaat vuohista, Ja hän asettaa lampaat oikealle puolelleen, mutta vuohet vasemmalle. Silloin kuningas sanoo niille, jotka ovat hänen oikealla puolellaan: Tulkaa, minun Isäni siunaamat, ja perikää valtakunta, joka on valmistettu teille maailman perustamisesta lähtien. Olin nälkäinen, ja te annoitte minulle syödä. Olin janoinen, ja te annoitte minulle juoda. Olin vieras, ja te otitte minut luoksenne. Olin alasti, ja te vaatetitte minut, olin sairas, ja te kävitte luonani, olin vankilassa, ja te tulitte luokseni. Silloin vanhurskaat vastaavat hänelle sanoen: Herra, milloin me näimme sinut nälkäisenä ja ruokimme sinut, tai janoavana ja juotimme sinulle? Milloin me näimme sinut muukalaisena ja otimme vastaan, tai alastomana ja vaatetimme? Milloin me näimme sinut heikkona tai vankilassa, ja tulimme luoksesi? Ja vastattuaan kuningas sanoo heille: Totisesti sanon teille, niin paljon kuin teitte yhdelle näistä minun vähäisimmistä veljistäni, sen teitte minulle. Silloin hän sanoo myös niille vasemmalla puolella oleville: Menkää pois minun luotani, te kirotut, iankaikkiseen tuleen, joka on valmistettu perkeleelle ja hänen lähettilailleen. Sillä olin nälkäinen, ettekä antaneet minulle syödä, olin janoinen, ettekä antaneet minulle juoda. Olin vieras, ettekä te ottaneet minua luoksenne, alaston, ettekä te vaatettaneet minua, sairas ja vankilassa, ettekä te käyneet minun luonani. Silloin he vastaavat hänelle sanoen: Herra, milloin me näimme sinut nälkäisenä tai janoavana tai vieraana tai alastomana tai heikkona tai vankilassa, emmekä palvelleet sinua? Silloin hän vastaa heille sanoen: Totisesti sanon teille, sikäli kuin ette tehneet yhdelle näistä vähäisimmistä, ette myöskään minulle tehneet. Ja nämä menevät pois ikuisen

rangaistukseen, mutta vanhurskaat ikuiseen elämään.

26

Ja tapahtui, kun Jeesus oli lopettanut kaikki nämä sanat, hän sanoi opetuslapsilleen, Tiedätte, että kahden päivän kuluttua tulee pääsiäinen, ja Ihmisen Poika luovutetaan ristiinnaulittavaksi. Silloin kokoontuivat ylipapit ja kirjanoppineet ja kansan vanhimmat ylipappi Kaifaksen pihaan. Ja he neuvoivat yhdessä, jotta he saattaisivat vallata Jeesuksen petoksella ja tappa hänet. He sanoivat: Ei juhlassa, jottei syntyisi mellakkaa kansan keskuudessa.

Kun Jeesus oli Betaniassa spitaalisen Simonin talossa, Häntä lähestyi nainen, jolla oli hyvin arvokas alabasteripullo voidetta, ja hän kaatoi sen hänen päänsä päälle, kun hän oli aterialla. Nähdessään tämän hänen opetuslapsensa olivat närkästyneitä ja sanoivat: Mihin tämä tuho? Tämä voide olisi voitu myydä suuresta hinnasta ja antaa köyhille. Mutta Jeesus tietäen sanoi heille: Mitä vaivoja aiheuttatte naiselle? Sillä hän teki hyvän työn minua kohtaan. Köyhät teillä on aina itsenne kanssa, mutta minua teillä ei ole aina. Sillä kaataessaan tämän voiteen minun ruumiini päälle hän teki sen minun hautaamistani varten. Totisesti sanon teille: missä ikinä julistetaankin tämä hyvä sanoma koko maailmassa, siellä puhutaan myös siitä, mitä tämä teki, hänen muistokseen.

Silloin yksi niistä kahdestatoista, se, jota kutsuttiin Juudas Iskariot, meni ylipappien luo ja sanoi, Mitä te haluatte antaa minulle, niin minä luovutan hänet teille? He asettivat hänelle kolmekymmentä hopeakolikkoa. Ja siitä lähtien hän etsi tilaisuutta pettää hänet.

Mutta hapattomien leivän ensimmäisenä päivänä opetuslapset tulivat Jeesuksen luo sanoen hänelle: Missä haluat, että valmistamme sinulle pääsiäisen syötäväksi? Mutta hän sanoi: Menkää kaupunkiin erään luo ja sanokaa hänelle: Opettaja sanoo: Minun aikani on lähellä, sinun luonasi pidän pääsiäisen opetuslapsteni kanssa. Ja opetuslapset tekivät, kuten Jeesus oli käskenyt heille, ja he valmistivat pääsiäisen. Illan tultua hän aterioitsi kahdentoista kanssa. Ja heidän syödessään hän sanoi: Totisesti sanon teille, että yksi teistä pettää minut. Ja suuresti surraksissa he alkoivat sanoa hänelle kukin heistä: Eikö vain minä ole se, Herra? Mutta hän vastaten sanoi: Se, joka on kastanut kätensä kanssani astiassa, tämä kavaltaa minut. Ihmisen Poika tosin menee, niin kuin on kirjoitettu hänestä, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika kavalletaan. Olisi ollut hänelle parempi, jos se ihminen ei olisi syntynyt. Vastatessaan Juuda, joka luovutti hänet, sanoi: Ei kai minä ole se, rabbi? Hän sanoo hänelle: Sinä sanoit. Heidän syödessään Jeesus otti leivän ja kiitettyään mursi sen ja antoi oppilaille ja sanoi: Ottakaa, syökää, tämä on minun ruumiini. Ja otettuaan maljan ja kiittäneensä hän antoi sen heille sanoen: Juokaa tästä kaikki. Tämä on minun vereni, uuden liiton veri, joka vuodatetaan monien puolesta syntien anteeksiantoon. Sanon

teille, etten juo tästä lähtien tästä viiniköynnöksen tuotteesta ennen sitä päivää, jolloin juon sen kanssanne uutena Isäni valtakunnassa.

Ja laulettuaan ylistysvirren he menivät ulos Öljymäelle. Silloin Jeesus sanoo heille, Kaikki te tulette loukkaannutuksi minussa tänä yönä, sillä on kirjoitettu: Minä lyön paimenen, ja lauman lampaat hajaantuvat.

Mutta sen jälkeen kun minut on herätetty, minä johdatan teidät Galileaan. Pietari vastasi ja sanoi hänelle: Vaikka kaikki loukkaantuvat sinuun, minä en koskaan loukaannu. Jeesus sanoi hänelle: Aamen, sanon sinulle, että tänä yönä, ennen kuin kukko kiekuu, kolmesti kiellät minut. Pietari sanoo hänelle: Vaikka minun olisi välttämätöntä kuolla kanssasi, en missään tapauksessa kiellä sinua. Samoin myös kaikki opetuslapset sanoivat.

Silloin Jeesus tulee heidän kanssaan paikkaan, jota kutsutaan Getsemane, ja sanoo opetuslapsilleen: Istukaa tässä, kunnes menen rukoilemaan tuonne. Ja otettuaan mukaansa Pietarin ja Zebedeuksen kaksi poikaa, hän alkoi olla murheellinen ja ahdistunut. Silloin Jeesus sanoo heille: Sieluni on syvästi murheellinen kuolemaan asti. Jääkää tähän ja valvokaa kanssani. Ja edistettyään vähän hän kaatui kasvoilleen rukoillen ja sanoen: Isäni, jos mahdollista on, menköön pois minulta tämä malja, paitsi ei niin kuin minä tahdon, vaan niin kuin sinä. Ja hän tulee opetuslasten luo ja löytää heidät nukkumassa, ja

sanoo Pietarille: Ettekö siis kenneet valvomaan minun kanssani yhtä tuntia? Valvokaa ja rukoilkaa, jotta ette joutuisi kiusaukseen; henki on tosin halukas, mutta liha on heikko. Taas toisen kerran mentyään pois hän rukoili sanoen: Isäni, jos tämä malja ei voi ohittaa minua, ellen sitä juo, tapahtukoon sinun tahtosi. Ja tultuaan hän löysi heidät jälleen nukkumassa, sillä heidän silmänsä olivat raskaat. Ja jätettyään heidät hän meni pois ja rukoili jälleen kolmannen kerran sanoen samat sanat. Silloin hän tulee opetuslasten luokse ja sanoo heille: Nukutteko vielä ja lepäättekö? Katso, hetki on lähestynyt ja Ihmisen Poika luovutetaan syntisten käsiin. Nouskaa, menkäämme! Katso, hän joka pettää minut, on lähestynyt.

Ja hänen vielä puhuessaan, katso, Juuda, yksi niistä kahdestatoista, tuli, ja hänen kanssaan suuri väkijoukko miekkojen ja seipäiden kanssa ylipapeilta ja kansan vanhimmilta. Se, joka luovutti hänet, antoi heille merkin sanoen: Kuka tahansa, jota suutelen, hän se on, ottakaa hänet kiinni. Ja heti lähestyttyään Jeesusta hän sanoi: Terve, rabbi, ja suuteli häntä. Mutta Jeesus sanoi hänelle: Ystävä, sitä varten olet täällä. Sitten he lähestyivät, panivat kätensä Jeesuksen päälle ja ottivat hänet kiinni. Ja katso, eräs niistä, jotka olivat Jeesuksen kanssa, ojensi kätensä, veti esiin miekkansa ja löi ylipappin palvelijaa ja leikkasi pois hänen korvansa. Silloin Jeesus sanoo hänelle: Käännä miekkasi takaisin paikalleen, sillä kaikki, jotka ottavat miekan, kuolevat miekkaan. Vai luuletko, että en kykene juuri nyt kutsumaan Isääni, ja hän asettaisi minun käyttööni enemmän kuin kaksitoista legioonaa sanansaattajia? Kuinka siis

kirjoitukset täyttyisivät, että näin täytyy tapahtua? Tuona hetkenä Jeesus sanoi väkijoukoille: Kuin rosvoa vastaan te lähditte ulos miekkojen ja puiden kanssa ottamaan minua kiinni. Päivittäin minä istuin teidän luonanne opettaen temppelissä, ettekä te ottaneet minua kiinni. Mutta tämä kaikki on tapahtunut, jotta profeettojen kirjoitukset täyttyisivät. Silloin kaikki opetuslapset jättivät hänet ja pakenivat.

Ne, jotka olivat vallanneet Jeesuksen, veivät hänet Kaifaksen, ylipappin, luo, missä kirjanoppineet ja vanhimmat olivat kokoontuneet. Mutta Pietari seurasi häntä kaukaa ylipapan pihaan saakka, ja astuessaan sisään hän istui palvelijoiden kanssa nähdäkseen lopun. Ylipapeilla, vanhimmat ja koko neuvosto etsivät väärää todistusta Jeesusta vastaan, jotta he voisivat tuomita hänet kuolemaan. Ja he eivät löytäneet, ja vaikka monet väärät todistajat tulivat eteenpäin, he eivät löytäneet. Myöhemmin kuitenkin lähestyi kaksi väärää todistajaa. Sanoin: Tämä sanoi, että kykenee tuhoamaan Jumalan temppelin ja rakentamaan sen kolmessa päivässä. Ja ylipappi nousi ja sanoi hänelle: Etkö vastaa mitään? Mitä nämä todistavat sinua vastaan? Mutta Jeesus oli hiljaa. Ja ylipappi vastaten sanoi hänelle: Vannotan sinua elävän Jumalan kautta, että sanoisit meille, jos sinä olet Kristus, Jumalan Poika. Jeesus sanoo hänelle: Sinä sanoit sen, mutta minä sanon teille: tästä lähtien te näette Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvien päällä. Silloin ylipappi repäisi vaatteensa sanoen, että hän pilkkasi jumalaa. Mitä vielä tarvitsemme todistajia? Katsokaa, nyt te kuulitte hänen

pilkkansa. Mitä te ajattelette? He vastasivat: Hän on ansainnut kuoleman. Silloin he sylkivät hänen kasvoihinsa ja löivät häntä, toiset taas läimäyttivät häntä. sanoen: Profetoi meille, Kristus, kuka on se, joka löi sinua?

Mutta Pietari istui ulkona pihalla, ja häntä lähestyi eräs palvelijatar sanoen: Ja sinä olit Jeesuksen Galilealaisen kanssa. Mutta hän kiisti heidän kaikkien edessä sanoen: En tiedä, mitä sinä sanot. Kun hän oli lähtenyt ulos porttiin, näki hänet toinen ja sanoo heille siellä: Tämäkin oli Jeesuksen Nasaretilaisen kanssa. Ja taas hän kiisti valalla, että en tunne sitä ihmistä. Pienen ajan kuluttua lähestyen seisovat sanoivat Peterille: Todella myös sinä olet heistä, sillä puheesi paljastaa sinut. Silloin hän alkoi kiroamaan ja vannomaan, että en tunne tuota miestä. Ja heti kukko lauloi. Ja Pietari muisti Jeesuksen sanan, jonka hän oli sanonut hänelle: Ennen kuin kukko laulaa, sinä kiellät minut kolmesti. Ja mentyään ulos hän itki katkerasti.

27

Aamun koittaessa kaikki ylipapit ja kansan vanhimmat pitivät neuvonpidon Jeesusta vastaan tappaakseen hänet Ja sidottuaan hänet he veivät hänet pois ja luovuttivat hänet Pontius Pilatukselle, johtajalle.

Silloin Juudas, joka luovutti hänet, nähtyään että tämä tuomittiin, katui ja palautti ne kolmekymmentä hopearahaa

ylipapeille ja vanhimille. Sanoen: Minä olen tehnyt syntiä luovuttaessani viatonta verta. Mutta he sanoivat: Mitä se meille kuuluu? Sinä näet. Ja heitettyään hopearahat temppeliin hän vetäytyi pois, ja mentyään pois hän hirtti itsensä. Mutta ylipapit, jotka olivat ottaneet hopearahat, sanoivat: Ei ole sallittua heittää niitä aarrekammioon, koska se on veren hinta. Neuvoston pidettyään he ostivat sillä savenvalajan pellon hautauspaikaksi muukalaisille. Siksi sitä peltoa on kutsuttu veren pelloksi tähän päivään asti. Silloin täyttyi se, mikä oli sanottu profeetta Jeremian kautta: Ja he ottivat ne kolmekymmentä hopearahaa, sen arvoksi asetetun hinnan, jonka Israelin pojat määräisivät, ja he antoivat ne savenvalajan pellolle, niin kuin Herra käski minulle.

Mutta Jeesus seisoi johtajan edessä, ja johtaja kysyi häneltä sanoen: Sinä olet juutalaisten kuningas? Mutta Jeesus sanoi hänelle: Sinä sanot. Ja kun häntä syytettiin ylipappien ja vanhinten toimesta, hän ei vastannut mitään. Silloin Pilatus sanoo hänelle: Etkö kuule, kuinka paljon he todistavat sinua vastaan? Ja hän ei vastannut hänelle yhteenkään sanaan, niin että johtaja ihmetteli suuresti. Juhlan aikana johtajalla oli tapana vapauttaa väkijoukolle yksi vanki, jonka he halusivat. Heillä oli silloin merkittävä vanki, jota kutsuttiin Barabbas. Kun he siis olivat kokoontuneet, Pilatus sanoi heille: Kenet tahdotte, että vapautan teille? Barabbaan vai Jeesuksen, jota kutsutaan Kristukseksi? Hän tiesi, että kateudesta he olivat luovuttaneet hänet. Hänen istuessaan tuomioistuimella hänen vaimonsa lähetti hänelle sanan sanoen: Älä sekaannu mihinkään tuon

vanhurskaan kanssa, sillä olen paljon kärsinyt tänään unessa hänen tähtensä. Mutta ylipapeiksi ja vanhimmat suostuttelivat joukot pyytämään Barabbaan ja tuhoamaan Jeesuksen. Johtaja vastasi ja sanoi heille: Kumman tahdotte kahdesta, että vapautan teille? He sanoivat: Barabbas. Pilatus sanoo heille: Mitä siis teen Jeesukselle, jota kutsutaan Kristukseksi? Kaikki sanovat hänelle: Ristiinnaulittakoon! Mutta johtaja sanoi: Mitä pahaa hän on tehnyt? He kuitenkin huusivat yhä voimakkaammin sanoen: Ristiinnaulittakoon! Mutta kun Pilatus näki, että se ei hyödytä mitään, vaan päinvastoin syntyy mellakka, hän otti vettä ja pesi kätensä väkijoukon edessä sanoen: Olen viaton tämän vanhurskaan verestä, te saatte nähdä. Ja koko kansa vastasi ja sanoi: Hänen verensä tulkoon meidän päällemme ja meidän lastemme päälle. Silloin hän päästi heille Barabbaan, mutta ruoskittuaan Jeesuksen luovutti hänet ristiinnaulittavaksi.

Silloin johtajan sotilaat ottivat Jeesuksen praetoriumiin ja kokosivat hänen luokseen koko kohortin. Ja riisuttuaan hänet he panivat hänelle punaisen viitan. Ja punottuaan kruunun orjantappuroista he asettivat sen hänen päähänsä ja ruovon hänen oikeaan käteensä, ja polvistuttuaan hänen eteensä he pilkkasivat häntä sanoen: Terve, juutalaisten kuningas! Ja syljettyään häneen he ottivat ruovon ja löivät hänen päähänsä. Ja kun he olivat pilkanneet häntä, he riisuiivat häneltä viitan ja pukivat hänet hänen vaatteisiinsa, ja he veivät hänet pois ristiinnaulittavaksi.

Lähtiessään ulos he löysivät kyreneläisen miehen, nimeltä Simon, ja tämän he pakottivat kantamaan hänen ristiään. Ja tultuaan paikkaan, jota kutsutaan Golgotaksi, joka tarkoittaa Kallon paikkaa, He antoivat hänelle juotavaksi etikkaa, joka oli sekoitettu sapeen, ja maistettuaan hän ei halunnut juoda. Ristiinnaulitsemisen jälkeen he jakoivat hänen vaatteensa heittämällä arpaa. Ja istuen he vartioivat häntä siellä. Ja he asettivat hänen päänsä yläpuolelle hänen syynsä kirjoitettuna: Tämä on Jeesus, juutalaisten kuningas. Silloin ristiinnaulittiin hänen kanssaan kaksi rosvoa, yksi oikealla ja yksi vasemmalla. Mutta ohikulkevat pilkkasivat häntä pudistellen päitään. Ja he sanoivat: Sinä, joka hajottaa temppelin ja kolmessa päivässä rakentaa sen, pelasta itsesi! Jos olet Jumalan Poika, tule alas ristiltä. Samoin myös ylipapeit pilkkasivat yhdessä kirjanoppineiden ja vanhimpien ja fariseuksien kanssa sanoen, Toisia hän pelasti, itseään ei pysty pelastamaan. Jos hän on Israelin kuningas, laskeutukoon nyt alas rististä, niin me uskomme häneen. Hän on luottanut Jumalaan, pelastakoon nyt hänet, jos hän tahtoo hänet, sillä hän sanoi, että olen Jumalan Poika. Samoin myös ryövärit, jotka oli ristiinnaulittu hänen kanssaan, herjaavat häntä.

Mutta kuudennesta tunnista pimeys laskeutui koko maan päälle yhdeksänteen tuntiin asti. Noin yhdeksännellä tunnilla Jeesus huusi suurella äänellä sanoen: Eli, eli, lama sabaktani; tämä on: Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut? Jotkut siellä seisovista, kuultuaan, sanoivat, että tämä kutsuu Eliaa. Ja välittömästi yksi heistä juoksi, otti sienen, täytti sen etikalla,

asetti sen ruokokepin ympärille ja antoi hänen juoda. Mutta muut sanoivat: Anna olla, katsotaan tuleeko Elia pelastamaan häntä. Mutta Jeesus huusi taas suurella äänellä ja päästi henkensä. Ja katso, temppelin verho repeytyi kahtia ylhäältä alas asti, ja maa järisi ja kalliot halkesivat, Ja hautakammiot avattiin, ja monien nukkuneiden pyhien ruumiit nousivat. Ja lähdettyään ulos haudoista hänen ylösnousemuksensa jälkeen he menivät pyhään kaupunkiin ja ilmestyivät monille. Mutta sadanpäällikkö ja ne, jotka hänen kanssaan vartioivat Jeesusta, nähtyään maanjäristyksen ja tapahtumat, pelkäsivät suuresti sanoen: Todella Jumalan Poika oli tämä. Siellä oli myös monia naisia, jotka katselivat kaukaa ja jotka olivat seuranneet Jeesusta Galileasta palvelleen häntä. Heidän joukossaan oli Maria Magdaleena ja Maria, Jaakobuksen ja Jooseen äiti, ja Sebedaeuksen poikien äiti.

Illan tultua tuli rikas mies Arimatiasta, nimeltään Joosef, joka myös itse oli tullut Jeesuksen opetuslapseksi, Tämä lähestyi Pilatusta ja pyysi Jeesuksen ruumista. Silloin Pilatus käski antaa ruumiin. Ja Joosef otti ruumiin ja kääri sen puhtaaseen liinavaatteeseen, Ja hän asetti sen uuteen hautaansa, jonka hän oli hakannut kiveen, ja vieritettyään suuren kiven haudan ovelle hän meni pois. Siellä oli Maria Magdaleena ja toinen Maria istumassa haudan edessä.

Mutta seuraavana päivänä, joka oli valmistuspäivän jälkeen, ylipapit ja fariseukset kokoontuivat Pilatuksen luo. Sanoen: Herra, me muistimme, että tuo pettäjä sanoi ollessaan vielä

elossa: Kolmen päivän jälkeen minä nousen ylös. Käske siis hauta varmistettavaksi kolmanteen päivään asti, etteivät hänen opetuslapsensa tultuaan yöllä varastaisi häntä ja sanoisi kansalle: Hän nousi kuolleista, ja viimeinen eksytys olisi pahempi kuin ensimmäinen. Pilatus sanoi heille: Teillä on vartio, menkää ja varmistakaa niin kuin tiedätte. Mutta he mentyään varmistivat haudan sinetöimällä kiven vartion kanssa.

28

Myöhään sapattien jälkeen, sapattien ensimmäisen päivän koittaessa, tuli Maria Magdalalainen ja toinen Maria katsomaan hautaa. Ja katso, tapahtui suuri maanjäristys, sillä Herran enkeli oli laskenut alas taivaasta, lähestynyt ja vierittänyt kiven pois ovelta, ja hän istui sen päällä. Hänen muotonsa oli kuin salama ja hänen vaatteensa valkoinen kuin lumi. Hänen pelkonsa vuoksi vartijat järkkäyivät ja tulivat kuin kuolleiksi. Enkeli vastasi ja sanoi naisille: Älkää te pelätkö, sillä tiedän, että te etsitte ristiinnaulittua Jeesusta. Ei hän ole täällä, sillä hän nousi kuolleista, niin kuin hän sanoi. Tulkaa katsomaan se paikka, missä Herra makasi. Ja menkää nopeasti ja sanokaa hänen opetuslapsilleen, että hän nousi kuolleista, ja katso, hän menee edellänne Galileaan, siellä te tulette näkemään hänet, katso, minä sanoin teille. Ja lähdettyään nopeasti ulos haudalta suuren pelon ja ilon vallassa he juoksivat ilmoittamaan asiasta hänen oppilailleen. Kun he menivät ilmoittamaan hänen

opetuslapsilleen, katso, Jeesus kohtasi heidät sanoen: Iloitkaa. He lähestyivät, tarttuivat hänen jalkoihinsa ja kumarsivat häntä. Silloin Jeesus sanoo heille: Älkää pelätkö, menkää ilmoittakaa veljilleni, että he menevät Galileaan, ja siellä he näkevät minut.

Heidän kulkiessaan jotkut vartioston miehistä tulivat kaupunkiin ja ilmoittivat ylipapeille kaikki tapahtuneet asiat. Ja kokoonnuttuaan vanhimpien kanssa ja pidettyään neuvonpidon he antoivat sotilaille runsaasti hopearahoja sanoen, Sanokaa, että hänen opetuslapsensa tulivat yöllä ja varastivat hänet meidän nukkuessamme. Ja jos tämä kuullaan johtajan luona, me taivuttelemmme hänet ja teemme teidät huolettomiksi. Mutta he, jotka ottivat hopearahat, tekivät niin kuin heitä oli opetettu. Ja tämä sana levisi juutalaisten keskuudessa tähän päivään asti.

Mutta yksitoista opetuslasta menivät Galileaan, sille vuorelle, jonka Jeesus oli heille määrännyt. Ja nähtyään hänet he kumarsivat häntä, mutta jotkut epäilivät. Ja lähestyttyään Jeesus puhui heille sanoen: Minulle on annettu kaikki auktoriteetti taivaassa ja maan päällä. Menkää ja tehkää kaikista kansakunnista opetuslapsia, kastamalla heidät Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Opettaen heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä käskin teille, ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät aikakauden loppuun asti. Aamen.

Lähtö

1

Nämä ovat Israelin poikien nimet, jotka tulivat Egyptiin yhdessä heidän isänsä Jaakobin kanssa, kukin koko talonsa kanssa he tulivat. Ruben, Simeon, Levi, Juuda, Issachar, Zebulun, Benjamin, Dan ja Naphtali, Gad ja Asher. Joosef oli Egyptissä, ja kaikki Jaakobin sielut olivat seitsemänkymmentäviisi. Joseph kuoli, ja kaikki hänen veljensä ja koko tuo sukupolvi. Israelin pojat kasvoivat ja moninkertaistuivat ja tulivat lukuisiksi ja voimistuivat hyvin suuresti, ja maa moninkertaisti heidät. Nousi toinen kuningas Egyptin ylle, joka ei tuntenut Joosefia. Hän sanoi kansakunnalleen: Katso, israelilaisten suku on suuri joukko ja vahvempi kuin me. Tulkaa siis, kohdelkaamme heitä ovellasti, jottei heidän lukunsa lisääntyisi, ja kun meille sattuisi sota, he liittyisivät vihollisiin ja sotisivat meitä vastaan ja lähtisivät pois maasta. Ja hän asetti heidän ylleen työnjohtajat, jotta nämä ahdistaisivat heitä töissä. Ja he rakensivat linnoitettuja kaupunkeja faraolle: Pitomin ja Ramseksen ja Onin, joka on Auringon kaupunki. Mutta mitä enemmän heitä

nöyryytettiin, sitä enemmän heitä tuli, ja he kasvoivat suuresti voimakkaiksi, ja egyptiläiset alkoivat inhota israelilaisia. Ja egyptiläiset sortivat Israelin poikia väkivallalla. Ja he tekivät heidän elämänsä katkeraksi kovilla töillä, savella ja tiilentelemisellä, ja kaikilla töillä pelloilla, kaikissa töissä, joilla he orjuuttivat heitä väkivallalla.

Ja Egyptin kuningas sanoi heprealaisten kättilöille, joista yhden nimi oli Sefora ja toisen nimi Fua, Ja hän sanoi: Aina kun toimitte kättilöinä heprealaisille ja he ovat synnyttämässä, jos on uros, tappakaa se, mutta jos naaras, säilyttäkää se. Kättilöt pelkäsivät Jumalaa, eivätkä he tehneet niin kuin Egyptin kuningas oli käskenyt heille, vaan he pitivät poikalapset hengissä. Egyptin kuningas kutsui kättilöt ja sanoi heille: Miksi te teitte tämän asian ja säilytitte poikalapset elossa? Kättilöt sanoivat faraaolle: Eivät heprealaiset naiset ole kuten Egyptin naiset, sillä he synnyttävät ennen kuin kättilöt tulevat heidän luokseen, ja he synnyttivät. Jumala teki hyvin kättilöille, ja kansa lisääntyi ja vahvistui erittäin. Koska kättilöt pelkäsivät Jumalaa, he tekivät itselleen taloja. Farao käski kaikelle kansalleen sanoen: Jokainen poikalapsi, joka syntyy heprealaisille, heittäkää jokeen, ja jokainen tyttölapsi pitäkää hengissä.

2

Oli joku Leevin heimosta, joka otti yhden Leevin tyttäristä. Ja hän tuli raskaaksi ja synnytti poikalapsen, ja nähtyään hänet

kauniina he piilottivat häntä kolme kuukautta. Koska he eivät kenneet enää piilottamaan sitä, hänen äitinsä otti korin ja sivieli sen asfalttipikellä ja laittoi lapsen siihen ja asetti sen suohon joen viereen. Ja hänen sisarensa tarkkaili kaukaa oppiakseen, mitä hänelle tapahtuisi.

Faraon tytär meni alas joelle kylvemään, ja hänen palvelijattarensa kulkivat joen vieressä, ja nähtyään korin suossa, lähetettyään palvelijattaren, hän otti sen ylös. Avattuaan hän näkee itkevän lapsen korissa, ja Faraon tytär säästi häntä ja sanoi: Tämä on heprealaisten lapsista. Ja hänen sisarensa sanoi faraon tyttäreille: Tahdotko, että kutsun sinulle imettävän naisen heprealaisista, ja hän imettää sinulle lapsen? Faraon tytär sanoi: Mene. Tultuaan nuori nainen kutsui lapsen äidin. Faraon tytär sanoi hänelle: Säilytä minulle tämä lapsi ja imetä se minulle, niin minä annan sinulle palkan. Nainen otti lapsen ja imetti sen. Lapsen kasvettua hän toi sen faraon tyttären luo, ja siitä tuli tälle poika, hän nimesi hänet Moosekseksi sanoen: vedestä minä otin hänet ylös.

Tapahtui niinä monina päivinä, kun Mooses oli tullut suureksi, että hän meni ulos veljiensä, Israelin poikien, luo. Havaittuaan heidän vaivansa hän näkee egyptiläisen ihmisen lyövän jotakin heprealaista, joka oli hänen omista veljistään, Israelin pojista. Katsottuaan ympärilleen sinne ja tänne hän ei näe ketään, ja lyötyään egyptiläisen hän kätki hänet hiekkaan. Lähdettyään ulos toisena päivänä hän näkee kaksi heprealaista miestä tappelemassa, ja sanoo väärintekijälle: Minkä tähden sinä lyöt

lähimmäistäsi? Mutta hän sanoi: Kuka sinut asetti hallitsijaksi ja tuomariksi meidän ylitsemme? Etkö halua tappa minua samalla tavalla kuin tapoit eilen sen egyptiläisen? Mooses pelkäsi ja sanoi: Jos näin ilmeiseksi on tullut tämä asia. Farao kuuli tämän sanan, ja hän etsi tappaakseen Mooseksen. Mutta Mooses vetäytyi pois Faraon kasvojen edestä ja asui Midianin maassa. Tultuaan Midianin maahan hän istui kaivon ääreen. Mutta Midianin papilla oli seitsemän tytärtä, jotka paimensivat heidän isänsä Jetron lampaista, ja saavuttuaan he ammensivat vettä, kunnes täyttivät säiliöt juottaakseen heidän isänsä Jetron lampaista. Mutta kun paimenet saapuivat, he ajoivat heidät pois. Mooses nousi ja pelasti heidät, ammensi heille vettä ja juotti heidän lampaansa. He saapuivat isänsä Raguelin luo, mutta hän sanoi heille: Miksi te kiiruhditte saapumaan tänään? He sanoivat: Egyptiläinen mies pelasti meidät paimenilta, ja hän ammensi meille vettä ja juotti meidän lampaatamme. Hän sanoi tyttärilleen: Missä hän on? Miksi jätitte miehen sinne? Kutsukaa hänet syömään leipää. Mooses asettui asumaan miehen luokse, ja tämä antoi tyttärensä Sipporan Moosekselle vaimoksi. Kohtuun saatuaan nainen synnytti pojan, ja Mooses nimesi hänen nimensä Gersomiksi sanoen, että olen muukalainen vieraassa maassa. Mutta niiden monien päivien jälkeen kuoli Egyptin kuningas, ja Israelin pojat valittivat töiden tähden, ja he huusivat, ja heidän huutonsa nousi Jumalan puoleen töiden tähden. Ja Jumala kuuli heidän valituksensa, ja Jumala muisti liittonsa Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin kanssa. Ja Jumala katsoi Israelin poikia, ja hän tuli heille tunnetuksi.

3

Ja Mooses paimensi appensa Jetron, Midianin papin, lampaista, ja hän johti lampaat autiomaahan ja tuli Horeb-vuorelle. Hänelle ilmestyi Herran enkeli tulen liekissä pensaasta, ja hän näkee, että pensas palaa tulella, mutta pensas ei palanut loppuun. Mooses sanoi: Menen katsomaan tätä suurta näkyä, miksi pensas ei pala. Kun Herra näki, että hän lähestyi katsomaan, Herra kutsui häntä pensaasta sanoen: Mooses, Mooses. Hän sanoi: Mikä on? Mutta hän sanoi: Älä lähesty tänne, riisu sandaalit jaloistasi, sillä paikka, jolla seisot, on pyhä maa. Ja hän sanoi: Minä olen sinun isäsi Jumala, Abrahamin Jumala ja Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala. Mutta Mooses käänsi kasvonsa pois, sillä hän pelkäsi katsoa suoraan Jumalan eteen. Herra sanoi Moosekselle: Näin olen nähnyt kansani ahdistuksen Egyptissä, ja heidän huutonsa työnvalvojen tähden olen kuullut, sillä tiedän heidän tuskansa. Ja minä menin alas vapauttamaan heidät egyptiläisten kädestä ja johtamaan heidät ulos tuosta maasta ja tuomaan heidät hyvään ja laajalti ulottuvaan maahan, maahan joka virtaa maitoa ja hunajaa, kanaanilaisten, heettiläisten, amorilaisten, perissiläisten, girgasilaisten, hivviläisten ja jebusilaisten paikkaan. Ja nyt katso, israeliläisten huuto on tullut minun luokseni, ja minä olen nähnyt sorron, jolla egyptiläiset sortavat heitä. Ja nyt tule tänne, minä lähetän sinut faraon, Egyptin kuninkaan, luo, ja sinä viet pois minun kansani, Israelin pojat, Egyptin maasta.

Ja Mooses sanoi Jumalalle: Kuka minä olen, että menisin faraon, Egyptin kuninkaan, luo ja että johdattaisin Israelin pojat pois Egyptin maasta? Jumala sanoi Moosekselle: Minä tulen olemaan kanssasi, ja tämä on sinulle merkki siitä, että minä lähetän sinut: kun olet johtanut kansani pois Egyptistä, te tullette palvelemaan Jumalaa tällä vuorella. Ja Mooses sanoi Jumalalle: Katso, minä menen Israelin poikien luo, ja sanon heille: Meidän isiemme Jumala on lähettänyt minut teidän luoksenne. He kysyvät minulta: Mikä on hänen nimensä? Mitä minä sanon heille? Ja Jumala sanoi Moosekselle: Minä olen Oleva. Ja hän sanoi: Näin sanot Israelin pojille: Oleva on lähettänyt minut teidän luoksenne. Ja Jumala sanoi taas Moosekselle: Näin sanot Israelin pojille: Herra, meidän isiemme Jumala, Abrahamin Jumala ja Isaakin Jumala ja Jaakobin Jumala, on lähettänyt minut teidän luoksenne. Tämä on minun ikuinen nimeni ja muistomerkki sukupolvesta sukupolveen. Tultuasi siis kokoa Israelin poikien vanhimpien neuvosto, ja sanot heille: Herra, meidän isiemme Jumala, on ilmestynyt minulle, Abrahamin Jumala ja Isaakin Jumala ja Jaakobin Jumala, sanoen: Minä olen tarkastanut teidät ja kaiken, mikä on tapahtunut teille Egyptissä. Ja hän sanoi: Minä tuon teidät ylös egyptiläisten ahdistuksesta kanaanilaisten, heettiläisten, amorilaisten, perissiläisten, girgasilaisten, hivviläisten ja jebusilaisten maahan, maahan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa. Ja he kuulevat sinun äänesi, ja sinä menet sisään ja Israelin vanhimpien neuvosto faraon, Egyptin kuninkaan, luo, ja sanot hänelle: Heprealaisen Jumala on kutsunut meitä. Menemme siis kolmen päivän matkan erämaahan, jotta uhraisimme Jumalallemme. Mutta minä

tiedän, että Farao, Egyptin kuningas, ei päästä teitä menemään, ellei voimallisen käden pakottamana. Ja ojennettuani käteni lyön egyptiläiset kaikilla ihmeillä, jotka teen heidän keskuudessaan, ja tämän jälkeen hän päästää teidät. Ja annan armon tälle kansalle egyptiläisten edessä, mutta kun lähdette, ette lähde tyhjin käsin, Mutta nainen pyytää naapuriltaan ja asuntotoveriltaan hopea-astioita, kulta-astioita ja vaatteita, ja te panette ne poikienne ja tyttärienne päälle, ja te ryöstätte egyptiläiset.

4

Mooses vastasi ja sanoi: Jos he eivät usko minua eivätkä kuuntele minun ääntäni, he sanovat: Jumala ei ole ilmestynyt sinulle. Mitä minä sanon heille? Herra sanoi hänelle: Mikä tämä on sinun kädessäsi? Hän sanoi: Sauva. Ja hän sanoi: Heitä se maahan, ja hän heitti sen maahan, ja siitä tuli käärme, ja Mooses pakeni sitä. Ja Herra sanoi Moosekselle: Ojenna kätesi ja tartu häntään. Hän ojensi siis kätensä ja tarttui häntään, ja siitä tuli sauva hänen käteensä. Jotta he uskoisivat sinulle, että sinulle on ilmestynyt heidän isiensä Jumala, Abrahamin Jumala ja Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala. Herra sanoi hänelle taas: Pistä kätesi povestasi, ja hän pisti kätensä poveensa ja veti kätensä ulos povestaan, ja hänen kätensä oli kuin lumi. Ja hän sanoi taas: Pistä kätesi povesi sisään, ja hän pisti kätensä povensa sisään, ja veti sen ulos povestaan, ja taas se palautui lihansa väriin. Jos he eivät usko sinua eivätkä kuuntele ensimmäisen merkin ääntä,

he uskovat toisen merkin äänen. Ja jos he eivät usko sinua näiden kahden merkin tähden eivätkä kuuntele sinun ääntäsi, otat vettä joesta ja kaadatte sen kuivalle maalle, ja vesi, jonka otat joesta, tulee vereksi kuivalla maalla. Mooses sanoi Herralle: Anon, Herra, en ole kykenevä, en eilisestä eikä toissapäivästä lähtien, enkä siitä lähtien kun aloit puhua palvelijallesi, sillä minä olen heikkoääninen ja hitaakielinen. Herra sanoi Moosekselle: Kuka antoi suun ihmiselle? Ja kuka teki huonokuuloisen ja kuuron, näkevän ja sokean? Enkö minä, Jumala? Ja nyt mene, ja minä avaan suusi ja opetan sinulle, mitä sinun tulee puhua. Ja Mooses sanoi: Pyydän, Herra, nimittää jonkun toisen, joka kykenee, jonka lähetät. Ja Herra vihastui vihalla Moosekseen ja sanoi: Eikö katso, Aaron, sinun veljesi, leeviläinen? Tiedän, että hän puhuu sinulle, ja katso, hän lähtee kohtaamaan sinua, ja nähdessään sinut hän iloitsee sydämessään. Ja sinä puhut hänelle ja asetat sanani hänen suuhunsa, ja minä avaan sinun suusi ja hänen suunsa ja ohjaan teitä siinä, mitä teidän tulee tehdä. Ja hän puhuu sinun puolestasi kansalle, ja hän tulee sinun suuksesi, mutta sinä olet hänelle se, mikä on Jumalan puoleen. Ja tämän sauvan, joka kääntyi käärmeeksi, sinä otat käteesi, jolla sinä teet sillä ne merkit.

Mooses meni ja kääntyi takaisin appensa Jetron luo ja sanoo: Menen ja palaan veljienne luo Egyptiin ja katson, elävätkö he vielä. Ja Jetro sanoi Moosekselle: Mene terveenä. Mutta noiden monien päivien jälkeen Egyptin kuningas kuoli. Herra sanoi Moosekselle Midianissa: Mene, lähde Egyptiin, sillä kaikki ne,

jotka etsivät sinun sieluasi, ovat kuolleet. Mooses otti vaimonsa ja lapsensa, toi heidät juhtien päälle ja palasi Egyptiin, ja Mooses otti Jumalan sauvan käteensä. Herra sanoi Moosekselle, kun sinä menet ja palaat Egyptiin: Katso kaikki ihmeet, jotka olen antanut sinun käsiisi, tee ne faraon edessä, mutta minä kovetan hänen sydämensä, eikä hän lähetä kansaa pois. Mutta sinä sanot faaraolle: Näin sanoo Herra: Israel on minun esikoispoikani. Sanoin sinulle: lähetä pois minun kansani, jotta he palvelisivat minua. Jos et siis halua lähettää heitä pois, katso siis, minä tapan sinun poikasi, esikoisesi. Tapahtui matkalla majapaikassa, että Herran enkeli kohtasi hänet ja yritti tappaa hänet. Ja Seppfora otti kiven ja ympärileikkasi poikansa esinahkan, lankesi hänen jalkojensa juureen ja sanoi: Minun lapseni ympärileikkauksen veri seiso. Ja hän meni pois hänestä, koska hän sanoi: Lapseni ympärileikkauksen veri on seisahtunut. Herra sanoi Aaronille: Mene Moosesta vastaan erämaahan. Ja hän meni ja kohtasi hänet Jumalan vuorella, ja he suutelivat toisiaan. Ja Mooses kertoi Aaronille kaikki Herran sanat, joiden kanssa hänet oli lähetetty, ja kaikki sanat, jotka hänelle oli käsketty. Mooses ja Aaron menivät ja kokosivat Israelin poikien vanhimpien neuvoston. Ja Aaron puhui kaikki nämä sanat, jotka Jumala puhui Moosekselle, ja teki merkit kansan edessä. Ja kansa uskoi ja iloitsi, koska Jumala oli vierailut Israelin lasten luona ja koska hän oli nähnyt heidän ahdistuksensa, ja kansa kumartui ja palvoi.

Ja näiden asioiden jälkeen Mooses ja Aaron menivät faraon luo, ja sanoivat hänelle: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Päästä minun kansani, jotta he voisivat juhlia minulle erämaassa. Ja Farao sanoi: Kuka on se, jonka ääntä minun pitäisi kuulla, niin että lähettäisin pois Israelin pojat? En tunne Herraa, enkä lähetä Israelia pois. Ja he sanovat hänelle: Heprealaiden Jumala on kutsunut meidät. Me menemme siis kolmen päivän matkan autiomaahan, jotta uhraisimme Herralle, meidän Jumalallemme, ettei meitä koskaan kohtaisi kuolema tai murha. Ja Egyptin kuningas sanoi heille: Miksi Mooses ja Aaron te vääristätte kansan pois töistä? Menkää kukin hänen töihinsä. Ja Farao sanoi: Katso, nyt kansa on monilukuinen, älkäämme siis vapauttako heitä töistä. Farao käski kansan työnvalvojille ja kirjureille sanoen: Ette enää anna olkia kansalle tiilten tekemiseen, niin kuin eilen ja toissa päivänä, vaan he itse menkööt ja kootkoot itselleen oljet. Ja tiilenteon järjestelyn, jonka he itse tekevät joka päivä, asetat heille, et ota pois mitään, sillä he ovat joutilaina, tämän takia he ovat huutaneet sanoen: Nouskaamme ja uhratkaamme Jumalallemme. Raskauttakoon näiden ihmisten työt heitä, ja huolehtikoon he näistä, eivätkä huolehtiko tyhjistä sanoista.

Työnvalvojat ja kirjurit kiirehtivät heitä, ja sanoivat kansalle sanoen: Näitä asioita sanoo farao: en enää anna teille olkia. Itse te kulkien kerätkää itsellenne olkia, mistä vain löydätte, sillä teidän määräyksestänne ei poisteta mitään. Ja kansa hajotettiin koko Egyptin maahan keräämään oljenkortta oljiksi. Työnvalvojat kiirehtivät heitä sanoen: Valmistakaa päivittäiset

työt, aivan kuin silloinkin, kun olki annettiin teille. Ja Israelin poikien rodun kirjurit, jotka oli asetettu heidän päälleen faraon valvojien toimesta, ruoskittiin, kun sanottiin: Miksi ette suorittaneet tiilientekomääräyksiänne aivan kuten eilen ja toissapäivänä ja tänään? Sisään tultuaan Israelin poikien kirjurit huusivat faraolle sanoen: Miksi sinä näin teet palvelijoillesi? Olkia ei anneta sinun palvelijoillesi, ja he sanovat meidän tekevän tiiliä, ja katso, sinun palvelijasi on ruoskittu. Teet siis vääryyttä kansallesi. Ja hän sanoi heille: Te olette laiskoja, laiskoja te olette, tämän takia te sanotte: Menkäämme uhraamaan meidän Jumalallemme. Nyt siis menkää ja tehkää työtä, sillä olkia ei anneta teille, mutta tiilten määrä teidän on toimitettava. Mutta Israelin poikien kirjanoppineet näkivät itsensä pahoissa asioissa, sanoen: Ette jätä tiilityön päivittäistä määrää tekemättä. He kohtasivat Mooseksen ja Aaronin, jotka tulivat heitä vastaan, kun he lähtivät pois faraon luota. Ja he sanoivat heille: Näköön Jumala teidät ja tuomitkoon, koska te olette tehneet meidän hajumme inhottavaksi faraon edessä ja hänen palvelijoidensa edessä, antaaksenne miekan hänen käsiinsä tappaaksenne meidät. Mooses palasi Herran luo ja sanoi: Anon, Herra, miksi olet kohdelnut tätä kansaa huonosti? Ja miksi olet lähettänyt minut? Ja siitä lähtien kun olen kulkenut faraon luo puhumaan sinun nimessäsi, hän on vahingoittanut tätä kansaa, etkä sinä ole pelastanut kansaasi.

6

Ja Herra sanoi Moosekselle: Jo näet, mitä teen faraolle, sillä voimakkaalla kädellä hän lähettää heidät pois, ja korkealla käsivarrella hän ajaa heidät ulos maastaan. Jumala puhui Moosekselle ja sanoi hänelle: Minä olen Herra. Ja minä ilmestyin Abrahamille ja Iisakille ja Jaakobille, ollen heidän Jumalansa, ja minun nimeni Herra en paljastanut heille. Ja minä tein liittoni heidän kanssaan, niin että antaisin heille kanaanilaisten maan, sen maan, jossa he olivat asuneet muukalaisina ja jossa he asuivat muukalaisina. Ja minä kuulin Israelin poikien valituksen, joita egyptiläiset orjuuttavat, ja muistin teidän liitonne. Mene, sanoin Israelin pojille: Minä olen Herra, ja tuon teidät ulos egyptiläisten vallasta, pelastan teidät orjuudesta ja lunastan teidät korkealla käsivarrella ja suurella tuomiolla, Ja otan itselleni teidät kansaksi minulle, ja olen teidän Jumalanne, ja te tiedätte, että minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka johdatti teidät ulos egyptiläisten sorrosta. Ja minä tuon teidät siihen maahan, johon ojensin käteni antaakseni sen Abrahamille ja Iisakille ja Jaakobille, ja minä annan sen teille perintönä, minä Herra. Mooses puhui näin Israelin pojille, mutta he eivät kuunnelleet Moosesta masentuneisuuden ja kovien töiden tähden. Ja Herra sanoi Moosekselle: Mene sisään ja puhu faraon, Egyptin kuninkaan, kanssa, jotta hän lähettäisi pois Israelin pojat hänen maastaan. Mooses puhui Herran edessä sanoen: Katso, Israelin pojat eivät kuunnelleet minua, ja kuinka Farao kuulee minua? Minä olen järjetön. Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille ja käski heitä menemään faraon, Egyptin kuninkaan, luo, jotta tämä päästäisi Israelin pojat pois Egyptin maasta.

Ja nämä olivat heidän isien talojen johtajat, Ruubenin, Israelin esikoisen, pojat: Eenok ja Pallu, Hesron ja Karmi, tämä on Ruubenin suku. Ja Simeonin pojat: Jemuel ja Jamin ja Ehud ja Jachin ja Zohar ja Saul, kanaanilaisen naisen poika. Nämä ovat Simeonin poikien sukukunnat. Ja nämä ovat Leevin poikien nimet heidän sukulaisuutensa mukaan: Gerson, Kehat ja Merari, ja Leevin elämän vuodet olivat sata kolmekymmentä seitsemän. Ja nämä olivat Gershonin pojat, Libni ja Shimei, heidän perheidensä mukaan. Ja Kaathin pojat olivat Amram ja Isaar, Hebron ja Ussiel, ja Kaathin elämän vuodet olivat sata kolmekymmentä kolme vuotta. Ja Merarin pojat: Mahli ja Mushi. Nämä ovat Leevin isien suvut heidän sukulaisuutensa mukaan. Ja Amram otti Jokabedin, isänsä veljen tyttären, itselleen vaimoksi, ja hän synnytti hänelle Aaronin ja Mooseksen sekä heidän sisarensa Miriamin. Amramin elämän vuodet olivat sata kolmekymmentä kaksi vuotta. Ja Issacharin pojat: Korah, Naphek ja Zechri. Ja Ussielin pojat: Mishael, Elizaphan ja Segrei. Aaron otti Elisabetin, Aminadabin tyttären, Naassonin sisaren, vaimokseen, ja hän synnytti hänelle Nadabin ja Abiudin ja Eleasarin ja Itamarin. Mutta Korahin pojat: Asir ja Elkana ja Abiasar, nämä ovat Korahin sukupolvet. Ja Eleasar, Aaronin poika, otti Phutielin tyttäristä itselleen vaimon, ja tämä synnytti hänelle Pinehaan. Nämä ovat leeviläisten perheen päämiehet heidän sukupolviensa mukaan. Tämä on Aaron ja Mooses, joille Jumala sanoi johdattaa Israelin pojat ulos Egyptin maasta heidän voimallaan. Nämä ovat ne, jotka puhuvat faarolle, Egyptin kuninkaalle, ja he johtivat Israelin pojat ulos Egyptin maasta, Aaron ja Mooses. Sinä päivänä, jolloin Herra puhui

Moosekselle Egyptin maassa. Ja Herra puhui Moosekselle sanoen: Minä olen Herra, puhu faraolle, Egyptin kuninkaalle, kaikki mitä minä sanon sinulle. Ja Mooses sanoi Herran edessä: Katso, minä olen heikkoääninen, ja kuinka Farao kuulee minua?

7

Ja Herra sanoi Moosekselle: Katso, olen asettanut sinut jumalaksi faraolle, ja Aaron, sinun veljesi, tulee olemaan sinun profeettasi. Sinä puhut hänelle kaiken, minkä sinulle käsken, ja Aaron, sinun veljesi, puhuu faraolle, jotta hän lähettäisi pois Israelin pojat hänen maastaan. Mutta minä kovetan faraon sydämen, ja moninkertaistan merkkini ja ihmeeni Egyptin maassa. Ja farao ei kuule teitä, ja minä panen käteni Egyptin päälle, ja tuon voimallani kansani, Israelin pojat, pois Egyptin maasta suurella kostolla. Ja kaikki egyptiläiset tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun ojennan käteni Egyptin päälle ja tuon Israelin pojat pois heidän keskeltään. Mooses ja Aaron tekivät aivan kuin Herra oli heille käskenyt, niin he tekivät. Mooses oli kahdeksankymmenen vuoden ikäinen ja Aaron, hänen veljensä, oli kahdeksankymmentäkolmen vuoden ikäinen, kun he puhuivat faraolle. Ja Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille sanoen, Ja jos Farao puhuu teille sanoen: Antakaa meille merkki tai ihme, niin sanot Aaronille, veljellesi: Ota sauva ja heitä se maahan faraon eteen ja hänen palvelijoidensa eteen, niin siitä tulee lohikäärme. Mooses ja Aaron astuivat sisään faraon ja hänen palvelijoidensa eteen, ja he tekivät näin, aivan

kuten Herra oli käskenyt heille, ja Aaron heitti sauvan faraon ja hänen palvelijoidensa eteen, ja siitä tuli lohikäärme. Farao kutsui koolle Egyptin viisaat ja noidat, ja egyptiläisten loihtijat tekivät samoin omilla noituuksillaan. Ja he heittivät kukin sauvansa, ja ne tulivat lohikäärmeiksi, ja Aaronin sauva nieli heidän sauvansa. Ja faraon sydän paatunut, eikä hän kuullut heitä, aivan kuten Herra oli käskenyt heille.

Herra sanoi Moosekselle: Faraon sydän on koventunut, hän ei päästä kansaa. Mene Faraon luo aamulla, katso, hän menee ulos veden luo, ja sinä kohtaat hänet joen rannalla, ja sauvan, joka kääntyi käärmeeksi, otat käteesi. Ja sinä sanot hänelle: Herra, heprealaisten Jumala, on lähettänyt minut sinun luoksesi sanoen: Päästä minun kansani, jotta he palvelisivat minua erämaassa, ja katso, et ole kuullut tähän asti. Näin sanoo Herra: Tästä sinä tulet tietämään, että minä olen Herra. Katso, minä lyön sauvalla, joka on kädessäni, vettä, joka on joessa, ja se muuttuu vereksi. Ja kalat, jotka ovat joessa, tulevat kuolemaan, ja joki tulee haisemaan, eivätkä egyptiläiset tule pystymään juomaan vettä joesta. Herra sanoi Moosekselle: Sano veljellesi Aaronille: Ota sauvasi käteesi ja ojenna kätesi Egyptin vesien päälle, heidän jokiensa päälle, heidän kanaviensa päälle, heidän soittensa päälle ja kaiken heidän kerääntyneen vetensä päälle, niin siitä tulee verta. Ja vereksi muuttui kaikki vesi Egyptin maassa, niin puissa kuin kivissäkin. Ja he tekivät näin, Mooses ja Aaron, aivan kuten Herra oli käskenyt heille, ja nostettuaan sauvansa hän löi vettä, joka oli joessa, faraon edessä ja hänen palvelijoidensa edessä, ja muutti kaiken veden, joka oli joessa,

vereksi. Ja kalat, jotka olivat joessa, kuolivat, ja joki haisi, eivätkä egyptiläiset kyenneet juomaan vettä joesta, ja veri oli koko Egyptin maassa. Mutta egyptiläisten loitsijat tekivät samoin noituuksillaan, ja faraon sydän kovettui, eikä hän kuunnellut heitä, aivan kuten Herra oli sanonut. Kääntynyt mutta Farao meni sisään taloonsa, eikä kiinnittänyt mieltään edes tähän. Kaikki egyptiläiset kaivoivat joen ympäriltä juodakseen vettä, eivätkä he kyenneet juomaan vettä joesta. Ja seitsemän päivää täyttyi sen jälkeen, kun Herra löi jokea.

Herra sanoi Moosekselle: Mene faraon luo ja sano hänelle: Näin sanoo Herra: Päästä minun kansani palvelemaan minua. Jos et halua lähettää pois, katso, minä lyön kaikkia rajojasi sammakoilla. Ja joki oksentaa ulos sammakot, ja noustuaan ylös ne tulevat sisään taloihisi ja makuuhuoneidesi varastohuoneisiin ja vuoteillesi ja palvelijoidesi taloihin ja kansasi luo sekä taikinakaukaloihisi ja uuneihinsi. Ja sinun päällesi, palvelijoittesi päälle ja kansasi päälle nousevat sammakot.

8

Herra sanoi Moosekselle: Sano Aaronille, veljellesi: Ojenna kätesi sauvoinesi jokien, kanavien ja soiden ylle ja nosta sammakot ylös. Ja Aaron ojensi kätensä Egyptin vesien ylle ja toi sammakot ylös, ja sammakko nousi ja peitti Egyptin maan. He tekivät samoin myös Egyptin loitsijat noituuksillaan, ja toivat

sammakot Egyptin maan päälle. Ja farao kutsui Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: Rukoilkaa minun puolestani Herraa, että hän poistaisi sammakot minusta ja minun kansastani, niin minä päästän heidät, ja he saavat uhrata Herralle. Mooses sanoi faraolle: Määrää minulle, milloin rukoilen sinun, palvelijoidesi ja kansasi puolesta, että sammakot tuhotaan sinulta, kansaltasi ja taloistanne, paitsi että ne jäävät jokeen. Hän sanoi: Huomiseksi. Hän sanoi siis: Kuten olet sanonut, jotta tietäisit, ettei ole toista paitsi Herra. Ja sammakot poistetaan sinulta ja teidän taloistanne ja pihapiireistä ja sinun palvelijoiltasi ja sinun kansaltasi, paitsi joessa ne jäävät jäljelle. Mooses ja Aaron lähtivät pois faraon luota, ja Mooses huusi Herraa sammakoista tehdyn sopimuksen tähden, jonka farao oli asettanut. Herra teki aivan kuin Mooses sanoi, ja sammakot kuolivat taloista, pihapiireistä ja pelloista. Ja he kokosivat ne kasoihin, ja maa haisi. Kun Farao näki, että helpotus oli tullut, hänen sydämensä kovettui, eikä hän kuunnellut heitä, aivan kuten Herra oli puhunut. Herra sanoi Moosekselle: Sano Aaronille: Ojenna kätesi sauvallesi ja lyö maan tomua, niin tulee sääskiä ihmisiin, nelijalkaisiin eläimiin ja kaikkeen Egyptin maahan. Aaron ojensi siis kätensä sauvan kanssa ja löi maan tomua, ja sääsket tulivat ihmisiin ja nelijalkaisiin eläimiin, ja kaikkeen maan tomuun tulivat sääsket. Mutta taikurit tekivät samoin taikuuksillaan johtaakseen ulos sääsket, eivätkä he kyenneet, ja sääsket tulivat sekä ihmisiin että nelijalkaisiin. Loitsijat sanoivat siis faraolle: Tämä on Jumalan sormi, ja faraon sydän kovettui, eikä hän kuullut heitä, aivan kuten Herra oli puhunut. Herra sanoi Moosekselle: Nouse varhain aamulla ja seiso faraon edessä, ja

katso, hän menee ulos veden luo, ja sano hänelle: Näin sanoo Herra: Lähetä pois minun kansani, jotta he palvelisivat minua erämaassa. Jos et halua päästää kansaani, katso, minä lähetän sinun, sinun palvelijoittesi, sinun kansasi ja teidän talojenne päälle paarmoja, ja egyptiläisten talot täyttyvät paarmoista, ja myös maa, jonka päällä he ovat. Ja teen ihmeitä sinä päivänä Gosenin maassa, jolla kansani on, jossa ei ole koirakärpistä, jotta tietäisit, että minä olen Herra, koko maan Jumala. Ja minä teen eron minun kansani ja sinun kansasi välille, ja huomenna tämä tapahtuu maan päällä. Herra teki näin, ja koirakärpäslauma tuli faraon taloihin ja hänen palvelijoidensa taloihin ja koko Egyptin maahan, ja maa tuhoutui koirakärpäsistä.

Farao kutsui Mooseksen ja Aaronin sanoen: Tulkaa ja uhratkaa Herrallenne Jumalallenne tässä maassa. Ja Mooses sanoi: Ei ole mahdollista tehdä näin, sillä me uhraisimme egyptiläisten kauhistukset Herralle, meidän Jumalallemme. Jos me uhraisimme egyptiläisten kauhistukset heidän edessään, meidät kivitettäisiin. Kolmen päivän matkan kuljemme autiomaahan ja uhraamme Jumalallemme, aivan kuten Herra meille sanoi. Ja Farao sanoi: Minä lähetän teidät, ja uhratkaa Jumalallenne erämaassa, mutta älkää menkö kauas. Rukoilkaa siis minun puolestani Herraa. Mooses sanoi: Minä lähden luotasi ja rukoilen Jumalaa, ja koirakärpäset lähtevät pois sinun palvelijoistasi ja kansastasi huomenna. Älä enää, farao, petä jättämällä lähettämättä kansaa uhraamaan Herralle. Mooses meni ulos faraon luota ja rukoili Jumalaa. Herra teki aivan

kuten Mooses sanoi, ja poisti koirakärpäset Faaraolta ja hänen palvelijoiltaan ja hänen kansaltaan, eikä yhtään jäänyt jäljelle. Ja Farao paadutti sydämensä myös tällä kertaa, eikä suostunut päästämään kansaa.

9

Herra sanoi Moosekselle: Mene faraon luo ja sano hänelle: Näin sanoo Herra, heprealaisten Jumala: Päästä minun kansani, jotta he palvelisivat minua. Jos et siis halua päästää kansaani, vaan yhä pidät heitä vallassasi, Katso, Herran käsi tulee olemaan sinun karjassasi, joka on kentillä, hevosissa, juhtaeläimissä, kameleissa, härissä ja lampaissa – hyvin suuri kuolema. Ja minä teen ihmeitä sinä aikana egyptiläisten karjan ja Israelin lasten karjan välillä, ei kuole mistään Israelin lasten omaisuudesta ainoakaan. Ja Jumala asetti rajan sanoen: Huomenna Herra tekee tämän sanan maan päällä. Ja Herra teki tämän sanan seuraavana päivänä, ja kaikki egyptiläisten karja kuoli, mutta Israelin poikien karjasta ei kuollut yhtään. Mutta kun Farao näki, että Israelin poikien karjasta ei ollut kuollut yhtään, Faraon sydän kovettui, eikä hän päästänyt kansaa. Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: Ottakaa te täydet kädet uunin nokea, ja Mooses sirottakoon sitä taivasta kohti faraon ja hänen palvelijoidensa edessä. Ja tulkoon pölyä koko Egyptin maan päälle, ja se tulee ihmisten päälle ja nelijalkaisten päälle haavoja ja rakkuloita, jotka puhkeavat esiin sekä ihmisiin että nelijalkaisiin koko Egyptin maassa. Ja Mooses otti uunin noen

faraon edessä ja sirotti sen taivaaseen, ja syntyi haavoja, puhkeavia rakkuloita sekä ihmisiin että nelijalkaisiin eläimiin. Ja taikurit eivät kyenneet seisomaan Mooseksen edessä paiseiden takia, sillä paiseet olivat taikureissa ja koko Egyptin maassa. Herra kovetti faraon sydämen, eikä tämä kuunnellut heitä, niin kuin Herra oli käskenyt. Herra sanoi Moosekselle: Nouse varhain aamulla ja seiso faraon edessä, ja sano hänelle: Näin sanoo Herra, heprealaisten Jumala: Päästä minun kansani, jotta he palvelisivat minua. Tähän aikaan minä lähetän kaikki vitsaukseni sinun sydämeesi ja palvelijoidesi ja kansasi sydämiin, jotta tietäisit, että ei ole toista minun kaltaistani koko maassa. Sillä nyt olisin voinut ojentaa käteni lyödäkseni sinua ja kansaasi kuoliaaksi, ja sinut olisi hävitetty maan päältä. Ja tämän vuoksi sinut säilytettiin, jotta näyttäisin sinussa voimani, ja jotta nimeni julistettaisiin kaikessa maassa. Vieläkö siis sinä pidättelet minun kansaani lähettämästä heitä pois? Katso, minä annan sataa huomenna tähän aikaan hyvin runsaasti rakeita, jollaisia ei ole ollut Egyptissä siitä päivästä, jona se luotiin, tähän päivään saakka. Nyt siis kiiruhda kokoamaan karjasi ja kaikki, mitä sinulla on kedolla, sillä kaikki ihmiset ja karja, jotka löydetään kedoilta eivätkä mene taloon, vaan rakeet putoavat heidän päälleen, kuolevat. Se joka pelkäsi Herran sanaa faraon palvelijoista, kokosi karjansa taloihin. Mutta joka ei antanut mielessään huomiota Herran sanaan, jätti karjansa kedoille.

Herra sanoi Moosekselle: Ojenna kätesi taivasta kohti, ja rakeita tulee satamaan koko Egyptin maahan, ihmisten päälle, karjan päälle ja kaiken ruohon päälle, joka on maan päällä. Mooses

ojensi kätensä taivasta kohti, ja Herra antoi ääniä ja rakeita, ja tuli juoksi maan päällä, ja Herra satoi rakeita koko Egyptin maan päälle. Oli rakeet ja tuli, joka liekehti rakeiden sisällä, ja rakeet olivat hyvin runsaat, sellaisia joita ei ollut tullut Egyptiin siitä päivästä lähtien, jolloin sen päälle oli tullut kansakunta. Raekuuro löi koko Egyptin maassa ihmisestä karjaan asti, ja raekuuro löi kaiken ruohon pellolla, ja raekuuro murskasi kaikki puut pelloilla. Paitsi Gesemin maassa, jossa Israelin pojat olivat, ei tullut rakeita. Lähetettyään farao kutsui Mooseksen ja Aaronin ja sanoi heille: Olen tehnyt syntiä nyt. Herra on vanhurskas, mutta minä ja minun kansani olemme jumalattomia. Rukoilkaa siis minun puolestani Herraa, ja lakatkoon Jumalan äänet ja rakeet ja tuli, ja minä lähetän teidät pois, ettekä enää jää viipymään. Mooses sanoi hänelle: Kun menen ulos kaupungista, levitän käteni Herraa kohti, ja äänet lakkaavat, ja rakeet ja sade eivät enää ole, jotta tietäisit, että maa on Herran. Ja sinä ja sinun palvelijasi, tiedän, ettette vielä ole pelänneet Herraa. Pellava ja ohra lyötiin, sillä ohra oli tähkällä ja pellava oli kukassa. Mutta vehnä ja speltti eivät olleet lyötyjä, sillä ne olivat myöhäisiä. Mooses meni ulos faraon luota kaupungin ulkopuolelle, ja ojensi kätensä Herraa kohti, ja äänet lakkasivat, ja rakeet ja sade eivät enää tippuneet maan päälle. Kun Farao näki, että sade ja rakeet ja äänet olivat lakanneet, hän jatkoi syntimistä, ja hän paadutti sydämensä ja palvelijoidensa sydämet. Ja faraon sydän kovettui, eikä hän päästänyt Israelin poikia, aivan kuten Herra oli puhunut Moosekselle.

10

Herra sanoi Moosekselle: Mene faraon luo, sillä minä olen kovettanut hänen sydämensä ja hänen palvelijoidensa sydämet, jotta nämä merkit tulisivat heidän päälleen. Jotta kertoisitte lastenne korviin ja lastenne lapsille, kuinka paljon olen pilkannut egyptiläisiä, ja merkkini, jotka tein heidän keskuudessaan, ja te tulette tietämään, että minä olen Herra. Mooses ja Aaron tulivat faraon eteen ja sanoivat hänelle: Näin sanoo Herra, heprealaisten Jumala: Kuinka kauan et halua nöyrytyä minun edessäni? Päästä kansani, jotta he palvelisivat minua. Jos et halua lähettää pois minun kansaani, katso, minä tuon huomenna tähän aikaan suuren heinäsiirkkaparven kaikille alueille. Ja se peittää maan näkyvyyden, etkä sinä pysty näkemään maata, ja se syö kaiken maan ylijäämän, joka jäi jäljelle, minkä raesade jätti teille, ja se syö kaikki puut, jotka kasvavat teille maan päällä. Ja sinun talosi täytetään, ja sinun palvelijoidesi talot, ja kaikki talot koko egyptiläisten maassa, joita sinun isäsi eivät koskaan ole nähneet, eivätkä heidän isoisoisänsä, siitä päivästä lähtien, jona he tulivat maan päälle, tähän päivään asti, ja Mooses kääntyi pois ja meni ulos faraon luota. Ja Faraon palvelijat sanovat hänelle: Kuinka kauan tämä on meille kompastuskivenä? Lähetä miehet pois, jotta he palvelisivat Jumalaansa. Vai haluatko tietää, että Egypti on tuhoutunut? Ja he käänsivät Mooseksen ja Aaronin takaisin faraon luo, ja hän sanoi heille: Menkää ja palvelkaa Herraa, teidän Jumalaanne. Mutta ketkä ja ketkä ovat ne, jotka menevät?

Ja Mooses sanoo: Nuorten miesten ja vanhinten kanssa me kuljemme, poikien ja tyttäreiden kanssa, ja lampaiden ja nautakarjan kanssa, sillä on Herran juhla. Ja hän sanoi heille: Olkoon Herra teidän kanssanne samalla tavalla kuin minä lähetän teidät ja teidän matkatavaroitanne! Katsokaa, että pahuus on teidän päällänne. Ei näin, vaan menkööt miehet ja palvelkoot Jumalaa, sillä tätä te itse etsitte; mutta he ajoivat heidät ulos Faraon kasvoilta. Herra sanoi Moosekselle: Ojenna kätesi Egyptin maan ylle, ja heinäsiirikka nouskoon maan päälle ja syököön kaikki maan kasvit ja kaikki puiden hedelmät, jotka raesade jätti jäljelle. Ja Mooses nosti sauvan taivasta kohti, ja Herra toi etelätuulen maan ylle koko tuon päivän ja koko yön. Aamu tuli, ja etelätuuli nosti heinäsiirikan. Ja se toi sen koko Egyptin maan ylle, ja se laskeutui koko Egyptin alueelle hyvin suurena määränä, sen kaltaista heinäsiirikkaa ei ole aikaisemmin ollut, eikä sen jälkeen tule olemaan sellaista. Ja se peitti maan näkyvyyden, ja maa tuhoutui, ja se söi kaiken maan ruohon ja kaiken puiden hedelmän, joka oli jäänyt jäljelle rakeilta. Ei jäänyt jäljelle mitään vihreää puissa eikä kaikessa kentän ruohossa, koko Egyptin maassa.

Farao kiirehti kutsumaan Moosesta ja Aaronia sanoen: Olen tehnyt syntiä Herraa, teidän Jumalaanne vastaan ja teitä vastaan. Hyväksykää siis minun syntini vielä nyt, ja rukoilkaa Herraa, teidän Jumalaanne, ja hän poistakoon tämän kuoleman minusta. Mooses meni ulos faraon luota ja rukoili Jumalaa. Ja Herra muutti tuulen mereltä voimakkaaksi, ja se nosti heinäsiirikat ja heitti ne Punaiseen mereen, eikä yhtäkään

heinäsirkkaa jäänyt koko Egyptin maahan. Ja Herra kovetti faraon sydämen, eikä hän päästänyt Israelin poikia. Herra sanoi Moosekselle: Ojenna kätesi taivasta kohti, ja tulkoon pimeys Egyptin maan päälle, tunnusteltava pimeys. Mooses ojensi kätensä taivaaseen, ja pimeys, synkkyys ja myrsky tuli koko Egyptin maan ylle kolmeksi päiväksi. Ja kukaan ei nähnyt veljeään kolmeen päivään, eikä kukaan noussut vuoteestaan kolmeen päivään, mutta kaikille Israelin pojille oli valoa kaikissa paikoissa, joissa he asuivat. Ja farao kutsui Mooseksen ja Aaronin sanoen: Menkää palvelemaan Herraa, teidän Jumalaanne, paitsi lampaat ja härät jättäkää, ja teidän matkatavaroitanne menkööt teidän kanssanne. Ja Mooses sanoi: Mutta sinä tulet myös antamaan meille polttouhreja ja teurasuhreja, jotka me uhraamme Herralle, meidän Jumalallemme. Ja meidän karjamme menee kanssamme, emmekä jätä yhtään sorkkaa, sillä niistä otamme palvellaksemme Herraa, meidän Jumalaamme. Me emme kuitenkaan tiedä, mitä palvelemme Herraa, meidän Jumalaamme, ennen kuin tulemme sinne. Herra kovetti faraon sydämen, eikä tämä halunnut päästää heitä. Ja Farao sanoo: Mene pois luotani, varo itseäsi lisäämästä näkemästä minun kasvojani, sillä sinä päivänä, jona näyt minulle, kuolet. Mooses sanoo: Olet sanonut, etten enää ilmesty sinulle kasvotusten.

11

Herra sanoi Moosekselle: Vielä yhden iskun minä tuon faraon ja

Egyptin päälle, ja sen jälkeen hän lähettää teidät pois täältä. Kun hän lähettää teidät pois kaiken kanssa, hän karkottaa teidät täysin. Puhu siis salaa kansan korviin, ja jokainen pyytäköön naapuriltaan hopea-astioita ja kulta-astioita ja vaatteita. Herra antoi suosion kansalleen egyptiläisten edessä, ja he lainasivat heille, ja mies Mooses tuli hyvin suureksi egyptiläisten edessä ja faraon edessä ja hänen palvelijoidensa edessä. Ja Mooses sanoi: Näin sanoo Herra: Keskiyön aikaan minä menen Egyptin keskelle, Ja jokainen esikoinen kuolee Egyptin maassa, Faraon esikoisesta, joka istuu valtaistuimella, aina palvelijattaren esikoiseen, joka on myllyn ääressä, ja aina kaiken karjan esikoiseen. Ja suuri huuto tulee olemaan koko Egyptin maassa, jollaista ei ole koskaan ollut, eikä sellaista enää koskaan tule olemaan. Ja kaikissa Israelin pojissa ei koiria murise kielellään, ihmisestä karjaan asti, jotta tietäisit, kuinka suuren eron Herra tekee egyptiläisten ja Israelin välillä. Ja kaikki nämä sinun palvelijasi tulevat alas luokseni ja kumartavat minua sanoen: Lähde ulos sinä ja kaikki sinun kansasi, jota sinä johdat, ja sen jälkeen minä lähden ulos. Mutta Mooses lähti pois faraon luota vihaisena. Herra sanoi Moosekselle: Farao ei kuule teitä, jotta moninkertaistan merkkini ja ihmeeni Egyptin maassa. Mooses ja Aaron tekivät kaikki nämä merkit ja ihmeet Egyptin maassa faraon edessä, mutta Herra kovetti faraon sydämen, eikä hän suostunut lähettämään pois Israelin poikia Egyptin maasta.

12

Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille Egyptin maassa sanoen, Tämä kuukausi on todellakin teille kuukausien alku, se on teille ensimmäinen vuoden kuukausista. Puhu kaikelle Israelin poikien seurakunnalle sanoen: Tämän kuukauden kymmenentenä päivänä ottakoot kukin lampaan isien sukujen talojen mukaan, kukin lampaan taloa kohden. Jos taas heitä on vähän talossa, niin että he eivät riitä lampaan suhteen, hän ottaa mukaansa naapurinsa, joka on hänen lähellään, sielujen lukumäärän mukaan, kukin laskee itselleen riittävän määrän lampaan suhteen. Teillä tulee olemaan täydellinen, urospuolinen, vuoden vanha lammas; otatte sen karitsoista ja vuohien pojista. Ja se tulee olemaan teille säilytettynä neljänteentoista päivään tätä kuukautta, ja koko Israelin poikien seurakunnan joukko teurastakoon sen illalla. Ja he ottavat verta ja asettavat sen kahden ovenpielien päälle ja kaaripalkin päälle niissä taloissa, joissa he syövät ne. Ja he syövät lihan tänä yönä tulella paahdettuna, ja he syövät happamatonta leipää katkerien yrttien kanssa. Älkää syökö siitä raakaa ettekä vedessä keitettynä, vaan tulella paistettuna, pää jalkoineen ja sisälmyksineen. Ette saa jättää siitä mitään aamuun asti, ettekä saa murskata siitä luuta, mutta se mikä jätetään siitä aamuun asti, polttakaa tulella. Näin te syötte sen: teidän lanteenne vyötettyinä, sandaalit jaloissanne ja sauvat käsissänne, ja te syötte sen kiireellä, se on pääsiäinen Herralle. Ja minä kuljen läpi Egyptin maassa tänä yönä ja lyön jokaisen esikoisen Egyptin maassa ihmisestä karjaan asti, ja kaikille egyptiläisten jumalille minä teen koston, minä Herra. Ja veri tulee olemaan teille merkinä niiden talojen päällä, joissa te siellä olette, ja minä

näen veren ja suojelen teitä, eikä teille tule tuhoavaa vitsausta, kun lyön Egyptin maassa.

Ja tämä päivä tulee olemaan teille muistomerkki, ja te tulette juhlimaan sitä juhlanan Herralle kautta kaikkien teidän sukupolvienne; ikuisena säädöksenä te tulette juhlimaan sitä. Seitsemän päivää syökää happamatonta leipää, mutta ensimmäisestä päivästä lähtien poistakaa hapatus taloistanne, sillä jokainen, joka syö hapatettua, se sielu tuhotaan Israelista, ensimmäisestä päivästä seitsemänteen päivään saakka. Ja ensimmäinen päivä kutsutaan pyhäksi, ja seitsemäs päivä kutsutaan pyhäksi teille. Kaikkea orjatyötä ette tule tekemään niinä, paitsi se, mikä tehdään jokaiselle sielulle – tämä ainoastaan tehdään teille. Ja teidän tulee pitää tämä käsky, sillä tänä päivänä minä tuon teidän voimanne ulos Egyptin maasta, ja teidän tulee tehdä tämä päivä ikuiseksi säädökseksi sukupolvienne ajaksi. Aloittaen neljäntenätoista päivänä ensimmäistä kuukautta, illasta alkaen te syötte happamatonta leipää kunnes yhdenteenkolmattakymmenenteen päivään kuukautta, iltaan asti. Seitsemän päivää hapatusta ei löydetä teidän taloistanne. Jokainen, joka syö hapanleipää, tuhotaan – tuo sielu Israelin seurakunnasta, niin muukalaisten kuin maan syntyperäistenkin joukosta. Älkää syökö mitään hapanleipää, vaan syökää happamatonta leipää kaikissa asuinpaikoissanne.

Mooses kutsui koolle koko Israelin poikien vanhimpien neuvoston ja sanoi heille: Menkää ja ottakaa itsellenne lammas sukulaisittenne mukaan ja uhratkaa pääsiäisuhri. Te otatte

nippua isoppia, ja kastettuanne sen vereen, joka on oven luona, levitätte sitä ovenpieleen ja molempiin ovenpieliin verestä, joka on oven luona. Te ette tule ulos, kukin talonne ovesta, aamuun asti. Ja Herra kulkee ohi lyödäkseen egyptiläiset, ja näkee veren ovenpielusten päällä ja molempien ovenpieluksien päällä, ja Herra kulkee ohi oven, eikä salli hävittäjän tulla sisään teidän taloihinne lyömään. Ja noudattakaa tätä säädöstä itsellenne ja lapsillenne ikuisesti. Jos te menette sille maalle, jonka Herra antaa teille, niin kuin hän puhui, noudattakaa tätä palvelusta. Ja kun teidän poikanne sanovat teille: Mikä tämä palvelus on? Ja te sanotte heille: Tämä pääsiäisuhri on Herralle, sillä hän suojeli israelilaisten taloja Egyptissä, kun hän löi egyptiläisiä, mutta pelasti meidän talomme. Ja kansa kumarsi kumartaen. Ja lähdettyään pois Israelin pojat tekivät niin kuin Herra oli käskenyt Moosekselle ja Aaronille, näin he tekivät.

Tapahtui keskellä yötä, ja Herra löi jokaisen esikoisen Egyptin maassa, alkaen faraon esikoisesta, joka istui valtaistuimella, aina kuopassa olevan vankieukon esikoiseen asti, ja aina kaiken karjan esikoiseen asti. Ja Farao nousi yöllä, ja hänen palvelijansa, ja kaikki egyptiläiset, ja suuri huuto syntyi koko Egyptin maassa, sillä ei ollut taloa, jossa ei olisi ollut kuollutta. Ja farao kutsui Mooseksen ja Aaronin yöllä ja sanoi heille: Nouskaa ja menkää pois minun kansastani, sekä te että Israelin pojat, kulkekaa ja palvelkaa Herraa, teidän Jumalaanne, niin kuin sanotte. Ottakaa lampaanne ja härkänne ja menkää, ja siunatkaa todellakin myös minua. Ja egyptiläiset painostivat kansaa innokkaasti ajaakseen heidät ulos maasta, sillä he

sanoivat, että me kaikki kuolemme. Kansa otti ylös taikinansa ennen kuin vaivatut taikinot olivat hapanneet, sidottuina vaatteisiinsa hartioillaan. Israelin pojat tekivät, kuten Mooses oli käskenyt heille, ja he pyysivät egyptiläisiltä hopea-astioita, kulta-astioita ja vaatteita. Ja Herra antoi kansalleen suosion egyptiläisten edessä, ja he lainasivat heille, ja he ryöstivät egyptiläiset.

Lähdettyään Ramesesista Sukkotiin Israelin pojat olivat kuusisataa tuhatta jalkamiestä, miehet, matkatavaroita lukuun ottamatta. Ja suuri sekalainen joukko nousi ylös heidän kanssaan, ja lampaita, ja härkiä, ja karjaa erittäin paljon. Ja he leipoivat taikinan, jonka he toivat ulos Egyptistä, tuhkassa leivotuksi happamattomaksi leiväksi, sillä sitä ei oltu hapannettu, sillä egyptiläiset ajoivat heidät ulos, eivätkä he kyenneet viipymään, eivätkä he tehneet itselleen muonaa matkalle. Israelin poikien asuminen, jonka he asuivat Egyptin maassa ja Kanaanin maassa, oli neljäsataakolmekymmentä vuotta. Ja tapahtui neljänsadan kolmenkymmenen vuoden jälkeen, että kaikki Herran voima lähti Egyptin maasta yöllä. Vartio on Herralle, jotta johdattaa heidät ulos Egyptin maasta; tuo yö tämä on vartio Herralle, jotta kaikille Israelin pojille olisi heidän sukupolviinsa. Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: Tämä on pääsiäisen laki: yksikään muukalainen ei saa syödä siitä. Ja jokaisen palvelijan tai hopealla ostetun sinun tulee ympärileikata hänet, ja sitten hän saa syödä siitä. Muukalainen tai palkattu työläinen ei syö siitä. Yhdessä talossa se syödään, ettekä vie lihoja ulos talosta, ettekä murra siitä luuta. Koko

Israelin kansan seurakunta tekee sen. Jos muukalainen tulee luoksenne viettämään pääsiäistä Herralle, ympärileikataa kaikki hänen miespuolisensa, ja sitten hän saa viettää sitä, ja hän on oleva aivan kuin maan syntyperäinen. Kukaan ympärileikkaamaton ei saa syödä siitä. Yksi laki on oleva syntyperäiselle ja muukalaiselle, joka on tullut teidän luoksenne. Ja Israelin pojat tekivät, kuten Herra käski Moosekselle ja Aaronille heitä varten, niin he tekivät. Ja sinä päivänä tapahtui, että Herra johdatti Israelin pojat ulos Egyptin maasta heidän voimansa kanssa.

13

Ja Herra sanoi Moosekselle: Pyhitä minulle jokainen esikoinen, ensimmäisenä syntynyt, joka avaa kohdun Israelin poikien keskuudessa ihmisestä karjaan asti, se on minun. Mooses sanoi kansalle: Muistakaa tämä päivä, jona lähditte Egyptin maasta, orjuuden talosta, sillä voimakkaalla kädellä Herra johdatti teidät pois täältä, eikä hapanta syödä. Sillä tänään te lähdette uusien kuukautena. Ja tapahtuu, kun Herra, sinun Jumalasi, tuo sinut kanaanilaisten, heettiläisten, amorilaisten, hivviläisten, jebusilaisten, girgasilaisten ja perissiläisten maahan, jonka hän vannoi sinun isillesi antavansa sinulle, maahan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa, niin sinun tulee toimittaa tämä palvelus tässä kuukaudessa. Kuusi päivää te syötte happamatonta leipää, mutta seitsemäntenä päivänä on Herran juhla. Happamatonta leipää te syötte seitsemän päivää. Ei sinulle nähdä hapanleipää,

eikä sinulla ole hapatetta kaikissa sinun rajoissasi. Ja sinä tulet julistamaan pojalleesi tuona päivänä sanoen: Tämän tähden Herra Jumala teki minulle, kun minä lähdin Egyptistä. Ja se tulee olemaan sinulle merkinä kädessäsi ja muistomerkinä silmiesi edessä, jotta Herran laki tulisi sinun suuhusi, sillä väkevällä kädellä Herra Jumala johdatti sinut ulos Egyptistä. Ja noudattakaa tätä lakia määräaikoina vuodesta toiseen, päivästä päivään.

Ja tapahtuu, kun Herra, sinun Jumalasi, tuo sinut kanaanilaisten maahan, niin kuin hän vannoi sinun isillesi, ja antaa sen sinulle. Ja sinä erotat jokaisen kohdun avaajan, urospuoliset Herralle, jokaisen kohdun avaajan laumoista tai karjastasi, niin monta kuin sinulle syntyy, urospuoliset pyhität Herralle. Jokaisen aasin kohdun avaajan vaihdat lampaaseen, mutta jos et vaihda, lunastat sen; jokaisen ihmisen esikoisen poikiesi joukosta lunastat. Jos poikasi kysyy sinulta tämän jälkeen sanoen: Mikä tämä on?, niin sanot hänelle, että mahtavalla kädellä Herra johdatti meidät ulos Egyptin maasta, orjuuden talosta. Kun Farao kovetti sydämensä lähettämästä meitä pois, hän tappoi jokaisen esikoisen Egyptin maassa, ihmisten esikoisista karjan esikoisiin asti. Tämän tähden minä uhraan Herralle jokaisen urospuolisen, joka avaa kohdun, ja lunastan jokaisen poikieni esikoisen. Ja se tulee olemaan merkinä kädessäsi ja horjumattomana silmiesi edessä, sillä väkevällä kädellä Herra johdatti sinut ulos Egyptistä.

Kun Farao lähetti kansan pois, Jumala ei johdattanut heitä

filistealaisten maan tietä, koska se oli lähellä, sillä Jumala sanoi, ettei kansa katuisi nähdessään sodan ja kääntyisi takaisin Egyptiin. Ja Jumala johdatti kansan tietä autiomaahan, Punaiselle merelle, ja viidentenä sukupolvena Israelin pojat nousivat Egyptin maasta. Ja Mooses otti Joosefin luut mukaansa, sillä valalla hän oli vanhoittanut Israelin pojat sanoen: Herra etsiskelee teitä, ja te kannatte minun luuni täältä mukanne.

Nostettuaan leirin Israelin pojat lähtivät Sukkotista ja leiriytyivät Etamiin autiomaiden lähelle. Jumala johti heitä, päivällä pilvenpatsaassa näyttääkseen heille tien, mutta yöllä tulenpatsaassa. Ei poistunut pilvenpatsas päivällä eikä tulenpatsas yöllä kansan edestä.

14

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Puhu Israelin pojille, ja käännettyään takaisin he leiriytyköön asutuksen edustalle, Migdolin ja meren väliin, Baal-sefonin kohdalle; heidän edessään sinun tulee leiriytymään meren rannalle. Ja Farao sanoo kansalleen: Nämä Israelin pojat harhailevat maassa, sillä autiomaata on sulkenut heidät sisäänsä. Mutta minä kovennan faraon sydämen, ja hän ajaa heitä takaa, ja minä kirkastun faraossa ja koko hänen armeijassaan, ja kaikki egyptiläiset tulevat tietämään, että minä olen Herra, ja he tekivät näin. Ja Egyptin kuninkaalle ilmoitettiin, että kansa oli paennut, ja faraon sydän ja hänen palvelijoidensa sydän kääntyi kansaa

vastaan, ja he sanoivat: Mitä olemme tehneet, kun lähetimme Israelin pojat pois, etteivät he palvelisi meitä? Farao valjasti siis vaununsa ja johti kaiken kansansa mukanaan. Ja hän otti kuusisataa valittua vaunua ja kaikki egyptiläisten hevoset ja kolmannen arvon upseerit niiden kaikkien päällä. Ja Herra kovetti faraon, Egyptin kuninkaan, sydämen ja hänen palvelijoidensa sydämet, ja hän ajoi takaa Israelin poikia, mutta Israelin pojat lähtivät ulos korotetulla kädellä. Ja egyptiläiset ajoivat heitä takaa, ja löysivät heidät leiriytyneinä meren vierestä, ja kaikki faraon hevoset ja vaunut, ja ratsumiehet, ja hänen armeijansa asutuksen vastapäätä, vastapäätä Beelsefonia. Ja faraο lähestyi, ja Israelin pojat katsoivat ylös silmillään ja näkivät, että egyptiläiset olivat leiriytyneet heidän taakseen, ja he pelkäsivät suuresti, ja Israelin pojat huusivat Herraa kohti. Ja he sanoivat Moosekselle: Eikö Egyptin maassa ollut hautoja, kun toit meidät ulos kuolemaan erämaahan? Mitä tämän sinä teit meille, kun toit meidät ulos Egyptistä? Eikö tämä ollut se sana, jonka me puhuimme sinulle Egyptissä, sanoen: Jätä meidät, jotta palvelisimme egyptiläisiä? Sillä parempi meille on palvella egyptiläisiä kuin kuolla tähän autiomaahan.

Mooses sanoi kansalle: Rohkaiskaa mielenne, seisokaa ja katsokaa pelastusta, jonka Herra tekee meille tänään, sillä sillä tavalla kuin olette nähneet egyptiläiset tänään, ette enää koskaan tule näkemään heitä ikuisiin aikoihin. Herra taistelee teidän puolestanne, ja te vaikenette. Herra sanoi Moosekselle: Miksi huudat minulle? Puhu Israelin pojille, ja lähteköön he liikkeelle. Ja sinä nosta sauvasi ja ojenna kätesi meren päälle ja

halkaise se, ja Israelin pojat menkööt meren keskelle kuivaa myöten. Ja katso, minä kovetan faraon ja kaikkien egyptiläisten sydämen, ja he tulevat heidän jälkeensä, ja minä kirkastun faraossa ja hänen koko armeijassaan ja vaunuissa ja hänen hevosissa. Ja kaikki egyptiläiset tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä tulen kirkastetuksi Faraoissa ja hänen vaunuissaan ja hevossissaan. Jumalan enkeli, joka kulki Israelin lasten leirin edellä, siirtyi ja meni heidän taakseen, ja pilvipatsas siirtyi heidän edestään ja asettui heidän taakseen. Ja se tuli egyptiläisten leirin ja Israelin leirin väliin, ja seiso siinä, ja syntyi pimeys ja synkkyys, ja yö kului, eivätkä he yhdistyneet toisiinsa koko yönä. Mooses ojensi kätensä meren päälle, ja Herra ajoi meren takaisin väkivaltaisella etelätuulella koko yön, ja teki merestä kuivan maan, ja vesi halkesi. Ja Israelin pojat menivät meren keskelle kuivaa myöten, ja sen vesi oli muurina oikealla ja muurina vasemmalla.

Ja egyptiläiset ajoivat takaa ja menivät sisään heidän jälkeensä, ja jokainen faraon hevonen ja vaunut ja ratsastajat menivät meren keskelle. Aamuvartion aikana Herra katsoi alas egyptiläisten leiriin tulen ja pilven patsaasta ja saattoi egyptiläisten leirin sekasortoon. Ja hän satoi heidän vaunujensa akselit, ja hän johti heidät väkivallalla, ja egyptiläiset sanoivat: Paetaan Israelin edestä, sillä Herra sotii heidän puolestaan egyptiläisiä vastaan. Herra sanoi Moosekselle: Ojenna kätesi meren ylle, ja vesi palatkoon ja peittäköön egyptiläiset, vaunut ja ratsastajat. Mooses ojensi kätensä meren yli, ja vesi palautui päivän koittaessa maan päälle. Egyptiläiset pakenivat veden alle,

ja Herra pudisti egyptiläiset meren keskelle. Ja takaisin kääntynyt vesi peitti vaunut ja ratsastajat ja kaiken faraon voiman, ne jotka olivat menneet heidän jälkeensä mereen, eikä heistä jäänyt jäljelle ainoatakaan. Mutta Israelin pojat menivät kuivan kautta meren keskellä, ja vesi oli heille muurina oikealla ja muurina vasemmalla. Ja Herra pelasti Israelin sinä päivänä egyptiläisten kädestä, ja Israel näki egyptiläiset kuolleina meren rannalla. Israel näki sen suuren käden, jonka Herra teki egyptiläisille, ja kansa pelkäsi Herraa, ja he uskoivat Jumalaan ja hänen palvelijaansa Moosekseen.

15

Silloin Mooses ja Israelin pojat lauloivat tämän laulun Jumalalle ja sanoivat: Laulakaamme Herralle, sillä hän on kirkastettu kunniakkaasti: hevosen ja ratsastajan hän heitti mereen. Auttaja ja suojelija tuli minulle pelastukseksi, tämä on minun Jumalani, ja minä kirkastän häntä, minun isäni Jumala, ja minä korotan häntä. Herra murskaa sodat, Herra on hänen nimensä. Faraon sotavaunut ja hänen voimansa hän heitti mereen, valitut ratsastajat ja kolmannen arvon upseerit nieltyivät Punaissä meressä. Meri peitti heidät, he upposivat syvyyteen kuin kivi. Sinun oikea kätesi, Herra, on ylistetty voimassaan, sinun oikea kätesi, Herra, murskasi viholliset. Ja kunniasi suuruudessa sinä murskasit viholliset, sinä lähetit vihasi, joka söi heidät kuin oljenkorret. Ja henkäyksesi vihan kautta vesi jakautui, vedet jähmettyivät kuin muuri, aallot jähmettyivät meren keskelle.

Vihollinen sanoi: Ajaa takaa, saavutan, jaan saaliin, täytän sieluni, tuhoan miekallani, käteni hallitsee. Lähetit henkesi, meri peitti heidät, he upposivat kuin lyijy voimakkaassa vedessä. Kuka on sinun kaltaisesi jumalien joukossa, Herra? Kuka on sinun kaltaisesi? Kirkastettu pyhien joukossa, ihmeellinen kunniassa, ihmeitä tekevä. Sinä ojensit oikean kätesi, maa nielaisi heidät. Johdatit vanhurskaudellasi tämän kansasi, jonka lunastit, ja rohkaisit voimallasi pyhään majapaikkaasi. Kansat kuulivat ja vihastuttiin, tuskat valtasivat Filistean asukkaat. Silloin kiiruhtivat Edomin johtajat ja moabilaisten hallitsijat, heidät valtasi vapina, sulivat kaikki Kanaanin asukkaat. Langetkoon heidän päälleen vapina ja pelko, sinun käsivartesi suuruudessa kivettykööt he, kunnes sinun kansasi kulkee ohitse, Herra, kunnes tämä sinun kansasi, jonka hankit, kulkee ohitse. Johdatettuasi heidät sisään istuta heidät perintövuorellesi, valmiiseen asuinpaikkaasi, jonka valmistit, Herra, pyhäkköön, Herra, jonka sinun kätesi valmistivat. Herra hallitsee ikuisesti ja iankaikkisesti ja vieläkin. Koska faraon hevoset vaunuineen ja ratsastajineen menivät mereen, Herra toi heidän päälleen meren veden, mutta Israelin pojat kulkivat kuivaa myöten meren keskellä.

Mutta Mirjam, profeetta, Aaronin sisar, otti rummun käteensä, ja kaikki naiset menivät ulos hänen jälkeensä rumpujen ja kuorojen kanssa. Mirjam aloitti heidän edellään sanoen: Laulakaamme Herralle, sillä hän on kunniakkaasti kirkastettu; hevosen ja ratsastajan hän heitti mereen. Mooses vei Israelin pojat pois Punaiseltamereltä ja johti heidät Shurin autiomaahan,

ja he kulkivat kolme päivää autiomaassa eivätkä löytäneet vettä juodakseen. He tulivat Merraan, mutta he eivät kysyneet juomaan Merran vettä, sillä se oli karvasta. Tämän vuoksi hän nimesi tuon paikan Katkeruudeksi. Ja kansa nurisi Moosesta vastaan sanoen: Mitä me juomme? Mooses huusi Herraa kohti, ja Herra näytti hänelle puun, ja hän heitti sen veteen, ja vesi tuli makeaksi. Siellä hän asetti hänelle säädökset ja tuomiot, ja siellä hän koetteli häntä. Ja hän sanoi: Jos todella kuulet Herran, sinun Jumalasi, ääntä ja teet sen, mikä on miellyttävää hänen edessään, ja kuuntelet hänen käskyjään ja noudatat kaikkia hänen säädöksiään, niin en tuo sinun päällesi yhtäkään niistä taudeista, jotka toin egyptiläisille, sillä minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka parannan sinut. Ja he tulivat Elimiin, ja siellä oli kaksitoista vesilähdettä ja seitsemänkymmentä palmurunkoa, ja he leiriytyivät siellä vesien ääreen.

16

He lähtivät Elimistä, ja koko Israelin lasten seurakunta tuli Sinin autiomaahan, joka on Elimin ja Siinain välillä. Viidentenätoista päivänä toisessa kuukaudessa heidän lähdettyään Egyptin maasta, Koko Israelin kansan seurakunta murmuroi Moosesta ja Aaronia vastaan. Israelin pojat sanoivat heille: Kunpa olisimme kuolleet Herran lyöminä Egyptin maassa, kun istuimme lihapatojen ääressä ja söimme leipää kylläksemme! Sillä te toitte meidät tähän autiomaahan tappaaksenne koko tämän seurakunnan nälkään. Herra sanoi Moosekselle: Katso, minä

sataan teille leipiä taivaasta, ja kansa lähtee ulos ja kerää päivän tarpeen kullekin päivälle, jotta koettelisin heitä, kulkevatko he minun lakini mukaan vai eivät. Ja kuudentena päivänä he valmistavat sen, mitä tuovat sisään, ja se tulee olemaan kaksinkertainen verrattuna siihen, mitä he keräävät päivittäin. Ja Mooses ja Aaron sanoivat kaikelle Israelin poikien seurakunnalle: Illalla te tulette tietämään, että Herra johdatti teidät ulos Egyptin maasta, Ja aamulla te tulette näkemään Herran kunnian, kun hän kuulee teidän nurinanne Jumalaa vastaan, mutta me, mitä me olemme, että te nurrutte meitä vastaan? Ja Mooses sanoi: Kun Herra antaa teille illalla lihaa syödäksenne ja aamulla leipää kylläksenne, koska Herra kuulee teidän nurinanne, jota te nurista meitä vastaan – me, mitä me olemme? Sillä ei teidän nurinanne ole meitä vastaan, vaan Jumalaa vastaan.

Mooses sanoi Aaronille: Sano koko Israelin poikien seurakunnalle: Tulkaa Jumalan eteen, sillä hän on kuullut teidän nurinanne. Kun Aaron puhui koko Israelin poikien seurakunnalle, he kääntyivät takaisin autiomaahan, ja Herran kunnia ilmestyi pilvessä. Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Minä olen kuullut Israelin poikien valituksen, puhu heille sanoen: Illalla te syötte lihaa, ja aamulla te tulette täytetyiksi leivällä, ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, teidän Jumalanne. Tuli ilta, ja viiriäisiä nousi ja peitti leirin. Aamulla, kun kaste oli lakannut leirin ympäriltä, se tapahtui. Ja katso, autiomaassa oli ohutta, valkoista ainetta kuin korianteria, kuin huurre maan päällä. Nähtyään sen Israelin pojat sanoivat toinen

toiselle: Mikä tämä on? Sillä he eivät tienneet, mikä se oli. Mutta Mooses sanoi heille: Tämä on leipä, jonka Herra antoi teille syödäksenne. Tämä on sana, jonka Herra käski: kootkaa siitä kukin sopivasti gomer-mitta, henkeä kohden, teidän sielujenne lukumäärän mukaan, kukin yhdessä telttakumppaneidenne kanssa kootkaa. Israelin pojat tekivät näin, ja he kokosivat, toiset paljon ja toiset vähemmän. Ja kun he mittasivat homerilla, sillä jolla oli paljon, ei ollut liikaa, ja sillä jolla oli vähemmän, ei ollut liian vähän; kukin oli kerännyt sen verran kuin tarvitsi. Mooses sanoi heille: Älköön kukaan jättäkö siitä mitään aamuun.

Ja he eivät kuunnelleet Moosesta, vaan jotkut jättivät siitä aamuksi, ja se kiehui matoja, ja se haisi, ja Mooses vihastui heihin. Ja he keräsivät sen joka aamu, kukin hänelle määrätyn määrän, mutta kun aurinko lämmitti, se suli. Kuudentena päivänä tapahtui, että he keräsivät tarvittavat asiat kaksinkertaisena, kaksi homeria yhdelle. Kaikki seurakunnan johtajat tulivat sisään ja ilmoittivat asiasta Moosekselle. Mooses sanoi heille: Eikö tämä ole se sana, jonka Herra puhui? Sapatti on pyhä lepo Herralle huomenna. Paistakaa niin paljon kuin paistatte, ja keittäkää niin paljon kuin keitätte, ja kaikki ylimääräinen jättäkää varastoon aamuun. Ja he jättivät siitä aamuun asti, kuten Mooses oli käskenyt heille, eikä se haisennut, eikä siinä tullut matoja. Mutta Mooses sanoi: Syökää tänään, sillä tänään on sapatti Herralle; sitä ei löydy tasangolta. Kuutena päivänä te kokoatte, mutta seitsemäntenä päivänä on sapatti, koska sitä ei silloin ole. Tapahtui seitsemäntenä päivänä, että jotkut kansasta lähtivät keräämään, mutta he eivät

löytäneet. Herra sanoi Moosekselle: Kuinka kauan te ette tahdo kuulla minun käskyjäni ja minun lakiani? Katsokaa, sillä Herra antoi teille sapatin, tämän päivän. Tämän tähden hän antoi teille kuudentena päivänä kahden päivän leivät. Istukaa kukin taloissanne, älköön kukaan menkö ulos paikastaan seitsemäntenä päivänä. Ja kansa piti sapattia seitsemäntenä päivänä. Ja Israelin pojat nimesivät sen Mannaksi, ja se oli kuin valkoinen korianterin siemen, ja sen maku oli kuin kakku hunajassa. Mooses sanoi: Tämä on se sana, jonka Herra käski: Täyttäkää gomer-mitta mannaa varastoon sukupolvillenne, jotta he näkisivät sen leivän, jonka te söitte erämaassa, kun Herra johdatti teidät ulos Egyptin maasta. Ja Mooses sanoi Aaronille: Ota yksi kultainen ruukku ja laita siihen täysi homer mannaa, ja aseta se Jumalan eteen säilytettäväksi teidän sukupolvillenne. Sillä tavalla kuin Herra käski Moosekselle, ja Aaron asetti sen todistuksen eteen säilytykseen. Israelin pojat söivät mannaa neljäkymmentä vuotta, kunnes he tulivat asuttuun maahan; he söivät mannaa, kunnes he saapuivat Foinikian alueelle. Gomer oli kymmenes osa kolmesta mitasta.

17

Ja koko Israelin poikien seurakunta lähti Sinin erämaasta heidän leiriensä mukaan Herran sanan kautta, ja he leiriytyivät Rafidiniin, mutta kansalla ei ollut vettä juoda. Ja kansa riiteli Moosesta vastaan sanoen: Anna meille vettä, jotta voimme juoda. Ja Mooses sanoi heille: Miksi riitelette minun kanssani ja

miksi koettelette Herraa? Kansa janosi siellä vettä, ja kansa nurisi siellä Moosesta vastaan sanoen: Miksi tämä? Toitko meidät ylös Egyptistä tappaaksesi meidät ja meidän lapsemme ja karjamme janoon? Mooses huusi Herraa kohti sanoen: Mitä teen tälle kansalle? Vielä vähän, ja he kivittävät minut. Ja Herra sanoi Moosekselle: Kulje tämän kansan edellä, mutta ota mukaasi kansan vanhimpia, ja sauva, jolla löit jokea, ota käteesi, ja lähde. Katso, minä seison siellä sinun edessäsi kalliolla Horebissa, ja sinä lyöt kalliota, ja siitä tulee ulos vettä, ja kansa juo. Ja Mooses teki näin Israelin poikien edessä. Ja hän nimesi tuon paikan nimen Koettelemukseksi ja Herjaukseksi, Israelin poikien herjauksen tähden ja sen tähden, että he koettelivat Herraa sanoen: Onko Herra meidän keskuudessamme vai ei?

Amalek tuli ja kävi sotaa Israelia vastaan Refdimissä. Mooses sanoi Joosualle: Valitse itsellesi voimakkaita miehiä, ja lähdettyäsi asetu taisteluun Amalekia vastaan huomenna, ja katso, minä seison kukkulan huipulla, ja Jumalan sauva on kädessäni. Ja Joosua teki aivan kuten Mooses oli hänelle sanonut, ja lähdettyään hän asettui taisteluun Amalekia vastaan, ja Mooses ja Aaron ja Hur nousivat kukkulan huipulle. Ja tapahtui, että kun Mooses nosti kätensä, Israel voitti, mutta kun hän laski kätensä, Amalek voitti. Mutta Mooseksen kädet olivat raskaat, ja he ottivat kiven ja asettivat sen hänen allensa, ja hän istui sen päällä, ja Aaron ja Hur tukivat hänen käsiään, toinen täältä ja toinen täältä, ja Mooseksen kädet pysyivät tuettuina auringon laskuun asti. Ja Joosua voitti Amalekin ja kaikki hänen kansansa miekan iskulla. Herra sanoi Moosekselle: Kirjoita tämä

muistoksi kirjaan ja anna Joosuan korviin, että minä pyyhin pois Amalekin muiston taivaan alta. Ja Mooses rakensi alttarin Herralle ja nimesi sen: Herra on minun turvani. Että Herra sotii salaisella kädellä Amalekia vastaan sukupolvesta sukupolveen.

18

Jethro, Midianin pappi, Mooseksen appi, kuuli kaiken, mitä Herra oli tehnyt Israelille, omalle kansalleen, sillä Herra oli johdattanut Israelin ulos Egyptistä. Jetro, Mooseksen appi, otti Sipporan, Mooseksen vaimon, hänen vapautuksensa jälkeen, ja hänen kaksi poikaansa, joista yhden nimi oli Gershom, sanoen: Muukalainen olin vieraassa maassa, Ja toisen nimi oli Elieser, sanoen: Sillä minun isäni Jumala oli minun auttajani ja pelasti minut faraon kädestä. Ja Jetro, Mooseksen appiukko, lähti poikineen ja vaimoneen Mooseksen luo autiomaahan, jossa tämä oli leiriytyneenä Jumalan vuorella. Moosekselle ilmoitettiin sanoen: Katso, appesi Jetro tulee luoksesi, ja vaimosi ja kaksi poikaasi hänen kanssaan. Mooses meni ulos appiaan vastaan, kumarsi hänelle, suuteli häntä, ja he tervehtivät toisiaan, ja hän toi heidät teltaan. Ja Mooses kertoi appelleen kaiken, mitä Herra oli tehnyt faraolle ja kaikille egyptiläisille Israelin tähden, ja kaiken vaivan, joka oli tullut heidän osakseen matkalla, ja että Herra oli pelastanut heidät faraon kädestä ja egyptiläisten kädestä. Jetro hämmästyi kaikista niistä hyvistä asioista, jotka Herra oli tehnyt heille, että hän pelasti heidät egyptiläisten kädestä ja faraon kädestä. Ja Jetro sanoi: Siunattu

olkoon Herra, joka pelasti heidät egyptiläisten kädestä ja faraon kädestä. Nyt tiesin, että Herra on suuri yli kaikkien jumalien sen tähden, että he hyökkäsivät heitä vastaan. Ja Jetro, Mooseksen appi, otti polttouhreja ja uhreja Jumalalle, ja Aaron ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat syömään leipää Mooseksen apen kanssa Jumalan edessä.

Ja tapahtui seuraavana päivänä, että Mooses istui alas tuomitsemaan kansaa, mutta kaikki kansa oli seisomassa Mooseksen luona aamusta iltaan. Ja nähtyään kaiken, mitä hän tekee kansalle, Jetro sanoo: Mikä tämä on, mitä sinä teet kansalle? Miksi sinä istut yksin, mutta kaikki kansa seisoo luonasi aamusta iltaan asti? Ja Mooses sanoo apellelleen: Kansa tulee luokseni etsimään tuomiota Jumalalta. Aina kun heille nimittäin syntyy riita ja he tulevat minun luokseni, tuomitsen kunkin ja teen heille tunnetuksi Jumalan käskyt ja hänen lakinsa. Mooseksen appivanhempi sanoi hänelle: Sinä et tee tätä asiaa oikein. Tuholla tuhotuksi tulet kärsimättömyydessä, sekä sinä että kaikki tämä kansa, joka on kanssasi. Raskas sinulle on tämä asia, et voi tehdä sitä yksin. Nyt siis kuule minua, ja minä neuvon sinua, ja Jumala on sinun kanssasi: ole sinä kansalle se, mikä liittyy Jumalaan, ja vie heidän sanansa Jumalan eteen. Ja sinä varoitat juhlallisesti heitä Jumalan käskyistä ja hänen laistaan, ja sinä näytät heille tiet, joilla he kulkevat, ja työt, jotka he tekevät. Ja sinä itse valitse kaikesta kansasta mahtavia miehiä, jumalaa pelkääviä, vanhurskaita miehiä, jotka vihaavat ylimielisyyttä, ja aseta heidän johtajikseen tuhannen päälliköt, sadan päälliköt, viidenkymmenen päälliköt ja kymmenen

päälliköt. Ja he tuomitsevat kansaa joka hetki, mutta ylenpalttisen asian he tuovat sinun eteesi, mutta vähäiset asiat tuomioista he tuomitsevat itse, ja he keventävät sinun taakkaasi, ja he auttavat sinua. Jos teet tämän asian, Jumala vahvistaa sinua, ja pystyt seisomaan, ja kaikki tämä kansa tulee omaan paikkaansa rauhassa. Mooses kuuli appensa ääntä ja teki kaiken, mitä tämä sanoi hänelle. Ja Mooses valitsi mahtavat miehet koko Israelista ja teki heistä tuhannen päälliköitä ja sadan päälliköitä ja viidenkymmenen päälliköitä ja kymmenen päälliköitä. Ja he tuomitsivat kansaa joka hetki, mutta jokaisen vaikean asian he toivat Mooseksen eteen, ja jokaisen kevyen asian he tuomitsivat itse. Mooses lähetti pois appensa, ja tämä lähti omaan maahansa.

19

Kolmantena kuukautena Israelin poikien lähdöstä Egyptin maasta, juuri tänä päivänä, he tulivat Siinain autiomaahan. Ja he lähtivät Rafideenista ja tulivat Siinain autiomaahan, ja Israel leiriytyi siellä vuoren edustalle. Ja Mooses nousi Jumalan vuorelle, ja Jumala kutsui häntä vuorelta sanoen: Nämä asiat sanot Jaakobin huoneelle ja ilmoitat Israelin pojille. Itse olette nähneet, mitä olen tehnyt egyptiläisille, ja nostin teidät ylös ikään kuin kotkan siipien päällä ja toin teidät luokseni. Ja nyt, jos te todella kuulette minun ääntäni ja pidätte minun liittoni, te tulette minulle erityiseksi kansaksi kaikkien kansojen joukosta, sillä minun on koko maa. Te tulette olemaan minulle

kuninkaallinen papisto ja pyhä kansakunta. Nämä sanat sinä sanot Israelin pojille. Tuli sitten Mooses, ja kutsui kansan vanhimmat, ja asetti heidän eteensä kaikki nämä sanat, jotka Jumala oli käskenyt heille. Koko kansa vastasi yksimielisesti ja sanoi: Kaiken, minkä Jumala on sanonut, me teemme ja kuulemme. Mooses vei nämä sanat Jumalan eteen. Herra sanoi Moosekselle: Katso, minä tulen sinun luoksesi pilvenpatsaassa, jotta kansa kuulisi minun puhuvan sinulle ja uskoisi sinuun ikuisesti. Mooses ilmoitti kansan sanat Herralle. Herra sanoi Moosekselle: Laskeuduttuasi varoita kansaa ja puhdistä heidät tänään ja huomenna, ja he peskööt vaatteensa. Ja olkoot he valmiit kolmanteen päivään, sillä kolmantena päivänä Herra tulee alas Siinain vuorelle kaiken kansan edessä. Ja sinä erottat kansan ympärillä sanoen: Pitäkää huolta itsestänne, ettette nouse vuorelle ettekä koske mihinkään siitä. Jokainen, joka koskettaa vuorta, kuolee. Ei hänen käteensä saa koskea, sillä hänet kivitetään kivillä tai ammutaan nuolella, olipa kyseessä eläin tai ihminen, hän ei saa elää. Kun äänet ja trumpetit ja pilvi lähtevät pois vuorelta, he saavat nousta vuorelle.

Mooses tuli alas vuorelta kansan luo, pyhitti heidät, ja he pesivät vaatteensa. Ja hän sanoi kansalle: Olkaa valmiit kolme päivää, älkää lähestykö vaimoa. Tapahtui kolmantena päivänä aamunkoitteessa, ja tulivat äänät ja salamat ja synkkä pilvi Siinain vuoren päälle, trumpetin ääni kaikui suurena, ja kaikki kansa leirissä kauhistui. Ja Mooses johti kansan ulos leiristä Jumalan kohtaamista varten, ja he asettuivat vuoren juurelle. Siinain vuori savutti kokonaan, koska Jumala oli laskeutunut sen

päälle tulessa, ja savu nousi ylös kuin uunin savu, ja kaikki kansa hämmästyí suuresti. Torven äänet kävivät yhä voimakkaammiksi. Mooses puhui, ja Jumala vastasi hänelle äänellä. Herra tuli alas Siinain vuorelle, vuoren huipulle, ja Herra kutsui Mooseksen vuoren huipulle, ja Mooses meni ylös. Ja Jumala sanoi Moosekselle: Laskeudu alas ja varoita kansaa, etteivät he koskaan lähestyisi Jumalaa ymmärtääkseen, ja heistä kaatuí suuri joukko. Ja papit, jotka lähestyvät Herraa Jumalaa, pyhittäkööt itsensä, jottei Herra tuhoaisi heitä.

Ja Mooses sanoi Jumalalle: Kansa ei tule pystymään nousemaan Siinain vuorelle, sillä sinä olet todistanut meille sanoen: Erottele vuori ja pyhitä se. Herra sanoi hänelle: Mene, laskeudu alas ja nouse ylös sinä ja Aaron kanssasi, mutta papit ja kansa älkööt tunkeutuko ylös Jumalan luo, ettei Herra koskaan tuhoaisi heitä. Mooses tuli alas kansan luo ja sanoi heille.

20

Ja Herra puhui kaikki nämä sanat sanoen Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka toin sinut ulos Egyptin maasta, orjuuden talosta. Sinulla ei ole muita jumalia paitsi minun. Et saa tehdä itsellesi jumalankuvaa, etkä minkään kaltaisuutta, jotka ovat taivaassa ylhäällä, ja jotka ovat maassa alhaalla, ja jotka ovat vesissä maan alla. Et saa kumartaa niitä, etkä saa palvella niitä, sillä minä olen Herra, sinun Jumalasi, mustasukkainen Jumala, joka kosten isien synnit lapsille kolmanteen ja neljanteen

polveen niille, jotka vihaavat minua, ja osoittava laupeutta tuhansille niille, jotka rakastavat minua, ja niille, jotka noudattavat minun käskyjäni Et saa ottaa Herran, sinun Jumalasi, nimeä turhaan, sillä Herra, sinun Jumalasi, ei jätä rankaisematta sitä, joka ottaa hänen nimensä turhaan. Muista pyhittää sapatin päivä. Kuutena päivänä työskentelet ja teet kaikki työsi. Mutta seitsemäntenä päivänä, sapatteja Herralle sinun Jumalallesi, et sinä tee siinä mitään työtä, sinä, eikä sinun poikasi, eikä sinun tyttäresi, sinun palvelijasi, eikä sinun palvelijataresi, sinun härkäsi, eikä sinun juhtaeläimesi, eikä mikään sinun karjasi, eikä muukalainen, joka asuu sinun luonasi. Sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on, ja lepäsi seitsemäntenä päivänä, tämän tähden Herra siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen. Kunnioita isääsi ja äitiäsi, jotta sinun kävisi hyvin ja jotta eläisit kauan sen hyvän maan päällä, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle. Älä tee aviorikosta. Et varasta. Et saa murhata. Et saa todistaa väärin lähimmäisesi vastaan. Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa, älä himoitse lähimmäisesi taloa, äläkä hänen peltoaan, äläkä hänen palvelijaansa, äläkä hänen palvelijatartaan, äläkä hänen härkäänsä, äläkä hänen juhtaeläintänsä, äläkä mitään hänen karjaansa, äläkä mitään, mikä lähimmäisesellesi kuuluu.

Ja kaikki kansa näki äänen ja soihdut ja pasuunan äänen ja savuavan vuoren, mutta pelättyään kaikki kansa seiso i kaukana. Ja he sanoivat Moosekselle: Puhu sinä meille, äläkä antako Jumalan puhua meille, ettemme kuolisi. Ja Mooses sanoo heille:

Rohkaiskaa, sillä koetellakseen teitä Jumala tuli luoksenne, jotta hänen pelkonsa tulisi teihin, jotta ette tekisi syntiä. Kansa seisoi kaukana, mutta Mooses meni pimeyteen, jossa Jumala oli. Herra sanoi Moosekselle: Nämä asiat sanot Jaakobin talolle ja julistat Israelin pojille: Te olette nähneet, että taivaasta olen puhunut teille. Älkää tehkö itsellenne hopeisia jumalia, älkääkä tehkö itsellenne kultaisia jumalia. Alttarin maasta te tulette tekemään minulle, ja te tulette uhraamaan sen päällä teidän polttouhrinne ja teidän pelastusuhrinne ja teidän lampaanne ja teidän vasikkanne jokaisessa paikassa, jossa minä annan nimeni tulla nimitetyksi siellä, ja minä tulen luoksesi ja siunaan sinua. Mutta jos rakennat minulle alttarin kivistä, älä rakenna niitä veistettyinä, sillä olet heiluttanut tikariasi niiden päälle, ja ne ovat saastuneet. Et saa nousta portaita pitkin alttarilleni, jottei alastomuutesi paljastu sen päällä.

21

Ja nämä ovat ne säädökset, jotka sinun tulee asettaa heidän eteensä. Jos hankit heprealaisen palvelijan, kuusi vuotta hän palvelee sinua, mutta seitsemäntenä vuotena hän lähtee vapaana lahjana. Jos hän itse yksin menee sisään, niin hän myös yksin tulee ulos, mutta jos vaimo menee sisään hänen kanssaan, niin myös hänen vaimonsa tulee ulos. Ja jos herra antaa hänelle vaimon, ja hän synnyttää hänelle poikia tai tyttäriä, vaimo ja lapset kuuluvat hänen herralleen, mutta hän itse lähtee yksin. Jos palvelija vastattuaan sanoo: Olen rakastanut herraani ja

vaimoa ja lapsia, en lähde vapaana, Hänen herransa tuo hänet Jumalan tuomiopaikan eteen, ja sitten hän tuo hänet oven pieleen kynnyksen luo, ja hänen herransa lävistää hänen korvansa naskalilla, ja hän palvelee häntä ikuisesti.

Jos joku myy oman tyttärensä palvelijaksi, hän ei lähde pois, niin kuin naisorjat lähtevät. Jos hän ei miellytä herrallensa, jolle hän oli sovittu, tämän tulee lunastaa hänet, mutta vieraalle kansalle herralla ei ole oikeutta myydä häntä, koska hän on pettänyt hänet. Jos hän kihloo hänet pojalleen, hänen tulee tehdä hänelle tyttärien oikeuden mukaan. Jos hän ottaa itselleen toisen, hän ei riistä häneltä välttämättömiä asioita eikä vaatetusta eikä yhteyttä. Jos hän ei tee näitä kolmea asiaa hänelle, hän menee ulos vapaasti ilman hopeaa. Jos joku lyö toista ja tämä kuolee, hänet surmattakoon. Mutta jos ei tahallisesti, vaan Jumala luovutti hänen käsiinsä, annan sinulle paikan, johon murhaaja pakenee. Jos joku hyökkää naapuriinsa tappaakseen hänet petoksella ja pakenee turvapaikkaan, otat hänet pois minun alttariltani, jotta hänet surmataa. Joka lyö isäänsä tai äitiään, pantakoon kuolemaan. Se, joka puhuu pahaa isästään tai äidistään, kuolee. Jos joku varastaa jonkun Israelin pojista ja sorrettuaan hänet myy ja hänet tavataan, hänet surmattakoon. Jos kaksi miestä riitelee ja toinen lyö naapuriaan kivellä tai nyrkillä, eikä tämä kuole vaan joutuu vuoteeseen Jos mies nousee ylös ja kävelee ulkona sauvan varassa, lyönyt on syytön, paitsi että hänen on maksettava joutenolosta ja parantamiskustannukset. Jos joku lyö hänen palvelijaansa tai hänen palvelijatartaan kepillä, ja tämä kuolee hänen käsiensä

alla, hänet kostetaan oikeudella. Jos hän selviää yhden tai kaksi päivää, ei rangaistakoon, sillä hopea on hänen. Jos kaksi miestä tappelee ja he lyövät raskaana olevaa naista, ja hänen lapsensa syntyy muodostumattomana, rangaistaan sakolla sen mukaan, minkä naisen mies asettaa; hän antaa arvioinnin mukaan. Jos se on muodostettu, hän antaa sielun sielun sijasta. Silmä silmän sijasta, hammas hampaan sijasta, käsi käden sijasta, jalka jalan sijasta, Palovamma palovamman sijasta, haava haavan sijasta, mustelma mustelman sijasta. Jos joku lyö hänen palvelijansa silmän tai hänen palvelijattarensa silmän ja sokeuttaa sen, hänen tulee lähettää heidät vapaiksi heidän silmänsä sijasta. Jos hän lyö ulos palvelijansa hampaan tai hänen palvelijattarensa hampaan, hänen tulee lähettää heidät vapaiksi heidän hampaansa sijasta. Jos härkä puskee miestä tai naista ja tämä kuolee, kivitetään härkä kivillä, ja sen lihaa ei saa syödä, mutta härän omistaja on viaton. Jos härkä on ollut puskeva jo toissapäivänä ja kolmantena päivänä, ja sen herralle on todistettu, eikä hän ole hävittänyt sitä, mutta se tappaa miehen tai naisen, härkä kivitetään, ja sen herra pannaan kuolemaan. Jos hänelle kuitenkin asetetaan lunnasmaksu, hän antaa sielunsa lunnasmaksun niin paljon kuin hänelle asetetaan. Jos taas puskee sarvella pojan tai tyttären, tehkööt hänelle tämän säädöksen mukaan. Jos härkä puskee palvelijan tai palvelijattaren, annetaan kolmekymmentä hopeadidrakmaa heidän herralleen, ja härkä kivitetään. Jos joku avaa kuopan tai kaivaa kuopan, eikä peitä sitä, ja sinne putoaa vasikka tai aasi, Kuopan omistaja maksaa korvauksen, hän antaa hopean sen omistajalle, mutta kuollut eläin jää hänelle. Jos jonkun härkä

puskee naapurin härän ja se kuolee, he myyvät elävän härän ja jakavat sen hopean, ja kuolleen härän he jakavat. Jos härästä on tehty tunnetuksi, että se on puskeva ennen eilistä ja ennen kolmatta päivää, ja hänen herralleen on todistettu, eikä hän hävitä sitä, hän maksaa härän härän sijasta, mutta kuollut tulee olemaan hänelle.

Jos joku varastaa vasikan tai lampaan ja teurastaa tai myy sen, hän maksaa viisi vasikkaa vasikan sijasta ja neljä lammasta lampaan sijasta.

22

Jos varas löydetään murtoaukosta ja hän kuolee lyötynä, ei ole kyseessä murha. Jos aurinko nousee hänen päälleen, hän on syyllinen ja hänet surmattakoon. Mutta jos hänellä ei ole mitään, myytäköön hän varkautensa tähden. Jos varastettu asia jätetään ja löydetään hänen kädessään aasista aina lampaaseen elävänä, hän maksaa ne kaksinkertaisena. Jos joku laiduntaa pellon tai viinitarhan ja päästää karjansa laiduntamaan toisen pellon, hänen tulee maksaa takaisin omasta pellostaan satonsa mukaan. Jos taas koko pelto laidutetaan, hänen tulee maksaa takaisin pellostaan ja viinitarhastaan parhaat. Jos tuli lähtee ulos ja löytää orjantappurat, ja polttaa puimatantereet tai tähkät tai tasangon, maksaa se, joka tulen sytytti.

Jos joku antaa naapurilleen hopeaa tai astioita säilytettäväksi, ja

ne varastetaan miehen talosta, varas maksaa kaksinkertaisesti, jos hänet löydetään. Jos varastanutta ei löydetä, lähestyköön talon herra Jumalan eteen ja vannokoon, ettei hän todellakaan ole toiminut pahasti koko lähimmäisen talletuksen suhteen. Jokaisen ilmoitetun väärinteon mukaan, joka koskee vasikkaa, ikeessä olevaa eläintä, lammasta, vaatetta ja kaikkea vaadittua menetystä, mikä tahansa se sitten onkin, molempien tuomio tulee Jumalan eteen, ja se joka Jumalan kautta todetaan syylliseksi, maksaa kaksinkertaisesti naapurilleen. Jos joku antaa lähimmäiselleen juhtaeläimen tai vasikan tai lampaan tai minkä tahansa karjaeläimen vartioitavaksi, ja se murskaantuu tai kuolee tai joutuu vangiksi, eikä kukaan sitä tiedä, Jumalan vala tulee olemaan molempien välillä, totisesti ettei hän ole toiminut pahanteolla naapurin talletuksen suhteen, ja näin hänen herransa hyväksyy sen, eikä hän maksa. Jos se varastetaan häneltä, hän maksaa herralle. Jos se tulee villieläinten repimäksi, hän johdattaa hänet saaliin luo, eikä maksa korvausta. Jos joku lainaa naapuriltaan, ja se murskaantuu tai kuolee tai joutuu vangiksi, mutta omistaja ei ole sen kanssa, hänen tulee maksaa korvaus. Jos herra on hänen kanssaan, hän ei maksa, mutta jos hän on palkattu työntekijä, se tulee hänelle hänen palkkansa vastineeksi.

Jos joku pettää kihlaamattoman neitsyen ja makaa hänen kanssaan, hänen tulee antaa myötäjäiset ja ottaa hänet vaimokseen. Jos isä kieltäytyy eikä halua antaa häntä hänelle vaimoksi, hänen tulee maksaa isälle hopeaa sen mukaan, mikä on neitsyiden myötäjäisten arvo. Velhoita ette pidä hengissä.

Jokainen, joka makaa eläimen kanssa, surmatkaa heidät kuolemalla. Se, joka uhraa jumalille, tuhotaan kuolemalla, paitsi Herralle ainoalle.

Ja te ette saa kohdella muukalaista pahoin ettekä sortaa häntä, sillä te olitte muukalaisia Egyptin maassa. Ette saa kohdella huonosti ketään leskeä tai orpoa. Jos te pahuudella kohtelet huonosti heitä, ja he huutaneet huutavat minulle, minä varmasti kuulen heidän äänensä. Ja minä vihastun vihassa, ja minä tapan teidät miekalla, ja vaimonne tulevat leskiksi ja lapsenne orvoksi. Jos lainaat hopeaa köyhälle veljellesi luonasi, et saa painostaa häntä, etkä saa asettaa hänelle korkoa. Jos otat pantiksi lähimmäisesi vaatteen, palautat sen hänelle ennen auringonlaskua, On sillä tämä hänen peitteensä, ainoastaan tämä hänen alastomuutensa vaate, missä hän nukkuu? Jos hän siis huutaa minulle, minä kuulen häntä, sillä minä olen armollinen. Jumalia et puhu pahaa, eikä kansasi hallitsijasta sano pahasti. Puimatanteresi ja viinipuristimosi esikoisanteja sinun ei pidä viivyttää, poikiesi esikoiset sinun tulee antaa minulle. Näin sinä teet vasikkasi ja lampaasi ja juhtasi kanssa: seitsemän päivää sen tulee olla äitinsä luona, mutta kahdeksantena päivänä sinä annat sen takaisin minulle. Ja pyhät miehet te tulette olemaan minulle, ja petoeläinten tappamaa lihaa ette saa syödä, vaan heittäkää se koiralle.

Älä ota vastaan turhaa huhua, äläkä tee sopimusta väärämielisen kanssa tullaksesi vääräksi todistajaksi. Älä ole useimpien kanssa pahuudessa, äläkä liity joukkoon kääntymään sivuun useimpien kanssa vääristääksesi tuomiota. Ja köyhää et saa armahtaa tuomiossa. Jos kohtaat vihollisesi härän tai hänen juhtansa eksyneinä, käännä se takaisin ja palauta se hänelle. Jos näet vihollisesi juhtaeläimen kaatuneen kuormansa alle, et ohita sitä, vaan autat nostamaan sen hänen kanssaan.

Älä vääristä köyhän oikeutta hänen oikeudenkäynnissään. Pidättäydy kaikesta epäoikeudenmukaisesta sanasta, älä tapa viatonta ja oikeudenmukaista, äläkä vanhurskauta jumalatonta lahjojen tähden. Ja lahjoja sinä et saa ottaa, sillä lahjat sokaisevat näkevien silmät ja turmelevat oikeat sanat. Ja te ette saa sortaa muukalaista, sillä te tiedätte muukalaisen sielun, koska te itse olitte muukalaisia Egyptin maassa. Kuusi vuotta kylvät maasi ja kokoat sen tuotteet. Seitsemäntenä vuotena teet vapautuksen ja vapautat sen, ja kansasi köyhät syövät siitä, ja jäljelle jäävän syövät villit pedot. Näin teet viinitarhallesi ja oliivitarhallesi. Kuutena päivänä teet työsi, mutta seitsemäntenä päivänä on lepo, jotta härkäsi lepäisi ja ikeseläimesi, ja jotta palvelijattaresi poika virkistyisi ja muukalainen. Kaikki, mitä olen teille sanonut, noudattakaa, ja muiden jumalien nimeä ette saa muistaa, eikä sitä saa kuulla teidän suustanne.

Kolme kertaa vuodessa juhlistakoon minulle. Vartioikaa happamatonta leivän juhlaa pitääksenne seitsemän päivää happamatonta leipää, aivan kuten käskin sinulle nuorten

kuukauden aikaan, sillä silloin lähdit Egyptistä. Älä ilmesty eteeni tyhjin käsin. Sinun tulee pitää sadonkorjuun ensihedelmien juhla niistä töistäsi, jotka kylvät pellollasi, ja valmistumisen juhla vuoden päättyessä, kun kokoot työsi tulokset pelloltasi. Kolme kertaa vuodessa jokainen miespuolisesi nähdään Herran, sinun Jumalasi, edessä. Kun minä ajan pois kansat sinun kasvojesi edestä ja laajentaan sinun rajojasi, et saa uhrata minun suitsutukseni verta hapatuksen päällä, eikä minun juhlani rasva saa maata aamuun asti. Maasi ensimmäisen sadon ensimmäiset hedelmät sinun tulee tuoda Herran, Jumalasi, taloon. Älä keitä karitsaa sen äidin maidossa. Ja katso, minä lähetän sanansaattajani sinun eteesi, jotta hän varjelisi sinua matkalla, jotta hän johdattaisi sinut siihen maahan, jonka olen valmistanut sinulle. Kiinnitä huomiota itseesi ja kuuntele häntä, äläkä ole tottelematon hänelle, sillä hän ei pidättelee sinua, sillä minun nimeni on hänen päällensä. Jos todella kuulette minun ääneni ja teet kaiken, mitä käsken sinulle, ja pidätte minun liittoni, te olette minulle erityinen kansa kaikista kansakunnista, sillä minun on koko maa. Te olette minulle kuninkaallinen papisto ja pyhä kansakunta. Nämä sanat sanot Israelin pojille: Jos todella kuulette minun ääneni ja teette kaiken, mitä sanon sinulle, minä olen vihollinen vihollisillesi ja vastustaja vastustajillesi. Sillä minun sanansaattajani kulkee sinun johtajanasi, ja hän tuo sinut amorilaisten, heettiläisten, perissiläisten, kanaanilaisten, girgasilaisten, hivviläisten ja jebusilaisten luo, ja minä tuhoan heidät. Et saa kumartaa heidän jumaliaan, etkä saa palvella niitä, et saa tehdä heidän tekojensa mukaan, vaan sinun tulee

kukistaa ne perinpohjin ja murskata heidän patsaansa täysin. Ja sinä palvelet Herraa, Jumalaasi, ja minä siunaan leipäsi, viinisi ja vetesi, ja minä käännän pois sairauden teistänne. Ei ole hedelmätöntä eikä karkeaa sinun maassasi, sinun päiviesi lukumäärän täyttäen täytän. Ja lähetän pelon sinun edelläsi kulkemaan, ja saatan kaikki kansakunnat, joihin sinä menet, hämmästykseen, ja teen kaikki sinun vihollisesi pakolaisiksi. Ja minä lähetän herhiläiset sinun edelläsi, ja sinä ajat pois amorilaisia ja hivviläisiä ja kanaanilaisia ja heetiläisiä luotasi. En aja heitä ulos yhden vuoden aikana, jotta maa ei tulisi autioksi ja maan pedot eivät lisääntyisi sinun päällesi. Vähitellen karkotan heidät sinun edestäsi, kunnes olet lisääntynyt ja perit maan. Ja minä asetan sinun rajasi Punaisesta merestä filistealaisten mereen asti ja erämaasta suuren Eufrat-joen asti, ja minä luovutan teidän käsiinne maassa asuvat, ja minä ajan heidät pois sinun edestäsi. Et tee sopimusta heidän kanssaan äläkä liittoa heidän jumaliensa kanssa. Ja he eivät asu sinun maassasi, jotta he eivät saisi sinua tekemään syntiä minua vastaan, sillä jos palvelet heidän jumaliaan, nämä tulevat sinulle kompastuskiveksi.

24

Ja Moosekselle sanottiin: Nouse ylös Herran luo, sinä ja Aaron ja Nadab ja Abiud ja seitsemänkymmentä Israelin vanhimmista, ja he tulevat palvomaan Herraa kaukaa. Ja Mooses lähestyy yksin Jumalaa, mutta he eivät lähesty, eikä kansa nouse ylös heidän

kanssaan. Mooses tuli sisään ja kertoi kansalle kaikki Jumalan sanat ja asetukset, ja koko kansa vastasi yhdellä äänellä sanoen: Kaikki sanat, jotka Herra puhui, me teemme ja kuulemme. Ja Mooses kirjoitti kaikki Herran sanat. Varhain aamulla noustuaan Mooses rakensi alttarin vuoren juurelle ja kaksitoista kiveä kahtatoista Israelin heimoa varten. Ja hän lähetti Israelin poikien nuoret miehet, ja he uhrasivat polttouhreja ja uhrasivat pelastusuhrin Jumalalle vasikoita. Mooses otti puolet verestä ja kaatoi sen maljoihin, mutta toisen puolen verestä hän kaatoi alttarille. Ja otettuaan liiton kirjan, hän luki sen kansan korviin, ja he sanoivat: Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme ja kuulemme. Mutta Mooses otti veren, pirskontti sen kansan päälle ja sanoi: Katso, tämä on liiton veri, jonka Herra teki teidän kanssanne koskien kaikkia näitä sanoja.

Ja Mooses ja Aaron ja Nadab ja Abiud ja seitsemänkymmentä Israelin vanhimpainneuvostosta nousivat ylös. Ja he näkivät paikan, jossa Israelin Jumala seiso, ja hänen jalkojensa alla oli ikään kuin safiiritiilistä tehty työ ja aivan kuin taivaan taivaankansi puhtaudeltaan. Ja Israelin valituista ei yksikään menehtynyt, ja he näkivät Jumalan paikan ja söivät ja joivat. Ja Herra sanoi Moosekselle: Nouse luokseni vuorelle ja ole siellä, niin minä annan sinulle kivitaulut, lain ja käskyt, jotka olen kirjoittanut antaakseni ne heille. Ja noustuaan Mooses ja Joosua, joka seiso hänen luonaan, menivät ylös Jumalan vuorelle. Ja vanhimille he sanoivat: Olkaa hiljaa täällä, kunnes palaamme luoksenne, ja katso, Aaron ja Hur ovat teidän kanssanne; jos jollekin tulee oikeudenkäynti, lähestykööt heitä. Ja Mooses ja

Joosua menivät ylös vuorelle, ja pilvi peitti vuoren. Ja Jumalan kunnia laskeutui alas Siinain vuorelle, ja pilvi peitti sen kuusi päivää, ja Herra kutsui Moosesta seitsemäntenä päivänä pilven keskeltä. Mutta Herran kirkkauden muoto oli kuin palava tuli vuoren huipulla Israelin poikien edessä. Ja Mooses astui pilven keskelle ja nousi vuorelle, ja hän oli siellä vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.

25

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Sanoin Israelin pojille: ottakaa esikoiset kaikilta, joiden sydän niin tahtoo, ja te otatte minun esikoiseni. Ja tämä on ensihedelmiä, jonka te tulette ottamaan heiltä: kultaa, hopeaa ja pronssia. ja hyasinttia ja purppuraa ja kaksinkertaista karminiä ja kierrettyä pellavaa ja vuohenkarvoja Ja pässien nahat värjätty punaiseksi, ja siniset nahat, ja lahoamattomat puut, ja sardionkiviä ja kiviä kaiverrettaviksi olkapääkappaleeseen ja pitkään viittaan. Ja sinä teet minulle pyhäkön, ja minä ilmestyn teidän keskuudessanne. Ja sinä teet minulle kaiken sen mukaan, mitä minä näytän sinulle vuorella, teltan mallin ja kaikkien sen astioiden mallin mukaan; niin sinä teet. Ja sinä teet todistuksen arkin lahoamattomasta puusta, kaksi ja puoli kyynärää pituudeltaan, ja kyynärä ja puoli leveydeltään, ja kyynärä ja puoli korkeudeltaan. Ja sinä päällystät sen puhtaalla kullalla, sisältä ja ulkoa sinä päällystät sen, ja teet sille kultaiset kierretyt reunukset ympäriinsä. Ja sinä teet siihen neljä kultaista

rengasta, ja asetat ne neljälle sivulle, kaksi rengasta yhdelle sivulle ja kaksi rengasta toiselle sivulle. Teet kannettavat sauvat lahoamattomasta puusta ja päällystät ne kullalla. Ja sinä tuot tangot renkaiden sisään, jotka ovat arkin sivuilla, kantaaksesi arkkia niillä. Arkin renkaissa kantokorot pysyvät liikkumattomina. Ja sinä laitat arkkiin todistukset, jotka annan sinulle. Ja sinun tulee tehdä armoistuimen peite puhtaasta kullasta, kaksi ja puoli kyynärää pituudeltaan ja kyynärä ja puoli leveydeltään. Ja sinä teet kaksi kerubia vasaroidusta kullasta, ja sinä asetat ne armoistuimen molemmille puolille. Tehdään yksi kerubi tämän puolen reunaan ja yksi kerubi toisen puolen reunaan armoistuksesta, ja sinä teet kaksi kerubia armoistuimen molemmille puolille. Kerubit tulevat olemaan ojentamassa siipiään yläpuolelta varjostaen armoistuinta siivillään, ja heidän kasvonsa ovat toisiaan kohti; armoistuinta kohti tulevat olemaan kerubien kasvot. Ja sinä asetat armonistuimen arkin päälle ylhäältä, ja arkkiin sinä laitat todistukset, jotka annan sinulle. Ja minä teen itseni sinulle tunnetuksi sieltä, ja minä puhun sinulle armoistuimen yläpuolelta kahden kerubin välistä, jotka ovat todistuksen arkin päällä, ja kaiken sen mukaan, mitä minä käsken sinulle Israelin poikia varten. Ja sinä teet kultaisen pöydän puhtaasta kullasta, kaksi kyynärää pituudeltaan, ja kyynärän leveydeltään, ja puolitoista kyynärää korkeudeltaan. Ja sinä teet sille kierretyt kultaiset reunukset ympäri, ja sinä teet sille kämmenleveyden reunuksen ympäri,

Ja sinä teet kierretyn reunuksen kruunun ympäri. Ja sinä teet

neljä kultaista rengasta, ja asetat ne neljä rengasta sen neljän jalan osiin reunuksen alle. Ja renkaat tulevat olemaan pidikkeinä kantolangoille, jotta niillä voidaan kantaa pöytää. Ja teet kantokorot lahoamattomasta puusta ja päällystät ne puhtaalla kullalla, ja pöytä nostetaan niiden avulla. Ja sinä teet sen vadit ja suitsutusastiat ja juomauhrikulhot ja kupit, joissa sinä vuodatat niissä, puhtaasta kullasta sinä teet ne. Ja sinä asetat pöydälle läsnäolon leivät minun eteeni jatkuvasti.

Ja sinä teet lampunjalan puhtaasta kullasta, taottuna sinä teet lampunjalan; sen varsi ja oksat ja vadit ja nupit ja liljat tulevat olemaan siitä. Kuusi oksaa lähtee ulos sivuista: kolme lampunjalan oksaa sen yhdestä sivusta ja kolme lampunjalan oksaa toisesta sivusta. Ja kolme maljaa kaiverrettuna mantelinmuotoisiksi yhdessä haarassa, malja ja lilja – näin kuudelle haaralle, jotka lähtevät ulos lampunjalasta. Ja lampunjalassa on neljä mantelinmuotoista kaiverrettua maljaa, yhdessä oksassa nuppia ja sen liljat. Nuppi kahden varren alla siitä, ja nuppi neljän varren alla siitä, näin kuuden varren kohdalla, jotka lähtevät lampunjalasta, ja lampunjalassa neljä maljaa, kaiverrettu mantelin muotoisiksi. Nupukat ja oksat olkoot siitä, kokonaan taottu yhdestä puhtaasta kullasta. Ja sinä teet siihen seitsemän lamppua, ja sinä asetat lamput paikalleen, ja ne loistavat yhdeltä puolelta. Ja sen suitsutusastia sen ja ne jalustat sen puhtaasta kullasta. Kaikki nämä astiat olivat yhden talentin verran puhdasta kultaa. Katso, sinä teet sen muodon mukaan, joka näytettiin sinulle vuorella.

Ja teltan teet kymmenestä verhosta hienosta kierretystä pellavasta ja sinisestä ja purppurasta ja helakanpunaisesta kierretystä, kerubit kudottuna työnä teet ne. Yhden verhon pituus on kahdeksankolmatta kyynärää ja leveys neljä kyynärää. Sama mitta tulee olemaan kaikille verhoille. Viisi verhoa tulee olemaan kiinni toisissaan, toinen toisesta, ja viisi verhoa tulee olemaan yhdistetty toinen toiseen. Ja teet niille siniset silmukat yhden verhon reunaan yhdestä osasta liittämistä varten, ja näin teet ulomman verhon reunaan toista liittämistä kohti. Teet viisikymmentä koukkua yhteen verhoon, ja teet viisikymmentä koukkua toisen verhon liitoksen reunaan, vastakkain putoavat toisiaan vasten jokaisessa. Ja sinä teet viisikymmentä kultaista rengasta ja liität verhot toinen toiseen renkailla, ja teltta tulee yhdeksi. Ja sinä teet karvaiset nahat suojaksi teltan päälle, yksitoista nahkaa sinä teet. Yhden verhon pituus on kolmekymmentä kyynärää ja yhden verhon leveys neljä kyynärää; sama mitta tulee olemaan yhdellekymmenellä verholla. Ja sinä liität viisi nahkaa yhteen, ja kuusi nahkaa yhteen, ja sinä taitat kuudennen nahan teltan etupuolelle. Ja sinä teet viisikymmentä silmukkaa yhden verhon reunaan, sen joka on liitoskohdassa, ja viisikymmentä silmukkaa teet toisen liittyvän verhon reunaan.

Ja sinä teet viisikymmentä pronssirenasta, ja sinä liität renkaat silmukoihin, ja sinä liität nahat yhteen, ja siitä tulee yksi. Ja sinä

asetat alle teltan verhojen ylimääräisen osan, puolikkaan jäljelle jääneen verhon. Sinä peität sen teltan verhojen ylimääräiseen osaan, peität sen teltan taakse. Kyynärä tästä ja kyynärä tästä, verhojen ylimenevästä osasta, teltan verhojen pituudesta, tulee peittämään teltan sivut molemmin puolin, jotta se peittäisi. Ja sinä teet peitteen teltalle pässien nahasta punaisiksi värjätyt, ja peitteet sinihyasintin värisistä nahoista yläpuolelle.

Ja sinä teet teltan pylväät lahoamattomasta puusta. Teet yhden pylvään kymmenen kyynärän mittaiseksi, ja yhden pylvään leveys on puolitoista kyynärää. Kaksi tappia yhdelle pylväälle, toinen toista vastaava, näin teet kaikille teltan pylväille. Ja sinä teet teltaan pylväät, kaksikymmentä pylvästä pohjoisen puolelle. Ja neljäkymmentä hopeista jalustaa sinun tulee tehdä kahdellekymmenelle pylväälle, kaksi jalustaa yhdelle pylväälle sen molempiin osiin, ja kaksi jalustaa yhdelle pylväälle sen molempiin osiin. Ja toinen puoli etelään päin, kaksikymmentä pylvästä, ja neljäkymmentä hopeista jalustaa heille, kaksi jalustaa yhdelle pilarille sen molempiin osiin, ja kaksi jalustaa yhdelle pilarille sen molempiin osiin. Ja teltan takasivulle, mereen päin olevaan osaan, teet kuusi pylvästä. Ja kaksi pylvästä teet teltan takaosien kulmille. Ja ne tulevat olemaan yhtä suuret alhaalta, samoin ne tulevat olemaan yhtä suuret päistä yhteen liitoskohtaan, näin teet molemmille kahdelle kulmalle, yhtä suuret olkoot ne. Ja pylväitä tulee olemaan kahdeksan, ja niiden jalustat hopeiset kuusitoista, kaksi jalustaa yhdelle pylväälle sen molempiin osiin, ja kaksi jalustaa yhdelle pylväälle. Ja sinä teet salvat lahoamattomasta puusta, viisi teltan

yhdelle sivulle. Ja viisi salpalukkoa toiselle sivulle teltan pylväälle, ja viisi salpalukkoa teltan takasivun pylväälle, joka on mereen päin. Ja keskimmainen tanko pilarien välissä ulottukoon yhdestä sivusta toiseen sivuun. Ja pylväät sinä päällystät kullalla, ja renkaat sinä teet kultaisiksi, joihin sinä työnnät tangot, ja tangot sinä päällystät kullalla. Ja sinä pystytät teltan sen muodon mukaan, joka on näytetty sinulle vuorella.

Ja sinä teet verhon sinisestä ja purppurasta ja kierretystä helakanpunaisesta ja kudotusta hienosta pellavasta, kudottu työ, teet sen kerubeja kuvaten. Ja sinä asetat sen neljän lahoamattoman, kullalla päällystetyn pylvään päälle, ja niiden päätykappaleet ovat kultaiset, ja niiden neljä jalustaa ovat hopeaiset. Ja sinä asetat verhon patsaiden päälle, ja sinä tuot sinne verhon sisäpuolelle todistuksen arkin, ja verho erottaa teille pyhän ja kaikkeinpyhimmän. Ja sinä peität verholla todistuksen arkin kaikkeinpyhimmässä. Ja sinä asetat pöydän verhon ulkopuolelle, ja lampunjalan pöydän vastapäätä teltan eteläiselle puolelle, ja pöydän sinä asetat teltan pohjoiselle puolelle. Ja sinä teet peitteen teltan ovelle sinisestä ja purppurasta ja karmiinista kierretystä ja hienopellavaasta kierretystä, kirjailijan työtä. Ja sinä teet verhoon viisi pylvästä ja päällystät ne kullalla, ja niiden pääkappaleet ovat kultaiset, ja sinä valat niille viisi pronssijalustaa.

Ja sinä teet alttarin lahoamattomasta puusta, viisi kyynärää pituudeltaan ja viisi kyynärää leveydeltään, neliön muotoinen tulee alttari olemaan, ja kolme kyynärää korkeudeltaan. Ja sinä teet sarvet neljän kulman päälle, siitä tulevat sarvet, ja sinä peität ne pronssilla. Ja sinä teet reunuksen alttarille ja sen peitteen ja sen maljat ja sen lihahaarukat ja sen hiiliastian, ja kaikki sen astiat sinä teet pronssista. Ja sinä teet sille verkkokuvioisen pronssisen arinan, ja sinä teet arinaan neljä pronssirengas ta sen neljän sivun alle. Ja sinä asetat ne alttarin ritilän alle alhaalta, mutta ritilä ulottuu alttarin puoleen väliin. Ja sinä teet alttarille kantokorot lahoamattomasta puusta ja päällystät ne pronssilla. Ja sinä tuot kantokorot renkaisiin, ja olkoot kantokorot alttarin sivuilla sitä kannettaessa. Ontoksi ja saumattomaksi teet sen, sen mukaan kuin sinulle näytettiin vuorella, niin teet sen. Ja sinä teet pihan teltalle, eteläpuolelle verhot pihaan hienosta kierretystä pellavasta, pituus sata kyynärää yhdelle puolelle. Ja niiden pylväät kaksikymmentä, ja niiden jalustat kaksikymmentä pronssista, ja niiden renkaat ja koukut hopeasta. Näin itäpuolella verhot olivat sata kyynärää pitkät, ja niiden pylväitä oli kaksikymmentä, ja niiden jalustoja kaksikymmentä pronssista, ja pylväiden renkaat ja koukut, ja niiden jalustat oli päällystetty hopealla. Mutta pihan leveys meren puolella: verhot viisikymmentä kyynärää, niiden pylväät kymmenen ja niiden jalustat kymmenen. Ja pihan leveys etelään päin: verhot viisikymmentä kyynärää, niiden pylväät kymmenen ja niiden jalustat kymmenen. Ja viisitoista kyynärää oli verhojen korkeus yhdellä sivulla, niiden pylväät kolme ja niiden jalustat kolme. Ja toinen puoli viisitoista kyynärää,

verhojen korkeus, niiden pylvää kolme ja niiden perustukset kolme. Ja pihan portille peite, kaksikymmentä kyynärää korkea, sinisestä, purppurasta ja helakanpunaisesta kierretystä langasta sekä hienosta kierretystä pellavasta kirjailijan kirjavoimin työnä, niiden pylvää neljä ja niiden jalustat neljä. Kaikki pihan pilarit ympärillä olivat päällystetyt hopealla, ja niiden pääkappaleet olivat hopeiset ja niiden jalustat pronssiset. Esipihan pituus oli sata sataan, ja leveys viisikymmentä viiteenkymmeneen, ja korkeus viisi kyynärää kierretystä hienosta pellavasta, ja niiden jalustat olivat pronssiset. Ja koko rakennelma ja kaikki työkalut ja pihan vaarnat olivat pronssia.

Ja sinä käske Israelin pojille, että he ottakoot sinulle öljyä oliiveista, puristamatonta, puhdasta, hakattua, valoon polttaakseen, jotta lamppu palaisi jatkuvasti. Todistuksen teltassa, liiton päällä olevan verhon ulkopuolella, Aaron ja hänen poikansa polttavat sen illasta aamuhun asti Herran edessä, ikuisena säädöksenä teidän sukupolvillenne Israelin poikien joukosta.

28

Ja sinä tuo lähellesi Aaron, veljesi, ja hänen poikansa Israelin poikien joukosta pappeina toimimaan minulle: Aaron ja Nadab ja Abiud ja Eleasar ja Itamar, Aaronin pojat. Ja sinä teet pyhän viitta veljellesi Aaronille kunniaksi ja kirkkaudeksi. Ja sinä puhu kaikille mieleltään viisaille, jotka minä täytin viisauden ja

ymmärryksen hengellä, ja he tekevät pyhän viitta Aaronille pyhää varten, jossa hän toimittaa pappeutta minulle. Ja nämä ovat ne vaatteet, jotka he tekevät: rintakilpi ja hartiakappaleen ja pitkä viitta ja kudottu tunika ja turbaani ja vyö, ja he tekevät pyhät vaatteet Aaronille ja hänen pojilleen, jotta he toimisivat pappeina minulle. Ja he ottavat kultan ja hyasintin ja purppuran ja helakanpunaisen ja hienopellavan. Ja he tekevät olkakappaleen kierretystä hienosta pellavasta, kudotun kirjailijan työnä. Kaksi olkakappaletta, jotka yhdistävät toisiinsa, tulevat olemaan hänelle sovitettuina kahden osan päällä. Ja olkapääkappaleiden kangas, joka on sen päällä, tulee olemaan sen tekemisen mukaan samasta materiaalista: puhtaasta kullasta, sinisestä, purppurasta, helakanpunaisesta kehrätystä langasta ja kierretystä hienosta pellavasta. Ja sinä otat ne kaksi smaragdikiveä, ja sinä kaiverrat niihin Israelin poikien nimet. Kuusi nimeä yhdellä kivellä ja kuusi jäljellä olevaa nimeä toisella kivellä heidän sukupolviensa mukaan. Kivenhakkaajan taiteen työnä, sinettikaiveruksena kaiverrat ne kaksi kiveä Israelin poikien nimillä. Ja sinä asetat ne kaksi kiveä efodin hartioille, kivet ovat muistomerkkeinä Israelin pojille, ja Aaron kantaa Israelin poikien nimet Herran edessä kahdella hartiallaan muistomerkkinä heistä. Ja sinä teet olkakappaleet puhtaasta kullasta. Ja sinä teet kaksi hapsuketjua puhtaasta kullasta, kudottuina kukkiin, punomistyönä, ja sinä asetat punotut hapsuketjut olkakappaleiden päälle, niiden olkakappaleiden mukaisesti edestä.

Ja sinä teet tuomioiden rintakilven, kirjailijan työn, efodin

rytmin mukaan sinä teet sen kullasta ja sinisestä ja purppurasta ja kierretystä helakanpunaisesta ja kierretystä pellavasta. Teet sen neliömäiseksi, se tulee olemaan kaksinkertainen, vaaksan mittainen on sen pituus ja vaaksan mittainen leveys. Ja sinä kudot siihen kiviin asetetun kankaan neljään riviin, ensimmäinen rivi kiviä tulee olemaan sardiini, topaasi ja smaragdi. Ja toinen rivi: hiili, safiiri ja jaspis. Ja kolmas rivi: ligurium, akaatti, ametisti. Ja neljäs rivi: krysoliitti, berylli ja onyks, kullalla peitetyt, kultaan sidotut, olkoot heidän rivinsä mukaan. Ja kivet olkoot Israelin poikien nimistä, kaksitoista heidän nimiensä mukaan, sinettikaiverroksia, kukin nimen mukaan, kaksitoista heimoa varten. Ja sinä teet oraakkelin päälle yhteen punottuja rihmoja, ketjumaista työtä puhtaasta kullasta. Ja Aaron ottaa Israelin poikien nimet tuomion rintakilven päällä rintansa päällä mennessään pyhään muistoksi Jumalan edessä. Ja sinä asetat tuomion rintakilven päälle ilmoituksen ja totuuden, ja se tulee olemaan Aaronin rinnalla, kun hän menee pyhään Herran eteen, ja Aaron kantaa Israelin poikien tuomiot rinnallaan Herran edessä alati. Ja sinä teet kokonaisen sinisen pitkän alusvaatteen. Ja aukon reunus tulee olemaan sen keskellä, ja sillä tulee olemaan reuna ympärillä aukkoa, kudotun työnä, liitos yhteen kudottuna siitä, jotta se ei repeäisi. Ja sinä teet tunikan reunuksen alle, alhaalta, ikään kuin kukkivan granaattiomenan, pieniä granaattimenoita sinisestä, purppurasta ja helakanpunaisesta kehrätystä langasta ja hienosta kierretystä pellavasta tunikan reunuksen alle ympäriinsä, samalla tavalla pieniä kultaisia granaattimenoita ja kelloja näiden väliin ympärinsä. Kultaisen

granaattiomenan vieressä dodona ja kukkakuvio alustunikaan reunuksessa ympäriinsä, Ja Aaronin ääni tulee olemaan kuuluva hänen palvellessaan, kun hän menee sisään pyhään Herran eteen ja kun hän menee ulos, jotta hän ei kuolisi. Ja sinä teet puhtaan kultaisen levyn, ja sinä kaiverrat siihen sinetin kaiverruksen: Herran Pyhäkkö. Ja sinä asetat sen kierretyn sinihyasintin päälle, ja se on oleva turbaanin päällä, turbaanin etupuolella se on oleva. Ja se tulee olemaan Aaronin otsalla, ja Aaron ottaa pois pyhien synnit, niin monet kuin Israelin pojat pyhittäisivät kaikista heidän pyhien lahjoistaan, ja se tulee olemaan Aaronin otsalla alati, hyväksyttävä heille Herran edessä.

Ja ihokkien koristeet hienosta pellavasta, ja teet hienopellavaisen turbaanin ja vyön teet kirjailijan työtä. Ja Aaronin pojille teet tunikat ja vyöt, ja teet heille turbaanit kunniaksi ja kirkkaudeksi. Ja sinä puet ne Aaronin, veljesi, ylle ja hänen poikansa hänen kanssaan, ja sinä voitelet heidät, ja sinä täytät heidän kätensä, ja sinä pyhität heidät, jotta he palvelisivat minulle pappeina. Ja teet heille pellavaiset housut peittämään heidän ruumiinsa alastomuuden vyötäröstä reisiin saakka. Ja Aaron tulee pitämään ne ja hänen poikansa, aina kun he menevät sisään todistuksen teltaan tai aina kun he lähestyvät palvelemaan pyhän alttarilla, eivätkä he tuo itsensä päälle syntiä, jotta he eivät kuolisi. Ikuinen säädös hänelle ja hänen siemenelleen hänen jälkeensä.

Ja nämä ovat ne, jotka teet heille: pyhität heidät, niin että he palvelevat minua pappeina. Otat vasikan nautakarjasta yhden ja kaksi virheetöntä pässiä, ja happamattomat leivät sekoitettuna öljyyn ja happamattomat ohukaistut voideltuna öljyyn – hienosta vehnä jauhoista teet ne. Ja asetat ne yhteen koriin, ja tuot ne korin kanssa sekä vasikan ja kaksi pässiä. Ja Aaronin ja hänen poikansa sinun tulee tuoda todistuksen teltan ovelle ja pestä heidät vedessä. Ja otettuasi vaatteet, puet veljesi Aaronin pitkään ihokkaan, olkakappaleen ja rintakilven, ja liität hänelle rintakilven olkakappaleen kanssa. Ja sinä asetat turbaanin hänen päänsä päälle, ja sinä asetat pyhän levyn turbaanin päälle. Ja sinä otat voiteluöljyn ja kaadot sen hänen päänsä päälle, ja sinä voitelet hänet. Ja sinä tuot hänen poikansa ja puetat heidät tunikoihin. Ja sinä vyötät heidät vyöillä ja asetat heidän ympärilleen turbaanit, ja heille tulee olemaan pappeus minulle ikuisiksi ajoiksi, ja sinä pyhität Aaronin kädet ja hänen poikiensa kädet. Ja sinun tulee tuoda vasikka todistuksen teltan ovelle, ja Aaron ja hänen poikansa asettavat kätensä vasikan pään päälle Herran edessä, todistuksen teltan oven ääressä. Ja sinä teuraat vasikan Herran edessä, todistuksen teltan ovien luona. Ja sinä otat vasikan verestä ja asetat sitä alttarin sarvien päälle sormellasi, mutta kaiken jäljelle jäävän veren sinä kaadaat alttarin perustuksen viereen. Ja sinä otat kaiken rasvan, joka on vatsan päällä, ja maksan lohkon, ja kaksi munuaista, ja rasvan, joka on niiden päällä, ja asetat ne alttarille. Mutta

vasikan lihat, nahka ja lanta poltat tulella leirin ulkopuolella, sillä se on syntiuhri.

Ja sinä otat sen yhden pässin, ja Aaron ja hänen poikansa asettavat kätensä pässin pään päälle. Ja sinä teurastat hänet, ja otettuasi veren sinä kaadat sen alttarin ympärille. Ja pässin sinä leikkaat kahtia raajojen mukaan, ja peset sisälmykset ja jalat vedellä, ja asetat ne puolikkaiden päälle pään kanssa. Ja sinä tulet uhraamaan kokonaisen pässin alttarilla polttouhrina Herralle hyvän tuoksun tuoksuiksi; se on suitsutus Herralle. Ja sinä otat toisen pässin, ja Aaron ja hänen poikansa asettavat kätensä pässin pään päälle. Ja sinä teurastat hänet, ja sinä otat hänen verensä ja asetat sitä Aaronin oikean korvan läppään ja oikean käden kärkeen ja oikean jalan kärkeen, ja hänen poikiensa oikeiden korvien läppiin ja heidän oikeiden käsiensä kärkiin ja heidän oikeiden jalkojensa kärkiin. Ja sinä otat verta alttarilta ja voiteluöljyä, ja sinä pirskutat Aaronin päälle ja hänen vaatteensa päälle, ja hänen poikiensa päälle ja hänen poikiensa vaatteiden päälle hänen kanssaan, ja hän tulee pyhitetyksi ja hänen vaatteensa, ja hänen poikansa ja hänen poikiensa vaatteet hänen kanssaan, mutta pässin veren sinä vuodatat alttarin ympäri. Ja sinä otat pässistä sen rasvan ja rasvan, joka peittää vatsan, ja maksan lohkon ja kaksi munuaista ja niiden päällä olevan rasvan ja oikean lavan, sillä tämä on vihkimys. Ja yhden leivän öljystä ja yhden kakun happamattomien leipien korista, jotka on asetettu Herran eteen. Ja sinä asetat ne kaikki Aaronin käsiin ja hänen poikiensa käsiin, ja erotat ne uhrilahjaksi Herran edessä. Ja sinä otat ne

heidän käsistään, ja sinä uhraat ne polttouhrialttarilla hyväntuoksuiseksi tuoksuksi Herran edessä, se on uhrilahja Herralle. Ja sinä otat rintaliha vihkimispässistä, joka on Aaronin, ja erotat sen erityislahjaksi Herran edessä, ja se on sinun osuutesi. Ja sinä pyhität rintaliha-uhrilahjan ja poisto-uhrin käsivarren, joka on erotettu ja joka on otettu pois vihkimisen pässistä, Aaronilta ja hänen pojiltaan. Ja Aaronille ja hänen pojilleen tulee olemaan ikuinen laki Israelin pojilta, sillä tämä on erillisuhri, ja uhrilahja tulee olemaan Israelin pojilta, Israelin poikien pelastusuhreista, uhrilahja Herralle.

Ja pyhän vihkikaava, joka on Aaronin, tulee olemaan hänen pojillaan hänen jälkeensä, että heidät voideltaisiin siihen puettuina ja heidän kätensä pyhitettäisiin. Seitsemän päivää pukee ne päälleen se pappi hänen pojistaan, joka tulee hänen sijaansa todistuksen teltaan palvelemaan pyhissä. Ja otat vihkimisen pässin, ja keität lihan pyhässä paikassa. Ja Aaron ja hänen poikansa syövät pässin lihan ja leivät, jotka ovat korissa, todistuksen teltan ovien luona. He syövät ne, joilla heidät pyhitettiin täydelliseksi tehdäkseen heidän kätensä ja pyhittääkseen heidät, ja muukalainen ei syö niistä, sillä ne ovat pyhiä. Jos mutta jätetään lihasta vihkimysuhrin ja leivistä aamuun asti, poltat jäljelle jääneet tulella; sitä ei saa syödä, sillä se on pyhäksi erotettu.

Ja sinä teet Aaronille ja hänen pojilleen näin kaiken mukaan, minkä minä käskin sinulle: seitsemän päivää sinä pyhität heidän kätensä. Ja teet synnivasikan puhdistuksen päivänä, ja

puhdistat alttarin pyhittäessäsi sen, ja voitelet sen pyhittääksesi sen. Seitsemän päivää sinä puhdistaat alttarin ja pyhität sen, ja alttarista tulee kaikkein pyhin, jokainen joka koskettaa alttariin, pyhitetään. Ja nämä ovat ne, jotka sinä teet alttarilla: vuoden ikäiset tahrattomat karitsat, kaksi päivässä, jatkuvasti alttarilla, jatkuva uhri.

Yhden karitsan teet aamulla, ja toisen karitsan teet illalla. Ja kymmenesosa hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn, neljännes hiniä, ja juomauhri, neljännes hiniä viiniä, yhdelle karitsalle. Ja toisen karitsan teet illalla aamun uhrin ja sen juomauhrin mukaan, teet sen hyväntuoksuiseksi uhrilahjaksi Herralle. Jatkuva uhri teidän sukupolvillenne, todistuksen teltan ovella Herran edessä, jossa tulen tunnetuksi sinulle sieltä, niin että voin puhua sinulle. Ja minä määrään siellä Israelin pojille, ja minut pyhitetään kunniassani. Ja minä pyhitän todistuksen teltan ja alttarin, ja minä pyhitän Aaronin ja hänen poikansa palvelemaan minulle pappeina. Ja minua kutsutaan avuksi Israelin lasten keskuudessa, ja minä olen heidän Jumalansa. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, heidän Jumalansa, joka johdin heidät ulos Egyptin maasta, tullakseni kutsutuksi heidän luokseen ja ollakseni heidän Jumalansa.

30

Ja sinä teet suitsutusalttarin lahoamattomasta puusta. Ja teet sen kyynärän pituiseksi ja kyynärän leveäksi, neliö se tulee

olemaan, ja kaksi kyynärää korkea, siitä tulevat olemaan sen sarvet. Ja sinä päällystät puhtaalla kullalla sen ritilän ja sen seinät ympärillä ja sen sarvet, ja teet sille kultaisen kierretyn reunuksen ympärillä. Ja teet kaksi puhdasta kultaista rengasta kierretyn reunuksen alle molempiin sivuihin, ja ne toimivat pidikkeinä sauvoille, jotta sen voi kantaa niillä. Ja sinä teet kantokorot lahoamattomasta puusta, ja sinä päällystät ne kullalla. Ja sinä asetat sen verhon eteen, joka on todistusten arkun päällä, jossa minä ilmoitan itseni sinulle. Ja Aaron polttaa sen päällä hienoa yhdistettyä suitsutusta joka aamu, kun hän hoitaa lamppuja, hän polttaa suitsutusta sen päällä. Ja aina kun Aaron sytyttää lampput myöhään, hän polttaa suitsutusta sen päällä. Jatkuva suitsutus alati Herran edessä heidän sukupolvilleen. Ja hän ei tuo sen päälle toista suitsutusta, uhrilahjaa tai uhria, eikä sinä kaada sen päälle juomauhria. Ja Aaron toimittaa sovituksen sen sarvilla kerran vuodessa puhdistuksen verellä; hän puhdistaa sen heidän sukupolvilleen, se on kaikkein pyhin Herralle.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Jos otat Israelin poikien väestönlaskennan heidän tarkastuksessaan, ja kukin antaa lunnasmaksun sielustaan Herralle, niin ei tule olemaan heissä lankeemusta heidän tarkastuksessaan. Ja tämä on se, minkä antavat kaikki ne, jotka kulkevat läpi tarkastuksen: puolet didrakmasta, joka on pyhän didrakman mukaan, kaksikymmentä obolia didrakma, ja puolet didrakmasta on uhrilahja Herralle. Jokainen kaksikymmentävuotias ja sitä vanhempi, joka tulee katselmukseen, antakoon lahjoituksen

Herralle. Rikas ei lisää, eikä köyhä vähennä puolesta didrakmasta antaessaan maksun Herralle sovittaakseen sielunne. Ja sinä otat hopean maksun Israelin pojilta ja annat sen todistuksen teltan palvelukseen, ja se tulee Israelin pojille muistomerkiksi Herran edessä sovittamaan teidän sielujenne puolesta. Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Tee pronssiinen allas ja sille pronssiinen jalusta pesemistä varten, ja sinun tulee asettaa se todistuksen teltan ja alttarin väliin, ja sinun tulee kaataa siihen vettä. Ja Aaron ja hänen poikansa pesevät siitä kätensä ja jalkansa vedellä. Aina kun he menevät sisään todistuksen telttaan, he pesevät itsensä vedellä eivätkä kuole, kun he lähestyvät alttaria palvelemaan ja uhratakseen polttouhrit Herralle. Heidän tulee pestä kätensä ja jalkansa vedellä, kun he tulevat todistuksen telttaan, heidän tulee pestä vedellä, jotta he eivät kuolisi, ja se tulee olemaan heille ikuinen säädös, hänelle ja hänen sukupolvilleen hänen jälkeensä. Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Ja sinä ota mausteet, valitun mirhankukka viisisataa sikliä, ja tuoksuva kanelia puolet tästä kaksisataa viisikymmentä, ja tuoksuva ruokoa kaksisataa viisikymmentä, ja iiriksestä viisisataa pyhän siklejä ja öljyä oliiveista hin. Ja sinä teet sen pyhäksi voiteluöljyksi, voiteentekijän taidolla valmistetuksi voiteeksi, pyhä voiteluöljy se tulee olemaan. Ja sinä voitelet sillä todistuksen teltan ja todistuksen arkin ja kaikki sen astiat. ja lampunjalan ja kaikki sen astiat ja suitsutusalttarin ja polttouhrien alttari ja kaikki sen astiat, ja pöytä ja kaikki sen astiat, ja allas. Ja sinä pyhität ne, ja ne tulevat kaikkein pyhimmiksi; jokainen, joka koskettaa niihin, pyhitetään. Ja Aaronin ja hänen poikansa sinun tulee voidella ja

pyhittää heidät palvelemaan minulle pappeina. Ja Israelin pojille sinun tulee puhua sanoen: pyhä voiteluöljy tulee olemaan tämä teille teidän sukupolvianne varten. Ihmisen lihalle ei sitä voidella, ja tämän koostumuksen mukaan te ette tee itsellenne samoin, pyhä se on, ja pyhäkkö se tulee olemaan teille. Kuka tahansa tekee samoin, ja kuka tahansa antaa siitä vieraalle, hävitetään hänen kansastaan.

Ja Herra sanoi Moosekselle: ota itsellesi mausteet, mirha, onyks, galbanum makeuden ja läpinäkyvä suitsuke, yhtä suuri osuus kutakin tulee olemaan. Ja he tekevät siihen suitsuketta, voiteensekoittajan työtä, sekoitettua, puhdasta ja pyhää. Ja sinä hakkaat näistä hienoksi ja asetat sen todistusten eteen todistuksen teltaan, josta minä ilmoitan itseni sinulle. Pyhien pyhä tulee olemaan teille tämä suitsuke. Tämän koostumuksen mukaan ette saa tehdä sitä itsellenne, sen tulee olla teille pyhä Herralle, Kuka tahansa tekee samoin, niin että haistelee sitä, hävitetään hänen kansastaan.

31

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Katso, olen kutsunut nimeltä Besalelin, Urin pojan, Hoorin pojan, Juudan heimosta. Ja täytin hänet jumalallisella hengellä viisautta, ymmärrystä ja tietoa varten ajattelemaan jokaisessa teossa. ja suunnitella, työstää kultaa ja hopeaa ja pronssia ja hyasintinsinistä ja purppuraa ja kehrättyä karmiinia, Ja kivenveistossa ja

puusepäntyössä, työskennellä kaikissa töissä. Ja minä annoin hänet ja Eliabin, Ahisamachin pojan, Danin heimosta, ja jokaiselle ymmärtäväiselle sydämelle olen antanut ymmärryksen, Ja he tekevät kaiken, minkä minä käskin sinulle: todistuksen teltan ja liiton arkin ja armonistuimen, joka on sen päällä, ja teltan kalustuksen. ja alttarit, ja pöydän ja kaikki sen astiat, ja puhtaan lampunjalan ja kaikki sen astiat Ja altaan ja sen alustan, Ja Aaronin palvelusvaatteet ja hänen poikiensa vaatteet pappeina palvelemista varten minulle, ja voiteluöljyn ja pyhän suitsutuksen koostumuksen, kaiken sen mukaan mitä minä käskin sinulle, he tekevät.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Ja sinä käske Israelin pojille sanoen: Katsokaa, ja te tulette noudattamaan minun sapattejani, se on merkki minun ja teidän välillänne teidän sukupolviinne, jotta tietäisitte, että minä olen Herra, joka pyhitän teidät. Ja teidän tulee pitää sapatit, koska tämä on pyhä Herralle teille. Joka häpäisee sen, kuolemalla kuoletetaan. Jokainen, joka tekee siinä työtä, se sielu hävitetään hänen kansansa keskeltä. Kuutena päivänä sinä teet työt, mutta seitsemäntenä päivänä on sapatit, pyhä lepo Herralle; jokainen, joka tekee työtä seitsemäntenä päivänä, tapetaan. Ja Israelin pojat pitävät sapatteja noudattaen niitä sukupolvesta sukupolveen. Ikuinen liitto minun ja Israelin poikien välillä, ikuinen merkki minussa, sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan, ja seitsemäntenä päivänä hän lepäsi ja lakkasi. Ja hän antoi Moosekselle, kun hän lopetti puhumisen hänelle Siinain vuorella, kaksi todistuksen taulua, kivitaulut, jotka oli kirjoitettu

Jumalan sormella.

32

Ja kun kansa näki, että Mooses viivästyí laskeutumasta vuorelta, kansa kokoontui Aaronin luo ja sanoi hänelle: Nouse ja tee meille jumalia, jotka kulkevat edellámme, sillä tämä Mooses, se mies, joka johdatti meidät ulos Egyptin maasta, emme tiedä, mikä on hänelle tapahtunut. Ja Aaron sanoo heille: Ottakaa pois ne kultaiset korvarenkaat, jotka ovat teidán vaimojenne ja tyttárienne korvissa, ja tuokaa ne minulle. Ja koko kansa riisui pois kultaiset korvarenkaat korvistaan ja toi ne Aaronille. Ja hän otti vastaan heidán käsistään ja muotoili ne piirtimellä ja teki niistä valetun vasikan, ja sanoi: Nämä ovat sinun jumalasi, Israel, jotka toivat sinut ylös Egyptin maasta. Ja nähtyään Aaron rakensi alttarin sen eteen, ja Aaron julisti sanoen: Herran juhla on huomenna. Ja noustuaan varhain seuraavana päivänä hän uhrasi polttouhreja ja toi pelastusuhrin, ja kansa istui syömään ja juomaan, ja he nousivat leikkimään.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen: Mene nopeasti, astu alas täältä, sillä sinun kansasi, jonka johdatit ulos Egyptin maasta, on rikkonut lakia. He rikkoivat nopeasti sen tien, jonka käskin heille, tekivät itselleen vasikan ja ovat kumartaneet sitä ja uhranneet sille ja sanoivat: Nämä ovat sinun jumalasi, Israel, jotka toivat sinut ylös Egyptin maasta. Ja nyt salli minun, ja vihastuen heihin, tuhoan heidät ja teen sinusta suuren

kansakunnan. Ja Mooses anoi Herran Jumalan edessä ja sanoi: Miksi, Herra, vihastut vihalla kansaasi, jonka johdatit ulos Egyptin maasta suuressa voimassa ja korkealla käsivarrellasi? Etteivät egyptiläiset koskaan sanoisi: Pahuudella hän johdatti heidät ulos tappaakseen heidät vuorilla ja tuhotakseen heidät maan päältä. Lakkaa vihastasi ja kiivaudestasi, ja ole armollinen kansasi pahuudelle. Muistaen Aabrahamia ja Iisakia ja Jaakobia, sinun palvelijoitasi, joille vanhoit itsesi kautta ja puhuit heille sanoen: Moninkertaistan teidän siemenenne kuin taivaan tähdet lukumäärältään, ja kaiken tämän maan, jonka sanoit antaa heille, ja he tulevat omistamaan sen ikuisesti. Ja Herra lepytettiin säilyttämään kansansa.

Ja Mooses kääntyi takaisin ja tuli alas vuorelta, ja kaksi todistuksen taulua oli hänen käsissään, kivitaulut, jotka oli kirjoitettu molemmilta puolilta, toiselta ja toiselta puolelta ne oli kirjoitettu. Ja taulut olivat Jumalan työtä, ja kirjoitus oli Jumalan kirjoitusta, kaiverrettuna tauluihin. Ja kuultuaan Joosua kansan huutavan äänen, hän sanoo Moosekselle: Sodan ääni leirissä. Ja hän sanoo: Ei ole niiden ääntä, jotka johtavat voimalla, eikä niiden ääntä, jotka johtavat pakoon, vaan niiden äänen, jotka johtavat viinin, minä kuulen.

Ja kun hän lähestyi leiriä, hän näki vasikan ja tanssit, ja vihastuttuaan Mooses heitti kaksi taulua käsistään ja murskasi ne vuoren juurella, Ja otettuaan vasikan, jonka he olivat tehneet, hän poltti sen tulesa, ja jauhoi sen hienoksi, ja sirotteli sen veteen, ja antoi sen juotavaksi Israelin pojille. Ja Mooses sanoi

Aaronille: Mitä tämä kansa teki sinulle, että toit heidän päälleen suuren synnin? Ja Aaron sanoi Moosekselle: Älä ole vihainen, herra, sillä sinä tiedät tämän kansan kiihkon. He sanovat minulle: Tee meille jumalia, jotka kulkevat edellämme, sillä tämä Mooses, se mies, joka johdatti meidät ulos Egyptistä – emme tiedä, mitä hänelle on tapahtunut. Ja sanoin heille: Jos joillakin on kultakoruja, ottakaa ne pois. Ja he antoivat ne minulle, ja heitin ne tuleen, ja tuli ulos tämä vasikka. Ja kun Mooses näki, että kansa oli hajotettu, sillä Aaron oli hajottanut heidät ilon lähteeksi heidän vastustajilleen. Mooses seisoi leirin portilla ja sanoi: Kuka on Herran puolella? Tulkoon minun luokseni. Silloin kokoontuivat hänen luokseen kaikki Leevin pojat. Ja hän sanoo heille: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Asettakaa kukin oma miekkansa reidellenne ja kulkekaa läpi ja palatkaa portilta portille leirin kautta, ja tappakaa kukin veljensä ja kukin lähimmäisensä ja kukin läheisensä. Ja Leevin pojat tekivät, kuten Mooses heille puhui, ja kansasta kaatui sinä päivänä kolmetuhatta miestä. Ja Mooses sanoi heille: Olette pyhittäneet itsenne tänään Herralle, kukin poikansa tai veljensä kautta, jotta teille annettaisiin siunaus.

Ja tapahtui seuraavana päivänä, että Mooses sanoi kansalle: Te olette tehneet suuren synnin, ja nyt minä nousen Jumalan luo, jotta tekisin sovituksen teidän syntinne puolesta. Mooses palasi Herran luo ja sanoi: Anon, Herra, tämä kansa on tehnyt suuren synnin, ja he tekivät itselleen kultaisia jumalia. Ja nyt, jos tosiaan annat heille heidän syntinsä anteeksi, anna anteeksi, mutta jos et, pyyhi minut pois kirjastasi, jonka olet kirjoittanut.

Ja Herra sanoi Moosekselle: Jos joku on tehnyt syntiä minun edessäni, minä pyyhin hänet pois minun kirjastani. Mutta nyt mene, astu alas ja johda tämä kansa siihen paikkaan, jonka sanoin sinulle. Katso, minun enkelini kulkee sinun edellä. Mutta sinä päivänä, jona minä rankaisen, tuon heidän päällensä heidän syntinsä. Ja Herra löi kansaa vasikan tekemisen tähden, jonka Aaron oli tehnyt.

33

Ja Herra sanoi Moosekselle: Mene edellä, nouse ylös täältä sinä ja sinun kansasi, jotka toivat ulos Egyptin maasta, siihen maahan, jonka vannoin Aabrahamille ja Iisakille ja Jaakobille sanoen: Teidän siemenellenne minä annan sen. Ja minä lähetän sanansaattajani sinun edelläsi, ja hän karkottaa amorilaisen, heettiläisen, perissiläisen, girkasilaisen, hivviläisen, jebusilaisen ja kanaanilaisen. Ja minä vien sinut maahan, joka virtaa maitoa ja hunajaa, mutta en minä nouse kanssasi, koska sinä olet niskakas kansa, jotten kuluttaisi sinua matkalla. Ja kuultuaan tämän pahan sanan, kansa suri syvästi. Ja Herra sanoi Israelin pojille: Te olette niskakansan kansa. Katsokaa, etten tuo toista iskua teidän päällenne ja kuluta teitänne. Nyt siis riisukaa mielipiteidenne vaatteet ja maailma, ja minä näytän sinulle, mitä teen sinulle. Ja Israelin pojat ottivat pois koristeen ja vaatteen Hoorebin vuorelta. Ja Mooses otti telttansa ja pystytti sen leirin ulkopuolelle, kauas leiristä, ja sitä kutsuttiin Todistuksen teltaksi, ja tapahtui, että jokainen, joka etsi Herraa,

meni ulos telttaan, joka oli leirin ulkopuolella. Kun Mooses oli menossa sisään telttaan leirin ulkopuolella, kaikki kansa seisoivat katsellen, kukin oman telttansa ovella, ja he tarkkailivat Moosesta poistuvan, kunnes hän meni sisään telttaan. Kun Mooses oli mennyt telttaan, laskeutui pilvenpatsas ja pysähtyi teltan ovelle, ja puhui Moosekselle, Ja hän puhui Moosekselle. Kaikki kansa näki pilvenpylvään seisovan teltan ovella, ja kaikki kansa nousi seisomaan ja kumarsi kukin oman telttansa ovelta. Ja Herra puhui Moosekselle kasvoista kasvoihin, niin kuin joku puhuu omalle ystävälleen, ja hän palasi leiriin, mutta palvelija Joosua, Nunin poika, nuori mies, ei lähtenyt ulos teltasta.

Ja Mooses sanoi Herralle: Katso, sinä sanot minulle: Vie tämä kansa ylös, mutta sinä et ole ilmoittanut minulle, kenet lähetät minun kanssani. Kuitenkin sinä sanoit minulle: Tunnen sinut kaikkien joukosta, ja sinulla on armo minun edessäni. Jos siis olen löytänyt armoa sinun edessäsi, ilmoita minulle itsesi, että selvästi näkisin sinut, jotta olisin löytänyt armoa sinun edessäsi, ja jotta tietäisin, että sinun kansasi on tämä suuri kansakunta. Ja hän sanoo: Minä itse menen edellä sinua, ja annan sinulle levon. Ja hän sanoo hänelle: Jos et sinä itse kulje mukana, älä johda minua pois täältä. Ja kuinka todella tulee tunnetuksi, että minä ja sinun kansasi olemme löytäneet suosion sinun edessäsi, ellei sinä kulje kanssamme? Ja minä ja sinun kansasi tulemme kirkastetuksi kaikkien kansakuntien joukossa, niin monien kuin maan päällä on. Ja Herra sanoi Moosekselle: Myös tämän sanan, jonka olet puhunut, minä teen, sillä olet löytänyt armon minun edessäni, ja minä tunnen sinut kaikkien joukosta. Ja hän sanoo:

Paljasta itsesi minulle. Ja hän sanoi: Minä kuljen ohitsesi ensin kunniassani, ja kutsun nimelläni, Herra, sinun edessäsi, ja armahdän ketä armahdankin, ja säälin ketä säälinkin. Ja hän sanoi: Et voi nähdä minun kasvojani, sillä ihminen ei voi nähdä minun kasvojani ja jäädä eloon. Ja Herra sanoi: Katso, on paikka minun vierelläni; seiso tuolla kalliolla. Kun minun kunniani menee ohi, asetan sinut kallion halkeamaan ja peitän sinut kädelläni, kunnes olen mennyt ohi. Ja poistan käteni, ja sitten näet selkäpuoleni, mutta kasvojani ei nähdä sinulle.

34

Ja Herra sanoi Moosekselle: Veistä itsellesi kaksi kivitaulua, kuten ne ensimmäisetkin, ja nouse minun luokseni vuorelle, ja minä kirjoitan tauluihin ne sanat, jotka olivat niissä ensimmäisissä tauluissa, jotka murskasit. Ja ole valmis aamuksi, ja nouse Siinain vuorelle, ja seiso minulle siellä vuoren huipulla. Ja älköön kukaan nousko ylös kanssasi, äläkä ketään nähtäköön koko vuorella, ja lampaat ja härät älkööt laiduntako tuon vuoren lähellä. Ja hän veisti kaksi kivitaulua, aivan kuten ensimmäisetkin, ja varhain noustuaan Mooses nousi Siinain vuorelle, niin kuin Herra oli käskennyt häntä, ja Mooses otti mukaansa ne kaksi kivitaulua. Ja Herra tuli alas pilvessä, ja seisoi hänen vieressään siellä, ja kutsui Herran nimellä. Ja Herra kulki hänen kasvonsa edessä ohi, ja Herra Jumala kutsui: armollinen ja laupias, pitkämielinen ja runsasarmoinen ja tosi. Ja vanhurskautta säilyttävä ja armoa osoittava tuhansiin,

poistava laittomuudet, vääryyttä ja syntejä, mutta ei puhdistaa syyllistä, vaan tuo isien laittomuudet lasten päälle ja lasten lasten päälle kolmanteen ja neljänteen sukupolveen. Ja kiiruhtaen Mooses kumartui maahan palvoen, Ja hän sanoi: Jos olen löytänyt suosion sinun edessäsi, kulkekoon Herrani kanssamme, sillä kansa on niskakantoinen, ja sinä poisotat meidän syntimme ja laittomuutemme, ja me olemme sinun.

Ja Herra sanoi Moosekselle: Katso, minä teen sinun kanssasi liiton koko kansasi edessä, teen kunniallisia tekoja, joita ei ole tapahtunut koko maassa eikä missään kansakunnassa, ja kaikki kansa, jonka keskellä sinä olet, näkee Herran teot, sillä ihmeellisiä ovat ne, jotka minä teen sinulle. Kiinnitä huomiota kaikkeen, mitä minä käsken sinulle. Katso, minä ajan ulos teidän kasvojenne edestä amorilaisen ja kanaanilaisen ja perissiläisen ja heettiläisen ja hivviläisen ja girgasilaisen ja jebusilaisen. Kiinnitä huomiota itseesi, ettet koskaan tee liittoa niiden kanssa, jotka asuvat siinä maassa, johon olet menossa, ettei se tulisi sinulle kompastuskiveksi teidän keskuudessanne. Heidän altarinsa te revitte alas, ja heidän pylväänsä te murskatte, ja heidän lehtonsa te hakkaat pois, ja heidän jumaliensa veistetyt kuvat te poltatte tulella. Sillä te ette saa palvoa muita jumalia, sillä Herra Jumala on kateellinen Jumala, kateellinen on hänen nimensä. Älä koskaan tee liittoa maan asukkaiden kanssa, etteivät he haurehtisi heidän jumaliensa perässä ja uhraisi heidän jumaliensa, ja he kutsuvat sinut, ja sinä syöt heidän uhreistaan. ja sinä otat heidän tyttäriään pojillesi, ja annat tyttäriäsi heidän pojilleen, ja sinun tyttäresi harjoittavat

haureutta heidän jumaliensa perässä, ja sinun poikasi harjoittavat haureutta heidän jumaliensa perässä Ja valettuja jumalia et tee itsellesi. Ja sinä pidät hapattomien leipien juhlan, seitsemän päivää sinä syöt hapattomia leipiä, aivan kuten olen käskenyt sinulle, määrättynä aikana uusien kuukaudessa, sillä uusien kuukaudessa sinä lähdit Egyptistä. Jokainen kohdun avaaja, minulle urokset, jokainen vasikan esikoinen ja lampaan esikoinen. Ja juhtaeläimen esikoisen lunastat lampaalla, mutta jos et lunasta sitä, annat hinnan. Jokaisen poikiesi esikoisen lunastat, et ilmesty eteeni tyhjin käsin.

Kuusi päivää työskentelet, mutta seitsemäntenä lepää; kylvölle ja sadolle on lepo. Ja viikkojen juhlan teet minulle vehnän sadonkorjuun alussa, ja kokoontumisen juhlan vuoden keskellä. Kolme kertaa vuodessa jokainen miespuolisesi nähdään Herran, Israelin Jumalan, edessä. Sillä aina kun minä ajan ulos kansat sinun edestäsi ja laajentaan sinun rajojasi, ei kukaan himoitse sinun maatasi, kun nouset nähdyksi Herran, sinun Jumalasi, edessä kolme kertaa vuodessa. Et saa teurastaa hapattoman päälle minun suitsutukseni verta, eivätkä pääsiäisjuhlan uhrit saa jäädä yön yli aamuun. Maasi ensimmäiset hedelmät sinun tulee asettaa Herran, sinun Jumalasi, taloon. Älä keitä karitsaa sen äidin maidossa. Ja Herra sanoi Moosekselle: Kirjoita itsellesi nämä sanat, sillä näiden sanojen perusteella olen tehnyt liiton sinun kanssasi ja Israelin kanssa. Ja Mooses oli siellä Herran edessä neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä. Hän ei syönyt leipää, eikä hän juonut vettä, ja hän kirjoitti niiden taulujen päälle nämä liiton sanat, kymmenen sanaa.

Kun Mooses laskeutui vuorelta ja kaksi taulua oli Mooseksen käsissä, hänen laskeutuessaan vuorelta, Mooses ei tiennyt, että hänen kasvonsa ihon näkö oli kirkastettu hänen puhuessaan hänelle. Ja Aaron ja kaikki Israelin vanhimmat näkivät Mooseksen, ja hänen kasvojensa värin näky oli kirkastettu. Ja he pelkäsivät lähestyä häntä. Ja Mooses kutsui heidät, ja Aaron ja kaikki seurakunnan johtajat kääntyivät takaisin hänen luokseen, ja Mooses puhui heille.

Ja tämän jälkeen kaikki Israelin pojat tulivat hänen luokseen, ja hän käski heille kaiken, minkä Herra oli käsenyt hänelle Siinain vuorella. Ja koska hän lopetti puhumisen heille, hän asetti peitteen kasvoilleen. Mutta kun Mooses meni sisään Herran eteen puhumaan hänelle, peite otettiin pois kunnes hän meni ulos, ja mentyään ulos hän puhui kaikille Israelin pojille kaiken, mitä Herra oli käsenyt hänelle. Ja Israelin pojat näkivät Mooseksen kasvot, että ne oli kirkastettu, ja Mooses asetti peitteen kasvojensa päälle, kunnes hän menisi sisään puhumaan hänen kanssaan.

35

Ja Mooses kokosi yhteen koko Israelin poikien seurakunnan ja sanoi: Nämä ovat ne sanat, jotka Herra käski tehdä. Kuutena päivänä sinä teet työt, mutta seitsemäntenä päivänä on lepo, pyhä sapatti, lepo Herralle; jokainen, joka tekee työtä sinä päivänä, kuolkoon. Ette saa sytyttää tulta missään asunnossanne

sapatin päivänä, minä Herra. Ja Mooses sanoi kaikelle Israelin poikien seurakunnalle sanoen: Tämä on se sana, jonka Herra käski, sanoen: Ottakaa joukostanne uhrilahja Herralle; jokainen, joka on halukas sydämessään, tuokoon ensimmäiset lahjat Herralle: kultaa, hopeaa ja pronssia. hyasintti, purppura, kaksinkertainen kierretty helakanpunainen ja kierretty hienopellava ja vuohenkarvat Ja pässien nahat punaväriä värjätyt, ja sinihyasintin väriset nahat, ja lahoamattomat puut, ja sardioonikiven ja kivet kaiverrettaviksi olkapääkappaleeseen ja pitkään viittaaan. Ja jokainen sydämeltään viisas teidän joukossanne tulkoon ja tehköön kaiken, minkä Herra käski Teltan ja peitteet ja verhot ja poikkitangot ja salvat ja pylväät. Ja todistuksen arkin ja sen kantokorot ja sen armoistuin ja verhon, ja pöydän ja kaikki sen astiat Ja valon lampunjalan ja kaikki sen varusteet. ja alttarin ja kaikki sen astiat, Ja papin Aaronin pyhät puvut ja puvut, joissa he tulevat palvelemaan, ja tunikat Aaronin pojille pappeutta varten ja voiteluöljy ja sekoitettu suitsutus.

Ja koko Israelin lasten seurakunta lähti pois Mooseksen luota. Ja he toivat kukin sen, mitä heidän sydämensä toi, ja niin monet kuin heidän sielunsa näytti hyväksi, uhrilahjan, ja he toivat uhrilahjan Herralle kaikkia todistuksen teltan töitä varten ja kaikkia sen palveluksia varten ja kaikkia pyhän vaatteita varten. Ja miehet toivat vaimoilta, jokainen jolle se näytti mielelle hyväksi, he toivat sinettejä ja korvarenkaita ja sormuksia ja punottuja ketjuja ja rannerenkaita, kaikki kultaiset esineet. Ja kaikki, jotka toivat kultaisia uhrilahjoituksia Herralle, ja joilta

löydettiin hienopellavaa, sinihyasintin värisiä nahkoja ja punaiseksi värjättyjä pässinnahkoja, toivat ne. Ja jokainen, joka antoi uhrilahjan, toi hopeaa ja pronssia uhrilahjoina Herralle, ja ne, joiden luona löydettiin lahoamatonta puuta, toivat sen kaikkiin valmistelun töihin. Ja jokainen nainen, joka oli viisas mieleltään kehrämään käsillään, toi kehrutut asiat: hyasintin, purppuran, helakanpunaisen ja hienopellavan. Ja kaikki ne naiset, joille heidän mielensä viisaudessa näytti hyväksi, kehräsivät vuohenkarvat. Ja johtajat toivat smaragdikivet ja täyttämiskivet olkapääkappaleeseen ja rintakilpeen. ja koostumukset ja voiteluöljyyn ja suitsutuksen koostumuksen Ja jokainen mies ja nainen, joiden mieli johti heidät tekemään kaikkia niitä töitä, jotka Herra oli käskenyt tehdä Mooseksen kautta, toivat Israelin pojat uhrilahjan Herralle. Ja Mooses sanoi Israelin pojille: Katso, Jumala on kutsunut nimeltä Besalelin, Urin pojan, Hurin pojanpojan, Juudan heimosta, Ja hän täytti hänet jumalallisella viisauden, ymmärryksen ja kaiken tiedon hengellä. olla arkkitehti kaikkien arkkitehtuurin töiden mukaisesti, työstää kultaa ja hopeaa ja pronssia Ja työstää kiveä, ja käsitellä puuta, ja tehdä kaikenlaista taitavaa työtä. Ja hän antoi todellakin kyvyn opettaa sekä hänelle että Eliabille, Ahisamakin pojalle Danin heimosta. Ja hän täytti heidät viisaudella, ymmärryksellä ja mielellä ymmärtämään ja tekemään kaikki pyhän työt, sekä kudotut että kirjaillut asiat, kutomaan purppuralla ja hienolla pellavalla, ja tekemään jokaisen arkkitehtuurin ja kirjailun työn.

Ja Besalel ja Eliab tekivät, ja jokainen mieleltään viisas, jolle annettiin viisaus ja tieto, ymmärtämään tehdä kaikki työt pyhien tehtävien mukaan, kaiken sen mukaan mitä Herra käski. Ja Mooses kutsui Beseleelin ja Eliabin ja kaikki ne, joilla oli viisaus, jolle Jumala antoi tiedon sydämeen, ja kaikki ne, jotka vapaaehtoisesti halusivat tulla töiden luo, jotta he saattaisivat ne loppuun. Ja he ottivat Moosekselta kaikki lahjoitukset, jotka Israelin pojat olivat tuoneet kaikkiin pyhän töihin niiden tekemiseksi, ja he itse ottivat vastaan vielä niitä lahjoja, joita tuotiin aamuisin. Ja kaikki viisaat, jotka tekivät pyhän töitä, saapuivat kukin tekemään omaa työtään, jota he olivat työstäneet. Ja hän sanoi Moosekselle, että kansa tuo runsaasti kaikkien niiden töiden mukaan, jotka Herra käski tehdä. Ja Mooses käski, ja hän julisti leirissä sanoen: Mies ja nainen älkööt enää työskennelkö pyhän ensihedelmien parissa, ja kansa estettiin edelleen tuomasta lahjoja. Ja työt olivat heille riittävät rakentamisen tekemiseen, ja he jättivät yli. Ja jokainen taitava niiden parissa työskentelevistä teki pyhät vaatteet, jotka ovat pappi Aaronille, niin kuin Herra käski Moosekselle. Ja hän teki olkakappaleen kullasta, sinisestä langasta, purppurasta, kehrätystä karminista ja kierretystä hienosta pellavasta. Ja kullan lehdet leikattiin hiuksiksi, niin että ne kudottiin yhdessä sinisen, purppuran ja kehrätyn helakanpunaisen sekä kierretyn hienon pellavan kanssa; kudottuna työnä he tekivät sen. Olkapääkappaleet, jotka pitävät yhdessä molemmat osat,

kudottu työ, joka on kudottu yhteen toisiinsa. Siitä he tekivät sen hänen tekotapansa mukaan: kullasta, sinisestä, purppurasta, kehrätystä tulipunaisesta ja kierretystä hienosta pellavasta, niin kuin Herra käski Moosekselle. Ja he tekivät molemmat smaragdikivet kiinnitettyinä yhteen ja ympäröityinä kullalla, kaiverrettuina ja uloskaivetuina sinetin kaiverruksella Israelin poikien nimistä. Ja hän asetti ne efodin hartioille, muistokivinä Israelin poikien puolesta, niin kuin Herra oli käsenyt Moosekselle.

Ja he tekivät rintakilven, kudotun työn kirjavuudessa efoodin työn mukaan, kullasta ja sinisestä ja purppurasta ja kehrätystä karminista ja kierretystä pellavasta. He tekivät rintakilven nelikulmaiseksi ja kaksinkertaiseksi, vaaksan pituudeltaan ja vaaksan leveydeltään kaksinkertaisen. Ja siihen kudottiin kangas, joka oli asetettu kivillä neljään riviin: rivi kiviä – sardioni ja topaasi ja smaragdi – ensimmäinen rivi. Ja toinen rivi: karfunkeli, safiiri ja jaspis. ja kolmas rivi, ligurium ja agaatti ja ametisti, Ja neljäs rivi: krysoalliitti ja berylli ja onyksi, ympäröitynä kullalla ja sidottuina kullalla. Ja kivet olivat Israelin poikien nimistä, kaksitoista, heidän nimistään kaiverrettuina sinetteihin, kukin omalla nimellään kahteentoista heimoon. Ja he tekivät rintakilven päälle yhteen punotut hapsut, punomistyönä, puhtaasta kullasta. Ja he tekivät kaksi kultaista olkakappaletta ja kaksi kultaista rengasta, ja he asettivat ne kaksi kultaista rengasta molempien rintakilven päiden päälle. Ja he asettivat kullasta tehdyt punotut koristeet renkaiden päälle rintakilven molempien osien kohdalle. Ja

kahteen liitoskohtaan kaksi palmikkoketjua. Ja he asettivat ne kahden olkakappaleen päälle, ja he asettivat ne efodin hartioiden päälle vastakkain edestä. Ja he tekivät kaksi kultaista rengasta ja asettivat ne kahden evän päälle rintakilven päähän ja kasukkaan takaosan kärkeen sisäpuolelle. Ja he tekivät kaksi kultaista rengasta ja asettivat ne molempien efodien hartioiden päälle sen alapuolelta, etupuolen mukaan, liitoksen yläpuolelta, efodien kudotun työn yläpuolelta. Ja hän kiinnitti rintakilven sen renkaista kasukkaan renkaisiin sinisellä langalla, joka oli punottu kasukkaan kankaaseen, jotta rintakilpi ei löystyisi kasukasta, niin kuin Herra oli käskenyt Moosesta. Ja he tekivät alusvaatteen olkakappaleen alle, kudotun työn, kokonaan sinisen. Mutta tunikin aukko oli keskeltä läpikudottu ja yhteenkudottu, ja sillä oli reunus ympärillä; aukko oli hajoamaton. Ja he tekivät ihokkaan helmaan alhaalta kukkivan granaattiomenan kaltaisia pieniä granaattiomenia sinisestä, purppurasta ja karmiinista kerratusta sekä hienosta kierretystä pellavasta. Ja he tekivät kultaisia kelloja, ja he asettivat kellot tunika reunuksen päälle ympäri granaattiomenojen väliin. Kultainen kello ja granaattiomena aluspuvun reunuksen ympärillä palvelemista varten, kuten Herra käski Moosekselle. Ja he tekivät pellavaisia ihokkaitä, kudottua työtä, Aaronille ja hänen pojilleen. Ja turbaanit hienosta pellavasta, ja turbaani hienosta pellavasta, ja säärystimet kierretystä hienosta pellavasta, Ja heidän vyönsä hienosta pellavasta ja sinisestä ja purppurasta ja karmiininpunaisesta kierretystä lankaa, kirjailijan työtä, sillä tavalla kuin Herra käski Moosekselle. Ja he tekivät kultaisen levyn, pyhän erillisuhrin, puhtaasta kullasta, ja

hän kirjoitti sen päälle kaiverretut kirjaimet, sinetin tavoin: Pyhäkkö Herralle, Ja he asettivat sinisen nauhan päälle, niin että se oli asetettu turbaanin päälle ylhäältä, sillä tavalla kuin Herra oli käskenyt Moosekselle.

37

Ja he tekivät telttaan kymmenen verhoa, Kahdeksankolmatta kyynärää oli yhden verhon pituus, sama kaikilla, ja neljä kyynärää oli yhden verhon leveys. Ja he tekivät verhon sinisestä ja purppurasta ja helakanpunaisesta kehrätystä lankaa ja hienosta kierretystä pellavasta, kudottua työtä kerubeilla. Ja he asettivat sen neljän lahoamattoman, kullalla kullatun pylvään päälle, ja niiden päätykappaleet olivat kultaiset, ja niiden neljä jalustaa olivat hopeaiset. Ja he tekivät verhon todistusteltan oveen sinisestä ja purppurasta ja karmiinista kehrätystä langasta ja kierretystä hienosta pellavasta, kudottua työtä kerubeilla. Ja niiden viisi pylvästä renkaoineen, päällisoineen ja koukkuineen he päällystivät kullalla, ja niiden viisi jalustaa olivat pronssia.

Ja he tekivät esipihan etelään päin, esipihan verhot hienosta kierretystä pellavasta, sata kyynärää. Ja niiden pylväävät olivat kaksikymmentä, ja niiden jalustat olivat kaksikymmentä. Ja pohjoista kohti oleva sivu oli sata kyynärää pitkä, ja etelää kohti oleva sivu sata kyynärää, ja niiden pylviäitä oli kaksikymmentä ja niiden jalustoja kaksikymmentä. Ja merenpuoleinen sivu:

verhot viisikymmentä kyynärää, niiden pylvää kymmenen ja niiden pohjat kymmenen, Ja itään päin oleva puoli viisikymmentä kyynärää verhoja, viisitoista kyynärää takaosassa, ja niiden pylvää kolme ja niiden perustukset kolme, Ja toisen puolen selän päällä, sieltä ja sieltä pihan portin kohdalla, verhot viisitoista kyynärää, niiden pylvää kolme ja niiden perustukset kolme Kaikki teltan verhot kierretystä pellavakankaasta. Ja pylväiden jalustat olivat pronssia, ja niiden koukut hopeaa, ja niiden päälliset oli päällystetty hopealla, ja pylvää oli päällystetty hopealla, kaikki pihan pylvää. Ja pihan portin verho oli kirjailijan työtä sinisestä, purppurasta ja karminista kehrätystä lankaa sekä kierretystä hienosta pellavasta, kaksikymmentä kyynärää pituudeltaan, ja korkeus ja leveys viisi kyynärää vastaten pihan ripustimia. Ja niiden pylvää olivat neljä, ja niiden jalustat neljä pronssia, ja niiden koukut hopeaa, ja niiden pääkappaleet päällystetty hopealla. Ja kaikki pihan paalut ympäriinsä olivat pronssia, ja ne oli päällystetty hopealla. Ja tämä on todistuksen teltan järjestely, kuten käskettiin Moosekselle, että palvelus oli leeviläisten kautta Itamarin, pappi Aaronin pojan.

Ja Besalel, Urin poika Juudan heimosta, teki niin kuin Herra oli käskenyt Moosesta, Ja Eliab, Ahisamachin poika Danin heimosta, joka oli pääkäsityöläinen kudotuissa asioissa ja kirjailluissa asioissa ja taiteellisissa töissä, kutomaan helakanpunaisella ja hienolla pellavalla.

Ja Beseleel teki arkin, Ja hän päällysti sen puhtaalla kullalla sisältä ja ulkoa, Ja hän valoi siihen neljä kultaista rengasta, kaksi yhdelle sivulle ja kaksi toiselle sivulle, Leveät vipuille, jotta se voidaan nostaa niiden avulla. Ja hän teki armonistuimen arkun yläpuolelle puhtaasta kullasta, ja ne kaksi kultaista kerubia yksi kerubi armoistuimen yhdellä kärjellä ja yksi kerubi armoistuimen toisella kärjellä, varjostavat siivillään armonistuinta Ja hän teki edessä olevan pöydän puhtaasta kullasta. Ja hän valoi siihen neljä rengasta, kaksi yhden puolen päälle ja kaksi toisen puolen päälle, leveitä, niin että niitä voitiin kantaa korenoilla. Ja hän teki arkin ja pöydän tangot ja päällysti ne kullalla. Ja hän teki pöydän astiat: vadit, suitsutusastiat, kupit ja juomauhrikulhot, joilla juomauhreja kaadetaan, kultaisiksi. Ja hän teki kultaisen lampunjalan, joka valaisee, kiinteä varsi ja putket molemmista sen osista Sen ruokoista ulkonevat versot, kolme tästä ja kolme tästä, yhtäläisinä toistensa kanssa. Ja heidän lampunsa, jotka ovat äärimmäisyyksissä, pähkinän muotoisia, ja hylsyistä, jotta lamput olisivat niiden päällä, ja seitsemäs hylsy, joka on lampunjalan ääressä huipun päällä ylhäältä, kiinteä, kokonaan kultainen Ja seitsemän kultaista lamppua sen päällä, ja sen kultaiset sakset, ja niiden kultaiset kaatamisastiat. Hän päällysti pilarit hopealla, valoi pylvääseen kultaiset renkaat, päällysti salvat kullalla, päällysti verhon pilarit kullalla ja teki kultaiset koukut. Tämä teki teltan kultaiset renkaat ja pihan renkaat ja

pronssiset renkaat peitteen levittämiseksi ylhäältä, Tämä valoi hopeiset päälliset telttaa varten ja pronssiset päälliset teltan ovea varten ja pihan portin, ja teki hopeiset lenkit pylväille; pylväiden päällä hän päällysti ne hopealla. Tämä teki teltan vaarnat ja pihan vaarnat pronssisiksi. Hän teki pronssialtarin pronssisuitsutusastioista, jotka olivat olleet niillä miehillä, jotka kapinoivat Korahin joukon kanssa, Hän teki kaikki alttarin astiat ja sen hiilipannun ja jalustan ja maljat ja pronssiset lihahaarukat Tämä teki alttarille peitteen, verkkomaisen työn, alhaalta tulisijan alle, sen puoleen asti, ja asetti sille neljä pronssirengas ta alttarin peitteen neljästä osasta, leveitä tangoille, jotta nostaa niissä alttarin. Tämä teki pyhän voiteluöljyn ja puhtaan suitsutuksen sekoituksen, voiteensekoittajan työn. Hän teki pronssialtaan ja sen pronssiisen kannan paastonneiden naisten peileistä, jotka paastosivat todistuksen teltan ovien luona sinä päivänä, jona hän pystytti sen.

Ja hän teki altaan, jotta Mooses ja Aaron ja hänen poikansa pesisivät siitä kätensä ja jalkansa, kun he menivät sisään todistuksen telttaan, tai milloin he lähestyivät alttaria palvelemaan, he pesivät siitä, aivan kuten Herra käski Moosekselle.

39

Kaikki kulta, joka valmistettiin pyhien töihin kaiken työn

mukaan, oli ensihedelmiä kultaa, yhdeksänkolmatta talenttia ja seitsemänsataakaksikymmentä sekeliä pyhän sekelin mukaan. Ja hopean uhrilahja tarkastetuilta miehiltä seurakunnasta oli sata talenttia ja tuhat seitsemänsataa seitsemänkymmentäviisi sekeliä, yksi drakma päätä kohti, puoli sekeliä, pyhän sekelin mukaan, Jokainen kahdenkymmenen vuoden ikäinen ja sitä vanhempi, joka osallistui katselmukseen: kuusisataatuhatta kolmetuhatta viisisataa viisikymmentä. Ja sata talenttia hopeaa käytettiin sadan päätekoristeen valantaan telttaa varten ja verhon päätekoristeiden valantaan, Sata pääomaa sataa talenttia varten, talentti kutakin pääomaa kohti. Ja tuhannesta seitsemästasadasta seitsemästäkymmenestä viidestä sekelistä hän teki koukut pylväisiin, ja hän päällysti kullalla niiden pääkappaleet ja koristeli ne.

Ja uhrilahjan pronssi oli seitsemänkymmentä talenttia ja tuhat viisisataa sekeliä. Ja he tekivät siitä jalustoja todistuksen teltan ovelle. ja esipihan jalustat ympärillä ja esipihan portin jalustat ja teltan vaarnat ja esipihan vaarnat ympärillä ja alttarin pronssiinen ristikko, ja kaikki alttarin astiat, ja kaikki todistuksen teltan työkalut, Ja Israelin pojat tekivät, kuten Herra käski Moosekselle, niin he tekivät. Mutta jäljelle jääneestä uhrilahjan kullasta he tekivät astioita palvelemista varten Herran edessä. Ja jäljelle jääneestä hyasintista, purppurasta ja karmiinista he tekivät palvelusvaatteet Aaronille, jotta hän voisi palvella niissä pyhäkössä. Ja he toivat vaatteet Moosekselle ja teltan ja sen astiat, sen perustukset ja tangot ja pylväät, ja alttarin ja kaikki sen astiat.

Ja voiteluöljy ja yhdistelmäsuitsuke ja puhdas lampunjalka, ja sen lampput, polttamisen lampput, ja valon öljy, Ja esittämisleipien pöydän ja kaikki sen astiat, ja esille asetetut leivät, Ja pyhän puvut, jotka ovat Aaronin, ja hänen poikiensa puvut pappisvirkaa varten, Ja pihan verhot ja pylväät ja teltan oven verho ja pihan portin verho. Ja kaikki teltan astiat ja kaikki sen työkalut, ja pässien punaiseksi värjätyt nahat, ja sinihyasintinväriset peitot, ja muiden peitteet, ja vaarnat, ja kaikki työkalut todistuksen teltan töihin. Kaiken sen, minkä Herra käski Moosekselle, niin tekivät israelilaiset kaikki matkatavarat. Ja Mooses näki kaikki työt, ja he olivat tehneet ne sillä tavalla kuin Herra oli käsenyt Moosekselle, niin he tekivät ne, ja Mooses siunasi heidät.

40

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Ensimmäisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, uudenkuun aikaan, sinä pystytät todistuksen teltan. Sinä asetat todistuksen arkin ja peität sen verholla. Ja sinä tuot sisään pöydän ja asetat sen tarkoituksen, ja sinä tuot sisään lampunjalan ja asetat sen lamput. Ja sinä asetat kultaisen alttarin suitsutusta varten arkin eteen, ja sinä asetat verhon peitteen todistuksen teltan oven päälle. Ja uhrien alttarin asetat todistuksen teltan ovien ääreen, Ja sinä asetat teltan ympärille ja pyhität kaiken sen ympärille. Ja sinä otat voiteluöljyn ja voitelet teltan ja kaiken, mikä siinä on, ja pyhität sen ja kaikki sen astiat, ja se tulee olemaan pyhä. Ja sinä voitelet

uhrilahjain alttarin ja kaikki sen astiat, ja sinä pyhität alttarin, ja alttarista tulee kaikkein pyhin. Ja sinun tulee tuoda Aaron ja hänen poikansa ilmestysmajan ovelle ja pestä heidät vedellä. Ja sinä puetat Aaronin pyhiin vaatteisiin, ja sinä voitelet hänet, ja sinä pyhität hänet, ja hän toimii pappina minulle. Ja sinä tuot hänen poikansa ja puetat heidät tunikoihin. Ja sinun tulee voidella heidät samalla tavalla kuin voitelit heidän isänsä, ja he tulevat palvelemaan minua pappeina, ja niin tulee olemaan, että heille on voitelun pappeus ikuisesti, heidän sukupolviinsa. Ja Mooses teki kaiken, minkä Herra oli käskennyt hänen tehdä, niin hän teki.

Ja tapahtui ensimmäisessä kuussa, toisena vuotena heidän lähdettyään Egyptistä, uudenkuun aikaan, että telttä pystytettiin. Ja Mooses pystytti teltan, asetti päälliset paikoilleen, pujotti tangot läpi ja pystytti pylväät. Ja hän levitti verhot teltan päälle ja asetti peitteen teltan päälle ylhäältä, niin kuin Herra oli käskennyt Moosesta. Ja otettuaan todistukset hän heitti ne arkkiin ja asetti kantokorot arkin alle. Ja hän toi arkin teltaan ja asetti verhon peitteen ja peitti todistuksen arkin, niin kuin Herra oli käskennyt Moosekselle. Ja hän asetti pöydän todistuksen teltaan, pohjoispuolelle, teltan verhon ulkopuolelle. Ja hän lisäsi sen päälle esitysleivät Herran eteen, sillä tavalla kuin Herra oli käskennyt Moosekselle. Ja hän asetti lampunjalan todistuksen teltaan, teltan eteläsivulle. Ja hän asetti sen lamput Herran eteen sillä tavalla, kuin Herra oli käskennyt Moosekselle. Ja hän asetti kultaisen alttarin todistuksen teltaan verhon eteen, Ja hän poltti sen päällä yhdistelmäsuitsutusta, aivan kuten Herra

oli käsenyt Moosekselle. Ja hän asetti uhrien uhrialtarin teltan ovien ääreen. Ja hän pystytti esipihan teltan ja alttarin ympärille, ja Mooses saattoi päätökseen kaikki työt.

Ja pilvi peitti todistuksen teltan, ja Herran kirkkaus täytti teltan. Ja Mooses ei kyennyt astumaan sisään todistuksen teltaan, koska pilvi varjosti sitä, ja teltaa täyttyi Herran kunnia. Kun pilvi nousi teltan päältä, Israelin pojat lähtivät liikkeelle matkatavaroidensa kanssa. Mutta jos pilvi ei noussut, he eivät lähteneet liikkeelle siihen päivään asti, jona pilvi nousi. Pilvi oli teltan päällä päivällä, ja tuli oli sen päällä yöllä koko Israelin edessä kaikilla heidän lähtöillään.

Markuksen evankeliumi

1

Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, hyvän sanoman alku. Kuten on kirjoitettu profeetoissa: Katso, minä lähetän sanansaattajani sinun eteesi, joka valmistaa sinun tiesi. Ääni huutavan autiomaassa: valmistakaa Herran tie, tehkää hänen polkunsa suoriksi.

Tapahtui, että Johannes oli kastamassa erämaassa ja julistamassa parannuksen kastetta syntien anteeksiantamiseksi. Ja kaikki Juudean maa ja jerusalemlaiset menivät ulos hänen luokseen, ja heidät kaikki kastettiin Jordanin joessa hänen toimestaan, kun he tunnustivat syntinsä. Mutta Johannes oli puettuna kamelin karvoihin ja nahkavyöhön lanteillaan, ja hän söi heinäsiirakoita ja villihunajaa. Ja hän julisti sanoen: Minun jälkeeni tulee minua vahvempi, jonka sandaalien hihnaa en ole

kykenevä kumartuen irrottamaan. Minä tosin kastin teidät vedessä, mutta hän kastaa teidät Pyhässä Hengessä.

Ja tapahtui niinä päivinä, että Jeesus tuli Nasaretista Galileasta ja kastettiin Johanneksen toimesta Jordanissa. Ja heti noustessaan vedestä hän näki taivaitten repeytyvän ja Hengen laskeutuvan hänen päälleen kuin kyyhkysen. Ja ääni tuli taivaista: Sinä olet minun rakastettu Poikani, sinuun olen hyvin mieltynyt.

Ja heti Henki ajoi hänet erämaahan, Ja hän oli siellä autiomaassa neljäkymmentä päivää saatanan kiusaamana, ja hän oli villieläinten kanssa, ja enkelit palvelivat häntä.

Mutta sen jälkeen, kun Johannes oli luovutettu, Jeesus tuli Galileaan julistaen Jumalan valtakunnan evankeliumia. ja sanoen, että aika on täyttynyt ja Jumalan valtakunta on lähestynyt, katukaa ja uskokaa hyvään sanomaan.

Kävellessään Galilean meren rannalla hän näki Simonin ja Andreaksen, Simonin veljen, heittävässä verkkoa mereen, sillä he olivat kalastajia. Ja Jeesus sanoi heille: Tulkaa seuraamaan minua, ja teen teistä ihmisten kalastajia. Ja he jättivät heti verkkonsa ja seurasivat häntä. Ja kuljettuaan sieltä vähän eteenpäin hän näki Jakobin, Sebedaioksen pojan, ja Johanneksen, hänen veljensä, ja he olivat veneessä korjaamassa verkkojaan Ja heti hän kutsui heitä. Ja jätettyään isänsä Sebedaioksen veneeseen palkkatyöläisten kanssa he lähtivät

hänen jälkeensä.

Ja he menivät Kapernaumiin, ja heti sapattina hän meni seurakuntaan ja opetti. Ja he olivat hämmästyneitä hänen opetuksestaan, sillä hän opetti heitä kuin auktoriteettia omaavana, eikä niin kuin kirjanoppineet. Ja heidän kokoontumisessaan oli mies saastaisessa hengessä, ja hän huusi. sanoen: Mitä meillä ja sinulla on tekemistä keskenämme, Jeesus Natsarealainen? Tulit tuhoamaan meidät? Tiedän kuka olet, Jumalan Pyhä. Ja Jeesus nuhteli häntä sanoen: Ole hiljaa ja lähde ulos hänestä. Ja saastainen henki kouristutti häntä ja huutaen suurella äänellä lähti ulos hänestä. Ja kaikki hämmästyivät, niin että he alkoivat keskustella keskenään sanoen: Mikä tämä on? Mikä tämä uusi opetus on, että hän kääsee auktoriteetilla myös saastaisia henkiä, ja ne tottelevat häntä? Ja hänen maineensa levisi heti koko Galilean ympäröivään alueeseen.

Ja heti lähdettyään kokouksesta he tulivat Simonin ja Andreaksen kotiin Jaakobuksen ja Johanneksen kanssa. Simonin anoppi makasi kuumeessa. Heti he kertoivat hänelle tästä. Ja lähestyttyään hän nosti hänet ylös tarttuen hänen käteensä, ja kuume jätti hänet heti, ja hän palveli heitä. Illan tultua, kun aurinko laski, he toivat hänen luokseen kaikki sairaat ja riivatut. Ja koko kaupunki oli kokoontunut oven eteen. Ja hän paransi monet, jotka olivat sairaita erilaisiin tauteihin, ja ajoi ulos monia demoneita, eikä hän sallinut demonien puhua, koska ne tiesivät hänen olevan Kristus.

Ja varhain aamulla, vielä pimeällä, hän nousi, meni ulos ja lähti autiomaahan paikkaan, ja siellä hän rukoili. Ja Simon ja ne, jotka olivat hänen kanssaan, ajoivat häntä takaa Ja löydettyään hänet he sanovat hänelle, että kaikki etsivät sinua. Ja hän sanoo heille: Menkäämme viereisiin kauppalakuntiin, jotta voin saarnata myös siellä, sillä tätä varten olen lähtenyt. Ja hän julistamassa heidän kokoontumispaikoissaan koko Galileassa ja ajamassa ulos demoneita.

Ja hänen luokseen tulee spitaalinen pyytäen häntä ja polvistuen hänen eteensä ja sanoen hänelle: Jos tahdot, voit minut puhdistaa. Mutta Jeesus, sääliä tuntinut, ojensi kätensä, kosketti häntä ja sanoi hänelle: Haluan, puhdistuta. Ja hänen sanottuaan spitaali lähti välittömästi pois hänestä, ja hän tuli puhdistetuksi. Ja varoitettuaan häntä ankarasti, hän ajoi hänet heti ulos ja sanoo hänelle, Katso, ettet kenellekään mitään sano, vaan mene ja näytä itsesi papille ja uhraa puhdistuksesi johdosta se, mitä Mooses käski, todistukseksi heille. Mutta hän lähdettyään alkoi julistaa paljon ja levittää sanaa, niin että hän ei enää pystynyt avoimesti menemään sisään kaupunkiin, vaan oli ulkona autoissa paikoissa, ja he tulivat hänen luokseen kaikkialta.

2

Ja hän meni taas sisään Kapernaumiin muutaman päivän kuluttua, ja kuultiin, että hän on talossa. Ja heti kokoontui paljon väkeä, niin että ei enää mahtunut edes oven edustalle, ja hän

puhui heille sanaa. Ja he tulevat hänen luokseen kantaen halvaantunutta, jota neljä miestä kantoi. Ja koska he eivät kyenneet lähestymään häntä väkijoukon takia, he purkivat katon siellä, missä hän oli, ja kaivautumisen jälkeen he laskivat alas vuoteen, jolla halvaantunut makasi. Nähtyään heidän uskonsa Jeesus sanoo halvaantuneelle: Lapseni, sinun syntisi ovat anteeksi annetut. Siellä istui joitakin kirjanopineita, jotka pohtivat sydämissään. Mitä tämä näin puhuu pilkkoja? Kuka kykenee antamaan anteeksi syntejä, ellei yksin Jumala? Ja heti tunnistettuaan hengessään, että he näin pohtivat mielessään, Jeesus sanoi heille: Miksi te pohditte näitä asioita sydämissänne? Kumpi on helpompaa, sanoa halvaantuneelle: Sinun syntisi on annettu anteeksi, vai sanoa: Nouse, ota vuoteesi ja kävele? Jotta te tietäisitte, että Ihmisen Pojalla on auktoriteetti antaa anteeksi syntejä maan päällä, hän sanoo halvaantuneelle, Sanon sinulle, nouse ja ota mattosi ja mene kotiisi. Ja hän nousi heti, ja nostaen vuoteensa hän meni ulos kaikkien edessä, niin että kaikki hämmästyivät ja ylistivät Jumalaa sanoen, että emme ole koskaan nähneet tällaista.

Ja hän meni jälleen ulos meren rannalle, ja koko väkijoukko tuli hänen luokseen, ja hän opetti heitä. Ja ohittaessaan hän näki Leevin, Alfaioksen pojan, istuvan tullinkerääjän kojulla, ja sanoo hänelle: Seuraa minua. Ja noustuaan tämä seurasi häntä. Ja tapahtui, kun hän oli aterialla hänen talossaan, että monet veronkerääjät ja syntiset olivat aterialla Jeesuksen ja hänen opetuslapsiensa kanssa, sillä heitä oli monia, ja he seurasivat häntä. Ja kirjanopineet ja fariseukset, nähtyään hänet

syömässä publikaanien ja syntisten kanssa, sanoivat hänen opetuslapsilleen: Miksi hän syö ja juo publikaanien ja syntisten kanssa? Ja kuultuaan tämän Jeesus sanoo heille: Eivät tarvitse vahvat lääkäriä, vaan ne, joilla on huonosti. En tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä parannukseen.

Ja Johanneksen opetuslapset ja fariséusten opetuslapset paastoivat. Ja he tulevat ja sanovat hänelle: Miksi Johanneksen opetuslapset ja fariséusten opetuslapset paastoavat, mutta sinun opetuslapsesi eivät paastoa? Ja Jeesus sanoi heille: Eivätkö häähuoneen pojat kykene paastoamaan, kun ylkä on heidän kanssaan? Niin kauan kuin heillä on ylkä kanssaan, he eivät kykene paastoamaan. Tulevat kuitenkin päivät, kun ylkä otetaan pois heiltä, ja silloin he paastoavat niinä päivinä. Ei kukaan ompele kutistamattoman kankaan paikkaa vanhan vaatteen päälle, sillä muuten uusi ottaa pois täyteytensä vanhasta, ja huonompi repeämä syntyy. Eikä kukaan kaada nuorta viiniä vanhoihin leileihin, sillä muuten nuori viini repäisee leilit, ja viini vuotaa ulos ja leilit tuhoutuvat, vaan nuori viini on laitettava uusiin leileihin.

Ja tapahtui, että hän kulki sapattina viljapeltojen läpi, ja hänen opetuslapsensa alkoivat raivata tietä nyppien tähkäpäitä. Ja fariseukset sanoivat hänelle: Katso, mitä he tekevät sapattina, mikä ei ole sallittua. Ja hän sanoi heille: Ettekö ole koskaan lukeneet, mitä Daavid teki, kun hän oli tarpeessa ja oli nälkäinen, hän ja ne, jotka olivat hänen kanssaan? Kuinka hän meni Jumalan taloon Abiatar-ylipappin aikana ja söi esille

pantujen leipien leivät, joita ei ole sallittua syödä muille kuin papeille, ja antoi myös niille, jotka olivat hänen kanssaan? Ja hän sanoi heille: Sapatti tuli ihmisen tähden, ei ihminen sapatin tähden. Niinpä Ihmisen Poika on Herra myös sapatin.

3

Ja hän meni taas sisään kokoontumiseen, ja siellä oli ihminen, jolla oli kuihtunut käsi. Ja he tarkkailivat häntä, jos hän sapattina parantaisi hänet, jotta he voisivat syyttää häntä. Ja hän sanoo miehelle, jolla on kuihtunut käsi: Nouse keskelle. Ja hän sanoo heille: Onko sapattina luvallista tehdä hyvää vai tehdä pahaa? Pelastaa sielu vai tappaa? Mutta he olivat hiljaa. Ja katsotettuaan heitä ympärilleen vihaisena, ollen murheellinen heidän sydämensä kovettumisen tähden, hän sanoo miehelle: Ojenna kätesi. Ja hän ojensi kätensä, ja se palautettiin terveeksi kuin toinenkin. Ja lähdettyään ulos fariseukset tekivät heti herodiaanien kanssa neuvonpidon häntä vastaan, jotta he voisivat tuhota hänet.

Ja Jeesus vetäytyi opetuslapsineen meren rannalle, ja suuri joukko Galileasta seurasi häntä, Ja Juudeasta ja Jerusalemistä ja Idumaeasta ja Jordanin tuolta puolen ja Tyroksen ja Sidonin ympäristöstä suuri joukko, kuultuaan kaiken mitä hän teki, tuli hänen luokseen. Ja hän sanoi oppilailleen, että pieni vene odottaisi häntä väkijoukon takia, jotta he eivät ahdistelisi häntä. Hän oli parantanut monia, niin että kaikki, joilla oli vitsauksia,

kaatuivat hänen päälleen koskettaakseen häntä. Ja saastaiset henget, aina kun he näkivät hänet, lankesivat hänen eteensä ja huusivat sanoen, että sinä olet Jumalan Poika. Ja hän nuhteli heitä paljon, jotta he eivät tekisi häntä tunnetuksi.

Ja hän nousee vuorelle, ja hän kutsuu ne, jotka hän halusi, ja he menivät hänen luokseen. Ja hän teki kaksitoista, jotta he olisivat hänen kanssaan ja jotta hän voisi lähettää heidät julistamaan. ja omistamaan auktoriteetin parantaa taudit ja karkottaa demonit ja hän antoi Simonille nimen Pietari ja Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, Jaakobin veljen, ja hän antoi heille nimen Boanerges, joka tarkoittaa ukkosen poikia, ja Andreaksen ja Filippoksen ja Bartolomeuksen ja Matteuksen ja Tuomaksen ja Jaakobin, Alfeuksen pojan, ja Taddeuksen ja Simonin Kananailaisen ja Juudan Iskariotin, joka myös kavallsi hänet.

Ja he tulevat taloon, ja väkijoukko kokoontuu jälleen, niin etteivät he kykene edes leipää syömään. Ja kuultuaan hänen omaisensa menivät ottamaan hänet kiinni, sillä he sanoivat, että hän oli järjiltään. Ja kirjanoppineet, jotka olivat tulleet alas Jerusalemissa, sanoivat, että hänellä on Beelzebul ja että hän ajaa ulos demoneita demonien hallitsijan avulla. Ja kutsuttuaan heidät hän sanoi heille vertauksissa: Kuinka saatana voi karkottaa saatanaa? Ja jos valtakunta jakaantuu itseään vastaan, ei tuo valtakunta kykene pysymään pystyssä. Ja jos talo jakaantuu itseään vastaan, ei se talo voi pysyä pystyssä. Ja jos saatana on noussut itseään vastaan ja on jakautunut, hän ei pysty pysymään pystyssä, vaan hänen loppunsa on tullut. Ei

kukaan kykene ryöstämään vahvan miehen astioita tultuaan hänen taloonsa, ellei hän ensin sido vahvaa miestä, ja vasta sitten hän ryöstää hänen talonsa. Totisesti sanon teille, että kaikki synnit ja pilkkapuheet annetaan anteeksi ihmisten lapsille, niin monet kuin he niitä tekevätkin. Mutta joka herjaa Pyhää Henkeä vastaan, ei saa anteeksiantamusta ikuisuuteen, vaan on syyllinen ikuiseen tuomioon. Koska he sanoivat: Hänellä on epäpuhdas henki.

Tulevat siis hänen äitinsä ja hänen veljensä, ja ulkona seisoen he lähettivät hänen luokseen kutsumaan häntä. Ja väkijoukko istui hänen ympärillään, mutta he sanoivat hänelle: Katso, äitisi ja veljesi ovat ulkona ja etsivät sinua. Ja hän vastasi heille sanoen: Kuka on minun äitini tai ketkä ovat minun veljeni? Ja katsottuaan ympärilleen hänen ympärillään istuvia hän sanoo: Katso, äitini ja veljeni. Sillä kuka tekee Jumalan tahdon, hän on minun veljeni ja sisareni ja äitini.

4

Ja taas hän alkoi opettaa meren rannalla, ja hänen luokseen kokoontui suuri väkijoukko, niin että hän astui veneeseen ja istui merellä, ja koko väkijoukko oli meren rannalla maalla. Ja hän opetti heitä monilla vertauksilla, ja hän sanoi heille opetuksessaan, Kuulkaa. Katso, kylväjä meni ulos kylvämään. Ja tapahtui kylvettäessä, että osa putosi tielle, ja linnut tulivat ja söivät sen. Ja toinen putosi kivikkoiselle, missä ei ollut paljon

maata, ja heti se nousi ylös, koska sillä ei ollut maan syvyyttä, Mutta auringon noustuaan se poltettiin, ja koska sillä ei ollut juurta, se kuivui. Ja toinen putosi orjantappuroihin, ja orjantappurat nousivat ylös ja tukehuttivat sen, eikä se antanut hedelmää. Ja toinen putosi hyvään maahan ja antoi hedelmää, joka nousi ylös ja kasvoi, ja se kantoi kolmekymmentä- ja kuusikymmentä- ja satakertaisesti. Ja hän sanoi heille: Se, jolla on korvat kuulla, kuulkoon. Mutta kun hän oli yksin, ne jotka olivat hänen ympärillään yhdessä kahdentoista opetuslapsen kanssa kysyivät häneltä vertauksesta. Ja hän sanoi heille: Teille on annettu tietää Jumalan valtakunnan salaisuudet, mutta niille, jotka ovat ulkona, kaikki tulee vertauksissa, Jotta katsoessaan he näkevät eivätkä näe, ja kuullessaan he kuulevat eivätkä ymmärrä, etteivät he koskaan kääntyisi takaisin ja heille annettaisi anteeksi synnit.

Ja hän sanoo heille: Ettekö tiedä tätä vertausta, ja kuinka tulette tietämään kaikki vertaukset? Kylväjä kylvää sanan. Nämä ovat niitä tien vieressä, missä sana kylvetään, ja kun he kuulevat, heti tulee saatana ja ottaa pois heidän sydämiinsä kylvetyn sanan. Ja nämä ovat samoin niitä, jotka kylvetään kivikkoisille paikoille, jotka kun kuulevat sanan, ottavat sen heti ilolla vastaan. Ja heillä ei ole juurta itsessään, vaan he ovat väliaikaisia, sitten kun ahdistus tai vaino tapahtuu sanan tähden, he heti kompastuvat. Ja nämä ovat niitä, jotka kylvetään orjantappuroihin, ne jotka kuulevat sanan, ja tämän aikakauden huolet ja rikkauden petos ja muihin asioihin liittyvät himot tulevat sisään ja tukahduttavat sanan, ja se tulee

hedelmättömäksi Ja nämä ovat ne, jotka on kylvetty hyvälle maalle, jotka kuulevat sanan ja vastaanottavat sen, ja kantavat hedelmää kolminkertaisesti ja kuusinkertaisesti ja satakertaisesti.

Ja hän sanoi heille: Eikö varmasti lamppu tule, jotta se asetettaisiin vakan alle tai vuoteen alle? Eikö se tule, jotta se asetettaisiin lampunjalan päälle? Sillä ei ole mitään piilotettu, jota ei paljastettaisi, eikä mitään salattu tullut olemaan, vaan jotta se tulisi ilmeiseksi. Jos jollakulla on korvat kuulla, kuulkoon hän. Ja hän sanoi heille: Katsokaa, mitä kuulette. Millä mitalla te mittaatte, sillä mitataan teille, ja teille kuuleville lisätään vielä. Sillä kenellä on, hänelle annetaan, ja kenellä ei ole, myös se mitä hänellä on, otetaan häneltä pois. Ja hän sanoi: Näin on Jumalan valtakunta: kuin ihminen heittäisi siemenen maan päälle, ja hän nukkuu ja nousee yöllä ja päivällä, ja siemen itää ja kasvaa niin, ettei hän tiedä miten. Itsestään maa kantaa hedelmää: ensin ruohoa, sitten tähkän ja sitten täyden viljan tähkässä. Mutta kun hedelmä kypsyy, hän lähettää heti sirpin, koska sadonkorjuu on tullut.

Ja hän sanoi: Mihin me vertaamme Jumalan valtakuntaa? Tai missä vertauksessa me kuvaamme sitä? Kuin sinapinjyvä, joka kun kylvetään maahan, on pienin kaikista siemenistä maan päällä, Ja kun se on kylvetty, se nousee ylös ja tulee suuremmaksi kuin kaikki vihannekset, ja tekee suuria oksia, niin että taivaan linnut voivat pesiä sen varjossa.

Ja hän puhui heille sanaa monilla sellaisilla vertauksilla, niin kuin he kykenivät kuulemaan, Ilman vertausta hän ei puhunut heille sanaa, mutta omille opetuslapsilleen hän selitti kaiken.

Ja hän sanoo heille sinä päivänä, kun ilta oli tullut: Menkäämme tuolle puolen. Ja jätettyään väkijoukon he ottavat hänet mukaan sellaisena kuin hän oli veneessä, ja myös muita veneitä oli hänen kanssaan. Ja syntyi suuri myrsky, ja aallot löivät veneeseen, niin että se jo oli täyttymässä. Ja hän oli itse perässä tyynyn päällä nukkuen, ja he herättivät hänet ja sanoivat hänelle: Opettaja, etkö välitä siitä, että me olemme hukumassa? Ja herättyään hän nuhteli tuulta ja sanoi merelle: Ole hiljaa, ole tyyni. Ja tuuli laantui, ja tuli suuri tyyneys. Ja hän sanoi heille: Miksi olette näin pelokkaita? Eikö teillä ole uskoa? Ja he pelkäsivät suuresti ja sanoivat toisilleen: Kuka sitten tämä on, että sekä tuuli että meri tottelevat häntä?

5

Ja he tulivat meren toiselle puolelle gergesalaisten maahan. Ja kun hän oli lähtenyt veneestä, häntä kohtasi heti haudoista mies, jossa oli saastainen henki, joka asui haudoissa, eikä kukaan kyennyt sitomaan häntä edes ketjuilla, koska hänet oli usein sidottu jalkaraudoilla ja kahleilla, ja hän oli reväissyt kahleet ja murskannut jalkaraudat, eikä kukaan kyennyt kesyttämään häntä, Ja kaiken aikaa yötä ja päivää haudoissa ja vuorilla hän oli huutamassa ja viiltelemässä itseään kivillä.

Mutta nähtyään Jeesuksen kaukaa hän juoksi ja kumarsi häntä. Ja huudettuaan suurella äänellä hän sanoo: Mitä minulle ja sinulle, Jeesus, korkeimman Jumalan Poika? Vannotan sinua Jumalan kautta, älä kiduta minua. Hän sanoi näet hänelle: Lähde ulos, sinä saastainen henki, tästä ihmisestä. Ja hän kysyi häneltä: Mikä on sinun nimesi? Ja hän vastasi sanoen: Legio on minun nimeni, koska meitä on monta. Ja hän kehotti häntä paljon, ettei tämä lähettäisi heitä pois maasta. Oli siellä suuri sikojen lauma laiduntamassa vuoren luona. Ja kaikki demonit anoivat häntä sanoen: Lähetä meidät sikoihin, jotta voisimme mennä niihin sisään. Ja Jeesus salli sen heille heti. Ja saastaiset henget lähdettyään menivät sikoihin, ja lauma syöksyi jyrkännettä alas mereen, niitä oli noin kaksituhatta, ja ne hukkuivat mereen. Ja ne, jotka paimensivat sikoja, pakenivat ja ilmoittivat asiasta kaupunkiin ja kentille, ja he menivät ulos näkemään, mitä oli tapahtunut. Ja he tulevat Jeesuksen luo ja näkevät riivatun istuvan puettuna ja terveellä järjellä, sen joka oli pitänyt legioonan, ja he pelkäsivät. Ja ne, jotka olivat nähneet, kertoivat heille, kuinka kävi riivatulle ja mitä tapahtui sioille. Ja he alkoivat pyytää häntä lähtemään pois heidän alueiltaan. Ja kun hän nousi veneeseen, riivattu pyysi häntä, että saisi olla hänen kanssaan. Ja hän ei sallinut häntä, vaan sanoi hänelle: Mene kotiisi omiesi luo ja kerro heille, kuinka paljon Herra on tehnyt sinulle ja miten hän on armahtanut sinua. Ja hän meni pois ja alkoi julistaa Dekapolissa, kuinka paljon Jeesus oli tehnyt hänelle, ja kaikki ihmettelivät.

Ja kun Jeesus oli jälleen ylittänyt veneellä toiselle puolelle,

kokoontui hänen luokseen suuri väkijoukko, ja hän oli meren rannalla. Ja yksi seurakunnan johtajista, nimeltä Jairus, tulee, ja nähtyään hänet hän kaatuu hänen jalkojensa juureen. Ja hän pyysi häntä hartaasti sanoen: Pieni tyttäreni on kuoleman partaalla, jotta tulisit ja panisit hänelle kätesi, jotta hän pelastuisi ja eläisi. Ja hän lähti hänen kanssaan, ja suuri väkijoukko seurasi häntä, ja he ahdistivat häntä. Ja eräs nainen, joka oli ollut verenvuodossa kaksitoista vuotta, ja paljon kärsinyt monien lääkäreiden käsissä ja kuluttanut kaikki omansa, eikä saanut mitään apua, vaan päinvastoin oli tullut huonompaan tilaan Kuultuaan Jeesuksesta hän tuli väkijoukon keskelle takaa ja kosketti hänen vaatteitaan. Hän sanoi näet itsekseen, että jos vain kosketan hänen vaatteitaan, minä paranun. Ja heti kuivui hänen verenvuotonsa lähde, ja hän tunsu ruumiissaan, että hän oli parantunut vaivastaan. Ja heti Jeesus, tunnistettuaan itsessään hänestä lähteneen voiman, kääntyi väkijoukossa ja sanoi: Kuka kosketti vaatteitani? Ja hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: Näet väkijoukon puristavan sinua, ja sanot: Kuka minuun kosketti? Ja hän katseli ympärilleen nähdäkseen sen, joka oli tämän tehnyt. Mutta nainen, joka pelkäsi ja vapisi, tietäen mitä oli tapahtunut hänelle, tuli ja lankesi hänen eteensä ja kertoi hänelle kaiken totuuden. Mutta hän sanoi hänelle: Tytär, sinun uskosi on pelastanut sinut, mene rauhaan ja ole terve vaivastasi. Vielä hänen puhuessaan tulevat seurakunnan johtajan luota sanoen, että tyttäresi kuoli, miksi vielä vaivaat opettajaa? Mutta Jeesus, heti kuultuaan puhutun sanan, sanoo synagoogan johtajalle: Älä pelkää, usko vain. Ja hän ei sallinut kenenkään seurata

mukaansa paitsi Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen, Jaakobin veljen. Ja hän tulee seurakunnan johtajan taloon ja näkee meteliä ja itkevät ja valittavat paljon. Ja sisään astunut hän sanoo heille: Miksi te olette huolissanne ja itkette? Lapsi ei ole kuollut, vaan nukkuu. Ja he nauroivat hänelle. Mutta hän heitettyään ulos kaikki, ottaa mukaan lapsen isän ja äidin ja ne, jotka olivat hänen kanssaan, ja menee sisään sinne, missä lapsi oli makaamassa. Ja tarttuen lapsen käteen hän sanoo tälle: Talitha, koumi, mikä käännettynä on: Tyttö, sinulle sanon, nouse. Ja heti tyttö nousi ja käveli, sillä hän oli kaksitoista vuoden ikäinen. Ja he hämmästyivät suuresti. Ja hän käski heitä hartaasti, ettei kukaan saisi tietää tätä, ja sanoi, että hänelle oli annettava syödä.

6

Ja hän lähti sieltä ja tuli omalle kotiseudulleen, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä. Ja kun sapatti oli tullut, hän alkoi opettaa kokouksessa, ja monet kuullessaan hämmästyivät sanoen: Mistä tällä ovat nämä asiat? Ja mikä viisaus on annettu hänelle, ja sellaiset voimat tapahtuvat hänen käsiensä kautta? Eikö tämä ole se käsityöläinen, Marian poika, Jaakobuksen ja Joosen ja Juudaan ja Simonin veli? Ja eivätkö hänen sisarensa ole täällä meidän luonamme? Ja he loukkaantuivat häneen. Jeesus sanoi heille, että ei ole profeetta kunnioittamaton paitsi omalla kotiseudullaan ja sukulaistensa keskuudessa ja omassa talossaan. Ja hän ei kyennyt siellä tekemään mitään voimatekoa,

paitsi että hän paransi muutamia sairaita asetettuaan kätensä heidän päälleen. Ja hän ihmetteli heidän epäuskonsa vuoksi. Ja hän kierteli kyliä ympäriinsä opettaen.

Ja hän kutsui ne kaksitoista ja alkoi lähettää heitä kaksi kaksi, ja antoi heille auktoriteetin epäpuhtaiden henkien yli. Ja hän käski heitä, etteivät he ottaisi matkalle mitään paitsi sauvan ainoastaan, ei laukkua, ei leipää, ei pronssia vyöhön, mutta sandaalit jalassaan, eivätkä pukisi päälleen kahta tuniikkaa. Ja hän sanoi heille: Mihin taloon te menette, pysykää siellä, kunnes lähdette sieltä. Ja kaikki ne, jotka eivät ota teitä vastaan eivätkä kuule teitä, lähtiessänne sieltä ravistakaa pois pöly jalkojenne alta todistukseksi heille. Aamen, sanon teille: siedettävämpää tulee olemaan Sodomalle tai Gomorralle tuomion päivänä kuin tuolle kaupungille. Ja lähdettyään he julistivat, jotta ihmiset tekisivät parannuksen, ja he karkoittivat monia demoneita, ja he voitelivat öljyllä monia sairaita ja paransivat heidät.

Ja kuningas Herodes kuuli, sillä hänen nimensä oli tullut ilmeiseksi, ja hän sanoi, että Johannes Kastaja on noussut kuolleista, ja tämän tähden voimat ovat toiminnassa hänessä. Toiset sanoivat, että hän on Elia, toiset taas sanoivat, että hän on profeetta, kuten yksi profeetoista. Kuultuaan tämän Herodes sanoi: Se Johannes, jonka minä mestautin, tämä on hän; hän on noussut kuolleista. Sillä Herodes itse oli lähettänyt ja tarttunut Johannekseen ja sitonut hänet vankilaan Herodiaan tähden, veljensä Filippuksen vaimon, koska oli nainut hänet. Sillä Johannes sanoi Herodekselle, että sinun ei ole sallittua ottaa

veljesi vaimoa. Mutta Herodias piti hänelle kaunaa ja halusi tappaa hänet, eikä kyennyt. Sillä Herodes pelkäsi Johannesta, tietäen hänet oikeudenmukaiseksi ja pyhäksi mieheksi, ja suojeli häntä, ja kuultuaan häntä hän teki monia asioita ja kuunteli häntä mielellään. Ja kun sopiva päivä oli tullut, kun Herodes hänen syntymäpäivänään teki illallisen hänen ylimyksilleen ja tuhanpäämiehille ja Galilean ensimmäisille, Ja kun hänen tyttärensä Herodias oli astunut sisään ja tanssinut ja miellyttänyt Herodesta ja yhdessä aterioivia, kuningas sanoi tytölle: pyydä minulta mitä haluat, ja annan sen sinulle. Ja hän vannoi tälle, että mitä ikinä sinä minulta pyydät, annan sinulle, aina puoleen valtakuntaani asti. Mutta hän lähdettyään ulos sanoi äidilleen: Mitä minun pitäisi pyytää? Ja tämä sanoi: Kastaja Johanneksen pää. Ja tultuaan heti sisään kiireellä kuninkaan luo hän pyysi sanoen: Tahdon, että annat minulle heti vadilla Johannes Kastajan pään. Ja syvästi murheelliseksi tultuaan kuningas ei tahtonut valojen ja ateriaviereensa tähden sitä hylätä. Ja kuningas lähetti heti teloittajan ja käski tuoda hänen päänsä. Hän meni pois ja mestasi hänet vankilassa, ja toi hänen päänsä vadilla ja antoi sen tytölle, ja tyttö antoi sen hänen äidilleen. Ja kuultuaan hänen opetuslapsensa tulivat ja nostivat hänen ruumiinsa ja asettivat sen hautaan.

Ja apostolit kokoontuivat Jeesuksen luo, ja he kertoivat hänelle kaiken, mitä he olivat tehneet ja mitä he olivat opettaneet. Ja hän sanoi heille: Tulkaa te itse erikseen autiolle paikalle ja levätkää vähän, sillä tulevia ja meneviä oli monia, eivätkä he ehtineet edes syödä. Ja he menivät pois autiomaahan paikkaan

veneellä yksinään. Monet näkivät heidän lähtevän ja tunnistivat heidät, ja kaikista kaupungeista he juoksivat jalkaisin sinne, ehtivät heidän edelleen ja kokoontuivat hänen luokseen. Ja lähdettyään ulos Jeesus näki suuren väkijoukon ja armahti heitä, koska he olivat kuin lampaat, joilla ei ole paimenta, ja hän alkoi opettaa heille paljon. Ja kun jo paljon aikaa oli kulunut, hänen opetuslapsensa lähestyivät häntä ja sanoivat, että paikka on autio ja aika on jo myöhäinen. Päästä heidät menemään, jotta he menisivät ympärillä oleville pelloille ja kyliin ostamaan itselleen leipiä, sillä heillä ei ole mitään syötävää. Mutta hän vastasi ja sanoi heille: Antakaa te heille syödä. Ja he sanoivat hänelle: Menkäämme ostamaan kahdensadan denarin edestä leipiä ja antakaamme heille syödä? Mutta hän sanoo heille: Kuinka monta leipää teillä on? Menkää ja katsokaa. Ja saatuaan tietää he sanovat: Viisi, ja kaksi kalaa. Ja hän käski heidän asettaa kaikki nojailemaan ryhminä ryhminä vihreälle ruoholle. Ja he asettuivat maahan ryhminä, sadan ja viidenkymmenen hengen joukkoina. Ja otettuaan viisi leipää ja kaksi kalaa ja katsonut ylös taivaaseen, hän siunasi ja mursi leivät ja antoi ne opetuslapsilleen, jotta he asettaisivat ne heidän eteensä, ja kaksi kalaa hän jakoi kaikille. Ja kaikki söivät ja tulivat kylläisiksi. Ja he ottivat kaksitoista palasilla täynnä olevaa koria ja kalaa. Ja niitä, jotka olivat syöneet leivät, oli viisituhatta miestä.

Ja heti hän pakotti opetuslapsensa nousemaan veneeseen ja menemään edeltä toiselle puolelle Betsaidaan, kunnes hän itse päästäisi väkijoukon. Ja sanottuaan heille jäähyväiset hän meni vuorelle rukoilemaan. Ja kun ilta oli tullut, oli laiva meren

keskellä, ja hän yksin maalla. Ja nähtyään heidät kidutettavina soudossa, sillä tuuli oli heille vastakkainen, ja noin neljännen yövartioajan hän tulee heitä kohti kävelevänä meren päällä, ja halusi ohittaa heidät. Mutta he nähtyään hänet kävelevän meren päällä, luulivat hänen olevan aave ja huusivat. Sillä kaikki näkivät hänet ja hämmästyivät. Heti hän puhui heidän kanssaan ja sanoi heille: Olkaa rohkeita, minä olen se, älkää pelätkö. Ja hän meni veneeseen heidän luokseen, ja tuuli tyyntyi, ja he olivat aivan liian kovin hämmästyneitä itsekseen ja ihmettelivät. Sillä he eivät ymmärtäneet leivistä, vaan heidän sydämensä oli kovettunut.

Ja ylitettyään he menivät Gennesaretin maalle ja ankkuroituivat. Ja kun he olivat lähteneet veneestä, he tunnistivat hänet heti. He juoksivat ympäri koko sen ympäröivän alueen ja alkoivat kantaa vuoteilla huonosti voivia sinne, missä he kuulivat hänen olevan. Ja missä tahansa hän meni sisään kyliin tai kaupunkeihin tai pelloille, torilla he asettivat sairaat ja kehottivat häntä, jotta he saisivat koskea edes hänen vaatteensa tupsuun, ja niin monet kuin koskivat häneen, pelastuivat.

7

Ja fariseukset ja jotkut kirjanoppineista, jotka olivat tulleet Jerusalemistä, kokoontuivat hänen luokseen, ja nähtyään joitakin hänen opetuslapsiaan syövän leipiä yhteisillä käsillä, toisin sanoen pesemättömillä, he moittivat. Sillä fariseukset ja

kaikki juutalaiset eivät syö, jos he eivät pese käsiään nyrkillä, pitäen kiinni vanhinten perinteestä. Ja torilta palattuaan, jos he eivät pese itseään, he eivät syö, ja monia muita tapoja on, jotka he ovat saaneet noudattaakseen, kuppien ja kannujen ja pronssiastioiden ja vuoteiden pesuja, Sitten fariseukset ja kirjanoppineet kysyvät häneltä, miksi sinun opetuslapsesi eivät vaella vanhinten perinteen mukaan, vaan syövät leivän pesemättömin käsin? Mutta hän vastaten sanoi heille, että hyvin profetoi Jesaja teistä tekopyhät, kuten on kirjoitettu: Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämensä on kaukana minusta. Turhaan he palvovat minua, opettaen opetuksina ihmisten käskyjä.

Jätettyänne Jumalan käskyn pidätte kiinni ihmisten perimystiedosta: kannut ja kupit pesemistä, ja teette monia muita sellaisia samanlaisia asioita. Ja hän sanoi heille: Hyvin te sivuutatte Jumalan käskyn, jotta voisitte pitää teidän perinteenne. Mooses sanoi: Kunnioita isääsi ja äitiäsi, ja se joka puhuu pahaa isästä tai äidistä, kuolkoon. Te sanotte, että jos ihminen sanoo isälle tai äidille: Korban – se on lahja, jolla sinä voisit minusta hyötyä – ja ette enää päästä häntä tekemään mitään hänen isälleen tai äidilleen Mitätöitte Jumalan sanan perinteellänne, jonka olette luovuttaneet, ja teette monia muita sellaisia samankaltaisia asioita. Ja kutsuttuaan kaikki joukon hän sanoi heille: Kuulkaa minua kaikki ja ymmärtäkää. Ei mikään ulkopuolelta ihmiseen sisään tuleva kykene saastuttamaan häntä, vaan se mikä tulee ulos, saastuttaa ihmisen. Ja kun hän meni sisään taloon pois joukosta, hänen

opetuslapsensa kysyivät häneltä vertauksesta. Ja hän sanoo heille: Näin te olette ymmärtämättömiä? Ettekö vielääkään ymmärrä, että kaikki ulkoa tuleva ihmiseen ei voi häntä saastuttaa? Koska se ei mene hänen sydämeensä, vaan vatsaan, ja menee ulos käymälään, puhdistaa kaiken ruoan. Hän sanoi, että se mikä tulee ulos ihmisestä, se saastuttaa ihmisen. Sillä sisältä, ihmisten sydäimestä, tulevat ulos pahat ajatukset, aviorikokset, haureudet, murhat, varkaudet, ahneus, pahuudet, petos, irstaus, paha silmä, pilkka, ylpeys, hulluus Kaikki nämä pahat asiat lähtevät sisältä ja saastuttavat ihmisen.

Ja sieltä noustuaan hän lähti Tyroksen ja Sidonin alueille. Ja tultuaan taloon hän ei halunnut kenenkään tietävän, eikä hän pystynyt pysymään huomaamatta. Sillä eräs nainen, jonka tyttärellä oli saastainen henki, oli kuullut hänestä, tuli ja lankesi hänen jalkojensa juureen. Mutta nainen oli kreikkalainen, syrofoinikilaisnainen rodultaan, ja pyysi häntä, että hän ajaisi demonin ulos hänen tyttärestään. Mutta Jeesus sanoi hänelle: Anna lasten ensin tulla ravituiksi, sillä ei ole hyvä ottaa lasten leipää ja heittää se pienille koirille. Mutta hän vastasi ja sanoo hänelle: Kyllä, Herra, sillä pienet koirat pöydän alla syövät lasten muruja. Ja hän sanoi hänelle: Tämän sanan tähden mene, demoni on lähtenyt tyttärestäsi. Ja lähdettyään kotiinsa hän löysi lapsen makaamassa vuoteella ja demonin lähteneen.

Ja taas lähdettyään Tyroksen ja Sidonin rajoilta hän tuli Galilean meren luo Dekapoliksen alueen kautta. Ja he toivat hänelle kuuron ja puhevikaisen, ja he rukoilivat häntä, että hän asettaisi

kätensä hänen päälleen. Ja ottaen hänet sivuun väkijoukosta erikseen hän laittoi sormensa hänen korviinsa, ja syljettyään kosketti hänen kieltään. Ja katsottuaan ylös taivaaseen hän huokaisi ja sanoo hänelle: Effata, joka on avaudu. Ja heti hänen korvansa avautuivat ja hänen kielensä side vapautui, ja hän puhui oikein. Ja hän käski heitä, etteivät he sanoisi kenellekään, mutta mitä enemmän hän heitä käski, sitä enemmän he saarnasivat. Ja he olivat tavattoman hämmästyneitä sanoen: Hyvin hän on tehnyt kaiken, ja kuurot hän saa kuulemaan ja mykät puhumaan.

8

Niinä päivinä, kun taas oli suuri väkijoukko eikä heillä ollut mitään syötävää, Jeesus kutsui luokseen opetuslapsensa ja sanoi heille, Tunnen myötätuntoa väkijoukkoa kohtaan, koska he ovat jo kolme päivää pysyneet kanssani eikä heillä ole mitään syötävää. Ja jos päästän heidät nälkäisinä heidän kotiinsa, he tulevat heikoiksi tiellä, sillä jotkut heistä ovat tulleet kaukaa. Ja hänen opetuslapsensa vastasivat hänelle: Mistä joku täällä autiomaassa pystyy ravitsemaan näitä leivällä? Ja hän kysyi heiltä: Kuinka monta leipää teillä on? He vastasivat: Seitsemän. Ja hän käski väkijoukon laskeutumaan maahan, ja otettuaan seitsemän leipää ja kiitettyään hän mursi ne ja antoi opetuslapsilleen, jotta he asettaisivat ne eteen, ja he asettivat ne väkijoukon eteen. Ja heillä oli muutamia pieniä kaloja, ja siunattuaan ne hän sanoi asettaa nekin eteen. He söivät ja

tulivat kylläisiksi, ja nostivat palasista jääneet tähteet seitsemään koriin. Heidä oli noin neljätuhatta, ja hän päästi heidät menemään. Ja astunut heti veneeseen opetuslasten hänen kanssaan, hän tuli Dalmanuthan seuduille.

Ja fariseukset menivät ulos ja alkoivat väitellä hänen kanssaan, etsien häneltä merkkiä taivaasta koetellen häntä. Ja huokaisten syvästi hengessään hän sanoo: Miksi tämä sukupolvi etsii merkkiä? Totisesti sanon teille: jos tälle sukupolvelle annetaan merkki. Ja jätettyään heidät hän nousi laivaan ja lähti taas.

Ja he unohtivat ottaa leipiä mukaansa, eikä heillä ollut mukanaan veneessä kuin yksi leipä. Ja hän varoitti heitä sanoen: Katsokaa, varokaa fariseusten hapatusta ja Herodeksen hapatusta. Ja he päättelivät keskenään sanoen, että meillä ei ole leipiä. Ja tietäen Jeesus sanoo heille: Mitä te pohditte, että teillä ei ole leipiä? Ettekö vielä ymmärrä ettekä käsitä? Onko teillä vielä kovettunut sydän? Teillä on silmät, mutta ette näe, ja teillä on korvat, mutta ette kuule? Ettekö muista?

Kun mursin viisi leipää viidelle tuhannelle, kuinka monta palasilla täynnä olevaa koria te keräsitte? He sanoivat hänelle: Kaksitoista. Mutta kun seitsemän neljälletuhannelle, kuinka monta koria täynnä palasia nostitte? He sanoivat: seitsemän. Ja hän sanoi heille: Ettekö vielääkään ymmärrä?

Ja hän tulee Betsaidaan, ja he tuovat hänelle sokean ja anovat häntä koskettamaan tätä. Ja tarttuen sokean käteen hän vei

hänet ulos kylästä, ja syljettyään hänen silmiinsä, asetettuaan kätensä hänen päälleen, hän kysyi häneltä, näkeekö hän mitään. Ja katsonut ylös hän sanoi: Näen ihmiset kuin kävelevät puut. Sitten hän taas asetti kätensä hänen silmiensä päälle ja sai hänet katsomaan ylös, ja hänen näkönsä palautettiin, ja hän näki kaiken selvästi. Ja hän lähetti hänet hänen taloonsa sanoen: Älä mene kylään äläkä sano kenellekään kylässä.

Ja Jeesus ja hänen opetuslapsensa menivät ulos Filippuksen Kesarean kyliin, ja tiellä hän kysyi opetuslapsiltaan sanoen heille: Kuka ihmiset sanovat minun olevan? Mutta he vastasivat: Johannes Kastaja, ja toiset: Elias, toiset taas: Yksi profeetoista. Ja hän sanoo heille: Mutta te, kenet te sanotte minun olevan? Vastattuaan Pietari sanoo hänelle: Sinä olet Kristus. Ja hän nuhteli heitä, etteivät he sanoisi kenellekään hänestä.

Ja hän alkoi opettaa heille, että Ihmisen Pojan on välttämätöntä kärsiä paljon ja tulla hylätyksi vanhimpien ja ylipappien ja kirjanoppineiden taholta ja tulla tapetuksi ja kolmen päivän jälkeen nousta kuolleista. Ja hän puhui sanan avoimesti. Pietari otti hänet sivuun ja alkoi nuhdella häntä. Mutta hän kääntyi ja nähtyään opetuslapsensa nuhteli Pietaria sanoen: Mene pois minun edestäni, saatana, sillä et ajattele Jumalan asioita, vaan ihmisten asioita.

Ja kutsunut luokseen väkijoukon yhdessä opetuslastensa kanssa hän sanoi heille: Kuka tahansa haluaa seurata minua, kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua. Sillä kuka

tahtoo pelastaa sielunsa, menettää sen, mutta kuka menettää oman sielunsa minun ja evankeliumin tähden, tämä pelastaa sen. Mitä sillä on hyötyä ihmiselle, jos hän voittaa koko maailman ja menettää sielunsa? Tai mitä ihminen antaa vastineeksi sielustaan? Sillä kuka häpeää minua ja minun sanojani tässä avionrikkohan ja syntisen sukupolvessa, sitä myös Ihmisen Poika häpeää, kun hän tulee Isänsä kunniassa pyhien sanansaattajien kanssa.

9

Ja hän sanoi heille: Totisesti sanon teille, että jotkut tässä seisovista eivät maista kuolemaa, ennen kuin he näkevät Jumalan valtakunnan tulleen voimassa.

Ja kuuden päivän kuluttua Jeesus ottaa mukaansa Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen ja vie heidät ylös korkealle vuorelle yksin, ja hän kirkastui heidän edessään. Ja hänen vaatteensa tulivat kiiltäviksi, hyvin valkoisiksi kuin lumi, sellaisiksi kuin valkaisijamiehen maan päällä ei ole mahdollista näin valkaisemaan. Ja heille ilmestyi Elias yhdessä Mooseksen kanssa, ja he keskustelivat Jeesuksen kanssa. Ja Pietari vastasi ja sanoi Jeesukselle, Rabbi, hyvä on meidän olla täällä, ja tehkäämme kolme telttaa: sinulle yksi ja Moosekselle yksi ja Elialle yksi. Sillä hän ei tiennyt, mitä puhua, sillä he olivat kauhuissaan. Ja tapahtui pilvi, joka varjosti heidät, ja pilvesta tuli ääni sanoen: Tämä on minun rakas poikani, häntä kuulkaa.

Ja äkillisesti ympärilleen katsottuaan he eivät enää nähneet ketään muuta kuin Jeesuksen itsensä kanssa. Kun he laskeutuivat vuorelta, hän käski heitä, etteivät he kertoisi kenellekään, mitä he olivat nähneet, ennen kuin Ihmisen Poika nousisi kuolleista. Ja he pitivät sanan, keskenään keskustellen, mikä on se kuolleista nouseminen. Ja he kysyivät häneltä sanoen: Miksi kirjanoppineet sanovat, että Elia on tultava ensin? Mutta hän vastasi ja sanoi heille: Elias todellakin tultuaan ensin palauttaa kaikki, ja kuinka on kirjoitettu Ihmisen Pojan kärsivän paljon ja tulevan hylätyksi? Mutta sanon teille, että myös Elias on tullut, ja he tekivät hänelle kaiken minkä halusivat, niin kuin on kirjoitettu hänestä.

Ja tultuaan opetuslapsien luo hän näki suuren väkijoukon heidän ympärillään ja kirjanoppineet väittelemässä heidän kanssaan. Ja heti koko joukko hämmästyi nähtyään hänet, ja he juoksivat hänen luokseen ja tervehtivät häntä. Ja hän kysyi kirjanoppineilta: Mitä te keskenänne väittelette? Ja eräs joukosta vastasi: Opettaja, toin poikani sinun luoksesi, hänellä on mykkä henki. Ja missä tahansa se ottaa hänet kiinni, se heittää hänet maahan, ja hän vaahtoa, ja narskuttaa hampaitaan, ja kuivuu. Ja sanoin opetuslapsiillesi, että he ajaisivat sen ulos, mutta he eivät kenneet. Mutta hän vastasi hänelle ja sanoo: Oi uskonon sukupolvi, kuinka kauan minä olen teidän luonanne? Kuinka kauan minä kestan teitä? Tuokaa hänet minun luokseni. Ja he toivat hänet hänen luokseen. Ja nähtyään hänet henki heti kouristeli häntä, ja pudottuaan maahan hän vieriskeli vaahdoten. Ja hän kysyi hänen isältään: Kuinka kauan aikaa on,

kun tämä on tapahtunut hänelle? Hän sanoi: Lapsuudesta. Ja usein se on heittänyt hänet tuleen ja vesiin tuhotakseen hänet, mutta jos voit jotain, auta meitä ja armahda meitä. Mutta Jeesus sanoi hänelle: Jos sinä pystyt uskomaan, kaikki on mahdollista sille, joka uskoo. Ja välittömästi lapsen isä huusi kyynelten kanssa: Uskon, Herra, auta minun epäuskoani. Mutta kun Jeesus näki, että väkijoukko juoksi yhteen, hän nuhteli saastaista henkeä sanoen sille: Sinä mykkä ja kuuro henki, minä käsken sinua, mene ulos hänestä äläkä enää mene sisään häneen. Ja huudettuaan ja kouristelluaan häntä paljon se meni ulos, ja hän tuli kuin kuollut, niin että monet sanoivat, että hän kuoli. Mutta Jeesus tarttui hänen käteensä ja nosti hänet ylös, ja hän nousi seisomaan. Ja kun hän oli mennyt sisään taloon, hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä yksityisesti: Miksi me emme kyenneet ajamaan sitä ulos? Ja hän sanoi heille: Tämä suku ei voi lähteä ulos kenestäkään muuten kuin rukouksella ja paastolla.

Ja lähdettyään sieltä he kulkivat Galilean läpi, eikä hän halunnut kenenkään tietävän. Hän opetti opetuslapsiaan ja sanoi heille, että Ihmisen Poika luovutetaan ihmisten käsiin, ja he tappavat hänet, ja tapetuksi tultuaan hän nousee ylös kolmantena päivänä. Mutta he eivät ymmärtäneet sanaa ja pelkäsivät kysyä häneltä.

Ja hän tuli Kapernaumiin, ja oltuaan talossa hän kysyi heiltä: Mitä te matkalla keskenänne keskustelitte? Mutta he olivat hiljaa, sillä he olivat keskustelleet keskenään tiellä siitä, kuka on

suurempi. Ja istuuttuaan hän kutsui ne kaksitoista ja sanoo heille: Jos joku haluaa olla ensimmäinen, hän tulee olemaan kaikkien viimeinen ja kaikkien palvelija. Ja otettuaan lapsen hän asetti sen heidän keskellensä, ja syleilyään sitä hän sanoi heille, Joka vastaanottaa yhden tällaisista lapsista minun nimessäni, hän vastaanottaa minua, ja joka vastaanottaa minua, ei vastaanota minua, vaan sen, joka lähetti minut. Johannes vastasi hänelle sanoen: Opettaja, näimme jonkun ajavan ulos demoneja sinun nimessäsi, joka ei seuraa meitä, ja kielsimme häntä, koska hän ei seuraa meitä. Mutta Jeesus sanoi: Älkää estäkö häntä, sillä ei ole ketään, joka tekisi voimateon minun nimessäni ja kykenisi nopeasti puhumaan minusta pahaa. Joka ei ole teitä vastaan, on teidän puolestanne. Sillä kuka antaa teille juoda kupin vettä minun nimessäni, koska olette Kristuksen, totisesti sanon teille, hän ei menetä palkkaansa.

Ja joka saattaa kompastumaan yhden näistä pienistä, jotka uskovat minuun, olisi hänelle parempi, jos hänen kaulaansa olisi pantu myllyn kivi ja hänet olisi heitetty mereen. Ja jos sinun kätesi saa sinut kompastumaan, leikkaa se pois. On parempi sinulle mennä elämään raajarikkona kuin lähteä Gehennaan, sammumattomaan tuleen, molemmat kädet omistaen. Missä heidän matonsa ei kuole ja tuli ei sammu. Ja jos jalkasi saattaa sinut kompastumaan, leikkaa se pois. On parempi sinulle mennä elämään ramppana kuin joutua kahdella jalalla heitetyksi gehennaan, sammumattomaan tuleen. Missä heidän matonsa ei kuole ja tuli ei sammu. Ja jos sinun silmäsi saa sinut lankeamaan, heitä se pois, sillä on parempi sinulle mennä

ykssilmäisenä Jumalan valtakuntaan kuin omistaa kaksi silmää ja joutua tulen gehennaan. Missä heidän matonsa ei kuole ja tuli ei sammu. Jokainen nimittäin suolataan tulella, ja jokainen uhri suolataan suolalla. Hyvä on suola, mutta jos suola muuttuu suolattomaksi, millä te sen maustatte? Pitäkää itsessänne suola ja olkaa rauhassa keskenänne.

10

Ja sieltä noustuaan hän tulee Juudean rajoille Jordanin tuollapuolen kautta, ja väkijoukot kokoontuvat jälleen hänen luokseen, ja kuten hän oli tottunut, hän opetti jälleen heitä. Ja lähestyttyään fariseukset kysyivät häneltä, onko miehelle sallittua päästää vaimonsa, koetellen häntä. Mutta hän vastasi heille: Mitä Mooses käski teille? Mutta he sanoivat: Mooses salli kirjoittaa erokirjan ja erota. Ja vastaten Jeesus sanoi heille: Teidän sydämenne kovuuden takia hän kirjoitti teille tämän käskyn. Mutta luomisen alusta Jumala teki heidät uroksen ja naaraan. Tämän vuoksi ihminen jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, ja he kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. Niin että he eivät enää ole kaksi, vaan yksi liha, Minkä Jumala on yhdistänyt, älköön ihminen erottako. Ja taas talossa opetuslapset kysyivät häneltä tästä, Ja hän sanoo heille: Joka hylkää vaimonsa ja menee naimisiin toisen kanssa, tekee aviorikoksen häntä vastaan. Ja jos nainen erottuaan miehestä menee naimisiin toisen kanssa, hän tekee aviorikoksen.

Ja he toivat hänelle lapsia, jotta hän koskettaisi heitä, mutta opetuslapset nuhtivat niitä, jotka toivat lapsia. Nähtyään tämän Jeesus paheksui ja sanoi heille: Sallikaa lasten tulla luokseni älkääkään estäkö heitä, sillä sellaisten on Jumalan valtakunta. Totisesti sanon teille: joka ei vastaanota Jumalan valtakuntaa kuin lapsi, ei suinkaan astu siihen sisään. Ja syleiltyään heidät hän siunasi asettaen kätensä heidän päälleen.

Ja kun hän lähti tielle, eräs juoksi hänen luokseen ja polvistui hänen eteensä ja kysyi häneltä: Hyvä opettaja, mitä minun tulee tehdä, jotta saisin periä ikuisen elämän? Mutta Jeesus sanoi hänelle: Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä paitsi yksi, Jumala. Tiedät käskyt: älä tee aviorikosta, älä murhaa, älä varasta, älä väärin todista, älä petä, kunnioita isääsi ja äitiäsi. Mutta hän vastaten sanoi hänelle: Opettaja, kaikkia näitä olen noudattanut nuoruudestani. Mutta Jeesus katsahdettuaan häneen rakasti häntä ja sanoi hänelle: Yksi sinulta puuttuu. Jos tahdot olla täydellinen, mene, myy kaikki mitä sinulla on ja anna köyhille, niin sinulla on aarre taivaassa, ja tule seuraa minua nostaen ristisi. Hän synkistyi sanan johdosta ja lähti pois surullisena, sillä hänellä oli paljon omaisuutta.

Ja ympärilleen katsottuaan Jeesus sanoo opetuslapsilleen: Kuinka vaikeasti ne, joilla on rahaa, tulevat sisään Jumalan valtakuntaan. Mutta opetuslapset olivat hämmästyneitä hänen sanoistaan. Mutta Jeesus taas vastaten sanoo heille: Lapset, kuinka vaikeaa onkaan niiden, jotka luottavat rikkauteen, mennä sisään Jumalan valtakuntaan. Helpompaa on kamelin

käydä neulansilmän läpi kuin rikkaan mennä sisään Jumalan valtakuntaan. Mutta he olivat ylenpalttisen hämmästyneitä ja sanoivat toisilleen: Kuka sitten voi pelastua? Katsottuaan heitä Jeesus sanoo: Ihmisille se on mahdotonta, mutta ei Jumalalle, sillä Jumalalle kaikki on mahdollista. Pietari alkoi sanoa hänelle: Katso, me olemme jättäneet kaiken ja seuranneet sinua. Vastatessaan Jeesus sanoi: Totisesti sanon teille, ei ole ketään, joka on jättänyt talon tai veljet tai sisaret tai isän tai äidin tai vaimon tai lapset tai pellot minun tähteni ja hyvän sanoman tähden, jollei hän saa satakertaisesti nyt tässä ajassa taloja ja veljiä ja sisaria ja isää ja äitiä ja lapsia ja pelloja vainojen kanssa, ja tulevassa maailmanajassa iankaikkista elämää. Monet ensimmäiset tulevat olemaan viimeisiä ja viimeiset ensimmäisiä.

He olivat tiellä nousemassa Jerusalemiin, ja Jeesus kulki heidän edellään, ja he olivat hämmästyneitä, ja seuraavat pelkäsivät. Ja taas otettuaan kaksitoista hän alkoi kertoa heille asioista, jotka tulevat tapahtumaan hänelle, Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika tullaan luovuttamaan ylipapeille ja kirjanoppineille, ja he tuomitsevat hänet kuolemaan ja luovuttavat hänet pakanakansoille, Ja he pilkkaavat häntä ja ruoskivat häntä ja sylkevät hänen päälleen ja tappavat hänet, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös.

Ja Jaakob ja Johannes, Sebedeuksen pojat, lähestyvät häntä sanoen: Opettaja, tahdomme, että tekisit meille sen, mitä pyydämme. Hän sanoi heille: Mitä te tahdotte minun tekevän

teille? Mutta he sanoivat hänelle: Anna meille, että yksi saisi istua sinun oikealla puolellasi ja yksi vasemmalla puolellasi sinun kunniassasi. Mutta Jeesus sanoi heille: Ette tiedä, mitä pyydätte. Voitteko juoda sen maljan, jonka minä juon, ja kastettavaksi sillä kasteella, jolla minä kastetaan? He sanoivat hänelle: Me kykenemme. Jeesus sanoi heille: Maljan, jonka minä juon, te tulette juomaan, ja kasteen, jolla minut kastetaan, te tulette kastettaviksi. Mutta istua oikealla puolellani ja vasemmalla puolellani ei ole minun antaa, vaan niille, joille se on valmistettu.

Ja kun ne kymmenen kuulivat tämän, he alkoivat olla närkästyneitä Jaakobista ja Johanneksesta. Mutta Jeesus, kutsunut heidät luokseen, sanoo heille: Te tiedätte, että ne, jotka näyttävät hallitsevan kansakuntia, herroittavat heitä, ja heidän suurensa käyttävät valtaa heihin. Ei näin tule olemaan teidän keskuudessanne, vaan joka haluaa tulla suureksi teidän keskuudessanne, tulee olemaan teidän palvelijanne, Ja joka haluaa tulla teidän joukossanne ensimmäiseksi, hän tulee olemaan kaikkien orja. Sillä ihmisen Poika ei tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan sielunsa lunnaaksi monien sijasta.

Ja he tulevat Jerikoon. Ja hänen lähtiessään Jerikosta opetuslapsineen ja suuren joukon kanssa, Timaioksen poika Bartimaeus, sokea, istui tien vieressä kerjäämässä. Ja kuultuaan, että Jeesus Nasaretilainen on siellä, hän alkoi huutaa ja sanoa: Daavidin poika Jeesus, armahda minua. Ja monet nuhtelivat

häntä, jotta hän olisi hiljaa, mutta hän huusi vielä paljon enemmän: Daavidin poika, armahda minua. Ja pysähdettyään Jeesus sanoi: Kutsukaa hänet. Ja he kutsuivat sokean sanoen hänelle: Ole rohkealla mielellä, nouse ylös, hän kutsuu sinua. Mutta hän heitti pois vaatteensa, nousi ja tuli Jeesuksen luo. Ja vastattuaan Jeesus sanoo hänelle: Mitä tahdot, että teen sinulle? Sokea sanoi hänelle: Rabboni, että näkisin jälleen. Ja Jeesus sanoi hänelle: Mene, sinun uskosi on pelastanut sinut. Ja heti hän sai näkönsä takaisin ja seurasi Jeesusta tiellä.

11

Ja kun he lähestyivät Jerusalemia Betsfagen ja Betanian kautta öljymäen luona, hän lähettää kaksi opetuslastaan. Ja hän sanoo heille: Menkää kylään, joka on teitä vastapäätä, ja heti kun menette sisään siihen, löydätte siellä sidotun varsan, jonka päällä ei kukaan ihminen ole istunut. Irrottakaa se ja tuokaa tänne. Ja jos joku sanoo teille: Mitä te teette? sanokaa, että Herra tarvitsee sen, ja hän lähettää sen heti takaisin tänne. He menivät pois ja löysivät varsan sidottuna ovelle ulkona kadulla, ja he irrottivat sen. Ja jotkut siellä seisovista sanoivat heille: Mitä te teette irrottaessanne varsan? Mutta he sanoivat heille niin kuin Jeesus käski, ja he päästivät heidät. Ja he toivat varsan Jeesuksen luo ja panivat sille vaatteensa, ja hän istui sen päällä. Monet levittivät vaatteensa tielle, toiset taas leikkasivat lehväisiä oksia puista ja levittivät ne tielle. Ja edellä menevät ja seuraavat huusivat sanoen: Hoosanna, siunattu olkoon hän, joka tulee

Herran nimessä. Siunattu olkoon tuleva valtakunta Herran nimessä, meidän isämme Daavidin valtakunta, hoosanna korkeuksissa.

Ja Jeesus meni Jerusalemiin ja temppeliin, ja katsottuaan ympärilleen kaikkea, kun ilta jo oli tullut, hän lähti Betaniaan kahdentoista kanssa.

Ja seuraavana päivänä, kun he olivat lähteneet Betaniasta, hän oli nälkäinen. Ja nähtyään kaukaa viikunapuun, jossa oli lehtiä, hän tuli katsomaan, löytäisikö siitä jotakin, ja tultuaan sen luo hän ei löytänyt muuta kuin lehtiä, sillä ei ollut viikunoiden aika. Ja vastattuaan hän sanoi tälle: Ei kukaan enää ikuisesti syököön hedelmää sinusta. Ja hänen opetuslapsensa kuulivat tämän.

Ja he tulevat jälleen Jerusalemiin, ja sisään astunut Jeesus alkoi temppelissä heittää ulos myyviä ja ostavia, ja hän kaatoi rahanvaihtajien pöydät ja kyyhkysiä myyvien istuimet. Ja hän ei sallinut kenenkään kantaa astiaa temppelin läpi. Ja hän opetti sanoen heille: Eikö ole kirjoitettu, että minun taloni kutsutaan rukouksen taloksi kaikille kansoille? Mutta te olette tehneet sen ryövärien luolaksi.

Ja kirjanoppineet ja fariseukset ja ylimmäiset papit kuulivat tämän, ja he etsivät keinoa tuhota hänet, sillä he pelkäsivät häntä, koska koko väkijoukko hämmästyi hänen opetustaan. Ja kun tuli myöhä, hän lähti kaupungista ulos.

Ja aamulla ohittaessaan he näkivät viikunapuun kuihtuneena juurista. Ja Pietari muistettuaan sanoo hänelle: Rabbi, katso, viikunapuu, jonka kiroisit, on kuihtunut. Ja Jeesus vastasi ja sanoi heille: Pitäkää uskoa Jumalaan. Totisesti sanon teille, että joka tahansa sanoo tälle vuorelle: Nouse ylös ja heittäydy mereen, eikä epäile sydämessään, vaan uskoo, että mitä hän sanoo tapahtuu, hänelle tulee olemaan se, minkä hän sanoo. Siksi sanon teille: kaikki, mitä rukoillen pyydätte, uskokaa että saatte, ja se tulee olemaan teidän. Ja kun te seisotte rukoilemassa, antakaa anteeksi, jos teillä on jotakin jotakuta vastaan, jotta myös teidän Isänne, joka on taivaissa, antaisi anteeksi teille teidän rikkomuksenne. Mutta jos te ette päästä, ei myöskään teidän isänne päästä teidän rikkomuksianne.

Ja he tulevat jälleen Jerusalemiin, ja hänen kävellessään temppelissä tulevat hänen luokseen ylipapit ja kirjanoppineet ja vanhimmat. Ja he sanovat hänelle: Millä auktoriteetilla sinä teet näitä asioita? Tai kuka antoi sinulle tämän auktoriteetin, jotta tekisit näitä asioita? Mutta Jeesus vastasi ja sanoi heille: Kysyn teiltä minäkin yhden kysymyksen, ja vastatkaa minulle, niin sanon teille, millä auktoriteetilla teen nämä asiat. Johanneksen kaste, oliko se taivaasta vai ihmisistä? Vastatkaa minulle. Ja he päättelivät keskenään sanoen: Jos me sanomme, että taivaasta, hän sanoo: Miksi ette siis uskoneet häneen? Mutta sanokaamme, ihmisistä? He pelkäsivät kansaa, sillä kaikki pitivät Johannesta profeetana. Ja vastattuaan he sanoivat Jeesukselle: Emme tiedä. Ja Jeesus vastaten sanoi heille: Enkä minäkään sano teille, millä auktoriteetilla teen nämä asiat.

12

Ja hän alkoi puhua heille vertauksissa: Eräs mies istutti viinitarhan ja asetti sen ympärille aidan ja kaivoi viinikuurnan ja rakensi tornin, ja vuokrasi sen viljelijöille ja matkusti pois. Ja hän lähetti oikeaan aikaan orjan viljelijöiden luo, jotta tämä ottaisi viljelijöiltä viinitarhan hedelmistä. Ja he ottivat hänet, löivät häntä ja lähettivät hänet pois tyhjin käsin. Ja taas hän lähetti heille toisen orjan, ja kivitettyään tämän he haavoittivat häntä päähän ja lähettivät hänet häväistynä takaisin. Ja taas hän lähetti toisen, ja senkin he tappoivat, ja monia muita, joita he ruoskivat ja joita he tappoivat. Hänellä oli vielä yksi poika, hänen rakastettu, hän lähetti myös hänet viimeisenä heidän luokseen sanoen, että he kunnioittavat minun poikaani. Mutta nuo maanviljelijät, nähtyään hänen tulevan, sanoivat toisilleen: Tämä on perillinen, tulkaa, tappakaamme hänet, ja perintö tulee olemaan meidän. Ja he ottivat hänet, tappoivat hänet ja ajoivat hänet ulos viinitarhan ulkopuolelle. Mitä siis tekee viinitarhan herra? Hän tulee ja tuhoaa nämä viljelijät, ja antaa viinitarhan toisille. Ettekö te ole lukeneet tätä kirjoitusta: kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, siitä tuli kulman pääkivi, Herralta tuli tämä, ja se on ihmeellinen meidän silmissämme.

Ja he etsivät tilaisuutta ottaa hänet kiinni, mutta he pelkäsivät väkijoukkoa, sillä he tiesivät, että hän oli puhunut vertauksen heitä vastaan. Ja he jättivät hänet ja menivät pois.

Ja he lähettävät hänen luokseen joitakin fariseuksia ja herodialaisia, jotta nämä pyydystäisivät hänet sanalla. Mutta he tulivat ja sanoivat hänelle: Opettaja, me tiedämme, että olet tosi etkä välitä kenestäkään, sillä et katso ihmisten kasvoihin, vaan opetat Jumalan tietä totuuden mukaan. Sano siis meille, onko sallittua antaa veroa keisarille vai ei? Antaisimmeko vai emmekö antaisi? Mutta hän tiesi heidän tekopyhyytensä ja sanoi heille: Miksi te koettelette minua? Tuokaa minulle denarius, jotta näkisin. Mutta he toivat sen. Ja hän sanoo heille: Kenen kuva tämä on ja kirjoitus? He sanoivat: Keisarin. Ja Jeesus vastasi ja sanoi heille: Antakaa Keisarille, mikä on Keisarin, ja Jumalalle, mikä on Jumalan. Ja he ihmettelivät häntä.

Ja saddukeukset tulevat hänen luokseen, jotka sanovat, ettei ylösnousemusta ole, ja he kysyivät häneltä sanoen: Opettaja, Mooses kirjoitti meille, että jos jonkun veli kuolee ja jättää vaimon, mutta ei jätä lapsia, niin hänen veljensä ottaa hänen vaimonsa ja herättää siemenen hänen veljelleen. Oli siis seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti vaimon, ja kuollessaan hän ei jättänyt jälkeläisiä. Ja toinen otti hänet, ja kuoli, eikä hänkään jättänyt siementä. Ja kolmas samoin. Ja ne seitsemän ottivat hänet, eivätkä jättäneet siementä. Viimeisenä kaikista kuoli myös se nainen. Ylösnousemuksessa siis, kun he nousevat ylös, kenen vaimona hän on? Sillä kaikki seitsemän olivat ottaneet hänet vaimokseen. Ja Jeesus vastasi ja sanoi heille: Ettekö te ole eksyksissä juuri tästä syystä, kun ette tunne kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa? Sillä kun he nousevat kuolleista, he eivät avioidu eivätkä heitä naitetaan, vaan he ovat

kuin sanansaattajat taivaissa. Mutta koskien kuolleita, että he nousevat ylös, ettekö ole lukeneet Mooseksen kirjassa, pensaskertomuksessa, kuinka Jumala sanoi hänelle: Minä olen Abrahamin Jumala ja Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala? Jumala ei ole kuolleiden Jumala, vaan elävien, te siis olette suuresti eksyneet.

Ja yksi kirjanoppineista lähestyi, kuultuaan heidän kiistelevänsä ja nähtyään, että hän vastasi heille hyvin, ja kysyi häneltä: Mikä on ensimmäinen kaikista käskyistä? Mutta Jeesus vastasi hänelle, että ensimmäinen kaikista käskyistä on: Kuule, Israel, Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi, Ja sinun tulee rakastaa Herraa, sinun Jumalaasi, koko sydäimestäsi ja koko sielustasi ja koko mielestäsi ja koko voimastasi. Tämä on ensimmäinen käsky. Ja toinen on samanlainen: rakastat lähimmäistäsi kuin itseäsi. Suurempaa käskyä kuin nämä ei ole. Ja kirjanoppinut sanoi hänelle: Hyvin, opettaja, olet totuudessa sanonut, että hän on yksi, eikä ole toista paitsi häntä, Ja rakastaa häntä koko sydäimestä ja koko ymmärryksestä ja koko sielusta ja koko voimasta, ja rakastaa lähimmäistä kuin itseään, on enemmän kuin kaikki polttouhrit ja uhrit. Ja Jeesus nähtyään, että hän vastasi älykkäästi, sanoi hänelle: Et ole kaukana Jumalan valtakunnasta. Ja ei kukaan enää uskalsi kysellä häneltä.

Ja vastatessaan Jeesus sanoi opettaessaan temppelissä: Kuinka kirjanoppineet sanovat, että Kristus on Daavidin poika? Itse David sanoi Pyhässä Hengessä: Herra sanoo minun Herralleni:

Istu minun oikealla puolellani, kunnes panen sinun vihollisesi jalkojesi astinlaudaksi. Itse siis Daavid sanoo häntä Herraksi, ja miten hän on hänen poikansa? Ja suuri väkijoukko kuunteli häntä mielellään.

Ja hän sanoi heille opetuksessaan: Varokaa kirjanoppineita, jotka haluavat kävellä kaapuissa ja saada tervehdyksiä toreilla. ja pääistuimet kokouksissa ja pääpaikat pidoissa. Ne, jotka ahmivat leskien talot ja tekosyyn varjolla rukoilevat pitkään, nämä saavat ankaramman tuomion.

Ja Jeesus, istuuduttuaan aarrekammion vastapäätä, tarkkaili kuinka joukko heitti pronssia aarrekammioon. Ja monet rikkaat heittivät paljon, ja yksi köyhä leski tuli ja heitti kaksi pientä kolikkoja, mikä on quadrans. Ja kutsunuttuaan opetuslapset luokseen hän sanoi heille: Totisesti sanon teille, että tämä köyhä leski heitti enemmän kuin kaikki ne, jotka heittivät uhriarkuun. Sillä kaikki heittivät yltäkylläisyydestään, mutta tämä heitti köyhyydestään kaiken, mitä hänellä oli, koko elämänsä.

13

Ja kun hän lähti temppelistä, sanoi hänelle yksi hänen opetuslapsistaan: Opettaja, katso millaisia kiviä ja millaisia rakennuksia! Ja Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Näetkö nämä suuret rakennukset? Ei jätetä tänne kiveä kiven päälle, jota ei revitä alas. Ja hänen istuessaan Öljymäellä temppeliä

vastapäätä, Pietari ja Jaakob ja Johannes ja Andreas kysyivät häneltä yksityisesti, Sano meille, milloin nämä asiat tapahtuvat, ja mikä on merkki siitä, milloin kaikki nämä asiat ovat toteutumassa? Mutta Jeesus vastasi ja alkoi sanoa heille: Katsokaa, ettei kukaan johtaisi teitä harhaan. Sillä monet tulevat minun nimessäni sanoen, että minä olen, ja he johtavat monet harhaan. Mutta kun te kuulette sodista ja sotien huhuista, älkää antako häiritä itseänne, sillä niiden on tapahduttava, mutta loppu ei ole vielä. Sillä kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja tulee olemaan maanjärityksiä eri paikoissa, ja tulee olemaan nälänhätiiä ja levottomuuksia. Nämä ovat synnytystuskien alkuja. Mutta te, varokaa itseänne. Sillä he luovuttavat teidät neuvostoihin ja heidän kokoontumispaikoissaan teitä lyödään, ja johtajien ja kuninkaiden eteen teidät asetetaan minun vuokseni todistukseksi heille. Ja hyvä sanoma on ensin välttämätöntä julistaa kaikkiin kansoihin. Mutta kun he johtavat teidät luovuttaakseen, älkää olko huolissanne etukäteen, mitä puhutte, älkää myöskään harjoitelko, vaan puhukaa se, mikä teille annetaan sinä hetkenä, sillä ette te ole ne, jotka puhuvat, vaan Pyhä Henki. Veli luovuttaa veljen kuolemaan ja isä lapsensa, ja lapset nousevat vanhempiaan vastaan ja surmaavat heidät. Ja teitä vihaavat kaikki minun nimeni tähden, mutta se, joka kestää loppuun asti, pelastetaan.

Mutta kun te näette hävityksen kauhistuksen, josta Daniel profeetta puhui, seisovan siellä missä sen ei pidä olla – lukija ymmärtäköön – silloin ne, jotka ovat Juudeassa, paetkoot

vuorille. Se, joka on katolla, älköön laskeutuko alas taloon eikä astuko sisään ottamaan mitään talostaan, Ja se, joka on pellolla, älköön kääntykö takaisin ottamaan vaatettaan. Voi niitä, jotka ovat raskaana ja niitä, jotka imettävät noina päivinä. Rukoilkaa, jotta teidän pakonne ei tapahtuisi talvella. Sillä ne päivät tulevat olemaan ahdistus, sellainen jota ei ole ollut luomisen alusta, jonka Jumala loi, aina nyt asti, eikä tule olemaan. Ja jos Herra ei olisi lyhentänyt niitä päiviä, ei mikään liha olisi pelastunut, mutta valittujen tähden, jotka hän valitsi, hän lyhensi ne päivät. Ja sitten, jos joku sanoo teille: Katso, täällä on Kristus tai Katso, siellä, älkää uskoko. Sillä väärät kristukset ja väärät profeetat nousevat, ja he antavat merkkejä ja ihmeitä johtaakseen harhaan, jos mahdollista, jopa valitut. Mutta te katsokaa, katso, olen kertonut teille kaiken etukäteen. Mutta niinä päivinä, tuon ahdistuksen jälkeen, aurinko pimitetään, ja kuu ei anna valoaan, Ja tähdet tulevat putoamaan taivaasta, ja voimat, jotka ovat taivaissa, järkkyvät. Ja sitten he näkevät ihmisen Pojan tulevan pilvissä suuressa voimassa ja kunniassa. Ja sitten hän lähettää sanansaattajansa ja kokoaa yhteen valittunsa neljästä tuulesta, maan äärestä taivaan ääreen.

Mutta oppikaa vertaus viikunapuusta. Kun sen oksa jo muuttuu pehmeäksi ja versoo lehdet, tiedätte, että kesä on lähellä. Näin myös te, kun näette näiden tapahtuvan, tietäkää, että se on lähellä ovella. Totisesti sanon teille, että tämä sukupolvi ei mene ohitse, ennen kuin kaikki nämä asiat tapahtuvat. Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät koskaan katoa.

Mutta tuosta päivästä tai hetkestä ei kukaan tiedä, eivät sanansaattajat taivaassa eivätkä poika, vain isä. Katsokaa, olkaa valppaina ja rukoilkaa, sillä ette tiedä, milloin se aika on. Kuin mies, joka on matkalla, jättäen talonsa ja antaen orjilleen vallan ja kullekin hänen työnsä, ja ovenvartijalle hän käski, että tämä vartioisi. Olkaa siis valppaina, sillä te ette tiedä, milloin talon herra tulee, myöhään vai keskiyöllä vai kukonlaulun aikaan vai aamulla. Ettei hän äkillisesti tultuaan löytäisi teitä nukkumassa. Mutta mitä teille sanon, sen sanon kaikille: olkaa valppaina.

14

Pääsiäinen ja hapattomien leipien juhla oli kahden päivän kuluttua. Ja ylipapeilla ja kirjanoppineet etsivät kuinka he voisivat ottaa hänet kiinni petoksella ja tappaa hänet. He sanoivat: Ei juhlassa, jottei synny mellakkaa kansan keskuudessa.

Ja hänen ollessaan Betaniassa spitaalisen Simonin talossa, hänen aterioillessaan tuli nainen, jolla oli alabastipullo puhdasta ja kallista nardusvoiteesta, ja murskattuaan alabastipullon hän kaatoi sen hänen päänsä päälle. Jotkut olivat närkästyneitä ja sanoivat keskenään: Mihin tämä voiteen tuhlaus on tapahtunut? Tämä voide olisi voitu myydä yli kolmensadan denaarien hinnalla ja antaa rahat köyhille, ja he moittivat häntä. Mutta Jeesus sanoi: Antakaa hänen olla, miksi aiheuttakaa hänelle vaivoja? Hän teki hyvän teon minulle. Sillä

köyhät teillä on aina teidän kanssanne, ja milloin tahansa tahdotte, voitte tehdä heille hyvää, mutta minua teillä ei ole aina. Minkä hänellä oli, sen hän teki, hän ennakoi voidella minun ruumiini hautaamista varten. Totisesti sanon teille: missä ikinä julistetaankin tämä hyvä sanoma koko maailmassa, siellä myös kerrotaan muistoksi hänestä se, mitä tämä teki.

Ja Juuda Iskariot, yksi niistä kahdestatoista, meni ylipappien luo kavaltaakseen hänet heille. Mutta he kuultuaan iloitsivat, ja lupasivat antaa hänelle hopeaa, ja hän etsi miten sopivasti kavaltaisi hänet.

Ja happamattomien leipien ensimmäisenä päivänä, kun pääsiäistä uhrasivat, hänen opetuslapsensa sanovat hänelle: Minne tahdot meidän menevän valmistaaksemme, jotta voit syödä pääsiäisen? Ja hän lähettää kaksi opetuslapsistaan ja sanoo heille: Menkää kaupunkiin, ja teitä kohtaa mies, joka kantaa vesiastiaa, seuratkaa häntä, Ja missä hän meneekin sisään, sanokaa talon isännälle, että opettaja sanoo: Missä on majoitukseni, jossa syön pääsiäisen oppilaitteni kanssa? Ja hän näyttää teille suuren, kalustetun, valmiin ylähuoneen; valmistakaa siellä meille. Ja hänen opetuslapsensa lähtivät ja tulivat kaupunkiin, ja he löysivät niin kuin hän oli heille sanonut, ja he valmistivat pääsiäisen. Ja kun ilta oli tullut, hän tulee kahdentoista kanssa. Ja heidän maatessaan ja syödessään sanoi Jeesus: Totisesti sanon teille, että yksi teistä kavaltaa minut, se joka syö kanssani. Mutta he alkoivat olla murheellisia ja sanoa hänelle yksi toisensa jälkeen: Ei varmasti minä? ja

toinen: Ei varmasti minä? Mutta hän vastasi ja sanoi heille: Yksi kahdestatoista, se joka kastaa kanssani kulhoon. Ihmisen Poika tosin menee, niin kuin on kirjoitettu hänestä, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika kavalletaan! Hyvä olisi hänelle, jos se ihminen ei olisi syntynyt. Ja heidän syödessään Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi heille, ja sanoi: Ottakaa, syökää, tämä on minun ruumiini. Ja otettuaan maljan ja kiitettyään hän antoi sen heille, ja he kaikki joivat siitä. Ja hän sanoi heille: Tämä on minun vereni, uuden liiton veri, joka vuodatetaan monien puolesta. Totisesti sanon teille, etten enää juo viiniköynnöksen hedelmästä siihen päivään asti, jolloin juon sen uutena Jumalan valtakunnassa.

Ja laulettuaan ylistysvirren he menivät Öljymäelle. Ja Jeesus sanoo heille, että te kaikki tulette lankeamaan pois minussa tänä yönä, koska on kirjoitettu: Minä lyön paimenen, ja lampaat hajotetaan. Mutta sen jälkeen kun minut herätetään, minä johdatan teidät Galileaan. Mutta Pietari sanoi hänelle: Vaikka kaikki loukkaantuisivat, minä en kuitenkaan. Ja Jeesus sanoo hänelle: Totisesti sanon sinulle, että sinä tänään tänä yönä ennen kuin kukko kiekuu kahdesti, kiellät minut kolmesti. Mutta Pietari sanoi vielä voimakkaammin: Vaikka minun olisi kuoltava yhdessä sinun kanssasi, en sinua kiellä. Samoin sanoivat myös kaikki muut.

Ja he tulevat paikkaan, jonka nimi on Getsemane, ja hän sanoo oppilailleen: Istukaa tässä, kunnes minä rukoilen. Ja hän otti mukaansa Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen, ja alkoi olla

suuresti ahdistunut ja tuskissaan. Ja sanoa heille: Sieluni on hyvin surullinen aina kuolemaan asti, pysyk Ja edistettyään vähän eteenpäin hän kaatui kasvoilleen maahan ja rukoili, että jos mahdollista, tuo hetki ohittaisi hänet, Ja hän sanoi: Abba, Isä, kaikki on sinulle mahdollista. Vie pois tämä malja minulta. Mutta ei sitä, mitä minä tahdon, vaan sitä, mitä sinä. Ja hän tulee ja löytää heidät nukkumassa, ja sanoo Pietarille: Simon, nukutko? Ettekö kyenneet valvomaan yhtä tuntia? Valvokaa ja rukoilkaa, jotta ette joutuisi kiusaukseen; henki on tosin halukas, mutta liha on heikko. Ja taas mentyään pois hän rukoili sanoen saman sanan. Ja palattuaan hän löysi heidät taas nukkumassa, sillä heidän silmänsä olivat raskaana, eivätkä he tienneet, mitä vastaisivat hänelle. Ja hän tulee kolmannen kerran ja sanoo heille: Nukutteko vielä ja lepäättekö? Riittää. Hetki tuli, katso, ihmisen Poika luovutetaan syntisten käsiin. Nouskaa, menkäämme! Katso, minua kavalta on lähestynyt.

Ja heti, vielä hänen puhuessaan, saapui Juudas Iskariotes, yksi kahdestatoista, ja hänen kanssaan suuri väkijoukko miekkojen ja seipäiden kanssa lähetettyinä ylipappien ja kirjanoppineiden ja vanhinten luota. Mutta se, joka kavaltoi hänet, oli antanut heille merkin sanoen: Kenet tahansa suutelen, hän se on; ottakaa hänet kiinni ja viekää pois turvallisesti. Ja tultuaan hän heti lähestyi häntä ja sanoi: Tervehdys, rabbi, ja suuteli häntä. Mutta he laskivat kätensä hänen päälleen ja ottivat hänet kiinni. Yksi seisovista veti miekan ja löi ylipappin orjaa ja leikkasi pois hänen korvansa. Ja vastattuaan Jeesus sanoi heille: Kuin ryöväriä vastaan te lähditte miekkojen ja puiden kanssa

ottamaan minut kiinni, Joka päivä olin teidän luonanne temppelissä opettamassa, ettekä te ottaneet minua kiinni. Mutta jotta kirjoitukset täyttyisivät. Ja jätettyään hänet he kaikki pakenivat. Ja eräs nuori mies seurasi häntä, puettuna pellavaliinaan alastoman ruumiin päällä, ja nuoret miehet tarttuivat häneen kiinni. Mutta hän jätti liinavaatteen ja pakeni alasti heiltä.

Ja he veivät Jeesuksen ylipapille, ja hänen luokseen kokoontuivat kaikki ylipapit ja vanhimmat ja kirjanoppineet. Ja Pietari seurasi häntä kaukaa aina ylipappin pihan sisälle asti, ja hän istui yhdessä palvelijoiden kanssa ja lämmitteli tulen ääressä. Ylipapit ja koko neuvosto etsivät todistusta Jeesusta vastaan surmataksaan hänet, mutta eivät löytäneet. Monet sillä kantoivat väärää todistusta häntä vastaan, ja todistukset eivät olleet yhtäpitäviä. Ja jotkut noustuaan todistivat väärin häntä vastaan sanoen Että me kuulumme hänen sanovan, että minä tuhoan tämän käsin tehdyn temppelin ja kolmen päivän kuluttua rakennan toisen, joka ei ole käsin tehty. Mutta eivät heidän todistuksensa olleet näinkään yhtäpitäviä. Ja ylipappi nousi keskelle ja kysyi Jeesukselta sanoen: Etkö vastaa mitään? Mitä nämä todistavat sinua vastaan? Mutta hän oli hiljaa eikä vastannut mitään. Taas ylipappi kysyi häneltä ja sanoo hänelle: Sinä olet Kristus, siunatun Poika? Mutta Jeesus sanoi: Minä olen, ja te tulette näkemään Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvien päällä. Mutta ylipappi repäistyään tunikansa sanoo: Mitä me vielä tarvitsemme todistajia? Te kuulitte varmasti pilkkapuheen. Mitä teille

näyttää? Mutta kaikki tuomitsivat hänet syylliseksi kuolemaan. Ja jotkut alkoivat sylkeä hänen päälleen ja peittää hänen kasvonsa ja lyödä häntä ja sanoa hänelle: Profetoi meille, kuka on se, joka löi sinua. Ja palvelijat löivät häntä iskuilla.

Ja kun Pietari oli alhaalla pihalla, tulee yksi ylipappin palvelijattarista, Ja nähtyään Pietarin lämmittelemässä hän katsoi häneen ja sanoi: Sinäkin olit Jeesuksen Nasaretilaisen kanssa. Mutta hän kiisti sanoen: En tiedä enkä ymmärrä, mitä sinä sanot. Ja hän meni ulos esipihalle, ja kukko kukkui. Ja palvelijatar nähtyään hänet taas alkoi sanoa läsnäolijoille, että tämä on yksi heistä. Mutta hän kiisti jälleen. Ja vähän ajan kuluttua taas siellä seisovat sanoivat Pietarille: Todella olet yksi heistä, sillä olet galilealainen ja puheesi muistuttaa. Mutta hän alkoi kiroamaan ja vannomaan: En tunne tätä miestä, josta te puhutte. Ja kukko kiekui toisen kerran. Ja Pietari muisti sen sanan, jonka Jeesus oli hänelle sanonut, että ennen kuin kukko kiekuu kahdesti, sinä kiellät minut kolmesti, ja hän puhkesi itkuun.

15

Ja heti aamulla ylipapeilla yhdessä vanhimpien ja kirjanoppineiden ja koko neuvoston kanssa pitivät neuvonpidon, sitoivat Jeesuksen, veivät hänet pois ja luovuttivat hänet Pilatukselle. Ja Pilatus kysyi häneltä: Sinä olet juutalaisten kuningas? Hän vastasi ja sanoi hänelle: Sinä sanot sen. Ja

ylipapeista syyttivät häntä monesta, mutta hän ei vastannut mitään. Mutta Pilatus kysyi häneltä taas sanoen: Etkö vastaa mitään? Katso, kuinka monta asiaa he todistavat sinua vastaan. Mutta Jeesus ei enää vastannut mitään, niin että Pilatus ihmetteli. Mutta juhlan aikaan hän vapautti heille yhden vangin, jonka he pyysivät. Mutta kutsuttu Barabbas oli sidottuna kapinakumppaneiden kanssa, jotka olivat tehneet murhan kapinan aikana. Ja huudettuaan väkijoukko alkoi pyytää, niin kuin hän aina teki heille. Mutta Pilate vastasi heille sanoen: Tahdotteko, että vapautan teille juutalaisten kuninkaan? Hän tiesi, että ylipaperit olivat kateudesta luovuttaneet hänet. Mutta ylipapeiksi kiihottivat väkijoukon, jotta hän ennemmin vapauttaisi heille Barabbaan. Mutta Pilatus vastasi taas heille: Mitä siis tahdotte, että teen sille, jonka sanotte olevan juutalaisten kuningas? Mutta he huusivat jälleen: Ristiinnaulitse hänet! Mutta Pilatus sanoi heille: Mitä pahaa hän on tehnyt? Mutta he huusivat yhä voimakkaammin: Ristiinnaulitse hänet! Mutta Pilatus, haluten tyydyttää joukon, vapautti heille Barabbaan ja luovutti Jeesuksen ruoskittuaan, jotta hänet ristiinnaulittaisiin.

Mutta sotilaat veivät hänet sisään palatsin pihalle, joka on praetorium, ja he kutsuivat kokoon koko kohortin. Ja he pukevat hänet purppuraan ja asettavat hänen päähänsä punotun piikkikruunun. Ja he alkoivat tervehtimään häntä: Tervehdys, juutalaisten kuningas! Ja he löivät hänen päätänsä ruovolla ja sylkivät hänen päälleen, ja laskeutuen polvilleen he kumarsivat häntä. Ja kun he olivat pilkanneet häntä, he riisuivat

häneltä purppuran ja pukivat hänet hänen omiin vaatteisiinsa, ja he veivät hänet ulos ristiinnaulitakseen hänet.

Ja he pakottavat ohikulkevan miehen, Simon Kyreneläisen, joka oli tulossa pelloilta, Aleksanterin ja Rufuksen isän, kantamaan hänen ristinsä.

Ja he tuovat hänet Golgotaan, joka käännettynä tarkoittaa Kallon paikkaa. Ja he antoivat hänelle juoda myrhamilla sekoitettua viiniä, mutta hän ei ottanut. Ja ristiinnaulittuaan hänet he jakavat hänen vaatteensa heittäen arpaa niistä, kuka mitä ottaa. Oli kolmas tunti ja he ristiinnaulitsivat hänet. Ja hänen syynsä kirjoitus oli kirjoitettuna: Juutalaisten kuningas.

Ja hänen kanssaan he ristiinnaulitsevat kaksi rosvoa, yhden oikealle ja yhden vasemmalle puolelle. Ja kirjoitus täyttyi, joka sanoo: Ja hänet luettiin lainsuojattomien joukkoon. Ja ohikulkijat pilkkasivat häntä pudistellen päitään ja sanoen: Ha, sinä joka hävität temppelin ja rakennat sen kolmessa päivässä Pelasta itsesi ja tule alas ristiltä. Samoin myös ylipapit pilkaten toisiaan kanssa kirjanoppineiden sanoivat: Muita hän pelasti, itseään ei kykene pelastamaan. Kristus, Israelin kuningas, tulkoon nyt alas ristiltä, jotta näkisimme ja uskoisimme häneen. Ja hänen kanssaan ristiinnaulitut herjasivat häntä.

Mutta kun kuudes tunti oli tullut, pimeys tuli koko maan päälle yhdeksänteen tuntiin asti. Ja yhdeksännellä tunnilla Jeesus huusi suurella äänellä sanoen: Eloi, Eloi, lama sabaktani, mikä

käännettynä on: Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?

Ja jotkut siellä seisovista, kuultuaan tämän, sanoivat: Katso, hän kutsuu Eliaa. Mutta yksi juostuaan ja täytettyään sienen etikalla ja asetettuaan sen ruokokepin ympärille antoi hänen juoda sanoen: Sallikaa meidän katsoa, tuleeko Elias ottamaan hänet alas. Mutta Jeesus päästettyään suuren äänen hengitti viimeisensä. Ja temppelin esirippu repesi kahtia ylhäältä alas saakka. Mutta sadanpäällikkö, joka seisoi hänen vastapäätänsä, nähtyään että hän näin huudettuaan hengähti viimeisensä, sanoi: Todella tämä mies oli Jumalan Poika. Siellä oli myös naisia katsomassa kaukaa, joiden joukossa oli Maria Magdalalainen ja Maria, pienen Jaakobin ja Jooseen äiti, sekä Salome. jotka myös, kun hän oli Galileassa, seurasivat häntä ja palvelivat häntä, ja monet muut, jotka olivat nousseet hänen kanssaan Jerusalemiin.

Ja kun ilta oli jo tullut, koska oli valmistuspäivä, se on sapatin edellinen päivä. Tultuaan Joosef Arimatiasta, arvostettu neuvostojäsen, joka myös itse oli odottamassa Jumalan valtakuntaa, rohkaistui ja meni Pilatuksen luo ja pyysi Jeesuksen ruumista. Pilatus ihmetteli, oliko hän jo kuollut, ja kutsuttuaan sadanpäällikön hän kysyi häneltä, oliko tämä kuollut jo kauan sitten. Ja saatuaan tietää sadanpäälliköltä, hän lahjoitti ruumiin Joosefille. Ja ostettuaan pellavakankaaseen ja laskettuaan hänet alas, hän kääri hänet pellavakankaan ja asetti hänet hautaan, joka oli hakattu kallioon, ja vieritti kiven haudan oven eteen. Mutta Maria Magdaleenalainen ja Maria Jooseen katsoivat,

missä hänet asetettiin.

16

Ja kun sapatiti oli mennyt ohitse, Maria Magdaleenalainen ja Jaakobin Maria ja Salome ostivat hyvänhajuisia öljyjä, jotta he mentyään voisivat voidella hänet. Ja hyvin varhain aamulla sapatiti ensimmäisenä päivänä he tulevat haudalle auringon noustua. Ja he sanoivat toisilleen: Kuka vierittää meille pois kiven haudan ovelta? Ja kun he katsoivat ylös, he huomasivat, että kivi oli vieritetty pois, sillä se oli hyvin suuri. Ja kun he menivät sisään hautaan, he näkivät nuoren miehen istuvan oikealla puolella valkoiseen viittaan puettuna, ja he hämmästyivät suuresti. Mutta hän sanoo heille: Älkää olko hämmästyneitä. Te etsitte Jeesusta Nasaretilaista, ristiinnaulittua. Hän on herätetty, hän ei ole täällä. Katsokaa se paikka, missä he asettivat hänet. Mutta menkää ja sanokaa hänen opetuslapsilleen ja Pietarille, että hän menee teidän edellänne Galileaan, siellä te näette hänet, niin kuin hän sanoi teille. Ja lähdettyään he pakenivat haudalta, sillä heitä valtasi vapina ja hämmennys, eivätkä he sanoneet kenellekään mitään, sillä he pelkäsivät.

Noustuaan varhain sapatiti ensimmäisenä päivänä hän ilmestyi ensin Magdalan Marialle, josta hän oli ajanut ulos seitsemän riivaajaa. Tuo mentyään ilmoitti niille, jotka olivat olleet hänen kanssaan ja jotka surivat ja itkivät. Ja nekään eivät uskoneet,

kun kuulivat, että hän elää ja että hänet oli nähty. Mutta näiden jälkeen hän ilmestyi kahdelle heistä toisessa muodossa, kun he kulkivat pellolle. Ja ne lähdettyään ilmoittivat muille, mutta eivätäkä hekään uskoneet heihin. Myöhemmin hän ilmestyi heille yhdellekymmenelle, kun he olivat pöydässä, ja moitti heidän epäuskoaan ja sydämensä kovuutta, koska he eivät olleet uskoneet niitä, jotka olivat nähneet hänet ylösnousseena. Ja hän sanoi heille: Menkää kaikkeen maailmaan ja julistakaa evankeliumi kaikelle luomakunnalle. Se, joka uskoo ja on kastettu, pelastetaan, mutta se, joka ei usko, tuomitaan. Mutta niille, jotka ovat uskoneet, seuraavat nämä merkit: minun nimessäni he ajavat ulos demoneita, he puhuvat uusilla kielillä, Käärmeitä he nostavat, ja vaikka he juovat jotain kuolettavaa, se ei vahingoita heitä, sairaiden päälle he laskevat kätensä, ja nämä voivat hyvin.

Herra siis sen jälkeen, kun oli puhunut heille, otettiin ylös taivaaseen ja istui Jumalan oikealla puolella. Mutta he lähtivät ja julistivat kaikkialla, Herran toimiessa heidän kanssaan ja vahvistaessa sanaa niitä seuraavien merkkien kautta. Aamen.

Luvut

1

Ja Herra puhui Moosekselle Siinain autiomaassa, todistuksen teltassa, toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, toisena vuotena heidän lähdettyään Egyptin maasta, sanoen, Ottakaa väestönlaskenta koko Israelin seurakunnasta sukulaisuuden mukaan, heidän isiensä sukujen mukaan, heidän nimiensä lukumäärän mukaan, henkilöittäin, Jokainen miespuolinen kahdestakymmenestä vuodesta ja sen yli, jokainen joka lähtee Israelin sotavoimaan, laskekaa heidät heidän sotavoimiensa mukaan, sinä ja Aaron laskekaa heidät. Ja teidän kanssanne tulee olemaan kukin heimon mukaan, kunkin hallitsijoista isien talojen mukaan.

Ja nämä ovat niiden miesten nimet, jotka seisovat teidän kanssanne: Ruubenin sukukunnasta Elisur, Sediurin poika, Simeonin, Salamiel Sourisadain poika. Juudan heimosta Nasson, Aminadabin poika. Issakarilaisten Natanael, Sogarin poika, Zebulunista, Eliab Helonin poika, Josephin pojista Efraimista,

Elishama Ammihudin poika, Manassehen, Gamaliel Pedahsurin poika. Benjaminin Abidan, Gadeonin poika. Danin, Ahiezer Ammishaddain poika. Asherista: Phagaiel, Echranin poika. Gadien Elisaf, Raguelin poika. Naphtalin, Akire Ainanin poika. Nämä ovat seurakunnan kutsuttuja, heimojen hallitsijoita heidän sukujensa mukaan, Israelin tuhatkuntien päälliköitä.

Ja Mooses ja Aaron ottivat nämä miehet, jotka oli kutsuttu nimeltä. Ja he kokosivat koko seurakunnan yhteen toisen vuoden toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, ja heidät kirjattiin heidän sukupolviensa mukaan, heidän sukujensa mukaan, heidän nimiensä lukumäärän mukaan, kahdenkymmenen vuoden iästä ja sen yli, jokainen miespuolinen henkilökohtaisesti. Sillä tavalla kuin Herra käski Moosekselle, ja heidät laskettiin Siinain autiomaassa.

Ja Ruubenin, Israelin esikoisen, pojat lueteltiin heidän sukulaisuutensa mukaan, heidän klaaniensa mukaan, heidän isiensä sukujen mukaan, heidän nimiensä lukumäärän mukaan, henkilöittäin, kaikki miespuoliset kahdenkymmenen vuoden ikäisestä ja sitä vanhemmat, jokainen joka lähti sotavoimaan, Heidän väestönlaskentansa Ruubenin sukukunnasta, neljäkymmentäkuusituhatta viisisataa. Simeonin pojille heidän sukulaisuutensa mukaan, heidän klaaniensa mukaan, heidän isiensä sukujen mukaan, heidän nimiensä lukumäärän mukaan, henkeä kohti, kaikki miespuoliset kahdestakymmenestä vuodesta ylöspäin, jokainen joka lähtee sotavoimaan, Heidän väestönlaskentatuloksensa Simeonin heimosta:

viisikymmentäyhdeksän tuhatta kolmesataa.

Juudan jälkeläisille heidän sukulaisuutensa mukaan, heidän sukujensa mukaan, heidän isiensä perheiden mukaan, heidän nimiensä lukumäärän mukaan, henkeä kohden, kaikki miespuoliset kahdestakymmenestä vuodesta ylöspäin, jokainen joka lähtee sotavoimaan, Heidän väestönlaskentatuloksensa Juudan sukukunnasta oli seitsemänkymmentäneljätuhatta kuusisataa.

Isaskarin pojille heidän sukujensa mukaan, heidän klaaniensa mukaan, heidän isien perheiden mukaan, heidän nimiensä lukumäärän mukaan, henkilöittäin, kaikki miehenpuoliset kahdestakymmenestä vuodesta ylöspäin, jokainen joka lähtee sotavoimaan, Heidän katsastuksensa Isaskarin heimosta, neljäkymmentäneljä tuhatta neljäsataa. Sebulonin pojille heidän sukulaisuutensa mukaan, heidän heimojensa mukaan, heidän isien sukujensa talojen mukaan, heidän nimiensä lukumäärän mukaan, henkeä kohden, kaikki miehenpuoliset kahdestakymmenestä vuodesta ja sen yli, jokainen joka lähtee sotavoimaan. Sebulonin heimon laskenta: viisikymmentäseitsemän tuhatta neljäsataa.

Joosefin pojille, Efraimin pojille, heidän sukulaisuutensa mukaan, heidän sukujensa mukaan, heidän isiensä perheiden mukaan, heidän nimiensä lukumäärän mukaan, henkilöittäin, kaikki miehenpuoliset kahdestakymmenestä vuodesta ylöspäin, jokainen joka lähtee sotavoimaan, Heidän laskentatuloksensa

Efraimin heimosta oli neljäkymmentä tuhatta viisisataa. Manassen pojille heidän sukulaisuutensa mukaan, heidän klaaniensa mukaan, heidän isien sukujensa mukaan, heidän nimiensä lukumäärän mukaan, henkeä kohti, kaikki miespuoliset, kahdenkymmenen vuoden ikäisestä ja sitä vanhemmat, jokainen joka lähtee sotajoukkoon, Heidän väestönlaskentatuloksensa Manassen heimosta: kolmekymmentäkaksituhatta kaksisataa. Benjaminin pojille heidän sukulaisuutensa mukaan, heidän sukujensa mukaan, heidän isien sukujensa talojen mukaan, heidän nimiensä lukumäärän mukaan, henkilöittäin, kaikki miehenpuoliset kahdestakymmenestä vuodesta ylöspäin, jokainen joka lähtee sotavoimaan, Benjaminin sukukunnan väestönlaskenta: kolmekymmentäviisi tuhatta neljäsataa. Gaadin pojille heidän sukulaisuutensa mukaan, heidän sukujensa mukaan, heidän isien sukujensa mukaan, heidän nimiensä lukumäärän mukaan, henkeä kohti, kaikki miehenpuoliset kahdestakymmenestä vuodesta ylöspäin, jokainen joka lähtee sotajoukossa. Heidän väestönlaskentatuloksensa Gadin heimosta: neljäkymmentäviisituhatta kuusisataaviisikymmentä.

Danin pojille heidän sukulaisuutensa mukaan, heidän klaaniensa mukaan, heidän isien talojen mukaan, heidän nimiensä lukumäärän mukaan, henkeä kohti, kaikki miespuoliset kahdestakymmenestä vuodesta ylöspäin, jokainen joka lähtee sotavoimaan, Danin heimon katsastus: kuusikymmentäkaksi tuhatta seitsemänsataa. Asherin pojille heidän sukulaisuutensa mukaan, heidän klaaniensa mukaan,

heidän isien talojen mukaan, heidän nimiensä lukumäärän mukaan, henkilöittäin, kaikki miespuoliset kahdestakymmenestä vuodesta ylöspäin, jokainen joka lähtee sotavoimaan, Asserin heimon väestönlaskenta: 41 500.

Naftalin pojille heidän sukulaisuutensa mukaan, heidän klaaniensa mukaan, heidän isien sukujensa mukaan, heidän nimiensä lukumäärän mukaan, henkeä kohti, kaikki miehenpuoliset kahdestakymmenestä vuodesta ja sen yli, jokainen joka lähtee sotavoimaan. Neftalin heimon väestönlaskenta: viisikymmentäkolme tuhatta neljäsatä.

Tämä oli katsastus, jonka suorittivat Mooses ja Aaron sekä Israelin hallitsijat, kaksitoista miestä, yksi mies kutakin heimoa kohden, heimojen perheiden taloja kohden. Ja tapahtui, että kaikki Israelin poikien laskenta heidän joukko-osastoittensa mukaan kaksikymmentävuotiaista ja sitä vanhemmista, kaikki jotka lähtivät sotaan Israelissa. kuusisataatuhatta kolmetuhatta viisisataa viisikymmentä.

Mutta leeviläisiä heidän perheidensä heimosta ei laskettu Israelin poikien joukossa. Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Katso, Leevin heimoa sinun ei pidä ottaa väenlaskentaan, eikä sinun pidä laskea heidän lukuaan Israelin poikien keskuudessa. Ja sinä aseta leeviläiset todistuksen teltan, kaikkien sen astioiden ja kaiken, mikä siinä on, ylle. He kantavat teltan ja kaikki sen astiat, ja he palvelevat siinä, ja he leiriytyivät teltan ympärille. Ja kun teltta poistetaan, leeviläiset purkavat sen, ja

kun teltta pystytetään, he pystyttävät sen, ja muukalainen, joka lähestyy, kuolkoon. Ja Israelin pojat leiriytyivät kukin omassa järjestyksessään ja kukin oman johtajuutensa mukaan voimansa kanssa. Mutta leeviläiset leiriytyköön todistuksen teltan ympärille, ja ei ole syntiä Israelin poikien keskuudessa. Ja leeviläiset itse vartioivat todistuksen telttaa. Ja Israelin pojat tekivät kaiken sen mukaan, mitä Herra käski Moosekselle ja Aaronille, niin he tekivät.

2

Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen, Jokainen mies pitäytyköön omaan järjestykseensä lippujensa mukaan, isiensä talojen mukaan. Israelin pojat leiriytyköön vastapäätä, todistuksen teltan ympärille leiriytynevät Israelin pojat. Ja ne jotka leiriytyivät ensimmäisinä idän puolella, Juudan leirin osasto voimineen, ja Juudan poikien hallitsija, Naassonin, Aminadabin poika. Hänen voimansa tarkastetut olivat seitsemänkymmentäneljätuhatta kuusisataa. Ja Isaskarin heimon viereen leiriytyvänsä, ja Isaskarin poikien hallitsija, Natanael Sogarin poika. Hänen voimansa tarkastetut olivat neljäkymmentäneljä tuhatta neljäsataa. Ja Sebulunin heimon viereen leiriytyväksi asettuvat, ja Sebulunin poikien hallitsija, Eliab Helonin poika. Hänen tarkastettu voimansa, viisikymmentäseitsemän tuhatta neljäsataa. Kaikki Juudan leiristä tarkastetut, sata kahdeksankymmentä tuhatta ja kuusituhatta ja neljäsataa, lähtevät liikkeelle ensimmäisinä

voimansa kanssa. Ruubenin leirin legioonat, heidän voimansa etelään päin, ja ruubeniilaisten hallitsija, Elisur Sediurin poika. Hänen joukkonsa tarkastetut olivat neljäkymmentäkuusituhatta viisisataa. Ja hänen vieressään leiriytyvät Simeonin heimon sotajoukot, ja Simeonin poikien hallitsija Salamiel, Sourisadain poika. Hänen tarkastettu voimansa, viisikymmentäyhdeksän tuhatta ja kolmesataa. Ja hänen vieressään leiriytyy Gadin heimo, ja Gadin poikien hallitsija, Elisaf Raguelin poika. Hänen tarkastettu voimansa, neljäkymmentäviisituhatta kuusisataaviisikymmentä. Kaikki Ruubenin leirin tarkastetut, sata viisikymmentä yksi tuhatta ja neljäsataa viisikymmentä, lähtevät liikkeelle toisina joukkoineen.

Ja todistuksen teltaa otetaan pois, ja leeviläisten leiri leirien keskellä, kuten he leiriytyivät, niin he myös lähtevät, kukin pitäen kiinni johtajuuden mukaan. Efraimin leirin järjestys meren luona heidän voimansa kanssa, ja Efraimin poikien hallitsija, Elisama, Ammihudin poika. Hänen joukkonsa tarkastetut: neljäkymmentätuhat viisisataa.

Ja Manassen heimon viereen leiriytyvät, ja Manassen poikien hallitsija Gamaliel, Phadassourin poika. Hänen joukkonsa tarkastetut: kolmekymmentäkaksi tuhatta kaksisataa. Ja Benjaminin heimaa vastaan leiriytyväksi, ja benjaminilaisten hallitsija Abidan, Gideonin poika. Hänen voimansa tarkastetut olivat kolmekymmentäviisituhatta neljäsataa. Kaikki Efraimin leirin tarkastetut, sata tuhatta kahdeksansataa, lähtevät liikkeelle joukkoineen kolmantena.

Danin leirin järjestys pohjoista kohti heidän voimansa kanssa, ja Danin poikien hallitsija Ahieser, Ammisaddain poika. Hänen joukkonsa tarkastetut olivat kuusikymmentäkaksi tuhatta seitsemänsataa. Ja hänen vieressään leiriytyy Asserin heimo, ja Asserin poikien hallitsija, Fagiel Ekranin poika. Hänen joukkonsa tarkastetut: neljäkymmentäyksituhatta viisisataa. Ja ne, jotka leiriytyivät Naftalin heimon viereen, ja Naftalin poikien hallitsija, Akire, Ainanin poika. Hänen tarkastettu voimansa, viisikymmentäkolme tuhatta neljäsataa. Kaikki Daanin leirin tarkastetut, sata viisikymmentäseitsemän tuhatta kuusisataa, lähtevät liikkeelle viimeisinä järjestyksensä mukaan.

Tämä on Israelin poikien laskenta heidän isiensä talojen mukaan, kaikki leirien laskenta heidän joukkoineen, kuusisataa tuhatta ja kolmetuhatta viisisataa viisikymmentä. Mutta leeviläisiä ei laskettu heidän kanssaan, niin kuin Herra oli käskenyt Moosekselle. Ja Israelin pojat tekivät kaiken, minkä Herra käski Moosekselle, näin he leiriytyivät järjestyksensä mukaan, ja näin he lähtivät kukin sukujensa mukaan, heidän isiensä talojen mukaan.

3

Ja nämä ovat Aaronin ja Mooseksen sukupolvet sinä päivänä, jona Herra puhui Moosekselle Siinain vuorella. Ja nämä ovat Aaronin poikien nimet: esikoinen Nadab, ja Abihu, Eleasar ja Itamar. Nämä ovat Aaronin poikien nimet, voidellut papit, jotka

pyhitettiin kädet pappeina toimimista varten. Ja Nadab ja Abiud kuolivat Herran edessä, kun he uhrasivat vierasta tulta Herran edessä Siinain erämaassa, eikä heillä ollut lapsia, ja Eleasar ja Itamar palvelivat pappeina isänsä Aaronin kanssa.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Ota Leevin heimo ja aseta heidät pappi Aaronin eteen, ja he palvelevat häntä. Ja he pitävät hänen vartionsa ja israelilaisten vartiot todistuksen teltan edessä tehdäkseen teltan työt. Ja he pitävät huolta kaikista todistuksen teltan astioista ja Israelin poikien vartioinneista kaikkien teltan töiden osalta. Ja sinä annat leeviläiset Aaronille ja hänen pojilleen, papeille; he on annettu lahjana minulle Israelin lapsista. Ja Aaronin ja hänen poikansa sinä asetat todistuksen teltan ylle, ja he vartioivat heidän pappeuttaan ja kaikkea, mikä liittyy alttariin ja verhon sisäpuolelle, ja ulkomaalainen, joka koskettaa, kuolee. Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Ja katso, minä olen ottanut leeviläiset israelilaisten keskuudesta kaikkien esikoisten sijasta, jotka avaavat kohdun israelilaisten joukosta. He tulevat olemaan heidän lunastuksensa, ja leeviläiset tulevat olemaan minun. Minulle kuuluu jokainen esikoinen, sillä sinä päivänä, jolloin löin jokaisen esikoisen Egyptin maassa, pyhitin itselleni jokaisen esikoisen Israelissa, ihmisestä karjaan asti – he tulevat olemaan minun, minä Herra.

Ja Herra puhui Moosekselle Siinain autiomaassa sanoen, Tarkasta Leevin pojat heidän isiensä sukujen mukaan, heidän sukukuntiansa mukaan, jokainen miespuolinen kuukauden

ikäisestä ylöspäin, laskekaa heidät. Ja Mooses ja Aaron tarkastivat heidät Herran äänen kautta, sillä tavalla kuin Herra oli heille käsenyt.

Ja nämä olivat Leevin pojat heidän nimiensä mukaan: Gerson, Kahat ja Merari. Ja nämä ovat Gershonin poikien nimet heidän klaaniensa mukaan: Lobeni ja Shimei. Ja Kahatin pojat heidän klaaniensa mukaan: Amram ja Issar, Hebron ja Oziel. Ja Merarin pojat heidän sukukuntiansa mukaan: Mooli ja Musi. Nämä ovat leeviläisten sukukunnat heidän isiensä talojen mukaan. Gershonille kuuluivat Lobenin kansa ja Shimein kansa; nämä olivat Gershonin kansat. Heidän väestönlaskentatuloksensa lukumäärän mukaan, kaikki miespuoliset kuukauden ikäisestä ja sitä vanhemmat, oli seitsemäntuhatta viisisataa. Ja Gershonin pojat leiriytyvät teltan takana meren luona. Ja Gedsonin kansan perheiden talon hallitsija, Elisaph Daelin poika. Ja Gershonin poikien vartio todistuksen teltassa oli teltta ja peite ja todistuksen teltan oven peite, ja pihan verhot ja pihan portin verho, joka on teltan päällä, ja kaikki hänen töidensä jäännökset.

Kahatille kuuluivat Amramin suku, Issakarin suku, Hebronin suku ja Usielin suku; nämä olivat Kahatin suvut lukumääränsä mukaan. Jokainen miespuolinen kuukauden ikäisestä ja vanhempi, kahdeksantuhatta kuusisataa, vartioimassa pyhiä. Kaatin poikien kansat leiriytyä tulevat teltan eteläpuolelle. Ja Kaatin sukukuntien isien talon hallitsija oli Elisafan, Ussielin poika.

Ja heidän vartiointinsa oli arkki ja pöytä ja lampunjalka ja alttarit ja pyhän astiat, joilla he palvelevat, ja peite ja kaikki heidän työnsä. Ja leeviläisten johtajien johtaja, pappi Aaronin poika Eleasar, oli asetettu vartioimaan pyhien vartijoita. Merarille kuuluvat Moolin kansa ja Musin kansa; nämä ovat Merarin kansat. Heidän laskentalukunsa lukumäärän mukaan, jokainen miespuolinen kuukauden ikäisestä ylöspäin, oli kuusituhatta viisikymmentä. Ja Merarin kansan isien talon johtaja, Zuriel Abihailin poika, leiriytyvät teltan sivuilla pohjoista kohti. Merarin poikien vartioinnin tarkastus: teltan päälliset ja sen salvat ja sen pylvää ja sen jalustat ja kaikki heidän astiat ja heidän työt. Ja pihan pylvää ympärillä ja niiden jalustat ja paalut ja niiden köydet.

Ne, jotka leiriytyivät todistuksen teltan eteen idästä, olivat Mooses ja Aaron ja hänen poikansa, vartioimassa pyhän vartiointia Israelin poikien vartiointia varten, ja muukalainen, joka koskettaa, kuolee. Kaikki leviläisten laskenta, jotka Mooses ja Aaron laskivat Herran käskyn mukaan heidän sukujensa mukaan, kaikki miespuoliset kuukauden ikäisestä ja sitä vanhemmat, kaksikymmentäkaksi tuhatta.

Ja Herra sanoi Moosekselle: Tarkasta jokainen miespuolinen esikoinen israelilaisten keskuudessa kuukauden ikäisestä ylöspäin ja ottakaa heidän lukunsa nimien mukaan. Ja sinä otat leeviläiset minulle, minä Herra, kaikkien Israelin poikien esikoisten sijasta, ja leeviläisten karjan kaikkien Israelin poikien karjan esikoisten sijasta. Ja Mooses vieraili sillä tavalla kuin

Herra oli käskenyt, kaikkien esikoisten luona Israelin poikien keskuudessa. Ja kaikki esikoiset urokset tulivat lukumäärän mukaan nimeltä kuukauden ikäisestä ja sitä vanhemmista heidän laskennassaan: kaksikymmentäkaksi tuhatta kaksisataaseitsemänkymmentäkolme. Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Ota leeviläiset kaikkien Israelin esikoisten poikien sijasta, ja leeviläisten karja heidän karjansa sijasta, ja leeviläiset tulevat olemaan minun, minä Herra. Ja kolmensadan seitsemänkymmenenkolmen lunastus, jotka ylittävät leeviläisten määrän Israelin poikien esikoisista, Ja sinä otat viisi sekeliä päätä kohden pyhän didrakman mukaan, kaksikymmentä obolia sekeliä kohden. Ja sinä annat hopean Aaronille ja hänen pojilleen lunastusmaksuna niistä, jotka ylittävät heidän joukossaan. Ja Mooses otti hopean, ylittävien lunastukset leeviläisten lunastusta varten. Israelin poikien esikoisilta hän otti hopean, tuhat kolmesataa kuusikymmentäviisi sikkeliä, pyhän sikkelin mukaan. Ja Mooses antoi ylimenevien lunastusmaksun Aaronille ja hänen pojilleen Herran äänen kautta, sillä tavalla kuin Herra oli käskenyt Moosekselle.

4

Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen, Ota Kaatin poikien luku Leevin poikien keskeltä heidän heimojensa mukaan, heidän isiensä talojen mukaan, Kahdestakymmenestäviidestä vuodesta viiteenkymmeneen

vuoteen asti, jokainen joka menee sisään palvelemaan, tekemään kaikki työt todistuksen teltassa.

Ja nämä ovat Kahatin poikien työt todistuksen teltassa: kaikkeinpyhin. Ja Aaron ja hänen poikansa tulevat sisään, kun leiri lähtee liikkeelle, ja he ottavat alas peittävän verhon ja peittävät sillä todistuksen arkin. Ja he asettavat sen päälle sinisen nahkaisen peitteen, ja he levittävät sen päälle kokonaan sinisen vaatteen ylhäältä, ja he pujottavat kantokorot paikoilleen.

Ja edessä olevan pöydän päälle he levittävät kokonaan purppuraisen vaatteen, vadit, suitsutusastiat, kupit ja juomauhrikulhot, joissa hän vuodattaa juomauhrin, ja leivät, jotka jatkuvasti ovat sen päällä. Ja he levittävät sen päälle helakanpunaisen vaatteen ja peittävät sen nahkaisella sinihyasintin värisellä peitteellä ja pujottavat sen läpi tangot. Ja he ottavat sinisen vaatteen ja peittävät valoaantavan lampunjalan ja sen lamput ja sen sakset ja sen kaatamisastiat ja kaikki öljyastiat, joilla he palvelevat niissä. Ja he panevat sen ja kaikki sen astiat siniseen nahkapeitteeseen ja asettavat sen kantotelineille. Ja kultaisen alttarin päälle he levittävät sinisen vaatteen, ja peittävät sen sinisellä nahkapeitteellä, ja pujottavat sen kantokorot paikoilleen.

Ja he ottavat kaikki palvelusastiat, joilla he palvelevat pyhäkössä, ja he panevat ne siniseen vaatteeseen, ja he peittävät ne sinisellä nahkapeitteellä, ja he asettavat ne kantotankojen

päälle. Ja hän asettaa peitteen alttarin päälle, ja he peittävät sen päälle kokonaan purppuraisen vaatteen. Ja he asettavat sen päälle kaikki astiat, joilla he palvelevat sen ääressä: hiilikupit, lihahaarukat, maljat ja peitteen, ja kaikki alttarin astiat. He levittävät sen päälle nahkaisen sinisen peitteen ja työntävät läpi sen kantokorot. He ottavat purppuraisen vaatteen ja peittävät altaan ja sen jalustan, panevat sen nahkaiseen siniseen peitteeseen ja asettavat sen kantokoriille. Ja Aaron ja hänen poikansa saattavat päätökseen pyhien esineiden ja kaikkien pyhien astioiden peittämisen, kun leiri nostetaan, ja tämän jälkeen Kaatin pojat tulevat sisään kantamaan, eivätkä he koske pyhiin esineisiin, jotta he eivät kuolisi. Nämä Kaatin pojat kantavat todistuksen teltassa.

Valvojan Eleasarin, pappi Aaronin pojan, vastuulla ovat valon öljy ja sekoitettu suitsutus ja päivittäinen uhri ja voiteluöljy, koko telttamajan valvonta ja kaikki, mikä siinä on pyhässä paikassa, kaikissa töissä.

Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen, Älkää tuhotko Kaatin kansan heimoa leeviläisten keskuudesta. Tehkää tämä heille, ja he elävät eivätkä kuole, kun he lähestyvät kaikkeinpyhintä: Aaron ja hänen poikansa lähestykööt ja asettakoot heidät kukin tehtävänsä mukaan. Ja he eivät saa tulla näkemään äkkiä pyhiä asioita, tai he kuolevat.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Ota Gershonin poikien lukumäärä, ja nämä heidän perhekuntansa mukaan, heidän

sukujensa mukaan Viidestätoista vuodesta ja sitä vanhemmista viiteenkymmeneen vuoteen asti tutki heidät, jokainen joka tulee sisään palvelemaan ja tekemään työnsä todistuksen teltassa. Tämä on Gersonin kansan palvelustehtävä: palvella ja kantaa. Ja hän nostaa teltan nahat ja todistuksen teltan ja sen peitteen ja sinisen peitteen, joka on sen päällä, ja todistuksen teltan oven peitteen, ja pihan verhot, jotka ovat todistuksen teltan päällä, ja ylijäämät, ja kaikki palvelusastiat, joilla he palvelevat, he valmistavat. Aaronin ja hänen poikiensa käskyn mukaan tulee olla Gersonin poikien palvelus kaikkien heidän palvelustensa mukaan ja kaikkien heidän töidensä mukaan, ja valvot heitä nimeltä kaikki, mitä he kantavat. Tämä on Gershonin poikien palvelus todistuksen teltassa, ja heidän vartionsa on pappi Aaronin pojan Ithamarin kädessä.

Merarin pojat heidän klaaniensa mukaan, heidän isiensä talojen mukaan, tarkastakaa heidät, Kahdestakymmenestäviidestä vuodesta ylöspäin viidenkymmenen vuoden ikään asti, tarkastakaa heidät, jokainen joka menee sisään palvelemaan todistuksen teltan töitä. Ja nämä ovat heidän nostettaviensa säädökset kaikkien heidän töidensä mukaan todistuksen teltassa: teltan päätykappaleet ja salvat ja sen pylvää ja sen jalustat ja peite ja niiden jalustat ja niiden pylvää ja teltan oven peite, Ja esipihan pylvää ympärillä ja niiden jalustat, ja esipihan portin verhon pylvää ja niiden jalustat, ja niiden paalut ja niiden köydet, ja kaikki niiden astiat ja kaikki niiden palvelusvälineet – tarkastakaa heidät nimeltä – ja kaikki vartioinnin astiat, jotka heidän on kannettava. Tämä on Merarin

poikien palvelustehtävä kaikissa heidän töissään todistuksen teltassa pappi Aaronin pojan Itamarin käden alaisena.

Ja Mooses ja Aaron ja Israelin hallitsijat kävivät laskemassa Kahatin pojat heidän sukujensa mukaan, heidän isäinsä perhekuntien mukaan Kahdestakymmenestäviidestä vuodesta viiteenkymmeneen vuoteen asti, jokainen joka tulee sisään palvelemaan ja toimimaan todistuksen teltassa. Ja heidän laskentatyönsä tapahtui heidän sukujensa mukaan: kaksituhatta seitsemänsataa viisikymmentä. Tämä on Kaatin kansan katsastus, jokainen joka palvelee todistuksen teltassa, niin kuin Mooses ja Aaron katsastivat Herran äänen kautta Mooseksen käden välityksellä.

Ja Gersonin pojat laskettiin heidän sukujensa mukaan, heidän isiensä talojen mukaan, Kahdestakymmenestäviidestä vuodesta viiteenkymmeneen vuoteen asti, jokainen joka menee sisään palvelemaan ja tekemään työt todistuksen teltassa. Ja heidän laskentatyönsä tapahtui heidän heimojensa mukaan, heidän isiensä talojen mukaan: kaksituhatta kuusisataakolmekymmentä. Tämä on Gersonin poikien kansan väestönlaskenta, kaikki jotka palvelevat todistuksen teltassa, jotka Mooses ja Aaron laskivat Herran äänen kautta Mooseksen käden kautta.

Laskettiin myös Merarin poikien kansa heidän klaaniensa mukaan ja heidän isiensä sukujen mukaan. Viidestä ja kahdestakymmenestä vuodesta ylöspäin viiteenkymmeneen

vuoteen asti, jokainen joka menee sisään palvelemaan todistuksen teltan töissä. Ja heidän laskentalukunsa heidän klaanien ja isien talojen mukaan oli kolmetuhatta kaksisataa. Tämä on Merarin poikien kansan katsastus, jonka Mooses ja Aaron suorittivat Herran äänen kautta Mooseksen käden välityksellä. Kaikki ne tarkastetut, jotka Mooses ja Aaron ja Israelin hallitsijat tarkastivat Leeviläisistä heidän sukukuntiansa ja isiensä talojen mukaan, Kahdestakymmenestäviidestä vuodesta viiteenkymmeneen vuoteen, jokainen joka tulee tekemään töiden työtä ja ne työt, jotka kannetaan todistuksen teltassa. Ja laskettujen määrä oli kahdeksantuhatta viisisataa kahdeksankymmentä. Herran äänen kautta hän vieraili heidät Mooseksen käden kautta, mies mieheltä heidän töidensä mukaan ja sen mukaan mitä he kantavat, ja he laskettiin sillä tavalla kuin Herra oli käsenyt Moosekselle.

5

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Käske Israelin pojille, että he lähettäkööt pois leiristä kaikki spitaaliset, kaikki vuotoiset ja kaikki sielun tähden saastaiset. Miespuolisesta naispuoliseen saakka, lähettäkää ulos leiristä, eivätkä he saastuta heidän leirejään, joissa minä asun heidän keskellään. Ja Israelin pojat tekivät näin, ja he lähettivät heidät pois leirin ulkopuolelle, kuten Herra puhui Moosekselle, näin Israelin pojat tekivät.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Puhu Israelin pojille

sanoen: jos mies tai nainen tekee jonkin kaikista ihmisten synneistä ja tahallaan sivuuttaa sen ja rikkoo, tuo sielu Hän tunnustaa synnin, jonka hän teki, ja hän antaa takaisin rikkomuksen, pääoman, ja hän lisää siihen viidennen osan siitä, ja hän antaa takaisin sille, jota vastaan hän rikkoi. Jos miehellä ei ole kostajaa, jolle rikkomus häntä kohtaan voitaisiin antaa takaisin, Herralle palautettu rikkomus tulee papille, paitsi sovituspässi, jonka kautta hän sovittaa hänen puolestaan.

Ja kaikki esikoiset kaikkien Israelin poikien pyhien asioiden mukaan, niin monet kuin he tuovat Herralle, kuuluvat papille. Ja kunkin pyhitetyt asiat tulevat olemaan hänen, ja mies, joka antaa papille, hänelle ne tulevat olemaan.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Puhu Israelin pojille ja sano heille: jos jonkun miehen vaimo menee sivuun ja halveksii häntä, Ja jos joku makaa hänen kanssaan siemenen vuoteella, ja se pakenee hänen miehensä silmiltä, ja hän piilottaa sen, ja hän on saastutettu, mutta todistajaa ei ollut hänen kanssaan, eikä häntä ole tavattu kiinni, ja jos hänen päälleen tulee mustasukkaisuuden henki ja hän on mustasukkainen vaimolleen, ja tämä on saatettu saastaiseksi, tai jos hänen päälleen tulee mustasukkaisuuden henki ja hän on mustasukkainen vaimolleen, mutta tämä ei ole saatettu saastaiseksi Ja mies johtaa vaimonsa papin luo ja tuo lahjan hänen puolestaan, kymmenennen osan eefaa ohrajauhoja. Hän ei kaada sen päälle öljyä eikä aseta sen päälle suitsuketta, sillä se on mustasukkaisuuden uhri, muistamisen uhri, joka muistuttaa

syynnistä.

Ja pappi tuo sen ja asettaa sen Herran eteen. Ja pappi ottaa puhdasta elävää vettä saviastiassa, ja maata, joka on todistuksen teltan lattian päällä, ja pappi ottaen heittää sen veteen. Ja pappi asettaa vaimon Herran eteen ja paljastaa vaimon pään ja antaa hänen käsiinsä muistamisuhrin, mustasukkaisuusuhrin, mutta papin kädessä on tämän kirouksen nuhtteluvesi. Ja pappi vannottaa hänet ja sanoo vaimolle: Jos joku ei ole nukkunut kanssasi, jos et ole rikkonut ja tullut saastutetuksi miehesi alla, ole viaton tästä kirotun moitteen vedestä. Jos sinä olet rikkonut ollessasi naimisissa, tai olet tullut saastutetuksi, ja joku antoi vuoteensa sinussa paitsi miehesi, Ja pappi vannottaa vaimon tämän kirouksen valoilla, ja pappi sanoo vaimolle: antakoon Herra sinut kiroukseen ja valaan kansasi keskellä, kun Herra antaa reisisi pudota pois ja vatsasi turpoamaan. Ja kirottu vesi tulee sisään sinun vatsaasi turvottamaan vatsaa, ja sinun reittesi putoaa pois, ja nainen sanoo: Tulkoon niin, tulkoon niin.

Ja pappi kirjoittaa nämä kiroukset kirjaan ja pyyhkii ne pois kiroavan moitteen veteen. Ja hän antaa vaimon juoda moitteen kirouksen veden, ja kirottu moitteen vesi tulee sisään häneen.

Ja pappi ottaa naisen kädestä mustasukkaisuuden uhrin, ja asettaa uhrin Herran eteen, ja tuo sen alttarille. Ja pappi ottaa uhrista sen muistolahjan ja uhraa sen alttarilla, ja tämän jälkeen hän juottaa vaimolle veden. Ja tapahtuu, jos hän on saastutettu ja se pakenee hänen miehensä huomion, ja hänen sisäänsä tulee

moitteen vesi, kirottu vesi, ja hänen vatsansa turpoaa ja hänen reisinsä hajoaa, ja nainen tulee kiroukseksi kansalleen. Jos nainen ei ole saastutettu ja on puhdas, hän on viaton ja siittää siemenen. Tämä on mustasukkaisuuden laki, jonka naimisissa oleva nainen rikkoisi ja saastuisi. Tai mies, jonka päälle jos tulee mustasukkaisuuden henki ja hän on mustasukkainen vaimolleen, ja hän asettaa vaimonsa Herran eteen, ja pappi tekee hänelle kaiken tämän lain, Ja mies on viaton synnistä, ja tuo nainen ottaa syntinsä.

6

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen: Puhu Israelin pojille. Ja sinä sanot heille: mies tai nainen, joka tekee suuren lupauksen pyhittääkseen itsensä puhtauteen Herralle, Viinistä ja väkevästä juomasta hän pidättäytyy, ja viinietikkaa ja väkevän juoman etikkaa hän ei juo, eikä hän juo mitään, mikä valmistetaan rypäleestä, eikä hän syö tuoreita rypäleitä eikä rusinoita kaikkina lupauksensa päivinä. Kaikesta, mitä tulee viiniköynnöksestä, viinistä viinirypäleiden kuoriin ja viinirypäleen siemeneen asti, hän ei saa syödä kaikkina puhdistautumisen päivinä. Partaveitsi ei tule hänen päänsä päälle, kunnes täyttyvät ne päivät, jotka hän lupasi Herralle. Pyhä hän on kasvattaen hiuksia, päänsä karvoja, kaikki lupauksen päivät Herralle. Hän ei mene minkään kuolleen sielun luo, ei isänsä eikä äitinsä luo. Ja veljen ja sisaren vuoksi hän ei saa saastuttaa itseään heidän kuoltuaan, koska hänen

Jumalansa lupaus on hänen päässään.

Kaikki hänen lupauksensa päivät hän on pyhä Herralle. Jos joku kuolee hänen päälleen äkkiä, hänen lupauksensa pää saastutetaan heti, ja hän ajaa päänsä sinä päivänä, jona hänet puhdistetaan; seitsemäntenä päivänä se ajetaan. Ja kahdeksantena päivänä hän tuo kaksi turturikyyhkyä tai kaksi kyyhkysenpoikasta papille todistuksen teltan ovelle.

Ja pappi tekee yhden syntiuhrin ja yhden polttouhrin, ja pappi sovittaa hänen puolestaan ne synnit, jotka hän teki sielua vastaan, ja pyhittää hänen päänsä sinä päivänä, jona hän pyhitettiin Herralle, lupauksen päivät. Ja hän tuo vuoden ikäisen karitsan rikkomuksesta, ja entiset päivät tulevat olemaan mitättömät, koska hänen lupauksensa pää saastutettiin.

Ja tämä on rukoilleen laki: sinä päivänä, jona hän täyttää lupauksensa päivät, hän tuo itse todistuksen teltan ovelle. Ja hän tuo lahjansa Herralle: yhden vuoden ikäisen virheettömän karitsan polttouhriksi, yhden vuoden ikäisen virheettömän uuhikaritsan syntiuhriksi ja yhden virheettömän pässin yhteysuhriksi, Ja kori happamatonta leipää hienosta jauhosta, öljyyn sekoitettuja leipiä, ja happamattomia ohukaisia, jotka on voideltu öljyllä, ja heidän uhrinsa ja heidän juomauhrinsa. Ja pappi tuo ne Herran eteen, ja toimittaa hänen syntiuhrinsa ja hänen polttouhrinsa. Ja hän tekee pässistä pelastusuhrin Herralle happamattomien leipien korin päällä, ja pappi tekee hänen uhrinsa ja hänen juomauhrinsa. Ja se, joka on tehnyt

lupauksen, ajaa hiuksensa todistuksen teltan ovien luona, ja hän asettaa karvat tulen päälle, joka on pelastusuhrin alla.

Ja pappi ottaa keitetyn käsivarren pässistä ja yhden happamattoman leivän korista ja yhden happamattoman kakun, ja asettaa ne lupauksen tehneen käsille sen jälkeen, kun tämä on ajanut lupauksensa. Ja pappi tuo ne uhrilahjaksi Herran eteen, se on pyhä papille rinnan uhrilahjan ja käsivarren uhrilahjan lisäksi, ja tämän jälkeen lupauksen tehnyt juo viiniä. Tämä on sen laki, joka on tehnyt lupauksen, joka tekisi lupauksen Herralle hänen lahjansa Herralle lupauksen suhteen, lukuun ottamatta sitä, mitä hänen kätensä löytäisi, hänen lupauksensa voiman mukaan, jonka hän tekisi puhtauden lain mukaan.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Puhu Aaronille ja hänen pojilleen sanoen: Näin te siunaatte Israelin pojat sanoen heille Siunatkoon sinua Herra ja varjelkoon sinua. Herra loistakoon kasvonsa sinun päällesi ja armahtakoon sinua. Nostakoon Herra kasvonsa sinun puoleesi ja antakoon sinulle rauhan. Ja he asettavat minun nimeni Israelin lasten päälle, ja minä, Herra, siunaan heidät.

7

Ja tapahtui sinä päivänä, jona Mooses sai valmiiksi teltan pystyttämisen, että hän voiteli sen ja pyhitti sen ja kaikki sen astiat ja alttarin ja kaikki sen astiat, ja hän voiteli ne ja pyhitti

ne. Ja Israelin hallitsijat toivat, kaksitoista heidän isien talojen hallitsijaa, nämä heimojen hallitsijat, nämä tarkastuksen ääressä seisovat. Ja he toivat lahjansa Herran eteen: kuusi katettua vaunua ja kaksitoista härkää, yhdet vaunut kahden ruhtinaan puolesta ja vasikan kunkin puolesta, ja he toivat ne teltan eteen. Ja Herra sanoi Moosekselle sanoen, Ota heidän joukostaan, ja ne tulevat olemaan todistuksen teltan palveleviin töihin, ja sinä annat ne leeviläisille, jokaiselle hänen palveluksensa mukaan. Ja Mooses otti vaunut ja härät ja antoi ne leeviläisille. Ja kaksi vaunua ja neljä härkää hän antoi Gershonin pojille heidän palvelustensa mukaan. Ja ne neljä vaunua ja ne kahdeksan härkää hän antoi Merarin pojille heidän palvelustensa mukaan Itamarin, pappi Aaronin pojan, kautta. Ja Kaatin pojille hän ei ole antanut mitään, koska heillä on pyhän palvelusvälineet, jotka he kantavat hartioillaan.

Ja johtajat toivat lahjoja alttarin vihkimiseen sinä päivänä, jona hän voiteli sen, ja johtajat toivat lahjansa alttarin eteen. Ja Herra sanoi Moosekselle: Yksi johtaja päivää kohti tuokoon lahjansa alttarin vihkimiseen.

Ja se, joka toi lahjansa ensimmäisenä päivänä, oli Naason, Aminadabin poika, Juudan heimon hallitsija. Ja hän toi lahjansa: yhden hopeavadin, jonka paino oli sata kolmekymmentä, yhden hopeisen maljan, seitsemänkymmentä sikliä pyhän sikelin mukaan, molemmat täynnä hienoa jauhoa, joka oli sekoitettu öljyyn, uhriksi. Yksi suitsutusastia, kymmenen kultaa, täynnä suitsuketta. Yhden vasikan nautaeläimistä, yhden pässin, yhden

vuoden vanhan karitsan polttouhriksi, ja yhden vuohen vuohista syntiä varten. Ja pelastusuhriksi kaksi hiehoa, viisi pässiä, viisi vuohipukkia, viisi vuoden vanhaa uuhikaritsaa, tämä oli Naassonin, Aminadabin pojan, lahja.

Toisena päivänä toi Natanael, Sogarin poika, Isaskarin heimon hallitsija, uhrinsa. Ja hän toi lahjansa: yhden hopeisen maljan, jonka paino oli sata kolmekymmentä, yhden hopeisen maljan, seitsemänkymmentä sekeliä pyhän sekelin mukaan, molemmat täynnä hienoa jauhoa, joka oli sekoitettu öljyyn, uhria varten. Yksi suitsutusastia, kymmenen kultaa, täynnä suitsuketta. Yhden vasikan härjistä, yhden pässin, yhden vuoden vanhan karitsan polttouhriksi, ja yhden vuohen vuohista syntiä varten. Ja pelastusuhriksi kaksi lehmävasikkaa, viisi pässiä, viisi vuohipukkia, viisi vuoden vanhaa karitsaa, tämä oli Natanaelin, Sogarin pojan, lahja.

Kolmantena päivänä Sebulunin poikien hallitsija, Eliab Helonin poika. Hänen lahjansa: yksi hopeinen kulho, jonka paino oli sata kolmekymmentä, yksi hopeinen malja, seitsemänkymmentä sekeliä pyhän sekelin mukaan, molemmat täynnä hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn uhriksi, Yksi suitsutusastia, kymmenen kultaa, täynnä suitsuketta. Yhden vasikan nautakarjasta, yhden pässin, yhden vuoden vanhan karitsan polttouhriksi, ja yhden vuohen vuohista syntiä varten. Ja pelastusuhriksi kaksi hiehoa, viisi pässiä, viisi vuohipukkia, viisi vuoden vanhaa karitsaa, tämä oli Eliabin, Helonin pojan, lahja.

Neljäntenä päivänä Ruubenin poikien hallitsija, Elisur Sedeurin poika. Hänen lahjansa: yksi hopeinen kulho, sen paino sata kolmekymmentä, yksi hopeinen malja, seitsemänkymmentä sekeliä pyhän sekelin mukaan, molemmat täynnä hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn uhria varten, Yksi suitsutusastia, kymmenen kultaa, täynnä suitsuketta. Yhden vasikan nautaeläimistä, yhden pässin, yhden vuoden ikäisen karitsan polttouhriin, ja yhden vuohen vuohista syntiä varten. Ja pelastusuhriksi kaksi vasikoita, viisi pässiä, viisi vuohipukkia, viisi vuoden vanhaa karitsaa, tämä oli Elisurin, Sediurin pojan, lahja.

Viidentenä päivänä Simeonin poikien johtaja, Salamiel Sourisadain poika. Hänen lahjansa: hopeavati, jonka paino oli sata kolmekymmentä, yksi hopeamalja seitsemänkymmentä sikliä pyhän sikkelin mukaan, molemmat täynnä hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn uhriksi. Yhden kultaisen suitsutusastian, kymmenen kultasekeliä, täynnä suitsuketta. Yhden vasikan nautaeläimistä, yhden pässin, yhden vuoden ikäisen karitsan polttouhriksi, ja yhden vuohen vuohista syntiä varten. Ja pelastusuhriksi kaksi hiehoa, viisi pässiä, viisi vuohipukkia, viisi vuoden vanhaa karitsaa, tämä oli Salamielin, Sourisadain pojan, lahja.

Kuudentena päivänä Gadin poikien johtaja, Eliasaf, Raguelin poika. Hänen lahjansa: yksi hopeinen kulho, jonka paino oli sata kolmekymmentä, yksi hopeinen malja, seitsemänkymmentä sekeliä pyhän sekelin mukaan, molemmat täynnä hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn uhria varten. Yksi suitsutusastia, kymmenen

kultaa, täynnä suitsuketta. Yhden vasikan nautaeläimistä, yhden pässin, yhden vuoden vanhan karitsan polttouhriksi, ja yhden vuohen syntiuhriksi. Ja pelastusuhriksi kaksi hiehoa, viisi pässiä, viisi vuohipukkia, viisi vuoden vanhaa karitsaa, tämä oli Elisafin, Raguelin pojan, lahja.

Seitsemäntenä päivänä Efraimin poikien hallitsija, Elisama Ammiudin poika. Hänen lahjansa: yksi hopeinen kulho, sen paino sata kolmekymmentä, yksi hopeinen malja, seitsemänkymmentä sekeliä pyhän sekelin mukaan, molemmat täynnä hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn uhria varten. Yksi kultainen suitsutusastia, kymmenen kultaa, täynnä suitsuketta. Yhden vasikan nautaeläimistä, yhden pässin, yhden vuoden ikäisen karitsan polttouhriksi, ja yhden vuohen vuohista syntiä varten. Ja pelastusuhriksi kaksi hiehoa, viisi pässiä, viisi vuohipukkia, viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Elishaman, Ammihudin pojan, lahja.

Kahdeksantena päivänä Manassen poikien johtaja, Gamaliel Phadassourin poika. Hänen lahjansa: yksi hopeinen kulho, sen paino sata kolmekymmentä, yksi hopeinen malja, seitsemänkymmentä sekeliä pyhän sekelin mukaan, molemmat täynnä hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn uhria varten. Yksi suitsutusastia, kymmenen kultaa, täynnä suitsuketta. Yhden vasikan nautakarjasta, yhden pässin, yhden vuoden vanhan karitsan polttouhriksi, ja yhden vuohen vuohista syntiä varten, Ja pelastusuhriksi kaksi hiehoa, viisi pässiä, viisi vuohipukkia, viisi vuoden vanhaa karitsaa, tämä oli Gamalielin, Phadassourin

pojan, lahja.

Yhdeksäntenä päivänä Benjaminin poikien hallitsija Abidan, Gideonin poika. Hänen lahjansa: yksi hopeinen kulho, jonka paino oli sata kolmekymmentä, yksi hopeinen malja, seitsemänkymmentä sikkeliä pyhän sikkelin mukaan, molemmat täynnä hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn uhriksi, Yksi kultainen suitsutusastia, kymmenen kultaa, täynnä suitsuketta. Yhden vasikan nautaeläimistä, yhden pääsin, yhden vuoden vanhan karitsan polttouhriksi, ja yhden vuohen vuohista syntiä varten. Ja pelastusuhriksi kaksi hiehoa, viisi pässiä, viisi vuohipukkia, viisi vuoden vanhaa karitsaa, tämä oli Abidanin, Gadeonin pojan, lahja.

Kymmenentenä päivänä Danin poikien hallitsija, Ahiezer Ammishaddain poika. Hänen lahjansa: hopeavati, jonka paino oli sata kolmekymmentä, yksi hopeamalja seitsemänkymmentä sekeliä pyhän sekelin mukaan, molemmat täynnä hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn uhriksi. Yksi suitsutusastia, kymmenen kultaa, täynnä suitsuketta. Yhden vasikan nautaeläimistä, yhden pääsin, yhden vuoden vanhan karitsan polttouhriksi, ja yhden vuohen vuohista syntiä varten. Ja pelastusuhriksi kaksi hiehoa, viisi pässiä, viisi vuohipukkia, viisi vuoden vanhaa karitsaa, tämä oli Ahieserin, Ammisaddain pojan, lahja.

Yhdentenätoista päivänä Aserin poikien hallitsija Fagiel, Ekranin poika. Hänen lahjansa: yksi hopeinen kulho, sen paino sata kolmekymmentä, yksi hopeinen malja, seitsemänkymmentä

sekeliä pyhän sekelin mukaan, molemmat täynnä hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn uhria varten. Yksi suitsutusastia, kymmenen kultaa, täynnä suitsuketta. Yhden vasikan nautaeläimistä, yhden pässin, yhden vuoden vanhan karitsan polttouhriksi, ja yhden vuohen vuohista syntiä varten. Ja pelastusuhriksi kaksi hiehoa, viisi pässiä, viisi vuohipukkia, viisi vuoden vanhaa karitsaa, tämä oli Fagielin, Ekranin pojan, lahja.

Kahdentenatoista päivänä Neftalin poikien hallitsija, Akire Einanin poika. Hänen lahjansa: yksi hopeinen kulho, sen paino sata kolmekymmentä, yksi hopeinen malja, seitsemänkymmentä sekeliä pyhän sekelin mukaan, molemmat täynnä hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn uhria varten. Yksi kultainen suitsutusastia, kymmenen kultaa, täynnä suitsuketta. Yhden vasikan härjistä, yhden pässin, yhden vuoden vanhan karitsan polttouhriksi, ja yhden vuohen vuohista syntiä varten. Ja pelastusuhriksi kaksi hiehoa, viisi pässiä, viisi vuohipukkia, viisi vuoden vanhaa karitsaa, tämä oli Ahiran, Ainanin pojan, lahja.

Tämä oli alttarin vihkiminen sinä päivänä, jona se voideltiin, Israelin poikien hallitsijoilta: kaksitoista hopeista vatia, kaksitoista hopeista maljaa, kaksitoista kultaista suitsutusastiaa. Sata kolmekymmentä sekeliä malja, ja seitsemänkymmentä sekeliä kulho, kaikki astioiden hopea, kaksituhatta neljäsataa sekeliä, pyhän sekelin mukaan. Kaksitoista kultaista suitsutusastiaa täynnä suitsuketta, kaikkien suitsutusastioiden kulta sata kaksikymmentä šekeliä. Kaikki härät polttouhriksi: kaksitoista vasikkaa, kaksitoista pässiä, kaksitoista vuoden

ikäistä karitsaa, ja niiden ruokauhrit, ja niiden juomauhrit, ja kaksitoista vuohipukkia vuohista syntiuhriksi. Kaikki nautakarja pelastusuhriksi: kaksikymmentäneljä hiehoa, kuusikymmentä pässiä, kuusikymmentä vuoden ikäistä vuohipukkia, kuusikymmentä vuoden ikäistä tahrattomia karitsoita. Tämä oli alttarin vihkiminen sen jälkeen, kun hänen kätensä oli täytetty, ja sen jälkeen, kun hänet oli voideltu.

Kun Mooses astui sisään todistuksen telttaan puhuakseen hänelle, hän kuuli Herran äänen puhuvan hänelle ylhäältä armoistuimelta, joka on todistuksen arkun päällä, kahden kerubin välissä, ja hän puhui hänelle.

8

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen: Puhu Aaronille Ja sinä sanot hänelle: kun asetat lamput paikoilleen, lampunjalan etupuolelta antavat ne seitsemän lamppua valoa. Ja Aaron teki näin: lampunjalan yhdelle puolelle, sen eteen, hän kiinnitti sen lamput, niin kuin Herra oli käskenyt Moosekselle Ja tämä oli lampunjalan rakenne: kiinteä, kultainen, sen varsi ja sen liljat, kokonaan kiinteä, sen muodon mukaan jonka Herra näytti Moosekselle, näin hän teki lampunjalan.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Ota leeviläiset Israelin poikien keskeltä ja puhdistu heidät. Ja näin sinä teet heille heidän puhdistuksensa: sinä ruiskutat heidät puhdistuksen

vedellä, ja partaveitsi tulee koko heidän ruumiinsa päälle, ja he pesevät vaatteensa, ja he ovat puhtaat.

Ja he ottavat yhden vasikan naudoista, ja tähän kuuluvana uhrina hienon jauhון sekoitettuna öljyyn, ja vuoden ikäisen vasikan naudoista sinä otat syntiuhriksi. Ja sinä tuot leeviläiset todistuksen teltan eteen, ja sinä kokoot koko Israelin poikien seurakunnan, Ja sinä tuot leeviläiset Herran eteen, ja Israelin pojat asettavat kätensä leeviläisten päälle. Ja Aaron erottaa leeviläiset lahjana Herran edessä Israelin pojilta, ja he tulevat olemaan niin että he tekevät Herran työtä. Mutta leeviläiset asettavat kätensä vasikoiden päiden päälle, ja sinä teet yhden syntiuhriksi ja yhden polttouhriksi Herralle sovittaaksesi heidän puolestaan.

Ja sinun tulee asettaa leeviläiset Herran eteen ja Aaronin eteen ja hänen poikiensa eteen, ja sinun tulee antaa heidät lahjaksi Herran eteen. Ja sinä erotat leeviläiset Israelin poikien keskeltä, ja he ovat minun. Ja näiden asioiden jälkeen leeviläiset tulevat sisään työskentelemään todistuksen teltan töitä, ja sinä puhdistat heidät, ja sinä anna heidät takaisin Herran eteen. Koska nämä on annettu minulle uhrilahjaksi Israelin poikien keskeltä, kaikkien kohdun avaavien esikoisten sijasta Israelin poikien keskeltä, olen ottanut heidät itselleni. Koska minulle kuuluu jokainen esikoinen Israelin poikien joukossa ihmisistä karjaan asti, sinä päivänä kun löin jokaisen esikoisen Egyptin maassa, pyhitin heidät minulle, Ja otin leeviläiset kaikkien Israelin poikien esikoisten sijasta. Ja annoin leeviläiset lahjaksi Aaronille

ja hänen pojilleen israelilaisten keskuudesta työskentelemään israelilaisten töitä todistuksen teltassa ja sovittamaan israelilaisten puolesta, jotta israelilaisten joukossa ei olisi ketään, joka lähestyy pyhiä.

Ja Mooses ja Aaron ja koko Israelin poikien kokous tekivät leviläisille niin kuin Herra oli käskenyt Moosekselle leviläisistä, näin Israelin pojat tekivät heille. Ja leeviläiset puhdistivat itsensä, ja he pesivät vaatteensa, ja Aaron antoi heidät uhrilahjaksi Herran edessä, ja Aaron toimitti sovituksen heidän puolestaan puhdistaakseen heidät. Ja näiden jälkeen leeviläiset tulivat palvelemaan heidän palvelustaan todistuksen teltassa Aaronin edessä ja hänen poikiensa edessä, niin kuin Herra käski Moosekselle leevviläisistä, näin he tekivät heille.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Tämä on määräys leeviläisistä: Kahdestakymmenestäviidestä vuodesta lähtien he tulevat palvelemaan todistuksen teltassa. Ja viisikymmentävuotiaasta lähtien hän vetäytyy pois palveluksesta, eikä hän työskentele enää. Ja hänen veljensä palvelee todistuksen teltassa vartioimaan vartioita, mutta töitä hän ei tee, näin sinä teet leeviläisille heidän vartioissaan.

9

Ja Herra puhui Moosekselle Siinain autiomaassa toisena vuotena heidän lähdettyään Egyptin maasta, ensimmäisessä

kuukaudessa, sanoen: Sanoin: Israelin pojat viettäkööt pääsiäistä sen määrää aikana. Neljäntenätoista päivänä ensimmäisen kuukauden iltaa kohti teet sen määrääkojen mukaan, hänen lakinsa mukaan, ja hänen tulkintansa mukaan teet sen. Ja Mooses puhui Israelin pojille tehdäkseen pääsiäisen neljäntenätoista päivänä kuuta Siinain erämaassa. Niin kuin Herra käski Moosekselle, niin tekivät Israelin pojat.

Ja saapuivat miehet, jotka olivat saastaiset ihmisen sielun tähden, eivätkä he kyenneet viettämään pääsiäistä sinä päivänä, ja he lähestyivät Moosesta ja Aaronia tuona päivänä. Ja ne miehet sanoivat hänelle: Me olemme saastaiset ihmisen sielun tähden; eikö meidän siis pitäisi jäädä pois tuomasta lahjaa Herralle hänen aikanaan Israelin poikien keskellä? Ja Mooses sanoi heille: Seisokaa tässä, ja minä kuulen, mitä Herra käskyy teitä koskien. Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Puhu Israelin pojille sanoen: mies, joka tulee saastaiseksi ihmisen sielun tähden tai on kaukana tiellä teille tai teidän sukupolviinne, tekee pääsiäisen Herralle toisessa kuukaudessa neljäntenätoista päivänä. Illalla he tekevät sen, ja he syövät sen happamattoman leivän ja katkerien yrttien kanssa. Eivät he jätä siitä mitään aamuun, eivätkä he murskaa siitä luuta; pääsiäisen lain mukaan heidän tulee tehdä se. Ja ihminen, joka on puhdas eikä ole kaukaisella matkalla, mutta laiminlyö viettää pääsiäistä, se sielu hävitetään kansastaan, koska hän ei uhrannut lahjaa Herralle määrättynä aikana; tuo ihminen kantaa syntinsä. Jos muukalainen lähestyy teitä teidän maassanne ja viettää pääsiäistä Herralle pääsiäisen lain mukaan ja sen järjestyksen

mukaan, hän viettää sitä, yksi laki on oleva teille ja muukalaiselle ja maan syntyperäiselle.

Ja sinä päivänä, jona teltta pystytettiin, pilvi peitti teltan, todistuksen talon, ja illalla teltan päällä oli kuin tulen muoto aamuun asti. Näin tapahtui jatkuvasti: pilvi peitti sen päivällä, ja tulen muoto yöllä. Ja kun pilvi nousi teltan päältä, lähtivät israelilaiset liikkeelle, ja siihen paikkaan, missä pilvi pysähtyi, israelilaiset leiriytyivät. Herran käskyn kautta Israelin pojat leiriytyivät, ja Herran käskyn kautta he lähtivät. Kaikkina päivinä, jolloin pilvi varjosti telttaa, Israelin pojat leiriytyivät. Ja aina kun pilvi viipyy teltan päällä useampia päiviä, Israelin pojat pitävät Jumalan vartioinnin eivätkä lähde. Ja tapahtuu, kun pilvi peittää teltan päivien lukumäärän, Herran äänen kautta he leiriytyä tulevat ja Herran käskyn kautta he lähtevät liikkeelle. Ja tapahtuu, kun pilvi tulee illasta aamuhun ja pilvi nousee aamulla, niin he lähtevät liikkeelle päivällä tai yöllä. Kuukauden päivien lisääntyessä, kun pilvi varjosti sen päällä, Israelin pojat leiriytyivät eivätkä lähteneet. Herran käskyn kautta he lähtevät liikkeelle, he vartioivat Herran vartioinnin Herran käskyn kautta Mooseksen kädessä.

10

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen: Tee itsellesi kaksi hopeista trumpettia, Taotut sinä teet, ja ne tulevat olemaan sinulle seurakunnan kokoon kutsumiseksi ja leirien liikkeelle

nostamiseksi. Ja sinä puhallat niihin, ja koko seurakunta kokoontuu todistuksen teltan ovelle. Jos he soittavat yhdellä trumpetilla, tulevat kaikki Israelin hallitsijat ja johtajat sinun luoksesi. Ja te soitatte trumpetilla signaalia, ja ne idässä leiriytyviä ja leiriytyneet lähtevät liikkeelle. Ja te soitatte toisen merkkiään, ja etelään päin leiriytyviä leirit lähtevät liikkeelle, ja te soitatte kolmannen merkkiään, ja meren rannalla leiriytyviä leirit lähtevät liikkeelle, ja te soitatte neljännen merkkiään, ja pohjoiseen päin leiriytyviä leirit lähtevät liikkeelle; merkillä he soittavat lähtiessään. Ja kun te kokoatte seurakunnan, soittakaa torvia, mutta ei erityisellä merkillä. Ja Aaronin pojat, papit, puhaltavat torvia, ja tämä on teille ikuinen säädös sukupolvienne ajan. Jos te lähдете sotaan maassanne vastustajia vastaan, jotka ovat vastustaneet teitä, ja te soitatte torvia, niin teidät muistetaan Herran edessä, ja te pelastutte vihollisistanne. Ja teidän ilon päivinänne, ja teidän juhlapäivinänne, ja teidän uusikuinanne, soittakaa torvia polttouhrien ja pelastusuhrienne päällä, ja se tulee teille muistoksi teidän Jumalanne edessä, minä Herra, teidän Jumalanne.

Ja tapahtui toisena vuotena toisessa kuussa, kuukauden kahdentenakymmenentenä päivänä, että pilvi nousi todistuksen teltan päältä. Israelin pojat lähtivät liikkeelle muonatarpeidensa kanssa Siinain autiomaasta, ja pilvi pysähtyi Paranin autiomaahan. Ja he lähtivät liikkeelle ensimmäisinä Herran äänen kautta Mooseksen käden välityksellä.

Ja Juudan poikien leirin osasto lähti liikkeelle ensimmäisenä joukkoineen, ja heidän joukkojensa päällikkönä oli Nasson, Aminadabin poika. Ja Issakarin poikien heimon sotajoukon johtajana Natanael, Sogarin poika. Ja Sebulonin poikien heimon sotajoukon yli oli Eliab, Helonin poika. Ja he purkavat teltan, ja Gedsonin pojat ja Merarin pojat, jotka kantavat telttaa, lähtevät liikkeelle.

Ja Ruubenin leiri lähti liikkeelle järjestyksessä heidän voimansa kanssa, ja heidän voimansa yli oli Elisur, Sediurin poika. Ja Simeonin poikien heimon sotajoukon yli Salamiel, Sourisadain poika. Ja Gadin poikien heimon sotajoukon päällikkönä oli Elisaf, Raguelin poika. Ja Kahatin pojat lähtevät liikkeelle kantaen pyhiä esineitä, ja he pystyttävät teltan, kunnes he saapuvat. Ja he lähtevät liikkeelle Efraimin leirin osasto voimineen, ja heidän joukkonsa johtajana on Elisama, Ammihudin poika.

Ja Manassen poikien heimon sotajoukon johtajana Gamaliel, Phadassourin poika. Ja Benjaminin poikien heimon sotajoukon johtajana Abidan, Gideonin poika. Ja he lähtevät liikkeelle Danin poikien leirin järjestyksessä, viimeisinä kaikista leireistä, voimansa kanssa, ja heidän voimansa johtajana Ahiezer, Ammishaddain poika. Ja Aserin poikien heimon sotajoukon johtajana Fageel, Ekranin poika. Ja Neftalin poikien heimon sotajoukon johtajana Akire, Einanin poika. Nämä olivat Israelin poikien sotajoukot, ja he lähtivät liikkeelle voimansa kanssa.

Ja Mooses sanoi Hobabille, Raguelin pojalle, midianilaiselle, Mooseksen vävyille: Me lähdemme siihen paikkaan, jonka Herra sanoi: Tämän annan teille. Tule kanssamme, ja me teemme sinulle hyvää, sillä Herra on puhunut hyviä Israelista. Ja hän sanoi hänelle: En mene, vaan omaan maahani ja oman sukuni luo. Ja hän sanoi: Älä hylkää meitä, koska olit kanssamme autiomaassa, ja sinä tulet olemaan meissä vanhimpana. Ja jos kuljet kanssamme, niin kaikki ne hyvät asiat, jotka Herra tekee meille, me teemme myös sinulle hyvää.

Ja he lähtivät Herran vuorelta kolmen päivän matkan, ja Herran liitonarkki kulki heidän edellään kolmen päivän matkan vakoilemaan heille lepopaikan. Ja tapahtui, kun arkkia nostettiin ylös, sanoi Mooses: Heräjä, Herra, ja hajaantukoot sinun vihollisesi, paetkoot kaikki, jotka vihaavat sinua. Ja kun hän pysähtyi lepoon, hän sanoi: Palaa, Herra, tuhansien kymmententuhansien luo Israeliin. Ja pilvi tuli varjostamaan heitä päivällä, kun heidät nostettiin pois leiristä.

11

Ja kansa valitti pahoja asioita Herran edessä, ja Herra kuuli sen, ja vihastui vihalla, ja tuli Herran luota syttyi heihin, ja se söi jonkin osan leiristä. Ja kansa huusi Moosekselle, ja Mooses rukoili Herraa, ja tuli lakkasi. Ja tuon paikan nimi kutsuttiin Tulipalo, koska tuli syttyi heidän keskuudessaan Herralta. Ja sekajoukko, joka oli heidän joukossaan, halusi suuresti, ja

istuuduttuaan he itkivät, myös Israelin pojat, ja sanoivat: Kuka ruokkii meidät lihalla? Muistimme kalat, jotka söimme Egyptissä ilmaiseksi, ja kurkut ja melonit ja purjot ja sipulit ja valkosipulit. Mutta nyt sielumme on täysin kuivunut; silmämme eivät näe mitään muuta kuin mannaa. Mutta manna on kuin korianterin siemen, ja sen muoto on kuin kristallin muoto. Ja kansa kulki ympäriinsä ja kokosi, ja he jauhtoivat sen myllyssä ja survovat huhmaressa ja keittivät sen padassa ja tekivät siitä kakkuja, ja sen maku oli kuin öljykakun maku. Ja aina kun kaste laskeutui leiriin yöllä, manna laskeutui sen päällä.

Ja Mooses kuuli heidän itkevän heimojensa mukaan, kukin ovelaan, ja Herra vihastui suuresti, ja Mooseksen silmissä se oli paha. Ja Mooses sanoi Herralle: Miksi sinä olet kohdellut palvelijaasi pahoin, ja miksi en ole löytänyt armoa sinun edessäsi, että olet asettanut tämän kansan kiivauden minun päälleni? Enkö minä ottanut kaikkia näitä ihmisiä kohtuun, vai minä synnytinkö heidät? Miksi sanot minulle: Ota hänet helmaasi, kuten imettäjä nostaa imeväisen, maahan, jonka vannoit heidän isilleen? Mistä minulle lihaa antaa kaikelle tälle kansalle, koska he itkevät minun luonani sanoen: Anna meille lihaa, jotta voisimme syödä? En voi yksin kantaa tätä kansaa, koska tämä asia on minulle liian raskas. Jos näin sinä teet minulle, tapa minut suorastaan, jos olen löytänyt armon sinun edessäsi, jotta en näkisi vaivaamistani.

Ja Herra sanoi Moosekselle: Kokoa minulle seitsemänkymmentä miestä Israelin vanhimmista, jotka sinä itse tiedät, että nämä

ovat kansan vanhimmat ja kirjurit, ja tuo heidät todistuksen teltan luo, ja he tulevat seisomaan siellä kanssasi. Ja minä tulen alas ja puhun siellä sinun kanssasi, ja otan pois hengestä, joka on sinun päälläsi, ja panen sen heidän päälleen, ja he auttavat sinua kansan taakan kanssa, etkä sinä kannu sitä yksin. Ja kansalle sanot: Pyhittäkää itsenne huomiseksi, ja te saatte syödä lihaa, koska itkitte Herran edessä sanoen: Kuka ruokkii meitä lihalla? Sillä meillä oli hyvä Egyptissä. Ja Herra antaa teille lihaa syödäksenne, ja te saatte syödä lihaa. Ette syö yhden päivän ajan, ette kahden, ette viiden päivän, ette kymmenen päivän, ettekä kahdenkymmenen päivän ajan, Kunnes kuukauden päivät te syötte, kunnes se menee ulos teidän sieraimistanne, ja se tulee teille pahoinvoinniksi, koska olitte tottelemattomia Herralle, joka on teidän keskuudessanne, ja itkitte hänen edessään sanoen: Miksi meidän piti lähteä Egyptistä? Ja Mooses sanoi: Kuusisataatuhatta jalkamiestä on tämä kansa, jonka joukossa minä olen, ja sinä sanoit: Minä annan heille lihaa syödäkseen, ja he syövät kuukauden ajan. Eikö lampaista ja härkiä teurasteta heille, ja riittäisikö se heille? Vai kootaanko kaikki meren kalat heille, ja riittäisikö se heille? Ja Herra sanoi Moosekselle: Eikö Herran käsi riitä? Pian tiedät, saavuttaako sinut minun sanani vai ei.

Ja Mooses meni ulos ja puhui kansalle Herran sanat, ja hän kokosi seitsemänkymmentä miestä kansan vanhimmistä ja asetti heidät teltan ympärille. Ja Herra tuli alas pilvessä ja puhui hänelle, ja otti pois hengestä, joka oli hänen päällänsä, ja asetti sen seitsemänkymmenen vanhimman miehen päälle. Kun henki

lepäsi heidän päälleen, he profetoivat, eivätkä enää jatkaneet. Ja kaksi miestä jäi leiriin, toisen nimi oli Eldad ja toisen nimi Medad, ja henki laskeutui heidän päälleen, ja nämä olivat kirjoitettujen joukossa, eivätkä he tulleet telttaan, ja he profetoivat leirissä. Ja nuorukainen juoksi luo, ilmoitti Moosekselle ja sanoi: Eldad ja Medad profeteeraavat leirissä. Ja vastattuaan Joosua, Nunin poika, joka seisoj Mooseksen vieressä, valittu, sanoi: Herra Mooses, estä heidät. Ja Mooses sanoi hänelle: Etkö kadehdi minua? Ja kuka antaisi kaikki Herran kansan profeetoiksi, kun Herra antaa henkensä heidän päälleen? Ja Mooses lähti leiriin, hän ja Israelin vanhimmat.

Ja henki lähti Herran luota ja toi viiriäisiä merestä ja heitti ne leirin päälle päivän matkan päähän täältä ja päivän matkan päähän täältä, leirin ympärille, noin kaksi kyynärää maasta. Ja noustuaan kansa kokosi viiriäisiä koko päivän ja koko yön ja koko seuraavan päivän, ja se joka kokosi vähiten, kokosi kymmenen kooroa, ja he levittivät ne kuivumaan ympäri leirin. Liha oli vielä heidän hampaidensa välissä ennen kuin se loppui, ja Herra vihastui kansaan, ja Herra löi kansaa erittäin suurella iskulla. Ja tuon paikan nimeksi kutsuttiin Halun haudat, koska siellä he hautasivat kansan, joka oli halunnut. Himojen haudoista kansa lähti Aserotiin, ja kansa oli Aserotissa.

12

Ja Mirjam ja Aaron puhuivat Moosesta vastaan etiopialaisen

naisen takia, jonka Mooses oli ottanut, koska hän oli ottanut etiopialaisen vaimon. Ja he sanoivat: Eikö Herra ole puhunut ainoastaan Moosekselle? Eikö hän ole puhunut myös meille? Ja Herra kuuli tämän. Ja ihminen Mooses oli erittäin nöyrä, nöyrempi kuin kaikki ihmiset, jotka olivat maan päällä. Ja Herra sanoi välittömästi Moosekselle ja Aaronille ja Mirjamille: Tulkaa ulos te kolme todistuksen teltaan. Ja ne kolme menivät ulos todistuksen teltaan, ja Herra tuli alas pilvenpylväässä, ja seisoi todistuksen teltan oven luona, ja Aaron ja Miriam kutsuttiin, ja molemmat menivät ulos. Ja hän sanoi heille: Kuulkaa minun sanojani: jos tulee teidän profeettanne Herralle, näyssä minä ilmoitan itseni hänelle, ja unessa minä puhun hänelle. Ei näin minun palvelijani Mooses; koko talossani hän on uskollinen. Suu suuta vasten puhun hänelle, näkyvässä muodossa, enkä arvoitusten kautta, ja hän näki Herran kirkkauden, ja miksi ette pelänneet puhua palvelijaani Moosesta vastaan? Ja Herran viha syttyi heidän päälleen, ja hän meni pois. Ja pilvi lähti pois teltan päältä, ja katso, Mirjam oli spitaalinen kuin lumi, ja Aaron katsoi Mirjamia, ja katso, hän oli spitaalinen. Ja Aaron sanoi Moosekselle: Anon, herra, älä pane meidän päällemme syntiä, koska toimme tietämättömästi ja olemme tehneet syntiä. Älköön hän tulko kuin yhtäläinen kuoleman kanssa, kuin keskenmeno, joka lähtee äidin kohdusta ja syö puolet sen lihasta. Ja Mooses huusi Herraa kohti sanoen: Jumala, anon sinua, paranna hänet. Ja Herra sanoi Moosekselle: Jos hänen isänsä olisi sylkenyt hänen kasvoilleen, eikö hän häpeäisi seitsemän päivää? Eristettäköön hänet seitsemäksi päiväksi leirin ulkopuolelle, ja sen jälkeen hän tulkoon takaisin.

Ja Mirjam erotettiin leirin ulkopuolelle seitsemäksi päiväksi, ja kansa ei lähtenyt liikkeelle, ennen kuin Mirjam puhdistettiin.

Ja näiden asioiden jälkeen kansa lähti Aserotista, ja he leiriytyivät Paranin erämaahan.

13

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen: Lähetä itsellesi miehiä, Ja he vakoilkoot kanaanilaisten maan, jonka minä annan Israelin pojille omistukseksi. Yhden miehen heimoa kohti, heidän isiensä klaanien mukaan, lähetät sinä heidät, jokaisen heidän johtajansa.

Ja Mooses lähetti heidät Paranin erämaasta Herran äänen kautta; kaikki nämä olivat Israelin poikien johtajia. Ja nämä ovat heidän nimensä Ruubenin heimosta: Samuel, Sakkurin poika. Simeonin heimon, Saphat Sourin poika. Juudan heimon Kaaleb, Jefunnen poika. Isaskarin heimosta Ilaal, Joosefin poika. Efraimin sukukunnasta Hoosea, Nunin poika. Benjaminin heimosta Palti, Raphun poika. Sebulonin heimosta Goudiel, Soudin poika. Joosefin heimosta, Manassen pojista, Gaddi, Susin poika. Danin heimosta Ammiel, Gemallin poika. Aserin heimosta Sathour, Mikaelin poika. Naftali-heimosta Nabi, Sabin poika. Gadin heimosta Gudiel, Makin poika. Nämä ovat nimet niistä miehistä, jotka Mooses lähetti vakoilemaan maata, ja Mooses nimesi Hoosean, Nunin pojan, Joosuaksi.

Ja Mooses lähetti heidät vakoilemaan Kanaanin maata ja sanoi heille: Menkää ylös tämän autiomaan kautta, ja te nousette vuorelle. Ja te näette, millainen maa on, ja kansan, joka asuu siinä, onko se voimakas vai heikko, ovatko he harvalukuiset vai monilukuiset. Ja mikä on se maa, johon nämä ovat asettuneet, onko se hyvä vai paha, ja mitkä ovat ne kaupungit, joissa nämä asuvat, ovatko ne muurien suojaamia vai muurittomia. Ja millainen on maa, onko se lihava vai viljeltävänä oleva, onko siinä puita vai ei, ja sinnikkyydellä te saatte maan hedelmistä. Ja ne päivät olivat kevään päiviä, rypäleiden ensihedelmien aikaa.

Ja ylös mentyään he vakoilivat maan Sinin erämaasta Rehobiin asti, mentäessä Hamatiin. Ja he menivät ylös erämaan kautta ja kulkivat Hebroniin asti, ja siellä olivat Ahiman ja Sheshai ja Talmai, Anakin jälkeläiset, ja Hebron oli rakennettu seitsemän vuotta ennen Tanista Egyptissä. Ja he tulivat rypäleiden rotkolle asti ja vakoilivat sen. He leikkasivat sieltä oksan, jossa oli yksi viinirypäleterttu, ja nostivat sen tankojen päälle sekä granaattimenoita ja viikunoita. Ja he nimittivät tuon paikan Rypäleenrotko sen rypäleen tähden, jonka Israelin pojat leikkasivat sieltä. Ja he palasivat sieltä tutkittuaan maan neljäkymmenen päivän jälkeen.

Ja mentyään he tulivat Mooseksen ja Aaronin luo sekä koko Israelin poikien seurakunnan luo Paranin erämaahan, Kadekseen, ja he vastasivat heille ja koko seurakunnalle, ja he näyttivät maan hedelmän. Ja he kertoivat hänelle ja sanoivat: Me tulimme siihen maahan, johon sinä lähetit meidät, maahan

joka virtaa maitoa ja hunajaa, ja tämä on sen hedelmä. Mutta kansa, joka asuu siellä, on rohkea, ja kaupungit ovat linnoitettuja, muuritettuja ja hyvin suuria, ja Anakin sukupolven olemme nähneet siellä. Ja Amalek asuu etelän puoleisessa maassa, ja heettiläiset, hivviläiset, jebusilaiset ja amorilaiset asuvat vuoristossa, ja kanaanilaiset asuvat meren rannalla ja Jordanjoen varrella. Ja Kaleb hiljensi kansan Mooseksen edessä ja sanoi hänelle: Ei, vaan me nousemme sinne ja perimme sen, koska me pystymme heitä vastaan. Ja ne ihmiset, jotka olivat menneet ylös yhdessä hänen kanssaan, sanoivat: Emme mene ylös, koska emme kykene menemään ylös sitä kansaa vastaan, sillä se on vahvempi kuin me. Ja he toivat hämmästyttävän kertomuksen maasta, jonka he olivat vakoilleet, Israelin pojille sanoen: Maa, jonka läpi me kuljimme sitä vakoillaksemme, on maa, joka syö sen asukkaat, ja kaikki kansa, jonka me näimme siinä, oli suuren kokoisia miehiä. Ja siellä me olemme nähneet jättiläiset, ja me olimme heidän edessään kuin heinäsiirakat, mutta näin me olimme heidän edessään.

14

Ja koko seurakunta puhkesi ääneen, ja kansa itki koko sen yön. Ja kaikki Israelin pojat nurisi Moosesta ja Aaronia vastaan, ja koko seurakunta sanoi heille, Kunpa olisimme kuolleet Egyptin maassa tai tässä erämaassa, jos olisimme kuolleet! Ja miksi Herra johdattaa meidät tähän maahan kaatumaan sodassa?

Meidän vaimomme ja lapsemme joutuvat ryöstösaaliiksi. Nyt siis on parempi kääntyä takaisin Egyptiin. Ja he sanoivat toinen toiselle: Antakaamme johtaja ja palatkaamme Egyptiin. Ja Mooses ja Aaron kaatuivat kasvoilleen koko Israelin kansan seurakunnan edessä.

Joosua Nunin poika ja Kaaleb Jefunnen poika, jotka olivat vakoilleet maata, repivät vaatteensa. Ja he sanoivat kaikelle Israelin poikien kokoukselle sanoen: Maa, jonka me olemme tutkineet, on erittäin hyvä. Jos Herra valitsee meidät, hän tuo meidät tähän maahan ja antaa sen meille, maahan joka virtaa maitoa ja hunajaa. Mutta älkää tulko kapinoitsijoiksi Herraa vastaan, te taas älkää pelätkö maan kansaa, koska he ovat ruokaa teille, sillä heidän aikansa on poistunut heistä, mutta Herra on meidän kanssamme, älkää pelätkö heitä.

Ja koko seurakunta sanoi kivittävänsä heidät, ja Herran kunnia näyttäytyi pilvessä todistuksen teltan päällä kaikille Israelin lapsille. Ja Herra sanoi Moosekselle: Kuinka kauan tämä kansa ärsyttää minua? Ja kuinka kauan he eivät usko minuun kaikista merkeistä huolimatta, jotka olen tehnyt heidän keskuudessaan? Minä lyön heitä kuolemaan, ja minä tuhoan heidät, ja minä teen sinusta ja isäsi suvusta suuren kansan, paljon suuremman kuin tämä. Ja Mooses sanoi Herralle, ja Egypti kuulee, että sinä toit voimallasi tämän kansan pois heidän keskuudestaan. Mutta myös kaikki tämän maan asukkaat ovat kuulleet, että sinä olet Herra tässä kansassa, sinä joka nähdään silmästä silmään, Herra, ja sinun pilvesi seisoo heidän päällänsä, ja pilven

patsaassa sinä kuljet heidän edellään päivällä, ja tulen patsaassa yöllä. Ja sinä tuhoat tämän kansan kuin yhden ihmisen, ja kansakunnat, niin monet kuin ovat kuulleet sinun nimesi, sanovat: Koska Herra ei kyennyt viemään tätä kansaa maahan, jonka hän heille vannoi, hän kaatoi heidät erämaassa. Ja nyt korotettakoon sinun voimasi, Herra, sillä tavalla kuin sanoit: Herra on kärsivällinen ja runsas armossa ja tosi, hän ottaa pois laittomuudet ja vääryyttä ja synnit, mutta puhdistuksella ei puhdistu syyllistä, antaen takaisin isien synnit lasten päälle kolmanteen ja neljänteen sukupolveen saakka. Anna anteeksi synty tälle kansalle suuren armosi mukaan, aivan kuten olit armollinen heille Egyptistä tähän päivään asti.

Ja Herra sanoi Moosekselle: Olen heille armollinen sanasi mukaan. Mutta niin totta kuin minä elän ja minun nimeni elää, Herran kunnia täyttää koko maan. Koska kaikki ne miehet, jotka näkivät minun kunniani ja ne merkit, jotka tein Egyptissä ja autiomaassa, ja koettelivat minua tämän kymmenennen kerran, eivätkä kuunnelleet minun ääntäni Totisesti he eivät näe sitä maata, jonka vannoin heidän isilleen, mutta heidän lapsensa, jotka ovat täällä kanssani, niin monet kuin eivät tiedä hyvää eivätkä pahaa, jokainen nuorempi ja kokematon – näille annan maan. Mutta kaikki ne, jotka ovat provosoineet minua, eivät näe sitä. Mutta palvelijani Kaaleb, koska hänessä on toinen henki ja hän seurasi minua, tuon hänet siihen maahan, johon hän meni, ja hänen siemenensä perii sen. Mutta Amalek ja kanaanilainen asuvat laaksossa; huomenna kääntykää takaisin ja lähtekää te erämaahan, Punaisenmeren tietä.

Ja Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: Kuinka kauan tämä paha seurakunta? Heidän nurinansa edessäni, Israelin poikien nurinan, jonka he nurisivat teitä vastaan, olen kuullut. Sanoin heille: Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, totisesti sen mukaan kuin olette puhuneet minun korviini, niin teen teille. Tässä erämaassa tulevat putoamaan teidän ruumiinne, ja kaikki teidän katselmukseenne, ja teidän lasketut kaksikymmentävuotiaasta ja sen yli, kaikki jotka napisivat minua vastaan. Jos te tullette sisään siihen maahan, jonka päällä ojensin käteni asuttaakseni teitä sen päällä, paitsi Kaaleb, Jefunnen poika, ja Joosua, Nuunin poika. Ja lapset, joiden te sanoitte joutuvan ryöstösaaliiksi, tuon heidät siihen maahan, ja he perivät sen maan, josta te käännysitte pois. Ja teidän raajanne kaatuvat tähän autiomaahan. Mutta teidän poikanne tulevat vaeltamaan autiomaassa neljäkymmentä vuotta ja kantamaan teidän haureuttanne, kunnes teidän ruumiinne ovat tuhoutuneet autiomaassa. Niiden päivien lukumäärän mukaan, jotka te vakoilitte maata, neljäkymmentä päivää, päivä vuodelta, te kannatte syntinne neljäkymmentä vuotta, ja te tullette tuntemaan minun vihani. Minä Herra puhuin, totisesti näin teen tälle pahalle seurakunnalle, joka on kokoontunut minua vastaan: tässä erämaassa he kuluvat loppuun ja siellä he kuolevat.

Ja ne ihmiset, jotka Mooses lähetti vakoilemaan maata, ja saavuttuaan he nurisivat sitä vastaan seurakunnalle tuodakseen esiin pahoja sanoja maasta, Ja ne ihmiset, jotka olivat puhuneet pahaa maasta, kuolivat vitsaukseen Herran edessä. Ja Joosua,

Nunin poika, ja Kaaleb, Jefunnen poika, elivät niistä miehistä, jotka olivat menneet vakoilemaan maata. Ja Mooses puhui nämä sanat kaikille Israelin pojille, ja kansa suri suuresti.

Ja varhain aamulla noustuaan he menivät ylös vuoren huipulle sanoen: Katso, me menemme ylös siihen paikkaan, jonka Herra sanoi, sillä me olemme tehneet syntiä. Ja Mooses sanoi: Miksi te rikotte Herran sanan? Se ei tule menestymään teille. Älkää menkö ylös, sillä Herra ei ole teidän kanssanne, ja te kaadutte vihollistenne edessä. Koska Amalek ja kanaanilainen ovat siellä edessäanne, ja te kaadutte miekalla, sillä te käännysitte pois tottelemattomuudessa Herraa kohtaan, eikä Herra tule olemaan teidän kanssanne. Ja pakottaen he menivät ylös vuoren huipulle, mutta Herran liitonarkki ja Mooses eivät liikkuneet leiristä. Ja Amalek ja kanaanilainen, joka asui tuossa vuorella, tulivat alas ja käänsivät heidät takaisin ja hakkasivat heidät Hormaan asti, ja kääntyivät takaisin leiriin.

15

Ja Herra sanoi Moosekselle: Puhu Israelin pojille, Ja sinä sanot heille: kun te menette siihen maahan, jossa te asutte ja jonka minä annan teille, Ja sinä teet polttouhreja Herralle, kokonaisuhrin tai uhrin, suurentaaksesi lupauksen, tai vapaaehtoisen, tai juhlistanne tehdäkseen tuoksen, hyvän tuoksen Herralle, jos todellakin härjistä tai lampaista. Ja se, joka tuo lahjansa Herralle, tuokoon uhrin: kymmenyksen ephaa

hienoa jauhoa sekoitettuna neljännekseen hiniä öljyä. Ja viiniä juomauhriksi neljännes hiniä te tulette tekemään polttouhrin tai uhrin päälle yhdelle karitsalle; teet niin paljon uhriksi, tuoksuvaksi hyväntuoksuiseksi Herralle. Ja pässille, aina kun te valmistatte sen polttouhriin tai uhriin, sinä teet uhrin hienosta jauhoista kaksi kymmenesosaa sekoitettuna öljyyn, kolmasosa hiin-mittaa, Ja viiniä juomauhriksi kolmanneksen hinistä tuotte tuoksuvaksi tuoksuksi Herralle.

Jos te teette nautaeläimistä polttouhrin tai uhrin täyttääksenne lupauksen, tai yhteysuhrin Herralle, Ja hän tuo vasikan päälle uhrin hienoa jauhoa, kolme kymmenesosaa sekoitettuna öljyyn, puoli hiniä. Ja viiniä juomauhriksi puolet hinistä, uhrilahja tuoksuvaksi suloiseksi tuoksuksi Herralle.

Näin sinun tulee tehdä yhdelle vasikalle tai yhdelle pässille tai yhdelle karitsalle lampaista tai vuohista, Sen mukaan kuin on niiden määrä, joita te teette, niin teidän tulee tehdä yhdelle, heidän määränsä mukaan.

Jokainen maassa syntynyt tekee näin tuodakseen tällaisia uhrilahjoja hyväntuoksuiseksi tuoksuuhriksi Herralle. Jos muukalainen liittyy teidän keskuuteenne teidän maassanne, tai joka tulisi teidän keskuuteenne teidän sukupolviinne, ja tekee uhrin, suloisesti tuoksuvan Herralle, samalla tavalla kuin te teette, niin tekee seurakunta Herralle.

Yksi laki tulee olemaan teille ja muukalaisille, jotka asuvat

teidän keskuudessanne, ikuinen laki sukupolviinne: kuten te, niin myös muukalainen tulee olemaan Herran edessä. Yksi laki ja yksi säädös tulee olemaan teille ja muukalaiselle, joka asuu teidän keskuudessanne.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Puhu Israelin pojille ja sano heille: Kun te menette siihen maahan, johon minä vien teidät, Ja kun te syötte maan leivistä, erottakaa uhrilahja Herralle, taikinanne uutukaiset. Leipää te erotatte uhrilahjaksi, kuten uhrilahjan puimatantereelta, niin te erottakaa se, Teidän taikinan ensimmäiset hedelmät, ja teidän tulee antaa Herralle uhrilahja sukupolvienne ajan.

Aina kun te rikotte ja ette tee kaikkia näitä käskyjä, jotka Herra puhui Moosekselle Kuten Herra käski teille Mooseksen käden kautta, siitä päivästä lähtien, jona Herra käski teille, ja sen jälkeen teidän sukupolvillenne, Ja jos seurakunnan silmien edessä tapahtuu jotakin tahattomasti, niin koko seurakunta uhraa yhden nuhteettoman vasikan härjistä polttouhriksi, suloiseksi tuoksuksi Herralle, ja sen uhrin ja juomauhrin säädetyn järjestyksen mukaan, sekä yhden vuohenpukin vuohista syntiuhriksi. Ja pappi toimittaa sovituksen koko Israelin poikien seurakunnan puolesta, ja heille annetaan anteeksi, koska se on tahatonta, ja he toivat lahjansa uhrina Herralle syntinsä tähden Herran edessä, tahattomien tekojensa tähden. Ja se annetaan anteeksi koko Israelin poikien seurakunnalle ja muukalaiselle, joka asuu teidän luonanne, koska koko kansalle tahaton.

Jos yksi sielu tekee syntiä tahattomasti, hän tuo yhden vuoden ikäisen vuohen syntiuhriksi. Ja pappi sovittaa sielun, joka on rikkonut tahattomasti ja tehnyt syntiä tahattomasti Herran edessä sovittaakseen hänet. Kotoperäiselle Israelin poikien joukossa ja muukalaiselle, joka asuu heidän joukossaan, tulee olemaan yksi laki sille, joka tekee jotakin tahattomasti.

Ja sielu, joka tekee ylpeydellä, olipa hän alkuperäisasukkaista tai muukalaisista, ärsyttää Jumalaa, tuo sielu tuhotaan kansastaan, Koska hän halveksi Herran sanan ja rikkoi hänen käskynsä, tuo sielu tuhotaan täysin, hänen syntinsä on hänessä.

Ja Israelin pojat olivat erämaassa, ja he löysivät miehen keräämässä puita sapatin päivänä. Ja ne, jotka olivat löytäneet hänet keräämässä puita sapatin päivänä, toivat hänet Mooseksen ja Aaronin luo sekä koko Israelin poikien seurakunnan luo. Ja he panivat hänet vankeuteen, sillä he eivät olleet päättäneet, mitä hänelle tulisi tehdä. Ja Herra puhui Moosekselle sanoen: Mies surmattakoon kuolemalla, koko seurakunta kivittäköön hänet kivillä. Ja koko seurakunta johdatti hänet ulos leirin ulkopuolelle, ja koko seurakunta kivitti hänet kivillä leirin ulkopuolella, niin kuin Herra oli käskenyt Moosekselle.

Ja Herra sanoi Moosekselle sanoen, Puhu Israelin pojille ja sano heille, että heidän tulee tehdä itselleen hapsut vaatteidensa kulmiin sukupolvesta sukupolveen, ja teidän tulee kiinnittää kulmien hapsuihin sininen lanka. Ja ne tulevat olemaan teille

tupsuissa, ja te tulette näkemään ne, ja te tulette muistamaan kaikki Herran käskyt, ja te tulette tekemään ne, ettekä te tule käännetyksi sivuun teidän ajatustenne mukaan ja niiden silmien mukaan, joiden mukaan te hauroitsette, jotta te muistaisitte ja tekisitte kaikki minun käskyni. ja te tulette olemaan pyhiä Jumalallenne. Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka johdatin teidät ulos Egyptin maasta, ollakseni teidän Jumalanne, minä Herra, teidän Jumalanne.

16

Ja Kore, Isaarin poika, Kaatin pojan, Leevin pojan, puhui, ja Datan ja Abeiron, Eliabin pojat, ja Aun, Paletin poika, Ruubenin pojan, puhui. Ja he nousivat Moosesta vastaan, ja Israelin poikien miehiä viisikymmentä ja kaksisataa, seurakunnan johtajia, neuvoston kutsuttuja, ja mainehikkaita miehiä. Kokoontuivat Moosesta ja Aaronia vastaan ja sanoivat: Riittäköön teille, että koko seurakunta, kaikki ovat pyhiä, ja heidän keskuudessaan on Herra. Miksi siis kohoatte Herran seurakuntaa vastaan? Ja kuultuaan Mooses kaatui kasvoilleen. Ja hän puhui Kooralle ja kaikelle hänen seurakunnalleen sanoen: Jumala on vierailnut ja tuntenut omansa ja pyhät, ja hän on tuonut heidät lähelle itseensä, ja ne, jotka hän valitsi itselleen, hän toi lähelle itseensä. Tehkää tämä: ottakaa itsellenne hiilipannut, Korah ja koko hänen seurakuntansa, Ja pankaa niiden päälle tuli, ja pankaa niiden päälle suitsuke Herran edessä huomenna, ja se mies, jonka Herra on valinnut,

tämä on pyhä. Riittäköön tämä teille, Leevin pojat. Ja Mooses sanoi Korahille: Kuulkaa minua, Leevin pojat. Eikö tämä ole teille pieni asia, että Israelin Jumala erotti teidät Israelin seurakunnasta ja voitti teidät puolelleen itseään kohti palvelemaan Herran teltan palveluksia ja seisomaan teltan edessä palvelemaan heille? Ja hän voitti sinut puolelleen ja kaikki veljesi, Leevin pojat, kanssasi, ja te tavoittelette vielä pappeutta? Näin sinä ja koko seurakuntasi olette kokoontuneet Jumalaa vastaan, ja kuka on Aaron, että te nurinate häntä vastaan?

Ja Mooses lähetti kutsumaan Datania ja Abiramia, Eliabin poikia, ja he sanoivat: Emme nouse. Eikö tämä ole pieni asia, että toit meidät maahan, joka virtaa maitoa ja hunajaa, tappaaksesi meidät autiomaassa, ja että hallitsit meitä? Hallitsijako olet, ja sinä toit meidät maahan, joka virtaa maitoa ja hunajaa, ja annoit meille perintöosan pellostä ja viinitarhoista? Noiden ihmisten silmät sinä kaivaisi ulos? Emme me mene ylös. Ja Mooses oli suuresti murheellinen, ja hän sanoi Herralle: Älä huomioi heidän uhriaan, en ole ottanut haluttavaa asiaa keneltäkään heistä, enkä ole vahingoittanut ketään heistä. Ja Mooses sanoi Korahille: Pyhitä seurakuntasi, ja olkaa valmiit Herran edessä, sinä ja Aaron ja he, huomenna, Ja ottakaa kukin hiilipannunsa, ja pankaa niihin suitsutusta, ja tuokaa Herran eteen kukin hiilipannunsa, viisikymmentä ja kaksisataa hiilipannua, ja sinä ja Aaron kumpikin hiilipannunne.

Ja kukin otti hiiliastiansa, ja he asettivat niihin tulen, ja he

panivat niihin suitsutuksen, ja he seisoivat todistuksen teltan ovien luona, Mooses ja Aaron. Ja Kore kokosi kaiken seurakuntansa heidän kimppuunsa todistuksen teltan oven viereen, ja Herran kunnia ilmestyi kaikelle seurakunnalle. Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen Erottakaa itsenne tämän seurakunnan keskeltä, niin minä hävitän heidät heti. Ja he kaatuivat kasvoilleen ja sanoivat: Jumala, henkien ja kaiken lihan Jumala, jos yksi ihminen on tehnyt syntiä, tuleeko Herran viha koko seurakunnan päälle? Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Puhu seurakunnalle sanoen: Vetäytykää pois Kooran seurakunnan ympäriltä.

Ja Mooses nousi ja meni Datanin ja Abironin luo, ja hänen kanssaan menivät kaikki Israelin vanhimmat. Ja hän puhui seurakunnalle sanoen: Erottakaa itsenne näiden kovien miesten teltoista, älkääkä koskeko mihinkään, mikä heille kuuluu, ettette tuhoutuisi heidän kaikkien syntiensä tähden. Ja he vetäytyivät pois Korahin teltan ympäriltä, ja Datan ja Abiram menivät ulos ja seisoivat heidän teltojensa ovilla, ja heidän vaimonsa ja heidän lapsensa ja heidän matkatavaroitaan.

Ja Mooses sanoi: Tästä te tullette tietämään, että Herra on lähettänyt minut tekemään kaikki nämä teot, enkä itsestäni. Jos nämä kuolevat kaikkien ihmisten kuoleman mukaan, jos myös heidän tarkastuksensa tulee olemaan kaikkien ihmisten tarkastuksen mukaan, ei Herra ole lähettänyt minua. Mutta tai näyssä Herra näyttää, ja maa avaa suunsa ja nielee heidät, ja heidän talonsa, ja heidän telttansa, ja kaiken mitä heillä on, ja he

menevät alas elävänä tuonelaan, ja te tiedätte, että nämä ihmiset ärsyttivät Herraa.

Kun hän lakkasi puhumasta kaikkia näitä sanoja, maa halkesi heidän allaan. Ja maa avautui ja nielaisi heidät ja heidän talonsa ja kaikki ihmiset, jotka olivat Korahin kanssa, ja heidän karjansa. Ja he menivät alas, ja kaikki mikä oli heidän elävänä tuonelaan, ja maa peitti heidät, ja he tuhoutuivat seurakunnan keskeltä. Ja koko Israel heidän ympärillään pakeni heidän äänensä tähden sanoen: Ettei maa koskaan nielisi meitä. Ja tuli lähti Herran luota ja kulutti ne kaksisataaviisikymmentä miestä, jotka uhrasivat suitsutusta.

17

Ja Herra sanoi Moosekselle, Ja Eleasarille, Aaronin pojalle, papille: ottakaa pronssiset hiilipannut palanut joukosta, ja hajottakaa tämä vieras tuli siellä, koska he pyhittivät nämä syntisten hiilipannut heidän sieluillaan. Ja tee niistä taotut levyt peitteeksi alttarille, koska ne tuotiin Herran eteen ja pyhitettiin, ja ne tulivat merkiksi Israelin pojille. Ja Eleasar, pappi Aaronin poika, otti vaskiset suitsutusastiat, niin monet kuin poltetut olivat tuoneet, ja he lisäsivät ne alttarin päällysteeksi Muistomerkki Israelin pojille, jotta kukaan muukalainen, joka ei ole Aaronin siemenestä, ei lähestyisi asettamaan suitsutusta Herran eteen, eikä kävisi niinkuin Kore ja hänen joukkonsa, niinkuin Herra puhui Mooseksen kautta hänelle.

Ja Israelin pojat nurisi seuraavana päivänä Moosesta ja Aaronia vastaan sanoen: Te olette tappaneet Herran kansan. Ja tapahtui, kun seurakunta kokoontui Moosesta ja Aaronia vastaan, että he ryntäsivät todistuksen teltan luo, ja pilvi peitti sen, ja Herran kunnia ilmestyi. Ja Mooses ja Aaron menivät sisään todistuksen teltan eteen. Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen, Lähtekää pois tämän seurakunnan keskeltä, niin minä kulutan heidät kerralla, ja he lankesivat kasvoilleen. Ja Mooses sanoi Aaronille: Ota hiiliastia ja aseta siihen tuli alttarilta, ja heitä siihen suitsutus, ja kannan se nopeasti leiriin, ja sovita heidän puolestaan, sillä viha on lähtenyt Herran kasvoilta, hän on alkanut tuhota kansaa. Ja Aaron otti aivan kuten Mooses oli hänelle puhunut, ja juoksi seurakunnan luo, ja jo oli vitsaus alkanut kansan keskuudessa, ja hän heitti suitsutuksen ja sovitti kansan puolesta. Ja hän seisoi kuolleiden ja elävien välissä, ja vitsaus lakkasi. Ja kuolleita vitsauksessa oli neljätoistatuhatta seitsemänsataa, lukuun ottamatta niitä, jotka olivat kuolleet Korahin tähden. Ja Aaron palasi Mooseksen luo kohtaamisteltan ovelle, ja vitsaus lakkasi.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Puhu Israelin pojille ja ota heiltä sauva, sauva heidän isiensä talojen mukaan kaikilta heidän hallitsijoiltaan, heidän isiensä talojen mukaan, kaksitoista sauvaa, ja kirjoita kunkin nimi hänen sauvaansa. Ja kirjoita Aaronin nimi Leevin sauvan päälle, sillä yksi sauva on heidän isiensä talon heimoa kohden, jonka he antavat. Ja sinä asetat ne todistuksen teltaan, todistuksen eteen, joissa minä ilmoitan itseni sinulle siellä. Ja mies, jonka minä valitsen, hänen

sauvansa versoo, ja minä poistan luotani Israelin poikien valituksen, jota he valittavat teitä vastaan.

Ja Mooses puhui Israelin pojille, ja kaikki heidän hallitsijansa antoivat hänelle sauvan, kullekin hallitsijalle yhden sauvan hallitsijan mukaan, heidän isiensä talojen mukaan, kaksitoista sauvaa, ja Aaronin sauva oli heidän sauvojensa välissä. Ja Mooses asetti sauvat Herran eteen todistuksen teltaan. Ja tapahtui seuraavana päivänä, että Mooses ja Aaron astuivat sisään todistuksen teltaan, ja katso, Aaronin sauva oli itänyt Leevin huoneen puolesta, ja se oli tuottanut version ja kukinut kukkia ja tuottanut pähkinöitä. Ja Mooses toi kaikki sauvat ulos Herran edestä kaikille Israelin pojille, ja he näkivät ne, ja kukin otti sauvansa.

Ja Herra sanoi Moosekselle: Pane Aaronin sauva todistusten eteen säilytettäväksi merkiksi tottelemattomien lapsille, ja lakkakoon heidän nurinansa minua vastaan, eivätkä he kuole. Ja Mooses ja Aaron tekivät, niin kuin Herra käski Moosekselle, näin he tekivät. Ja Israelin pojat sanoivat Moosekselle: Katso, meidät kulutetaan, olemme tuhoutuneet, meidät tuhotaan. Jokainen, joka koskettaa Herran teltaa, kuolee - kuolemmeko me kaikki loppuun asti?

18

Ja Herra sanoi Aaronille sanoen: Sinä ja sinun poikasi ja sinun

isäsi suku kannatte pyhien synnit, ja sinä ja sinun poikasi kannatte teidän pappeuden synnit. Ja tuo sinun veljesi, Leevin heimo, sinun isäsi kansa, lähelle itseäsi, ja liitettäköön he sinuun, ja palvelkoot he sinua, ja sinä ja sinun poikasi kanssasi todistuksen teltan edessä. Ja he vartiovat sinun vartiosi ja teltan vartioit. He eivät kuitenkaan lähesty pyhiä astioita ja alttaria, eivätkä he kuole, eivät nämä eivätkä te. Ja heidät liitetään sinuun, ja he vartiovat todistuksen teltan vartiointeja kaikkien teltan palvelusten mukaan, eikä ulkomaalainen lähesty sinua. Ja te pidätte pyhien vartiot ja alttarin vartiot, eikä vihaa tule Israelin lasten keskuuteen. Ja minä olen ottanut teidän veljenne leeviläiset Israelin poikien keskeltä lahjana, joka on annettu Herralle, palvelemaan todistuksen teltan palveluksissa. Ja sinä ja sinun poikasi kanssasi säilytätte teidän pappeuden kaikella tavalla alttarin suhteen ja verhon sisäpuolella, ja palvelette palveluksia teidän pappeuden lahjana, ja muukalainen, joka lähestyy, kuolee.

Ja Herra puhui Aaronille, ja katso, minä olen antanut teille niiden esikoishedelmien säilyttämisen kaikista niistä, jotka on pyhitetty minulle Israelin poikien luota; sinulle olen antanut ne kunniaksi, ja sinun pojillesi sinun kanssasi ikuisena säädöksenä. Ja tämä olkoon teille pyhitetyistä pyhistä uhrilahjoista: kaikista heidän lahjoistaan ja kaikista heidän uhreistaan ja kaikista heidän rikkomuksistaan ja kaikista heidän synneistään, niin monet kuin he antavat takaisin minulle kaikista pyhistä asioista, se tulee olemaan sinulle ja sinun pojillesi. Kaikkein pyhimässä paikassa te syötte ne, jokainen miespuolinen syö ne, sinä ja

poikasi, ne ovat sinulle pyhät.

Ja tämä tulee olemaan teille ensihedelmiä heidän lahjoistaan, kaikista Israelin poikien uhrilahjoista. Sinulle olen antanut ne ja pojillesi ja tyttärillesi kanssasi, ikuisena säädöksenä. Jokainen puhdas talossasi syö ne.

Kaikki öljyn esikoiset ja kaikki viinin esikoiset, heidän jauhojen esikoiset, niin monet kuin he antavat Herralle, ne olen antanut sinulle. Kaikki ensisadon, joka on heidän maassaan ja jonka he tuovat Herralle, tulee olemaan sinun. Jokainen puhdas sinun talossasi syö ne.

Jokainen omistettu Israelin poikien keskuudessa tulee olemaan sinun. Ja jokainen kohtu avaava kaikesta lihasta, niin monet kuin he uhraavat Herralle ihmisestä karjaan asti, tulee olemaan sinun, mutta ihmisten esikoiset lunastetaan lunastuksilla ja saastaisten karjojen esikoiset sinun tulee lunastaa. Ja hänen lunastuksensa kuukauden iästä alkaen on arvioitu viideksi sekeliksi, pyhän sekelin mukaan, joka on kaksikymmentä obolia. Paitsi vasikoiden esikoiset ja lampaiden esikoiset ja vuohien esikoiset et lunasta, pyhiä ne ovat, ja niiden veren kaada alttarille ja rasvan uhraat uhrina suloiseksi tuoksuksi Herralle.

Ja liha on oleva sinun, kuten heilutusuhrin rintaliha ja oikea lapa, se on oleva sinun. Jokainen pyhien asioiden uhrilahja, niin monta kuin Israelin pojat ottavat pois Herralle, olen antanut sinulle ja sinun pojillesi ja sinun tyttärillesi kanssasi, ikuisena

säädöksenä. Se on ikuisen suolan liitto Herran edessä, sinulle ja sinun siemenellesi sinun jälkeesi.

Ja Herra puhui Aaronille: Heidän maassaan et peri, eikä sinulla ole osaa heissä, sillä minä olen sinun osasi ja perintösi Israelin poikien keskellä.

Ja Leevin pojille, katso, olen antanut jokaisen kymmenyksen Israelissa perintönä vastineeksi heidän palveluksistaan, joita he suorittavat palvelusta todistuksen teltassa. Ja Israelin pojat eivät enää lähesty todistuksen telttaa ottaakseen kuolemaa tuovaa syntiä. Ja leeviläinen palvelee itse todistuksen teltan palvelusta, ja he ottavat heidän syntinsä, ikuinen säädös heidän sukupolvilleen, ja Israelin poikien keskellä he eivät peri perintöä. Koska Israelin poikien kymmenykset, niin monet kuin he erottavat Herralle uhrilahjaksi, olen antanut leeviläisille perintöosana, tämän tähden olen sanonut heille: Israelin poikien keskellä he eivät peri perintöosaa.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Ja leviitalaisille sinun tulee puhua ja sanoa heille: jos te saatte Israelin jälkeläisiltä kymmenyksen, jonka olen antanut teille heiltä perintönä, niin teidän tulee erottaa siitä uhrilahja Herralle, kymmenys kymmenyksestä. Ja teidän vähennykset luetaan teille kuin vilja puimatantereelta ja vähennys viinikuurnasta. Näin te erotatte ne myös itse kaikista Herran uhrilahjoista, kaikista teidän kymmenysosistanne, niin paljon kuin te saatte Israelin pojilta, ja te annatte niistä uhrilahjan Herralle, pappi Aaronille. Kaikista

teidän lahjoistanne te erotatte uhrilahjan Herralle, tai kaikista en Ja sinä sanot heille: Kun te otatte siitä pois ensihedelmiä, se luetaan leeviläisille kuin tuotto puimatantereelta ja kuin tuotto viinikuurnasta. Ja te saatte syödä sen joka paikassa, te ja teidän kotitaloutenne, koska tämä on teidän palkkanne palvelustehtävistänne todistuksen teltassa. Ja te ette ota sen kautta syntiä, kun otatte pois ensimmäiset hedelmät siitä, ja Israelin poikien pyhiä asioita te ette häpäise, jotta te ette kuolisi.

19

Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen, Tämä on sen lain säädös, minkä Herra käski sanoen: Puhu Israelin pojille, ja he ottakoot sinun luoksesi punaisen virheettömän hiehon, jolla ei ole virhettä ja jonka päälle ei ole pantu ikettä. Ja sinä annat sen pappi Eleasarille, ja he johtavat sen ulos leiristä puhtaaseen paikkaan, ja he teurastavat sen hänen edessään. Ja Eleasar ottaa sen verestä ja pirskontaa todistuksen teltan edustalla sen verestä seitsemän kertaa. Ja he polttavat sen hänen edessään, ja sen nahka ja lihat ja sen veri yhdessä sen lannan kanssa poltetaan. Ja pappi ottaa setripuun, iisopin ja helakanpunaisen, ja he heittävät ne polttavan hiehon keskelle.

Ja pappi pesee vaatteensa ja peseytyy vedellä, ja tämän jälkeen hän tulee leiriin, ja pappi on saastainen iltaan asti. Ja sen polttava pesee vaatteensa ja peseytyy, ja hän on saastainen iltaan asti. Ja puhdas mies kokoaa hiehon tuhkan ja laittaa sen

leirin ulkopuolelle puhtaaseen paikkaan, ja se tulee Israelin poikien seurakunnalle säilytettäväksi; vihmomisvesi, puhdistus se on. Ja se, joka kokoaa hiehon tuhkan, pesee vaatteensa, ja hän on saastainen iltaan asti, ja tämä on oleva Israelin pojille ja heidän luonaan asuville muukalaisille ikuinen säädös.

Se, joka koskettaa kuollutta ihmistä, tulee olemaan saastainen seitsemän päivää. Tämä puhdistetaan kolmantena päivänä ja seitsemäntenä päivänä, ja hän on puhdas. Mutta jos häntä ei puhdisteta kolmantena päivänä ja seitsemäntenä päivänä, hän ei ole puhdas. Jokainen, joka koskettaa kuollutta ihmisen sielusta, jos hän kuolee eikä puhdistaudu, on saastuttanut Herran teltan; se sielu hävitetään Israelista, koska vihmomisvettä ei vihmonut hänen päälleen. Hän on saastainen, vielä hänen saastaisuutensa on hänessä. Ja tämä on laki: jos ihminen kuolee talossa, jokainen, joka menee sisään taloon, ja kaikki, mikä on talossa, tulee olemaan saastainen seitsemän päivää. Ja jokainen avattu astia, jolla ei ole sidettä sidottuna sen päällä, on saastainen. Ja jokainen, joka koskettaa kentällä kaadettuun tai kuolleeseen tai inhimilliseen luuhun tai hautaan, on saastainen seitsemän päivää.

Ja he ottavat saastaista varten puhdistuksen poltetusta tuhkasta ja kaatavat siihen elävää vettä astiaan. Ja puhdas mies ottaa ysoppia ja kastaa sen veteen, ja hän vihmoo talon päälle ja astioiden päälle ja niiden sielujen päälle, niin monet kuin ovat siellä, ja sen päälle, joka on koskettanut ihmisen luuta tai surmattua tai kuollutta tai hautaa. Ja puhdas vihkoo epäpuhtaan

päälle kolmantena päivänä ja seitsemäntenä päivänä, ja hän tulee puhdistetuksi seitsemäntenä päivänä, ja hän pesee vaatteensa ja kylpee vedessä, ja hän on epäpuhdas iltaan asti. Ja ihminen, joka tulee saastutetuksi eikä puhdistetuksi, se sielu tuhotaan seurakunnan keskeltä, koska hän saastutti Herran pyhät, koska puhdistusvettä ei vihmottu hänen päälleen, hän on saastainen. Ja se tulee olemaan teille ikuinen säädös, ja se, joka pirkkottaa puhdistusvettä, pesee vaatteensa, ja se, joka koskettaa puhdistusvettä, tulee olemaan saastainen iltaan asti. Ja kaikki, mitä saastainen koskettaa, tulee saastaiseksi, ja sielu, joka koskettaa, tulee saastaiseksi iltaan asti.

20

Ja Israelin pojat, koko seurakunta, tulivat Sinin erämaahan ensimmäisessä kuussa, ja kansa pysyi Kadeshissa, ja Miriam kuoli siellä, ja hänet haudattiin siellä. Ja seurakunnalla ei ollut vettä, ja he kokoontuivat Moosesta ja Aaronia vastaan. Ja kansa valitti Moosekselle sanoen: Kunpa olisimme kuolleet veljienne tuhossa Herran edessä. Ja miksi te toitte Herran seurakunnan tähän erämaahan tappamaan meidät ja meidän karjamme? Ja miksi te olette tuoneet meidät ylös Egyptistä saapuaksemme tähän pahaan paikkaan, paikkaan, jossa ei kylvetä, eikä ole viikunapuita eikä viiniköynnöksiä eikä granaattiomenoita, eikä ole vettä juoda?

Ja Mooses ja Aaron tulivat seurakunnan edestä todistuksen

teltan ovelle, ja he lankesivat kasvoilleen, ja Herran kunnia ilmestyi heille. Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Ota sauvasi ja kokoa seurakunta, sinä ja veljesi Aaron, ja puhukaa kalliolle heidän edessään, ja se antaa vetensä, ja te tuotte heille vettä ulos kalliosta, ja te juotatte seurakunnan ja heidän karjansa. Ja Mooses otti sauvan Herran edestä, niin kuin Herra käski. Ja Mooses ja Aaron kokosivat seurakunnan kallion eteen, ja hän sanoi heille: Kuulkaa minua, te tottelemattomat, emmekö tuo teille vettä tästä kalliosta? Ja nostettuaan kätensä Mooses löi kalliota sauvalla kahdesti, ja vettä tuli ulos paljon, ja seurakunta joi, ja heidän karjansa. Ja Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille, että te ette uskoneet pyhittää minua Israelin poikien edessä, tämän tähden te ette vie tätä seurakuntaa siihen maahan, jonka olen antanut heille. Tämä on Riidan vesi, koska Israelin pojat riitelivät Herran edessä, ja hän pyhitettiin heidän keskuudessaan.

Ja Mooses lähetti sanansaattajat Kadesista Edomin kuninkaalle sanoen: Näin sanoo sinun veljesi Israel: Sinä tiedät kaiken vaivan, joka on kohdannut meitä. Ja meidän isämme menivät alas Egyptiin, ja me asuimme muukalaisina Egyptissä monta päivää, ja egyptiläiset kohtelivat pahoin meitä ja meidän isiämme. Ja me huusimme Herraa, ja Herra kuuli meidän äänemme, ja lähetettyään sanansaattajan hän johdatti meidät ulos Egyptistä, ja nyt me olemme Kadeksen kaupungissa sinun rajojesi osalla. Me kuljemme maasi läpi, emme kulje peltojen läpi emmekä viinitarhojen läpi, emmekä juo vettä kuopastasi. Kuninkaallista tietä me kuljemme, emme poikkeaa oikealle

emmeikä vasemmalle, kunnes olemme kulkeneet rajojesi läpi. Ja Edom sanoi hänelle: Et saa kulkea minun kauttani, mutta jos kuitenkin kuljet, lähden sotaan sinua vastaan. Ja Israelin pojat sanovat hänelle: Vuoren vierestä me kuljemme läpi. Jos me juomme sinun vettäsi, minä ja minun karjani, maksan sinulle siitä. Mutta asia ei ole mikään, me kuljemme läpi vuoren vierestä. Mutta hän sanoi: Et sinä kulje minun kauttani. Ja Edom lähti häntä vastaan suurella joukolla ja vahvalla kädellä. Edom ei ollut halukas antamaan Israelin kulkea hänen rajojensa läpi, ja Israel kääntyi pois hänestä. Ja he lähtivät Kadeshista, ja Israelin pojat, koko seurakunta, saapuivat Hor-vuorelle.

Ja Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille Horin vuorella Edomin maan rajoilla sanoen, Liitettäköön Aaron kansansa luo, sillä te ette tule siihen maahan, jonka olen antanut Israelin pojille, koska te provosoitte minua riidan veden ääressä. Ota Aaron ja hänen poikansa Eleasar ja vie heidät ylös Hor-vuorelle koko seurakunnan edessä, Ja riisu Aaronilta hänen viittansa ja pue hänen poikansa Eleasar, ja Aaron, lisättynä, kuolkoon siellä. Ja Mooses teki niin kuin Herra oli käskennyt hänelle, ja vei hänet Hor-vuorelle koko seurakunnan edessä, Ja hän riisui Aaronilta hänen vaatteensa ja puki ne Eleasarille, hänen pojalleen, ja Aaron kuoli vuoren huipulla, ja Mooses ja Eleasar tulivat alas vuorelta. Ja koko seurakunta näki, että Aaron oli vapautettu, ja koko Israelin heimo itki Aaronia kolmekymmentä päivää.

Ja kanaanilainen kuningas Arad, joka asui erämaan tienoilla, kuuli, että Israel tuli Atareinin tietä, ja hän taisteli Israelia vastaan ja otti heistä vankeja saaliiksi. Ja Israel teki lupauksen Herralle ja sanoi: Jos luovutat tämän kansan minun käsiini, tuhoan täysin heidät ja heidän kaupunkinsa. Ja Herra kuuli Israelin äänen ja luovutti kanaanilaisen heidän valtaansa, ja he vihkivät tuhon omaksi hänet ja hänen kaupunkinsa, ja he kutsuivat tuota paikkaa nimellä Kirottu.

Ja lähdettyään Hor-vuorelta tietä pitkin Punaisenmeren suuntaan he kiersivät Edomin maan, ja kansa masentui matkalla. Ja kansa puhui Jumalaa vastaan ja Moosesta vastaan sanoen: Miksi tämä? Toitko meidät ulos Egyptistä tappaaksesi meidät erämaassa? Sillä ei ole leipää eikä vettä, ja sielumme inhosi tätä arvotonta leipää. Ja Herra lähetti kansan keskuuteen tappavia käärmeitä, ja ne purivat kansaa, ja suuri osa Israelin kansasta kuoli. Ja kun kansa oli saapunut Mooseksen luo, he sanoivat: Olemme tehneet syntiä, sillä puhuimme Herraa vastaan ja sinua vastaan. Rukoile siis Herraa, ja hän ottakoon käärmeen pois meiltä. Ja Mooses rukoili Herraa kansan puolesta, ja Herra sanoi Moosekselle: tee itsellesi käärme ja aseta se merkkisauvan päälle, ja jos käärme puree ihmistä, jokainen purema saanut nähdessään sen elää. Ja Mooses teki pronssiisen käärmeen, ja hän asetti sen merkin päälle, ja tapahtui, että kun käärme puri ihmistä ja hän katsoi pronssiista käärmettä, hän eli.

Ja Israelin pojat lähtivät, ja he leiriytyivät Obothiin. Ja

lähdettyään Obothista he leirittyivät Achalgaan, joka on tuolla puolen erämaassa, Mooabin edessä, auringon nousun suunnalla. Ja sieltä he lähtivät ja leiriytyivät Zaredin rotkoon. Ja sieltä lähdettyään he leiriytyivät tuolle puolen Arnonia erämaassa, sillä alueella joka ulottuu amorilaisten rajoista, sillä Arnon on Moabin raja, Moabin ja amorilaisen välissä. Tämän tähden sanotaan kirjassa: Herran sota sytytti Zahabin liekkeihin ja Arnonin virrat. Ja hän asetti virrat asuttamaan Erin, ja se liittyy Moabin rajoihin.

Ja sieltä tuli kaivo, tämä kaivo, josta Herra sanoi Moosekselle: Kokoa kansa, ja minä annan heille vettä juotavaksi. Silloin Israel lauloi tämän laulun kaivon luona: Aloittakaa sille, kaivo, Hallitsijat kaivoivat sen, kansojen kuninkaat louhivat sen valtakunnassaan hallitessaan. Ja kaivosta Manthanaeiniin, ja Manthanaeinista Naalieliin, ja Naalielista Bamothiin, ja Bamothista Ianiniin, joka on Moabin tasangolla, hakatun huipulta, joka katsoo erämaata kohti.

Ja Mooses lähetti vanhimmat Sihonin, amorilaisten kuninkaan, luo rauhanomaisin sanoin sanoen, Kuljemme sinun maasi läpi, kulkemme tietä pitkin, emme poikkea emmekä pellolle emmekä viinitarhaan. Emme juo vettä kaivostasi, kuninkaallista tietä kuljemme, kunnes ohitamme rajasi. Ja Sihon ei antanut Israelin kulkea hänen rajojensa läpi, ja Sihon kokosi kaiken kansansa, ja lähti taistelemaan Israelia vastaan autiomaahan, ja tuli Jahasiin, ja asettui taisteluun Israelia vastaan. Ja Israel löi hänet miekan murhalla, ja he ottivat haltuunsa hänen maansa Arnonista

Jabokkiin saakka, Ammonin poikiin saakka, sillä Jazer on Ammonin poikien rajalla. Ja Israel otti kaikki nämä kaupungit, ja Israel asui kaikissa amorilaisten kaupungeissa, Hesbonissa ja kaikissa sen rajoittavissa kaupungeissa. Hesbon on nimittäin amorilaisten kuninkaan Sihonin kaupunki, ja hän taisteli aiemmin Moabin kuningasta vastaan, ja he ottivat koko hänen maansa Aroerista Arnoniin saakka. Tämän tähden arvoituksissa puhujat sanovat: Tulkaa Hesboniin, jotta Sihonin kaupunki rakennettaisiin ja perustettaisiin. Koska tuli lähti Hesbonista, liekki Sihonin kaupungista, ja se söi Moabiin asti, ja se nieli Arnonin pylväät. Voi sinua Moab, tuhoutunut on Kamoksen kansa, heidän poikansa annettiin pelastettaviksi, ja heidän tyttärensä vangeiksi amorilaisten kuninkaalle Sihonille. Ja heidän siemenensä tulee tuhoutumaan Hesbonista Daiboniin asti, ja naiset sytyttivät vielä lisää tulta Moabin päälle.

Israel asettui kaikkiin amorilaisten kaupunkeihin. Ja Mooses lähetti vakoilemaan Jazeria, ja he valtasivat sen ja sen kylät, ja ajoivat ulos siellä asuvan amorilaisen. Ja palattuaan he menivät ylös tietä, joka vei Basaniin, ja Og, Basanin kuningas, lähti heitä vastaan, ja koko hänen kansansa sotaan Edreiin. Ja Herra sanoi Moosekselle: Älä pelkää häntä, sillä olen antanut hänet sinun käsiisi, ja koko hänen kansansa, ja koko hänen maansa, ja sinä teet hänelle niin kuin teit Sihonille, amorilaisten kuninkaalle, joka asui Hesbonissa. Ja he löivät häntä ja hänen poikiaan ja kaiken hänen kansansa, kunnes heille ei jätetty yhtään eloonjäänyttä, ja he perivät hänen maansa.

Ja Israelin pojat lähdettyään leiriytyivät Mooabin länsipuolelle Jordanin viereen Jerikon kohdalle. Ja kun Balak, Sepporin poika, näki kaiken, mitä Israel oli tehnyt amorilaisille, Ja Moab pelkäsi kansaa suuresti, koska heitä oli paljon, ja Moab kauhistui Israelin poikien edessä. Ja Moab sanoi Midianin neuvostolle: Nyt tämä seurakunta nuolee kaikki meidän ympärillämme, kuin vasikka nuolee vihreät kasvit pellolta. Ja Balak, Sipporin poika, oli Moabin kuningas tuohon aikaan. Ja hän lähetti lähettiläät Bileamille, Beorin pojalle, Petoriin, joka on joen luona hänen kansansa poikien maassa, kutsumaan häntä, sanoen: Katso, kansa on tullut ulos Egyptistä, ja katso, se on peittänyt maan pinnan, ja tämä asettuu asumaan minun vierelläni. Ja nyt tule ja kiroa minulle tämä kansa, koska tämä on vahva, jos kykenemme lyömään heitä ja ajaakseni heidät ulos maasta, koska tiedän, että keitä sinä siunaat, ovat siunattuja, ja keitä sinä kirot, ovat kirottuja. Ja Mooabin vanhimpien neuvosto ja Midianin vanhimpien neuvosto menivät ennustukset käsissään, ja he tulivat Bileamin luo ja sanoivat hänelle Balakin sanat. Ja hän sanoi heille: Yöpykää tässä tämä yö, niin minä vastaan teille sen, mitä Herra minulle puhuu. Ja Mooabin ruhtinaat jäivät Bileamin luo.

Ja Jumala tuli Bileamin luo ja sanoi hänelle: Mitä nämä miehet haluavat sinulta? Ja Balaam sanoi Jumalalle: Balak, Sepporin poika, Mooabin kuningas, lähetti heidät minun luokseni sanoen:

Katso, kansa on tullut ulos Egyptistä ja on peittänyt maan näköpiirin, ja tämä istuu minun vierelläni, ja nyt tule ja kiroa minulle hänet, jos sitten pystyisin lyömään hänet ja ajamaan hänet ulos maasta. Ja Jumala sanoi Bileamille: Et mene heidän kanssaan äläkä kiroa kansaa, sillä se on siunattu. Ja Bileam nousi aamulla ja sanoi Balakin hallitsijoille: Lähtekää pois herranne luo, Jumala ei päästä minua kulkemaan teidän kanssanne. Ja noustuaan Mooabin hallitsijat tulivat Balakin luo ja sanoivat: Bileam ei halua lähteä meidän kanssamme.

Ja Balak lähetti vielä lisää hallitsijoita, kunnioitettavampia kuin nämä. Ja he tulivat Bileamin luo ja sanoivat hänelle: Näin sanoo Balak, Sipporin poika: Pyydän sinua, älä epäröi tulla luokseni. Sillä minä kunnioitan sinua kunniallisesti, ja teen sinulle kaiken mitä sanot, ja tule ja kiroa minulle tämä kansa. Ja Bileam vastasi ja sanoi Balakin hallitsijoille: Vaikka Balak antaisi minulle talonsa täynnä hopeaa ja kultaa, en voi rikkoa Herran Jumalan sanaa tehdäkseni sitä pieneksi tai suureksi omassa mielessäni. Ja nyt odottakaa te myös tämän yön, ja saan tietää, mitä Herra vielä puhuu minulle. Ja Jumala tuli Bileamin luo yöllä ja sanoi hänelle: Jos nämä miehet ovat tulleet kutsumaan sinua, nouse ja seuraa heitä, mutta tee ainoastaan sen sanan mukaan, jonka minä puhun sinulle.

Ja Bileam nousi aamulla, satuloitsi aasinsa ja lähti Moabin ruhtinaiden kanssa. Ja Jumala vihastui, koska hän meni, ja Jumalan sanansaattaja nousi vastustamaan häntä, ja hän oli noussut aasintammansa päälle, ja hänen kaksi palvelijaansa

hänen kanssaan. Nähtyään Jumalan sanansaattajan seisovan vastassa tiellä miekka vedettynä kädessään, aasi kääntyi sivuun pois tieltä ja meni tasangolle, ja hän löi aasia sauvallaan ohjatakseen sen takaisin tielle.

Ja Jumalan enkeli seiso i viinitarhan vaoissa, aita molemmin puolin, Nähtyään Jumalan enkelin aasi painoi itsensä seinää vasten ja murskasi Bileamin jalan seinää vasten, ja hän jatkoi vielä sen lyömistä.

Ja Jumalan enkeli jatkoi, ja lähdettyään hän asettui kapeaan paikkaan, jossa ei ollut mahdollista kääntyä oikealle tai vasemmalle. Nähtyään Jumalan enkelin aasi istuutui Bileamin alle, ja Bileam vihastui ja löi aasia sauvalla. Ja Jumala avasi aasin suun, ja se sanoo Bileamille: Mitä olen tehnyt sinulle, että olet lyönyt minua jo kolmannen kerran? Ja Bileam sanoi aasille: Sinä olet pilkannut minua, ja jos minulla olisi ollut miekka kädessäni, olisin jo lävistänyt sinut. Ja aasi sanoo Balaamille: Enkö minä ole sinun aasisi, jonka selässä olet ratsastanut nuoruudestasi tähän päivään asti? Olenko koskaan kohdellut sinua näin? Mutta hän sanoi: Et. Jumala paljasti Bileamin silmät, ja hän näkee Herran sanansaattajan seisovan vastassa tiellä ja miekan vedettynä hänen kädessään, ja kumartuen hän kumarsi hänen kasvoilleen. Ja Jumalan enkeli sanoi hänelle: Miksi löit aasiasi tämän kolmannen kerran? Ja katso, minä tulin ulos sinua vastustamaan, koska sinun tiesi ei ole oikea minun edessäni, ja aasi nähdessään minut kääntyi pois minusta tämän kolmannen kerran. Ja jos se ei olisi kääntynyt sivuun, olisin nyt tappanut

sinut, mutta olisin säästänyt tuon. Ja Bileam sanoi Herran sanansaattajalle: Olen tehnyt syntiä, sillä en tiennyt, että sinä vastustit minua tiellä kohdataksesi minut, ja nyt, jos se ei kelpaa sinulle, käännyn takaisin. Ja Jumalan enkeli sanoi Bileamille: Kulje miesten mukana, mutta se sana, jonka minä sanon sinulle, se sinun tulee puhua. Ja Bileam kulki Balakin ruhtinaiden mukana.

Ja kun Balak kuuli, että Balaam oli tullut, hän meni ulos häntä vastaan Moabin kaupunkiin, joka on Arnonin rajoilla, joka on rajojen laidalla. Ja Balak sanoi Balaamille: Enkö lähettänyt sinun luoksesi kutsumaan sinua? Miksi et tullut minun luokseni? Todellako en voi kunnioittaa sinua? Ja Bileam sanoi Balakille: Katso, olen nyt tullut luoksesi. Voinko puhua mitään? Sen sanan, jonka Jumala panee suuhuni, sen minä puhun. Ja Bileam meni Balakin kanssa, ja he tulivat maatilojen kaupunkeihin. Ja Balak uhrasi lampaita ja vasikoita, ja lähetti ne Balaamille ja hänen mukanaan oleville hallitsijoille. Ja tapahtui aamulla, ja Balak otti Bileamin ja vei hänet ylös Baalin pylväälle, ja näytti hänelle sieltä jonkin osan kansasta.

23

Ja Bileam sanoi Baalakille: Rakenna minulle tänne seitsemän alttaria ja valmista minulle tänne seitsemän vasikkaa ja seitsemän pässiä. Ja Balak teki sillä tavalla kuin Bileam oli hänelle sanonut, ja uhrasi vasikan ja pässin alttarilla. Ja Bileam

sanoi Balakille: Seiso uhriesi luona, ja minä menen katsomaan, ilmestyykö Jumala minulle kohtaamisessa, ja minkä sanan hän minulle näyttää, sen ilmoitan sinulle. Ja Balak seisoi uhrinsa luona. Ja Bileam meni kysymään Jumalaa, ja hän meni suoraan, ja Jumala ilmestyi Bileamille, ja Bileam sanoi hänelle: Seitsemän alttaria valmistin, ja uhrasin vasikan ja pässin alttarille. Ja Jumala antoi sanan Bileamin suuhun, ja hän sanoi kääntyen Balakin puoleen: Näin sinun tulee puhua. Ja hän kääntyi hänen puoleensa, ja tämä seisoi polttouhreidensa ääressä, ja kaikki Moabin hallitsijat hänen kanssaan, ja Jumalan henki tuli hänen päälleen. Ja otettuaan vertauksensa hän sanoi: Mesopotamiasta lähetti hakemaan minua Balak, Moabin kuningas, idän vuorilta sanoen: Tule kirota minulle Jaakob ja tule kirota minulle Israel. Kuinka voisin kirota sen, jota Herra ei kiroa? Tai kuinka voisin kirota sen, jota Jumala ei kiroa? Sillä vuorten huipulta minä näen hänet, ja kukkuloilta minä tarkkailen häntä. Katso, kansa asuu yksin, eikä sitä lueta kansojen joukkoon. Kuka on täydellisesti selvittänyt Jaakobin siemenen, ja kuka laskee Israelin heimot? Kuolkoon minun sieluni vanhurskaiden sieluissa, ja tulkoon minun siemeneni kuin näiden siemen.

Ja Balak sanoi Balaamille: Mitä olet tehnyt minulle? Olen kutsunut sinut kiroamaan vihollisiani, ja katso, olet siunannut siunauksella. Ja Bileam sanoi Balakille: Eikö niin, että kaiken, minkä Jumala laittaa suuhuni, sen minä pidän puhumisen? Ja Balak sanoi hänelle: Tule vielä kanssani toiseen paikkaan, josta et näe häntä sieltä, vaan näet vain jonkin osan hänestä, mutta kaikkia et näe, ja kiroa hänet minulle sieltä.

Ja hän vei hänet pellon vartiotorniin hakatun vuoren huipulle, ja hän rakensi sinne seitsemän alttaria, ja uhrasi vasikan ja pässin alttarilla. Ja Balaam sanoi Balakille: Seiso uhriesi ääressä, minä menen kysymään Jumalalta. Ja Jumala kohtasi Bileamin ja pani sanan hänen suuhunsa ja sanoi: Käänny takaisin Balakin luo ja puhu nämä sanat. Ja hän kääntyi häntä kohti, ja hän seisoi polttouhrauksen ääressä, ja kaikki Mooabin hallitsijat hänen kanssaan, ja Balak sanoi hänelle: Mitä Herra puhui? Ja otettuaan vertauksensa hän sanoi: Nouse, Balak, ja kuule, kuuntele tarkasti, Sipporin poika, todistaja. Ei Jumala valehtele niin kuin ihminen, eikä uhkaile niin kuin ihmisen poika. Hän on sanonut, eikö hän tekisi? Hän puhuu, eikö hän pysyisi siinä? Katso, olen ottanut tehtäväkseni siunata, siunaan, enkä käänny pois. Ei ole vaivaa Jaakobissa, eikä nähdä vaivaa Israelissa. Herra, hänen Jumalansa, on hänen kanssaan, hallitsijoiden kunnia on hänessä. Jumala, joka johdatti hänet ulos Egyptistä, on hänelle kuin yksisarvisen kunnia. Sillä ei ole ennustamista Jaakobissa, eikä ennustamista Israelissa; aikanaan tullaan sanomaan Jaakobille ja Israelille, mitä Jumala tulee suorittamaan. Katso, kansa nousee kuin leijonanpentu ja ylvästelee kuin leijona. Se ei nuku, ennen kuin se syö saaliin ja juo haavoitettujen veren.

Ja Balak sanoi Balaamille: Älä kiroa häntä minulle äläkä siunaa häntä. Ja vastatessaan Bileam sanoi Balakille: Enkö puhunut sinulle sanoen: sen sanan, jonka Jumala puhuu, sen minä teen? Ja Balak sanoi Balaamille: Tule, vien sinut toiseen paikkaan, jos se miellyttää Jumalaa, ja kiroa hänet minulle sieltä. Ja Balak otti Bileamin Peorin huipulle, joka ulottuu autiomaahan. Ja Balaam

sanoi Balakille: Rakenna minulle tähän seitsemän alttaria ja valmista minulle tähän seitsemän vasikkaa ja seitsemän pässiä. Ja teki Balak aivan kuten sanoi hänelle Bileam, ja uhraasi vasikan ja pässin alttarille.

24

Kun Bileam näki, että Herran edessä oli hyvä siunata Israelia, hän ei mennyt tapansa mukaan etsimään enteita, vaan hän käänsi kasvonsa autiomaahan. Ja Bileam nosti silmänsä ylös ja näki Israelin leiriytyneen heimoittain, ja Jumalan henki tuli hänen päälleen. Ja otettuaan vertauksensa hän sanoi: Näin sanoo Bileam, Beorin poika, näin sanoo mies, joka todella näkee. Hän sanoo kuulevansa Vahvan sanoja, hän joka näki Jumalan näyn unessa, hänen silmänsä paljastettuina. Kuinka kauniit ovat kotisi, Jaakob, telttasi, Israel, Kuin varjostavat laaksot ja kuin puutarhat joen varrella ja kuin teltat, jotka Herra pystytti, ja kuin setripuut vesien äärellä. Mies tulee ulos hänen siemenestään, ja hän hallitsee monia kansoja, ja Gogin valtakunta korotetaan, ja hänen valtakuntansa kasvaa. Jumala johti hänet ulos Egyptistä, kuin yksisarvisen kunnia hänelle. Hän syö vihollistensa kansat ja imee ytimen ulos heidän rasvapalojensa, ja hän ampuu vihollisen läpi nuolillaan. Maattuaan hän lepäsi kuin leijona ja kuin pentu. Kuka nostaa hänet? Ne, jotka siunaavat sinua, ovat siunattuja, ja ne, jotka kiroavat sinua, ovat kirottuja.

Ja Balak vihastui Balaamin päälle ja löi yhteen kätensä, ja Balak sanoi Balaamin puoleen: Kiroamaan viholliseni olen kutsunut sinut, ja katso, siunaten olet siunannut jo kolmannen kerran. Nyt siis pakene omaan paikkaasi, sanoin kunnioittavani sinua, ja nyt Herra on riistänyt sinulta kunnian. Ja Bileam sanoi Balakille: Enkö minä puhunut myös sinun sanansaattajillesi, jotka lähetit minun luokseni, sanoen: Jos Balak antaisi minulle talonsa täynnä hopeaa ja kultaa, en voisi rikkoa Herran sanaa tehdäkseni sitä hyvää tai pahaa omasta puolestani; mitä Jumala sanoo, sen minä sanon. Ja nyt katso, minä lähden pois omaan paikkaani. Tule, minä neuvon sinulle, mitä tämä kansa tekee sinun kansallesi päivien lopussa.

Ja otettuaan hänen vertauksensa, hän sanoi,

Sanoo Bileam, Beorin poika, sanoo mies, joka todella näkee, kuulee Jumalan sanat, tietää tiedon Korkeimmalta, ja Jumalan näyn nähtyään unessa, hänen silmänsä paljastettuina. Näytän hänelle, mutta en nyt. Siunaan, mutta se ei lähesty. Tähti nousee Jaakobista, mies nousee Israelista, ja hän murskaa Mooabin johtajat ja ryöstää kaikki Setin pojat. Ja Edom tulee olemaan perintö, ja Esau, hänen vihollisensa, tulee olemaan perintö, ja Israel toimi vahvuudessa. Ja Jaakobista nousee joku, ja hän tuhoaa sen, joka pelastuu kaupungista. Ja nähtyään Amalekin ja otettuaan vertauksensa hän sanoi: Kansojen alku on Amalek, ja heidän siemenensä tulee tuhoutumaan. Ja nähtyään keniläisen ja otettuaan hänen vertauksensa, hän sanoi: Vahva on sinun asumuksesi, ja jos asetat pesäsi kallioon, ja jos Beorille tulee

viekkuuden pesä, assyrialaiset vievät sinut vangiksi. Ja nähtyään Ogin ja otettuaan esiin vertauksensa, hän sanoi: Voi, voi, kuka elää, kun Jumala asettaa nämä? Ja Kittiimin kädestä lähtee ulos, ja he kohtelevat huonosti Assyriaa, ja he kohtelevat huonosti heprealaisia, ja he itse yksimielisesti tuhoutuvat. Ja Bileam nousi ja lähti pois, palattuaan omaan paikkaansa, ja Balak lähti pois luoksensa.

25

Ja Israel majoittui Satteinissa, ja kansa häpäistiin harjoittamaan haureutta Moabin tyttärien kanssa. Ja he kutsuivat heidät heidän epäjumaliensa uhreille, ja kansa söi heidän uhreistaan, ja he kumarsivat heidän epäjumaliaan Ja Israel liittyi Baal Peoriin, ja Herra vihastui Israeliin. Ja Herra sanoi Moosekselle: Ota kaikki kansan johtajat ja teloita heidät Herralle auringon edessä, niin Herran vihan hehku kääntyy pois Israelista. Ja Mooses sanoi Israelin heimoille: Tappakaa kukin omaisenne, joka vihittiin Baal-Peorille. Ja katso, eräs Israelin poikien mies tuli ja toi veljensä midianilaisen naisen luo Mooseksen edessä ja koko Israelin poikien seurakunnan edessä, kun he itkivät todistuksen teltan oven luona. Ja nähtyään tämän Pinehas, Eleasarin poika, pappi Aaronin pojanpoika, nousi seurakunnan keskeltä ja otti keihään käteensä Hän meni israelilaisen miehen perään telttaan ja lävisti molemmat, israelilaisen miehen ja vaimon tämän kohdustaan, ja vitsaus lakkasi Israelin pojilta. Ja kuolleita vitsauksessa oli neljäkaksikymmentä tuhatta.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Phinehas, Eleazarin poika, Aaronin, papin, pojan poika, lepytti minun vihani Israelin pojilta, kun hän osoitti minun kiivauteni heidän keskuudessaan, enkä minä tuhonnut Israelin poikia kiivaudessaani. Näin sanoin: Katso, minä annan hänelle rauhan liiton. Ja hänelle ja hänen siemenelleen hänen jälkeensä tulee olemaan ikuisen pappeuden liitto, sen vuoksi että hän kivaili Jumalansa puolesta ja sovitti Israelin poikien puolesta. Mutta lyödyn israelilaismiehen nimi, joka lyötiin yhdessä midianilaisen naisen kanssa, oli Zambri, Salmonin poika, Simeonin suvun talon hallitsija. Ja lyödyn midianilaisen naisen nimi oli Chasbi, Zurin tytär, Ommothin kansakunnan hallitsijan tytär; hän oli Midianin suvun talosta.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen: Puhu Israelin pojille sanoen: Olkaa vihamielisiä midianilaisia kohtaan ja lyökää heitä. koska he ovat vihamielisiä teitä kohtaan petollisuudessa, niin monin tavoin he pettävät teitä Peorin tähden ja Chasbin, Midianin hallitsijan tyttären, heidän sisarensa, tähden, joka lyötiin iskun päivänä Peorin tähden.

26

Ja tapahtui iskun jälkeen, että Herra puhui Moosekselle ja pappi Eleasarille sanoen Ota kaikesta Israelin poikien seurakunnasta luettelo kahdenkymmenen vuoden ikäisistä ja sitä vanhemmista heidän isäinsä sukujen mukaan, jokainen, joka lähtee taisteluun Israelissa.

Ja Mooses ja pappi Eleazar puhuivat Moabin Arabothissa Jordanin varrella Jerikoa vastapäätä sanoen Kahdenkymmenen vuoden ikäisestä ja sitä vanhemmista, niin kuin Herra käski Moosekselle, ja Israelin pojat, jotka lähtivät Egyptistä Ruuben, Israelin esikoinen; Ruubenin pojat: Enok ja enokilaisten kansa, Pallu ja palluilaisten kansa. Asronille Asronein kansa, Charmille Charmin kansa. Nämä olivat Ruubenin kansanheimot, ja heidän laskentatuloksensa oli kolmekymmentäkolmetuhatta seitsemänsataakolmekymmentä.

Ja Pallun pojat: Eliab. Ja Eliabin pojat: Namuel ja Dathan ja Abiram. Nämä olivat seurakunnan kutsuttuja, nämä ovat ne, jotka nousivat Moosesta ja Aaronia vastaan Korahin seurakunnassa, Herran vastaisessa kapinassa. Ja maa avasi suunsa ja nielaisi heidät ja Korahin hänen seurakuntansa kuolemassa, kun tuli kulutti ne viisikymmentä ja kaksisataa, ja heistä tuli merkki. Mutta Korahin pojat eivät kuolleet.

Ja Simeonin pojat, Simeonin poikien kansa: Namuelille namuelilaisten kansa, Jaminille jaminilaisten kansa, Jakinille jakinilaisten kansa. Zaralle kuului Zaralaiset-kansa, Saulille kuului Saulilaiset-kansa. Nämä olivat Simeonin kansat heidän laskennan mukaan, kaksikymmentäkaksi tuhatta kaksisataa.

Juudan pojat olivat Er ja Onan, ja Er ja Onan kuolivat Kanaanin maassa. Juudan pojat jakautuivat heimoihinsa: Silomille Silomilaisten heimo, Peresille Peresiläisten heimo, Serahille Serahilaisten heimo. Ja Fareksen pojista tulivat Hesronille

asronilaiset ja Jamunille jamunilaiset. Nämä ovat Juudan kansat heidän tarkastuksensa mukaan, seitsemänkymmentäkuusi tuhatta viisisataa.

Ja Issakarin pojat heidän sukukuntiensa mukaan: Tolalle Tolailaisten kansa, Puahille Punalaisten kansa, Iasoubille iasoubilainen kansa, Samramille samramilainen kansa. Nämä olivat Isaskarin kansat heidän laskennan mukaan, kuusikymmentäneljä tuhatta neljäsataa.

Sebulunin pojat heidän klaaniensa mukaan: Seredille Serediläisten klaani, Allonille Allonilaisten klaani, Allelille Alleliläisten klaani. Nämä olivat Sebulonin kansat heidän väenlaskennan mukaan: kuusikymmentä tuhatta viisisataa.

Gadin pojat heidän heimojensa mukaan: Saphon, saphonilaisten heimo, Haggi, haggilaisten heimo, Shuni, shunilaisten heimo, Azenelle, Azenen kansa, Addille, Addin kansa, Arodille Aroadin kansa, Arielille Arielin kansa. Nämä ovat Gadin poikien sukukunnat heidän katselmuksensa mukaan, neljäkymmentäneljätuhatta viisisataa.

Asherin pojat heidän heimojensa mukaan: Jaminille jaminilaiset heimo, Jesoulle jesouilaiset heimo, Barialle barialaiset heimo. Koberille kansa Koberin, Melkielille kansa Melkielin. Ja Aserin tyttären nimi oli Saara. Nämä olivat Asserin kansat heidän laskennassaan, neljäkymmentäkolme tuhatta neljäsataa.

Joosefin pojat heidän klaaniensa mukaan: Manasse ja Efraim.

Manassehen pojat. Machirille Machirilaisten kansa, ja Machir synnytti Gileadin, Gileadille Gileadilaisten kansa. Ja nämä olivat Gileadin pojat: Ahiezer, ahiezerilaisten kansa, Cheleg, chelegilaisten kansa. Esrielille kansa esrieliläiset, Sikemille kansa sikemiläiset, Symaerille symaerilaisten kansa, ja Opherille opherilaisten kansa. Ja Salpaadille, Opherin pojalle, ei syntynyt poikia, vaan tyttäriä, ja nämä olivat Salpaadin tyttärien nimet: Mala, Noua, Egla, Melcha ja Thersa. Nämä olivat Manassen kansat heidän laskennassaan: viisikymmentäkaksi tuhatta seitsemänsataa.

Ja nämä olivat Efraimin pojat: Sotalalle sotalalaisten heimo, Tanakille tanakilaisten heimo. Nämä ovat Suthalan pojat: Edenin kansa Edenille. Nämä ovat Efraimin heimot heidän laskennan mukaan, kolmekymmentäkaksi tuhatta viisisataa; nämä ovat Joosefin poikien heimot heidän heimojensa mukaan.

Benjaminin pojat heidän klaaniensa mukaan: Bale, belailaisten klaani; Ashbel, ashbelailaisten klaani; Ahiram, ahiramailaisten klaani.

Sophanille, Sophanesin kansa. Ja Balen pojat olivat Adar ja Noeman; Adarille tuli Adarin kansa ja Noemanille Noemanin kansa. Nämä olivat Benjaminin pojat heidän klaaniensa mukaan heidän laskennastaan, kolmekymmentäviisituhatta viisisataa.

Ja Danin pojat heidän heimojensa mukaan: Samelle Samein heimo, nämä ovat Danin heimot heidän heimojensa mukaan. Kaikki Samein kansat heidän tarkastuksensa mukaan, kuusikymmentäneljätuhatta neljäsataa.

Naftalin pojat heidän klaaniensa mukaan: Asielille Asielilaisten klaani, Gunille Gunilaisten klaani. Jeserille Jeserin kansa, Sellemille Sellemmin kansa. Nämä ovat Naftalin kansat heidän laskennassaan: neljäkymmentätuhhat kolmesataa.

Tämä on Israelin poikien laskentaluettelo: kuusisataatuhatta tuhat seitsemänsataakolmekymmentä.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Näille jaetaan maa perittäväksi nimien lukumäärän mukaan. Niille, joita on enemmän, sinä lisäät perintöosan, ja niille, joita on vähemmän, sinä vähennät heidän perintöosansa. Jokaiselle annetaan heidän perintöosansa sen mukaan, miten heidät laskettiin. Arpojen kautta maa jaetaan nimille; heidän isiensä heimojen mukaan he perivät sen. Arvalla jaat heidän perintönsä monien ja harvojen kesken.

Ja Leevin pojat heidän klaaniensa mukaan: Gersonille gersonilaisten klaani, Kahatille kahatilaisten klaani, Merarille merarilaisten klaani. Nämä ovat Leevin poikien kansoja: Lobenin kansa, Hebronin kansa, Koren kansa ja Muusin kansa, ja Kahat synnytti Amramin. Hänen vaimonsa nimi oli Jokhebed, Leevin tytär, joka synnytti nämä Leeville Egyptissä, ja hän

synnytti Amramille Aaronin ja Mooseksen sekä Mirjamin, heidän sisarensa. Ja Aaronille syntyivät Nadab, Abiud, Eleasar ja Itamar. Ja Nadab ja Abiud kuolivat, kun he uhrasivat vierasta tulta Herran edessä Siinain autiomaassa. Ja heitä oli heidän laskennassaan kaksikymmentäkolme tuhatta, jokainen miespuolinen kuukauden ikäisestä ja vanhempi, sillä heitä ei oltu laskettu israelilaisten keskuudessa, koska heille ei anneta perintöosaa israelilaisten keskuudessa.

Ja tämä oli Mooseksen ja pappi Eleasarin väestönlaskenta, jossa he tarkastivat Israelin pojat Mooabin Arabotissa Jordanin luona Jerikon kohdalla. Ja näissä ei ollut yhtään ihmistä niistä, jotka Mooses ja Aaron olivat tarkastaneet, kun he tarkastivat Israelin pojat Siinain autiomaassa. Koska Herra sanoi heille: Kuolemalla he kuolevat erämaassa, eikä heistä jätetty ainoatakaan, paitsi Kaleb, Jefunnen poika, ja Joosua, Nunin poika.

27

Ja Salpaadin tyttäret lähestyivät, Salpaadin, joka oli Oferin poika, Galaadin pojan, Makirin pojan, Manassehin kansan, Joosefin poikien joukosta, ja nämä olivat heidän nimensä: Maala ja Noua ja Egla ja Melka ja Tersa. ja seistettyään Mooseksen edessä ja pappi Eleasarin edessä ja hallitsijoiden edessä ja koko seurakunnan edessä todistuksen teltan ovella, he sanovat, Meidän isämme kuoli erämaassa, eikä hän ollut sen seurakunnan keskellä, joka kokoontui Herran edessä Korahin

seurakunnassa, vaan hän kuoli oman syntinsä tähden, eivätkä hänelle syntyneet pojat. Älköön meidän isämme nimi pyyhittäkö pois hänen kansansa keskeltä, koska hänellä ei ole poikaa. Antakaa meille perintöosa meidän isämme veljien keskellä. Ja Mooses toi heidän tuomionsa Herran eteen.

Ja Herra puhui Moosekselle, Sanoen: Oikein Salpaadin tyttäret ovat puhuneet. Annat heille perintöomaisuuden haltuunoton lahjana heidän isänsä veljien keskellä, ja siirrät heidän isänsä perintöosan heille. Ja sinä puhut Israelin pojille, Sanoen: jos ihminen kuolee eikä hänellä ole poikaa, te siirrätte hänen perintönsä hänen tyttarelleen. Jos hänellä ei ole tytärtä, antakaa perintö hänen veljelleen. Jos hänellä ei ole veljiä, antakaa perintö hänen isänsä veljelle. Jos hänen isällään ei ole veljiä, antakaa perintö hänen lähimmälle omaiselleen hänen heimostaan perimään hänen omaisuutensa, ja tämä on oleva Israelin lapsille tuomion säädös, niin kuin Herra käski Moosekselle.

Ja Herra sanoi Moosekselle: Nouse sille vuorelle, joka on tuolla Jordanin tuolla puolen, Nabau-vuorelle, ja katso Kanaanin maata, jonka minä annan Israelin lapsille omistukseksi. Ja sinä näet sen, ja sinut liitetään kansasi luo, myös sinä, kuten Aaron, sinun veljesi, liitettiin Horin vuorella. Koska te rikkoitte sanani Sinin erämaassa, kun seurakunta vastusti pyhittääkseni minua, ette te pyhittäneet minua veden luona heidän edessään, tämä on riidan vesi Kadesissa Sinin erämaassa. Ja Mooses sanoi Herralle, Asettakoon Herra, henkien ja kaiken lihan Jumala, miehen

tämän seurakunnan johtoon. joka lähtee ulos heidän edellään, ja joka tulee sisään heidän edellään, ja joka johtaa heidät ulos, ja joka tuo heidät sisään, ja Herran seurakunta ei ole kuin lampaat, joilla ei ole paimenta. Ja Herra puhui Moosekselle sanoen: Ota luoksesi Joosua, Nunin poika, mies jolla on henki itsessään, ja aseta kätesi hänen päälleen, Ja asetat hänet pappi Eleasarin eteen, ja käsket hänelle koko seurakunnan edessä, ja käsket häntä koskien heidän edessään. Ja sinä annat kunniasi hänen päälleen, jotta Israelin pojat tottelisivat häntä. Ja Eleasar-papin edessä hän seisoo, ja he kysyvät häneltä ilmoituksen tuomiota Herran edessä. Hänen suunsa sanan mukaan he lähtevät ulos, ja hänen suunsa sanan mukaan he tulevat sisään, hän ja Israelin pojat yksimielisesti ja koko seurakunta.

Ja Mooses teki, kuten Herra oli käsenyt hänelle, ja hän otti Joosuan ja asetti hänet pappi Eleasarin eteen ja koko seurakunnan eteen, Ja hän asetti kätensä hänen päälleen ja vahvisti hänet, aivan kuten Herra oli käsenyt Moosekselle.

28

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Käske Israelin pojille ja sano heille: Minun lahjani, minun lahjani, minun uhrini tuoksuvaksi tuoksuksi pitääkää ja uhratkaa minulle minun juhliini. Ja sinä sanot heille: Nämä ovat ne uhrilahjat, jotka teidän tulee tuoda Herralle: virheettömät vuoden ikäiset karitsat, kaksi päivässä polttouhriksi, jatkuvasti. Yhden karitsan

teet aamulla ja toisen karitsan teet illalla.

Ja sinä teet kymmenennen osan eefaa hienoa jauhoa uhriksi sekoitettuna öljyyn, neljännekseen hiniä. Jatkuva polttouhri, joka annettiin Siinain vuorella suloisesti tuoksuvaksi uhriksi Herralle. Ja hänen juomauhrinsa, neljäs osa hiniä yhdelle karitsalle: pyhässä paikassa vuodata juomauhri väkevää juomaa Herralle. Ja toisen karitsan sinä uhraat iltaa kohti, sen uhrin mukaan ja sen juomauhrin mukaan te toimitte hyväntuoksuiseksi tuoksuksi Herralle. Ja sapatin päivänä teidän tulee tuoda kaksi vuoden ikäistä virheetöntä karitsaa ja kaksi kymmenesosaa hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn uhriksi ja juomauhriksi, Sapattien polttouhri sapateissa jatkuvan polttouhrauksen lisäksi ja sen juomauhri.

Ja uusikuussa te tuotte polttouhrin Herralle: kaksi vasikkaa härjistä ja yhden pässin, seitsemän vuoden ikäistä karitsaa, virheettömiä. Kolme kymmenesosaa hienojauhoja sekoitettuna öljyyn yhdelle vasikalle ja kaksi kymmenesosaa hienojauhoja sekoitettuna öljyyn yhdelle pässille, Kymmenesosa hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn kutakin karitsaa kohti, uhri, suloisen tuoksun uhrilahja Herralle. Heidän juomauhrinsa tulee olla puoli hiiniä yhdelle vasikalle ja kolmannes hiiniä yhdelle pässille. Ja neljännes hiiniä viiniä tulee olla yhdelle karitsalle. Tämä on polttouhri kuukausi kuukaudesta vuoden kuukausiin.

Ja yksi vuohi vuohista syntiuhriksi Herralle tehdään jatkuvan polttouhrauksen lisäksi sekä sen juomauhri.

Ja ensimmäisen kuukauden neljäntenätoista päivänä on pääsiäinen Herralle. Ja tämän kuukauden viidentenätoista päivänä on juhla, seitsemän päivää teidän tulee syödä happamatonta leipää. Ja ensimmäinen päivä on oleva teille pyhäksi kutsuttu, ette saa tehdä mitään orjatyötä. Ja te tuotte polttouhrit uhrilahjaksi Herralle: kaksi vasikkaa härjistä, yhden pässin, seitsemän vuoden vanhaa karitsaa; niiden tulee olla teille tahrattomat. Ja heidän uhrinsa hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn, kolme kymmenysosaa yhdelle vasikalle ja kaksi kymmenysosaa yhdelle pässille. Kymmenennen teet yhdelle karitsalle, seitsemälle karitsalle. Ja yhden vuohen vuohista syntiuhriksi sovittaaksenne puolestanne, Paitsi jatkuvan aamun polttouhrauksen, joka on jatkuva polttouhraus. Nämä samoin te tulette tekemään joka päivä seitsemän päivän ajan, lahjan uhrin suloiseksi tuoksuksi Herralle; jatkuvan polttouhrin lisäksi teet sen juomauhrin. Ja seitsemäs päivä tulee olemaan teille pyhäksi kutsuttu; ette saa tehdä siinä mitään orjatyötä.

Ja uutisten päivänä, kun te tuotte uuden uhrin Herralle viikkojen jälkeen, pyhäksi kutsuttu päivä tulee olemaan teille, mitään orjatyötä ette saa tehdä. Ja te tuotte polttouhrit tuoksuksi, joka on miellyttävä Herralle: kaksi vasikkaa nautakarjasta, yhden pässin ja seitsemän vuoden ikäistä karitsaa, virheettömiä. Heidän uhrinsa hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn, kolme kymmenystä yhdelle vasikalle, ja kaksi kymmenystä yhdelle pässille. Kymmenesosa kullekin lampaalle, niille seitsemälle lampaalle, Ja yhden vuohen vuohista syntiuhriksi sovittaaksenne teidän puolestanne, paitsi

jatkuva polttouhri. Ja te tulette tekemään heidän uhrinsa minulle; ne tulevat olemaan teille virheettömiä, samoin heidän juomauhrinsa.

29

Ja seitsemännen kuukauden ensimmäisenä päivänä tulee teille olemaan pyhä kokous, mitään orjatyötä ette saa tehdä, se tulee olemaan teille merkkipäivä. Ja te tulette tekemään polttouhreja tuoksuksi Herralle: yhden vasikan härjistä, yhden pässin, seitsemän vuoden ikäistä virheetöntä karitsaa. Heidän uhrinsa on hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn, kolme kymmenysosaa yhdelle vasikalle ja kaksi kymmenysosaa yhdelle pässille, Kymmenesosa kullekin lampaalle, niille seitsemälle lampaalle, Ja yksi vuohi vuohista syntiuhriksi, sovittaaksenne teidän puolestanne, Paitsi uudenkuun polttouhrauksia, ja heidän uhrauksensa ja heidän juomauhrauksensa, ja jatkuva polttouhraus, ja heidän uhrauksensa ja heidän juomauhrauksensa heidän määräyksensä mukaan suloiseksi tuoksuksi Herralle.

Ja tämän kuukauden kymmenentenä päivänä tulee olemaan teille pyhä kokous, ja te tulette kurittamaan sielujanne, ja ette saa tehdä mitään työtä. Ja te tuotte polttouhrit tuoksuksi, joka on miellyttävä Herralle, uhrin Herralle: yhden vasikan härjistä, yhden pässin, seitsemän vuoden vanhaa karitsaa; niiden tulee olla teille tahrattomat. Heidän uhrinsa on hienoa jauhoa

sekoitettuna öljyyn, kolme kymmenesosaa yhdelle vasikalle ja kaksi kymmenesosaa yhdelle pässille, Kymmenesosa kullekin lampaalle, seitsemälle lampaalle, Ja yhden vuohen vuohista synnin tähden sovittaaksenne teidät, paitsi sovituksen syntiuhri ja jatkuva polttouhri, sen ruokauhri ja sen juomauhri säädöksen mukaan suloisesti tuoksuvaksi uhriksi Herralle.

Ja seitsemännen kuukauden viidentenätoista päivänä tulee teille olemaan pyhä kokous, mitään orjatyötä ette saa tehdä, ja juhlatkaa sitä juhlaa Herralle seitsemän päivää. Ja te tuotte polttouhrit uhrina suloiseksi tuoksuksi Herralle ensimmäisenä päivänä: kolmetoista härkävasikkaa, kaksi pässiä ja neljätoista vuoden ikäistä karitsaa, ja niiden tulee olla virheettömiä. Heidän uhrinsa ovat hienoa jauhoa sekoitettuna öljyyn: kolme kymmenysosaa kullekin vasikalle, kolmelletoista vasikalle, ja kaksi kymmenysosaa kullekin pässille, kahdelle pässille. Kymmenesosa kullekin lampaalle neljästätoista lampaasta. Ja yhden vuohen vuohista syntiä varten, paitsi jatkuvan polttouhrin, heidän uhrinsa ja heidän juomauhrinsa.

Ja toisena päivänä kaksitoista vasikkaa, kaksi pässiä, neljätoista vuoden ikäistä karitsaa, virheettömiä. Heidän uhrinsa ja heidän juomauhrinsa vasikoille ja pässille ja karitsoille niiden lukumäärän mukaan, niiden tulkinnan mukaan. Ja yhden vuohen vuohista syntiä varten, paitsi jatkuva polttouhraus, heidän uhrauksensa ja heidän juomauhrauksensa.

Kolmannella päivällä yksitoista vasikkaa, kaksi pässiä,

neljätoista vuoden vanhaa karitsaa, virheettömiä. Heidän uhrinsa ja heidän juomauhrinsa vasikoille ja päseille ja karitsoille heidän lukumääränsä mukaan, heidän sääntöjensä mukaan. Ja yhden vuohen vuohista syntiä varten, paitsi jatkuvan polttouhrin, heidän uhrinsa ja heidän juomauhrinsa.

Neljäntenä päivänä kymmenen vasikkaa, kaksi pässiä, neljätoista vuoden ikäistä karitsaa, virheettömiä. Heidän uhrinsa ja heidän juomauhrinsa vasikoille ja päseille ja karitsoille niiden lukumäärän mukaan, niiden tulkinnan mukaan. Ja yhden vuohenpukin vuohista syntiä varten, paitsi jatkuvan polttouhrin, heidän uhrinsa ja heidän juomauhrinsa.

Viidentenä päivänä yhdeksän vasikkaa, kaksi pässiä, neljätoista vuoden ikäistä karitsaa, virheettömiä. Heidän uhrinsa ja heidän juomauhrinsa vasikoille ja päseille ja karitsoille niiden lukumäärän mukaan, niiden tulkinnan mukaan. Ja yhden vuohen vuohista syntiä varten, paitsi jatkuva polttouhri, heidän uhrauksensa ja heidän juomauhrauksinsa.

Kuudentena päivänä kahdeksan vasikkaa, kaksi pässiä, neljätoista vuoden ikäistä karitsaa, virheettömiä. Heidän uhrinsa ja heidän juomauhrinsa vasikoille ja päseille ja karitsoille niiden lukumäärän mukaan, niiden tulkinnan mukaan. Ja yhden vuohen vuohista syntiä varten, paitsi jatkuvan polttouhrin, heidän uhrinsa ja heidän juomauhrinsa.

Seitsemäntenä päivänä seitsemän vasikkaa, kaksi pässiä,

neljätoista vuoden ikäistä karitsaa, virheettömiä. Heidän uhrinsa ja heidän juomauhrinsa vasikoille ja pässille ja karitsoille niiden lukumäärän mukaan, niiden määräyksen mukaan. Ja yhden vuohen vuohista syntiä varten, paitsi jatkuvan polttouhrin, heidän uhrinsa ja heidän juomauhrinsa. Ja kahdeksantena päivänä teille on päätösjuhla, ette saa tehdä mitään orjatyötä sinä päivänä. Ja te tuotte polttouhreja suloiseksi tuoksuksi, uhreja Herralle: yhden vasikan, yhden pässin ja seitsemän vuoden vanhaa karitsaa, virheettömiä. Heidän uhrinsa ja heidän juomauhrinsa vasikalle ja pässille ja karitsoille niiden lukumäärän mukaan, niiden järjestyksen mukaan. Ja yhden vuohen vuohista syntiä varten, paitsi jatkuvan polttouhrin, heidän uhrinsa ja heidän juomauhrinsa.

Nämä te tulette tekemään Herralle teidän juhlistanne, paitsi teidän rukouksenne ja teidän vapaaehtoiset lahjanne ja teidän polttouhrinne ja teidän uhrinne ja teidän juomauhrinne ja teidän pelastusuhrinne.

30

Ja Mooses puhui Israelin pojille kaiken sen mukaan, minkä Herra oli käskennyt Moosekselle. Ja Mooses puhui Israelin poikien heimojen hallitsijoille sanoen: Tämä on se sana, jonka Herra käski. Mies, joka lupaa lupauksen Herralle tai vannoo valan tai sitoo itsensä sitovasti koskien sieluaan, ei saa häpäistä sanaansa: kaiken, mikä lähtee hänen suustaan, hänen tulee

tehdä. Jos nainen lupaa lupauksen Herralle tai sitoo sitomuksen isänsä talossa nuoruudessaan, Ja jos hänen isänsä kuulee hänen rukouksensa ja hänen velvoitteensa, jotka hän on sitonut sielunsa mukaan, ja hänen isänsä vaikenee, niin kaikki hänen rukouksensa tulevat voimaan, ja kaikki velvoitteet, jotka hän on sitonut sielunsa mukaan, pysyvät voimassa. Jos hänen isänsä kieltäytyy sinä päivänä, kun hän kuulee kaikki hänen rukouksensa ja velvoitteensa, jotka hän on määrännyt sieluaan vastaan, ne eivät tule voimaan, ja Herra puhdistaa hänet, koska hänen isänsä kieltäytyi.

Jos hän naituaan menee miehelle ja hänen lupauksensa ovat hänen päällensä hänen huultensa erottelun mukaan, jotka hän määrätti sieluaan vastaan, Ja jos hänen miehensä kuulee sen ja vaikenee hänelle sinä päivänä, jona hän kuulee, niin kaikki hänen rukouksensa ja hänen velvoitteensa, jotka hän on asettanut sieluaan vastaan, tulevat voimaan. Jos hänen miehensä kieltäytyy sinä päivänä, kun hän kuulee, kaikki hänen rukouksensa ja velvoitteensa, jotka hän asetti sieluaan vastaan, eivät pysy voimassa, koska mies kieltäytyi hänestä, ja Herra puhdistaa hänet.

Lesken ja pois ajetun lupaus, kaikki mitä hän lupaa sielunsa puolesta, pysyvät hänelle. Jos taas hänen miehensä talossa on hänen lupauksensa tai hänen sieluaan vastaan tehty määräys valalla, Ja jos hänen miehensä kuulee sen ja vaikenee hänelle eikä kieltäydy hänelle, niin tulevat voimaan kaikki hänen rukouksensa ja kaikki hänen velvoitteensa, jotka hän on

asettanut sieluaan vastaan, tulevat voimaan häntä vastaan. Jos hänen miehensä kuitenkin poistaa ne sinä päivänä, kun hän kuulee, kaikki mikä lähtee hänen huuliltaan hänen rukouksiensa mukaan ja hänen sielunsa velvoitteiden mukaan, ei pysy voimassa hänelle, hänen miehensä poisti ne, ja Herra puhdistaa hänet. Jokainen rukous ja jokainen vala, joka sitoo vahingoittamaan sielua, hänen miehensä asettaa sen hänelle, ja hänen miehensä poistaa sen. Jos hän pysyy hiljaa päivästä päivään, hän vahvistaa kaikki hänen lupauksensa ja hänen päällään olevat velvoitteet, koska hän oli hiljaa sinä päivänä, jona hän kuuli. Jos mies kuitenkin poistaa ne sen jälkeen, kun hän on kuullut, hän ottaa syntinsä. Nämä ovat ne säädökset, jotka Herra käski Moosekselle miehen ja hä

31

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Kosta Israelin poikien kosto midianilaisilta, ja viimein sinut liitetään kansaasi. Ja Mooses puhui kansalle sanoen: Asestakaa joukostanne miehiä ja asettukaa taisteluriviin Herran edessä Midiania vastaan antaaksenne takaisin koston Herralta Midianille. Tuhat jokaisesta heimosta, tuhat jokaisesta heimosta, kaikista Israelin poikien heimoista, lähettäkää taistelemaan. Ja he laskivat Israelin tuhansista tuhat kustakin sukukunnasta, kaksitoista tuhatta aseistettuna taisteluun. Ja Mooses lähetti heidät, tuhat jokaisesta heimosta, tuhat jokaisesta heimosta heidän joukkonsa kanssa, ja Pinehaan, Eleasarin pojan, pappi Aaronin pojanpojan,

ja pyhät astiat, ja merkkitorvet heidän käsissään.

Ja he asettuivat taisteluun Midiania vastaan, kuten Herra oli käskenyt Moosesta, ja he tappoivat jokaisen miespuolisen. Ja he tappoivat Midianin kuninkaat yhdessä heidän haavoitettujen kanssa, ja Evin, ja Rekemin, ja Surin, ja Hurin, ja Reban, viisi Midianin kuningasta, ja Bileamin, Beorin pojan, he tappoivat miekalla heidän haavoitettujen kanssa. Ja he ryöstivät saaliiksi Midianin naiset ja heidän matkatavaroitaan ja heidän karjaansa ja kaiken heidän omaisuutensa, ja he ryöstivät saaliiksi heidän voimansa. Ja he polttivat tulella kaikki heidän kaupunkinsa, jotka olivat heidän asuinpaikoissaan, ja heidän maatilansa. Ja he ottivat kaiken heidän ryöstösaaliinsa ja kaikki heidän saaliinsa ihmisestä karjaan asti. Ja he toivat Moosekselle ja pappi Eleasarille ja kaikille Israelin pojille vangit ja saaliit ja ryöstösaaliit leiriin Moabin Arabotiin, joka on Jordanin rannalla Jerikoa vastapäätä. Ja Mooses ja pappi Eleasar ja kaikki seurakunnan johtajat lähtivät heitä vastaan leirin ulkopuolelle. Ja Mooses vihastui sotajoukon valvojille, tuhannenpäämiehille ja sadanpäämiehille, jotka tulivat sodan taistelurivistöstä. Ja Mooses sanoi heille: Miksi olette säästäneet jokaisen naaraan? Nämä olivat Israelin pojille Bileamin sanan mukaan luopumaan ja sivuuttamaan Herran sana Peorin tähden, ja vitsaus tapahtui Herran seurakunnassa. Ja nyt tappakaa jokainen miespuolinen kaikesta saaliista ja jokainen nainen, joka on tuntenut miehen vuoteen. Ja kaikki naisten saalis, joka ei tunne miehen makuusijaa, säästäkää hengissä. Ja te leiriytytte leirin ulkopuolella seitsemän päivää. Jokainen, joka on tappanut, ja

jokainen, joka koskettaa surmattua, puhdistetaan kolmantena päivänä ja seitsemäntenä päivänä, te ja teidän vankienne. Ja jokainen peite ja jokainen nahka-astia ja kaikki vuohennahasta tehty työ ja jokainen puinen astia on puhdistettava.

Ja pappi Eleasar sanoi sotajoukkojen miehille, jotka tulivat takaisin taistelusta: Tämä on lain säädös, jonka Herra käski Moosekselle. Paitsi kultaa ja hopeaa ja pronssia ja rautaa ja lyijyä ja tinaa, Jokainen esine, joka kulkee tulen läpi, puhdistetaan, tai se puhdistetaan puhdistusvedellä, ja kaikki, jotka eivät kulje tulen läpi, kulkevat veden läpi. Ja peskää vaatteet seitsemäntenä päivänä, ja te tulette puhdistetuksi, ja tämän jälkeen te saatte tulla leiriin.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Ota kokonaismäärä vankeudenottamisen saaliista, ihmisestä karjaan asti, sinä ja pappi Eleasar ja seurakunnan perhekuntien hallitsijat. Ja te jaatte saaliit satureiden, jotka lähtivät taisteluun, ja koko seurakunnan välillä. Ja te erottakaa vero Herralle niistä miehistä, satureista, jotka ovat lähteneet taistelurivistöön: yksi sielu viidestäsadasta, ihmisistä ja karjasta ja härjistä ja lampaista ja aaseista, Ja heidän puolikkaastaan te otatte. Ja sinä annat pappi Eleasarille Herran ensihedelmiä. Ja Israelin poikien puoliskosta sinä otat yhden viidestäkymmenestä ihmisistä ja härjistä ja lampaista ja aaseista ja kaikesta karjasta, ja sinä annat ne leeviläisille, jotka vartiovat Herran telttaa.

Ja Mooses ja pappi Eleasar tekivät, niin kuin Herra oli käskenyt

Moosekselle. Ja ryöstösaaliin ylijäämä, jonka soturit ottivat saaliiksi lampaista, oli kuusisataa seitsemänkymmentäviisi tuhatta, Ja härkiä, seitsemänkymmentäkaksituhatta, Ja aaseja, kuusikymmentäyksituhatta, Ja ihmisten sielut naisista, jotka eivät tunteneet miehen vuodetta, kaikki sielut, kaksitoistatuhatta. Ja puolikas eli osuus niiden, jotka olivat lähteneet sotaan, lampaiden lukumäärästä oli kolmesataakolmekymmentätuhatta seitsemäntuhatta viisisataa. Ja Herralle tuli lampailta kuusisataaseitsemänkymmentäviisi. Ja härkiä oli kolmekymmentäkuusi tuhatta, ja niistä Herralle kuului seitsemänkymmentäkaksi, Ja aaseja oli kolmekymmentätuhatta viisisataa, ja Herralle niistä yksi ja kuusikymmentä. Ja ihmisten sieluja kuusitoista tuhatta, ja niiden loppu Herralle, kolmekymmentäkaksi sielua.

Ja Mooses antoi Herralle lopun, Jumalan uhrin, pappi Eleasarille, niin kuin Herra oli käskenyt Moosekselle Israelin poikien puolikkaan osan, jotka Mooses jakoi satureista. Ja seurakunnan lampaiden puolikas oli kolmesataakolmekymmentätuhatta seitsemäntuhatta viisisataa. Ja härkiä, kolmekymmentäkuusituhatta, Aaseja, kolmekymmentä tuhatta viisisataa, Ja ihmisten sieluja, kuusitoista tuhatta. Ja Mooses otti Israelin lasten puolesta osuudesta yhden viidestäkymmenestä, sekä ihmisistä että karjasta, ja antoi ne leeviläisille, jotka vartioivat Herran telttää, sillä tavalla kuin Herra oli käskenyt Moosekselle.

Ja kaikki sotajoukon tuhannen joukko-osastoihin nimitetyt,

tuhannenpäälliköt ja sadanpäälliköt, lähestyivät Moosesta. Ja he sanoivat Moosekselle: Sinun palvelijasi ovat ottaneet laskun miehistä, satureista, jotka ovat luonamme, ja heistä ei ole puuttunut yksikään. Ja olemme tuoneet lahjan Herralle, jokainen mies sen mukaan, mitä hän löysi: kultaisia esineitä, rannerenkaita, nilkkarenkaita, sormuksia, käsivarsirenkaita ja kaulakoruja tehdäksemme sovituksen puolestamme Herran edessä. Ja Mooses ja pappi Eleasar ottivat heiltä kullan, kaikki valmistetut esineet. Ja kaikki kulta, uhrilahja, jonka he ottivat Herralle, oli kuusitoista tuhatta seitsemänsataa viisikymmentä sikkeliä tuhatten päälliköiltä ja satojen päälliköiltä. Ja soturit ryöstivät kukin itselleen. Ja Mooses ja pappi Eleasar ottivat kullan tuhannenpäälliköiltä ja sadanpäälliköiltä, ja toivat ne todistuksen teltaan muistomeriksi Israelin pojille Herran edessä.

32

Ruubenin pojilla ja Gadin pojilla oli hyvin suuri karjajoukko, ja he näkivät Jaeserin maan ja Gileadin maan, ja se paikka oli karjalle sopiva paikka. Ja lähestyttyään Ruubenin pojat ja Gadin pojat sanoivat Moosekselle ja pappi Eleasarille ja seurakunnan hallitsijoille sanoen: Ataroth, Dibon, Jazer, Nimrah, Heshbon, Elealeh, Sebama, Nebo ja Baian, Maa, jonka Herra on luovuttanut Israelin poikien edessä, on karjanhoitoon sopiva maa, ja sinun palvelijoillasi on karjaa. Ja he sanoivat: Jos olemme löytäneet suosion sinun edessäsi, annettakoon tämä

maa sinun palvelijoillesi omistukseksi, äläkä vie meitä Jordanin yli.

Ja Mooses sanoi Gadin pojille ja Ruubenin pojille: Teidän veljenne menevät sotaan, ja te jätte tänne? Ja miksi te vääristätte Israelin poikien mielet, etteivät he ylittäisi siihen maahan, jonka Herra antaa heille? Eivätkö teidän isänne tehneet näin, kun lähetin heidät Kades-Barneasta tarkastelemaan maata? Ja he menivät ylös rypäleiden laaksoon ja he tarkkailivat maata, ja he käänsivät pois Israelin poikien sydämen, jotta he eivät menisi sisään maahan, jonka Herra oli antanut heille. Ja Herra vihastui vihassaan tuona päivänä ja vannoi sanoen, Jos nämä ihmiset, jotka nousivat Egyptistä kahdenkymmenen vuoden iästä ja sen yli, jotka tuntevat hyvän ja pahan, näkevät sen maan, jonka vannoin Abrahamille ja Iisakille ja Jaakobille, sillä he eivät seuranneet minua,

Paitsi Kaleb, Jefunnen poika, joka erotettiin, ja Joosua, Nunin poika, koska he seurasivat Herraa. Ja Herra vihastui vihassaan Israeliin ja hajotti heidät autiomaahan neljäksikymmeneksi vuodeksi, kunnes koko sukupolvi, joka teki pahaa Herran edessä, oli hävinnyt. Katso, olette nousseet isienne sijaan, syntisten ihmisten tuho, lisätäksenne vielä Herran vihan kiivauteen Israelia kohtaan. Että te käännytte pois hänestä ja jätätte hänet vielä erämaahan, ja te toimitte lainvastaisesti koko tätä seurakuntaa vastaan.

Ja he lähestyivät häntä ja sanoivat: Rakentamme tänne

lammastarhat karjallemme ja kaupungit matkatavaroillemme. Ja me aseistautuneina ennakkovartiona Israelin poikien edellä, kunnes johdattaisimme heidät heidän omaan paikkaansa, ja meidän matkatavaramme asuvat muureilla varustetuissa kaupungeissa maan asukkaiden takia. Emme käänny takaisin taloihimme, ennen kuin Israelin pojat on jaettu kukin perintöosaansa. Ja emme enää peri heidän kanssaan tuolta puolelta Jordania ja sen tuolla puolen, koska olemme saaneet arpaosaamme tuolla puolella Jordania idässä.

Ja Mooses sanoi heille: Jos teette tämän sanan mukaan, jos aseistaudutte Herran edessä sotaan, Ja jokainen aseistettu miehenne ylittää Jordanin Herran edessä, kunnes hänen vihollisensa on tuhottu hänen kasvojensa edestä, Ja kun maa on alistettu Herran edessä, ja tämän jälkeen te palaudutte, ja olette syyttömiä Herran edessä ja Israelin edessä, ja tämä maa on teille omistuksessa Herran edessä. Jos te ette tee näin, te tulette tekemään syntiä Herraa vastaan, ja te tulette tuntemaan syntinne, kun pahat asiat saavuttavat teidät. Ja te rakennatte itsellenne kaupungit matkatavaroillenne ja karjapihat karjallenne, ja teette sen, mikä lähtee suustanne.

Ja Ruubenin pojat ja Gadin pojat sanoivat Moosekselle sanoen: Sinun palvelijasi tekevät niin kuin meidän Herramme kääkee. Meidän matkatavaramme ja vaimomme ja kaikki karjamme tulevat olemaan Gileadin kaupungeissa. Mutta sinun palvelijasi tulevat kulkemaan kaikki aseistettuina ja järjestettyinä Herran edessä sotaan, sillä tavalla, kuin herra sanoo.

Ja Mooses asetti heille Eleasarin, papin, ja Joosuan, Nunin pojan, ja Israelin heimojen perhekuntien johtajat. Ja Mooses sanoi heille: Jos Ruubenin pojat ja Gadin pojat ylittävät teidän kanssanne Jordanin, jokainen aseistettuna sotaan Herran edessä, ja te alistatte maan edessänne, niin antakaa heille Gileadin maa hallintaan. Mutta jos he eivät ylitä aseistettuina kanssanne sotaan Herran edessä, niin te kuljetatte heidän matkatavaroitaan ja heidän vaimojaan ja heidän karjaansa ennen teitä Kanaanin maahan, ja he perivät yhdessä teidän kanssanne Kanaanin maassa. Ja Ruubenin pojat ja Gadin pojat vastasivat sanoen: Kaiken, mitä Herra sanoo palvelijoilleen, sen me teemme. Me ylitämme aseistettuina Herran edessä Kanaanin maahan, ja te annatte meille omistuksen tuolla puolen Jordania.

Ja Mooses antoi heille, Gadin pojille ja Ruubenin pojille ja puolelle Manassen heimolle, Joosefin poikien heimolle, Siihonin, amorilaisten kuninkaan, valtakunnan ja Oogin, Baasanin kuninkaan, valtakunnan, maan ja kaupungit sen rajoineen, maan kaupungit ympärillä. Ja Gadin pojat rakensivat Dibonin, Atarothin ja Aroerin. Ja Sopharin ja Jaserin, ja ylistivät ne, ja Namramin ja Baitharanin, linnoitetut kaupungit ja lampaiden karjatilat. Ja Ruubenin pojat rakensivat Hesbonin, Elealen ja Kirjataimin. ja Beelmeohin, ympäröidyt kaupungit, ja Sebaman, ja he nimesivät rakentamansa kaupungit omien nimiensä mukaan. Makirin, Manassen pojan, poika meni Gileadiin ja valloitti sen sekä tuhosi siellä asuneen amorilaisen. Ja Mooses antoi Gileadin Makirille, Manassen pojalle, ja hän asui siellä. Ja Jair, Manassehin poika, meni ja otti heidän maatilansa ja nimesi

ne Jairin maatiloiksi. Ja Nabau meni ja otti Kaatin ja sen kylät, ja nimesi ne Nabotiksi oman nimensä mukaan.

33

Ja nämä ovat Israelin poikien levähdyspaikat, kun he lähtivät Egyptin maasta voimansa kanssa Mooseksen ja Aaronin johdolla. Ja Mooses kirjoitti heidän lähtönsä ja heidän levähdyspaikkansa Herran sanan kautta, ja nämä ovat heidän matkansa levähdyspaikat. He lähtivät Ramesesstä ensimmäisen kuukauden viidentenätoista päivänä, pääsiäisen jälkeisenä päivänä. Israelin pojat menivät ulos korkein käsin kaikkien egyptiläisten edessä. Ja egyptiläiset hautasivat kaikki heidän kuolleen, jotka Herra löi, jokaisen esikoisen Egyptin maassa, ja heidän jumaliinsa Herra teki koston. Ja Israelin pojat lähtivät Ramessesta ja leiriytyivät Sukkotiin. Ja lähdettyään Sokkotista he leiriytyivät Butaniin, joka on osa erämaan aluetta. Ja he lähtivät Buthanista ja leiriytyivät Eirothin suulle, joka on vastapäätä Beelsephonia, ja he leiriytyivät Magdoloun edustalle. Ja he lähtivät Eirothin edustalta ja ylittivät meren keskeltä autiomaahan, ja he kulkivat kolmen päivän matkan autiomaassa, ja he leiriytyivät Pikriaikseen. Ja he lähtivät Katkerien vesien luota ja tulivat Elimiin, ja Elimissä oli kaksitoista vesilähdettä ja seitsemänkymmentä palmupuun runkoa, ja he leiriytyivät siellä veden ääreen. Ja he lähtivät Elimistä ja leiriytyivät Punaisenmeren rannalle. Ja he lähtivät pois punaisesta merestä, ja he leiriytyivät Sinin autiomaahan.

Ja he lähtivät Sinin erämaasta ja leiriytyivät Rephakaan. Ja he lähtivät Rafakasta ja leiriytyivät Ailoukseen. Ja he lähtivät Ailousista ja leiriytyivät Raphidiniin, eikä siellä ollut vettä kansan juoda. Ja he lähtivät Rafidimista, ja he leiriytyivät Siinain autiomaassa. Ja he lähtivät Siinain erämaasta ja leiriytyivät Halun haudoille. Ja he lähtivät halun haudoista ja leiriytyivät Aserotiin. Ja he lähtivät Aserotista ja leiriytyivät Rathamassa.

Ja he lähtivät Rathamasta ja leiriytyivät Remmon Faresiin. Ja he lähtivät Remmon Phareksesta ja leiriytyivät Lebonaan. Ja he lähtivät Lebonasta ja leiriytyivät Ressaniin. Ja he lähtivät Ressanista ja leiriytyivät Makellathiin. Ja he lähtivät Makellathista ja leiriytyivät Saphariin. Ja he lähtivät Sapharista ja leiriytyivät Charadathiin. Ja he lähtivät Charadathista ja leiriytyivät Makelothiin. Ja he lähtivät Makelothista ja leiriytyivät Kataathiin. Ja he lähtivät Kataathista ja leiriytyivät Tarathiin. Ja he lähtivät Tarathista ja leiriytyivät Mathekkään. Ja he lähtivät Mathekasta ja leiriytyivät Selmonaan. Ja he lähtivät Selmonasta ja leiriytyivät Masuruthiin. Ja he lähtivät Masuruthista ja leiriytyivät Banaiaan. Ja he lähtivät Banaiaista, ja he leiriytyivät Gadgadin vuorelle.

Ja he lähtivät Gadgadin vuorelta ja leiriytyivät Etebathan. Ja he lähtivät Etebathasta ja leiriytyivät Ebronaan. Ja he lähtivät Ebronasta ja leiriytyivät Esiongaberiin. Ja he lähtivät Gesion Gaberista ja leiriytyivät Sinin erämaahan, ja he lähtivät Sinin erämaasta ja leiriytyivät Paranin erämaahan, tämä on Kades. Ja he lähtivät Kadesista ja leiriytyivät Hor-vuorelle lähellä Edomin

maata.

Ja Aaron pappi meni ylös Herran käskyn kautta, ja kuoli siellä neljäntenäkymmenentenä vuotena Israelin poikien lähdöstä Egyptin maasta, viidennen kuukauden ensimmäisenä päivänä. Ja Aaron oli satakahdenkymmenkolmen vuoden ikäinen, kun hän kuoli Hor-vuorella. Ja kun kanaanilainen kuningas Arad, joka asui Kanaanin maassa, kuuli Israelin poikien saapuvan, Ja he lähtivät Hor-vuorelta ja leiriytyivät Selmonaan. Ja he lähtivät Selmonasta ja leiriytyivät Punoniin. Ja he lähtivät Finonista ja leiriytyivät Obotiin.

Ja he lähtivät Obothista ja leiriytyivät Aihin, tuolle puolen Moabin rajoja. Ja he lähtivät Aista ja leiriytyivät Dibon-Gadiin. Ja he lähtivät Daibon Gadista ja leiriytyivät Gelmon Deblathaimiin. Ja he lähtivät Gelmon Deblathaimilta ja leiriytyivät Abarimin vuorille Nabaun vastapäätä. Ja he lähtivät pois Abarimin vuorilta ja leiriytyivät Moabin länteen, Jordanin rannalle Jerikon kohdalle. Ja he leiriytyivät Jordanin viereen Aesimotin ja Belsan välille, Moabin länteen.

Ja Herra puhui Moosekselle Mooabin aroilla Jordanin luona Jerikon kohdalla sanoen Puhu Israelin pojille ja sano heille: te olette ylittämässä Jordanin Kanaanin maahan. Ja te tulette tuhoamaan kaikki asukkaat maassa teidän edessänne, ja te tulette poistamaan heidän vartiopaikkansa, ja kaikki heidän valetut epäjumalankuvansa te tulette tuhoamaan, ja kaikki heidän patsaansa te tulette poistamaan. Ja te tuhoatte kaikki

maan asukkaat, ja te asutte siinä, sillä teille olen antanut heidän maansa perintöosaksi. Ja te peritte heidän maansa arvalla heimojenne mukaan: suuremmille te lisäätte heidän omistuksensa ja pienemmille te vähennätte heidän omistuksensa. Minne hänen nimensä osuu, siellä hänen perintönsä on. Isienne heimojenne mukaan te peritte. Jos te ette tuhoa niitä, jotka asuvat maassa teidän edessänne, niin ne, jotka te jätätte heistä, tulevat orjantappuroiksi teidän silmissänne ja nuoliksi teidän sivuillanne, ja he ovat teidän vihollisianne maassa, jossa te asutte. Ja tapahtuu, että niin kuin päätin tehdä heille, niin teen teille.

34

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Käske Israelin pojille ja sano heille: Te menette Kanaanin maahan, tämä tulee olemaan teille perintönä, Kanaanin maa sen rajoineen. Ja teille tulee olemaan eteläinen puoli autiomaasta Sin Edomin viereen saakka, ja teille tulee olemaan eteläiset rajat Suolaisen meren itäosasta alkaen. Ja raja ympäröi teidät etelästä Akrabinin solalle, kulkee Ennakin ohitse, ja sen päätepiste on Kades-Barnean eteläpuolella, lähtee Aradin asumukseen ja kulkee Asemonan ohitse. Ja raja kiertää Asemonasta Egyptin virtaan, ja sen päätepiste on meri. Ja meren rajat tulevat olemaan teille suuri meri rajana; tämä tulee olemaan teille meren rajat.

Ja tämä tulee olemaan teille pohjoisen rajat: suuresta merestä

mitatkaa itsellenne vuoreen asti, vuoreen. Ja vuorelta te mittaatte heille vuoren, kun mennään sisään Hamatiin, ja sen ulospääsy tulee olemaan Saradakin rajat. Ja rajat kulkevat Dephronaan, ja sen läpikulku tulee olemaan Arsenain, tämä tulee olemaan teille pohjoisen rajat. Ja raja laskeutuu Sephephamarista Belaan idästä lähteiden luo, ja raja laskeutuu Belasta Chinneretin meren itärinteelle. Ja raja laskeutuu Sephamarista Belaan idästä lähteiden luo, ja raja laskeutuu Belasta Kinneretin meren itärinteen kohdalle. Ja rajat tulevat alas Jordanille, ja uloskäynti tulee olemaan Suolameri, tämä tulee olemaan teille maa ja sen rajat ympäriinsä.

Ja Mooses käski Israelin pojille sanoen: Tämä on se maa, jonka te tulette perimään arvalla, sillä tavalla kuin Herra käski antaa sen yhdeksälle heimolle ja puolelle Manassen heimoa. Koska Ruubenin poikien heimo ja Gadin poikien heimo ottivat isäinsä sukujen mukaan, ja puolet Manassen heimosta saivat arpaosansa. Kaksi heimoa ja puoli heimoa ottivat arpansa tuolla puolen Jordanin Jerikon kohdalla etelästä itään päin.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Nämä ovat miesten nimet, jotka jakavat teille maan perinnöksi: pappi Eleasar ja Jeesus, Nunin poika. Ja otatte yhden johtajan jokaisesta heimosta jakamaan teille maan perintönä.

Ja nämä ovat miesten nimet Juudan heimosta: Kaleb, Jefunnen poika. Simeonin heimon, Salamiel Semiudin poika. Benjaminin heimon, Eldad Chaslonin poika, Heimon Dan hallitsija Bakchir,

Eglin poika. Joosefin poikien heimosta, Manassen poikien heimosta, hallitsija Aniel, Soufin poika. Efraimin heimon poikien hallitsija Kamuel, Sabatanin poika. Sebulonin heimon hallitsija Elisafan, Parnakhin poika. Isaskarin heimon hallitsija Faltiel, Ozan poika. Aserin heimon hallitsija Akior, Salemin poika. Naftalin heimon hallitsija Fadael, Iamioudin poika.

Näille Herra käski jakaa Israelin pojille Kanaanin maassa.

35

Ja Herra puhui Moosekselle Mooabin lännessä Jordanin luona Jerikon kohdalla sanoen Käske Israelin pojille, että he antavat leeviläisille heidän perintöosiensa omistuksesta kaupunkeja asuttaviksi, ja kaupunkien ympärillä olevat laidunmaat he antavat leeviläisille. Ja heille tulevat olemaan kaupungit asuttaviksi, ja heidän aitauksensa tulevat olemaan heidän karjalleen ja kaikille heidän nelijalkaisille eläimilleen. Ja kaupunkien lähialueet, jotka annatte leeviläisille, ulottuvat kaupungin muurista ulospäin kaksituhatta kyynärää ympärillä. Ja sinä mittaat kaupungin ulkopuolelta itäpuolen kaksituhatta kyynärää, ja eteläpuolen kaksituhatta kyynärää, ja meripuolen kaksituhatta kyynärää, ja pohjoispuolen kaksituhatta kyynärää, ja kaupunki tulee olemaan tämän keskellä teille, ja nämä ovat kaupunkien rajat. Ja ne kaupungit annatte leeviläisille: kuusi turvakaupunkia, jotka annatte murhaajalle pakopaikaksi, ja näiden lisäksi neljäkymmentäkaksi kaupunkia. Kaikki

kaupungit annatte leeviläisille, neljäkymmentä ja kahdeksan kaupunkia, nämä ja niiden lähiöt. Ja ne kaupungit, jotka te annatte Israelin poikien hallussapidosta: niiltä, joilla on paljon, paljon, ja niiltä, joilla on vähemmän, vähemmän – kukin antakoon perintönsä mukaan, jonka he perivät; he antavat kaupungeista leeviläisille.

Ja Herra puhui Moosekselle sanoen, Puhu Israelin pojille ja sano heille: te olette ylittämässä Jordanin Kanaanin maahan. Ja te erotatte itsellenne kaupungit; pakopaikkoja ne tulevat olemaan teille, jonne voi paeta tappaja, jokainen joka on lyönyt sielun tahattomasti. Ja kaupungit tulevat olemaan teille turvapaikkoja veren kostajalta, eikä murhaaja kuole ennen kuin hän seisoo seurakunnan edessä tuomiota varten. Ja ne kaupungit, jotka te annatte, ne kuusi kaupunkia, tulevat olemaan teille pakopaikkoja. Kolme kaupunkia te annatte tuolla puolen Jordanin, ja kolme kaupunkia te annatte Kanaanin maassa.

Turvapaikka tulee olemaan Israelin pojille, muukalaiselle ja asukkaille, jotka ovat teidän keskuudessanne. Nämä kaupungit tulevat olemaan turvapaikkana, jonne voi paeta jokainen, joka on lyönyt sielun tahattomasti.

Jos hän lyö häntä rautaisella esineellä ja tämä kuolee, hän on murhaaja; murhaaja surmattakoon. Jos hän lyö häntä kivellä, joka on kädessä ja jolla voi kuolla, ja tämä kuolee, hän on murhaaja; murhaaja on surmattava. Jos hän lyö häntä puisella esineellä, josta hän voi kuolla, ja hän kuolee, hän on murhaaja;

murhaaja surmattakoon.

Veren kostaja tappaa murhaajan; kun hän kohtaa hänet, hän tappaa hänet. Jos hän vihasta työntää hänet ja heittää hänen päälleen jonkin esineen väijytyksestä, ja hän kuolee, Tai jos vihan takia löi häntä kädellä ja hän kuolee, kuolemalla surmattakoon se, joka löi. Hän on murhaaja, kuolemalla surmattakoon murhaaja. Veren kostaja tappaa murhaajan kohdatessaan hänet.

Jos taas äkillisesti, ei vihamielisyyden takia, työntää häntä tai heittää hänen päälleen jonkin esineen, ei väijytyksestä, tai jokaisella kivellä, jossa hän kuolee siihen, tietämättä, ja se putoaa hänen päälleen, ja hän kuolee, mutta hän ei ollut hänen vihollisensa, eikä etsinyt tehdä hänelle pahaa, Ja seurakunta tuomitsee lyöjän ja verenkostajan välillä näiden tuomioiden mukaan. Ja seurakunta vapauttaa murhaajan veren kostajasta, ja seurakunta palauttaa hänet hänen turvapaikkansa kaupunkiin, johon hän pakeni, ja hän asuu siellä, kunnes kuolee se suuri pappi, jonka he voitelivat pyhällä öljyllä.

Jos tappaja menee ulos sen kaupungin rajojen ulkopuolelle, johon hän pakeni, Ja jos veren kostaja löytää hänet hänen turvapaikkansa kaupungin rajojen ulkopuolelta ja veren kostaja murhaa murhaajan, hän ei ole syyllinen. Sillä turvapaikan kaupungissa asukoon, kunnes suuri pappi kuolee, ja suuren papin kuoleman jälkeen murhaaja palaa hänen omistuksensa maahan.

Ja nämä tulevat olemaan teille oikeuden säädökseksi teidän sukupolvillenne kaikissa teidän asuinpaikoissanne. Jokainen, joka on lyönyt sielun, murhaatte murhaajan todistajien kautta, ja yksi todistaja ei saa todistaa sielua kuolemaan. Ja te ette saa ottaa lunnaita murhaajan sielusta, joka on syyllinen ja tulee tappaa, sillä hänet on surmattava kuolemalla. Ette saa ottaa lunnaita, jotta joku voisi paeta turvapaikkakupunkiin ja asua jälleen maassa, ennen kuin ylipappi kuolee. Ja ettette murhaa maata, jossa te asutte, sillä tämä veri murhaa maan, eikä maata soviteta verestä, joka on vuodatettu sen päällä, vaan vuodattajan veren kautta. Ja te ette saastuta maata, jolla te asutte, jolla minä asun teidän keskellänne, sillä minä olen Herra, joka asuu Israelin poikien keskellä.

36

Ja Gileadin poikien heimon hallitsijat, joka oli Makirin poika, Manassen poika, Joosefin poikien heimosta, lähestyivät ja puhuivat Mooseksen edessä ja papin Eleasarin edessä ja Israelin poikien isien talojen hallitsijoiden edessä, ja he sanoivat: Meidän herrallemme käski Herra antaa perintömaan arvalla Israelin pojille, ja herrallemme käski Herra antaa meidän veljemme Salpaadin perintöosan hänen tyttärilleen. Ja he tulevat olemaan yhden Israelin poikien heimon vaimoja, ja heidän arpaosansa poistetaan meidän isiemme hallinnasta, ja se lisätään sen heimon perintöön, joille he tulevat vaimoiksi, ja meidän perintömme arpaosasta se poistetaan. Jos tapahtuu

Israelin poikien vapautusvuosi, niin heidän perintönsä lisätään sen heimon perintöön, joiden vaimoiksi he tulevat, ja meidän perheen heimon perinnöstä poistetaan heidän perintönsä.

Ja Mooses käski Israelin pojille Herran käskyn kautta sanoen: Näin Joosefin poikien heimo sanoo. Tämä on se sana, jonka Herra käski Salpaadin tyttärille sanoen: Kenen edessä se miellyttää heitä, olkoot vaimoina, paitsi että heidän isänsä kansasta olkoot vaimoina. Ja perintöä ei siirretä Israelin pojille heimosta toiseen heimoon, koska Israelin pojat pitäytyvät kukin oman perheensä heimon perintöön. Ja jokainen tytär, joka perii perinnön Israelin poikien heimoista, tulee vaimoksi jollekulle hänen isänsä kansan miehelle, jotta Israelin pojat perisivät kukin isällisen perintönsä. Ja perintöosaa ei siirretä heimosta toiseen heimoon, vaan kukin Israelin poika pitää kiinni omasta perinnöstään.

Sillä tavalla kuin Herra käski Moosesta, niin tekivät Salpaadin tyttäret. Ja Thersa ja Egla ja Melcha ja Noua ja Malaa, Salpaadin tyttäret, tulivat heidän serkuilleen. Manassen sukukunnasta, Joosefin poikien joukosta, he tulivat vaimoiksi, ja heidän perintönsä siirtyi heidän isänsä kansan heimolle. Nämä ovat käskyt ja asetukset ja tuomiot, jotka Herra antoi Mooseksen kautta Moabin länsimaassa Jordanin rannalla Jerikon kohdalla.

Johanneksen evankeliumi

1

Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan luona, ja Jumala oli Sana. Tämä oli alussa Jumalan luona. Kaikki tuli olemassaoloon hänen kauttaan, ja ilman häntä ei tullut olemassaoloon yhtään mitään, mikä on tullut olemassaoloon. Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valo. Ja valo loistaa pimeydessä, ja pimeys ei ole sitä käsittänyt.

Tuli mies, lähetetty Jumalan luota, hänen nimensä oli Johannes. Tämä tuli todistamaan valosta, jotta kaikki uskoisivat hänen kauttaan. Hän ei ollut se valo, vaan jotta hän todistisi valosta. Oli tosi valo, joka valaisee jokaisen ihmisen, joka tulee maailmaan. Hän oli maailmassa, ja maailma tuli olemassaoloon hänen kauttaan, ja maailma ei tuntenut häntä. Hän tuli omiinsa, ja hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan. Mutta niin monille

kuin ottivat hänet vastaan, hän antoi heille auktoriteetin tulla Jumalan lapsiksi, niille, jotka uskovat hänen nimeensä. Jotka eivät syntyivät vereistä, eivätkä lihan tahdosta, eivätkä miehen tahdosta, vaan Jumalasta. Ja Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskuudessamme, ja me katselimme hänen kirkkauttaan, kirkkautta kuin ainokaisen Pojan Isältä, täynnä armoa ja totuutta. Johannes todistaa hänestä ja on huutanut sanoen: Tämä oli se, josta sanoin: Hän, joka tulee minun jälkeeni, on tullut minua edelle, koska hän oli ennen minua. Ja hänen täyteydestään me kaikki olemme saaneet, ja armoa armon sijasta. Sillä laki annettiin Mooseksen kautta, armo ja totuus tulivat Jeesuksen Kristuksen kautta. Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt; ainokainen Poika, joka on Isän povessa, hän on selittänyt.

Ja tämä on Johanneksen todistus, kun juutalaiset lähettivät Jerusalemissa pappeja ja leeviläisiä kysymään häneltä: Kuka sinä olet? Ja hän tunnusti eikä kieltänyt, ja hän tunnusti: En minä ole Kristus. Ja he kysyivät häneltä: Mitä sitten? Oletko sinä Elias? Ja hän sanoo: En ole. Oletko sinä profeetta? Ja hän vastasi: En. Sanoin siis hänelle: Kuka olet, jotta voimme antaa vastauksen niille, jotka lähettivät meidät? Mitä sanot itsestäsi? Hän sanoi: Minä olen huutavan ääni erämaassa, tehkää suoraksi Herran tie, niin kuin profeetta Jesaja sanoi.

Ja lähetetyt olivat fariseusten joukosta, ja he kysyivät häneltä ja sanoivat hänelle: Miksi siis kastat, jos sinä et ole Kristus eikä Elias eikä profeetta? Johannes vastasi heille sanoen: Minä kastan

vedessä, mutta teidän keskellänne seisoo se, jota te ette tunne. Hän itse on se, joka tulee minun jälkeeni, joka on tullut minun eteeni, jonka sandaalin hihnaa minä en ole kelvoinen irroittamaan. Nämä asiat tapahtuivat Betaniassa tuolla puolen Jordania, missä Johannes oli kastamassa.

Seuraavana päivänä Johannes näkee Jeesuksen tulevan häntä kohti ja sanoo: Katso, Jumalan karitsa, joka kantaa maailman synnin. Tämä on se, josta minä sanoin: Minun jälkeeni tulee mies, joka on tullut minun edelläni, koska hän oli minun edelleni. Enkä minä tuntenut häntä, mutta jotta hänet ilmoitettaisiin Israelille, sen tähden minä tulin kastamaan vedessä. Ja Johannes todisti sanoen: Olen nähnyt Hengen laskeutuvan kuin kyyhkysen taivaasta, ja se pysyi hänen päällensä. Ja minä en tuntenut häntä, mutta se, joka lähetti minut kastamaan vedessä, sanoi minulle: Se, jonka päälle näet Hengen laskeutuvan ja pysyvän, hän on se, joka kastaa Pyhässä Hengessä. Ja minä olen nähnyt ja todistanut, että tämä on Jumalan Poika.

Seuraavana päivänä Johannes taas seisoi siellä, ja kaksi hänen oppilaistaan. Ja katsottuaan kävelevää Jeesusta hän sanoo: Katso, Jumalan Karitsa. Ja ne kaksi opetuslasta kuulivat hänen puhuvan ja seurasivat Jeesusta. Kääntyen Jeesus ja nähtyään heidän seuraavan sanoo heille, Mitä te etsitte? He sanoivat hänelle: Rabbi (joka käännettynä tarkoittaa opettaja), missä sinä asut? Hän sanoo heille: Tulkaa ja katsokaa. He tulivat siis ja näkivät, missä hän asuu, ja he jäivät hänen luokseen siksi

päiväksi. Aika oli noin kymmenes tunti. Andreas, Simon Pietarin veli, oli yksi niistä kahdesta, jotka olivat kuulleet Johannekselta ja seuranneet häntä. Tämä löytää ensimmäisenä oman veljensä Simonin ja sanoo hänelle: Olemme löytäneet Messiaan, joka käännettynä on Kristus. Ja hän toi hänet Jeesuksen luo. Jeesus katsoi häneen ja sanoi: Sinä olet Simon, Joonan poika. Sinua kutsutaan Keefas, mikä tulkitaan Pietariksi.

Seuraavana päivänä Jeesus halusi lähteä Galileaan. Hän löytää Filippoksen ja sanoo hänelle: Seuraa minua. Philip oli Bethsaidasta, Andreaan ja Pietarin kaupungista. Filippus löytää Natanaelin ja sanoo hänelle: Olemme löytäneet hänet, josta Mooses laissa ja profeetat kirjoittivat, Jeesuksen, Joosefin pojan Nasaretista. Ja Natanael sanoi hänelle: Voiko Nasaretista tulla mitään hyvää? Filippus sanoo hänelle: Tule ja katso. Jeesus näki Natanaelin tulevan häntä kohti ja sanoo hänestä: Katso, todella israelilainen, jossa ei ole vilppiä. Natanael sanoo hänelle: Mistä sinä tunnet minut? Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Ennen kuin Filippus kutsui sinut, näin sinut viikunapuun alla. Natanael vastasi ja sanoo hänelle: Rabbi, sinä olet Jumalan Poika, sinä olet Israelin kuningas. Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Siksi että sanoin sinulle: Näin sinut viikunapuun alla, sinä uskot? Suurempia asioita kuin nämä tulet näkemään. Ja hän sanoo hänelle: Totisesti, totisesti sanon teille, tästä lähtien te tulette näkemään taivaan avattuna ja Jumalan enkelien nousevan ja laskevan Ihmisen Pojan päälle.

2

Ja kolmantena päivänä oli häät Galilean Kanassa, ja Jeesuksen äiti oli siellä, Mutta myös Jeesus ja hänen opetuslapsensa kutsuttiin häihin. Ja kun viini oli loppumassa, Jeesuksen äiti sanoi hänelle: Heillä ei ole viiniä. Jeesus sanoo hänelle: Mitä minulle ja sinulle, nainen? Ei ole vielä tullut minun hetkeni. Hänen äitinsä sanoo palvelijoille: Mitä tahansa hän sanoo teille, tehkää se. Siellä oli kuusi kivistä vesiastiaa, jotka olivat asetettu juutalaisten puhdistusta varten ja joihin mahtui kaksi tai kolme mitta. Jeesus sanoo heille: Täyttäkää vesiruukut vedellä. Ja he täyttivät ne reunoja myöten. Ja hän sanoo heille: Ammentakaa nyt ja viekää hovimestarille. Ja he veivät. Kun juhlien päällikkö maistoi vettä, joka oli tullut viiniksi, eikä tiennyt mistä se on, mutta palvelijat tiesivät, ne jotka olivat ammentaneet veden, juhlien päällikkö kutsuu sulhasen. Ja hän sanoo hänelle: Jokainen ihminen asettaa ensin hyvän viinin, ja kun vieraat ovat juovuksissa, silloin huonomman, mutta sinä olet säilyttänyt hyvän viinin tähän asti. Tämän teki Jeesus merkkien alun Kanassa Galileassa ja ilmaisi kunniansa, ja hänen opetuslapsensa uskoivat häneen.

Tämän jälkeen hän meni alas Kapernaumiin, hän ja hänen äitinsä ja hänen veljensä ja hänen opetuslapsensa, ja siellä he pysyivät vain muutaman päivän.

Ja juutalaisten pääsiäinen oli lähellä, ja Jeesus meni ylös

Jerusalemiin. Ja hän löysi temppelistä härkiä, lampaista ja kyyhkysiä myyviä sekä rahanvaihtajat istumassa. Ja tehtyään ruoskan köysistä hän ajoi kaikki ulos temppelistä, sekä lampaat että härät, ja kaatoi rahanvaihtajien kolikot ja käänsi heidän pöytänsä, ja niille, jotka myivät kyyhkysiä, hän sanoi: Ottakaa nämä pois täältä, älkää tehkö Isäni talosta kauppapaikkaa. Hänen opetuslapsensa muistivat, että on kirjoitettu: Sinun talosi kiivaus tulee nielemään minut. Juutalaiset siis vastasivat ja sanoivat hänelle: Minkä merkin näytät meille, koska teet näitä asioita? Jeesus vastasi ja sanoi heille: Tuhotkaa tämä temppeli, ja kolmessa päivässä minä nostan sen. Sanoivat siis juutalaiset: Neljäkymmentä ja kuusi vuotta rakennettiin tämä temppeli, ja sinä nostat sen kolmessa päivässä? Mutta hän puhui hänen ruumiinsa temppelistä. Kun siis hän nousi kuolleista, hänen opetuslapsensa muistivat, että hän oli sanonut tämän, ja he uskoivat kirjoitukseen ja sanaan, jonka Jeesus oli sanonut.

Kun hän oli Jerusalemissa pääsiäisen juhlassa, monet uskoivat hänen nimeensä nähdessään ne merkit, jotka hän teki. Mutta Jeesus itse ei uskonut itseään heille, koska hän tunsikaikki. Ja että hänellä ei ollut tarvetta siihen, että joku todistaisi ihmisestä, sillä hän itse tiesi, mikä oli ihmisessä.

3

Oli mies fariseuksista, Nikodemos nimeltään, juutalaisten hallitsija. Tämä tuli hänen luokseen yöllä ja sanoi hänelle: Rabbi,

me tiedämme, että olet tullut Jumalalta opettajana, sillä kukaan ei pysty tekemään näitä merkkejä, joita sinä teet, ellei Jumala ole hänen kanssaan. Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Aamen, aamen, sanon sinulle, jos joku ei synny ylhäältä, hän ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa. Nikodemos sanoo hänelle: Kuinka ihminen voi syntyä ollessaan vanha mies? Hän ei voi toisen kerran mennä äitinsä vatsaan ja syntyä? Jeesus vastasi: Totisesti, totisesti sanon sinulle: jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, hän ei voi astua Jumalan valtakuntaan. Se, mikä on syntynyt lihasta, on lihaa, ja se, mikä on syntynyt Hengestä, on henkeä. Älä ihmettele, että sanoin sinulle: teidän on synnyttävä ylhäältä. Henki puhalttaa missä tahtoo, ja sinä kuulet sen äänen, mutta et tiedä mistä se tulee ja minne se menee; näin on jokainen, joka on syntynyt Hengestä. Nikodemos vastasi ja sanoi hänelle: Kuinka nämä voivat tapahtua? Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Sinä olet Israelin opettaja, etkä tiedä näitä asioita? Totisesti, totisesti sanon sinulle, että sen mitä tiedämme, puhumme, ja sen mitä olemme nähneet, todistamme, ja meidän todistustamme te ette ota vastaan. Jos maalliset asiat sanoin teille ja ette usko, kuinka uskotte, jos sanon teille taivaalliset asiat? Ja ei kukaan ole noussut taivaaseen, ellei se, joka on tullut alas taivaasta, Ihmisen Poika, joka on taivaassa. Ja kuten Mooses kohotti käärmeen erämaassa, niin on välttämätöntä, että Ihmisen Poika korotetaan. jotta jokainen, joka uskoo häneen, ei katoaisi, vaan omaisi ikuisen elämän. Sillä niin Jumala rakasti maailmaa, että hän antoi ainoan Sillä ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan tuomitsemaan maailmaa, vaan jotta maailma pelastuisi hänen kauttaan. Se, joka uskoo häneen, ei tule

tuomituksi, mutta se, joka ei usko, on jo tuomittu, koska hän ei ole uskonut ainokaisen Jumalan Pojan nimeen. Tämä on se tuomio, että valo on tullut maailmaan, ja ihmiset rakastivat enemmän pimeyttä kuin valoa, sillä heidän tekonsa olivat pahoja. Sillä jokainen, joka tekee arvottomia tekoja, vihaa valoa eikä tule valoon, jotta hänen tekonsa eivät paljastuisi. Mutta se, joka tekee totuuden, tulee valoon, jotta hänen tekonsa paljastettaisiin, koska ne on tehty Jumalassa.

Tämän jälkeen Jeesus ja hänen opetuslapsensa tulivat Juudean maahan, ja siellä hän vietti aikaa heidän kanssaan ja kastoi. Myös Johannes oli kastamassa Aionissa lähellä Salimia, koska siellä oli paljon vesiä, ja he tulivat ja heitä kastettiin. Sillä Johannesta ei oltu vielä heitetty vankilaan. Tapahtui siis keskustelu Johanneksen opetuslasten ja juutalaisen välillä puhdistuksesta. Ja he tulivat Johanneksen luo ja sanoivat hänelle: Rabbi, se mies, joka oli kanssasi tuolla puolen Jordanin ja jolle sinä olet todistanut, katso, tämä kastaa ja kaikki tulevat hänen luokseen. Johannes vastasi ja sanoi: Ihminen ei voi ottaa mitään, ellei sitä ole annettu hänelle taivaasta. Te itse todistatte minulle, että sanoin: En ole minä Kristus, vaan olen lähetetty hänen edellään. Se, jolla on morsian, on ylkä, mutta ylkän ystävä, joka seisoo ja kuulee häntä, iloitsee ilolla ylkän äänen tähden. Tämä siis, minun iloni, on täytetty. Tuon täytyy kasvaa, mutta minun täytyy pienentyä. Se, joka tulee ylhäältä, on kaikkien yläpuolella. Se, joka on maasta, on maasta ja puhuu maasta. Se, joka tulee taivaasta, on kaikkien yläpuolella. Ja mitä hän on nähnyt ja kuullut, sitä hän todistaa, mutta hänen

todistustaan ei kukaan ota vastaan. Se, joka on ottanut hänen todistuksensa, on sinetöinyt sen, että Jumala on tosi. Sillä jonka Jumala lähetti, puhuu Jumalan sanoja, sillä Jumala ei anna Henkeä mitalla. Isä rakastaa poikaa ja on antanut kaiken hänen käteensä. Se, joka uskoo Poikaan, hänellä on ikuinen elämä, mutta se, joka on tottelematon Pojalle, ei näe elämää, vaan Jumalan viha pysyy hänen päällensä.

4

Kun siis Herra sai tietää, että fariseukset olivat kuulleet, että Jeesus tekee enemmän opetuslapsia ja kastaa kuin Johannes vaikka todellakin Jeesus itse ei kastanut, vaan hänen opetuslapsensa Hän jätti Juudean ja lähti Galileaan. Hänen oli välttämätöntä kulkea Samarian kautta. Hän tulee siis Samarian kaupunkiin, jota kutsutaan Sykariksi, lähelle paikkaa, jonka Jaakob antoi pojalleen Joosefille. Siellä oli Jaakobin lähde. Jeesus oli siis matkasta väsyneenä ja istui lähteellä. Aika oli noin kuudes tunti. Nainen tulee Samariasta ammentamaan vettä. Jeesus sanoo hänelle: Anna minulle juoda. Hänen opetuslapsensa olivat nimittäin menneet kaupunkiin ostamaan ruokaa. Sanoo siis hänelle samarialaisnainen: Kuinka sinä, joka olet juutalainen, pyydät minulta juotavaa, kun olen samarialainen nainen? Eivät juutalaiset näet seurustele samarialaisten kanssa. Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Jos tietäisit Jumalan lahjan ja kuka on se, joka sanoo sinulle anna minulle juoda, sinä olisit pyytänyt häneltä, ja hän olisi antanut

sinulle elävää vettä. Nainen sanoo hänelle: Herra, sinulla ei ole ämpäriä, ja kaivo on syvä. Mistä sinulla siis on se elävä vesi? Etkö sinä ole suurempi kuin meidän isämme Jaakob, joka antoi meille tämän kaivon ja joka itse joi siitä, samoin kuin hänen poikansa ja hänen karjansa? Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Jokainen, joka juo tästä vedestä, janottaa jälleen, Mutta joka juo siitä vedestä, jonka minä annan hänelle, ei hän janoa ikuisesti, vaan se vesi, jonka minä annan hänelle, tulee hänessä veden lähteeksi, joka kumpuaa iankaikkiseen elämään. Nainen sanoo hänelle: Herra, anna minulle tämä vesi, jotten janoa enkä tulisi tänne ammentamaan. Jeesus sanoo tälle: Mene, kutsu miehesi ja tule tänne. Nainen vastasi ja sanoi: Minulla ei ole miestä. Jeesus sanoo hänelle: Hyvin sanoit, että minulla ei ole miestä, Sillä sinulla on ollut viisi miestä, ja nyt se, joka sinulla on, ei ole sinun miehesi; tämän olet puhunut totta. Nainen sanoo hänelle: Herra, huomaan että sinä olet profeetta. Meidän isämme palvoivat tällä vuorella, ja te sanotte, että Jerusalemissa on se paikka, missä tulee palvoa. Jeesus sanoo hänelle: Nainen, usko minua, että tulee hetki, jolloin ette palvo Isää ette tällä vuorella ettekä Jerusalemissa. Te palvotte sitä, mitä ette tiedä, me palvomme sitä, minkä tiedämme, sillä pelastus on juutalaisista. Mutta tulee hetki, ja nyt on, jolloin todelliset palvojat palvovat Isää hengessä ja totuudessa, sillä Isä etsii sellaisia, jotka palvovat häntä. Jumala on henki, ja häntä palvovien tulee palvoa häntä hengessä ja totuudessa. Nainen sanoo hänelle: Tiedän, että Messias tulee, häntä kutsutaan Kristukseksi. Kun hän tulee, hän ilmoittaa meille kaiken. Jeesus sanoo hänelle: Minä olen se, joka puhuu sinulle. Ja tämän jälkeen tulivat hänen opetuslapsensa, ja

he ihmettelivät, että hän puhui naisen kanssa, mutta kukaan ei kuitenkaan sanonut: Mitä etsit? tai Mitä puhut hänen kanssaan? Nainen siis jätti vesiruukkunsa ja meni kaupunkiin, ja sanoo ihmisille, Tulkaa katsomaan miestä, joka kertoi minulle kaiken, mitä olen tehnyt. Eikö tämä olekaan Kristus? He menivät siis ulos kaupungista ja tulivat hänen luokseen.

Mutta sillä välin opetuslapset kysyivät häneltä sanoen: Rabbi, syö. Mutta hän sanoi heille: Minulla on ruokaa syödäkseni, jota te ette tiedä. Opetuslapset sanoivat siis toisilleen: Eikö joku ole tuonut hänelle syötävää? Jeesus sanoo heille: Minun ruokani on se, että teen hänen tahtonsa, joka lähetti minut, ja saatan loppuun hänen työnsä. Ettekö te sano, että vielä neljä kuukautta on ja sadonkorjuu tulee? Katso, sanon teille: nostakaa silmänne ja katsokaa peltoja, sillä ne ovat jo valkoiset sadonkorjuuta varten. Ja leikkaaja ottaa palkan ja kokoaa hedelmää ikuiseen elämään, jotta sekä kylväjä että leikkaaja iloitsisivat yhdessä. Sillä tässä sana on tosi, että toinen kylvää ja toinen niittää. Minä lähetin teidät niittämään sitä, mitä te ette ole raataneet, toiset ovat raataneet, ja te olette tulleet heidän työnsä tuloksiin. Mutta tuosta kaupungista monet samarialaiset uskoivat häneen naisen sanan tähden, joka todisti: Hän sanoi minulle kaikki, mitä olen tehnyt. Kun samarialaiset siis tulivat hänen luokseen, he pyysivät häntä jäämään heidän luokseen, ja hän jäi siellä kaksi päivää. Ja paljon useammat uskoivat hänen sanansa tähden. Vaimolle he sanoivat, että emme enää usko sinun puheesi tähden, sillä me itse olemme kuulleet ja tiedämme, että tämä on todella maailman pelastaja, Kristus.

Mutta kahden päivän jälkeen hän lähti sieltä ja meni Galileaan. Itse Jeesus todisti, että profeetalla ei ole kunnioitusta omassa isänmaassaan. Kun hän siis tuli Galileaan, galilealaiset ottivat hänet vastaan, sillä he olivat nähneet kaiken, mitä hän oli tehnyt Jerusalemissa juhlassa, ja he olivat myös itse tulleet juhlaan.

Jeesus tuli siis taas Galilean Kanaan, missä hän oli tehnyt veden viiniksi. Ja siellä oli eräs kuninkaallinen virkamies, jonka poika oli sairas Kapernaumissa. Tämä kuultuaan, että Jeesus on tullut Judeasta Galileaan, meni hänen luokseen ja pyysi häntä tulemaan alas parantamaan hänen poikansa, sillä tämä oli kuolemaisillaan. Jeesus sanoi siis hänelle: Jos ette näe merkkejä ja ihmeitä, ette usko. Kuninkaallinen sanoo hänelle: Herra, tule alas ennen kuin lapseni kuolee. Jeesus sanoo hänelle: Mene, poikasi elää. Ja mies uskoi sanan, jonka Jeesus sanoi hänelle, ja lähti menemään. Jo hänen laskeutuessaan hänen orjansa kohtasivat hänet ja ilmoittivat sanoen, että sinun palvelijasi elää. Hän kysyi siis heiltä tunnin, jolloin hänellä oli paremmin. Ja he sanoivat hänelle, että eilen seitsemännellä tunnilla kuume jätti hänet. Isä siis tiesi, että sinä hetkenä, jolloin Jeesus sanoi hänelle, että sinun poikasi elää, ja hän uskoi ja hänen koko talonsa. Tämän toisen merkin Jeesus taas teki tultuaan Juudeasta Galileaan.

5

Näiden asioiden jälkeen oli juutalaisten juhla, ja Jeesus meni

ylös Jerusalemiin. Jerusalemissa on lammasallas, jota hepreaksi kutsutaan Betesdaksi ja jossa on viisi pylväikkökäytävää. Näissä makasi suuri joukko sairaita, sokeita, rampojen, kuivuneita, odottaen veden liikettä. Sillä sanansaattaja laskeutui ajoittain altaaseen, ja vesi liikahti. Ensimmäinen, joka astui sisään veden liikahtettuaan, tuli terveeksi, mistä sairaudesta tahansa hän oli kärsinyt. Siellä oli eräs mies, joka oli ollut heikkoudessaan kolmekymmentäkahdeksan vuotta. Nähtyään tämän makaamassa ja tietäen, että hänellä on jo pitkä aika, Jeesus sanoo hänelle: Tahdotko tulla terveeksi? Sairas vastasi hänelle: Herra, minulla ei ole ihmistä, joka heittäisi minut altaaseen, kun vesi häiriintyy, mutta kun minä tulen, toinen menee alas ennen minua. Jeesus sanoo hänelle: Nouse, ota mattosi ja kävele. Ja heti mies tuli terveeksi, ja hän nosti vuoteensa ja käveli. Mutta se päivä oli sapatti. Juutalaiset sanoivat siis parannetulle: On sapatti, ei ole sinulle sallittua kantaa mattoa. Hän vastasi heille: Se, joka teki minut terveeksi, sanoi minulle: Nosta mattosi ja kävele. He kysyivät siis häneltä: Kuka on se ihminen, joka sanoi sinulle: Nosta mattosi ja kävele? Mutta parannettu ei tiennyt, kuka hän on, sillä Jeesus oli poistunut väkijoukon ollessa siinä paikassa. Näiden jälkeen Jeesus löytää hänet temppelistä ja sanoi hänelle: Katso, olet tullut terveeksi, älä enää tee syntiä, jottei sinulle tulisi jotain pahempaa. Mies lähti pois ja ilmoitti juutalaisille, että Jeesus oli se, joka teki hänet terveeksi.

Ja tämän tähden juutalaiset vainosivat Jeesusta ja etsivät häntä tappaakseen, koska hän teki näitä sapattina. Mutta Jeesus vastasi heille: Minun Isäni työskentelee yhä tähän asti, ja minä

työskentelen. Tämän takia juutalaiset etsivät häntä sitäkin enemmän tappaakseen, koska hän ei ainoastaan rikkonut sapattia, vaan myös sanoi Jumalan omaksi isäkseen, tehden itsensä Jumalan vertaiseksi.

Jeesus vastasi siis ja sanoi heille: Totisesti, totisesti sanon teille, Poika ei kykene tekemään itsestään mitään, ellei hän näe Isän tekevän jotakin, sillä mitä Tuo tekee, niitä myös Poika samoin tekee. Sillä isä rakastaa poikaa ja näyttää hänelle kaikki, mitä hän itse tekee, ja hän näyttää hänelle näitä suurempia tekoja, jotta te ihmettelisitte. Aivan kuten Isä herättää kuolleet ja antaa elämän, niin myös Poika antaa elämän kenelle tahtoo. Eikä Isä tuomitse ketään, vaan on antanut kaiken tuomion Pojalle, Jotta kaikki kunnioittaisivat Poikaa, niin kuin he kunnioittavat Isää. Se, joka ei kunnioita Poikaa, ei kunnioita Isää, joka lähetti hänet. Totisesti, totisesti sanon teille, että se, joka kuulee minun sanani ja uskoo siihen, joka lähetti minut, hänellä on ikuinen elämä, eikä hän joudu tuomiolle, vaan hän on siirtynyt kuolemasta elämään. Totisesti, totisesti sanon teille, että tulee hetki, ja nyt on, jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen, ja ne, jotka kuulevat, elävät. Aivan kuten Isä omistaa elämän itsessään, niin hän antoi myös Pojalle elämän itsessään. Ja hän antoi hänelle valtuuden tehdä tuomiota, koska hän on Ihmisen Poika. Älkää ihmetelkö tätä, sillä tulee hetki, jolloin kaikki haudoissa olevat kuulevat hänen äänensä, Ja tulevat ulos ne, jotka ovat tehneet hyviä asioita, elämän ylösnousemukseen, mutta ne, jotka ovat tehneet arvottomia asioita, tuomion ylösnousemukseen.

En kykene minä tekemään itsestäni mitään. Niin kuin kuulen, tuomitsen, ja minun tuomioni on oikeudenmukainen, koska en etsi omaa tahtoani, vaan sen Isän tahtoa, joka on lähettänyt minut. Jos minä todistan itsestäni, minun todistukseni ei ole tosi. Toinen on se, joka todistaa minusta, ja tiedän, että tosi on se todistus, jonka hän antaa minusta. Te olette lähettäneet Johanneksen luo, ja hän on todistanut totuudesta. Mutta minä en ota todistusta ihmiseltä, vaan sanon nämä, jotta te pelastuisitte. Tuo oli se lamppu, joka paloi ja loisti, mutta te halusitte iloita hetken hänen valossaan. Mutta minulla on Johannesta suurempi todistus, sillä ne työt, jotka Isä antoi minulle saattaakseni loppuun, ne työt, joita minä teen, todistavat minusta, että Isä on lähettänyt minut. Ja isä, joka on lähettänyt minut, hän itse on todistanut minusta. Ette ole koskaan kuulleet hänen ääntään ettekä ole nähneet hänen muotoaan, Ja hänen sanaansa ei teillä ole pysyvänä teissänne, koska te ette usko siihen, jonka hän lähetti. Te tutkitte kirjoituksia, koska luulette niissä olevan ikuinen elämä, ja ne ovat ne, jotka todistavat minusta. Ja te ette tahdo tulla minun luokseni, jotta teillä olisi elämä. En ota kunniaa ihmisiltä. Mutta minä tunnen teidät, että teillä ei ole Jumalan rakkautta sisällänne. Minä olen tullut Isäni nimessä, ja te ette ota minua vastaan, mutta jos toinen tulee omassa nimessään, hänet te otatte vastaan. Kuinka te voitte uskoa, kun otatte kunniaa toisiltanne, mutta ette etsi kunniaa, joka tulee ainoalta Jumalalta? Älkää luulko, että minä syytän teitä Isän edessä. On olemassa se, joka syyttää teitä: Mooses, johon te olette panneet toivonne. Jos olisitte uskoneet Moosesta, olisitte uskoneet minua,

sillä hän kirjoitti minusta. Jos ette usko tuon kirjoituksiin, kuinka uskotte minun sanoihini?

6

Näiden asioiden jälkeen Jeesus meni Galilean meren, Tiberiaan meren, tuolle puolen. Ja häntä seurasi suuri väkijoukko, koska he näkivät ne merkit, jotka hän teki sairaiden hyväksi. Jeesus meni ylös vuorelle ja istui siellä opetuslapsiensa kanssa. Pääsiäinen, juutalaisten juhla, oli lähellä. Kun Jeesus siis nosti silmänsä ja näki, että suuri väkijoukko oli tulossa häntä kohti, hän sanoi Filippukselle: Mistä meidän pitäisi ostaa leipiä, jotta nämä voisivat syödä? Tämän hän sanoi koetellakseen häntä, sillä hän itse tiesi, mitä aikoi tehdä. Filippus vastasi hänelle: Kahden sadan denarin leivät eivät riitä heille, jotta jokainen heistä saisi edes vähän. Yksi hänen opetuslapsistaan, Andreas, Simon Pietarin veli, sanoo hänelle, On yksi poika täällä, jolla on viisi ohraleipää ja kaksi kalaa, mutta mitä nämä ovat niin monille? Jeesus sanoi: Pankaa ihmiset istumaan. Paikassa oli paljon ruohoa. Miehet istuutuivat, ja heitä oli noin viisituhatta. Jeesus otti leivät ja kiittäen jakoi ne opetuslapsilleen, ja opetuslapset jakoivat ne aterioiville, samoin myös kaloista niin paljon kuin he halusivat. Kun he olivat tulleet kylläisiksi, hän sanoo opetuslapsilleen: Kootkaa jäljelle jääneet palat, jotta mikään ei hukkuisi. Siksi he keräsivät ja täyttivät kaksitoista koria palasilla viidestä ohraleivästä, jotka jäivät yli niiltä, jotka olivat syöneet. Ihmiset siis, nähtyään sen merkin, jonka Jeesus

teki, sanoivat, että tämä on todella se profeetta, joka tulee maailmaan. Jeesus siis tietäen, että he aikovat tulla ja ottaa hänet kiinni tehdäkseen hänet kuninkaaksi, vetäytyi taas vuorelle yksin.

Kun ilta tuli, hänen opetuslapsensa menivät alas meren rannalle. Ja astuessaan laivaan he lähtivät meren yli Kapernaumiin. Pimeys oli jo laskenut, eikä Jeesus ollut vielä tullut heidän luokseen. Meri nousi, kun suuri tuuli puhalsi. Ajettuaan siis noin kaksikymmentäviisi tai kolmekymmentä stadionin matkan he näkevät Jeesuksen kävelevän meren päällä ja tulevan lähelle venettä, ja he pelkäsivät. Mutta hän sanoo heille: Minä olen, älkää pelätkö. Olivat siis halukkaita ottamaan hänet veneeseen, ja heti vene oli sen maan päällä, johon he olivat menossa.

Seuraavana päivänä joukko, joka seisoj tuolla puolella merta, nähtyään että ei ollut siellä muuta venettä kuin se yksi, johon hänen opetuslapsensa nousivat, ja että Jeesus ei ollut astunut veneeseen yhdessä hänen opetuslapsiensa kanssa, vaan hänen opetuslapsensa olivat lähteneet yksin, Mutta veneitä tuli Tiberiasta lähelle sitä paikkaa, missä he söivät leivän, kun Herra oli kiittänyt. Kun siis väkijoukko näki, että Jeesus ei ollut siellä eivätkä hänen opetuslapsensa, he itse astuivat laivoihin ja tulivat Kapernaumiin etsien Jeesusta. Ja löydettyään hänet meren tuolta puolen, he sanoivat hänelle: Rabbi, milloin olet tullut tänne? Jeesus vastasi heille ja sanoi: Totisesti, totisesti sanon teille, te etsitte minua, ette siksi että näitte merkkejä, vaan

siksi että söitte leipiä ja tulitte ravituiksi. Älkää työskentelkö sen ruoan eteen, joka tuhoutuu, vaan sen ruoan eteen, joka pysyy ikuiseen elämään, jonka Ihmisen Poika teille antaa, sillä hänet Isä, Jumala, on sinetöinyt. Sanoin siis hänelle: Mitä meidän tulee tehdä, jotta voisimme tehdä Jumalan tekoja? Jeesus vastasi ja sanoi heille: Tämä on Jumalan työ, että uskoisitte siihen, jonka hän lähetti.

Sanoin siis hänelle: Mitä merkkiä sinä siis teet, jotta näkisimme ja uskoisimme sinulle? Mitä sinä teet? Meidän isämme söivät mannaa erämaassa, kuten on kirjoitettu: hän antoi heille leipää taivaasta syödäkseen. Jeesus sanoi siis heille: Totisesti, totisesti sanon teille, ei Mooses ole antanut teille leipää taivaasta, vaan minun Isäni antaa teille todellisen leivän taivaasta. Sillä Jumalan leipä on se, joka laskeutuu taivaasta ja antaa elämän maailmalle. Sanoin siis hänelle: Herra, anna meille aina tämä leipä. Mutta Jeesus sanoi heille: Minä olen elämän leipä, minun luokseni tuleva ei nälkää, ja minuun uskova ei janoa koskaan.

Mutta sanoin teille, että olette nähneet minut ja ette usko. Kaikki, minkä Isä antaa minulle, tulee minun luokseni, ja sitä, joka tulee minun luokseni, en minä heitä ulos. että olen tullut alas taivaasta, en tehdäkseni omaa tahtoani, vaan lähettäjäni tahdon. Mutta tämä on sen isän tahto, joka on lähettänyt minut, että en kadottaisi mitään siitä, minkä hän on antanut minulle, vaan herättäisin sen viimeisenä päivänä. Tämä on sen tahto, joka lähetti minut, että jokainen, joka katsoo Poikaa ja uskoo häneen, saa ikuisen elämän, ja minä nostan hänet ylös

viimeisenä päivänä. Juutalaiset siis napolisivat häntä, koska hän sanoi: Minä olen leipä, joka on tullut alas taivaasta. Ja he sanoivat: Eikö tämä ole Jeesus, Joosefin poika, jonka isän ja äidin me tunnemme? Kuinka siis tämä sanoo, että hän on tullut alas taivaasta? Jeesus siis vastasi ja sanoi heille: Älkää napisko keskenään. Ei kukaan voi tulla minun luokseni, ellei Isä, joka on lähettänyt minut, vedä häntä, ja minä nostan hänet ylös viimeisenä päivänä. On kirjoitettu profeetoissa: Ja he kaikki tulevat olemaan Jumalan opettamia. Jokainen, joka kuulee Isältä ja on oppinut, tulee minun luokseni, Ei niin, että joku olisi nähnyt Isän, paitsi se, joka on Jumalan luota – tämä on nähnyt Isän. Totisesti, totisesti sanon teille: se, joka uskoo minuun, hänellä on ikuinen elämä. Minä olen elämän leipä. Teidän isänne söivät mannaa erämaassa ja kuolivat. Tämä on leipä, joka laskeutuu taivaasta, jotta joku söisi siitä eikä kuolisi. Minä olen elävä leipä, joka on tullut alas taivaasta. Jos joku syö tästä leivästä, hän elää ikuisesti. Ja leipä, jonka minä annan, on minun lihani, jonka minä annan maailman elämän puolesta. Juutalaiset siis riitelivät keskenään sanoen: Kuinka tämä voi antaa meille lihansa syödäksemme? Jeesus sanoi siis heille: Totisesti, totisesti sanon teille, jos ette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertaan, teillä ei ole elämää itsessänne. Se, joka syö minun lihani ja juo minun vereni, on saanut ikuisen elämän, ja minä nostan hänet ylös viimeisenä päivänä. Sillä minun lihani on todella ruokaa, ja minun vereni on todella juomaa. Se, joka syö minun lihani ja juo minun vereni, pysyy minussa, ja minä hänessä. Kuten elävä Isä lähetti minut ja minä elän Isän kautta, niin myös se, joka syö minua, elää minun kauttani. Tämä on

leipä, joka on tullut alas taivaasta, ei niin kuin teidän isänne söivät mannaa ja kuolivat; joka syö tämän leivän, elää iankaikkisuuteen. Nämä hän sanoi opettaessaan kokouksessa Kapernaumissa.

Monet hänen opetuslapsistaan sanoivat siksi kuultuaan: Kova on tämä sana, kuka kykenee sitä kuulemaan? Mutta Jeesus, tietäen itsessään että hänen opetuslapsensa nurisevat tästä, sanoi heille: Tämä loukkaa teitä? Jos siis näette Ihmisen Pojan nousevan sinne, missä hän oli aikaisemmin? Henki on se, joka tekee eläväksi, liha ei hyödytä mitään, ne sanat, jotka minä puhun teille, ovat henkeä ja elämää. Mutta teidän joukossanne on joitakin, jotka eivät usko. Sillä Jeesus tiesi alusta alkaen, ketkä olivat niitä, jotka eivät uskoneet, ja kuka oli se, joka aikoi kavaltaa hänet. Ja hän sanoi: Tämän tähden olen sanonut teille, että ei kukaan kykene tulemaan minun luokseni, ellei se ole annettu hänelle minun Isältäni. Tämän jälkeen monet hänen opetuslapsistaan menivät pois eivätkä enää kulkeneet hänen kanssaan. Jeesus sanoi siis niille kahdelletoista: Ettekö tekin tahdo lähteä? Simon Pietari vastasi siis hänelle: Herra, kenen luo me menemme? Sinulla on ikuisen elämän sanat. Ja me olemme uskoneet ja tulleet tuntemaan, että sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika. Jeesus vastasi heille: Enkö minä valinnut teitä, ne kaksitoista? Ja yksi teistä on perkele. Hän tarkoitti Juudaa, Simonin poikaa Iskariotia, sillä tämä aikoi kavaltaa hänet, vaikka oli yksi niistä kahdestatoista.

Ja Jeesus käveli näiden asioiden jälkeen Galileassa, sillä hän ei halunnut kävellä Juudeassa, koska juutalaiset etsivät häntä tappaakseen. Juutalaisten juhla, lehtimajanjuhla, oli lähellä. Hänen veljensä sanoivat siis hänelle: Lähde täältä ja mene Juudeaan, jotta sinun opetuslapsesikin näkisivät tekosi, joita teet, Ei kukaan nimittäin tee mitään salassa ja samalla pyri olemaan julkisuudessa. Jos näitä teet, näytä itsesi maailmalle. Eivätkä hänen veljensä uskoneet häneen. Jeesus sanoo siis heille: Minun aikani ei ole vielä läsnä, mutta teidän aikanne on aina valmis. Maailma ei voi vihata teitä, mutta minua se vihaa, koska minä todistan siitä, että sen teot ovat pahoja. Te menkää ylös tähän juhlaan; minä en vielä nouse tähän juhlaan, koska minun aikani ei ole vielä täyttynyt. Mutta sanottuaan heille nämä hän jäi Galileaan. Kun hänen veljensä olivat menneet ylös, silloin hänkin meni ylös juhlaan, ei avoimesti, vaan ikään kuin salassa. Ne siis juutalaiset etsivät häntä juhlassa ja sanoivat: Missä tuo on? Ja paljon nurinaa hänen osaltaan oli joukkojen keskuudessa. Toiset todellakin sanoivat, että hän on hyvä, toiset sanoivat: ei, vaan hän johtaa joukon harhaan. Ei kukaan kuitenkaan puhunut hänestä avoimesti juutalaisten pelon vuoksi.

Jo juhlan ollessa puolivälissä Jeesus meni ylös temppeliin ja opetti. Ja juutalaiset ihmettelivät sanoen: Kuinka tämä tietää kirjaimet olematta oppinut? Jeesus vastasi siis heille ja sanoi:

Minun opetukseni ei ole minun, vaan hänen, joka on lähettänyt minut. Jos joku haluaa tehdä hänen tahtonsa, hän saa tietää opetuksesta, onko se Jumalasta vai puhunko minä itsestäni. Se joka puhuu itsestään, etsii omaa kunniaansa, mutta se joka etsii hänet lähettäneen kunniaa, tämä on tosi, eikä vääryyttä ole hänessä. Eikö Mooses ole antanut teille lakia? Ja kukaan teistä ei noudata lakia. Miksi te etsitte minua tappaaksenne? Väkijoukko vastasi ja sanoi: Sinulla on demoni. Kuka etsii sinua tappaakseen? Jeesus vastasi ja sanoi heille: Yhden työn tein, ja te kaikki ihmettelette tämän takia. Mooses on antanut teille ympärileikkauksen – ei siksi, että se olisi Mooseksesta, vaan isistä – ja sapattina te ympärileikkaatte ihmisen. Jos ihminen saa ympärileikkauksen sapattina, jotta Mooseksen laki ei rikottaisi, oletteko te minulle vihaisia, koska tein kokonaisen ihmisen terveeksi sapattina Älkää tuomitko ulkonäön mukaan, vaan tuomitkaa vanhurskas tuomio. Jotkut jerusalemilaisista sanoivat siis: Eikö tämä ole se, jota he etsivät tappaakseen? Ja katso, hän puhuu avoimesti, eivätkä he sano hänelle mitään. Eivätkö hallitsijat todella ole ymmärtäneet, että tämä on todella Kristus? Mutta tämän me tiedämme, mistä hän on; mutta Kristuksen, kun hän tulee, ei kukaan tiedä, mistä hän on. Jeesus siis huusi temppelissä opettaessaan ja sanoi: Te tunnette minut ja tiedätte mistä olen, enkä ole tullut itsestäni, mutta tosi on se, joka lähetti minut, jota te ette tunne. Minä tunnen hänet, sillä olen hänen luotaan ja hän on lähettänyt minut. He etsivät siis häntä tarttuakseen häneen, mutta kukaan ei laskenut kättään hänen päälleen, koska hänen hetkensä ei ollut vielä tullut. Monet väkijoukosta uskoivat häneen ja sanoivat: Kristus, kun hän

tulee, ei varmasti tee enemmän merkkejä kuin nämä, jotka tämä on tehnyt? Fariseukset kuulivat väkijoukon nurisevan näistä asioista hänen suhteensa, ja fariseukset ja ylipapit lähettivät avustajat, jotta he ottaisivat hänet kiinni. Jeesus sanoi siis: Vielä pienen aikaa olen teidän kanssanne ja menen hänen luokseen, joka lähetti minut. Te etsitte minua ettette löydä, ja missä minä olen, te ette voi tulla. Juutalaiset sanoivat siis toisilleen: Minne tämä aikoo mennä, ettemme me löydä häntä? Aikooko hän mennä kreikkalaisten hajaannukseen ja opettaa kreikkalaisia? Mikä on tämä puhe, jonka hän sanoi: Te tulette etsimään minua ettekä löydä, ja missä minä olen, te ette voi tulla?

Mutta viimeisenä suurena juhlan päivänä Jeesus seisoj ja huusi sanoen: Jos joku janoaa, tulkoon minun luokseni ja juokoon. Se, joka uskoo minuun, niin kuin kirjoitus on sanonut, hänen sisimmästään virtaavat elävän veden virrat. Tämän hän sanoi koskien sitä Henkeä, jonka ne, jotka uskoivat häneen, olivat aikeissa vastaanottamaan, sillä ei vielä ollut Pyhää Henkeä, koska Jeesusta ei vielä ollut ylistetty. Monet siis joukosta kuultuaan sanan sanoivat: Tämä on todella profeetta. Toiset sanoivat: Tämä on Kristus. Toiset sanoivat: Kristus ei tule Galileasta? Eikö kirjoitus sanonut, että Kristus tulee Daavidin siemenestä ja Betlehemistä, siitä kylästä, missä Daavid oli? Jakautuminen siis tapahtui joukossa hänen takiaan. Jotkut heistä halusivat tarttua häneen, mutta kukaan ei laskenut käsiään hänen päälleen. Avustajat tulivat siis ylipappien ja fariseusten luo, ja nämä sanoivat heille: Miksi ette tuoneet häntä? Avustajat vastasivat: Ei koskaan ole ihminen puhunut

niin kuin tämä ihminen. Fariseukset vastasivat siis heille: Ettekö myös te ole johdettu harhaan? Eikö kukaan hallitsijoista uskonut häneen vai fariseuksista? Mutta tämä väkijoukko, joka ei tunne lakia, on kirottu. Nikodemos sanoo heille, hän joka oli tullut yön aikana hänen luokseen, ollen yksi heistä, Eikö meidän lakimme tuomitse ihmistä, ellei ensin kuule häneltä ja tiedä, mitä hän tekee? He vastasivat ja sanoivat hänelle: Etkö myös sinä ole Galileasta? Tutki ja katso, että profeetta Galileasta ei ole noussut. Ja kukin lähti pois omaan taloonsa.

8

Jesus meni Öljymäelle. Aamunkoitteessa hän taas tuli temppeliin, ja kaikki kansa tuli hänen luokseen, ja isahdettuaan alas hän opetti heitä. Kirjanoppineet ja fariseukset johtavat naisen, joka on otettu kiinni aviorikoksessa, ja asetettuaan hänet keskelle He sanovat hänelle: Opettaja, tämä nainen on tavattu tekemässä aviorikosta. Ja meidän laissamme Mooses käski kivittää sellaiset. Mitä sinä siis sanot? Mutta tämän he sanoivat koetellen häntä, jotta he saisivat syytöksen häntä vastaan. Mutta Jeesus kumartui alas ja kirjoitti sormellaan maahan. Kun he kuitenkin pysyivät kysymässä häneltä, hän suoristautui ja sanoi heille: Se, joka on synnitön teistä, heittäköön ensimmäisenä kiven häntä kohti. Ja taas alas kumartuen hän kirjoitti maahan. Mutta kuultuaan he menivät ulos yksi kerrallaan, alkaen vanhimmista, ja Jeesus jätettiin sinne ja nainen, joka oli keskellä. Katsottuaan ylös Jeesus sanoi hänelle: Nainen, missä he ovat?

Eikö kukaan tuominnut sinua? Hän sanoi: Ei kukaan, Herra. Jeesus sanoi: En minäkään tuomitse sinua. Mene, äläkä tästä lähtien enää tee syntiä.

Taas siis Jeesus puhui heille sanoen: Minä olen maailman valo, se joka seuraa minua ei kulje pimeydessä, vaan hänellä on elämän valo. Fariseukset sanoivat siis hänelle: Sinä todistat itsestäsi, todistuksesi ei ole tosi. Jeesus vastasi ja sanoi heille: Vaikka minä todistan itsestäni, minun todistukseni on tosi, koska tiedän, mistä tulin ja minne menen. Te ette kuitenkaan tiedä, mistä tulen tai minne menen. Te tuomitsette lihan mukaan, minä en tuomitse ketään. Ja jos minä tuomitsen, minun tuomioni on tosi, koska en ole yksin, vaan minä ja isä, joka lähetti minut. Ja teidän laissanne on kirjoitettu, että kahden ihmisen todistus on tosi. Minä olen se, joka todistaa itsestäni, ja minusta todistaa se Isä, joka on lähettänyt minut. Sanoivat siis hänelle: Missä on sinun isäsi? Jeesus vastasi: Ette tunne minua ettekä minun isääni. Jos olisitte tunteneet minut, olisitte tunteneet myös minun isäni. Nämä sanat puhui Jeesus temppelin aarrekammiossa opettaessaan temppelissä, eikä kukaan tarttunut häneen, koska hänen hetkensä ei ollut vielä tullut.

Jeesus sanoi siis taas heille: Minä menen pois, ja te etsitte minua, ja te kuolette synnissänne. Minne minä menen, te ette voi tulla. Juutalaiset siis sanoivat: Ei kai hän tapa itseään, koska hän sanoo: Minne minä menen, te ette voi tulla? Ja hän sanoi heille: Te olette alhaalta, minä olen ylhäältä. Te olette tästä maailmasta,

minä en ole tästä maailmasta. Sanoin siis teille, että kuulette synneissänne, sillä jos ette usko, että minä olen, kuulette synneissänne. Sanoivat siis hänelle: Kuka sinä olet? Ja Jeesus sanoi heille: Alun, mitä puhunkin teille. Minulla on paljon sanottavaa teistä ja tuomittavaa, mutta se, joka lähetti minut, on tosi, ja minä sanon maailmalle nämä asiat, jotka kuulin häneltä. He eivät tienneet, että hän puhui heille Isästä. Jeesus sanoi siis heille: Kun te nostatte ylös Ihmisen Pojan, silloin te tulette tietämään, että minä olen, ja etten tee mitään itsestäni, vaan puhun näitä niin kuin Isäni on opettanut minua. Ja se, joka lähetti minut, on minun kanssani, ei isä jättänyt minua yksin, koska minä teen aina ne asiat, jotka ovat hänelle mieluisat. Hänen puhuessaan näitä monet uskoivat häneen.

Jeesus sanoi siis häneen uskoville juutalaisille: Jos te pysytte minun sanassani, te olette todella minun opetuslapsiani. Ja te tulette tuntemaan totuuden, ja totuus vapauttaa teidät. He vastasivat hänelle: Me olemme Aabrahamin siementä, emmekä ole koskaan olleet kenenkään orjia. Kuinka sinä sanot, että te tulette vapaiksi? Jeesus vastasi heille: Totisesti, totisesti sanon teille, että jokainen, joka tekee syntiä, on synnin orja. Mutta orja ei pysy talossa ikuisesti, poika pysyy ikuisesti. Jos siis Poika teidät vapauttaa, te olette todella vapaita. Tiedän, että olette Abrahamin siementä, mutta te etsitte minua tappaaksenne, koska minun sanani ei mahdu teihin. Minä puhun sen, minkä olen nähnyt Isäni luona, ja te siis teette sen, minkä olette nähneet teidän isänne luona. He vastasivat ja sanoivat hänelle: Meidän isämme on Abraham. Jeesus sanoo heille: Jos olisitte

Abrahamin lapsia, tekisitte Abrahamin tekoja. Nyt te etsitte minua tappaaksenne, ihmisen joka on puhunut teille totuuden, jonka kuulin Jumalalta. Tätä Aabraham ei tehnyt. Te teette isänne työt. Sanoin siis hänelle: Me emme ole syntyneet haureudesta, meillä on yksi isä, Jumala. Jeesus sanoi siis heille: Jos Jumala olisi teidän isänne, te rakastaisitte minua, sillä minä lähdin Jumalasta ja olen tullut, enkä ole tullut itsestäni, vaan hän lähetti minut. Miksi ette tunne minun puhettani? Koska ette kykene kuulemaan minun sanaani. Te olette paholaisen lapsia, ja te tahdotte tehdä teidän isänne halut. Hän oli murhaaja alusta alkaen, eikä hän pysy totuudessa, koska hänessä ei ole totuutta. Kun hän puhuu valhetta, hän puhuu omastaan, koska hän on valehtelija ja valheen isä. Mutta koska sanon totuuden, te ette usko minua. Kuka teistä todistaa minut syylliseksi synneistä? Jos taas totuutta sanon, miksi te ette usko minua? Se, joka on Jumalasta, kuulee Jumalan sanat; tämän tähden te ette kuule, koska ette ole Jumalasta. Juutalaiset vastasivat siis ja sanoivat hänelle: Emmekö me sano oikein, että sinä olet samarialainen ja sinulla on riivari? Jeesus vastasi: Minulla ei ole demonia, mutta minä kunnioitan Isääni, ja te häpäisette minua. Mutta minä en etsi omaa kunniaani, on se joka etsii ja tuomitsee. Totisesti, totisesti sanon teille: jos joku pitää minun sanani, hän ei näe kuolemaa iankaikkisuuteen. Juutalaiset sanoivat siis hänelle: Nyt olemme ymmärtäneet, että sinulla on demoni. Abraham kuoli ja profeetat kuolivat, ja sinä sanot: Jos joku pitää minun sanani, hän ei maista kuolemaa iankaikkisuuteen. Etkö sinä ole suurempi kuin meidän isämme Abraham, joka kuoli? Myös profeetat kuolivat. Kenen sinä teet itsesi? Jeesus vastasi: Jos

minä ylistän itseäni, minun kunniani ei ole mitään. Minun isäni on se, joka ylistää minua, jonka te sanotte olevan teidän Jumalanne. Ja te ette ole tunteneet häntä, mutta minä tiedän häntä. Ja jos minä sanon, että en tunne häntä, tulen olemaan samanlainen kuin te, valehtelija, mutta minä tunnen hänet ja pidän hänen sanansa. Abraham, teidän isänne, iloitsi voidessaan nähdä minun päiväni, ja hän näki sen ja iloitsi. Juutalaiset sanoivat siis hänelle: Sinulla ei ole vielä viittäkymmentä vuotta, ja sinä olet nähnyt Aabrahamin? Jeesus sanoi heille: Totisesti, totisesti sanon teille, ennen kuin Abraham tuli, minä olen. He siis nostivat kiviä heittääkseen häntä. Mutta Jeesus piiloutui ja meni ulos temppelistä kuljettuaan heidän keskeltään ja kulki ohi näin.

9

Ja ohittaessaan hän näki ihmisen, joka oli sokea syntymästään. Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä sanoen: Rabbi, kuka teki syntiä, tämä vai hänen vanhempansa, että hän syntyi sokeana? Jeesus vastasi: Ei tämä syntiä tehnyt eikä hänen vanhempansa, vaan jotta Jumalan teot ilmestyisivät hänessä. Minun on tehtävä sen työtä, joka lähetti minut, niin kauan kuin on päivä; tulee yö, jolloin kukaan ei kykene työskentelemään. Aina kun olen maailmassa, olen maailman valo. Sanottuaan nämä asiat hän sylki maahan ja teki savea sylkemästään, ja voiteli saven sokean silmille. Ja hän sanoi hänelle: Mene ja pese itsesi Siloamin altaassa, mikä tulkitaan lähetetyksi. Hän meni

siis ja pesi itsensä, ja tuli takaisin näkevänä.

Naapurit siis ja ne, jotka olivat nähneet hänet aikaisemmin sokean, sanoivat: Eikö tämä ole se, joka istui ja kerjäsi? Toiset sanoivat, että tämä on hän, mutta toiset, että hän on hänen kaltaisensa. Hän sanoi, että minä olen. Sanoivat siis hänelle: Kuinka sinun silmäsi avattiin? Hän vastasi ja sanoi: Mies, jota kutsutaan Jeesukseksi, teki savea ja voiteli minun silmäni ja sanoi minulle: Mene Siloamin altaalle ja pese. Mentyäni sinne ja pestyäni sain näköni takaisin. Sanoin siis hänelle: Missä hän on? Hän sanoo: En tiedä.

He johtavat hänet fariseusten luo, hänet joka oli aikoinaan sokea. Oli sapatti, kun Jeesus teki saven ja avasi hänen silmänsä. Jälleen siis fariseukset kysyivät häneltä, miten hän oli saanut näkönsä takaisin. Hän sanoi heille: Hän asetti savea minun silmilleni, ja pesin, ja näen. Jotkut fariseuksista sanoivat siis: Tämä mies ei ole Jumalalta, koska hän ei noudata sapattia. Toiset sanoivat: Kuinka syntinen ihminen voi tehdä sellaisia merkkejä? Ja heidän keskuudessaan oli erimielisyyttä. He sanovat sokealle taas: Mitä sinä sanot hänestä, koska hän avasi sinun silmäsi? Hän sanoi, että hän on profeetta. Juutalaiset eivät siis uskoneet hänen osaltaan, että hän oli sokea ja sai näkönsä takaisin, ennen kuin he kutsuivat hänen vanhempansa, sen joka oli saanut näkönsä takaisin. Ja he kysyivät heiltä: Onko tämä teidän poikanne, jonka te sanotte syntyneen sokeana? Kuinka hän siis nyt näkee? Hänen vanhempansa vastasivat heille ja sanoivat: Tiedämme, että tämä on meidän poikamme ja että hän syntyi

sokeana, Mutta miten hän nyt näkee, emme tiedä, tai kuka avasi hänen silmänsä, emme tiedä; hän on täysi-ikäinen, kysykää häneltä, hän puhuu itse itsestään. Hänen vanhempansa sanoivat nämä asiat, koska he pelkäsivät juutalaisia, sillä juutalaiset olivat jo sopineet, että jos joku tunnustaisi hänet Kristukseksi, hänet karkotettaisiin synagoogasta. Tämän takia hänen vanhempansa sanoivat: Hänellä on ikää, kysykää häneltä. He kutsuivat siis toisen kerran miehen, joka oli ollut sokea, ja sanoivat hänelle: Anna kunnia Jumalalle, me tiedämme, että tämä mies on syntinen. Hän vastasi siis ja sanoi: Onko hän syntinen, en tiedä; yhden tiedän, että sokea ollessani nyt näen. Sanoin hänelle taas: Mitä hän teki sinulle? Kuinka hän avasi sinun silmäsi? Hän vastasi heille: Sanoin teille jo, ettekä kuulleet. Mitä taas tahdotte kuulla? Ettekö myös te tahdo tulla hänen opetuslapsikseen? He herjaavat häntä ja sanoivat: Sinä olet tuon opetuslapsi, mutta me olemme Mooseksen opetuslapsia. Me tiedämme, että Jumala on puhunut Moosekselle, mutta emme tiedä, mistä tämä on. Mies vastasi ja sanoi heille: Tässä on todellakin ihmeellistä, että te ette tiedä, mistä hän on, ja hän avasi minun silmäni. Me tiedämme, että syntisten Jumala ei kuule, mutta jos joku on jumalapeläinen ja tekee hänen tahtonsa, tämän hän kuulee. Ikiajoista ei ole kuultu, että joku olisi avannut sokean syntyneen silmät. Jos tämä ei olisi Jumalalta, hän ei olisi kykenevä tekemään mitään. He vastasivat ja sanoivat hänelle: Synneissä sinä synnyit kokonaan, ja sinä opetat meitä? Ja he ajoivat hänet ulos. Jeesus kuuli, että he ajoivat hänet ulos, ja löydettyään hänet hän sanoi hänelle: Sinä uskot Jumalan Poikaan? Hän vastasi ja sanoi: Kuka hän on,

Herra, jotta voin uskoa häneen? Jesus sanoi hänelle: Olet nähnyt hänet, ja se, joka puhuu kanssasi, on hän. Hän sanoi: Uskon, Herra, ja kumarsi häntä. Ja Jeesus sanoi: Tuomiota varten minä tulín tähän maailmaan, jotta ne, jotka eivät näe, näkisivät, ja ne, jotka näkevät, tulisivat sokeiksi. Ja jotkut fariseuksista, jotka olivat hänen kanssaan, kuulivat nämä asiat ja sanoivat hänelle: Emmekö myös me ole sokeita? Jeesus sanoi heille: Jos olisitte sokeita, teillä ei olisi syntiä, mutta nyt sanotte että näette, joten teidän syntinne pysyy.

10

Totisesti, totisesti sanon teille: se joka ei mene sisään oven kautta lampaiden tarhaansa, vaan nousee sisään muualta, tuo on varas ja rosvo. Mutta se, joka tulee sisään oven kautta, on lampaiden paimen. Tälle ovenvartija avaa, ja lampaat kuulevat hänen äänensä, ja hän kutsuu omat lampaansa nimeltä ja johdattaa ne ulos. Ja kun hän on tuonut esiin omat lampaansa, hän kulkee niiden edellä, ja lampaat seuraavat häntä, koska ne tuntevat hänen äänensä. Vierasta he eivät seuraa, vaan pakenevat hänestä, koska he eivät tunne vieraiden ääntä. Tämän vertauksen Jeesus sanoi heille, mutta he eivät ymmärtäneet, mitä hän heille puhui. Jeesus sanoi siis heille taas: Totisesti, totisesti sanon teille, että minä olen lampaiden ovi. Kaikki, jotka tulivat ennen minua, ovat varkaita ja rosvojia, mutta lampaat eivät kuulleet heitä. Minä olen ovi; jos joku tulee sisään minun kauttani, hän pelastuu ja menee sisään ja ulos ja

löytää laidun. Varas ei tule muuten kuin varastaakseen ja tappaakseen ja tuhotakseen, minä tulin, jotta heillä olisi elämä ja sitä olisi yltäkyläisesti. Minä olen hyvä paimen. Hyvä paimen asettaa sielunsa lampaiden puolesta. Palkattu työläinen, joka ei ole paimen ja jolle lampaat eivät ole omia, näkee suden tulevan ja jättää lampaat ja pakenee, ja susi ryöstää ne ja hajottaa lampaat. Mutta palkattu työläinen pakenee, koska hän on palkattu työläinen eikä hänelle ole väliä lampaista. Minä olen hyvä paimen, ja tunnen omani ja minut tuntevat omani, Niin kuin Isä tuntee minut ja minä tunnen Isän, niin minä asetan sieluni lampaiden puolesta. Ja minulla on myös muita lampaita, jotka eivät ole tästä pihasta, ja nekin minun on tuotava, ja ne kuulevat minun ääneni, ja tulee yksi lauma, yksi paimen. Tämän takia Isä rakastaa minua, koska annan sieluni, jotta saisin sen jälleen takaisin. Ei kukaan ota sitä minulta pois, vaan minä annan sen itse pois. Minulla on valta antaa se, ja minulla on valta ottaa se takaisin. Tämän käskyn sain Isältäni. Jakautuminen siis tapahtui taas juutalaisten keskuudessa näiden sanojen takia. Monet heistä sanoivat: Hänellä on demoni ja hän on hullu. Miksi kuuntelette häntä? Toiset sanoivat: Nämä sanat eivät ole riivatun sanoja. Eikö demoni kykene avaamaan sokeain silmiä?

Jerusalemossa vietettiin temppelin vihkiäisiä, ja oli talvi. Ja Jeesus käveli temppelissä Salomonin pylväskäytävässä. Juutalaiset siis ympäröivät hänet ja sanoivat hänelle: Kuinka kauan vielä pidät meidän sielumme epävarmana? Jos sinä olet Kristus, sano meille avoimesti. Jeesus vastasi heille: Sanoin

teille, ettette usko. Ne teot, jotka minä teen Isäni nimessä, ne todistavat minusta. Mutta te ette usko, sillä te ette ole minun lampaitani, kuten sanoin teille. Minun lampaani kuulevat minun ääneni, ja minä tunnen heidät, ja he seuraavat minua, ja minä annan heille ikuisen elämän, ja he eivät tuhoudu ikuisuuteen asti, eikä kukaan ryöstä heitä minun kädestäni. Isäni, joka on antanut minulle, on suurempi kuin kaikki, eikä kukaan kykene ryöstämään isäni kädestä. Minä ja Isä olemme yhtä. Juutalaiset kantoivat siis jälleen kiviä kivittääkseen hänet. Jeesus vastasi heille: Monta hyvää työtä olen näyttänyt teille Isältääni. Minkä niistä teoista vuoksi te kivitätte minua? Juutalaiset vastasivat hänelle sanoen: Emme kivitä sinua hyvän työn takia, vaan pilkkauksen takia, ja siksi että sinä, joka olet ihminen, teet itsestäsi Jumalan. Jeesus vastasi heille: Eikö ole kirjoitettu teidän laisanne: Minä sanoin, te olette jumalia? Jos hän sanoi heitä jumaliksi, joille Jumalan sana tuli, eikä kirjoitusta voi purkaa Jonka Isä pyhitti ja lähetti maailmaan, te sanotte, että hän pilkkaa Jumalaa, koska hän sanoi: Jumalan Poika olen? Jos en tee Isäni töitä, älkää uskoko minua. Mutta jos teen, vaikka ette usko minulle, uskokaa teoille, jotta tietäisitte ja uskoisitte, että Isä on minussa ja minä hänessä. He etsivät siis jälleen ottaa hänet kiinni, mutta hän meni pois heidän käsistään.

Ja hän meni taas pois Jordanin tuolle puolen, siihen paikkaan, missä Johannes oli ensin kastanut, ja hän jäi sinne. Ja monet tulivat hänen luokseen ja sanoivat, että Johannes ei tosin tehnyt yhtään merkkiä, mutta kaikki, mitä Johannes sanoi tästä, oli

totta. Ja monet uskoivat siellä häneen.

11

Oli eräs sairas mies, Lasarus Betaniasta, Marian ja hänen sisarensa Martan kylästä. Maria oli se, joka oli voideltuaan Herran voiteella ja pyyhkinyt hänen jalkansa hiuksillaan, ja hänen veljensä Lasarus oli sairas. Sisaret lähettivät siis hänen luokseen sanan: Herra, katso, hän jota rakastat, on sairas. Kuultuaan tämän Jeesus sanoi: Tämä sairaus ei johda kuolemaan, vaan on Jumalan kirkkauden tähden, jotta Jumalan Poika kirkastettaisiin sen kautta. Jeesus rakasti Marttaa ja hänen sisartaan ja Lasarusta. Kun siis hän kuuli, että tämä on sairas, hän pysyi silloin siinä paikassa, jossa oli, kaksi päivää. Sitten tämän jälkeen hän sanoo opetuslapsilleen: Menkäämme Juudeaan jälleen. Opetuslapset sanovat hänelle: Rabbi, juutalaiset etsivät äsken sinua kivittääkseen sinut, ja sinä menet taas sinne? Jeesus vastasi: Eikö päivässä ole kaksitoista tuntia? Jos joku kävelee päivällä, hän ei kompastu, koska hän näkee tämän maailman valon, Jos joku kävelee yöllä, hän kompastuu, koska valo ei ole hänessä. Nämä hän sanoi, ja tämän jälkeen hän sanoo heille: Lasarus, meidän ystävämme, on nukkunut, mutta minä menen herättääkseni hänet. Hänen opetuslapsensa sanoivat siis: Herra, jos hän on nukkunut, hän pelastuu. Jeesus oli puhunut hänen kuolemastaan, mutta he luulivat, että hän puhuu nukkumisesta. Silloin Jeesus sanoi heille suoraan: Lasarus on kuollut. Ja iloitsen teidän tähtenne, jotta uskoisitte,

että en ollut siellä, mutta menkäämme hänen luokseen. Sanoi siis Tuomas, jota kutsutaan Kaksoseksi, toisille oppilaille: Menkäämme myös me, jotta kuolemme hänen kanssaan.

Tultuaan siis Jeesus löysi hänet jo neljä päivää haudassa olleena. Betania oli lähellä Jerusalemiä, noin viidentoista stadionin päässä. Ja monet juutalaisista olivat tulleet Martan ja Marian luo lohduttamaan heitä heidän veljensä vuoksi. Martta siis, kun kuuli että Jeesus tulee, meni häntä vastaan, mutta Maria istui talossa. Martta sanoi siis Jeesukselle: Herra, jos olisit ollut täällä, veljeni ei olisi kuollut. Mutta myös nyt tiedän, että mitä ikinä pyydät Jumalalta, Jumala antaa sinulle. Jeesus sanoo hänelle: Veljesi nousee ylös. Martta sanoo hänelle: Tiedän, että hän nousee ylös ylösnousemuksessa viimeisenä päivänä. Jeesus sanoi hänelle: Minä olen ylösnousemus ja elämä. Se, joka uskoo minuun, vaikka kuolee, elää, ja jokainen, joka elää ja uskoo minuun, ei kuole ikuisesti. Uskotko tämän? Hän sanoo hänelle: Kyllä, Herra, minä olen uskonut, että sinä olet Kristus, Jumalan Poika, joka tulee maailmaan. Ja sanottuaan nämä hän meni pois ja kutsui salaa sisarensa Marian sanoen: Opettaja on täällä ja kutsuu sinua. Kun hän kuuli sen, hän nousi nopeasti ja tuli hänen luokseen. Jeesus ei ollut vielä tullut kylään, vaan oli siinä paikassa, missä Martta oli kohdannut hänet. Ne juutalaiset siis, jotka olivat hänen kanssaan talossa ja lohduttivat häntä, nähtyään Marian nopeasti nousevan ja lähtevän ulos, seurasivat häntä sanoen, että hän menee hautaan itkemään siellä. Maria siis, kun tuli sinne missä Jeesus oli, nähtyään hänet kaatui hänen jalkojensa juureen sanoen hänelle: Herra, jos olisit ollut

täällä, ei olisi kuollut minun veljeni. Kun siis Jesus näki hänet itkevän ja hänen luokseen kokoontuneet juutalaiset itkevän, hän närkästyi hengessään ja järkyttyi. Ja hän sanoi: Missä olette laskeneet hänet? He sanoivat hänelle: Herra, tule ja katso. Jesus itki. Juutalaiset sanoivat siis: Katso, kuinka hän rakasti häntä. Jotkut heistä sanoivat: Eikö tämä, joka avasi sokean silmät, olisi voinut tehdä niin, ettei tämäkään olisi kuollut? Jesus siis, taas syvästi liikutettuna itsessään, tuli haudalle. Se oli luola, ja kivi makasi sen päällä. Jesus sanoo: Nostakaa kivi pois. Kuolleen sisar Martta sanoo hänelle: Herra, hän jo haisee, sillä on kulunut neljä päivää. Jesus sanoo hänelle: Enkö sanonut sinulle, että jos uskot, tulet näkemään Jumalan kirkkauden? He ottivat siis pois kiven, jonka luona kuollut makasi. Mutta Jesus nosti silmänsä ylös ja sanoi: Isä, kiitän sinua, että kuulit minua. Minä tiesin, että sinä aina kuulet minua, mutta ympärillä seisovan joukon takia sanoin, jotta he uskoisivat, että sinä lähetit minut. Ja sanottuaan nämä hän huusi suurella äänellä: Lasarus, tule ulos! Ja kuollut tuli ulos jalat ja kädet siteillä sidottuina, ja hänen kasvonsa oli kääritty liinalla. Jesus sanoo heille: Vapauttakaa hänet ja antakaa hänen mennä.

Monet juutalaisista, jotka olivat tulleet Marian luo ja nähneet mitä Jesus teki, uskoivat häneen. Jotkut heistä menivät fariseuksille ja kertoivat heille, mitä Jesus oli tehnyt. Ylipapeiksi ja fariseukset kokosivat siis neuvoston ja sanoivat: Mitä me teemme, koska tämä mies tekee monia merkkejä? Jos me päästämme hänet näin, kaikki tulevat uskomaan häneen, ja roomalaiset tulevat ja ottavat pois sekä meidän paikkamme että

kansamme. Mutta eräs heistä, Kaifas, joka oli sen vuoden ylipappi, sanoi heille: Te ette tiedä mitään, Ettekä te harkitse, että on edullista meille, että yksi ihminen kuolee kansan puolesta eikä koko kansakunta tuhoudu. Tätä hän ei kuitenkaan sanonut itsestään, vaan ollessaan tuon vuoden ylipappi hän profetoi, että Jeesus oli kuoleva kansakunnan puolesta, Ja ei ainoastaan kansan puolesta, vaan myös siksi, että hän kokosi yhteen Jumalan hajallaan olevat lapset. Siitä päivästä lähtien he siis neuvottelivat yhdessä tappaakseen hänet. Jeesus ei siksi enää käynyt avoimesti juutalaisten keskuudessa, vaan lähti sieltä lähelle erämaata sijaitsevaan seutuun, Efraimiksi kutsuttuun kaupunkiin, ja vietti siellä aikaa opetuslasten kanssa. Juutalaisten pääsiäinen oli lähellä, ja monet menivät maaseudulta Jerusalemiin ennen pääsiäistä, jotta he puhdistaisivat itsensä. He etsivät siis Jeesusta ja sanoivat toisilleen temppelissä seisoen: Mitä te luulette, ettei hän tule juhlaan? Ylipapeiksi ja fariseukset olivat antaneet käskyn, että jos joku tietää missä hän on, hänen tulee ilmoittaa siitä, jotta he voisivat ottaa hänet kiinni.

12

Jeesus siis tuli Betaniaan kuusi päivää ennen pääsiäistä, missä oli Lasarus, se kuollut, jonka hän herätti kuolleista. He tekivät siis hänelle illallisen siellä, ja Martha palveli, mutta Lasarus oli yksi niistä, jotka aterioivat hänen kanssaan. Maria siis otti naulan puhdasta, kallisarvoista nardusvoidelma ja voiteli

Jeesuksen jalat ja pyyhki hänen hiuksillaan hänen jalkansa, ja talo täyttyi voiteluaineen tuoksusta. Sanoo siis yksi hänen opetuslapsistaan, Juudas, Simonin poika Iskariot, joka aikoi luovuttaa hänet, Miksi tätä voidetta ei myyty kolmellasadalla denaarilla ja annettu köyhille? Hän sanoi tämän ei siksi, että köyhät olisivat olleet hänelle huolenaihe, vaan siksi, että hän oli varas, ja hänellä oli rahakirstu ja hän kantoi pois ne asiat, jotka siihen laitettiin. Jeesus siis sanoi: Anna hänen olla, hän on säilyttänyt sen minun hautaamiseni päivää varten. Köyhät teillä on aina itsenne kanssa, mutta minua teillä ei ole aina. Suuri joukko juutalaisia sai siis tietää, että hän oli siellä, ja he tulivat, eivät ainoastaan Jeesuksen tähden, vaan myös nähdäkseen Lasaruksen, jonka hän oli herättänyt kuolleista. Ylipapeiksi suunnittelivat, että he tappaisivat myös Lasaruksen. että monet juutalaisista menivät pois hänen tähtensä ja uskoivat Jeesukseen.

Seuraavana päivänä suuri joukko, joka oli tullut juhlaan, kuultuaan, että Jeesus tulee Jerusalemiin, He ottivat palmunoksat ja menivät ulos häntä vastaan, ja he huusivat: Hoosanna, siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä, Israelin kuningas. Löydettyään nuoren aasin Jeesus istui sen selkään, kuten on kirjoitettu, Älä pelkää, tytär Siion, katso, sinun kuninkaasi tulee istuen aasin varsan päällä.

Näitä asioita hänen opetuslapsensa eivät kuitenkaan tienneet aluksi, mutta kun Jeesus kirkastettiin, silloin he muistivat, että nämä asiat oli kirjoitettu hänestä, ja että he tekivät nämä asiat

hänelle. Joukko, joka oli hänen kanssaan, kun hän kutsui Lasaruksen ulos haudasta ja herätti hänet kuolleista, todisti siitä. Tämän takia väkijoukko tuli häntä vastaan, koska he olivat kuulleet hänen tehneen tämän merkin. Fariseukset siis sanoivat toisilleen: Näettehän, ettette te saavuta mitään; katso, maailma on mennyt hänen perässään.

Jotkut kreikkalaiset olivat niiden joukossa, jotka nousivat ylös palvoakseen juhlassa. Nämä siis lähestyivät Filippusta, joka oli Betsaidasta Galileassa, ja kysyivät häneltä sanoen: Herra, haluamme nähdä Jeesuksen. Filippos tulee ja sanoo Andreakselle, ja taas Andreas ja Filippos sanovat Jeesukselle, Mutta Jeesus vastasi heille sanoen: Hetki on tullut, jotta Ihmisen Poika kirkastettaisiin. Totisesti, totisesti sanon teille: jos vehnänjyvä ei putoa maahan ja kuole, se pysyy yksin, mutta jos se kuolee, se kantaa paljon hedelmää. Se, joka rakastaa sieluaan, tuhoaa sen, ja se, joka vihaa sieluaan tässä maailmassa, varjelee sen ikuiseen elämään. Jos joku palvelee minua, seuratkoon hän minua, ja missä minä olen, siellä myös minun palvelijani tulee olemaan, ja jos joku palvelee minua, Isä kunnioittaa häntä. Nyt minun sieluni on järkyttynyt, ja mitä sanoisin? Isä, pelasta minut tästä hetkestä. Mutta juuri tätä varten tulin tähän hetkeen. Isä, kirkasta nimesi. Taivaasta tuli siis ääni: Olen kirkastanut ja kirkkastan jälleen. Seisova väkijoukko siis kuultuaan sanoi ukkosen jyrähtäneen, toiset sanoivat, että sanansaattaja oli puhunut hänelle. Jeesus vastasi ja sanoi: Ei tämä ääni ole tullut minun tähteni, vaan teidän tähtenne. Nyt on tämän maailman tuomio, nyt tämän maailman hallitsija

heitetään ulos. Ja jos minut nostetaan ylös maasta, minä vedän kaikki luokseni. Tämän hän sanoi merkiten, millä kuolemalla hän oli aikeissa kuolla. Väkijoukko vastasi hänelle: Me olemme kuulleet laista, että Kristus pysyy ikuisesti, ja kuinka sinä sanot, että Ihmisen Poika on korotettava? Kuka on tämä Ihmisen Poika? Jeesus sanoi siis heille: Vielä vähän aikaa valo on teidän kanssanne. Vaeltakaa, kunnes teillä on valo, jotta pimeys ei valtaisi teitä. Se, joka vaeltaa pimeydessä, ei tiedä, minne hän menee. Kun teillä on valo, uskokaa valoon, jotta tulisitte valon lapsiksi. Nämä puhui Jeesus, ja poismentyään hän piiloutui heiltä.

Vaikka hän oli tehnyt niin monia merkkejä heidän edessään, he eivät uskoneet häneen. Jotta Jesajan profeetan sana täyttyisi, jonka hän sanoi: Herra, kuka on uskonut meidän sanomaamme? Ja kenelle Herran käsivarsi on ilmoitettu? Tämän tähden he eivät kysyneet uskomaan, koska Jesaja sanoi jälleen: Hän on sokaissut heidän silmänsä ja kovettanut heidän sydämensä, jotta he eivät näkisi silmillään eivätkä ymmärtäisi sydämellään eivätkä kääntyisi, ja minä parantaisin heidät.

Nämä asiat sanoi Jesaja, kun hän näki hänen kunniansa ja puhui hänestä. Kuitenkin monet hallitsijoista uskoivat häneen, mutta fariseuksien takia he eivät tunnustaneet sitä, jotta heitä ei heitettäisi ulos seurakunnasta. Sillä he rakastivat ihmisten kunniaa enemmän kuin Jumalan kunniaa.

Jeesus huusi ja sanoi: Se, joka uskoo minuun, ei usko minuun,

vaan siihen, joka on lähettänyt minut, Ja se joka näkee minut, näkee sen joka lähetti minut. Minä olen tullut valona maailmaan, jotta jokainen, joka uskoo minuun, ei jäisi pimeyteen. Ja jos joku kuulee minun sanani eikä usko, minä en tuomitse häntä, sillä en tullut tuomitsemaan maailmaa, vaan pelastamaan maailman. Se joka hylkää minut eikä ota vastaan sanojani, hänellä on tuomarinsa: se sana, jonka puhuin, tuo tuomitsee hänet viimeisenä päivänä. että minä en puhunut itsestäni, vaan isä, joka lähetti minut, itse antoi minulle käskyn, mitä sanon ja mitä puhun Ja minä tiedän, että hänen käskynsä on ikuinen elämä. Mitä siis minä puhun, niin kuin Isä on minulle sanonut, niin minä puhun.

13

Ennen pääsiäisjuhlaa Jeesus tiesi, että hänen hetkensä oli tullut lähteä tästä maailmasta Isän luo, ja rakastettuaan omiaan maailmassa, hän rakasti heitä loppuun asti. Ja kun illallinen oli tapahtunut, paholaisen jo heitettyä Juudan Simonin Iskariotin sydämeen ajatuksen, että tämä antaisi hänet yli, Jeesus tiesi, että Isä oli antanut kaiken hänen käsiinsä, ja että hän oli lähtenyt Jumalasta ja menee Jumalan luo, Hän nousee illalliselta ja panee vaatteet pois, ja otettuaan pyyhkeen hän vyöttää sen ympärilleen. Sitten hän kaatoi vettä altaaseen ja alkoi pestä opetuslasten jalkoja ja pyyhkiä ne liinalla, jolla hän oli vyötetty. Hän tulee siis Simonin Pietarin luo, ja tuo sanoo hänelle: Herra, sinäkö peset minun jalkani? Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Mitä

minä teen, sinä et tiedä juuri nyt, mutta tulet tietämään näiden jälkeen. Pietari sanoo hänelle: Et saa pestä jalkojani ikinä. Jeesus vastasi hänelle: Jos en pese sinua, ei sinulla ole osaa minun kanssani. Simon Pietari sanoo hänelle: Herra, älä vain jalkojani, vaan myös käteni ja pääni. Jeesus sanoo hänelle: Se, joka on kylpenyt, ei tarvitse pestä muuta kuin jalat, vaan on kokonaan puhdas, ja te olette puhtaat, mutta ette kaikki. Hän tiesi sen, joka kavaltaisi hänet; tämän takia hän sanoi: Ette ole kaikki puhtaita.

Kun siis hän oli pessyt heidän jalkansa ja ottanut vaatteensa, hän asettui jälleen aterioille ja sanoi heille: Ymmärrättekö, mitä olen tehnyt teille? Te kutsutta minua opettajaksi ja herraksi, ja oikein te sanotte, sillä sitä minä olen. Jos siis minä pesin teidän jalkanne, Herra ja Opettaja, niin teidänkin tulee pestä toistenne jalat. Sillä olen antanut teille esimerkin, jotta niin kuin minä tein teille, myös te tekisitte. Totisesti, totisesti sanon teille: ei ole orja suurempi kuin hänen herransa, eikä apostoli suurempi kuin se, joka hänet lähetti. Jos tiedätte nämä, olette autuaat, jos teette ne. En puhu teistä kaikista, minä tiedän ketkä olen valinnut, mutta jotta kirjoitus täyttyisi: hän joka syö minun kanssani leipää, on nostanut kantapäänsä minua vastaan. Sanon teille tämän jo nyt ennen kuin se tapahtuu, jotta kun se tapahtuu, uskoisitte että minä olen. Totisesti, totisesti sanon teille: se joka ottaa vastaan jonkun, jonka lähetän, ottaa vastaan minut, ja se joka ottaa vastaan minut, ottaa vastaan sen, joka on lähettänyt minut.

Nämä sanottuaan Jeesus järkyttyi hengessään, ja todisti ja sanoi: Totisesti, totisesti sanon teille, että yksi teistä pettää minut.

Opetuslapset siis katsoivat toisiinsa hämillään siitä, kenestä hän puhuu. Oli yksi hänen opetuslapsistaan nojaavana Jeesuksen helmaan, jota Jeesus rakasti, Simon Pietari kallistuu siis tälle oppiakseen, kuka se olisikaan, josta hän puhuu. Mutta hän, langettuaan Jeesuksen rinnalle, sanoo hänelle: Herra, kuka se on? Jeesus vastaa: Se on se, jolle minä kastettuani palasen annan. Ja kastettuaan palasen hän antaa sen Juudalle, Simonin pojalle Iskariotille. Ja palan jälkeen saatana meni silloin häneen. Jeesus sanoo siis hänelle: Sen minkä teet, tee nopeammin. Tätä ei yksikään pöydässä makaavista tiennyt, mitä varten hän sanoi hänelle. Jotkut nimittäin ajattelivat, koska Juudalla oli rahalipas, että Jeesus sanoo hänelle: Osta, mitä tarvitsemme juhlaa varten, tai että hän antaisi jotakin köyhille. Otettuaan siis palan hän meni heti ulos, ja oli yö.

Kun hän siis meni ulos, Jeesus sanoo: Nyt Ihmisen Poika on ylistetty, ja Jumala on ylistetty hänessä. Jos Jumala kirkastettiin hänessä, niin Jumala kirkastaa hänet itsessään, ja heti hän kirkastaa hänet. Pienet lapseni, olen vielä vähän aikaa teidän kanssanne. Te tulette etsimään minua, ja niin kuin sanoin juutalaisille, että minne minä menen, te ette voi tulla, niin sanon nyt myös teille. Uuden käskyn annan teille, jotta rakastatte toisianne, niin kuin rakastin teitä, jotta myös te rakastatte toisianne. Tästä kaikki tulevat tietämään, että olette minun opetuslapsiäni, jos teillä on rakkaus toisianne kohtaan. Simon Pietari sanoo hänelle: Herra, minne menet? Jeesus vastasi hänelle: Minne minä menen, et voi nyt seurata minua, mutta myöhemmin seuraat minua. Pietari sanoo hänelle: Herra, miksi

en voi seurata sinua juuri nyt? Sieluni annan sinun puolestasi. Jeesus vastasi hänelle: Sielusi minun puolestani asettaa? Totisesti, totisesti sanon sinulle: ei kukko kukkuu ennen kuin kiellät minut kolmesti.

14

Älköön teidän sydämenne olko häiriintynyt, uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun isäni talossa on monta huonetta; jos ei olisi niin, olisin sanonut sen teille. Menen valmistamaan teille paikan. Ja jos minä menen ja valmistan teille paikan, tulen jälleen ja otan teidät luokseni, jotta missä minä olen, siellä olisitte myös te. Ja te tiedätte, minne minä menen, ja te tiedätte tien. Tuomas sanoo hänelle: Herra, emme tiedä, minne menet, ja kuinka voimme tietää tien? Jeesus sanoo hänelle: Minä olen tie ja totuus ja elämä. Ei kukaan tule Isän luo, ellei minun kauttani. Jos olisitte tunteneet minut, olisitte tunteneet myös minun Isäni. Ja tästä lähtien tunnette hänet ja olette nähneet hänet. Filippus sanoo hänelle: Herra, näytä meille Isä, ja se riittää meille. Jeesus sanoo hänelle: Niin kauan aikaa olen ollut teidän kanssanne, etkä ole tuntenut minua, Filippus? Se, joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän, ja kuinka sinä sanot: Näytä meille Isä? Etkö sinä usko, että minä olen Isässä ja Isä on minussa? Sanat, jotka minä puhun teille, en puhu itsestäni, vaan Isä, joka pysyy minussa, hän tekee teot. Uskokaa minua, että minä olen Isässä ja Isä on minussa. Jos ette usko, uskokaa niiden tekojen tähden. Totisesti, totisesti sanon teille: se, joka uskoo minuun, tekee ne teot, jotka

minä teen, ja hän tulee tekemään vielä suurempia kuin nämä, koska minä menen Isäni luo. Ja mitä tahansa te pyydätte minun nimessäni, sen minä teen, jotta Isä kirkastettaisiin Pojassa. Jos te pyydätte jotakin minun nimessäni, minä teen sen.

Jos rakastatte minua, noudattakaa minun käskyjäni. Ja minä pyydän Isää, ja hän antaa teille toisen Puolustajan, jotta hän pysyisi teidän kanssanne ikuisesti. Totuuden Henki, jota maailma ei kykene vastaanottamaan, koska se ei näe sitä eikä tunne sitä, mutta te tunnette sen, koska se pysyy teidän luonanne ja tulee olemaan teissä. En jätä teitä orvoiksi, tulen luoksenne. Vielä vähän aikaa, ja maailma ei enää näe minua, mutta te näette minut, sillä minä elän ja te tulette elämään. Sinä päivänä te tulette tietämään, että minä olen Isässäni ja te minussa ja minä teissä. Se, joka omistaa minun käskyni ja noudattaa niitä, hän on se, joka rakastaa minua. Mutta se, joka rakastaa minua, tulee olemaan minun Isäni rakastama, ja minä rakastan häntä ja ilmoitan itseni hänelle. Juudas, ei Iskariot, sanoo hänelle: Herra, mikä on tapahtunut, että aiot ilmoittaa itsesi meille etkä maailmalle? Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Jos joku rakastaa minua, hän varjelee minun sanani, ja minun Isäni rakastaa häntä, ja me tulemme hänen luokseen ja teemme asuinsijan hänen luonaan. Se joka ei rakasta minua, ei pidä sanojani, ja se sana jonka kuulette, ei ole minun, vaan sen Isän joka on lähettänyt minut.

Nämä asiat olen puhunut teille ollessani teidän luonanne. Mutta Puolustaja, Pyhä Henki, jonka Isä lähettää minun nimessäni,

hän opettaa teille kaiken ja muistuttaa teitä kaikesta, mitä sanoin teille. Rauhan jätän teille, oman rauhani annan teille, en niin kuin maailma antaa, minä annan teille. Älköön teidän sydämenne olko järkyttynyt älköönkään pelatko. Te kuulitte, että minä sanoin teille: minä menen ja tulen teidän luoksenne. Jos te rakastitte minua, te olisitte iloinneet, että sanoin: minä menen Isän luo, koska minun Isäni on suurempi kuin minä. Ja nyt olen sanonut sen teille ennen kuin se tapahtuu, jotta kun se tapahtuu, te uskoisitte. En enää puhu paljon teidän kanssanne, sillä maailman hallitsija tulee, eikä hänellä ole minussa mitään. Mutta jotta maailma tietäisi, että rakastan Isää, ja niin kuin Isä käski minulle, niin teen. Nouskaa, menkäämme täältä.

15

Minä olen todellinen viiniköynnös, ja minun isäni on viljelijä. Jokainen oksa minussa, joka ei kanna hedelmää, hän ottaa pois, ja jokainen hedelmää kantava oksa hän puhdistaa, jotta se kantaisi enemmän hedelmää. Te olette jo puhtaat sen sanan kautta, jonka olen puhunut teille. Pysykää minussa, ja minä teissä. Niin kuin oksa ei kykene kantamaan hedelmää itsestään, jos se ei pysy viinipuussa, niin ette te myöskään, jos ette pysy minussa. Minä olen viiniköynnös, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja minä hänessä, tuo kantaa paljon hedelmää, sillä ilman minua te ette voi tehdä mitään. Jos joku ei pysy minussa, hänet heitettiin ulos kuin oksa ja kuivui, ja he keräävät ne ja heittävät tuleen, ja se palaa. Jos te pysytte minussa ja minun

sanani pysyvät teissä, pyytäkää mitä tahdotte, ja se tapahtuu teille. Tässä Isäni kirkastettiin, jotta kannatte paljon hedelmää ja tulette minun opetuslapsiksi. Kuten Isä rakasti minua, niin minä olen rakastanut teitä; pysykää minun rakkaudessani. Jos te pidätte minun käskyni, te pysytte minun rakkaudessani, niin kuin minä olen pitänyt Isäni käskyt ja pysyn hänen rakkaudessaan. Nämä asiat olen puhunut teille, jotta minun iloni pysyisi teissä ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi. Tämä on minun käskyni, että te rakastatte toisianne niin kuin minä olen rakastanut teitä. Suurempaa rakkautta kuin tämä ei kenelläkään ole, että joku asettaisi sielunsa ystäviensä puolesta. Te olette minun ystäviäni, jos teette kaiken, mitä käsken teille. En sano teitä enää orjiksi, koska orja ei tiedä mitä hänen herransa tekee, vaan olen sanonut teitä ystäviksi, koska kaikki mitä kuulin Isältääni olen tehnyt teille tunnetuksi. Ette te minua valinneet, vaan minä valitsin teidät, ja asetin teidät, jotta te menisitte ja kantaisitte hedelmää, ja teidän hedelmänne pysyisi, jotta mitä tahansa pyytäisitte Isältää minun nimessäni, hän antaisi teille. Käsken teille nämä asiat, jotta rakastaisitte toisianne.

Jos maailma teitä vihaa, tietäkää, että se on vihannut minua ennen teitä. Jos te olisitte maailmasta, maailma rakastaisi omaansa, mutta koska te ette ole maailmasta, vaan minä valitsin teidät maailmasta, sen tähden maailma vihaa teitä. Muistakaa se sana, jonka minä sanoin teille: ei ole orja suurempi kuin hänen herransa. Jos he vainosivat minua, he vainoavat myös teitä; jos he pitivät minun sanani, he pitävät myös teidän sananne. Mutta kaiken tämän he tekevät teille minun nimeni tähden, koska he

eivät tunne häntä, joka lähetti minut. Jos en olisi tullut ja puhunut heille, heillä ei olisi syntiä, mutta nyt heillä ei ole tekosyytä heidän syntinsä suhteen. Se, joka vihaa minua, vihaa myös minun Isääni. Jos en olisi tehnyt heidän keskuudessaan niitä tekoja, joita ei kukaan muu ole tehnyt, heillä ei olisi syntiä, mutta nyt he ovat nähneet ja vihanneet sekä minua että minun Isääni. Mutta jotta täytyisi se sana, joka on kirjoitettu heidän lakiinsa, että he vihasivat minua syyttä. Mutta kun tulee se puolustaja, jonka minä lähetän teille Isän luota, Totuuden Henki, joka lähtee Isän luota, se todistaa minusta, Ja te todistatte, koska olette olleet minun kanssani alusta alkaen.

16

Olen puhunut teille nämä asiat, jottette loukkaantuisi. Hylättyjä he tekevät teidät, mutta tulee hetki, jolloin jokainen, joka tappaa teidät, luulee uhraavansa palvelusta Jumalalle. Ja he tekevät nämä asiat, koska he eivät tunteneet Isää eivätkä minua. Mutta olen puhunut nämä teille, jotta kun se hetki tulee, muistaisitte ne, koska minä sanoin teille. Näitä en kuitenkaan sanonut teille alusta, koska olin teidän kanssanne. Mutta nyt menen hänen luokseen, joka lähetti minut, eikä kukaan teistä kysy minulta, minne menet Mutta koska olen puhunut nämä asiat teille, suru on täyttänyt teidän sydämenne. Mutta minä sanon teille totuuden: on teille edullista, että minä menen pois. Sillä jos minä en mene pois, Puolustaja ei tule teidän luoksenne, mutta jos menen, lähetän hänet teidän luoksenne. Ja kun hän tulee, hän

nuhtelee maailmaa synnistä, vanhurskaudesta ja tuomiosta. Synnistä todellakin sen tähden, että he eivät usko minuun, Vanhurskaudesta taas, koska minä menen Isäni luo ettekä te enää näe minua, Mutta tuomiosta, että tämän maailman hallitsija on tuomittu. Minulla on vielä paljon sanottavaa teille, mutta ette pysty kantamaan sitä juuri nyt. Mutta kun tuo Totuuden Henki tulee, hän ohjaa teidät kaikkeen totuuteen, sillä hän ei puhu omastaan, vaan puhuu kaiken, minkä kuulee, ja ilmoittaa teille tulevat asiat. Hän kirkastaa minua, koska hän ottaa minun omastani ja ilmoittaa sen teille. Kaikki, mitä Isällä on, on minun; tämän tähden sanoin, että hän ottaa minun omasta ja ilmoittaa sen teille. Pienen ajan ja ette näe minua, ja taas pienen ajan ja näette minut, koska minä menen Isän luo. Hänen opetuslapsensa sanoivat siis toisilleen: Mitä tämä on, jonka hän sanoo meille: Vähän aikaa, ettette näe minua, ja taas vähän aikaa, ja tulette näkemään minut, ja minä menen Isän luo? Sanoivat siis: Mitä tämä on, jonka hän sanoo, pieni? Emme tiedä, mitä hän puhuu. Jeesus siis tiesi, että he halusivat kysyä häneltä, ja sanoi heille: Tästä te kyselette keskenänne, että sanoin: Vähän aikaa, ja ette näe minua, ja taas vähän aikaa, ja näette minut? Totisesti, totisesti sanon teille, että te tulette itkemään ja valittamaan, mutta maailma tulee iloitsemaan. Te tulette murehtimaan, mutta teidän suronne muuttuu iloksi. Nainen, kun synnyttää, tuntee tuskaa, koska hänen hetkensä on tullut, mutta kun hän on synnyttänyt lapsen, hän ei enää muista ahdistusta ilon tähden, koska ihminen on syntynyt maailmaan. Ja te siis olette nyt surullisia, mutta tulen taas näkemään teitä ja teidän sydämenne iloitsee, ja teidän iloanne ei kukaan ota teiltä

pois. Ja sinä päivänä ette kysy minulta mitään. Aamen, aamen, sanon teille, että kaiken minkä pyydätte Isältä minun nimessäni, hän antaa teille. Tähän asti te ette ole pyytäneet mitään minun nimessäni. Pyytäkää, niin te saatte, jotta teidän ilonne olisi täytetty. Nämä asiat olen puhunut teille vertauksissa, mutta tulee hetki, jolloin en enää puhu teille vertauksissa, vaan avoimesti ilmoitan teille Isästä. Tuona päivänä te tulette pyytämään minun nimessäni, enkä sanon teille, että minä pyytäisin Isää teidän puolestanne, Itse isä rakastaa teitä, koska te olette rakastaneet minua ja olette uskoneet, että minä tulin Jumalan luota. Lähdin Isän luota ja tulin maailmaan, taas jätän maailman ja menen Isän luo. Hänen opetuslapsensa sanovat hänelle: Katso, nyt puhut avoimesti etkä sano yhtään vertausta. Nyt me tiedämme, että sinä tiedät kaiken, eikä sinulla ole tarvetta, että joku sinulta kysyy. Tämän vuoksi me uskomme, että sinä lähdit Jumalan luota. Jeesus vastasi heille: Juuri nyt te uskotte? Katso, tulee hetki, ja nyt se on tullut, jolloin te hajaannutte kukin omiin oloihinne ja jätätte minut yksin, mutta en ole yksin, koska Isä on minun kanssani. Nämä asiat olen puhunut teille, jotta teillä olisi rauha minussa. Maailmassa teillä on ahdistus, mutta rohkaiskaa, minä olen voittanut maailman.

17

Nämä asiat puhui Jeesus, ja hän nosti silmänsä taivasta kohti ja sanoi: Isä, hetki on tullut. Kirkasta Poikasi, jotta myös Poikasi kirkastaisi sinut, Niin kuin sinä annoit hänelle auktoriteetin

kaiken lihan yli, jotta hän antaisi ikuisen elämän kaikille niille, jotka sinä olet antanut hänelle. Tämä on ikuinen elämä, että he tuntevat sinut, ainoan todellisen Jumalan, ja hänet, jonka lähetit, Jeesuksen Kristuksen. Minä kirkastin sinua maan päällä, suoritin työn, jonka olet antanut minulle tehtäväksi. Ja nyt kirkasta minua sinä, Isä, luonasi sillä kirkkaudella, joka minulla oli ennen kuin maailma oli, luonasi. Ilmoitin nimesi niille ihmisille, jotka annoit minulle maailmasta. He olivat sinun, ja annoit heidät minulle, ja he ovat noudattaneet sanaasi. Nyt he ovat ymmärtäneet, että kaikki, mitä sinä olet antanut minulle, on sinulta. että sanat, jotka olet antanut minulle, olen antanut heille, ja he ottivat ne vastaan, ja he tiesivät todella, että sinulta lähdin, ja he uskoivat, että sinä lähetit minut. Minä pyydän heidän puolestaan, en maailman puolesta, vaan niiden puolesta, jotka olet antanut minulle, koska he ovat sinun. Ja kaikki minun on sinun ja sinun on minun, ja minä olen kirkastettu heissä. Ja en ole enää maailmassa, ja nämä ovat maailmassa, ja minä tulen sinun luoksesi. Pyhä Isä, pidä heidät nimessäsi, jonka olet antanut minulle, jotta he olisivat yksi niin kuin me. Kun olin heidän kanssaan maailmassa, minä vartioitsin heitä sinun nimessäsi; ne, jotka olet antanut minulle, minä suojelin, eikä kukaan heistä tuhoutunut paitsi kadotuksen poika, jotta kirjoitus täyttyisi. Mutta nyt minä tulen sinun luoksesi, ja nämä asiat minä puhun maailmassa, jotta heillä olisi minun iloni täydellisenä heissä. Minä olen antanut heille sinun sanasi, ja maailma vihasi heitä, koska he eivät ole maailmasta, niin kuin minä en ole maailmasta. En pyydä, että ottaisit heidät pois maailmasta, vaan että suojelisit heidät pahasta. He eivät ole

maailmasta, niin kuin minä en ole maailmasta. Pyhitä heidät totuudessasi, sinun sanasi on totuus. Niin kuin sinä lähetit minut maailmaan, niin minä lähetin heidät maailmaan. Ja heidän puolestaan minä pyhitän itseni, jotta myös he olisivat pyhitetty totuudessa. En kysy ainoastaan näistä, vaan myös niistä, jotka uskovat heidän sanansa kautta minuun. jotta kaikki olisivat yhtä, niin kuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa, jotta myös he olisivat yhtä meissä, jotta maailma uskoisi, että sinä lähetit minut. Ja minä olen antanut heille sen kunnian, jonka sinä olet antanut minulle, jotta he olisivat yhtä, niin kuin me olemme yhtä, Minä heissä ja sinä minussa, jotta he olisivat täydellistetyt yhdeksi ja jotta maailma tietäisi, että sinä lähetit minut ja rakastit heitä niin kuin rakastit minua. Isä, tahdon, että ne jotka olet antanut minulle, olisivat minun kanssani siellä missä minä olen, jotta he näkisivät minun kunniani, jonka olet antanut minulle, koska rakastit minua ennen maailman perustamista. Vanhurskas Isä, maailma ei tuntenut sinua, mutta minä tunsin sinut, ja nämä tunsivat, että sinä lähetit minut. Ja minä olen tehnyt heille tunnetuksi sinun nimesi ja teen sen tunnetuksi, jotta se rakkaus, jolla sinä rakastit minua, olisi heissä ja minä heissä.

18

Nämä asiat sanottuaan Jeesus meni ulos opetuslapiensa kanssa tuolle puolen Kidronin virran, missä oli puutarha, johon hän ja hänen opetuslapiset menivät sisään. Myös Juuda, joka luovutti

hänet, tiesi sen paikan, koska Jeesus oli usein kokoontunut siellä opetuslastensa kanssa. Juuda siis otti kohorttin ja ylipappien ja fariseusten palvelijat ja tuli sinne soihtujen, lamppujen ja aseiden kanssa. Jesus siis tietäen kaikki hänen päälleen tulevat asiat, mentyään ulos sanoi heille: Ketä te etsitte? He vastasivat hänelle: Jeesus Nasaretilainen. Jeesus sanoo heille: Minä olen. Mutta myös Juuda, joka luovutti hänet, seisoi heidän kanssaan. Kun hän siis sanoi heille, että minä olen, he menivät taaksepäin ja kaatuivat maahan. Jälleen hän siis kysyi heiltä: Ketä te etsitte? He sanoivat: Jeesusta Nasaretilaista. Jeesus vastasi: Sanoin teille, että minä olen. Jos siis etsitte minua, antakaa näiden mennä. Jotta täyttyisi se sana, jonka hän sanoi: Ketä sinä olet antanut minulle, en kadottanut heistä ketään. Simon Pietari, jolla oli miekka, veti sen esiin ja löi ylipappin palvelijaa ja katkaisi hänen oikean korvansa. Palvelijan nimi oli Malkus. Jeesus sanoi siis Pietarille: Pistä miekka tuppeen. Enkö minä joisi sitä maljaa, jonka Isä on minulle antanut?

Siksi kohortti ja komentaja ja juutalaisten avustajat ottivat Jeesuksen kiinni ja sitoivat hänet. Ja he veivät hänet ensin Annaksen luo, sillä hän oli Kaifaksen appi, joka oli sen vuoden ylipappi. Kaifas oli se, joka oli neuvonut juutalaisille, että yhden ihmisen on edullista tuhoutua kansan puolesta. Jeesusta seurasivat Simon Pietari ja toinen opetuslapsi. Tuo opetuslapsi oli ylipapille tuttu, ja hän meni yhdessä Jeesuksen kanssa sisään ylipapin pihaan. Mutta Pietari seisoi ulkona oven luona. Niin toinen oppilas, joka oli ylipapille tuttu, meni ulos ja puhui ovenvartijalle ja toi Pietarin sisään. Nuori nainen, ovenvartija,

sanoo siis Pietarille: Etkö sinäkin ole tämän ihmisen opetuslapsia? Tuo sanoo: En ole. Orjat ja avustajat seisoivat, koska he olivat tehneet hiilikokon, sillä oli kylmä, ja he lämmittelivät itseään, ja heidän kanssaan seisoi Pietari lämmitellen itseään. Ylipappi siis kysyi Jeesukselta hänen opetuslapsistaan ja hänen opetuksestaan. Jeesus vastasi hänelle: Minä puhuin avoimesti maailmalle, minä opetin aina kokouksessa ja temppelissä, missä juutalaiset aina kokoontuvat, enkä puhunut mitään salassa. Miksi kysyt minulta? Kysy niiltä, jotka ovat kuulleet, mitä puhuin heille. Katso, nämä tietävät, mitä minä sanoin. Mutta hänen sanottuaan nämä, yksi avustajista, joka seisoj siinä, antoi iskun Jeesukselle sanoen: Näinkö sinä vastaat ylipapille? Jeesus vastasi hänelle: Jos puhuin pahasti, todista siitä pahasta, mutta jos hyvin, miksi lyöt minua? Annas lähetti hänet sidottuna ylipappi Kaifaksen luo. Simon Pietari oli seisomassa ja lämmittelemässä itseään. Sanoivat siis hänelle: Etkö sinäkin ole hänen opetuslapsistaan? Hän siis kielsi ja sanoi: En ole. Yksi ylipappin orjista, sen miehen sukulainen, jonka korvan Pietari katkaisi, sanoo: Enkö minä nähnyt sinua puutarhassa hänen kanssaan? Taas Pietari kieltäytyi, ja heti kukko lauloi.

He johtivat siis Jeesuksen Kaifaksen luota praetoriumiin. Oli aamu, ja he itse eivät menneet sisään praetoriumiin, jotta he eivät saastuttaisi itseään, vaan jotta he voisivat syödä pääsiäisen. Meni siis Pilatus ulos heidän luokseen ja sanoi: Minkä syytöksen tuotte tätä ihmistä vastaan? He vastasivat ja sanoivat hänelle: Jos tämä ei olisi pahantekijä, emme olisi

luovuttaneet häntä sinulle. Pilatus sanoi siis heille: Ottakaa hänet te ja tuomitkaa hänet teidän lakienne mukaan. Juutalaiset sanoivat siis hänelle: Meille ei ole sallittu tappaa ketään. Jotta Jeesuksen sana toteutuisi, jonka hän sanoi viitaten siihen, millä kuolemalla hän oli aikeissa kuolla. Pilatus astui siis jälleen sisään praetoriumiin, kutsui Jeesuksen ja sanoi hänelle: Sinä olet juutalaisten kuningas? Jeesus vastasi hänelle: Sanot sinä tämän itsestäsi vai ovatko toiset sanoneet sinulle minusta? Pilatus vastasi: En kai minä ole juutalainen? Sinun kansasi ja ylipapit luovuttivat sinut minulle. Mitä olet tehnyt? Jeesus vastasi: Minun valtakuntani ei ole tästä maailmasta. Jos minun valtakuntani olisi tästä maailmasta, minun palvelijani olisivat taistelleet, jotta minua ei luovutettaisi juutalaisille. Mutta nyt minun valtakuntani ei ole täältä. Sanoi siis hänelle Pilatus: Siis kuningas olet sinä? Vastasi Jeesus: Sinä sanot, että kuningas olen minä. Minä olen tähän syntynyt ja tähän olen tullut maailmaan, jotta todistaisin totuudelle. Jokainen, joka on totuudesta, kuulee minun ääneni. Pilatus sanoo hänelle: Mikä on totuus? Ja tämän sanottuaan hän meni taas ulos juutalaisten luo ja sanoo heille: Minä en löydä hänessä mitään syytä. On mutta teillä tapana, että yhden teille vapautan pääsiäisenä. Tahdotteko siis, että vapautan teille juutalaisten kuninkaan? He huusivat siis jälleen kaikki sanoen: Ei tätä, vaan Barabbaan. Mutta Barabbas oli rosvo.

19

Silloin siis Pilatus otti Jeesuksen ja ruoskitti hänet. Ja sotilaat punottuaan kruunun orjantappuroista asettivat sen hänen päähänsä, ja purppuraisen vaatteen he puettivat hänen ympärilleen. Ja he sanoivat: Terve, juutalaisten kuningas, ja he antoivat hänelle lyöntejä. Pilatus meni siis taas ulos ja sanoo heille: Katso, tuon hänet teille ulos, jotta tietäisitte, että en löydä hänessä mitään syytä. Niin Jeesus meni ulos kantaen orjantappuraista kruunua ja purppuraista vaatetta, Ja hän sanoo heille: Katso, tuo mies. Kun siis ylipaperit ja palvelijat näkivät hänet, he huusivat sanoen: Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse hänet! Pilatus sanoo heille: Ottakaa hänet te ja ristiinnaulitsekaa, sillä minä en löydä hänessä syytä. Juutalaiset vastasivat hänelle: Meillä on laki, ja meidän lakimme mukaan hänen tulee kuolla, koska hän teki itsensä Jumalan Pojaksi. Kun Pilatus siis kuuli tämän sanan, hän pelkäsi entistä enemmän, Ja hän meni jälleen sisään praetoriumiin ja sanoo Jeesukselle: Mistä sinä olet? Mutta Jeesus ei antanut hänelle vastausta. Pilatus sanoo siis hänelle: Etkö puhu minulle? Etkö tiedä, että minulla on auktoriteetti ristiinnaulita sinut ja minulla on auktoriteetti vapauttaa sinut? Jeesus vastasi: Sinulla ei olisi mitään auktoriteettia minua vastaan, jos sitä ei olisi sinulle annettu ylhäältä. Tämän tähden se, joka luovuttaa minut sinulle, omaa suuremman synnin. Tämän jälkeen Pilatus etsi keinoa vapauttaa hänet, mutta juutalaiset huusivat sanoen: Jos vapautat tämän, et ole keisarin ystävä. Jokainen, joka tekee itsestään kuninkaan, vastustaa keisaria. Pilatus siis kuultuaan tämän sanan toi Jeesuksen ulos ja istui tuomarinkorokkeelle paikkaan, jota kutsuttiin Kivipäällysteeksi, hepreaksi Gabbata. Oli pääsiäisen

valmistuspäivä, ja aika oli noin kuudes tunti, ja hän sanoo juutalaisille: Katso, teidän kuninkaanne. Mutta he huusivat: Pois hänet, pois hänet, ristiinnaulitse hänet! Pilatus sanoo heille: Ristiinnaulitsenko teidän kuninkaanne? Ylipaperit vastasivat: Meillä ei ole kuningasta muuta kuin Caesar. Silloin siis hän luovutti hänet heille ristiinnaulittavaksi.

He vastaanottivat Jeesuksen ja veivät hänet, ja hän kantaen ristiään meni ulos paikkaan, jota kutsutaan Kallon paikaksi ja joka sanotaan hepreaksi Golgata. Missä hänet ristiinnaulitsivat ja hänen kanssaan kaksi muuta, molemmiin puolin, mutta Jeesus keskellä. Pilatus kirjoitti myös otsikon ja asetti sen ristin päälle. Siinä oli kirjoitettuna: Jeesus Nasaretilainen, Juutalaisten kuningas. Tämän otsikon siis monet juutalaisista lukivat, koska se paikka, missä Jeesus ristiinnaulittiin, oli lähellä kaupunkia, ja se oli kirjoitettu hepreaksi, kreikaksi ja latinaksi. Juutalaisten ylipapeit sanoivat siis Pilatukselle: Älä kirjoita Juutalaisten kuningas, vaan että tuo sanoi: Olen juutalaisten kuningas. Pilatus vastasi: Mitä olen kirjoittanut, olen kirjoittanut.

Sotilaat siis, kun he ristiinnaulitsivat Jeesuksen, ottivat hänen vaatteensa ja tekivät neljä osaa, jokaiselle sotilaalle osan, ja ihokkaan. Mutta ihokkas oli saumaton, ylhäältä kudottu kokonaan läpi. Sanoivat siis toisilleen: Älkäämme repikö sitä, vaan heittäkäämme arpaa siitä, kenen se on oleva, jotta täytyisi se kirjoitus, joka sanoo: He jakoivat vaatteeni keskenään, ja vaatteeni päälle he heittivät arpaa.

Sotilaat siis tekivät nämä asiat. Mutta Jeesuksen ristin vieressä seisovat hänen äitinsä ja hänen äitinsä sisar, Kloopaan Maria ja Maria Magdalalainen. Jesus siis nähtyään äidin ja oppilaana seisovan, jota hän rakasti, sanoo hänen äidilleen: Nainen, katso poikasi. Sitten hän sanoo opetuslapselle: Katso, äitisi. Ja siitä hetkestä lähtien opetuslapsi otti hänet luokseen. Tämän jälkeen Jeesus, tietäen että kaikki oli jo saatettu päätökseen, sanoi jotta kirjoitus täyttyisi: Minä janoan. Siellä makasi siis astia täynnä etikkaa, mutta he täytettyään sienen etikalla ja pantuaan sen ysopin ympärille toivat sen hänen suulleen. Kun Jeesus siis otti hapanviinin, hän sanoi: Se on saatettu päätökseen, ja kallistaen päänsä hän luovutti henkensä.

Juutalaiset siis pyysivät Pilatusta, jotta ruumiit eivät jäisi ristille sapatin aikana, koska oli valmistuspäivä - sillä tuon sapatin päivä oli suuri - että heidän sääret murrettaisiin ja heidät otettaisiin pois. Sotilaat tulivat siis ja murskasivat ensimmäisen jalat ja toisen, joka oli ristiinnaulittu hänen kanssaan, Mutta kun he tulivat Jeesuksen luo ja näkivät hänen jo kuolleen, he eivät murtaneet hänen sääriään Mutta yksi sotilaista lävisti keihäällä hänen kylkeensä, ja heti siitä tuli ulos verta ja vettä. Ja se, joka on nähnyt, on todistanut, ja hänen todistuksensa on tosi, ja hän tietää, että hän puhuu totta, jotta myös te uskoisitte. Sillä nämä tapahtuivat, jotta kirjoitus täyttyisi: Hänen luutaan ei murreta. Ja taas toinen kirjoitus sanoo: He katsovat häneen, jonka he lävistivät.

Näiden jälkeen Joosef Arimatiasta, joka oli Jeesuksen oppilas,

mutta piilotettu juutalaisten pelon takia, kysyi Pilatukselta, että saisi ottaa pois Jeesuksen ruumiin, ja Pilatus salli. Hän tuli siis ja otti pois Jeesuksen ruumiin. Tuli myös Nikodemos, joka oli tullut Jeesuksen luo yöllä ensimmäisen kerran, tuoden mukanaan mirhamin ja alojen sekoitusta noin sata naulaa. He ottivat siis Jeesuksen ruumiin ja sitoivat sen liinavaatteisiin yhdessä haudemausteiden kanssa, niin kuin juutalaisten tapana on haudata. Oli siinä paikassa, missä hän ristiinnaulittiin, puutarha, ja siinä puutarhassa uusi hauta, johon ei vielä ketään oltu asetettu. Siellä he siis asettivat Jeesuksen juutalaisten valmistuksen tähden, koska hauta oli lähellä.

20

Sapatin ensimmäisenä päivänä Magdalan Maaria tuli varhain aamulla, pimeyden vielä vallitessa, haudalle ja näki kiven otetun pois haudasta. Hän juoksee siis ja tulee Simonin Pietarin luo ja sen toisen opetuslapsen luo, jota Jeesus rakasti, ja sanoo heille: He ovat ottaneet Herran pois haudasta, emmekä tiedä, minne he ovat asettaneet hänet. Pietari ja toinen opetuslapsi lähtivät siis ulos ja he tulivat haudalle. Mutta ne kaksi juoksivat yhdessä, ja toinen opetuslapsi juoksi nopeammin kuin Pietari ja tuli ensimmäisenä haudalle. Ja kumartuen alas hän näkee liinavaatteiden makaamassa, mutta ei kuitenkaan mennyt sisään. Tulee siis Simon Pietari seuraten häntä ja meni sisään hautaan, ja näkee liinakankaat makaavina. Ja kasvoliina, joka oli ollut hänen päänsä päällä, ei maannut liinavaatteiden

kanssa, vaan oli erikseen käärittynä yhteen paikkaan. Silloin siis meni sisään myös se toinen oppilas, joka oli tullut ensimmäisenä haudalle, ja hän näki ja uskoi. Sillä he eivät vielä ymmärtäneet kirjoitusta, että hänen oli välttämätöntä nousta kuolleista.

Opetuslapset menivät siis taas pois kotiinsa. Maria seisoj ulkona haudan luona itkien. Kun hän siis itki, hän kumartui hautaan ja näkee kaksi valkoisiin pukeutunutta sanansaattajaa istumassa, yhden pään kohdalla ja yhden jalkojen kohdalla, missä

Jeesuksen ruumis oli maannut. Ja nuo sanoivat hänelle: Nainen, miksi itket? Hän sanoo heille: Koska he veivät pois minun

Herrani, enkä tiedä, minne he panivat hänet. Ja sanottuaan

nämä hän kääntyi taaksepäin ja näkee Jeesuksen seisovan,

mutta ei tiennyt, että se oli Jeesus. Jeesus sanoo hänelle: Nainen,

miksi itket? Ketä etsit? Tuo luullen, että hän on puutarhuri,

sanoo hänelle: Herra, jos sinä olet vienyt hänet pois, sano

minulle, mihin olet pannut hänet, niin minä noudan hänet.

Jeesus sanoo hänelle: Maria. Tämä kääntyi ja sanoi hänelle:

Rabboni, joka tarkoittaa opettaja. Jeesus sanoo hänelle: Älä

koske minuun, sillä en ole vielä noussut Isäni luo. Mutta mene

veljiini ja sano heille: Minä nousen Isäni ja teidän Isänne luo,

minun Jumalani ja teidän Jumalanne luo. Maria

Magdaleenalainen tulee ilmoittaen opetuslapset, että hän on

nähtyt Herran ja että hän sanoi nämä asiat hänelle.

Kun siis oli ilta sinä päivänä, sapatin ensimmäisenä päivänä, ja

ovet olivat suljettuina siellä missä opetuslapset olivat

kokoontuneet juutalaisten pelon takia, tuli Jeesus ja seisoj

keskelle ja sanoo heille: Rauha teille. Ja tämän sanottuaan hän

näytti heille kätensä ja kylkensä. Opetuslapset siis iloitsivat nähtyään Herran. Jeesus sanoi siis heille taas: Rauha teille. Niin kuin Isä on lähettänyt minut, niin minä lähetän teidät. Ja sanottuaan tämän hän hengitti heidän päälleen ja sanoo heille: Ottakaa Pyhä Henki. Jos te annatte joidenkin synnit anteeksi, ne on annettu heille anteeksi; jos te pidätte joidenkin synnit, ne on pidetty.

Tuomas, yksi kahdestatoista, jota kutsuttiin Kaksoseksi, ei ollut heidän kanssaan, kun Jeesus tuli. Toiset opetuslapset sanoivat siis hänelle: Olemme nähneet Herran. Mutta hän sanoi heille: Jos en näe hänen käsissään naulojen jälkiä ja pane sormeani naulojen jälkiin ja pane kättäni hänen kylkeensä, en usko. Ja kahdeksan päivän kuluttua hänen opetuslapsensa olivat jälleen sisällä ja Tuomas heidän kanssaan. Jeesus tuli ovien ollessa suljettuina, ja seiso i keskelle ja sanoi: Rauha teille. Sitten hän sanoo Tuomaalle: Tuo sormesi tähän ja katso minun käteni, ja tuo kätesi ja pistä se minun kylkeeni, äläkä ole epäuskoinen, vaan uskollinen. Ja Tuomas vastasi ja sanoi hänelle: Minun Herrani ja minun Jumalani. Jeesus sanoo hänelle: Koska olet nähnyt minut, olet uskonut. Autuaita ovat ne, jotka eivät ole nähneet ja ovat kuitenkin uskoneet.

Jeesus todellakin teki monia muita merkkejä opetuslasten edessä, jotka eivät ole kirjoitettuja tässä kirjassa. Mutta nämä on kirjoitettu, jotta uskoisitte, että Jeesus on Kristus, Jumalan Poika, ja jotta uskoen teillä olisi elämä hänen nimessään.

21

Näiden asioiden jälkeen Jeesus ilmoitti itsensä taas opetuslapsilleen Tiberiaan meren rannalla, ja hän ilmoitti itsensä näin. Olivat yhdessä Simon Pietari ja Tuomas, jota kutsuttiin Kaksoseksi, ja Natanael Galilean Kaanasta, ja Sebedeuksen pojat, ja kaksi muuta hänen opetuslastaan. Simon Pietari sanoo heille: Menen kalastamaan. He sanovat hänelle: Tulemme mekin kanssasi. He menivät ulos ja nousivat heti veneeseen, ja sinä yönä he eivät saaneet mitään. Aamun jo koittaessa Jeesus seiso i rannalla, mutta opetuslapset eivät kuitenkaan tienneet, että hän oli Jeesus. Jeesus sanoo siis heille: Lapset, eikö teillä ole mitään kalaa? He vastasivat hänelle: Ei. Mutta hän sanoi heille: Heittäkää verkko veneen oikealle puolelle, niin te löydätte. He heittivät siis, eivätkä enää k yenneet vetämään sitä sisään kalojen paljouden takia. Sanoo siis se oppilas, jota Jeesus rakasti, Pietarille: Se on Herra. Kun Simon Pietari kuuli, että se on Herra, hän vyötti päällysvaatteensa, sillä hän oli alaston, ja heitti itsensä mereen. Mutta muut opetuslapset tulivat veneellä, sillä he eivät olleet kaukana maasta, vaan noin kahdensadan kyynärän päässä, vetäen kalojen verkkoa. Kun he siis menivät maihin, he näkivät hiilikekon ja kalan asetettuna sen päälle ja leipää. Jeesus sanoo heille: Tuokaa niistä kaloista, jotka saitte nyt. Simon Pietari nousi ylös ja veti verkon maalle, täynnä suuria kaloja, sata viisikymmentä kolme, ja vaikka niitä oli niin monta, verkko ei repeytyivät. Jeesus sanoo heille: Tulkaa syömään aamiaista.

Yksikään opetuslapsi ei kuitenkaan uskaltanut kysyä häneltä: Kuka sinä olet?, sillä he tiesivät, että hän on Herra. Jeesus tulee siis ja ottaa leivän ja antaa sen heille, ja kalan samoin. Tämä oli jo kolmas kerta, kun Jeesus ilmestyi oppilailleen noustuaan kuolleista.

Kun he siis olivat aamiaistanut, Jeesus sanoo Simon Pietarille: Simon Joonan poika, rakastatko sinä minua enemmän kuin nämä? Hän sanoo hänelle: Kyllä, Herra, sinä tiedät, että rakastan sinua. Jeesus sanoo hänelle: Ruoki minun karitsani. Hän sanoo hänelle taas toisen kerran: Simon Joona, rakastatko sinä minua? Hän sanoo hänelle: Kyllä, Herra, sinä tiedät että rakastan sinua. Hän sanoo hänelle: Paimentaa minun lampaani. Hän sanoo hänelle kolmannen kerran: Simon Joonan poika, rakastatko sinä minua? Pietari tuli murheelliseksi, koska hän sanoi hänelle kolmannen kerran: Rakastatko sinä minua? ja hän sanoi hänelle: Herra, sinä tiedät kaiken, sinä tiedät että rakastan sinua. Jeesus sanoo hänelle: Ruoki minun lampaani. Totisesti, totisesti sanon sinulle: kun olit nuorempi, vyötit itsesi ja kävelit missä tahdoit, mutta kun vanhenet, ojennat kätesi, ja toinen vyöttää sinut ja vie sinut sinne, missä et tahdo. Tämän hän sanoi merkiten, millä kuolemalla hän tulisi kirkastamaan Jumalan. Ja tämän sanottuaan hän sanoo hänelle: seuraa minua. Kääntynyt Pietari näkee opetuslapsen, jota Jeesus rakasti, seuraavan – sen, joka myös nojaili illallisella hänen rintaansa vasten ja sanoi: Herra, kuka on se, joka pettää sinut? Nähtyään tämän Pietari sanoo Jeesukselle: Herra, entä tämä? Jeesus sanoo hänelle: Jos haluan hänen pysyvän kunnes tulen, mitä se sinuun kuuluu?

Seuraa sinä minua. Meni siis ulos tämä sana veljien keskuuteen, että tuo oppilas ei kuole. Eikä Jeesus sanonut hänelle, että ei kuole, vaan: Jos haluan hänen pysyvän, kunnes tulen, mitä se sinulle kuuluu?

Tämä on se opetuslapsi, joka todistaa näistä ja on kirjoittanut nämä, ja me tiedämme, että hänen todistuksensa on tosi. On myös monia muita asioita, jotka Jeesus teki, ja jos ne kirjoitettaisiin yksitellen, en usko, että edes maailma mahtuisi sisältämään kirjoitettavat kirjat. Aamen.

Toinen Laki

1

Nämä ovat ne sanat, jotka Mooses puhui koko Israelille tuolla puolen Jordanin erämaassa länteen päin, lähellä Punaisenmeren aluetta, Paranin, Tofolin, Lobonin, Aulonin ja Katahrysean välillä. Yksitoista päivän matka Horebista Seirin vuoren kautta Kades-Barneaan. Ja tapahtui neljäntenäkymmenentenä vuotena yhdentenätoista kuukautena kuukauden ensimmäisenä päivänä, että Mooses puhui kaikille Israelin pojille kaiken sen mukaan, minkä Herra oli käskenyt hänelle heitä varten sen jälkeen, kun oli lyönyt Sihon, amorilaisten kuningas, joka asui Hesbonissa, ja Og, Basanin kuningas, joka asui Astarotissa ja Edreissä, Tuolla puolen Jordanin Mooabin maassa Mooses alkoi selittää tätä lakia sanoen, Herra, meidän Jumalamme, puhui meille Horebissa sanoen: Riittäköön teille asuminen tässä vuoressa. Kääntykää takaisin ja lähtekää, ja menkää amorilaisten vuoristoon ja kaikkien Araban naapureiden luo, vuoristoon ja tasangolle, ja etelään, ja kanaanilaisten rannikkoseudulle, ja Antilibanonille,

aina suureen virtaan, Eufrat-virtaan saakka. Katsokaa, hän on luovuttanut maan teidän eteenne. Menkää sisään ja ottakaa haltuunne se maa, jonka vannoin antaa teidän isillenne Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille sekä heidän jälkeläisilleen heidän jälkeensä.

Ja sanoin teille tuona aikana: En pysty yksin kantamaan teitä. Herra, teidän Jumalanne, on moninkertaistanut teidät, ja katso, olette tänään lukumäärältänne kuin taivaan tähdet. Herra, teidän isienne Jumala, lisätköön teihin tuhansinkerroin sen, mitä olette, ja siunatkoon teitä, niin kuin hän on teille puhunut. Kuinka voin yksin kantaa teidän vaivanne ja teidän taakkanne ja teidän riitanne? Antakaa itsellenne viisaita, asiantuntevia ja ymmärtäväisiä miehiä heimoistanne, niin asetan heidät johtajiksenne. Ja te vastasitte minulle ja sanoitte: Hyvä on se sana, jonka puhuit tehdäksesi. Ja otin teidän joukostanne viisaita, asiantuntevia ja ymmärtäväisiä miehiä, ja asetin heidät johtamaan teitä tuhannen päälliköiksi, sadan päälliköiksi, viidenkymmenen päälliköiksi, kymmenen päälliköiksi ja virkamiehiksi teidän tuomareillenne. Ja minä käskin teidän tuomareitanne sinä aikana sanoen: kuulkaa teidän veljiänne ja tuomitkaa oikeudenmukaisesti miehen ja veljen ja hänen muukalaisensa välillä. Et saa olla puolueellinen tuomiossa, vaan tuomitse pieni ja suuri tasapuolisesti. Et saa suosia ketään ihmistä, koska tuomio on Jumalan. Ja sen asian, joka on teille liian vaikea, tuokaa se minun eteeni, niin minä kuulen sen. Ja minä käskin teille tuolloin kaikki ne asiat, jotka teidän tulee tehdä.

Ja lähdettyämme Horebista menimme kaiken sen suuren ja pelottavan autiomaiden läpi, jonka te näitte, amorilaisten vuoren tietä, niin kuin Herra, meidän Jumalamme, oli meille käskenyt, ja tulimme Kades-Barneaan. Ja sanoin teille: Olette tulleet amorilaisten vuorelle, jonka Herra, meidän Jumalamme, antaa teille. Katsokaa, Herra, teidän Jumalanne, on antanut teille maan teidän kasvojenne edessä. Nouskaa ja ottakaa se haltuun sillä tavalla kuin Herra, teidän isienne Jumala, on teille sanonut. Älkää pelätkö älkääkä arkailko. Ja te kaikki tulitte minun luokseni ja sanoitte: Lähettäkäämme miehiä edellämme vakoilemaan meille maata, ja he ilmoittakoot meille, mitä tietä meidän tulee nousta ylös ja mitkä kaupungit meidän tulee mennä sisään. Ja se sana miellytti minua, ja otin teistä kaksitoista miestä, yhden miehen jokaisesta heimosta. Ja kääntyttyään takaisin he nousivat vuorelle, tulivat rypälelaaksoon asti ja vakoilivat sen. Ja he ottivat käsiinsä maan hedelmää ja toivat sen teille, ja he sanoivat: Hyvä on se maa, jonka Herra, meidän Jumalamme, antaa meille.

Ja te ette olleet halukkaita nousta ylös, vaan te olitte tottelemattomat Herran, meidän Jumalamme sanalle. Ja te nurisisitte teltoissanne ja sanoitte: Koska Herra vihaa meitä, hän johdatti meidät ulos Egyptin maasta luovuttaakseen meidät amorilaisten käsiin tuhotakseen meidät. Minne me nousemme? Mutta teidän veljenne käännyttivät pois teidän sydämenne sanoen: Kansakunta on suuri ja lukuisa ja meitä voimakkaampi, ja kaupungit ovat suuret ja muuritetut taivaisiin asti, mutta olemme myös nähneet siellä jättiläisten poikia. Ja sanoin teille:

Älkää kauhistuko älkääkä pelätkö heitä. Herra, teidän Jumalanne, joka kulkee teidän edellänne, hän itse sotii heitä vastaan yhdessä teidän kanssanne kaiken sen mukaan, mitä hän teki teille Egyptin maassa ja tässä autiomaassa, jonka näitte, tiellä amoriilaisten vuorelle, kantaen sinua, Herra Jumalasi, kuin mies kantaa poikaansa, koko tien, jota kuljitte, kunnes tulitte tähän paikkaan.

Ja tässä sanassa te ette uskoneet Herraan, meidän Jumalaamme, joka kulkee edellänne tiellä valitakseen teille paikan, ohjaten teitä tulessa yöllä, näyttäen teille tien, jota kuljette, ja pilvessä päivällä.

Ja Herra kuuli teidän sanojenne äänen, ja suuttuneena hän vannoi sanoen, Jos joku näistä miehistä näkee tämän hyvän maan, jonka vannoin heidän isilleen, paitsi Kaleb, Jefunnen poika, tämä näkee sen, ja hänelle annan maan, jolle hän astui, ja hänen pojilleen, koska hän pysyi uskollisena Herralle. Ja minulle vihastui Herra teidän tähtenne sanoen: Etkä sinäkään mene sinne sisään. Joshua, Nunin poika, joka seisoo sinun luonasi, hän menee sinne sisään; vahvista häntä, koska hän antaa sen perinnöksi Israelille. Ja jokainen nuori lapsi, joka ei tiedä tänään hyvää tai pahaa, nämä tulevat sinne sisään, ja näille annan sen, ja he perivät sen. Ja te kääntyneinä leiriytyitte autiomaahan Punaisenmeren tielle.

Ja te vastasitte ja sanoitte: Me olemme tehneet syntiä Herran, meidän Jumalamme, edessä. Me nousemme ja sodimme kaiken

sen mukaan, mitä Herra, meidän Jumalamme, on meille käskenyt. Ja kukin otti sotavarustuksensa, ja kokoonnuttuanne te nousette vuorelle. Ja Herra sanoi minulle: Sano heille: ette mene ylös ettekä taistele, sillä en ole teidän kanssanne, ettekä te murskaa vihollisianne. Ja minä puhuin teille, mutta te ette kuunnelleet minua, ja te rikkoitte Herran sanan, ja uhmaten te menitte ylös vuorelle. Ja amorilainen, joka asui tuossa vuoressa, lähti ulos teitä vastaan, ja ajoi teitä takaa kuin mehiläiset tekisivät, ja haavoitti teitä Seiristä aina Hormaan asti. Ja istuttuanne itkitte Herran, meidän Jumalamme, edessä, mutta Herra ei kuullut teidän ääntänne eikä kiinnittänyt huomiota teihin.

Ja te istuitte Kadeshissa monta päivää, niin monta päivää kuin te siellä istuittekaan.

2

Ja käännettyämme lähdimme autiomaahan, Punaisenmeren tietä, sillä tavalla kuin Herra oli puhunut minulle, ja kiersimme Seirin vuorta monta päivää. Ja Herra sanoi minulle, Riittääköön teille tämän vuoren kiertäminen, kääntykää siis pohjoiseen. Ja käske kansalle sanoen: Te kuljette teidän veljiänne, Eesaun poikien, rajojen läpi, jotka asuvat Seirissä, ja he pelkäävät teitä ja kunnioittavat teitä suuresti. Älkää aloittako sotaa heitä vastaan, sillä en anna teille heidän maastaan edes jalan leveyttä, koska olen antanut perintönä Eesaun pojille Seirin vuoren.

Ostakaa heiltä ruokaa hopealla ja syökää, ja ottakaa heiltä vettä mitalla hopealla ja juokaa. Sillä Herra, meidän Jumalamme, siunasi sinua kaikessa sinun käsiesi työssä, ota huomioon kuinka kuljit läpi tuon suuren ja pelottavan erämaan, katso, neljäkymmentä vuotta Herra, sinun Jumalasi, oli kanssasi, eikä sinulta puuttunut mitään.

Ja me kuljimme veljiemme, Eesaun poikien, ohi, jotka asuvat Seirissä, Araban tien vierestä Ailonista ja Gesion Gaberista, ja käännyimme ja kuljimme Moabin autiomaatietä. Ja Herra sanoi minulle: Älkää olko vihamielisiä moabilaisia kohtaan, älkääkä aloittako sota heitä vastaan, sillä en anna teille heidän maastaan perintöosaa, koska olen antanut Aroerin Lootin pojille perinnöksi. Omminit olivat aiemmin asettuneet sille alueelle, suuri ja lukuisa ja vahva kansakunta, aivan kuten Enakimit. Heidät tullaan pitämään Refaimilaisina, aivan kuten Anakilaisetkin, ja Moabilaiset kutsuvat heitä Emimiläisiksi. Ja Seirissä asui horrilainen aikaisemmin, ja Esaun pojat tuhosivat heidät ja hävittivät heidät heidän edestään. Ja he asettuivat heidän tilalleen, samalla tavalla kuin Israel teki perinnönmaassaan, jonka Herra oli antanut heille. Nyt siis nouskaa ja lähtekää, ja kulkekaa Zaretin rotkon läpi.

Ja ne päivät, jotka me kuljimme Kadesh Barneasta siihen asti, kunnes kuljimme Zaretin rotkon läpi, olivat kolmekymmentäkahdeksan vuotta, kunnes koko sukupolvi miesten sotureista oli kaatunut kuollen pois leiristä, koska Herra vannoi Jumala heidät. Ja Jumalan käsi oli heidän päällään

tuhotakseen heidät leirin keskeltä, kunnes he tuhoutuivat.

Ja tapahtui, kun kaikki sotilaat olivat kaatuneet kuollen kansan keskeltä, että hän puhui Herra sanoi minulle: Sinä kuljet tänään rajojen läpi. Moab Aroerin, Ja te tulette lähelle ammonilaisten aluetta, älkää olko heille vihamielisiä, älkääkä ryhtykö heidän kanssaan sotaan, sillä en anna sinulle perintöosaa ammonilaisten maasta, koska olen antanut sen Lootin pojille perintöosaksi. Refaimin maaksi se tullaan laskemaan, sillä siellä asuivat refaimilaiset aikaisemmin, ja ammonilaiset kutsuvat heitä zamzummimeiksi. Suuri ja lukuisa kansakunta ja voimakkaampi kuin te, aivan kuin Enakeim, ja Herra tuhosi heidät heidän edessään, ja he perivät ja asettuivat heidän sijaansa tähän päivään asti. Aivan kuten he tekivät Eesaun pojille, jotka asuivat Seirissä, samalla tavalla he hävittivät horilaiset heidän edestään, ja he perivät heidän maansa, ja he asettuivat heidän sijaansa tähän päivään asti. Ja euaiolaiset, jotka asuivat Asedothissa aina Gazaan asti, ja kappadokialaiset, jotka olivat lähteneet Kappadokiasta, tuhosivat heidät ja asettuivat heidän tilalleen.

Nyt siis nouskaa ja lähtekää, ja ylittäkää Arnonin rotko. Katso, olen antanut sinun käsiisi Sihonin, Heshbonin kuninkaan, amorilaisen, ja hänen maansa. Aloita sen periminen, ryhdy sotaan häntä vastaan tänä päivänä. Aloita antaa sinun vapinasi ja sinun pelkosi päällä kasvoja kaikkien kansojen niiden alla taivaan, jotka kuultuaan sinun nimesi he häiriintyvät, ja synnytyksivät he tulevat pitämään pois kasvoilta

Ja lähetin lähettäjäsi Kedemotin erämaasta Sihonille, Hesbonin kuninkaalle, rauhanomaisilla sanoilla sanoen, Kuljen maasi läpi tiellä, en poikkea oikealle enkä vasemmalle. Myyt minulle ruokaa hopealla, niin minä syön, ja myyt minulle vettä hopealla, niin minä juon, kunhan vain saan kulkea läpi jalkaisin. Kuten Eesaun pojat, jotka asuvat Seirissä, ja moabilaiset, jotka asuvat Aroerissa, tekivät minulle, kunnes ohitan Jordanin siihen maahan, jonka Herra, meidän Jumalamme, antaa meille. Ja Siihon, Hesbonin kuningas, ei halunnut päästää meitä kulkemaan hänen alueensa kautta, koska Herra, meidän Jumalamme, kovetti hänen henkensä ja vahvisti hänen sydämensä, jotta hän annettaisiin sinun käsiisi, kuten tänä päivänä.

Ja Herra sanoi minulle: Katso, olen alkanut luovuttaa sinun eteesi Sihonin, Hesbonin kuninkaan, amorilaisen, ja hänen maansa, ja aloita periä hänen maansa. Ja Siihon, Hesbonin kuningas, lähti meitä vastaan, hän ja koko hänen kansansa, sotaan Jahsaan. Ja Herra, meidän Jumalamme, luovutti hänet meidän eteemme, ja me löimme hänet ja hänen poikansa ja koko hänen kansansa. Ja me valtasimme kaikki hänen kaupunkinsa tuona aikana, ja me hävitimme täysin jokaisen kaupungin peräkkäin, ja heidän vaimonsa ja heidän lapsensa, emme jättäneet ketään eloon. Paitsi karjan ryöstimme, ja kaupunkien saaliit otimme. Aroerista, joka on Arnonin virran rannalla, ja kaupungin, joka oli laaksossa, ja Gileadin vuoreen asti, ei ollut kaupunkia, joka olisi paennut meiltä. Kaikki luovutti Herra, meidän Jumalamme, meidän käsiimme. Paitsi Ammonin

poikien lähellä emme lähestyneet kaikkia Jabbokin vuolasvirtaan liittyviä alueita, emmekä vuoristossa olevia kaupunkia, koska Herra, meidän Jumalamme, käski meille niin.

3

Ja käännettyämme takaisin me menimme ylös tietä Basaniin, ja Og, Basanin kuningas, lähti ulos meitä vastaan, hän itse ja kaikki hänen kansansa sotaan Edraimiin. Ja Herra sanoi minulle: Älä pelkää häntä, sillä minä olen antanut hänet sinun käsiisi, ja kaiken hänen kansansa ja kaiken hänen maansa. Ja sinä teet hänelle, aivan kuten teit Sihonille, amorilaisten kuninkaalle, joka asui Hesbonissa. Ja Herra, meidän Jumalamme, luovutti hänet meidän käsiimme, ja Ogin, Basanin kuninkaan, ja koko hänen kansansa, ja me löimme hänet, kunnes emme jättäneet hänestä siementä.

Ja me valtasimme kaikki hänen kaupunkinsa tuona aikana, ei ollut kaupunkia, jota emme ottaneet heiltä, kuusikymmentä kaupunkia, kaikki Argobin ympäröivät alueet, kuningas Ogin Basanissa. Kaikki kaupungit olivat linnoitettuja, muurit korkeita, portit ja salvat, paitsi peresiläisten kaupungit, joita oli hyvin monia. Me tuhosimme täysin, aivan kuten teimme Sihonin, Heshbonin kuninkaan, ja me tuhosimme täysin jokaisen kaupungin peräkkäin ja naiset ja lapset. Ja kaiken karjan ja kaupunkien saaliit ryöstimme itsellemme.

Ja me otimme siihen aikaan sen maan kahden amorilaisten kuninkaan käsistä, jotka olivat tuolla puolen Jordanin, Arnonin vuodenajasta aina Hermoniin asti. Foinikialaiset kutsuvat Hermonia Sanioriksi, ja amorilainen nimesi sen Saniriksi. Kaikki Misorin kaupungit ja koko Gilead ja koko Bashan Elchaan ja Edraimiin asti, Og:n kuninkuuden kaupungit Bashanissa, Sillä ainoastaan Og, Basanin kuningas, jäi jäljelle refalaisten joukosta. Katso, hänen vuoteensa oli rautainen vuode. Katso, se on Ammonin poikien äärimmäisyydessä. Sen pituus on yhdeksän kyynärää ja sen leveys neljä kyynärää miehen kyynärän mukaan. Ja tuon maan me perittiin siihen aikaan Aroerista, joka on Arnonin virran reunalla, ja puolen Gileadin vuoresta ja sen kaupungit annoin Ruubenille ja Gadille. Ja Gileadin jäännöksen ja koko Ogin Basanin valtakunnan annoin puolelle Manassen heimoa, ja koko Argobin ympäristön, koko tuon Basanin, se luetaan Refaimin maaksi. Ja Jair, Manassen poika, otti koko Argobin ympäröivän alueen Gargasın ja Maakatien rajoille asti. Hän nimesi ne oman nimensä mukaan Basaniksi, Thauoth Jaeir, tähän päivään asti. Ja Makirille annoin Gileadin. Ja Ruubenille ja Gadille olen antanut Gileadista Arnonin vuolaaseen asti, vuolaiden keskelle rajana, ja Jabokiin asti – vuolaas on rajana Ammonin pojille. Ja Arabah ja Jordan rajana Mahanarethista aina Arabahin mereen, Suolamereen Asedothin alla, Phasgan itäpuolella.

Ja minä käskin teille tuona aikana sanoen: Herra, teidän Jumalanne, antoi teille tämän maan perintönä; aseistautuneina kulkekaa teidän veljiänne, Israelin poikia, edellä, jokainen

sotakelpoinen. Paitsi teidän vaimonne ja lapsenne ja karjanne, tiedän että teillä on paljon karjaa, asukoot teidän kaupungeissanne, jotka annoin teille, kunnes Herra antaa levon Jumalanne lepuuttaa velienne, aivan kuin teidätkin, ja hekin perivät maan, jonka Herra meidän Jumalamme antaa heille tuolla puolen Jordanin, ja te palautte kukin perintöönsä, jonka annoin teille.

Ja Joosualle minä käskin siihen aikaan sanoen: Teidän silmänne ovat nähneet kaiken, minkä Herra, meidän Jumalamme, teki näille kahdelle kuninkaalle; samoin Herra, meidän Jumalamme, tekee kaikille valtakunnille, joiden läpi sinä kuljet siellä. Älkää pelätkö heitä, sillä Herra, meidän Jumalamme, itse taistelee teidän puolestanne.

Ja rukoilin Herraa tuona aikana sanoen: Herra Jumala, sinä aloitit näyttää palvelijallesi voimasi ja valtasi ja vahvan kätesi ja korkean käsivartesi. Kuka on se Jumala taivaassa tai maan päällä, joka tekee niin kuin sinä teit ja sinun voimasi mukaan? Ylitettyäni siis näen tämän hyvän maan, joka on tuolla puolen Jordania, tämän hyvän vuoren ja Antilibanonin.

Ja Herra ohitti minut teidän tähtenne, eikä kuullut minua, ja Herra sanoi minulle: riittäköön sinulle, älä enää puhu tätä sanaa. Nouse veistetyn huipulle, ja katso silmilläsi merelle, pohjoiseen, etelään ja itään, ja näe omin silmin, ettet ylitä tätä Jordania. Ja käske Joosuaa ja vahvista häntä ja rohkaise häntä, sillä hän ylittää tämän kansan edellä, ja hän antaa heille

perinnöksi kaiken maan, jonka olet nähnyt. Ja me istuimme laaksossa lähellä Peorin taloa.

4

Ja nyt, Israel, kuule niitä säädöksiä ja tuomioita, jotka minä opetan teille tänään noudatettaviksi, jotta eläisitte ja lisääntyisitte ja menisitte sisään ja perisitte sen maan, jonka Herra, teidän isienne Jumala, antaa teille. Älkää lisätko siihen sanaan, jonka minä käsken teille, älkääkä ottako siitä pois, vaan noudattakaa Herran, meidän Jumalamme käskyjä, niin monta kuin minä käsken teille tänään. Teidän silmänne ovat nähneet kaiken, mitä Herra, meidän Jumalamme, teki Baal Peorille, sillä jokaisen ihmisen, joka seurasi Baal Peoria, Herra, teidän Jumalanne, tuhosi teidän keskuudestanne. Mutta te, jotka olette kiinnittyneet Herraan, teidän Jumalaanne, elätte kaikki tänä päivänä.

Katsokaa, olen näyttänyt teille säädökset ja tuomiot, niin kuin Herra käski minulle tehdä näin siinä maassa, johon te menette sisään periäksenne sen. Ja te pidätte ne ja noudatatte niitä, sillä tämä on teidän viisautenne ja ymmärryksenne kaikkien kansojen edessä, jotka kuulevat kaikki nämä säädökset, ja he sanovat: Katso, viisas kansa ja ymmärtäväinen, tämä suuri kansakunta. Koska mikä suuri kansakunta on sellainen, jolla on Jumala lähestymässä heitä niin kuin Herra, meidän Jumalamme, kaikissa niissä asioissa, joissa me kutsumme häntä avuksi? Ja

mikä suuri kansakunta on, jolla on oikeudenmukaiset säädökset ja tuomiot kaiken tämän lain mukaan, jonka minä annan teidän eteenne tänään?

Kiinnitä huomiota itseesi ja vartioitse sieluasi suuresti, ettet unohda kaikkia sanoja, jotka silmäsi ovat nähneet, äläkä anna niiden lähteä sydämestäsi kaikkina elämäsi päivinä, ja opeta poikiasi ja poikiesi poikia siitä päivästä, jona seisoi Herran, meidän Jumalamme, edessä Hoorebissa kokouksen päivänä, kun hän sanoi Herra sanoi minulle: Kokoa minulle kansa, ja he kuulkooot minun sanani, jotta he oppisivat pelkäämään minua kaikkina päivinä, jotka he elävät maan päällä, ja he opettavat heidän poikansa. Ja te lähestyitte ja seisotte vuoren juurella, ja vuori paloi tulesta taivasta myöten: pimeys, synkkyys, myrsky. Ja Herra puhui teille tulen keskeltä sanojen äänellä, jonka te kuulitte, mutta te ette nähneet hahmoa, vain äänen. Ja hän ilmoitti teille liittonsa, jonka hän käski teidän noudattaa, ne kymmenen sanaa, ja hän kirjoitti ne kahdelle kiviselle taululle.

Ja Herra käski minua siihen aikaan opettamaan teille säädökset ja tuomiot, että te tekisitte ne siinä maassa, johon te menette perimään sen. Ja te vartioitte erittäin teidän sielujanne, koska ette nähneet mitään kaltaisuutta sinä päivänä, jona Herra puhui teille Horebissa vuorella tulen keskeltä. Älkää tehkö laittomuutta ja tehkö itsellenne veistettyä kuvaa, samankaltaisuutta, mitään kuvaa samankaltaisuudesta miespuolisen tai naispuolisen kanssa, kuvaa kaikista eläimistä, jotka ovat maan päällä, kuvaa kaikista siivellisistä linnuista,

jotka lentävät taivaan alla, Kaikkien maan päällä matelevien matelijoiden kaltaisuus, kaikkien kalojen kaltaisuus, niin monta kuin niitä on vesissä maan alla. Ja ettet katsoisi ylös taivaaseen ja näkisi aurinkoa ja kuuta ja tähtiä ja koko taivaan maailmaa, ja joutuisi harhaan ja palvoisi niitä ja palvelisi niitä, jotka Herra, sinun Jumalasi, on jakanut kaikille kansoille taivaan alla. Mutta teidät otti Jumala, ja hän johdatti teidät ulos Egyptin maasta, rautaisesta uunista, Egyptistä, ollaksenne hänelle perintökansa, niin kuin tänä päivänä.

Ja Herra Jumala vihastui minulle teidän sanojenne tähden ja vannoi, etten ylittäisi tätä Jordania enkä menisi siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi. Minä näet kuolen tässä maassa, enkä ylitä tätä Jordania, mutta te ylitätte ja peritää tämän hyvän maan. Kiinnittäkää huomiota, ettette unohda Herran, meidän Jumalamme, liittoa, jonka hän teki teidän kanssanne, ja rikkoisi lakia ja tekisi itsellenne veistettyjä kuvia, kaikkien niiden kaltaisuuksia, joista Herra, sinun Jumalasi, käski sinulle. Että Herra, sinun Jumalasi, on kuluttava tuli, mustasukkainen Jumala.

Jos mutta sinä synnytät poikia ja poikien poikia, ja viivytte maan päällä, ja toimitte lainvastaisesti, ja teette veistetyn kuvan kaikesta, ja teette pahan Herran edessä Todistan teille tänään sekä taivaan että maan, että jos provosoidaan teidän Jumalanne, te tuhoudutte täysin siitä maasta, johon te ylitätte Jordanin periäksenne. Ette te elä kauan päiviä sen päällä, vaan tuhoudutte täysin. Ja Herra hajottaa teidät kaikkien kansojen

keskuuteen, ja te jäätte vähälukuisiksi kaikkien kansojen keskuuteen, joihin Herra tuo teidät sinne. Ja te palvelette siellä muita jumalia, ihmiskäsien tekoja, puita ja kiviä, jotka eivät näe, eivät kuule, eivät syö, eivät haista. Ja te etsitte siellä Herraa, teidän Jumalaanne, ja te löydätte hänet, kun te etsitte häntä koko sydämeštänne ja koko sielustanne ahdistuksessanne. Ja kaikki nämä sanat löytävät sinut päivien viimeisinä, ja käännyt Herran, sinun Jumalasi, puoleen ja kuulet hänen äänensä, Sillä Herra, sinun Jumalasi, on armollinen Jumala. Hän ei hylkää sinua eikä tuhoa sinua, eikä unohda sinun isiesi liittoa, jonka Herra heille vannoi.

Kysykää entisiä päiviä, niitä jotka tapahtuivat ennen sinua, siitä päivästä alkaen jolloin Jumala loi ihmisen maan päälle, ja taivaan kärjestä taivaan kärjeen, onko tapahtunut tämän suuren sanan mukaan, onko sellaista kuultu, onko kansa kuullut äänen Elävän Jumalan puhuvan tulen keskeltä, samalla tavalla kuin sinä olet kuullut ja jäit eloon, Jos Jumala koetteli astuessaan sisään ottaakseen itselleen kansakunnan kansakunnan keskeltä koettelemuksessa, ja merkeissä, ja ihmeissä, ja sodassa, ja väkevällä kädellä, ja korkealla käsivarrella, ja suurissa näyissä, kaiken sen mukaan mitä Herra, meidän Jumalamme, teki Egyptissä sinun nähtesi, niin että sinä tietäisit, että Herra, sinun Jumalasi, hän on Jumala, eikä ole ketään muuta paitsi häntä. Taivaasta tuli kuuluvaksi hänen äänensä opettaakseen sinua, ja maan päällä hän näytti sinulle suuren tulensa, ja hänen sanansa kuulit tulen keskeltä.

Koska hän rakasti isiäsi, ja valitsi heidän siemenensä heidän jälkeensä teidät, ja hän itse johdatti sinut ulos Egyptistä suurella voimallaan, tuhota suuret kansakunnat, jotka ovat vahvemmat kuin sinä, sinun edestäsi, tuodakseen sinut sisään antaakseen sinulle heidän maansa perinnöksi, niin kuin sinulla on tänään.

Ja sinä tulet tietämään tänään ja kääntymään mielesi, että Herra, sinun Jumalasi, on tämä Jumala taivaassa ylhäällä ja maan päällä alhaalla, eikä ole ketään muuta paitsi häntä. Ja noudattakaa hänen käskyjään ja hänen asetuksiaan, niin monta kuin minä käsken sinulle tänään, jotta sinun ja sinun jälkeesi lastesi kävisi hyvin, jotta eläisitte kauan siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle kaikiksi päiviksi. Silloin Mooses erotti kolme kaupunkia tuolta puolelta Jordania, auringon nousun puolelta. Murhaajan, joka tappaa lähimmäisensä tietämättään eikä ole vihannut häntä ennen eilistä ja toista päivää, tulee paeta sinne, ja hän pakenee yhteen näistä kaupungeista ja saa elää. Bosorin erämaassa tasangon maassa Ruubenille, ja Ramotin Gileadissa Gadille, ja Gaulonin Basanissa Manasselle.

Tämä on laki, jonka Mooses asetti Israelin poikien eteen. Nämä ovat ne todistukset, asetukset ja tuomiot, jotka Mooses puhui Israelin pojille heidän lähdettyään Egyptin maasta. Tuolla puolen Jordania, laaksossa, lähellä Peorin taloa, Sihonin, amorilaisten kuninkaan, maassa, joka asui Hesbonissa ja jonka Mooses ja Israelin pojat löivät heidän lähdettyään Egyptin maasta. Ja he perivät hänen maansa ja Ogin, Basanin

kuninkaan, maan, kahden amorilaisten kuninkaan, jotka olivat Jordanin tuolla puolen auringon nousun suunnalla. Aroerista, joka on Arnonin tulvavirran rannalla, ja Sihonin vuorella, joka on Hermon, koko Arabahin tuolla puolen Jordania auringon nousun puolella Asedoth-Pisgan alla.

5

Ja Mooses kutsui koko Israelin ja sanoi heille: Kuule, Israel, ne säädökset ja tuomiot, jotka minä puhun teidän korviinne tänä päivänä, ja te opitte ne ja noudatatte niitä. Herra teidän Jumalanne teki teidän kanssanne liiton Horebissa. Ei isillenne tehnyt Herra tätä liittoa, vaan teidän kanssanne, te kaikki, jotka olette täällä elävinä tänään. Kasvot vasten kasvoja puhui Herra teille vuorella tulen keskeltä. Ja minä seisoin Herran ja teidän välissä tuona aikana ilmoittaakseni teille Herran sanat, sillä te pelkäsitte tulen kasvoja ettekä menneet ylös vuorelle, sanoen Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka johdin sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä.

Sinulla ei ole muita jumalia minun edessäni.

Et saa tehdä itsellesi jumalankuvaa, etkä minkään kaltaisuutta, jotka ovat taivaassa ylhäällä, ja jotka ovat maassa alhaalla, ja jotka ovat vesissä maan alla. Et saa kumartaa niitä, etkä saa palvella niitä, sillä minä olen Herra, sinun Jumalasi, kiivainen Jumala, joka kosten isien synnit lapsille kolmanteen ja

neljänteen polveen, niille jotka vihaavat minua. ja osoittava laupeutta tuhansille niille, jotka rakastavat minua, ja niille, jotka noudattavat minun käskyjäni Et saa ottaa Herran, sinun Jumalasi, nimeä turhaan, sillä Herra, sinun Jumalasi, ei jätä rankaisematta sitä, joka ottaa hänen nimensä turhaan.

Vartioida sapatin päivä pyhittääksesi sen sillä tavalla, kuin Herra, sinun Jumalasi, on käskenyt sinulle. Kuutena päivänä työskentelet ja teet kaikki työsi, Mutta seitsemäntenä päivänä on sapatti Herralle, sinun Jumalallesi. Sinä et tee siinä mitään työtä, sinä ja sinun poikasi ja sinun tyttäresi, sinun palvelijasi ja sinun palvelijattaresi, sinun härkäsi ja sinun juhtaeläimesi, ja kaikki sinun karjasi, ja muukalainen, joka asuu sinun luonasi, jotta lepäisi sinun palvelijasi ja sinun palvelijattaresi ja sinun juhtaeläimesi, aivan kuin sinäkin. Ja sinä muistat, että olit palvelija Egyptin maassa, ja Herra, sinun Jumalasi, johdatti sinut sieltä ulos väkevällä kädellä ja korotetulla käsivarrella. Tämän tähden Herra, sinun Jumalasi, käski sinun varjella sapatin päivän ja pyhittää sen. Kunnioita isääsi ja äitiäsi, niin kuin Herra, sinun Jumalasi, on sinulle käskenyt, jotta sinun kävisi hyvin ja jotta eläisit kauan maan päällä, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle. Et saa murhata. Älä tee aviorikosta. Et varasta. Et saa todistaa väärin lähimmäisestäsi. Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa, älä himoitse lähimmäisesi taloa, äläkä hänen peltoaan, äläkä hänen palvelijaansa, äläkä hänen palvelijatartaan, äläkä hänen härkänsä, äläkä hänen juhtaeläintänsä, äläkä mitään hänen karjaansa, äläkä mitään, mikä lähimmäisesellesi kuuluu.

Nämä sanat puhui Herra kaikelle teidän seurakunnallenne vuorella tulen keskeltä: pimeys, synkkyys, myrsky, suuri ääni, eikä hän lisännyt enempää. Ja hän kirjoitti ne kahdelle kivitalulle ja antoi ne minulle. Ja tapahtui, kun kuulitte äänen tulen keskeltä, ja vuori paloi tulella, että lähestyitte minua, kaikki teidän heimojenne johtajat ja teidän vanhimpien neuvostonne, Ja te sanoitte: Katso, Herra, meidän Jumalamme, näytti meille kunniansa, ja me kuulumme hänen äänensä tulen keskeltä. Tänä päivänä me näimme, että Jumala puhuu ihmiselle, ja hän elää. Ja nyt alkäämme kuolko, sillä tämä suuri tuli kuluttaa meidät, jos me vielä kuulemme Herramme Jumalamme äänen, niin me kuolemme. Kuka liha, joka kuuli elävän Jumalan äänen puhuvan tulen keskeltä, kuten me, ja jää eloon? Lähesty sinä ja kuule kaikki, mitä Herra, meidän Jumalamme, sanoo, ja sinä puhut meille kaikki, mitä Herra, meidän Jumalamme, puhuu sinulle, ja me kuulemme ja teemme.

Ja Herra kuuli teidän sanojenne äänen, kun puhuitte minulle, ja Herra sanoi minulle: kuulin tämän kansan sanojen äänen, kaiken minkä he puhuivat sinulle, oikein kaiken minkä he puhuivat. Kuka antaisi heidän sydämensä olevan heissä sellainen, että he pelkäisivät minua ja noudattaisivat kaikkia käskyjäni kaikkina päivinä, jotta heillä ja heidän pojillaan menisi hyvin ikuisesti? Menkää, sanoin heille, kääntykää takaisin teidän taloihinne. Mutta sinä seiso tässä minun kanssani, ja minä puhun sinulle käskyt ja asetukset ja tuomiot, jotka opetat heille, ja tehköt he näin siinä maassa, jonka minä annan heille perinnöksi. Ja teidän tulee noudattaa tehdäksenne

sillä tavalla kuin Herra, teidän Jumalanne, käski sinulle; ette saa kääntyä oikealle ettekä vasemmalle, Kaiken sen tien mukaan, jonka Herra sinun Jumalasi käski sinun kulkea, jotta hän antaisi sinulle levon ja sinun kävisi hyvin ja eläisitte pitkään siinä maassa, jonka te perite.

6

Ja nämä ovat ne käskyt ja asetukset ja tuomiot, jotka Herra, meidän Jumalamme, käski opettaa teille, että tekisitte näin siinä maassa, johon te menette sisään perimään sen. Jotta te pelkäisitte Herraa, teidän Jumalaanne, noudattakaa kaikki hänen säädöksensä ja hänen käskynsä, jotka minä käsken sinulle tänään, sinä ja sinun poikasi ja sinun poikiesi pojat, kaikki elämäsi päivät, jotta te eläisitte kauan.

Ja kuule, Israel, ja noudata tekemistä, jotta sinulla olisi hyvä, ja jotta te lisääntyisitte suuresti, aivan kuten Herra, sinun isiesi Jumala, puhui antaakseen sinulle maan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa. Ja nämä ovat ne säädökset ja tuomiot, jotka Herra käski Israelin pojille erämaassa, heidän lähdettyään Egyptin maasta. Kuule Israel, Herra meidän Jumalamme, Herra on yksi. Ja sinä tulet rakastamaan Herraa, Jumalaasi, koko mielestäsi ja koko sielustasi ja koko voimastasi. Ja nämä sanat, jotka minä käsken sinulle tänään, tulevat olemaan sinun sydämessäsi ja sinun sielussasi. Ja sinä opetat niitä pojillesi ja puhut niistä istuessasi talossasi ja kulkiessasi tiellä ja maatessasi ja

noustessasi. Ja sinä sitot ne merkiksi kätesi päälle, ja se on horjumaton silmiesi edessä. Ja te kirjoitatte ne teidän talojenne ovenpieliin ja teidän porttiinne.

Ja tapahtuu, kun Herra, sinun Jumalasi, tuo sinut siihen maahan, jonka hän vannoi sinun isillesi, Aabrahamille ja Iisakille ja Jaakobille, antaakseen sinulle suuria ja hyviä kaupunkeja, joita et rakentanut taloja täynnä kaikkia hyviä asioita, joita et täyttänyt, hakattuja kaivoja, joita et hakannut, viinitarhoja ja öljypuutarhoja, joita et istuttanut, ja syötyäsi ja tultuasi täytetyksi, varo, ettet unohda Herran, sinun Jumalasi, joka toi sinut ulos Egyptin maasta, orjuuden talosta. Herraa, sinun Jumalaasi, sinun tulee pelätä ja häntä ainoaa sinun tulee palvella ja häneen sinun tulee takertua ja hänen nimeensä sinun tulee vannoa.

Älkää menkö toisten jumalien perässä, niiden kansakuntien jumalista, jotka ovat ympärillänne, sillä Jumala on kiivainen, Herra sinun Jumalasi sinun keskuudessasi, ettei Herra sinun Jumalasi vihastuen vihassa tuhoaisi sinua maan päältä.

Älä koettele Herraa, sinun Jumalaasi, sillä tavalla kuin koettelitte häntä kiusauksessa. Varjellen sinä varjelet Herran, sinun Jumalasi, käskyt, todistukset ja säädökset, jotka hän käski sinulle. Ja sinä teet sen, mikä on miellyttävää ja hyvää Herran, sinun Jumalasi, edessä, jotta sinulle kävisi hyvin ja menisit sisään ja perisit sen hyvän maan, jonka Herra vannoi teidän isillenne. ajaakseen ulos kaikki vihollisesi kasvojesi edestä, niin

kuin Herra puhui.

Ja tapahtuu, kun poikasi kysyy sinulta huomenna sanoen: Mikä on nämä todistukset ja asetukset ja tuomiot, jotka Herra meidän Jumalamme on käsenyt meille? Ja sinä sanot pojalllesi: Palvelijoita me olimme faraon palveluksessa Egyptin maassa, ja Herra johdatti meidät ulos sieltä voimakkaalla kädellä ja korotetulla käsivarrella. Ja Herra antoi suuria ja pahoja merkkejä ja ihmeitä Egyptissä Faraon ja hänen talonsa edessä meidän silmiemme edessä. Ja hän johti meidät ulos sieltä antaakseen meille tämän maan, jonka hän vannoi antaa meidän isillemme. Ja Herra käski meidän noudattaa kaikkia näitä säädöksiä ja pelätä Herraa, meidän Jumalaamme, jotta meillä olisi hyvä olla kaikkina päivinä ja jotta eläisimme, aivan kuten tänäkin päivänä. Ja armo tulee olemaan meille, jos me pidämme kaikki nämä käskyt ja teemme ne Herran, meidän Jumalamme, edessä, niin kuin hän on käsenyt meille.

7

Jos Herra, sinun Jumalasi, tuo sinut siihen maahan, johon menet perimään sen, ja ajaa pois suuret kansat sinun edestäsi, heettiläiset ja girgasilaiset ja amorilaiset ja kanaanilaiset ja perissiläiset ja hivviläiset ja jebusiläiset, seitsemän kansaa, jotka ovat lukuisammat ja vahvemmat kuin te, Ja Herra, sinun Jumalasi, luovuttaa heidät sinun käsiisi, ja sinä lyöt heidät. Tuholla sinä tuhoat heidät. Et sinä tee heidän kanssaan liittoa,

ettekä te armahda heitä. Ettekä saa mennä naimisiin heidän kanssaan: tytärtäsi et saa antaa hänen pojalleen, etkä saa ottaa hänen tyttärsi pojallesi. Hän kääntää pois poikasi minusta, ja hän palvelee vieraita jumalia, ja Herra vihastuu teihin vihassaan ja tuhoaa sinut nopeasti. Mutta näin teidän tulee tehdä heille: teidän tulee repiä alas heidän alttarinsa, murskata heidän patsaansa, hakata alas heidän lehtonsa ja polttaa tulella heidän jumaliensa veistetyt kuvat. Sillä sinä olet pyhä kansa Herralle, sinun Jumalallesi, ja Herra, sinun Jumalasi, valitsi sinut olemaan hänelle erityinen omaisuuskansa kaikkien kansakuntien joukosta, jotka ovat maan päällä.

Ei siksi, että te olisitte lukuisampia kuin kaikki muut kansakunnat, Herra valitsi teidät ja Herra valitsi teidät, sillä te olette vähälukuisimpia kuin kaikki muut kansakunnat. Mutta koska Herra rakastaa teitä ja säilyttää valan, jonka hän vannoi teidän isillenne, Herra johdatti teidät ulos voimallisella kädellä, ja Herra lunasti sinut orjuuden talosta, Faraon, Egyptin kuninkaan, kädestä. Ja sinä tulet tietämään, että Herra, sinun Jumalasi, tämä Jumala, on uskollinen Jumala, joka vartioi liittoa ja laupeutta niille, jotka rakastavat häntä, ja niille, jotka vartioivat hänen käskyjään tuhanteen sukupolveen asti. Ja hän antaa takaisin niille, jotka vihaavat, heidän kasvojensa edessä tuhotakseen heidät, eikä hän viivyttelä niille, jotka vihaavat – heidän kasvojensa edessä hän antaa heille takaisin.

Ja sinä tulet pitämään nämä käskyt ja asetukset ja tuomiot, niin monet kuin minä käsken sinulle tänään tehdä. Ja tapahtuu, kun

te kuulette nämä säädökset ja vartioitte ja noudatatte ne, niin Herra, sinun Jumalasi, suojelee sinulle liiton ja armon, jonka hän vannoi teidän isillenne. Ja hän rakastaa sinua ja siunaa sinua ja lisää sinua, ja hän siunaa sinun kohtusi jälkeläiset ja sinun maasi hedelmän, sinun viljasi ja sinun viinisi ja sinun öljysi, sinun härkiesi laumat ja sinun lampaidesi laumat sillä maalla, jonka Herra vannoi sinun isillesi antaa sinulle. Siunattu sinä tulet olemaan kaikkien kansakuntien joukossa. Ei tule olemaan teidän keskuudessanne hedelmätöntä eikä hedelmätöntä, eikä sinun karjassasi. Ja Herra, sinun Jumalasi, poistaa sinulta kaiken sairauden ja kaikki Egyptin pahat taudit, jotka olet nähnyt ja niin monet kuin tiesit. Hän ei pane niitä sinun päällesi, vaan panee ne kaikkien niiden päälle, jotka vihaavat sinua.

Ja sinä syöt kaiken kansojen saaliin, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle. Sinun silmäsi ei säästä heitä, äläkä palvele heidän jumaliaan, sillä tämä on sinulle kompastuskivi.

Jos sanot mielessäsi, että tämä kansakunta on suurempi kuin minä, kuinka voin tuhota heidät? Älä pelkää heitä, vaan muista, mitä Herra, sinun Jumalasi, teki faraolle ja kaikille egyptiläisille, Ne suuret koettelemukset, jotka sinun silmäsi näkivät, ne suuret merkit ja ihmeet, se voimakas käsi ja se korotettu käsivarsi, jolla Herra sinun Jumalasi johdatti sinut ulos – niin Herra teidän Jumalanne tekee kaikille niille kansoille, joita sinä pelkää heidän kasvojensa edessä. Ja Herra, sinun Jumalasi, lähettää herhiläiset heidän kimppuunsa, kunnes jäljelle jääneet ja sinulta

piilossa olevat tuhotaan. Et sinä tule lyödyksi heidän edessään, sillä Herra, sinun Jumalasi, on sinussa, suuri ja voimallinen Jumala. Ja Herra, sinun Jumalasi, kuluttaa nämä kansat edestäsi vähitellen. Et voi tuhota heitä nopeasti, jottei maa tulisi autioksi ja jotta villit pedot eivät lisääntyisi sinun ylläsi. Ja Herra, sinun Jumalasi, luovuttaa heidät sinun käsiisi, ja sinä tuhoat heidät suurella tuholla, kunnes olet täysin tuhonnut heidät, Ja hän luovuttaa heidän kuninkaansa teidän käsiinne, ja te tuhoatte heidän nimensä tuosta paikasta. Ei kukaan kestä sinua vastaan, kunnes olet hävittänyt heidät.

Heidän jumaliensa kaiverretut kuvat teidän tulee polttaa tulella. Älä halua hopeaa äläkä kultaa niistä, älä ota sitä itsellesi, ettet kompastuisi sen tähden, sillä se on kauhistus Herralle, sinun Jumalallesi. Ja sinä et tuo kauhistusta taloosi, ja sinä tulet olemaan kirottu aivan kuin se, kauhistuksella sinä tulet inhota sitä, ja kauhistuksella sinä tulet vihata sitä, koska se on kirottu.

8

Kaikki ne käskyt, jotka minä käsken teille tänään, teidän tulee noudattaa ja täyttää, jotta eläisitte ja lisääntyisitte ja menisitte sisään ja perisitte sen maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, vannoi teidän isillenne. Ja sinä muistat kaiken sen tien, jonka Herra, sinun Jumalasi, johti sinua erämaassa, jotta hän nöyryyttäisi sinua ja koettelisi sinua, ja jotta tunnettaisiin, mikä on sinun sydämessäsi, noudatatko sinä hänen käskyjään vai et.

Ja hän ahdisti sinua ja aiheutti sinulle nälän, ja hän ruokki sinua mannalla, jota sinun isäsi eivät tunteneet, jotta hän julistaisi sinulle, että ihminen ei elä ainoastaan leivällä, vaan jokaisella sanalla, joka lähtee Jumalan suusta. Vaatteesi eivät vanhentuneet päältäsi, sandalisi eivät kuluneet jalastasi, jalkasi eivät kovettuneet, katso, neljäkymmentä vuotta.

Ja tiedät sydämessäsi, että niin kuin ihminen kurittaa poikaansa, niin Herra, sinun Jumalasi, kurittaa sinua. Ja sinä tulet pitämään Herran, sinun Jumalasi, käskyt kulkeaksesi hänen teillänsä ja pelätäksesi häntä.

Sillä Herra, sinun Jumalasi, vie sinut hyvään ja runsaaseen maahan, jossa virtaavat vedet ja syvyyksien lähteet tulevat esiin tasankojen ja vuorten halki. Maa, jossa kasvaa vehnää ja ohraa, viiniköynnöksiä, viikunapuita ja granaattiomenoita, maa öljypuita, öljyä ja hunajaa, Maa, jolla et köyhyydessä syö leipääsi, etkä tarvitse siellä mitään, maa, jonka kivet ovat rautaa ja jonka vuorista louhit pronssia.

Ja sinä syöt ja tulet kylläiseksi, ja sinä siunaat Herraa, sinun Jumalaasi, sen hyvän maan tähden, jonka hän on antanut sinulle. Varo, ettet unohda Herraa, sinun Jumalaasi, niin ettet noudata hänen käskyjään ja tuomioitaan ja säädöksiään, jotka minä käsken sinulle tänään, Kun olet syönyt ja tullut kylläiseksi, ja rakentanut kauniit talot ja asunut niissä, ja kun nautasi ja lampaasi ovat lisääntyneet sinulle, hopea ja kulta ovat lisääntyneet sinulle, ja kaikki mitä sinulla on, on lisääntynyt

sinulle sinä korotat sydämesi ja unohdat Herran, sinun Jumalasi, joka toi sinut ulos Egyptin maasta, orjuuden talosta Sen, joka johti sinua läpi suuren ja pelottavan erämaan, missä oli pureva käärme ja skorpionit ja jano, missä ei ollut vettä, sen, joka toi sinulle esiin jyrkänreunaisesta kalliosta vesilähteen. sen, joka ruokki sinua mannalla erämaassa, jota et tiennyt sinä, eivätkä tienneet isäsi, jotta hän nöyryyttäisi sinua ja koettelisi sinua ja tekisi sinulle hyvää sinun viimeisinä päivinäsi. Älä sano sydämessäsi: Minun voimani ja käteni valta teki minulle tämän suuren voiman. Ja sinä muistat Herraa, Jumalaasi, että hän antaa sinulle voiman tehdä voimaa, ja jotta hän vahvistaisi liittonsa, jonka Herra vannoi sinun isillesi, niin kuin tänään.

Ja tapahtuu, jos unohdat Herran, sinun Jumalasi, ja kuljet muiden jumalien jäljessä ja palvelet heitä ja kumarrat heitä, niin todistan teille tänään taivaan ja maan, että te tuhoudutte. Niin kuin nekin muut kansat, jotka Herra, teidän Jumalanne, tuhoaa teidän edessänne, niin te tuhouduttekkin, koska ette kuulleet Herran, teidän Jumalanne, ääntä.

9

Kuule Israel, sinä ylität tänään Jordanin mennäksesi perimään kansakuntia, jotka ovat suuria ja vahvempia kuin te, kaupunkeja, jotka ovat suuria ja muuritettuja taivaisiin asti Suuren, lukuisan ja pitkän kansan, Anakin poikia, jotka sinä tunnet, ja olet kuullut: Kuka voi vastustaa Anakin poikia? Ja

tiedät tänään, että Herra, sinun Jumalasi, tämä kulkee sinun edellä, kuluttava tuli hän on. Tämä tuhoaa heidät, ja tämä kääntää heidät pois kasvojesi edestä, ja tuhoaa heidät nopeasti, aivan kuten Herra sanoi sinulle. Älä sano sydämessäsi, kun Herra, sinun Jumalasi, tuhoaa nämä kansat sinun edestäsi, sanoen: Minun vanhurskauteni tähden Herra toi minut tänne perimään tämän hyvän maan. Ei sinun vanhurskautesi kautta eikä sinun sydämesi pyhyiden kautta sinä menet perimään heidän maansa, vaan näiden kansojen jumalattomuuden tähden Herra tuhoaa heidät sinun edestäsi, ja jotta hän vahvistaisi liiton, jonka Herra vannoi meidän isillemme Abrahamille, Iisakille ja Jaakobille.

Ja tiedät tänään, että ei sinun vanhurskauttesi tähden Herra, sinun Jumalasi, anna sinulle tätä hyvää maata perittäväksi, sillä sinä olet niskakas kansa. Muista, älä unohda, kuinka monta kertaa vihasutit Herraa, Jumalaasi erämaassa, siitä päivästä lähtien, jona lähditte Egyptistä ja tulitte tähän paikkaan, tottelemattomina jatkuitte Herraa kohtaan.

Ja Horebissa te provosoitte Herran, ja Herra vihastui teihin tuhotakseen teidät, Kun nousin vuorelle ottamaan kivitahletteja, liiton tahletteja, jotka Herra teki teidän kanssanne, ja pysyin vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, en syönyt leipää enkä juonut vettä. Ja Herra antoi minulle ne kaksi kivistä taulua, jotka oli kirjoitettu Jumalan sormella, ja niiden päällä oli kirjoitettu kaikki ne sanat, jotka Herra puhui teille vuorella kokouksen päivänä. Ja tapahtui neljäkymmenen

päivän ja neljäkymmenen yön jälkeen, että Herra antoi minulle ne kaksi kivistä taulua, liiton taulut. Ja Herra sanoi minulle: Nouse, mene alas nopeasti täältä, sillä kansasi, jonka johdatit ulos Egyptin maasta, on toiminut lainvastaisesti. He ovat nopeasti poikenneet tieltä, jonka käskin heidän kulkea, ja he ovat tehneet itselleen valetun kuvan.

Ja Herra sanoi minulle: Olen puhunut sinulle kerran ja kahdesti sanoen: Olen nähnyt tämän kansan, ja katso, se on niskurikansa. Ja nyt salli minun tuhota heidät, ja minä pyyhin pois heidän nimensä taivaan alta, ja teen sinusta suuren ja vahvan kansan, paljon suuremman kuin tämä. Ja kääntytyäni takaisin menin alas vuorelta, ja vuori paloi tulella taivasta myöten, ja kaksi todistusten laattaa olivat kahdessa kädessäni. Ja nähtyäni, että te teitte syntiä Herran, teidän Jumalanne, edessä ja teitte itsellenne valetun kuvan ja poikkeisitte pois tieltä, jonka Herra käski teidän noudattaa, Ja otettuani kaksi taulua, heitin ne pois molemmista käsistäni ja mursin ne teidän edessänne. Ja minä rukoilin Herran edessä toisen kerran, aivan kuten aikaisemminkin, neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä. En syönyt leipää enkä juonut vettä kaikkien teidän syntienne tähden, jotka te teitte tehden pahan Herran Jumalan edessä ja provosoiden häntä. Ja olen peloissani vihan ja vihan tähden, koska Herra vihastui teihin tuhotakseen teidät, mutta Herra kuuli minua myös tällä kertaa. Ja Aaronin päälle vihastuttiin tuhotakseen hänet, ja minä rukoilin myös Aaronin puolesta sinä aikana. Ja teidän syntinne, jonka te teitte, vasikan otin ja poltin sen tulella, ja jauhoin sen murskaten hyvin, kunnes se tuli

hienoksi, ja se tuli kuin pöly, ja heitin pölyn vuolasvirtaiseen, joka laskeutui vuorelta.

Ja polttamisessa ja koettelemuksessa ja himon haudoissa provokoiden te olitte Herraa vastaan. Ja kun Herra lähetti teidät ulos Kades Barneasta sanoen: Menkää ylös ja ottakaa omaksenne maa, jonka minä annan teille, te olitte tottelemattomia Herran, teidän Jumalanne, sanalle, ettekä uskoneet häneen, ettekä kuunnelleet hänen ääntään. Olitte tottelemattomia Herraa kohtaan siitä päivästä lähtien, jona hän tuli teille tunnetuksi. Ja minä rukoilin Herran edessä neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, niin monta kuin minä rukoilin, sillä Herra sanoi tuhota teidät. Ja minä rukoilin Jumalaa ja sanoin: Herra, jumalien kuningas, älä tuhoa täysin kansaasi ja perintöosaasi, jonka lunastit, jotka johdatit ulos Egyptin maasta suuressa voimassasi ja väkevällä kädelläsi ja korkealla käsivarrelläsi. Muista Abrahamia ja Isakia ja Jakobia, sinun palvelijoitasi, joille vannosit itsesi kautta. Älä katso tämän kansan kovuutta ja jumalattomuuksia ja heidän syntejään. Älkööt sanoko ne, jotka asuvat siinä maassa, josta sinä johdatit meidät ulos, sanoen: koska Herra ei kyennyt tuomaan heitä siihen maahan, jonka hän lupasi heille, ja koska hän vihasi heitä, hän johdatti heidät ulos autiomaahan tappaakseen heidät. Ja nämä ovat sinun kansasi ja sinun perintöosasi, jotka toit ulos Egyptin maasta suuressa voimassasi ja väkevässä kädessäsi ja korkeassa käsivarressasi.

10

Siihen aikaan Herra sanoi minulle: veistä itsellesi kaksi kivिताulua aivan kuin ensimmäiset, ja nouse luokseni vuorelle, ja tee itsellesi puinen arkki. Ja sinä kirjoitat tauluille ne sanat, jotka olivat ensimmäisissä tauluissa, jotka sinä murskasit, ja sinä laitat ne arkkiin. Ja tein arkin lahoamattomasta puusta, ja veistin kivिताulut kuten ensimmäiset, ja nousin vuorelle ja ne kaksi taulua olivat käsissäni. Ja hän kirjoitti tauluille ensimmäisen kirjoituksen mukaan ne kymmenen sanaa, jotka Herra puhui teille vuorella tulen keskeltä, ja Herra antoi ne minulle. Ja kääntyneenä takaisin menin alas vuorelta ja panin taulut arkkiin, jonka olin tehnyt, ja ne olivat siellä, niin kuin Herra oli minulle käkenyt. Ja Israelin pojat lähtivät Beerotin poikien Jakanin Moserahista. Siellä kuoli Aaron, ja hänet haudattiin sinne, ja hänen poikansa Eleasar toimi pappina hänen sijastaan. Sieltä he lähtivät Gadgadiin ja Gadgadista Etebathan, vesipurojen maahan.

Siihen aikaan Herra erotteli Leevin heimon kantamaan Herran liiton arkkia, seisomaan Herran edessä, palvelemaan ja rukoilemaan hänen nimeensä tähän päivään asti. Tämän tähden leviläisillä ei ole osaa eikä perintöosaa veljiensä joukossa, Herra itse on heidän perintöosansa, niin kuin hän sanoi heille. Ja minä seisoin vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, ja Herra kuuli minua myös tänä aikana, eikä Herra tahtonut tuhota teitä. Ja Herra sanoi minulle: Mene, lähde liikkeelle

tämän kansan edellä, ja he tulkooot sisään ja ottakoot omakseen sen maan, jonka vannoin heidän isilleen antaa heille.

Ja nyt, Israel, mitä Herra, sinun Jumalasi, pyytää sinulta muuta kuin pelkäämään Herraa, sinun Jumalaasi, ja vaeltamaan kaikilla hänen teillään, ja rakastamaan häntä, ja palvelemaan Herraa, sinun Jumalaasi, koko sydäimestäsi ja koko sielustasi, Pidä Herran, sinun Jumalasi, käskyt ja hänen säädöksensä, jotka minä käsen sinulle tänään, jotta sinun käy hyvin. Katso, Herrasi Jumalasi taivas ja taivasten taivas, maa ja kaikki, mitä siinä on. Herra kuitenkin valitsi teidän isänne rakastaakseen heitä, ja valitsi heidän jälkeensä heidän jälkeläisensä, teidät, kaikista kansoista, tähän päivään asti. Ja te ympärileikkaatte teidän sydämenne kovuuden, ettekä koveta teidän niskaanne. Sillä Herra, teidän Jumalanne, tämä on jumalien Jumala ja herrojen Herra, suuri, vahva ja pelottava Jumala, joka ei katso henkilöön eikä ota lahjuksia, tekee oikeuden muukalaiselle ja orvolle ja leskelle, ja rakastaa muukalaista antaakseen hänelle leipää ja vaatteen. Ja teidän tulee rakastaa muukalaista, sillä te olitte muukalaisia Egyptin maassa.

Herraa, Jumalaasi, sinun tulee pelätä, ja häntä sinun tulee palvella, ja häneen sinun tulee takertua, ja hänen nimeensä sinun tulee vannoa. Tämä on sinun kerskauksesi, ja tämä on sinun Jumalasi, joka teki sinulle nämä suuret ja kunniakkaat teot, jotka sinun silmäsi näkivät. Seitsemässäkymmenessä sielussa isäsi menivät alas Egyptiin, mutta nyt Herra, sinun Jumalasi, on tehnyt sinut lukumäärältään kuin taivaan tähdet.

11

Ja sinä tulet rakastamaan Herraa, sinun Jumalaasi, ja sinä tulet varjelemaan hänen vartiopaikkansa ja hänen asetuksensa ja hänen käskynsä ja hänen tuomionsa kaikkina päivinä. Ja te tulette tietämään tänään, että eivät teidän lapsenne, niin monet kuin eivät tiedä eivätkä nähneet Herran, sinun Jumalasi, kasvatusta ja hänen suuria tekojaan ja vahvaa kättä ja korkeaa käsivartta, Ja hänen merkkinsä ja hänen ihmeensä, niin monet kuin hän teki Egyptin keskellä faraolle, Egyptin kuninkaalle, ja koko hänen maalleen ja kuinka paljon hän teki egyptiläisten voimalle ja heidän vaunuilleen ja heidän hevosillaan ja heidän voimallaan, kuinka Punaisenmeren vesi tulvi heidän kasvojensa päälle heidän ajaessaan teitä takaa, ja Herra tuhosi heidät tähän päivään asti ja kaiken, mitä hän teki meille autiomaassa, kunnes te tulitte tähän paikkaan Ja mitä hän teki Datanille ja Abiramille, Eliabin pojille, Ruubenin pojan pojille, jotka maa nielaisi avattuaan suunsa, sekä heidän talonsa ja heidän telttansa ja kaiken heidän omaisuutensa heidän kanssaan kaiken Israelin keskellä. Sillä teidän silmänne ovat nähneet kaikki Herran suuret teot, jotka hän teki teidän keskuudessanne tänään.

Ja te pidätte kaikki hänen käskynsä, niin monet kuin minä käsken sinulle tänään, jotta te eläisitte ja moninkertaistuisitte, ja sisään mentyänne perisitte sen maan, johon te ylitätte Jordanin periäksenne sen. Jotta te eläisitte kauan sen maan päällä, jonka Herra vannoi teidän isillenne antavansa heille ja heidän

siemenelleen heidän jälkeensä, maan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa. Sillä se maa, johon sinä menet sisään periäksesi sen, ei ole aivan kuten Egyptin maa, josta te olette tulleet ulos sieltä, kun he kylvävät siemenen ja kastelevat jaloillaan, ikään kuin vihannespuutarha. Mutta maa, johon sinä menet siellä perimään sen, on vuoristoista maata ja tasankoa, ja se juo vettä taivaan sateesta. Maa, jota Herra, sinun Jumalasi, valvoo jatkuvasti, Herran, sinun Jumalasi, silmät ovat sen päällä vuoden alusta ja vuoden loppuun asti.

Jos te todella kuulette kaikki käskyt, jotka minä käsken sinulle tänään, rakastaa Herraa, sinun Jumalaasi, ja palvella häntä koko sydämestäsi ja koko sielustasi, ja hän antaa sateenne maallenne oikeaan aikaan, varhaissateen ja myöhäissateen, ja sinä korjaat viljasi, viinisi ja öljysi, Ja hän antaa rehuja sinun pelloillasi sinun karjallesi, ja kun olet syönyt ja tullut ravituksi, Pidä huolta itsestäsi, ettei sydämesi lihoisi, ja te rikkoiisi ja palvelisitte muita jumalia ja kumartaisitte niitä, Ja Herra vihastuu vihalla teitä kohtaan ja sulkee taivaan, eikä ole sadetta, ja maa ei anna hedelmäänsä, ja te tuhoudutte pian pois siitä hyvästä maasta, jonka Herra antoi teille.

Ja pankaa nämä sanat sydämeenne ja sieluunne, ja sitokaa ne merkiksi kätenne päälle, ja ne ovat horjumattomat silmienne edessä. Ja te opetatte ne lapsillenne, puhumaan niistä istuessanne talossanne ja kulkiessanne tiellänne ja nukkuessanne ja noustessanne. Ja te kirjoitatte ne teidän talojenne ovenpieluksiin ja teidän portteihinne. Jotta te

eläisitte kauan ja teidän poikienne päivät olisivat pitkät sillä maalla, jonka Herra vannoi teidän isillenne antavansa heille, niin kuin taivaan päivät maan päällä. Ja tapahtuu, jos todella kuulette kaikki nämä käskyt, jotka minä käsken sinulle tänään tehdä, rakastaa Herraa, meidän Jumalaamme, ja kulkea kaikilla hänen teillään ja takertua häneen, Ja Herra ajaa pois kaikki nämä kansat teidän edestänne, ja te perätte kansat, jotka ovat suurempia ja vahvempia kuin te. Jokainen paikka, johon teidän jalkanne jälki astuu, tulee olemaan teidän, erämaasta ja Antilibanuksesta ja suuresta joesta, Eufrat-joesta, aina länteen päin olevaan mereen asti tulevat olemaan sinun rajasi. Ei kukaan vastusta teitä, ja Herra, teidän Jumalanne, asettaa teidän pelkonne ja teidän kauhistuksenne kaiken maan kasvoille, jolle te astutte, sillä tavalla kuin hän puhui teille.

Katso, minä annan teidän eteenne tänään siunauksen ja kirouksen, Siunauksen, jos kuulette Herran, teidän Jumalanne, käskyt, jotka minä käsken teille tänään, ja kirouksen, jos ette kuule Herran, teidän Jumalanne, käskyjä, niin monta kuin minä käsken teille tänään, ja eksytte pois siltä tieltä, jonka minä käskin teille, mentyänne palvelemaan muita jumalia, joita ette tunne. Ja tapahtuu, kun Herra, sinun Jumalasi, vie sinut siihen maahan, johon olet menossa perimään sen, että asetat siunauksen Garitsimin vuorelle ja kirouksen Gabalin vuorelle. Eivätkö nämä ole tuolla puolen Jordanin, auringonlaskun tien takana Kanaanin maassa, joka asuu lännessä Golgolin vieressä, lähellä korkeaa tammea? Te sillä ylitätte Jordanin mennäksenne perimään sen maan, jonka Herra, meidän Jumalamme, antaa

teille perintönä kaikiksi päiviksi, ja te asutte siinä.

Ja teidän tulee noudattaa kaikkia hänen käskyjään ja näitä tuomioita, jotka minä annan teidän edessänne tänään.

12

Ja nämä ovat ne käskyt ja säädökset, joita teidän tulee noudattaa siinä maassa, jonka Herra, teidän isienne Jumala, antaa teille perintöosaksi, kaikkina niinä päivinä, jotka elätte maan päällä. Tuholla te tuhoatte kaikki ne paikat, joissa he palvelivat siellä heidän jumaliaan, jotka te perätte: korkeiden vuorten päällä ja kukkuloiden päällä ja tiheän puun alla, Ja te tuhoatte heidän alttarinsa ja murskatte heidän patsaansa, ja te hakkaat pois heidän pyhät lehtonsa, ja te poltatte tulella heidän jumaliensa veistetyt kuvat, ja te tuhoatte heidän nimensä tuosta paikasta. Ette tee näin Herralle, teidän Jumalallenne. Vaan siihen paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee yhdestä teidän kaupungeistanne asettaakseen nimensä sinne ja tullakseen siellä avuksi huudetuksi, sinne te etsitte ja sinne te tulette. Ja te tuotte sinne polttouhrienne ja uhrienne ja esikoisenne ja rukouksenne ja vapaaehtoiset lahjanne ja lupauslahjoittenne, härkienne esikoiset ja lampaittenne. Ja te syötte siellä Herran, teidän Jumalanne, edessä, ja te iloitsette kaikesta, mihin laitate kätenne, te ja teidän kotitaloutenne, koska Herra, sinun Jumalasi, on siunannut sinua.

Ette tee kaikkea niin kuin me teemme täällä tänään, kukin sitä, mikä on miellyttävää hänen silmissään. Sillä te ette ole vielä tulleet lepoon ja perintöön, jonka Herra, meidän Jumalamme, antaa teille. Ja te ylitätte Jordanin ja asutte siinä maassa, jonka Herra, meidän Jumalamme, antaa teille perintönä, ja hän antaa teidän levätä kaikista vihollisistanne, jotka ovat ympärillänne, ja te asutte turvallisesti. Ja se paikka, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee nimensä asumapaikaksi, sinne teidän tulee tuoda kaikki, mitä minä tänään teille käsken: teidän polttouhrinne, uhrinne, kymmenykset, kättenne ensisato, ja kaikki valitut lahjanne, jotka te olette luvanneet Herralle, teidän Jumalallenne. Ja te iloitsette Herran, teidän Jumalanne, edessä, te ja teidän poikanne ja teidän tyttärenne ja teidän palvelijanne ja teidän palvelijattarenne ja leeviläinen teidän portillanne, koska hänellä ei ole osuutta eikä perintöosaa teidän kanssanne. Varo, ettet uhraa polttouhrejasi jokaisessa paikassa, jonka näet. Mutta siihen paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee yhdestä heimostasi, sinne te tuotte polttouhrinne, ja siellä teet kaiken, mitä minä käsken sinulle tänään. Mutta kaikessa halussasi saat teurastaa ja syödä lihaa Herrasi Jumalasi siunauksen mukaan, jonka hän antoi sinulle jokaisessa kaupungissa; saastainen ja puhdas saavat syödä sitä yhdessä, kuten gasellia tai peuraa. Paitsi verta ette saa syödä, maahan kaatakaa se kuin vesi.

Et voi syödä kaupungeissasi kymmenysosaa jyvistäsi, viinistäsi ja öljystäsi, härkiesi ja lampaittesi esikoisia, kaikkia lupauksia, joita saatat luvata, sopimuksiasi eikä käsiesi esikoishedelmia. Mutta sinun tulee syödä se Herran, sinun Jumalasi, edessä siinä

paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee itselleen: sinä ja sinun poikasi ja sinun tyttäresi, sinun palvelijasi ja sinun palvelijattaresi ja muukalainen, joka on sinun kaupungeissasi, ja sinun tulee iloita Herran, sinun Jumalasi, edessä kaikessa, mihin asetat kätesi.

Ota vaari itsestäsi, ettet hylkää leeviläistä kaiken sen ajan, jonka elät maan päällä.

Jos Herra, sinun Jumalasi, laajentaa rajojasi, aivan kuten hän puhui sinulle, ja sanot: Syön lihaa, jos sielusi haluaa syödä lihaa, niin syö lihaa kaikessa sielusi halussa. Mutta jos paikka, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsisi siellä, että hänen nimensä kutsuttaisiin siellä, on kaukana sinusta, niin uhraa karjastasi ja lampaistasi, jotka Jumala antaa sinulle, sillä tavalla kuin käskin sinulle, ja syö kaupungeissasi sielusi halun mukaan. Kuten gaselli ja hirvi syödään, niin syöt sen; epäpuhdas sinun keskuudessasi ja puhdas syökööt samoin. Kiinnitä voimakkaasti huomiota siihen, ettei verta syödä, koska veri on sen sielu; sielua ei saa syödä lihan kanssa. Ette saa syödä sitä, vaan kaatakaa se maahan kuin vesi. Älä syö sitä, jotta sinulle ja sinun pojillesi sinun jälkeesi kävisi hyvin, jos teet sen, mikä on hyvää ja otollista Herran, sinun Jumalasi, edessä. Paitsi pyhät asiiasi, jos sinulle tulee sellaisia, ja rukouksesi otettuasi tulet siihen paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee, jotta hänen nimensä kutsuttaisiin siellä. Ja sinä teet sinun polttouhrit, lihat sinä tuot Herran, sinun Jumalasi, alttarille, mutta sinun uhriesi veren sinä vuodatat Herran, sinun Jumalasi, alttarin perustalle,

ja lihat sinä syöt. Pidä varasi ja kuule, ja tee kaikki ne sanat, jotka minä käsken sinulle, jotta sinulle kävisi hyvin ja sinun lapsillesi ikuisesti, jos teet sen, mikä on otollista ja hyvää Herran, sinun Jumalasi, edessä.

Jos Herra, sinun Jumalasi, tuhoaa ne kansat, joiden luo sinä menet siellä perimään heidän maansa, sinun kasvojesi edestä, ja sinä otat sen haltuun ja asut heidän maassaan, Varo, ettet tutki tarkasti seurataksesi heitä sen jälkeen, kun heidät on täysin tuhottu edestäsi, sanoen: Miten nämä kansat palvelevat jumaliaan? Teen minäkin samoin. Et saa tehdä näin Jumalallesi, sillä he tekivät jumaliensa palvomisessa kauhistuksia, joita Herra vihasi, koska he polttavat poikansa ja tyttärensä tulessa jumaliensa kunniaksi.

13

Jokainen sana, jonka minä käsken teille tänään, sitä teidän tulee noudattaa. Älkää lisätkö siihen mitään, älkääkä ottako siitä pois mitään.

Jos sinun keskuudessasi nousee profeetta tai unennäkijä ja antaa sinulle merkin tai ihmeen, ja tulee se merkki tai se ihme, josta hän puhui sinulle sanoen: Menkäämme ja palvelkaamme muita jumalia, joita ette tunne, Ette kuule tuon profeetan sanoja tai tuon unia näkevän unta, koska Herra, teidän Jumalanne, koettelee teitä tietääkseen, rakastatteko teidän Jumalaanne koko

sydämestänne ja koko sielustanne. Herran, teidän Jumalanne, jälkeen teidän tulee kulkea, ja häntä teidän tulee pelätä, ja hänen ääntään teidän tulee kuulla, ja hänessä teidän tulee pysyä. Ja se profeetta tai se unennäkijä kuolee, sillä hän puhui harhauttaakseen sinut pois Herrasta, sinun Jumalastasi, joka toi sinut ulos Egyptin maasta, joka lunasti sinut orjuudesta, ajaakseen sinut pois siltä tieltä, jota kulkea Herra, sinun Jumalasi, käski sinun, ja sinä hävität pahan keskuudestanne.

Jos veljesi isästäsi tai äidistäsi, tai poikasi, tai tyttäresi, tai vaimosi helmassasi, tai ystäväsi, joka on yhtä kuin sielusi, kehottaisi sinua salaa sanoen: Menkäämme ja palvelkaamme muita jumalia, joita et tunsit sinä eikä isäsi, Niiden kansojen jumalista, jotka ovat teidän ympärillänne, niistä jotka lähestyvät sinua tai niistä jotka ovat kaukana sinusta, maan päästä maan päähän, Et suostu hänelle, etkä kuule häntä, eikä silmäsi säästä häntä, et sääli häntä, etkä peitä häntä, Sinun tulee julistaa hänestä, ja sinun kätesi tulevat olemaan hänen päällensä ensimmäisinä tappamaan hänet, ja koko kansan kädet viimeisiksi. Ja he kivittävät hänet, ja hän kuolee, koska hän yritti kääntää sinut pois Herrasta, sinun Jumalastasi, joka toi sinut ulos Egyptin maasta, orjuuden pesästä. Ja koko Israel kuultuaan pelkää, eikä enää tee tämän pahan sanan mukaan teidän keskuudessanne.

Jos kuulet yhdessä kaupungeistasi, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle siellä asuaksesi, sanottavan, Laittomat miehet lähtivät teidän keskuudestanne ja käännytivät pois kaikki

heidän maansa asukkaat sanoen: Menkäämme ja palvelkaamme muita jumalia, joita te ette tunteneet. ja tutkit tarkasti ja kysyt, ja tutkit erittäin huolellisesti, ja katso, sana on tosi ja selvä, tämä kauhistus on tapahtunut teidän keskuudessanne Tuhoamalla tuhoat kaikki asukkaat siinä maassa miekan murhalla, kirouksella omistatte sen kirotuksi ja kaiken, mikä siinä on. Ja sinä kokoa kaikki sen saaliit sen kaduille, ja polta kaupunki tulessa, ja kaikki sen saaliit kaiken kansan edessä Herran, sinun Jumalasi, edessä, ja se tulee asumattomaksi ikuisiksi ajoiksi, eikä sitä rakenneta enää uudelleen. Ja mitään kirotusta asiasta ei liitetä sinun käteesi, jotta Herra kääntyisi pois vihansa tuimuudesta ja antaisi sinulle armon ja armahtaisi sinua ja lisäisi sinua, niin kuin hän vannoi isillesi, jos kuulet Herrasi Jumalasi ääntä, noudattaaksesi hänen käskyjään, niin monta kuin minä käsken sinulle tänään, tehdäksesi hyvän ja miellyttävän Herrasi Jumalasi edessä.

14

Olette Herran, teidän Jumalanne, poikia; ette saa tehdä kaljuutta silmienne väliin kuolleen tähden. Sillä sinä olet pyhä kansa Herralle, sinun Jumalallesi, ja Herra, sinun Jumalasi, valitsi sinut tulemaan hänelle aarrekansakseen kaikista kansakunnista, jotka ovat maan päällä. Ette saa syödä mitään iljetystä. Nämä ovat karjaeläimet, joita te saatte syödä: vasikka härjistä, karitsa lampaista ja vohla vuohista. Peura, gaselli, pygarg, oryks ja kirahvi. Jokainen eläin, joka jakaa sorkan ja halkaisevan kynsin

kahtia sorkkia, ja joka märehtii karjaeläinten joukossa, näitä te saatte syödä. Ja näitä ette saa syödä niistä, jotka märehtivät, ja niistä, jotka jakavat sorkat ja joilla on halkinaiset kynnet: kamelia, jänistä ja tamaania, koska ne märehtivät, mutta eivät ole sorkkaeläimiä. Nämä ovat teille saastaiset. Ja sika, koska se jakaa kavion ja halkaisee kavion kynnet, mutta ei märehdi, on saastainen teille: niiden lihaa ette saa syödä, niiden raatoja ette saa koskea.

Ja näitä te saatte syödä kaikista niistä, jotka ovat vedessä: kaikkia niitä, joilla on evät ja suomut, te saatte syödä. Ja kaikkea, millä ei ole eviä ja suomuja, te ette saa syödä, se on teille saastaista. Jokaisen puhtaan linnun te saatte syödä. Ja näitä ette saa syödä niistä: kotkaa, griffiiniä ja kalasääskeä, ja korppikotkan ja haukan ja niiden kaltaiset ja varpunen, pöllö ja lokki ja haikara, joutsen ja iibis ja merikotkan, ja haukan, ja niiden kaltaiset, ja harjalinnun, ja yökorpin, ja pelikaani ja kurmitsa ja sen kaltaiset, ja purppurahuitti ja lepakko. Kaikki lintujen matelijat ovat teille epäpuhtaita, ette saa syödä niitä. Jokaisen puhtaan linnun te saatte syödä. Jokaista raatoa ette saa syödä, muukalaiselle sinun kaupungeissasi se annetaan ja hän syö, tai myyt sen vieraalle, koska olet pyhä kansa Herralle, Jumalallesi. Älä keitä karitsaa sen äidin maidossa.

Kymmenyksen sinä maksat kaikesta siemenesi tuotosta, peltosi sato vuosi vuodelta. Ja sinä syöt sen siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee nimensä asuinpaikaksi. Sinne te toitte viljasi kymmenykset ja viinisi ja öljysi, härkiesi ja lampaittesi

esikoiset, jotta oppisit pelkäämään Herraa, sinun Jumalaasi, kaikkina päivinä. Jos tie tulee kaukaiseksi sinun luotasi, etkä voi uhrata niitä, koska paikka on kaukana sinun luotasi, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee nimensä kutsuttavaksi siellä, koska Herra, sinun Jumalasi, siunaa sinua, Ja sinä myyt ne hopealla, ja otat hopean käsiisi, ja menet paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee. Ja sinä annat hopean kaiken puolesta, mitä sielusi haluaa: nautakarjan, lampaiden, viinin tai väkevän juoman puolesta, tai minkä tahansa puolesta, mitä sielusi haluaa, ja sinä syöt siellä Herran, sinun Jumalasi, edessä, ja sinä iloitset, sinä ja sinun talosi. Ja leeviläinen sinun kaupungeissasi, koska hänellä ei ole osuutta eikä arpaosaa kanssasi.

Kolmen vuoden jälkeen tuot ulos kaiken kymmenyksen tuotteistasi; sinä vuonna asetat sen kaupunkeihisi. Ja leeviläinen tulee, koska hänellä ei ole osuutta eikä arpaosaa sinun kanssasi, ja muukalainen ja orpo ja leski, joka on sinun kaupungeissasi, ja he syövät ja tulevat ravituiksi, jotta Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua kaikissa töissä, joita teet.

15

Seitsemän vuoden kuluttua teet vapautuksen. Ja näin on vapauttamisen käsky: sinä päästät irti jokaisen oman velan, jonka naapurisi on sinulle velkaa, ja veljeltäsi sinä et vaadi sitä, sillä vapauttaminen on kutsuttu Herralle, sinun Jumalallesi. Ulkomaalaiselta saat vaatia takaisin sen, mitä hänellä on sinulle

velkaa, mutta veljellesi sinun tulee antaa anteeksi hänen velkansa. Sillä sinussa ei ole puutteessa olevaa, koska Herra, sinun Jumalasi, runsaasti siunaa sinua siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosana perittäväksi.

Jos te todella kuulette Herran, teidän Jumalanne, ääntä ja noudatatte ja teette kaikki nämä käskyt, jotka minä käsken sinulle tänään, Sillä Herra, sinun Jumalasi, on siunannut sinua, niin kuin hän puhui sinulle, ja sinä lainaat monille kansoille, mutta sinä et lainaa, ja sinä hallitset monia kansoja, mutta he eivät hallitse sinua.

Jos sinun veljiesi joukosta tulee puutteessa oleva yhdessä kaupungeistasi siinä maassa, jonka Herra sinun Jumalasi antaa sinulle, älä kovenna sydäntäsi äläkä sulje kättäsi puutteessa olevalta veljeltäsi. Avaat kätesi hänelle ja lainaat hänelle niin paljon kuin hän tarvitsee, koska hän on tarpeessa. Varo, ettei sydämeesi synny salaista laitonta ajatusta, joka sanoo: Lähestyy seitsemäs vuosi, vapautusvuosi, ja ettei silmäsi käänny pahaksi apua tarvitsevaa veljeäsi kohtaan, ettet anna hänelle, ja hän huutaa sinua vastaan Herralle, ja sinussa on suuri synti. Antaen sinä annat hänelle, ja lainana sinä lainaat hänelle niin paljon kuin hän tarvitsee, koska hän on tarpeessa, eikä sinä tule murheelliseksi sydämessäsi antaessasi hänelle, sillä tämän sanan tähden Herra, sinun Jumalasi, siunaa sinua kaikissa teoissasi ja kaikessa, mihin lasket kätesi. Sillä puutteessa oleva ei puutu sinun maastasi, sen tähden minä käsken sinua tekemään tämän asian, sanoen: avaa kätesi veljellesi, köyhälle ja hädässä

olevalle sinun maassasi.

Jos sinulle myydään veljesi heprealainen tai heprealainen nainen, hän palvelee sinua kuusi vuotta, ja seitsemäntenä vuotena lähetät hänet vapaana luotasi. Mutta kun lähetät hänet vapaaksi luotasi, älä lähetä häntä tyhjin käsin. Varustat hänet runsaasti lampaidesi joukosta ja jyvistäsi ja viinistäsi, niin kuin Herra, sinun Jumalasi, on siunannut sinua, annat hänelle.

Ja sinä muistat, että olit palvelija Egyptin maassa, ja Herra, sinun Jumalasi, lunasti sinut sieltä; sen tähden minä käsken sinun tehdä tämän sanan. Jos hän sanoo sinulle: En lähde luotasi, koska hän on rakastanut sinua ja taloasi, koska hänellä on hyvä olla luonasi. Ja sinä otat naskalin ja lävistät hänen korvansa ovea vasten, ja hän on sinun palvelijasi ikuisesti, ja orjattarellesi sinun tulee tehdä samoin. Älköön olko kovaa sinun edessäsi, kun heidät lähetetään pois vapaina sinun luotasi, sillä vuotuisen palkatun työntekijän palkan verran hän palveli sinua kuusi vuotta, ja Herra, sinun Jumalasi, siunaa sinua kaikessa, mitä teet.

Jokaisen esikoisuroksen, joka syntyy nautojesi ja lampaittesi joukossa, pyhität Herralle, Jumalallesi. Älä työskentele esikoisvasikkasi kanssa äläkä keritse lampaittesi esikoisia. Herran edessä syöt sen vuosi vuodesta paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee, sinä ja sinun talosi. Jos siinä on vika, ontuva tai sokea, paha vika, älä uhraa sitä Herralle, sinun Jumalallesi.

Kaupungeissasi sinä syöt sen, epäpuhdas ja puhdas samoin syövät sitä kuin gasellia tai peuraa. Paitsi verta ette saa syödä, maan päälle kaatakaa se kuin vesi.

16

Vartio nuorten kuukautta ja tee pääsiäinen Herralle, sinun Jumalallesi, sillä nuorten kuukautena sinä lähdit Egyptistä yöllä. Ja sinä tulet uhraamaan pääsiäisen Herralle, sinun Jumalallesi, lampaita ja härkiä siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee, jotta hänen nimensä tulisi kutsutuksi siellä. Älkää syökö sen päällä hapanta leipää, seitsemän päivää syökää sen päällä happamatonta leipää, ahdistuksen leipää, koska kiireessä lähditte Egyptistä, jotta muistaisitte lähtönne päivän Egyptin maasta kaikki elämänne päivät. Sinulle ei näytetä hapatusta kaikissa rajoissasi seitsemän päivää, eikä lihasta, jonka uhraat illalla ensimmäisenä päivänä, saa jäädä yön yli aamuun. Et voi uhrata pääsiäistä yhdessäkään kaupungeistasi, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle, Vaan siihen paikkaan, jonka Herra sinun Jumalasi valitsee, että hänen nimensä siellä kutsuttaisiin, uhraat pääsiäisen illalla auringon laskiessa, siihen aikaan jona lähdit Egyptistä. Ja sinä keität ja paistat ja syöt siinä paikassa, jonka Herra sinun Jumalasi valitsee, ja käännyt takaisin aamulla ja menet taloihisi. Kuusi päivää sinä syöt happamatonta leipää, ja seitsemäntenä päivänä on päätösjuhla Herralle, sinun Jumalallesi. Et saa tehdä sinä päivänä mitään työtä, paitsi sen, mikä tehdään sielua varten.

Seitsemän viikkoa lasket itsellesi siitä, kun olet pannut sirppisi satoon, aloitat laskea seitsemän viikkoa. Ja sinä teet viikkojen juhlan Herralle, sinun Jumalallesi, sen mukaan kuin sinun kätesi on vahva, niin paljon kuin Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle.

Ja sinä tulet iloitsemaan Herran, sinun Jumalasi, edessä, sinä ja sinun poikasi ja sinun tyttäresi, sinun palvelijasi ja sinun palvelijattaresi, ja leeviläinen ja muukalainen ja orpo ja leski, joka on teidän keskuudessanne, siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee hänen nimensä asumaan siellä.

Ja sinä muistat, että sinä olit palvelija Egyptin maassa, ja sinä noudatat ja teet nämä käskyt. Majojen juhlan teet itsellesi seitsemän päivää, kun kokoot viljasi puimatantereeltasi ja viinisi viinipuristimestasi. Ja sinä tulet iloitsemaan juhlassasi, sinä ja poikasi ja tyttäresi, palvelijasi ja palvelijattaresi, leeviläinen ja muukalainen ja orpo ja leski, joka on kaupungeissasi. Seitsemän päivää sinun pitää juhlia Herralle, sinun Jumalallesi, siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee itselleen. Jos Herra, sinun Jumalasi, siunaa sinua kaikessa sinun sadossasi ja kaikessa sinun käsiesi työssä, niin sinä tulet iloitsemaan.

Kolme kertaa vuodessa jokainen miespuolisesi nähdään Herran, sinun Jumalasi, edessä siinä paikassa, jonka Herra valitsee: happamattoman leivän juhlassa, viikkojen juhlassa ja lehtimajanjuhlassa. Älä ilmesty Herran, sinun Jumalasi, eteen

tyhjin käsin. Jokainen teidän käsienne voiman mukaan, Herran sinun Jumalasi siunauksen mukaan, jonka hän antoi sinulle.

Tuomarit ja virkamiehet teet itsellesi kaupungeihisi, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle heimojesi mukaan, ja he tuomitsevat kansan oikeudenmukaisella tuomiolla. He eivät käännä sivuun tuomiota eivätkä ota lahjuksia, sillä lahjukset sokaisevat viisaiden silmät ja poistavat oikeudenmukaisten sanat. Tavoittele oikeudenmukaisesti oikeudenmukaista, jotta eläisitte ja sisään astuessanne perisitte sen maan, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle.

Et istuta itsellesi lehtoa, mitään puuta Jumalasi alttarin viereen et tee itsellesi. Et saa pystyttää itsellesi patsasta, jota Herra, sinun Jumalasi, vihaa.

17

Et saa uhrata Herralle, sinun Jumalallesi, vasikkaa tai lammasta, jossa on virhe, mikään paha asia, sillä se on kauhistus Herralle, sinun Jumalallesi.

Jos mutta löydetään yhdestä kaupungeistasi, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle, mies tai nainen, joka tekee pahan Herran, sinun Jumalasi, edessä ohittaakseen hänen liittonsa, ja tultuaan he palvelisivat muita jumalia ja kumartaisivat niitä, aurinkoa tai kuuta tai mitä tahansa taivaan luomuksista, joita

hän ei käskenyt sinulle ja sinulle ilmoitetaan ja tutkit asian hyvin tarkasti, ja katso, todella on tapahtunut tämä asia, on tapahtunut tämä kauhistus Israelissa, Ja sinä tuot ulos sen miehen tai sen naisen, ja te kivitätte heidät kivillä, ja he kuolevat. Kahden tai kolmen todistajan todistuksella kuoleva kuolee, mutta yhden todistajan todistuksella hän ei kuole. Ja todistajien käsi tulee olemaan hänen päällään ensimmäisinä surmaamaan hänet, ja kansan käsi viimeisinä, ja sinä poistat pahan keskuudestanne.

Jos sinulta tulee mahdottomaksi ratkaista asiaa tuomiossa veren ja veren välillä, tuomion ja tuomion välillä, kosketuksen ja kosketuksen välillä sekä riidan ja riidan välillä, nämä tuomioasiat kaupungeissanne, niin nouse ja mene ylös paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee. ja sinä menet pappien, leeviläisten, luo ja sen tuomarin luo, joka on niinä päivinä, ja he etsivät ja julistavat sinulle tuomion Ja sinä teet sen asian mukaan, jonka he ilmoittavat sinulle siitä paikasta, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee, ja sinä noudatat tehdäksesi kaiken, mitä sinulle säädetään. Lain mukaan ja tuomion mukaan, jonka he sinulle sanoisivat, sinun tulee tehdä; et saa poiketa sanasta, jonka he sinulle ilmoittavat, oikealle etkä vasemmalle.

Ja se mies, joka tekee ylimielisyydessä, niin ettei tottele sitä pappia, joka seisoo palvelemassa Herran, sinun Jumalasi, nimessä, tai sitä tuomaria, joka on niinä päivinä, se mies kuolee, ja sinä poistat pahan Israelista. Ja kaikki kansa kuultuaan

pelkää, eikä toimi enää jumalattomasti.

Jos sinä tulet siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle, ja perit sen ja asut siinä, ja sanot: Asetan itselleni hallitsijan, niin kuin muutkin kansat ympärilläni, Asettaessasi sinun tulee asettaa itsesi yläpuolelle hallitsija, jonka Herra Jumala valitsee, veljiesi joukosta sinun tulee asettaa itsesi yläpuolelle hallitsija, et sinä voi asettaa itsesi yläpuolelle vierasta miestä, koska hän ei ole sinun veljesi. Koska hän ei lisää itselleen hevosia, eikä käännä kansaa takaisin Egyptiin, jotta hän ei lisäisi itselleen hevosia, sillä Herra sanoi: Ette enää palaa tätä tietä. Hän ei lisää itselleen vaimoja, jotta hänen sydämensä ei kääntyisi pois, eikä hän lisää itselleen hopeaa ja kultaa suuresti.

Ja kun hän istuu valtaistuimelleen, hän kirjoittaa itselleen tämän toisen lain kirjaan leeviläisten pappien luota. Ja se tulee olemaan hänen kanssaan, ja hän tulee lukemaan sitä kaikkina hänen elämänsä päivinä, jotta hän oppisi pelkäämään Herraa, sinun Jumalaasi, ja noudattamaan kaikkia näitä käskyjä ja noudattamaan näitä asetuksia. Jotta hänen sydämensä ei kohoaisi hänen veljiensä yläpuolelle, jotta hän ei poikkeaisi käskyistä oikealle tai vasemmalle, jotta hän pidentäisi päiviään hallituksessaan, hän ja hänen poikansa Israelin poikien keskuudessa.

Papeilla, leviläisillä, koko Leevin heimolla, ei ole osaa eikä perintöosaa Israelin kanssa. Herran uhrit ovat heidän perintöosansa, he syövät ne. Perintöosaa ei tule olemaan heille heidän veljiensä keskuudessa, Herra itse on hänen perintöosansa, niin kuin hän sanoi hänelle. Ja tämä on pappien oikeus kansalta, niiltä jotka uhraavat uhreja: jos vasikka tai jos lammas, niin sinä annat käsivarren papille ja posket ja mahan. Ja jyviesi ensisadot ja viinisi ja öljysi ja lampaittesi kerityn villan ensisadon annat hänelle. Sillä hänet valitsi Herra kaikista sinun heimoistasi seisomaan Herran Jumalan edessä, palvelemaan ja siunaamaan hänen nimessään, hän ja hänen poikansa Israelin poikien joukossa.

Jos leeviläinen saapuu yhdestä kaupungista kaikista Israelin lasten kaupungeista, missä hän asuu muukalaisena, sen mukaan kuin hänen sielunsa halajaa siihen paikkaan, jonka hän valitsee, hän palvelee Herran, hänen Jumalansa nimessä, aivan kuten kaikki hänen veljensä leeviläiset, jotka seisovat siellä Herran, sinun Jumalasi edessä. Hän syö jaetun osan, lukuun ottamatta perheen mukaista myyntiä. Jos tulet siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle, älä opi tekemään niiden kansojen kauhistusten mukaan.

Älköön sinun keskuudessasi löydyttäkö ketään, joka puhdistaa poikansa ja tyttärensä tulesta, joka harjoittaa ennustamista, joka tulkitsee enteitä ja tarkkailee lintuja, joka käyttää noituutta. laulaen loitsun, vatsastapuhuja ja enteiden tulkitsija, kysellen kuolleilta. Sillä jokainen, joka tekee näitä, on kauhistus Herralle,

sinun Jumalallesi, ja näiden kauhistusten tähden Herra tuhoaa heidät sinun edestäsi. Tulet olemaan täydellinen Herran, sinun Jumalasi, edessä. Sillä nämä kansat, jotka sinä perit pois, kuuntelevat enteitä ja ennustuksia, mutta sinulle ei Herra, sinun Jumalasi, ole antanut näin.

Profeetan veljiesi joukosta, kuten minut, nostaa sinulle Herra, sinun Jumalasi; häntä teidän tulee kuulla. Kaiken sen mukaan, mitä sinä pyysit Herralta, sinun Jumalaltasi, Hoorebissa kokouksen päivänä, sanoen: Emme enää kuule Herran, sinun Jumalasi, ääntä, emmekä näe enää tätä suurta tulta, ettemme kuolisi. Ja Herra sanoi minulle: Oikein kaikki, mitä he puhuivat sinulle. Minä nostan heille profeetin heidän veljistään, aivan kuin sinut, ja annan sanat hänen suuhunsa, ja hän puhuu heille kaiken sen mukaan, mitä minä käsken hänelle. Ja se ihminen, joka ei kuule kaikkea, mitä tuo profeetta puhuu minun nimessäni, minä kosten hänelle. Mutta profeetta, joka jumalattomasti puhuu minun nimessäni sanan, jota en käskenyt puhua, ja joka puhuu muiden jumarien nimessä, se profeetta kuolee. Mutta jos sanot sydämessäsi, kuinka me tiedämme sen sanan, jota Herra ei puhunut? Kaikki ne asiat, jotka se profeetta puhuu Herran nimessä, ja ne eivät toteudu eivätkä tapahdu, tämä on se sana, jota Herra ei puhunut. Jumalattomuudessa puhui se profeetta, älkää pelätkö häntä.

Jos Herra, sinun Jumalasi, hävittää ne kansakunnat, joiden maan Jumala antaa sinulle, ja te peritte heidät ja asutte heidän kaupungeissaan ja heidän taloissaan, Kolme kaupunkia sinun tulee erottaa itsellesi maasi keskellä, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle. Harkitse tietä ja jaat maasi rajat kolmeen osaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, jakaa sinulle, ja se on turvapaikkana jokaiselle tappajalle. Tämä on käsky murhaajalle, joka pakenee sinne ja saa elää: se, joka lyö lähimmäistään tietämättään, eikä ole vihannut häntä aiemmin, toissa- eikä kolmantena päivänä. Ja jos joku menee lähimmäisensä kanssa metsään keräämään puita, ja hänen kätensä luiskahtaa kirveellä hakkaamassa puuta, ja rauta putoaa irti puusta ja osuu lähimmäiseen, ja tämä kuolee, niin hän pakenee turvapaikkaan yhteen näistä kaupungeista ja elää. Jotta veren lunastaja ei ajaisi murhaajaa takaa, koska he ovat kuumentuneet sydämessään, ja saavuttaisi hänet, jos tie on pidempi, ja löisi hänen sieluaan, ja tälle ei ole kuolemantuomiota, koska hän ei vihannut häntä ennen eilistä, eikä ennen toista eilistä. Tämän tähden minä käsken sinulle tämän sanan sanoen: kolme kaupunkia erotat itsellesi.

Jos taas Herra, sinun Jumalasi, laajentaa sinun rajojasi, niin kuin hän vannoni sinun isillesi, ja antaa sinulle, Herra, kaiken sen maan, jonka hän sanoi antavansa sinun isillesi, Jos kuulet tehdä kaikki nämä käskyt, jotka minä käsken sinulle tänään, rakastaa Herraa, sinun Jumalaasi, vaeltaa kaikilla hänen teillään kaikkina päivinä, niin sinä lisäät itsellesi vielä kolme kaupunkia näihin kolmeen. Ja ei vuodata viatonta verta siinä maassa, jonka

Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi, eikä sinuun tule veren syyllisyyttä.

Jos sinussa on ihminen, joka vihaa lähimmäistään, ja väijyy häntä, ja nousee häntä vastaan, ja lyö hänen sielunsa, ja tämä kuolee, ja hän pakenee yhteen näistä kaupungeista, Ja hänen kaupunkinsa vanhimpien neuvosto lähettää hakemaan hänet, ja he ottavat hänet sieltä ja luovuttavat hänet veren kostajien käsiin, ja hän kuolee. Sinun silmäsi ei säästä häntä, ja sinun tulee puhdistaa viaton veri pois Israelista, ja sinulle käy hyvin.

Et saa siirtää lähimmäisesi rajoja, jotka isäsi asettivat perintöosassasi, jonka olet perinyt siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle arvalla. Ei pysy yksi todistaja todistamaan ihmistä vastaan kaiken vääryyttä vastaan ja jokaista syntiä vastaan ja kaikkea syntiä vastaan, jonka hän tekee; kahden todistajan suulla ja kolmen todistajan suulla seisoo jokainen sana. Jos epäoikeudenmukainen todistaja asettuu ihmistä vastaan syyttäen häntä jumalattomuudesta, Ja ne kaksi ihmistä, joilla on keskenään riita, seisovat Herran edessä ja pappien edessä ja tuomareiden edessä, jotka ovat niinä päivinä. Ja tuomarit tutkikoot tarkasti, ja katso, epäoikeudenmukainen todistaja on todistanut väärin ja vastustanut veljeään. Ja te teette hänelle samalla tavalla kuin hän teki pahasti veljeään vastaan, ja sinä poistat pahan teidän keskuudestanne. Ja loput kuultuaan pelkäävät, eivätkä he enää tee tätä pahaa tekoa teidän keskuudessanne. Sinun silmäsi ei säästä häntä, sielu sielun sijasta, silmä silmän sijasta, hammas

hampaan sijasta, käsi käden sijasta, jalka jalan sijasta.

20

Jos lähdet sotaan vihollisiesi vastaan ja näet hevosia ja ratsastajia ja kansaa enemmän kuin sinulla on, älä pelkää heitä, koska Herra sinun Jumalasi on kanssasi, hän joka nosti sinut ylös Egyptin maasta. Ja tapahtuu, kun lähestyt sota, että pappi astuu esiin ja puhuu kansalle, Ja hän sanoo heille: Kuule, Israel! Te menette tänään sotaan vihollisianne vastaan. Älköön teidän sydämenne heikoksi käykö, älkää pelätkö, älkääkä murskaantuko, älkääkä kääntykö pois heidän kasvojensa edestä. Sillä Herra, teidän Jumalanne, joka kulkee teidän edellänne, taistelee teidän rinnallanne teidän vihollisianne vastaan pelastaakseen teidät.

Ja kirjanoppineet puhuvat kansalle sanoen: Kuka on se mies, joka on rakentanut uuden talon eikä ole vihkinyt sitä? Menkään ja palatkoon kotiinsa, ettei hän kuolisi sodassa ja toinen mies vihkisi sen. Ja kuka on se mies, joka istutti viinitarhan eikä iloitsi siitä? Menkään ja palatkoon takaisin taloonsa, ettei hän kuole sodassa ja toinen mies iloitsee siitä. Ja kuka on se mies, joka on kihlannut vaimon eikä ole ottanut häntä? Menkään ja palatkoon kotiinsa, ettei hän kuolisi sodassa ja toinen mies ottaisi hänet. Ja kirjanoppineet jatkavat puhumista kansalle ja sanovat: Kuka on se mies, joka on pelkäävä ja pelkurimainen sydämeltään? Menkööt ja palatkoot takaisin kotiinsa, jottei hän tekisi veljensä

sydäntä pelkurimaiseksi, aivan kuin oma sydämensä on. Ja tapahtuu, kun kirjanoppineet lakkaavat puhumasta kansalle, että he asettavat armeijan hallitsijoita johtamaan kansaa.

Jos lähestyt kaupunkia sotiaksesi sitä vastaan, kutsu se ensin rauhaan. Jos he todellakin vastaavat sinulle rauhanomaisia asioita ja avaavat sinulle, niin kaikki kansa, joka löydetään siinä, tulee olemaan sinulle veronmaksajia ja sinun alamaisasi. Jos he eivät totella sinua ja käyvät sotaa sinua vastaan, piirrität sen, Kunnes Herra, sinun Jumalasi, antaisi sen sinun käsiisi, ja sinä lyöt jokaisen sen miespuolisen miekalla. Paitsi naiset ja matkatavarat, ja kaikki karja, ja kaikki mitä on kaupungissa, ja kaiken saaliin sinä ryöstät itsellesi, ja syöt kaiken vihollistesi saaliin, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle. Näin sinä teet kaikille kaupungeille, jotka ovat sinusta hyvin kaukana, ei näiden kansojen kaupungeille. joiden maan Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perinnöksi. Ette saa jättää eloon yhtään hengittävää olentoa, Vaan teidän tulee vihkiä heidät tuhon omiksi kirouksen kautta: hettiläiset ja amorilaiset ja kanaanilaiset ja perissiläiset ja hivviläiset ja jebusiläiset ja girgasilaiset, sillä tavalla kuin Herra, sinun Jumalasi, on sinulle käskennyt. Jotta he eivät opettaisi teitä tekemään kaikkia heidän iljetyksiään, niin monta kuin he tekivät jumalilleen, ja te tulette tekemään syntiä Herran, teidän Jumalanne, edessä.

Jos piirrität kaupunkia useampia päiviä sotimaan sitä vastaan sen valtaamiseksi, et saa tuhota sen puita heittämällä niihin rautaa, vaan syöt niistä, mutta et hakkaa niitä pois, sillä eikö

puu kentällä ole ihminen tullakseen kasvojesi edestä palisadiin? Mutta puun, jonka tiedät, ettei se ole hedelmää kantava, sen saat tuhota ja hakata pois, ja rakentaa piiritysvarustuksen sitä kaupunkia vastaan, joka käy sotaa sinua vastaan, kunnes se antautuu.

21

Jos haavoittunut löydetään maasta, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perittäväksi, kaatuneena tasangolla, eivätkä he tiedä sitä, joka löi, Sinun vanhimpien neuvostosi ja tuomarisi menevät ulos, ja he mittaavat surmatun ympärillä oleviin kaupunkkeihin. Ja lähinnä haavoittunutta miestä olevan kaupungin vanhimpien neuvosto ottaa hiehon karjasta, joka ei ole tehnyt työtä ja joka ei ole vetänyt iestä, Ja sen kaupungin vanhimpien neuvosto tuo alas hiehon karkeaan rotkoon, jota ei ole viljelty eikä kylvetty, ja he katkaisevat hiehon niskan rotkossa. Ja papit, leeviläiset, lähestyvät, koska Herra Jumala valitsi heidät seisomaan hänen edessään ja siunaamaan hänen nimessään, ja heidän sanansa mukaan ratkaistaan kaikki riita- Ja koko sen kaupungin vanhimpien neuvosto, jotka lähestyvät haavoittunutta, pesevät kätensä sen hiehon pään päällä, jonka niska on murrettu laaksossa Ja vastattuaan he sanovat: Meidän kätemme eivät vuodattaneet tätä verta, eivätkä meidän silmämme ole nähneet. Ole armollinen kansallesi Israelille, jonka lunastit, Herra, jotta viatonta verta ei tulisi sinun kansaasi Israeliin, ja veri sovitetaan heille. Mutta sinä poistat viattoman

veren teistä heistä, jos teet hyvän ja miellyttävän Herran, sinun Jumalasi, edessä.

Jos lähdettyäsi sotaan vihollisiasi vastaan Herra sinun Jumalasi antaa heidät sinun käsiisi ja ryöstät heidän saaliinsa, ja näet ryöstösaaliissa naisen, joka on kaunis muodoltaan, ja halajat häntä, ja otat hänet itsellesi vaimoksi, ja tuot hänet sisälle taloosi, ja ajat hänen päänsä, ja leikkaat hänen kyntensä, Ja sinä poistat häneltä vankeudenvaatteet, ja hän asuu talossasi, ja hän itkee isäänsä ja äitiään kuukauden päivät, ja tämän jälkeen sinä menet hänen luokseen ja asut yhdessä hänen kanssaan, ja hän tulee sinun vaimoksesi.

Ja jos et halua häntä, lähetät hänet vapaaksi, eikä häntä myydä rahasta, et hylkää häntä, koska nöyryytit häntä.

Jos miehelle tulee kaksi vaimoa, joista yksi on rakastettu ja yksi vihattu, ja he molemmat, sekä rakastettu että vihattu, synnyttävät hänelle lapsia, ja vihattua vaimon poika on esikoinen, Ja sinä päivänä, jolloin hän jakaa omaisuutensa perintönä pojilleen, hän ei voi antaa esikoisoikeuksia rakastetun vaimon pojalle ohittaen vihatun vaimon poikaa, joka on esikoinen, Mutta hänen on tunnustettava vihattavan esikoispoika antamalla hänelle kaksinkertainen osuus kaikesta, mitä hänellä on, koska tämä on hänen lastensa alku, ja hänelle kuuluu esikoisoikeus. Jos jollakin on tottelematon ja kapinallinen poika, joka ei tottele isänsä ääntä eikä äitinsä ääntä, ja he kurittavat häntä, mutta hän ei kuuntele heitä, Ja

hänen isänsä ja äitinsä ottavat hänet kiinni ja johtavat hänet hänen kaupunkinsa vanhimpien neuvoston eteen ja paikan portille, Ja he sanovat heidän kaupunkinsa miehille: Tämä meidän poikamme on tottelematon ja yllyttää, ei kuule meidän ääntämme, on rahanväärentäjä ja juo viiniä liikaa. Ja hänen kaupunkinsa miehet kivittävät hänet kivillä, ja hän kuolee, ja sinä poistat pahan keskuudestanne, ja jäljelle jääneet pelkäävät kuultuaan tämän.

Jos jossain on synti, josta seuraa kuolemantuomio, ja hän kuolee, ja te ripustatte hänet puuhun, Hänen ruumiinsa ei saa nukkua puussa, vaan teidän on haudattava se sinä päivänä, sillä jokainen puussa riippuva on Jumalan kiroama, ettette saastuttaisi maata, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi.

22

Älä nähtyäsi veljesi vasikkaa tai hänen lampaansa eksyneenä tiellä sivuuta niitä, vaan palauta ne veljellesi ja anna ne takaisin hänelle. Jos veljesi ei lähesty sinua eikä tunne häntä, kokoa se sisälle taloosi, ja se on luonasi, kunnes veljesi etsii sitä, ja palautat sen hänelle. Näin sinun tulee tehdä hänen aasinsa kanssa, ja näin sinun tulee tehdä hänen vaatteensa kanssa, ja näin sinun tulee tehdä kaiken veljesi kadottaman omaisuuden kanssa: kaiken, mikä häneltä katoaa ja jonka sinä löydät, et sinä voi jättää huomiotta. Et saa nähdä veljesi aasia tai hänen

vasikkaansa kaatuneena tiellä jättämättä huomiotta niitä, vaan sinun tulee nostaa se hänen kanssaan.

Nainen ei saa käyttää miehen varusteita, eikä mies saa pukea ylleen naisen vaatetta, sillä jokainen, joka tekee näin, on kauhistus Herralle, sinun Jumalallesi. Jos kohtaat lintupesän edessäsi tiellä tai jokaisessa puussa tai maassa, poikasia tai munia, ja äiti hautoo poikasia tai munia, et ota äitiä lasten kanssa. Lähetät äidin pois, mutta otat lapset itsellesi, jotta sinulle kävisi hyvin ja eläisit kauan.

Jos rakennat uuden talon, tee kaide katolle, ettet aiheuta kuolemaa talossasi, jos joku putoaisi siitä. Älä kylvä viinitarhaasi erilaisia siemeniä, jotta tuote ja siemen, jonka kylvät viinitarhasi tuotteen kanssa, eivät pyhittyisi. Et saa kyntää vasikalla ja aasilla yhdessä. Älä pue ylesesi väärennöstä, villaa ja pellavaa yhdessä. Teet kierretyt itsellesi vaatteidesi neljään reunaan, joihin pukeutuisit.

Jos joku ottaa vaimon ja asuu yhdessä hänen kanssaan ja vihaa häntä Ja hän esittää häntä vastaan tekosyillisiä syytöksiä ja saattaa hänen nimensä pahaan maineeseen ja sanoo: Tämän vaimon olen ottanut, ja lähestyttyäni häntä en ole löytänyt hänen neitsyyttään, Ja tytön isä ja äiti ottavat ja tuovat tytön neitsyyden vanhimpien neuvostolle portille. Ja lapsen isä tulee sanomaan vanhimpien neuvostolle: tämän tyttäreni olen antanut tälle miehelle vaimoksi, ja vihattuaan häntä Nyt tämä mies esittää hänelle tekosyillisiä syytöksiä sanoen: En ole

löytänyt tyttäresi neitsyyttä, mutta tässä on tyttäreni neitsyyden todiste. Ja he levittävät vaatteen kaupungin vanhimpien neuvoston eteen. Ja sen kaupungin vanhimpien neuvosto ottaa sen miehen ja opettaa häntä, Ja he sakottavat häntä sadalla siklillä ja antavat ne nuoren naisen isälle, koska hän toi esiin pahan nimen israelilaisneitsyestä, ja tämä tulee olemaan hänen vaimonsa, eikä hän voi lähettää häntä pois koko elinaikanaan.

Jos mutta tämä sana totuudesta tulee todeksi, eikä neitsyyttä löydetty nuorelta naiselta, Ja he tuovat nuoren naisen hänen isänsä talon ovelle, ja he kivittävät hänet kivillä, ja hän kuolee, koska hän teki hulluuden Israelin poikien keskuudessa haureuttaakseen isänsä talon, ja sinä poistat pahan teidän joukostanne.

Jos mies tavataan nukkumasta miehelle naimisissa olevan naisen kanssa, tappakaa molemmat, sekä mies joka nukkui naisen kanssa että nainen, ja poista paha Israelista. Jos mutta on palvelijatyttö, neitsyt, joka on kihlattu miehelle, ja mies, löydettyään hänet kaupungissa, makaa hänen kanssaan, Te tootte molemmat ulos heidän kaupunkinsa portille, ja heidät kivitetään kivillä, ja he kuolevat: nuori nainen, koska hän ei huutanut kaupungissa, ja mies, koska hän nöyryytti naapurin vaimon. Näin sinä poistat pahan keskuudestanne. Jos mies löytää kentältä kihlatun palvelijan ja pakottaen makaa hänen kanssaan, te tapatte vain sen, joka makaa hänen kanssaan. Ja nuorelle naiselle ei ole kuoleman syntiä, kuten jos ihminen nousisi lähimmäistään vastaan ja murhaisi hänen sielunsa, näin

on tämä asia. Koska hän löysi hänet pellolla, kihlattu nuori nainen huusi, eikä ollut ketään auttamassa häntä.

Jos joku löytää neitsyen, joka ei ole kihlattu, ja pakottaen makaa hänen kanssaan ja heidät löydetään, Mies, joka on maannut hänen kanssaan, antaa nuoren naisen isälle viisikymmentä hopeadidrakmaa, ja hänestä tulee hänen vaimonsa, koska hän nöyryytti häntä, eikä hän voi lähettää häntä pois koko elinaikanaan.

23

Mies ei ota isänsä vaimoa, eikä paljasta isänsä peittoa.

Kiveksissä murskattu tai leikattu ei tule sisään Herran seurakuntaan. Prostituoidusta syntynyt ei tule Herran seurakuntaan.

Ammonilainen ja mooabilainen eivät tule Herran seurakuntaan, eivätkä kymmenenteen sukupolveen asti, eivätkä ikuisesti. Sen vuoksi, etteivät he tulleet teitä vastaan leivän ja veden kanssa tiellä, kun te lähditte Egyptistä, ja siksi, että he palkkasivat sinua vastaan Balaamin, Beorin pojan, Mesopotamiasta kiroamaan sinua. Ja Herra, sinun Jumalasi, ei tahtonut kuulla Bileamia, ja Herra, sinun Jumalasi, käänsi kiroukset siunaukseksi, koska Herra, sinun Jumalasi, rakasti sinua. Et puhu heille rauhanomaisia ja edullisia asioita kaikkina päivinäsi ikuisesti.

Älä inhoa idumealais(t)a, koska hän on sinun veljesi; älä inhoa egyptiläis(tä), koska sinä olit muukalainen hänen maassaan. Jos heille syntyy poikia, he tulevat kolmannessa sukupolvessa Herran seurakuntaan.

Jos taas lähdet leiriytyä vihollistesi kimppuun, niin vartioithan itsesi kaikesta pahasta sanasta. Jos sinussa on mies, joka ei ole puhdas hänen yöllisestä vuodostaan, hänen tulee mennä ulos leirin ulkopuolelle, eikä hänen tule mennä sisään leiriin. Ja iltaa kohti hän pesee ruumiinsa vedellä, ja auringon laskettua hän menee sisään leiriin. Ja sinulle tulee olemaan paikka leirin ulkopuolella, ja sinä menet sinne ulos. Ja tappi tulee olemaan sinulla vyölläsi, ja kun istut ulkona, kaivat sillä kuopan, ja käytyäsi peität ulosteesi. Koska Herra, sinun Jumalasi, kävelee sinun leirissäsi vapauttaakseen sinut ja luovuttaakseen vihollisesi sinun eteesi, tulee sinun leirisi olla pyhä, eikä sinussa saa nähdä minkään asian häpeällisyyttä, ettei hän kääntyisi pois sinusta.

Älä luovuta palvelijaa hänen herralleen, joka on liitetty sinulle hänen herransa luota. Hän asuu kanssasi, hän asuu teidän keskuudessanne missä vain hänelle kelpaa, et saa ahdistaa häntä. Israelin tyttärien joukossa ei saa olla porttoa, eikä Israelin poikien joukossa saa olla porttona toimivaa. Israelin tyttärien joukossa ei saa olla vihkimisen suorittajaa, eikä Israelin poikien joukossa saa olla vihittävää. Et saa tuoda prostituoidun palkkaa etkä koiran vaihtoa Herran, sinun Jumalasi, taloon minkään lupauksen täyttämiseksi, sillä kauhistus Herralle, sinun

Jumalallesi, on molemmat.

Et saa lainata veljellesi korolla: et hopean korkoa, et ruokien korkoa etkä minkään asian korkoa, jonka lainaat. Vieraalle sinä lainaat korolla, mutta veljellesi sinun ei sinä lainaa korolla, jotta Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua kaikissa sinun teoissasi siinä maassa, johon sinä menet sitä perimään.

Jos sinä lupaat lupauksen Herralle, sinun Jumalallesi, älä viivyttele antamasta sitä takaisin, koska Herra, sinun Jumalasi, etsii sitä sinulta, ja se tulee olemaan synty sinussa. Jos et halua rukoilla, ei sinussa ole syntiä. Sen, mikä tulee ulos huultesi kautta, sinun tulee pitää, ja sinun tulee tehdä niin kuin lupasit Herralle Jumalallesi lahjan, jonka puhuit suullasi.

Jos menet lähimmäisesi sadonkorjuuseen ja kokoot käsilläsi tähtiä, niin sirppiä et saa asettaa lähimmäisesi sadonkorjuuseen. Jos tulet naapurisi viiniköynnökseen, saat syödä rypäleitä niin paljon kuin sielusi täytettäväksi, mutta astiaan et saa panna.

24

Jos joku ottaa vaimon ja asuu yhdessä tämän kanssa, ja jos hän ei löydä suosiota hänen edessään, koska löysi tästä sopimattoman asian, ja kirjoittaa tälle erokirjan ja antaa sen hänen käsiinsä ja lähettää hänet pois talostaan, ja lähdettyään

hän menee toiselle miehelle Ja viimeinen mies vihaa häntä ja kirjoittaa hänelle erokirjan ja antaa sen hänen käsiinsä ja lähettää hänet pois talostaan, ja viimeinen mies kuolee, joka otti hänet vaimokseen. Ensimmäinen mies, joka lähetti hänet pois, ei voi palattuaan ottaa häntä itselleen vaimoksi sen jälkeen, kun hänet on saastutettu, koska se on kauhistus Herran, sinun Jumalasi, edessä, eikä te saa saastuttaa maata, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöösaksi.

Jos joku ottaa vaimon äskettäin, hän ei lähde sotaan, eikä hänelle aseteta mitään velvollisuutta. Hän saa olla vapaana kodissaan yhden vuoden ilahduttaakseen vaimoaan, jonka hän otti.

Et saa pantata jauhinkiveä eikä päälläjauhinkiveä, sillä sielu on se, minkä tämä panttaa. Jos mies tavataan varastamassa sielua veljistään, Israelin pojista, ja sorrettuaan häntä myy hänet, kuolee tuo varas, ja sinä poistat pahan keskuudestanne. Kiinnitä huomiota itseesi spitaalini tartunnassa. Varjele erittäin tarkasti noudattaa kaikkea lakia, jonka papit, leeviläiset, ilmoittavat teille, sen tavan mukaan kuin käskin teille. Varjelkaa noudattaa. Muista, mitä Herra, sinun Jumalasi, teki Miriamille tiellä, kun te lähditte Egyptistä.

Jos sinulla on velka lähimmäisesellesi, velka mitä tahansa, et saa mennä hänen taloonsa ottamaan hänen panttiaan. Seiso ulkona, ja mies, jolle lainasi kuuluu, tuo sinulle pantin ulos. Jos mies on köyhä, et saa nukkua hänen pantissaan. Palauttamalla palautat

hänen panttinsa auringon laskuun mennessä, ja hän nukkuu vaatteessaan, ja hän siunaa sinua, ja tämä on sinulle laupeuden teko Herran, sinun Jumalasi, edessä. Et saa tehdä vääryyttä köyhän ja puutteessa olevan palkalle veljiesi joukosta tai muukalaisille kaupungeissasi. Samana päivänä sinun tulee antaa hänelle hänen palkkansa, aurinko ei saa laskea siihen, koska hän on köyhä ja siihen hän pitää toivonsa, ja hän huutaa sinua vastaan Herralle, ja se tulee synniksi sinulle. Isät eivät kuole lastensa puolesta, eivätkä pojat kuole isiensä puolesta; kukin kuolee omassa synnissään. Et saa vääristää muukalaisen, orvon ja lesken oikeutta. Et saa ottaa pantiksi lesken vaatetta, ja sinun tulee muistaa, että olit palvelija Egyptin maassa, ja Herra, sinun Jumalasi, lunasti sinut sieltä. Tämän tähden minä käsken sinua noudattamaan tätä sanaa.

Jos niität sadon pellossasi ja unohdat lyhteen peltoosi, älä palaa ottamaan sitä, vaan se jääköön muukalaiselle, orvolle ja leskelle, jotta Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua kaikissa sinun käsiesi töissä. Jos sinä keräät öljypuun hedelmiä, älä käänny takaisin keräämään niitä, jotka jäivät jälkeesi; ne tulevat olemaan muukalaisen, orvon ja lesken osuus, ja sinä muistat, että olit palvelija Egyptin maassa; tämän tähden minä käsken sinua noudattamaan tätä sanaa. Jos korjaat viinitilaasi, et saa jälkikorjata sitä jälkeesi, vaan se tulee olemaan muukalaiselle ja orvolle ja leskelle. Ja sinä muistat, että olit palvelija Egyptin maassa, tämän tähden minä käsken sinun tehdä tämän asian.

Jos ihmisten välille syntyy riita ja he tulevat tuomiolle, ja he tuomitsevat ja oikeuttavat vanhurskaan ja tuomitsevat jumalattoman, Ja tapahtuu, jos jumalaton on iskujen arvoinen, lasket hänet alas tuomareiden eteen, ja he ruoskivat hänet heidän edessään hänen jumalattomuutensa mukaan. Ja neljäkymmenen iskun verran he ruoskivat häntä, eivät he lisää. Mutta jos lisäät ruoskia enemmän yli näiden iskujen, veljesi häpäistyy edessäsi. Et saa suukapuloida härkää, joka pui.

Jos veljet asuvat yhdessä ja yksi heistä kuolee, mutta hänellä ei ollut siementä, ei kuolleen vaimo saa mennä ulkopuoliselle miehelle, joka ei ole sukua. Hänen miehensä veli menee hänen luokseen ja ottaa hänet itselleen vaimoksi ja asuu hänen kanssaan. Ja lapsi, jonka hän synnyttää, asetetaan kuolleen nimeen, eikä hänen nimeään pyyhitä pois Israelista.

Jos mies ei halua ottaa veljensä vaimoa, niin vaimo nousee portille vanhimpien neuvoston luo ja sanoo: Mieheni veli ei halua herättää veljensä nimeä Israelissa, mieheni veli ei tahtonut. Ja hänen kaupunkinsa vanhimpien neuvosto kutsuu hänet, ja he puhuvat hänelle, ja hän seisoo ja sanoo: En halua ottaa häntä. Ja lähestyvä hänen veljensä vaimo vanhimpien neuvoston edessä irrottaa hänen sandaalinsa, yhden hänen jalastaan, ja sylkee hänen kasvoilleen, ja vastaten sanoo: Näin tehdään miehelle, joka ei rakenna veljensä taloa Israelissa. Ja

hänen nimensä kutsutaan Israelissa sen talon nimellä, joka on irrottanut sandaalin.

Jos ihmiset taistelevat keskenään, mies veljensä kanssa, ja toisen heistä vaimo lähestyy pelastaakseen miehensä häntä lyövän kädestä ja ojentaa kätensä ja tarttuu hänen kiveksiinsä, Sinä leikkaat pois käden, silmäsi ei sääli sitä.

Sinulla ei saa olla laukussasi kahta erilaista painoa, suurta tai pientä. Talossasi ei saa olla kahta erilaista mitta, suurta tai pientä. Paino, joka on tosi ja oikeudenmukainen, tulee olemaan sinulle, ja mitta, joka on tosi ja oikeudenmukainen, tulee olemaan sinulle, jotta eläisit pitkään siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi. Sillä kauhistus Herralle, sinun Jumalallesi, on jokainen, joka tekee näitä, jokainen, joka tekee vääryyttä.

Muista, mitä kaikkea Amalek teki sinulle tiellä, kun lähdit Egyptin maasta, Kuinka hän vastusteli sinua tiellä ja katkaisi sinun takajoukkoasi, väsyneet sinun jälkeesi, kun sinä olit nälkäinen ja väsynyt, eikä hän pelännyt Jumalaa. Ja tapahtuu, kun Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle levon kaikista vihollisistasi, jotka ympäröivät sinua siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perinnöksi, pyyhit pois Amalekin nimen taivaan alta, äläkä unohda.

Ja tapahtuu, jos sinä menet siihen maahan, jonka Herra sinun Jumalasi antaa sinulle perittäväksi, ja otat sen haltuun ja asut siinä Ja sinä otat ensihedelmiä maasi hedelmistä, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle, ja laitat ne koriin, ja menet siihen paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee nimensä asumapaikaksi. Ja sinä tulet sen papin luo, joka on niinä päivinä, ja sanot hänelle: Minä ilmoitan tänään Herralle, minun Jumalalleni, että olen tullut siihen maahan, jonka Herra vannoi meidän isillemme antavansa meille. Ja pappi ottaa korin sinun käsistäsi ja asettaa sen Herran, sinun Jumalasi, alttarin eteen. Ja vastatessaan hän sanoo Herran, sinun Jumalasi, edessä: Isäni hylkäsi Syyrian ja meni alas Egyptiin ja asui siellä muukalaisena vähäisenä joukkona, ja siellä hänestä tuli suuri kansa ja suuri joukko. Ja egyptiläiset kohtelivat meitä huonosti ja nöyryyttivät meitä, ja he asettivat meille kovia töitä. Ja me huusimme Herraa, meidän Jumalaamme, ja Herra kuuli meidän äänemme ja näki meidän nöyryytyksemme ja meidän vaivamme ja meidän ahdistuksemme. Ja Herra johti meidät ulos Egyptistä itse suurella voimallaan ja väkevällä kädellä ja korotetulla käsivarrella ja suurilla näyillä ja merkeillä ja ihmeillä. Ja hän toi meidät tähän paikkaan ja antoi meille tämän maan, maan joka virtaa maitoa ja hunajaa. Ja nyt, katso, olen tuonut ensimmäiset hedelmät maan tuotteista, jonka sinä annoit minulle, Herra, maan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa, ja jätät sen Herran, sinun Jumalasi eteen, ja kumarrat Herran, sinun Jumalasi edessä, Ja sinä iloitset kaikista hyvistä asioista, jotka Herra, sinun Jumalasi, antoi sinulle, ja talosi, ja leeviläinen, ja muukalainen, joka on sinun luonasi.

Jos sinä suoritat loppuun kaiken kymmenyksen antamisen tuotteistasi kolmantena vuotena, toisen kymmenyksen sinä annat leeviläiselle ja muukalaiselle ja orvolle ja leskelle, ja he syövät sinun kaupungeissasi, ja he iloitsevat.

Ja sinä sanot Herran, sinun Jumalasi, edessä: Minä poistin pyhät asiat talostani ja annoin ne leeviläiselle ja muukalaiselle ja orvolle ja leskelle, kaikkien niiden käskyjen mukaan, jotka käskit minulle. En rikkonut sinun käskyäsi enkä unohtanut. Ja en syönyt niistä tuskassani, en ottanut niistä hedelmää saastaiseen, en antanut niistä kuolleelle, tottelin Herran meidän Jumalamme ääntä, tein niin kuin käskit minulle. Katso alas pyhästä talostasi taivaasta ja siunaa kansaasi Israelia ja sitä maata, jonka annoit heille, niin kuin vannoit meidän isillemme antaa meille maan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa.

Tänä päivänä Herra, sinun Jumalasi, käski sinun tehdä kaikki nämä säädökset ja tuomiot, ja teidän tulee pitää ne ja tehdä ne koko sydämestänne ja koko sielustanne. Sinä valitsit Jumalan tänään Jumalaksesi, ja kulkea kaikilla hänen teillään, ja noudattaa asetuksia ja tuomioita, ja totella hänen ääntään. Ja Herra valitsi sinut tänään olemaan hänelle erityisomaisuutena oleva kansa, aivan kuten hän sanoi, noudattamaan hänen käskyjään, Ja sinä olet kaikkien kansojen yläpuolella, kuten hän teki sinusta maineikkaan ja kerskumisen ja ylistettävän, olet sinä pyhä kansa Herralle, sinun Jumalallesi, kuten hän puhui.

Ja Mooses ja Israelin vanhimpien neuvosto käskivät sanoen: Pitäkää kaikki nämä käskyt, jotka minä käsken teille tänään. Ja sinä päivänä, jona ylitätte Jordanin siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle, pystytät itsellesi suuria kiviä ja raappaat ne kalkilla. Ja sinä kirjoitat näihin kiviin kaikki tämän lain sanat, kun te ylitätte Jordanin, kun te tulette siihen maahan, jonka Herra, sinun isiesi Jumala, antaa sinulle, maahan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa, niin kuin Herra, sinun isiesi Jumala, on sinulle sanonut. Ja kun olette ylittäneet Jordanin, te pystytätte nämä kivet, jotka minä käsken sinulle tänään, Ebalin vuorelle, ja rapaat ne kalkilla. Ja sinä rakennat siellä alttarin Herralle, sinun Jumalallesi, alttarin kivistä. Et nosta sen päälle rautaa. Kokonaisista kivistä rakennat alttarin Herralle, sinun Jumalallesi, ja uhraat sen päällä polttouhreja Herralle, sinun Jumalallesi. Ja sinä uhraat siellä pelastusuhrin, ja sinä syöt ja tulet ravituksi ja iloitset Herran, sinun Jumalasi, edessä. Ja sinä kirjoitat kaikki tämän lain kiviin hyvin selvästi.

Ja Mooses ja leeviläispapit puhuivat koko Israelille sanoen: Ole hiljaa ja kuule, Israel! Tänä päivänä sinä olet tullut Herran, sinun Jumalasi, kansaksi. ja kuulet Herran, sinun Jumalasi, ääntä ja teet kaikki hänen käskynsä ja hänen säädöksensä, niin monet kuin minä käsken sinulle tänään

Ja Mooses käski kansaa sinä päivänä sanoen Nämä tulevat

seisomaan siunaamaan kansaa Garizimin vuorella ylitettyään Jordanin: Simeon, Leevi, Juuda, Isaskar, Joosef ja Benjamin. Ja nämä tulevat seisomaan kirousta varten Ebalin vuorella: Ruben, Gad ja Aser, Sebulon, Dan ja Naftali.

Ja vastattuaan leeviläiset tulevat sanomaan koko Israelille suurella äänellä Kirottu olkoon se mies, joka tekee veistetyin ja valetun kuvan, kauhistuksen Herralle, käsityöläisten käsien työn, ja asettaa sen salaiseen paikkaan, ja kaikki kansa vastatkoon ja sanokoon: Niin tapahtukoon. Kirottu olkoon se, joka häpäisee isäänsä tai äitiänsä, ja kaikki kansa sanokoon: Niin olkoon. Kirottu olkoon se, joka siirtää naapurinsa rajoja, ja kaikki kansa sanokoon: Niin tapahtukoon. Kirottu olkoon se, joka johtaa sokean harhaan tiellä, ja kaikki kansa sanoo: Tulkoon niin. Kirottu olkoon se, joka vääristää muukalaisen, orvon ja lesken oikeuden, ja kaikki kansa sanokoon: Niin tapahtukoon. Kirottu olkoon se, joka makaa isänsä vaimon kanssa, koska hän on paljastanut isänsä peitteen, ja kaikki kansa sanokoon: Niin tapahtukoon. Kirottu olkoon se, joka makaa minkä tahansa eläimen kanssa, ja kaikki kansa sanoo: Niin tapahtukoon. Kirottu olkoon se, joka makaa sisarensa kanssa, joko isänsä tai äitinsä puolelta. Ja kaikki kansa sanoo: Niin tapahtukoon. Kirottu olkoon se, joka makaa miniänsä kanssa, ja kaikki kansa sanoo: Niin tapahtukoon. Kirottu olkoon se, joka makaa vaimonsa sisaren kanssa, ja kaikki kansa sanoo: Niin tapahtukoon. Kirottu olkoon se, joka lyö lähimmäistään petoksella, ja kaikki kansa sanoo: Niin tapahtukoon. Kirottu olkoon se, joka ottaa lahjoja lyödäkseen viattoman veren sielun,

ja kaikki kansa sanoo: Tulkoon niin. Kirottu on jokainen ihminen, joka ei pysy kaikissa tämän lain sanoissa tehdäkseen niitä, ja kaikki kansa sanoo: Tulkoon niin.

28

Ja tapahtuu, jos todella kuulet Herran, sinun Jumalasi ääntä, noudattaaksesi ja tehdäksesi kaikki nämä käskyt, jotka minä käsken sinulle tänään, niin Herra, sinun Jumalasi, asettaa sinut korkeammalle kaikkien maan kansojen yläpuolelle. Ja kaikki nämä siunaukset tulevat sinun päällesi ja löytävät sinut, jos kuulet Herran, sinun Jumalasi, äänen. Sinä olet siunattu kaupungissa, ja sinä olet siunattu pellossa. Siunattuja ovat kohtusi jälkeläiset ja maasi tuotteet ja härkiesi laumat ja lampaittesi laumat. Siunattuja ovat sinun varastohuoneesi ja sinun jäännöksesi. Siunattu olet sinä tullessasi sisään, ja siunattu olet sinä lähtiessäsi ulos.

Herra, sinun Jumalasi, luovuttaa sinun vihollisesi, jotka ovat vastustaneet sinua, murrettuina kasvojesi eteen. Yhtä tietä he tulevat sinua vastaan, ja seitsemää tietä he pakenevat kasvojesi edestä. Herra lähettää sinulle siunauksen sinun varastohuoneisiisi ja kaikkeen, mihin laitat kätesi, sillä maalla, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle. Herra nostaa sinut itselleen pyhäksi kansaksi, sillä tavalla kuin hän vannoi sinun isillesi, jos kuulet Herran, sinun Jumalasi, ääntä ja kuljet kaikilla hänen teillään. Ja kaikki maan kansat näkevät sinut, että Herran

nimi on kutsuttu sinun päällesi, ja he pelkäävät sinua. Ja Herra, sinun Jumalasi, lisää sinua hyviin asioihin kohtuusi jälkeläisissä ja sinun karjasi jälkeläisissä ja sinun maasi tuotteissa, sillä maalla, jonka Herra vannoi sinun isillesi antaa sinulle.

Herra avatkoon sinulle hyvän aarteensa, taivaan, antaakseen sateen maallesi oikeaan aikaan, siunatakseen kaikki kättesi työt, ja sinä lainaat monille kansoille, mutta sinä et lainaa. Ja sinä hallitset monia kansoja, mutta he eivät hallitse sinua. Herra, sinun Jumalasi, asettaa sinut pääksi eikä hännäksi, ja olet silloin ylhäällä etkä ole alhaalla, jos kuulet Herran, sinun Jumalasi, ääntä ja noudatat kaikkea, mitä minä tänään käsken sinun noudattaa. Et saa poiketa kaikista käskyistä, jotka minä käsken sinulle tänään, oikealle tai vasemmalle, seurataksesi muita jumalia palvellaksesi heitä.

Ja tapahtuu, jos et kuuntele Herran, sinun Jumalasi, ääntä pitääksesi kaikkia hänen käskyjään, jotka minä käsken sinulle tänään, niin tulevat sinun päällesi kaikki nämä kiroukset ja saavuttavat sinut. Kirottu olet sinä kaupungissa, ja kirottu olet sinä pellolla. Kirotut sinun varastosi ja sinun jäännöksesi. Kirotut ovat kohtusi jälkeläiset ja maasi tuotteet, härkiesi laumat ja lampaittesi laumat. Kirottu olet sinä tullessasi sisään, ja kirottu olet sinä lähtiessäsi ulos.

Herra lähettää sinun päällesi puutteen ja riutumisen ja kulutuksen kaiken päälle, mihin asetat kätesi, kunnes hän tuhoaa sinut, ja kunnes hän hävittää sinut nopeasti sinun

pahojen harjoitustesi tähden, koska hylkäsit minut. Herra saattaa kuoleman tarttumaan sinuun, kunnes hän kuluttaa sinut loppuun pois maasta, johon olet menossa periäksesi sen. Herra lyö sinua avuttomuudella, kuumeella, vilunväreinä, tulehduksella, nokituholla ja kalpeudella, ja ne vainoavat sinua, kunnes ne tuhoavat sinut. Ja taivas pääsi yläpuolella on oleva pronssia, ja maa alapuolellasi rautaa. Antakoon Herra, sinun Jumalasi, sinun maasi sateen pölynä, ja tomu tulee alas taivaasta, kunnes hän pyyhkii sinut pois ja kunnes hän tuhoaa sinut nopeasti. Antakoon Herra sinut lyötäväksi vihollisten edessä: yhdellä tiellä lähdet heitä kohti, mutta seitsemällä tiellä paet heidän kasvojensa edestä, ja olet hajaannuksessa kaikissa maan valtakunnissa. Ja teidän kuolleenne tulevat olemaan ruuaksi taivaan linnuille ja maan pedoille, eikä ole ketään pelottamassa. Herra lyö sinua egyptiläisellä haavalla peräaukkoon, ja vilillä syyhyllä, ja kutinalla, niin että sinua ei voida parantaa. Herra lyö sinua hulluudella, sokeutella ja mielen hurmoksella. Ja sinä tulet haparoivaksi keskipäivällä, kuten sokea haparoi pimeydessä, eikä sinun tiesi menesty, ja sinä tulet silloin vääryyttä kärsimään ja ryöstettäväksi kaikkina päivinä, eikä ketään ole auttamassa.

Otat vaimon, ja toinen mies omistaa hänet, rakennat talon, etkä asu siinä, istuttat viinitarhan, etkä korjaa sitä. Vasikkasi teurastetaan edessäsi, etkä syö siitä, aasisi ryöstetään sinulta, eikä sitä palauteta sinulle, lampaasi annetaan vihollisillesi, ja sinulla ei ole auttajaa. Poikasi ja tyttäresi on annettu toiselle kansakunnalle, ja silmäsi katsovat rappeutuen heitä kohti, eikä

kätesi pysty mihinkään. Maasi tuotteet ja kaikki työsi syö kansakunta, jota et tunne, ja sinä tulet olemaan vääryyttä kärsivä ja murrettu kaikkina päivinä. Ja tulet hulluudella lyödyksi niiden näkyjen tähden, jotka silmäsi näkevät.

Herra lyö sinua pahoilla paiseilla polviin ja sääriluihin, niin ettei sinua voida parantaa jalkapohjistasi päälaellesi asti.

Herra johtaisi pois sinut ja sinun hallitsijasi, jotka olisit asettanut itsesi ylle, kansan luo, jota et sinä eikä sinun isäsi tunne, ja siellä palvelet toisia jumalia, puita ja kiviä. Ja tulet olemaan siellä arvoituksena, vertauksena ja kertomuksena kaikissa kansoissa, joihin Herra sinut sinne johdattaa.

Paljon siementä sinä kannat ulos tasangolle, ja vähän sinä tuot sisään, koska heinäsiirkka syö ne. Viinitarhan istuttaa ja sitä työskentelet, mutta viiniä et juo eikä iloitse siitä, koska mato syö ne. Oliivipuita on sinulla kaikilla rajoillasi, mutta öljyllä et voitele, koska oliivipuusi vuotaa tyhjiin. Poikia ja tyttöjä sinä synnyttät, mutta heitä ei ole, sillä he lähtevät pois vankeuteen. Nokitähkä kuluttaa loppuun kaikki puusi ja maasi sadon. Muukalainen, joka on sinun keskuudessasi, nousee yhä ylemmäs, mutta sinä vaivut yhä alemmaksi. Tämä lainaa sinulle, mutta sinä et lainaa tälle, tämä tulee pääksi, mutta sinä tulet hännäksi.

Ja kaikki nämä kiroukset tulevat sinun päällesi, ja ne vainoavat sinua, ja ne saavuttavat sinua, kunnes hän tuhoaa sinut, ja

kunnes hän hävittää sinut, koska et kuullut Herran, sinun Jumalasi, ääntä, noudattaaksesi hänen käskyjään ja säädöksiään, niin monta kuin hän käski sinulle. Ja sinussa tulee olemaan merkkejä ja ihmeitä siemenessäsi ikuisuuteen asti. Sen sijaan, ettet palvellut Herraa, Jumalaasi, ilossa ja hyvällä mielellä kaiken runsauden keskellä.

Ja sinä palvelet viholiisiasi, jotka Herra lähettää sinun kimppuusi, nälässä ja janossa ja alastomuudessa ja kaiken puutteessa, ja hän panee rautaisen kaulapannan sinun niskasi päälle, kunnes hän tuhoaa sinut. Herra tuo sinun päällesi kansakunnan kaukaa, maan äärimmäisestä, ikään kuin kotkan hyökkäyksen, kansakunnan, jonka kieltä et ymmärrä, Häpeämätön kansakunta, joka ei kunnioita vanhuksen kasvoja eikä armahda nuorta. Ja se syö karjasi jälkeläiset ja maasi tuotteet, niin ettei se jätä sinulle viljaa, viiniä, öljyä, härkäkarjalaumojasi eikä lammaslaumojasi, kunnes se tuhoaa sinut. Ja hän tuhoaa sinut kaupungeissasi, kunnes korkeat ja vahvat muurit, joihin sinä luotat, revitään alas koko maassasi, ja hän ahdistaa sinua kaupungeissasi, jotka hän antoi sinulle. Ja sinä syöt kohtusi jälkeläiset, poikiesi ja tyttäriesi lihan, niin monet kuin hän antoi sinulle, ahdistuksessasi ja ahdingossasi, jolla vihollisesi ahdistaa sinua.

Se pehmeä sinussa ja se suuresti hienostunut katehtii silmällään hänen veljeään ja vaimoa, joka on hänen helmassaan, ja jäljelle jääneitä lapsia, jotka jäisivät jäljelle. hänelle, niin että hän antaa yhdelle heistä lastensa lihasta, joita hän söisi, koska hänelle ei

jää mitään sinun ahdistuksessasi ja sinun ahdingossasi, jolla vihollisesi ahdistaisivat sinua kaikissa sinun kaupungeissasi.

Ja se hellä teidän keskuudessanne ja se hemmotteluun tottunut nainen, jonka jalka ei ole koskaan kävellyt maan päällä hemmottelun ja hellyytensä takia, katsoo kateellisella silmällä miestään, joka on hänen povessaan, ja poikaansa ja tytärtään, Ja hänen jälkeisyntymänsä, joka on lähtenyt ulos hänen reisiensä kautta, ja hänen lapsensa, jonka hän synnyttää – hän syö ne kaiken puutteen takia salaa sinun ahdingossasi ja sinun vaivassasi, jolla vihollisesi vaivaa sinua sinun kaupungeissasi. Jos et kuuntele tehdäksesi kaikkia tämän lain sanoja, jotka on kirjoitettu tähän kirjaan, peläten tätä kunnioitettua ja ihmeellistä nimeä, HERRA, sinun Jumalasi. Ja Herra tekee sinun iskusi ja sinun jälkeläistesi iskut ihmeellisiksi, suuriksi ja ihmeellisiksi iskuiksi sekä pahoiksi ja pysyviksi taudeiksi. Ja hän palauttaa kaiken Egyptin pahan tuskan, jonka sinä vältit heidän kasvojensa edestä, ja ne tarttuvat sinuun. Ja kaiken sairauden ja kaiken iskun, joka ei ole kirjoitettu, ja kaiken sen, mikä on kirjoitettu tämän lain kirjassa, Herra tuo sinun päällesi, kunnes hän tuhoaa sinut. Ja teidät jätetään vähälukuisiksi, vaikka te olitte kuin taivaan tähdet lukumäärältänne, koska te ette kuulleet Herran, teidän Jumalanne, ääntä.

Ja tapahtuu, että samalla tavalla kuin Herra iloitsi teistä tehdäkseen teille hyvää ja moninkertaistaakseen teidät, niin Herra tulee iloitsemaan teistä tuhotakseen teidät, ja te tulette viedyiksi pois nopeasti maasta, johon olette menossa perimään

sen. Ja Herra, sinun Jumalasi, hajottaa sinut kaikkien kansojen sekaan maan äärestä maan ääreen, ja sinä palvelet siellä muita jumalia, puita ja kiviä, joihin et sinä etkä sinun isäsi uskoneet. Mutta myös niissä kansoissa ei hän anna sinulle lepoa, eikä jalkasi pohjalle tule lepopaikkaa, ja Herra antaa sinulle siellä tottelemattoman sydämen ja epäonnistuvat silmät ja riutuvan sielun. Ja sinun elämäsi tulee olemaan riippuvana silmiesi edessä, ja pelkääät päivää ja yötä, etkä usko elämääsi. Aamulla sanot: Kuinka tulisikaan ilta, ja illalla sanot: Kuinka tulisikaan aamu sydämesi pelon tähden, jota pelkääät, ja silmiesi näkyjen tähden, jotka näet. Ja Herra kääntää sinut takaisin Egyptiin laivoilla, sillä tiellä, josta sanoin, et näe sitä enää, ja teidät myydään siellä vihollisillenne palvelijoiksi ja palvelijattariksi, eikä ole ostajaa.

Nämä ovat liiton sanat, jotka Herra käski Mooseksen vahvistaa Israelin pojille Mooabin maassa, paitsi se liitto, jonka hän teki heidän kanssaan Hoorebissa.

29

Ja Mooses kutsui kaikki Israelin pojat ja sanoi heille: Te olette nähneet kaiken, minkä Herra teki Egyptin maassa teidän edessänne faraoille ja hänen palvelijoilleen ja koko hänen maalleen, Ne suuret koettelemukset, jotka sinun silmäsi ovat nähneet, ne merkit ja ne suuret ihmeet. Ja Herra Jumala ei antanut teille sydäntä tietää ja silmiä nähdä ja korvia kuulla

tähän päivään asti. Ja hän johti teitä neljäkymmentä vuotta erämaassa, teidän vaatteenne eivät vanhentuneet, ja teidän sandaalinne eivät kuluneet pois jaloistanne. Leipää ette syöneet, viiniä ja väkevää juomaa ette juoneet, jotta tietäisitte, että minä olen Herra, teidän Jumalanne. Ja te tulitte tähän paikkaan asti, ja Sihon, Heshbonin kuningas, ja Og, Basanin kuningas, lähtivät meitä vastaan sotaan. Ja me löimme heidät, ja me otimme heidän maansa, ja minä annoin sen arvalla Ruubenille ja Gadille ja puolelle Manassen heimoa. Ja teidän tulee noudattaa kaikkia tämän liiton sanoja, jotta ymmärtäisitte kaiken, mitä tulette tekemään.

Te seisotte kaikki tänään Herran, teidän Jumalanne edessä: teidän heimojenne päämiehet ja teidän vanhimpienne neuvosto ja teidän tuomarinne ja teidän virkamiehenne, jokainen Israelin mies. Teidän vaimonne ja teidän jälkeläisenne ja se muukalainen, joka on teidän leirissänne, teidän puunhakkaajastanne aina teidän vedenkantajaanne asti, kulkea läpi Herran, teidän Jumalanne, liitossa ja hänen kirouksissaan, jotka Herra, sinun Jumalasi, tekee sinun kanssasi tänään, Jotta hän asettaisi sinut kansakseen, ja hän itse olisi sinun Jumalasi, niin kuin hän sanoi sinulle ja niin kuin hän vannoi sinun isillesi Aabrahamille ja Iisakille ja Jaakobille. Ja en ainoastaan teille minä vahvista tätä liittoa ja tätä kirousta, Mutta myös niille, jotka ovat täällä teidän kanssanne tänään Herran, teidän Jumalanne edessä, ja niille, jotka eivät ole teidän kanssanne täällä tänään.

Että te tiedätte, kuinka me asuimme Egyptin maassa, kuinka me kuljimme niiden kansojen keskellä, joiden läpi te kuljitte. Ja näkeekää heidän kauhistuksensa ja heidän epäjumalansa, puu ja kivi, hopea ja kulta, jotka ovat heidän luonaan. Eikö joku ole teissä mies tai nainen tai suku tai heimo, jonka mieli on kääntynyt pois Herrasta, teidän Jumalastanne, lähdettyään palvelemaan noiden kansojen jumalia, eikö joku ole teissä juuri, joka kasvaa ylös sapessa ja katkeruudessa, Ja tapahtuu, jos hän kuulee tämän kirouksen sanat ja sanoo sydämessään: Pyhää minulle tulkoon, koska kuljen sydämeni eksytyksessä, jottei syntinen tuhoaisi synnitöntä. Jumala ei halua olla armollinen hänelle, vaan silloin syttyy Herran viha ja hänen kiivautensa tuota miestä kohtaan, ja häneen tarttuvat kaikki tämän liiton kiroukset, jotka on kirjoitettu tähän kirjaan, ja Herra pyyhkii pois hänen nimensä taivaan alta. Ja Herra erottaa hänet pahuuteen kaikista Israelin pojista, kaikkien liiton kirousten mukaan, jotka on kirjoitettu tämän lain kirjaan.

Ja he sanovat, toinen sukupolvi, teidän poikanne, jotka nousevat teidän jälkeenne, ja vieras, joka tulisi kaukaisesta maasta, ja he näkevät tuon maan iskut ja sen taudit, jotka Herra lähetti sen päälle, Jumalallinen rikki ja suola poltettu, koko sen maa ei kylvetä, eikä nouse, eikä nouse sen päälle mitään vihreää, aivan kuten kukistettiin Sodoma ja Gomorra, Adama ja Seboiim, jotka Herra kukisti vihassa ja vihassaan. Ja kaikki kansakunnat sanovat: Miksi Herra teki näin tälle maalle? Mikä on tämä suuri vihan hehku? Ja he sanovat, että he jättivät Herran, heidän isiensä Jumalan, liiton, jonka hän teki heidän isiensä kanssa,

kun hän johdatti heidät ulos Egyptin maasta, Ja mentyään he palvelivat muita jumalia, joita he eivät tunteneet eikä hän jakanut heille. Ja Herra vihastui vihassa tuota maata kohtaan tuodakseen sen päälle kaikki kiroukset, jotka on kirjoitettu tämän lain kirjassa. Ja Herra poisti heidät pois heidän maastaan vihassa, kiukussa ja suuressa raivossa, ja karkotti heidät toiseen maahan, niin kuin nyt.

Piilotetut asiat kuuluvat Herralle, meidän Jumalallemme, mutta ilmeiset asiat meille ja meidän lapsillemme ikuisiksi ajoiksi, että noudattaisimme kaikkia tämän lain sanoja. Piilotetut asiat kuuluvat Herralle, meidän Jumalallemme, mutta ilmeiset asiat meille ja meidän lapsillemme ikuisiksi ajoiksi, että noudattaisimme kaikkia tämän lain sanoja.

30

Ja tapahtuu, kun tulevat päällesi kaikki nämä sanat, siunaus ja kirous, jonka annoin eteesi, ja otat ne sydämeesi kaikissa kansoissa, joihin Herra sinut hajottaa, Ja sinä palaat takaisin Herran, sinun Jumalasi, luo ja kuulet hänen ääntään kaiken mukaan, mitä minä käsken sinulle tänään, koko sydäimestäsi ja koko sielustasi, Ja Herra parantaa sinun syntisi ja armahtaa sinua, ja taas kokoaa sinut kaikista kansoista, joihin Herra on hajottanut sinut. Jos sinun hajaantumisesi on taivaan päästä taivaan päähän, sieltä kokoaa sinut Herra, sinun Jumalasi, ja sieltä ottaa sinut Herra, sinun Jumalasi. Ja Jumalasi tuo sinut

sieltä siihen maahan, jonka sinun isäsi perivät, ja sinä perit sen, ja hän tekee sinulle hyvää, ja hän tekee sinut lukuisemmaksi kuin sinun isäsi. Ja Herra puhdistaa perusteellisesti sinun sydämesi ja sinun siemenesi sydämen, jotta rakastaisit Herraa, sinun Jumalaasi, koko sydäimestäsi ja koko sielustasi, jotta eläisit.

Ja Herra, sinun Jumalasi, antaa nämä kiroukset sinun vihollistesi päälle ja niiden päälle, jotka vihaavat sinua ja jotka vainosivat sinua. Ja sinä käännyt takaisin ja kuulet Herran, sinun Jumalasi, äänen ja teet hänen käskynsä, niin monet kuin minä käsken sinulle tänään. Ja Herra, sinun Jumalasi, siunaa sinua jokaisessa sinun käsiesi teossa, sinun kohtusi jälkeläisissä ja sinun karjasi jälkeläisissä ja sinun maasi tuotteissa, koska Herra, sinun Jumalasi, palaa iloitsemaan sinusta hyviin asioihin, niin kuin hän iloitsi sinun isistäsi, Jos sinä kuuntelet Herran, sinun Jumalasi, ääntä noudattaaksesi hänen käskyjään ja hänen säädöksiään ja hänen tuomioitaan, jotka on kirjoitettu tämän lain kirjaan, jos sinä käännyt takaisin Herran, sinun Jumalasi, puoleen koko sydäimestäsi ja koko sielustasi. Sillä tämä käsky, jonka minä käsken sinulle tänään, ei ole liian vaikea, eikä se ole kaukana sinusta. Ei se ole taivaassa ylhäällä, sanoen: Kuka nousee meidän puolestamme taivaaseen ja ottaa sen meille, ja sen kuultuamme me teemme sen? Eikä se ole meren tuolla puolen, sanoen: Kuka ylittää meren tuolla puolen meidän puolestamme ja ottaa sen meille ja tekee sen meille kuultavaksi, niin että me teemme sen? Sana on sinua hyvin lähellä, sinun suussasi, sinun sydämessäsi ja sinun käsissäsi, jotta tekisit sen.

Katso, olen asettanut eteesi tänään elämän ja kuoleman, hyvän ja pahan. Jos kuuntelet Herran, sinun Jumalasi, käskyjä, jotka minä käsken sinulle tänään, rakastaaksesi Herraa, sinun Jumalaasi, vaeltaaksesi kaikilla hänen teillään ja noudattaaksesi hänen säädöksiään ja tuomioitaan, niin te elätte ja tulette monilukuisiksi, ja Herra, sinun Jumalasi, siunaa sinua kaikessa maassa, johon sinä menet perimään sen. Ja jos sydämesi kääntyy pois, etkä kuuntele, ja harhaan johdettuna palvot muita jumalia ja palvelet niitä, Julistan sinulle tänään, että tuhoudutte täydellisesti, ettekä tule pitkäikäisiksi sen maan päällä, johon te ylitätte Jordanin periäksenne sen.

Todistan teille tänään taivaan ja maan: elämän ja kuoleman olen antanut teidän eteenne, siunauksen ja kirouksen. Valitse elämä, jotta eläisit sinä ja jälkeläisesi. Rakastaa Herraa, sinun Jumalaasi, kuunnella hänen ääntään ja pitää kiinni hänestä, sillä tämä on sinun elämäsi ja päiviesi pituus: asua siinä maassa, jonka Herra vannoi sinun isillesi, Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille, antavansa heille.

31

Ja Mooses lopetti puhumasta kaikkia näitä sanoja kaikille Israelin pojille. Ja hän sanoi heille: Sata kaksikymmentä vuotta minä olen tänään, en enää pysty menemään sisään ja ulos, mutta Herra sanoi minulle: et ylitä tätä Jordania. Herra, sinun Jumalasi, joka kulkee sinun edellä, hän tuhoaa nämä kansat

sinun edestäsi, ja sinä perit heidät, ja Joosua kulkee sinun edelläsi, niin kuin Herra puhui. Ja Herra, sinun Jumalasi, tekee heille niin kuin hän teki Sihonille ja Ogille, kahdelle amorilaisten kuninkaalle, jotka olivat tuolla puolen Jordanin, ja heidän maalleen, koska hän hävitti heidät. Ja Herra luovutti heidät teille, ja te tulette tekemään heille niin kuin minä käskin teille. Ole rohkea ja vahva, älä pelkää, äläkä kauhistu, äläkä säiky heidän edessään, sillä Herra, sinun Jumalasi, kulkee edellänne teidän kanssanne. Hän ei jätä sinua eikä hylkää sinua. Ja Mooses kutsui Joosuan ja sanoi hänelle koko Israelin edessä: Ole rohkea ja vahva, sillä sinä menet tämän kansan edellä siihen maahan, jonka Herra vannoi teidän isillenne antavansa heille, ja sinä jaat sen heille perinnöksi. Ja Herra, joka kulkee kanssasi, ei jätä sinua, eikä hylkää sinua, älä pelkää, äläkä ole pelkuri.

Ja Mooses kirjoitti tämän lain sanat kirjaan ja antoi sen papeille, Leevin pojille, jotka kantoivat Herran liiton arkkia, ja Israelin poikien vanhimmille.

Ja Mooses käski heitä sinä päivänä sanoen: seitsemän vuoden jälkeen, vapauttamisen vuoden aikana, lehtimajanjuhlassa Kun koko Israel matkustaa yhdessä tullakseen nähdyksi Herran, teidän Jumalanne, edessä siinä paikassa, jonka Herra valitsee, teidän tulee lukea tämä laki koko Israelin edessä heidän korviinsa. Kokoonkutsuttuaan kansan, miehet ja vaimot ja jälkeläiset ja muukalaiset, jotka ovat teidän kaupungeissanne, jotta he kuulisivat ja jotta he oppisivat pelkäämään Herraa, teidän Jumalaanne, ja he kuulevat tehdäkseen kaikki tämän lain

sanat. Ja heidän poikansa, jotka eivät tiedä, kuulevat ja oppivat pelkäämään Herraa, sinun Jumalaasi, kaikkina niinä päivinä kuin he elävät maan päällä, johon te olette ylittämässä Jordanin perimään sen.

Ja Herra sanoi Moosekselle: Katso, sinun kuolemasi päivät ovat lähestyneet. Kutsu Joosua, ja seisokaa todistuksen teltan ovien luona, niin minä käsken hänelle. Ja Mooses ja Joosua menivät todistuksen telttaan ja seisoivat todistuksen teltan ovien luona. Ja Herra tuli alas pilvessä ja seisoivat todistuksen teltan ovien luona, ja pilven pylväs seisoivat todistuksen teltan ovien luona. Ja Herra sanoi Moosekselle: Katso, sinä nukut isiesi kanssa, ja tämä kansa noustuaan haureuttaa vieraiden jumalien jälkeen siinä maassa, johon tämä menee, ja he jättävät minut ja rikkovat minun liittoni, jonka tein heidän kanssaan. Ja minä vihastun vihassa heihin sinä päivänä, ja minä jätän heidät, ja minä käännän kasvoni pois heistä, ja hän tulee ruuaksi, ja monet pahuudet ja ahdistukset löytävät hänet, ja hän sanoo sinä päivänä: Koska Herra minun Jumalani ei ole minussa, nämä pahuudet ovat löytäneet minut. Mutta minä käännän kasvoni pois heistä sinä päivänä kaiken sen pahuuden tähden, jonka he tekivät, koska he kääntyivät vieraiden jumalien puoleen.

Ja nyt kirjoittakaa tämän laulun sanat ja opettakaa se Israelin pojille ja pankaa se heidän suuhunsa, jotta tämä laulu tulisi minulle todistukseksi Israelin poikien edessä. Sillä minä tuon heidät sille hyvälle maalle, jonka vannoin heidän isilleen antaa heille, maalle, joka virtaa maitoa ja hunajaa, ja he syövät, ja

täytettyinä he tyydyttyvät, ja he kääntyvät vieraiden jumalien puoleen ja palvelevat niitä, ja he provosoivat minua ja rikkovat minun liittoni. Ja tämä laulu korvataan heidän kasvojensa edessä todistamaan, sillä sitä ei unohdetaan heidän suustaan eikä heidän siemenensä suusta, sillä minä tiedän heidän pahuutensa, kaiken mitä he tekevät täällä tänään, ennen kuin minä vien heidät siihen hyvään maahan, jonka vannoin heidän isilleen.

Ja Mooses kirjoitti tämän laulun sinä päivänä ja opetti sen Israelin pojille. Ja hän käski Joosuaa ja sanoi: Ole rohkea ja ole vahva, sillä sinä viet Israelin pojat siihen maahan, jonka Herra vannoi heille, ja hän tulee olemaan kanssasi.

Kun Mooses lopetti kirjoittamasta kaikkia tämän lain sanoja kirjaan loppuun asti, Ja hän käski leeviläisille, jotka kantoivat Herran liiton arkkia, sanoen: Otettuanne tämän lain kirjan, asettakaa se teidän Jumalanne Herran liitonarkun sivulle, ja se on siellä todistuksena teille. Koska minä tiedän sinun niskoittelusi ja sinun kovan niskasi, sillä vielä minun eläessäni teidän kanssanne tänään te olitte kapinoimassa Jumalaa vastaan, kuinka ette myös minun kuolemani jälkeen? Kokoontukaa luokseni teidän heimopäälliköt, ja teidän vanhimmat, ja teidän tuomarit, ja teidän kirjurit, jotta puhun heidän korviinsa kaikki nämä sanat ja todistan heille taivaan ja maan. Tiedän, että kuolemani jälkeen te toimitte laittomasti laittomuudessa ja poikkeatte pois tieltä, jonka käskin teille, ja teitä kohtaavat pahat viimeisten päivien aikana, sillä te teette

pahaa Herran edessä provosoidaksenne hänet kättenne töillä.

Ja Mooses puhui koko seurakunnan korviin tämän laulun sanat loppuun asti.

32

Tarkatkaa, taivas, ja minä puhun, ja maa kuulkoon sanat suustani. Odotettakoon sanontaani kuin sadetta, ja laskeutukoot sanani kuin kaste, kuin sade ruohon päälle ja kuin lumisade ruohon päälle. Koska kutsuin Herran nimeä, antakaa suuruus meidän Jumalallemme. Jumala, todet ovat hänen tekonsa ja kaikki hänen tiensä ovat tuomioita. Jumala on uskollinen, eikä hänessä ole vääryyttä, vanhurskas ja pyhä on Herra. He tekivät syntiä, eivät hänelle lapsia – moitittava, kieroutunut ja vääristynyt sukupolvi. Näillä te maksatte Herralle takaisin? Näin tyhmä kansa ettekä viisas? Eikö hän itse, tämä sinun isäsi, hankkinut sinua ja tehnyt sinua ja muovannut sinua? Muistakaa ikuisuuden päivät, ymmärtäkää sukupolvien vuodet. Kysy isältäsi, niin hän ilmoittaa sinulle, vanhimmiltasi, niin he kertovat sinulle.

Kun Korkein jakoi kansat ja hajotti Aadamin pojat, hän asetti kansojen rajat Jumalan enkelien lukumäärän mukaan. Ja Herran osaksi tuli hänen kansansa Jaakob, hänen perintöosakseen Israel. Hän ylläpiti häntä erämaassa, polttavan kuumuuden janossa, vedettömässä maassa. Hän ympäröi häntä

ja kuritti häntä, ja hän varjeli häntä kuin silmäterää. Kuten kotka peittää pesänsä ja kaipasi poikastensa päällä, hän levitti siipensä, otti heidät vastaan ja nosti heidät selkänsä päälle. Herra yksin johti heitä, eikä heidän kanssaan ollut vierasta jumalaa. Hän nosti heidät maan voimalle, hän ruokki heidät peltojen tuotteilla, he imivät hunajaa kalliosta ja öljyä kiinteästä kalliosta. Härkien voi ja lampaiden maito, karitsoiden ja päässien rasvan kanssa, härkien pojat ja vuohet, vehnän munuaisten rasvan kanssa, ja rypäleen veri – hän joi viiniä. Ja Jaakob söi ja tuli täyteen, ja rakas potkaisi pois, lihoi, paksuuntui, leveni, ja hylkäsi Jumalan, joka teki hänet, ja kääntyi pois Jumalasta, hänen pelastajastaan.

He provosoivat minut vieraillla jumalilla, he katkeroittivat minut iljetyksillensä. He uhrasivat demoneille, eivätkä Jumalalle, jumalia, joita he eivät tunteneet, uusia ja äskettäisiä, jotka ovat tulleet, joita heidän isänsä eivät tunteneet. Jumalan, joka sinut synnytti, sinä hylkäsit, ja unohdit Jumalan, joka sinua ravitsee.

Ja Herra näki, ja hän oli mustasukkainen, ja hän vihastui poikiensa ja tyttäriensä tähden, Ja hän sanoi: Minä käännän kasvoni pois heistä ja näytän, mitä heille tapahtuu viimeisinä päivinä, sillä he ovat nurja sukupolvi, lapsia, joissa ei ole uskoa.

He provosoivat minut mustasukkaisuuteen sillä, mikä ei ole Jumala, he vihoittivat minut epäjumalillaan, ja minä provosoin heidät mustasukkaisuuteen sillä, mikä ei ole kansa, tyhmällä kansalla minä vihoitan heidät. Koska tuli on syttynyt minun

vihastani, se palaa aina tuonelaan asti, se nielee maan ja sen tuotteet, se polttaa vuorten perustukset. Kokoan heidän kimppuunsa onnettomuudet, ja nuoleni käytän heitä vastaan taistelussa. Riutuen nälkään ja lintujen syömiksi, ja parantumaton kouristus – petoeläinten hampaat lähetän heidän kimppuunsa vihan kanssa, maassa raahaten. Ulkopuolelta miekka tekee heidät lapsettomiksi, ja varastohuoneista tulee pelko: nuori mies neitseyn kanssa, imevä lapsi vakiintuneen vanhan miehen kanssa. Sanoin: hajotan heidät ja lopetan heidän muistonsa ihmisten keskuudesta. Ellei vihollisten vihan tähden, jottei he viipyisi, jottei vastustajat hyökkäisivät yhdessä, etteivät he sanoisi: meidän korkea kätemme, eikä Herra, teki kaikki tämän.

Kansakunta on menettänyt neuvostonsa, eikä heissä ole tietoa. He eivät ymmärtäneet ajatella, vastaanottakoot nämä asiat tulevaa aikaa varten. Kuinka yksi ajaisi takaa tuhatta, ja kaksi siirtäisi kymmenentuhansia, ellei Jumala olisi myynyt heitä, ja Herra olisi luovuttanut heitä? Heidän jumalansa eivät ole kuin meidän Jumalamme, mutta meidän vihollisemme ovat tyhmiä. Sillä heidän viiniköynnöksensä on Sodoman viiniköynnöksestä ja heidän oksansa Gomorrasta; heidän rypäleensä on sapen rypäle, katkeruuden terttu heille. Heidän viinsä on lohikäärmeiden vihaa, ja kyykäärmeiden parantumaton viha. Eivätkö nämä ole koottuna luonani ja sinetöitynä minun aarrekkamioissani? Koston päivänä maksan takaisin, kun heidän jalkansa horjahtaa, koska tuhon päivä on heille lähellä, ja se on valmis teille. Herra tuomitsee kansansa, ja hänen

orjiensa suhteen hän saa lohdutusta, sillä hän näki heidät heikentyneiksi, epäonnistuneiksi ahdingossa ja uupuneiksi. Ja Herra sanoi: Missä ovat heidän jumalansa, joihin he olivat luottaneet? Joiden uhrien rasvan te söitte ja joiden juomauhrien viinin te joitte? Nouskoot he ja auttakoot teitä ja tulkoot teille suojelijoiksi. Katsokaa, katsokaa, että minä olen, eikä ole Jumalaa paitsi minua. Minä tapan ja teen eläväksi, lyön, ja minä parannan, eikä ole ketään, joka pelastaa minun käsistäni. Sillä minä nostan käteni taivaaseen ja vannon oikealla kädellä ja sanon: minä elän ikuisesti, Sillä teroitan miekkani kuin salaman, ja käteni tarttuu tuomioon, ja maksan rangaistuksen vihollisille, ja maksan takaisin niille, jotka vihaavat minua. Juovutan nuoleni verestä, ja miekkani syö lihaa haavoitettujen verestä ja vankeudesta, vihollisten hallitsijoiden päästä.

Iloitkaa, taivaat, yhdessä hänen kanssaan, ja kumartakoot häntä kaikki Jumalan sanansaattajat. Iloitkaa, kansakunnat, hänen kansansa kanssa, ja vahvistukoot häntä kaikki Jumalan pojat, sillä hänen poikiensa veri kostetaan. Hän kostaa ja maksaa rangaistuksen vihollisille, ja vihaajille hän maksaa. Herra puhdistaa hänen kansansa maan.

Ja Mooses kirjoitti tämän laulun tuona päivänä ja opetti sen Israelin pojille, ja Mooses meni sisään ja puhui kaikki tämän lain sanat kansan korviin, hän ja Joosua, Nunin poika. Ja Mooses lopetti puhumisen koko Israelille. Ja hän sanoi heille: Kiinnittäkää sydämenne kaikkiin näihin sanoihin, jotka minä todistan teille tänään, ja jotka teidän tulee káskeä poikianne

noudattamaan ja tekemään kaikki tämän lain sanat. Sillä tämä ei ole teille tyhjä sana, vaan tämä on teidän elämänne, ja tämän sanan takia te elätte pitkään siinä maassa, johon te menette Jordanin yli perimään sen. Ja Herra puhui Moosekselle tänä päivänä sanoen, Nouse Abarim-vuorelle, tälle Nabau-vuorelle, joka on Mooabin maassa Jerikon kohdalla, ja katso Kanaanin maa, jonka minä annan Israelin pojille, ja kuole vuorella, jolle sinä nouset siellä, ja liity kansaasi, samalla tavalla kuin Aaron, sinun veljesi, kuoli Horin vuorella ja liitettiin kansaansa. Koska te ette totelleet sanaani Israelin poikien keskellä riidan veden luona Kadeshissa Sinin erämaassa, koska te ette pyhittäneet minua Israelin poikien keskellä. Vastapäätäsi näet maan, mutta sinne et pääse.

33

Ja tämä on se siunaus, jolla Mooses, Jumalan mies, siunasi Israelin pojat ennen kuolemaansa. Ja hän sanoi: Herra on tullut Sinaista ja ilmestyi meille Seiristä, ja hän kiirehti Paranin vuorelta lukemattomien kanssa Kadeksesta, hänen oikealla puolellaan enkelit hänen kanssaan. Ja hän säästi kansaansa, ja kaikki pyhitetyt ovat sinun käsiesi alla, ja nämä ovat sinun allasi, ja hän otti vastaan hänen sanansa. Laki, jonka Mooses käski meille, perintö Jaakobin seurakunnille. Ja rakastetussa tulee olemaan hallitsija, kun kansojen hallitsijat ovat kokoontuneet yhdessä Israelin heimojen kanssa. Eläköön Ruuben, älköön hän kuolko, ja olkoon hän suuri

lukumäärältään.

Ja tämä on Juudalle: Kuule, Herra, Juudan ääni, ja tulisit hänen kansansa luo. Hänen kätensä erottavat hänelle, ja sinä olet auttaja vihollisia vastaan.

Ja Leeville hän sanoi: Antakaa Leeville hänen selkeät merkkinsä ja hänen totuutensa pyhälle miehelle, jota he koettelivat koettelemuksessa ja jota he herjaavat riidan veden äärellä. Hän, joka sanoi isälleen ja äidilleen: En ole nähnyt sinua, joka ei tunnustanut veljiään eikä välittänyt pojistaan, varjeli sinun sanojasi ja noudatti sinun liittoasi. He julistavat sinun säädöksesi Jaakobille ja sinun lakisi Israelille, he asettavat suitsutuksen jatkuvasti sinun alttarillesi sinun vihassasi. Siunaa, Herra, hänen voimansa ja ota vastaan hänen kättensä työt, murskaa häntä vastaan nousseiden vihollisten lanteet, äläkööt häntä vihaavat nouko. Ja Benjaminille hän sanoi: Herran rakastettu asuu luottavaisena, ja Jumala varjostaa häntä kaikkina päivinä, ja hänen hartioidensa välissä hän lepäsi.

Ja Joosefille hän sanoi: Herran siunauksesta hänen maansa, taivaan vuodenaajoista ja kasteesta, ja syvyyksien lähteistä alhaalta, ja tuotteiden kauden mukaan, auringon käännteistä, ja kuukausien yhtymisistä, Vuorten alun huipulta ja ikuisten kukkuloiden huipulta Ja maan täyttymisen ajan mukaan, ja ne hyväksyttävät asiat sille, joka nähtiin pensaassa, tulkooot Joosefin pään päälle ja hänen päälakensa päälle, joka kirkastettiin veljiensä keskuudessa. Esikoishärän kauneus on hänen,

yksisarvisen sarvet ovat hänen sarvensa, niillä hän puskee kansat yhdessä maan ääriin saakka, nämä ovat Efraimin kymmenentuhannet ja nämä Manassen tuhannet. Ja Sebulonille hän sanoi: Iloitse, Sebulon, lähdössäsi, ja Isaskar teltoissaan. Kansat he tuhoavat, ja te kutsutte siellä, ja te uhratte siellä vanhurskauden uhrin, koska meren rikkaus ravitsee sinua, ja rannikolla asuvien kauppa.

Ja Gadille hän sanoi: Siunattu olkoon se, joka laajentaa Gadia. Kuin leijona hän lepäsi murskattuaan käsivarren ja hallitsijan. Ja hän näki hänen esikoisensa, että siellä jaettiin hallitsijoiden maa, kun he olivat kokoontuneet yhdessä kansojen johtajien kanssa. Herra teki vanhurskauden ja hänen tuomionsa Israelin kanssa.

Ja Danille hän sanoi: Dan on leijonan pentu, ja hän hyökkää Basanista. Ja Naftalille hän sanoi: Naftali, täynnä hyväksyttäviä asioita, ja täyttyköön siunauksella Herralta, meren ja etelän hän perii. Ja Asherille hän sanoi: siunattu lapsista on Asher, ja hän tulee olemaan hyväksyttävä veljiensä keskuudessa, hän kastaa jalkansa öljyyn. Rauta ja pronssi on hänen sandaalinsa, ja kuten sinun päiväsi, niin on sinun vahvuutesi.

Ei ole ketään kuten rakastetun Jumala, joka astuu taivaan päällä sinun auttajanasasi ja mahtavana taivaankannen yllä. Ja Jumalan alku peittää sinut, ja ikuisten käsivarsien voiman alla, ja hän ajaa vihollisen pois kasvojesi edestä sanoen: Tuhoutukoon. Ja Israel asuu luottavaisena, yksin Jaakobin maalla, viljan ja viinin

keskellä, ja taivas on sinulle pilvinen kasteesta. Siunattu olet sinä, Israel! Kuka on sinun kaltaisesi, kansa, joka pelastetaan Herran toimesta? Sinun auttajasi puolustaa sinua, ja miekka on sinun ylpeytesi, ja vihollisesi valehtelevat sinulle, ja sinä astut heidän niskansa päälle.

34

Ja Mooses meni ylös Moabin Arabothista Nabau-vuorelle, Phasgan huipulle, joka on Jerikon edessä, ja Herra näytti hänelle koko Gileadin maan Daniin saakka. Ja koko Naftalin maan ja koko Efraimin maan ja Manassen ja koko Juudan maan aina äärimmäiseen mereen asti, ja autiomaata ja Jerikon ympäröivät alueet, palmujen kaupunki, aina Soariin asti. Ja Herra sanoi Moosekselle: Tämä on se maa, jonka vannoin Aabrahamille ja Iisakille ja Jaakobille sanoen: Sinun siemenellesi annan sen. Olen näyttänyt sen sinun silmillesi, mutta sinne et mene sisään.

Ja Mooses, Herran palvelija, kuoli Moabin maassa Herran sanan kautta. Ja he hautasivat hänet Aihin lähellä Peorin taloa, eikä kukaan nähnyt hänen hautaustaan tähän päivään asti. Mooses oli sata kaksikymmentä vuotta vanha kuollessaan. Hänen silmänsä eivät hämärtyneet, eivätkä hänen kilpikonnansa tuhoutuneet.

Ja Israelin pojat itkivät Moosesta Moabin Arabothissa Jordanin luona Jerikon kohdalla kolmekymmentä päivää, ja Mooseksen

surun ja itkun päivät täyttyivät. Ja Joosua, Nunin poika, täytettiin ymmärryksen hengellä, sillä Mooses oli asettanut kätensä hänen päälleen, ja Israelin pojat kuuntelivat häntä ja tekivät niin kuin Herra oli käskenyt Moosekselle.

Eikä noussut enää profeettaa Israelissa kuin Mooses, jonka Herra tunsu kasvoista kasvoihin Kaikissa merkeissä ja ihmeissä, jotka Herra lähetti hänet tekemään Egyptin maassa faraolle ja hänen palvelijoilleen ja koko hänen maalleen. Ne suuret ihmeet ja se voimakas käsi, jotka Mooses teki koko Israelin edessä.

Johanneksen kirje

1

Se, joka oli alusta, jonka olemme kuulleet, jonka olemme nähneet omilla silmillämme, jota olemme katselleet ja jota meidän kätemme ovat kosketelleet, koskien elämän sanaa, Ja elämä ilmestyi, ja olemme nähneet ja todistamme ja julistamme teille iankaikkisen elämän, joka oli Isän luona ja ilmestyi meille. Sen minkä me olemme nähneet ja kuulleet, me julistamme teille, jotta teilläkin olisi yhteys meidän kanssamme, ja meidän yhteytemme on Isän ja hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen kanssa. Ja me kirjoitamme nämä asiat teille, jotta ilomme olisi täydellinen.

Ja tämä on se sanoma, jonka me olemme kuulleet häneltä ja julistamme teille, että Jumala on valo ja pimeyttä ei ole hänessä lainkaan. Jos sanomme, että meillä on yhteys hänen kanssaan ja kuljemme pimeydessä, valehtelemme emmekä tee totuutta. Jos me vaellamme valossa, niin kuin hän itse on valossa, meillä on yhteys toinen toisemme kanssa, ja hänen poikansa Jeesuksen

Kristuksen veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä. Jos sanomme, että meillä ei ole syntiä, me petämme itseämme, eikä totuus ole meissä. Jos tunnustamme syntimme, hän on uskollinen ja vanhurskas, niin että hän antaa meille syntimme anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä. Jos sanomme, että emme ole tehneet syntiä, teemme hänet valehtelijaksi, ja hänen sanansa ei ole meissä.

2

Lapsukaiseni, kirjoitan teille nämä asiat, jotta ette tekisi syntiä, ja jos joku tekee syntiä, meillä on puolustaja Isän luona, Jeesus Kristus, joka on vanhurskas. Ja hän on sovitus meidän syntiemme puolesta, ei ainoastaan meidän puolesta, vaan myös koko maailman puolesta. Ja tässä tiedämme, että olemme tunteneet hänet, jos pidämme hänen käskynsä. Se, joka sanoo: Minä tunnen hänet, mutta ei noudata hänen käskyjään, on valehtelija, eikä hänessä ole totuutta. Mutta joka pitää hänen sanansa, hänessä Jumalan rakkaus on todella tullut täydelliseksi. Tästä me tiedämme, että olemme hänessä. Sen, joka sanoo pysyvänsä hänessä, tulee vaeltaa samoin kuin tuo vaelsi.

Veljet, en kirjoita teille uutta käskyä, vaan vanhan käskyn, jonka teillä oli alusta. Vanha käsky on se sana, jonka te kuulitte alusta. Taas kirjoitan teille uuden käskyn, joka on tosi hänessä ja teissä, sillä pimeys menee ohi ja tosi valo jo loistaa. Se, joka sanoo olevansa valossa ja vihaa veljeään, on pimeydessä vielä nytkin.

Se, joka rakastaa veljeään, pysyy valossa, eikä hänessä ole kompastuskiveä. Se, joka vihaa veljeään, on pimeydessä ja pimeydessä vaeltaa, eikä tiedä minne menee, koska pimeys on sokaissut hänen silmänsä.

Kirjoitan teille, pienet lapset, että teidän syntinne on annettu anteeksi hänen nimensä tähden. Kirjoitan teille, isät, koska olette tunteneet hänet, joka on ollut alusta alkaen. Kirjoitan teille, nuoret miehet, koska olette voittaneet pahan. Kirjoitin teille, lapset, koska te olette tunteneet Isän. Kirjoitin teille, isät, koska te olette tunteneet sen, joka on alusta. Kirjoitin teille, nuoret miehet, koska te olette vahvoja ja Jumalan sana pysyy teissä ja te olette voittaneet pahan.

Älkää rakastako maailmaa älkääkä niitä, jotka ovat maailmassa. Jos joku rakastaa maailmaa, ei Isän rakkaus ole hänessä, Koska kaikki, mikä on maailmassa – lihan himo ja silmien himo ja elämän kerskaisuus – ei ole Isästä, vaan on maailmasta. Ja maailma menee ohitse ja sen himo, mutta se, joka tekee Jumalan tahdon, pysyy iankaikkisesti.

Lapset, viimeinen tunti on, ja niin kuin te kuulitte, että antikristus tulee, niin nyt monet antikristukset ovat tulleet, mistä me tiedämme, että viimeinen tunti on. Meistä he lähtivät, mutta he eivät olleet meistä, sillä jos he olisivat olleet meistä, he olisivat pysyneet kanssamme, mutta jotta paljastettaisiin että he eivät kaikki ole meistä. Ja teillä on voitelu Pyhältä, ja te tiedätte kaiken. En kirjoittanut teille, koska ette tietäisi totuutta, vaan

koska tiedätte sen, ja koska mikään valhe ei ole totuudesta. Kuka on valehtelija, ellei se, joka kieltää, että Jeesus on Kristus? Tämä on antikristus, joka kieltää Isän ja Pojan. Jokainen, joka kieltää Pojan, ei myöskään omista Isää. Te siis, mitä te kuulitte alusta, antakaa sen pysyä teissä. Jos teissä pysyy se, minkä te kuulitte alusta, niin myös te pysytte Pojassa ja Isässä. Ja tämä on se lupaus, jonka hän itse lupasi meille, ikuinen elämä. Nämä asiat kirjoitin teille niistä, jotka pettävät teidät. Ja te, se voitelu jonka te saitte häneltä, pysyy teissä, eikä teillä ole tarvetta, että joku opettaisi teitä, vaan niin kuin se sama voitelu opettaa teitä kaikesta, ja se on tosi eikä ole valhe, ja niin kuin se opetti teitä, te pysytte hänessä. Ja nyt, pienet lapset, pysykää hänessä, jotta kun hän ilmoitetaan, meillä olisi rohkeus emmekä häpeäisi hänen edessään hänen tulemuksessaan. Jos te tiedätte, että hän on vanhurskas, tiedätte myös, että jokainen, joka tekee vanhurskautta, on hänestä syntynyt.

3

Katsokaa, millaisen rakkauden Isä on antanut meille, jotta meitä kutsuttaisiin Jumalan lapsiksi. Tämän tähden maailma ei tunne teitä, koska se ei tuntenut häntä. Rakkaat, nyt olemme Jumalan lapsia, eikä vielä ole ilmoitettu, mitä tulemme olemaan. Tiedämme kuitenkin, että jos hän ilmoitetaan, tulemme olemaan hänen kaltaisiaan, koska tulemme näkemään hänet sellaisena kuin hän on. Ja jokainen, jolla on tämä toivo häneen, puhdistaa itsensä, niin kuin hän on puhdas.

Jokainen, joka tekee syntiä, tekee myös laittomuutta, ja synti on laittomuutta. Ja te tiedätte, että hän ilmestyi ottaakseen pois meidän syntimme, ja syntiä ei ole hänessä. Jokainen, joka pysyy hänessä, ei tee syntiä; jokainen, joka tekee syntiä, ei ole nähnyt häntä eikä tuntenut häntä. Pienet lapset, älköön kukaan pettäkö teitä: se, joka tekee vanhurskautta, on vanhurskas, niin kuin hän on vanhurskas. Se, joka tekee syntiä, on perkeleestä, koska perkele tekee syntiä alusta alkaen. Tätä varten ilmestyi Jumalan Poika, jotta hän tuhoaisi perkeleen teot. Jokainen, joka on syntynyt Jumalasta, ei tee syntiä, koska hänen siemenensä pysyy hänessä, eikä hän kykene tekemään syntiä, koska hän on syntynyt Jumalasta. Tässä ovat ilmeisiä Jumalan lapset ja paholaisen lapset. Jokainen, joka ei tee vanhurskautta, ei ole Jumalasta, eikä se, joka ei rakasta veljeään. Että tämä on se sanoma, jonka te kuulitte alusta, jotta me rakastaisimme toisiamme. Ei niin kuin Kaain, joka oli paha ja teurasti veljensä, ja minkä vuoksi hän teurasti hänet? Koska hänen tekonsa olivat pahat, mutta hänen veljensä teot vanhurskaat. Älkää ihmetelkö, veljeni, jos maailma vihaa teitä. Me tiedämme, että olemme siirtyneet kuolemasta elämään, koska rakastamme veljiä. Joka ei rakasta veljeä, pysyy kuolemassa. Jokainen, joka vihaa veljeään, on murhaaja, ja te tiedätte, että kenelläkään murhaajalla ei ole ikuista elämää pysyvästi itsessään. Tässä olemme tunteneet rakkauden, että hän asetti sielunsa meidän puolestamme, ja meidän tulee asettaa sielumme veljien puolesta. Mutta jos joku omistaa maailman elämän ja näkee veljensä olevan tarpeessa ja sulkee sydämensä häneltä, kuinka Jumalan rakkaus pysyy hänessä? Lapsukaiseni, älkäämme rakastako sanalla emmekä

kielellä, vaan teolla ja totuudella. Ja tästä me tiedämme, että olemme totuudesta, ja vakuutamme sydämemme hänen edessään, että jos sydämemme tuomitsee meidät, niin Jumala on suurempi kuin sydämemme ja tietää kaiken. Rakkaat, jos sydämemme ei tuomitse meitä, meillä on rohkeutta Jumalan edessä, Ja sen mitä me pyydämme, me saamme häneltä, koska me pidämme hänen käskynsä ja teemme sitä, mikä on miellyttävää hänen edessään. Ja tämä on hänen käskynsä: että me uskoisimme hänen poikansa Jeesuksen Kristuksen nimeen ja rakastaisimme toisiamme, niin kuin hän antoi käskyn. Ja se, joka pitää hänen käskynsä, pysyy hänessä ja hän hänessä. Ja tästä me tiedämme, että hän pysyy meissä, siitä Hengestä, jonka hän meille antoi.

4

Rakkaat, älkää uskoko jokaista henkeä, vaan koettelkaa henget, ovatko ne Jumalasta, sillä monet vääräprofeetat ovat lähteneet ulos maailmaan. Tässä te tunnette Jumalan hengen: jokainen henki, joka tunnustaa Jeesuksen Kristuksen tulleen lihassa, on Jumalasta. Ja jokainen henki, joka ei tunnusta Jeesusta Kristusta lihassa tulleeeksi, ei ole Jumalasta, ja tämä on antikristuksen henki, josta olette kuulleet, että se tulee, ja nyt se on jo maailmassa. Te olette Jumalasta, pienet lapset, ja olette voittaneet heidät, koska se, joka on teissä, on suurempi kuin se, joka on maailmassa. He ovat maailmasta, siksi he puhuvat maailmasta ja maailma kuulee heitä. Me olemme Jumalasta; se,

joka tuntee Jumalan, kuulee meitä. Joka ei ole Jumalasta, ei kuule meitä. Tästä me tunnemme totuuden hengen ja eksytyksen hengen.

Rakastetut, rakastakaamme toinen toista, sillä rakkaus on Jumalasta, ja jokainen, joka rakastaa, on syntynyt Jumalasta ja tuntee Jumalan. Se joka ei rakasta, ei ole tuntenut Jumalaa, sillä Jumala on rakkaus. Tässä ilmestyi Jumalan rakkaus meissä, että Jumala on lähettänyt hänen ainokaisen Poikansa maailmaan, jotta eläisimme hänen kauttaan. Tässä on rakkaus: ei siinä, että me rakastimme Jumalaa, vaan siinä, että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa sovituksi syntiemme puolesta. Rakkaat, jos Jumala näin rakasti meitä, niin meidänkin tulee rakastaa toisiamme. Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Jos me rakastamme toisiamme, Jumala pysyy meissä ja hänen rakkautensa on täydellinen meissä. Tästä me tiedämme, että me pysymme hänessä ja hän meissä, koska hän on antanut meille Hengestään. Ja me olemme nähneet ja todistamme, että Isä on lähettänyt Pojan maailman Pelastajana. Kuka tahansa tunnustaa, että Jeesus on Jumalan Poika, Jumala pysyy hänessä ja hän Jumalassa. Ja me olemme tunteneet ja uskoneet sen rakkauden, joka Jumalalla on meihin. Jumala on rakkaus, ja se, joka pysyy rakkaudessa, pysyy Jumalassa ja Jumala hänessä. Tässä rakkaus on täydellistynyt meidän kanssamme, jotta meillä olisi rohkeutta tuomion päivänä, koska niin kuin hän on, niin myös me olemme tässä maailmassa. Pelkoa ei ole rakkaudessa, vaan täydellinen rakkaus karkottaa pelon, koska pelkoon liittyy rangaistus, mutta pelkäävä ei ole täydellistynyt rakkaudessa. Me

rakastamme häntä, koska hän rakasti meitä ensimmäisenä. Jos joku sanoo, että hän rakastaa Jumalaa, ja vihaa veljeään, hän on valehtelija, sillä se, joka ei rakasta veljeään, jonka hän on nähnyt, kuinka hän kykenee rakastamaan Jumalaa, jota hän ei ole nähnyt? Ja tämän käskyn meillä on häneltä, että se, joka rakastaa Jumalaa, rakastaa myös hänen veljeään.

5

Jokainen, joka uskoo, että Jeesus on Kristus, on syntynyt Jumalasta, ja jokainen, joka rakastaa synnyttäjää, rakastaa myös hänen synnyttämäänsä. Tästä me tiedämme, että me rakastamme Jumalan lapsia, kun me rakastamme Jumalaa ja noudatamme hänen käskyjään. Tämä on nimittäin Jumalan rakkaus, että pidämme hänen käskynsä, eivätkä hänen käskynsä ole raskaat. Että jokainen Jumalasta syntynyt voittaa maailman, ja tämä on se voitto, joka on voittanut maailman, meidän uskomme. Kuka on se, joka voittaa maailman, ellei se, joka uskoo, että Jeesus on Jumalan Poika? Tämä on se, joka tuli veden ja veren kautta, Jeesus Kristus. Ei ainoastaan vedessä, vaan vedessä ja veressä, ja Henki on se, joka todistaa, sillä Henki on totuus. että kolme ovat todistamassa taivaassa: Isä, Sana ja Pyhä Henki, ja nämä kolme ovat yksi, ja kolme ovat todistamassa maan päällä Henki ja vesi ja veri, ja ne kolme ovat yhtä. Jos otamme vastaan ihmisten todistuksen, niin Jumalan todistus on suurempi, koska tämä on Jumalan todistus, jonka hän on todistanut hänen Pojastaan. Se, joka uskoo Jumalan Poikaan,

hänellä on todistus itsessään. Se, joka ei usko Jumalaa, on tehnyt hänet valehtelijaksi, koska hän ei ole uskonut todistukseen, jonka Jumala on todistanut Pojastaan. Ja tämä on todistus, että Jumala antoi meille ikuisen elämän, ja tämä elämä on hänen Pojassaan. Se, jolla on Poika, omistaa elämän; se, jolla ei ole Jumalan Poikaa, ei omista elämää.

Nämä asiat kirjoitin teille, jotka uskotte Jumalan Pojan nimeen, jotta tietäisitte, että teillä on iankaikkinen elämä, ja jotta uskoisitte Jumalan Pojan nimeen. Ja tämä on se rohkeus, joka meillä on häntä kohtaan, että jos pyydämme jotakin hänen tahtonsa mukaan, hän kuulee meidät. Ja jos tiedämme, että hän kuulee meidät, mitä tahansa pyydämmekin, tiedämme, että meillä on ne pyynnöt, jotka olemme pyytäneet häneltä. Jos joku näkee veljensä tekevän syntiä, joka ei johda kuolemaan, hän pyytää, ja antaa hänelle elämän, niille jotka tekevät syntiä joka ei johda kuolemaan. On olemassa synti, joka johtaa kuolemaan; en sano, että sen puolesta pyytäisi. Kaikki vääryys on syntiä, ja on syntiä, joka ei johda kuolemaan. Tiedämme, että jokainen, joka on syntynyt Jumalasta, ei tee syntiä, vaan Jumalasta syntynyt varjelee itsensä, eikä paha koske häneen. Tiedämme, että olemme Jumalasta, ja koko maailma makaa pahassa. Tiedämme kuitenkin, että Jumalan Poika on tullut ja antanut meille ymmärryksen, jotta tuntisimme sen, mikä on totta, ja olemme siinä, mikä on totta, hänen Pojassaan Jeesuksessa Kristuksessa. Tämä on totinen Jumala ja iankaikkinen elämä.

Pienet lapset, vartioikaa itsenne epäjumalista, aamen.

Joosuan kirja

1

Ja tapahtui Mooseksen kuoleman jälkeen, että Herra sanoi Joosualle, Nuunin pojalle, Mooseksen avustajalle, sanoen, Mooses, minun palvelijani, on kuollut. Nyt siis nouse ja ylitä Jordan, sinä ja koko tämä kansa, siihen maahan, jonka minä annan heille. Jokainen paikka, jolle te astutte jalkojenne jäljellä, sen minä annan teille, samalla tavalla kuin olen sanonut Moosekselle. Erämaa ja Antilibanon, aina suureen jokeen, Eufrat-jokeen asti, ja aina äärimmäiseen mereen asti, auringon laskusta, tulevat olemaan teidän rajanne. Ei yksikään ihminen kestä sinua vastaan kaikkina elämäsi päivinä, ja aivan kuten olin Mooseksen kanssa, niin olen myös sinun kanssasi, enkä hylkää sinua enkä jätä sinua. Ole vahva ja rohkea, sillä sinä jaat tälle kansalle sen maan, jonka vannoin teidän isillenne antaa heille. Ole siis vahva ja rohkea, pitääksesi ja tehdäksesi niin kuin Mooses, minun palvelijani, käski sinulle, ja älä käänny niistä oikealle äläkä vasemmalle, jotta menestyisit kaikessa, mitä teet. Tämän lain kirja ei poistu suustasi, ja sinun tulee mietiskellä sitä

päivää ja yötä, jotta tietäisit tehdä kaiken, mikä on kirjoitettu. Silloin sinä menestyt ja saatat tiesi menestymään, ja silloin sinä ymmärrät. Katso, minä olen käskenyt sinulle: ole vahva ja rohkea, älä pelkää äläkä arkaa, sillä Herra, sinun Jumalasi, on kanssasi kaikkialla, missä kuljet. Ja Joosua käski kansan kirjureille sanoen, Menkää kansan leirin keskelle ja käskekää kansalle sanoen: Valmistakaa evästä, sillä vielä kolme päivää ja te ylitätte tämän Jordanin mennäksenne ottamaan haltuun maan, jonka Herra, teidän isienne Jumala, antaa teille.

Ja Ruubenille ja Gaadille ja puolelle Manassen heimoa Joosua sanoi, Muistakaa se sana, jonka Mooses, Herran palvelija, käski teille sanoen: Herra, teidän Jumalanne, lepäytti teidät ja antoi teille tämän maan. Teidän vaimonne ja lapsenne ja karjanne asukoot siinä maassa, jonka hän antoi teille, mutta te ylitätte aseistettuina ennen veljiänne, jokainen vahva mies, ja autatte heitä. Kunnes Herra, meidän Jumalamme, antaa teidän veljillenne levon, aivan kuten teillekin, ja hekin perivät sen maan, jonka Herra, meidän Jumalamme, antaa heille, ja te lähdette kukin perintömaahanne, jonka Mooses antoi teille tuolle puolelle Jordania, auringonnousun puolelle. Ja vastattuaan Joosualle he sanoivat: Kaikki, mitä sinä käsket meille, me teemme, ja kaikkiin paikkoihin, minne sinä lähetät meidät, me menemme. Aivan kuten kuulimme Moosesta kaikessa, niin kuulemme sinua, kunhan vain Herra meidän Jumalamme on kanssasi samalla tavalla kuin hän oli Mooseksen kanssa. Se ihminen, joka olisi sinulle tottelematon, ja joka ei kuule sanojasi, mitä ikinä käsketkin hänelle, kuolkoon, mutta

ole vahva ja rohkea.

2

Ja Joosua, Nunin poika, lähetti Sattinista kaksi nuorta miestä vakoilemaan sanoen: Nouskaa ja katsokaa maa ja Jeriko. Ja lähdettyään ne kaksi nuorta miestä menivät sisään Jerikoon ja menivät sisään porttovaimon taloon, jonka nimi oli Raahab, ja yöpyivät siellä.

Ja se raportoitiin Jerikon kuninkaalle sanoen: Israelin poikien miehiä on tullut tänne vakoilemaan maata. Ja Jerikon kuningas lähetti ja sanoi Raahabille: Tuo ulos miehet, jotka menivät sisään taloosi yöllä, sillä he ovat tulleet vakoilemaan maata. Ja nainen otti kaksi miestä ja piilotti heidät, ja sanoi heille: Miehet ovat tulleet luokseni. Kun portti oli suljettu pimeydessä ja miehet menivät ulos, en tiedä minne he ovat kulkeneet, ajakaa heitä takaa, jos saavutatte heidät. Hän vei heidät katolle ja piilotti heidät pellavanoljen sisään, joka oli kasattu katolle. Ja miehet ajoivat takaa heidän jälkeensä Jordanin tietä kahlauspaiikkoja kohti, ja portti suljettiin.

Ja tapahtui, kun takaa-ajavat menivät ulos heidän jälkeensä, ja ennen kuin he nukkuivat, tämä meni ylös heidän luokseen katolle, Ja hän sanoi heille: Tiedän, että Herra on antanut teille maan, sillä teidän pelkonne on langennut meidän päällemme. Olemme kuulleet, että Herra Jumala kuivasi Punaisenmeren

teidän edestänne, kun lähditte Egyptin maasta, ja mitä hän teki amorilaisten kahdelle kuninkaalle, jotka olivat Jordanin tuolla puolella, Sihonille ja Ogille, jotka te tuhositte. Ja kun me kuulimme tämän, me hämmästyimme sydämessämme, eikä kenelläkään meistä enää pysynyt henki kasvojenne edessä, koska Herra, teidän Jumalanne, on Jumala taivaassa ylhäällä ja maan päällä alhaalla. Ja nyt vannokaa minulle Herran Jumalan kautta, että koska teen teille laupeutta, niin myös te teette laupeutta minun isäni talossa, ja säästäkää hengissä isäni talon, äitini ja veljeni, ja koko taloni, ja kaikki, mitä heillä on, ja pelastakaa sieluni kuolemasta.

Ja miehet sanoivat hänelle: Meidän sielumme teidän sijastanne kuolemaan. Ja hän sanoi: Kun Herra luovuttaa teille kaupungin, te osoitatte minulle armoa ja totuutta. Ja hän laski heidät alas ikkunan kautta, Ja hän sanoi heille: Menkää vuoristoon, etteivät takaa-ajavat kohtaa teitä, ja piiloutukaa siellä kolme päivää, kunnes takaa-ajavat kääntyvät takaisin teidän jälkeenne, ja sen jälkeen lähdette tiellenne.

Ja miehet sanoivat hänelle: Olemme syyttömiä tähän sinun valaasi nähden. Katso, me olemme tulossa sisään osaan kaupunkia, ja sinä asetat merkin: tämän helakanpunaisen köyden lasket alas ikkunaan, jonka läpi laskitit meidät alas, ja isäsi ja äitisi ja veljesi ja koko isäsi talon kokaat luoksesi taloosi. Ja jokainen, joka menisi ulos talosi ovesta, on syyllinen itselleen, mutta me olemme syyttömiä tämän valasi suhteen. Ja kaikki, jotka ovat kanssasi talossasi, niistä me olemme syyllisiä. Jos joku

vahingoittaa meitä tai paljastaa nämä meidän sanamme, olemme syyttömiä tähän sinun valaasi nähden. Ja hän sanoi heille: Olkoon sananne mukaan. Ja hän päästi heidät menemään, ja he lähtivät. Ja he tulivat vuoristoon ja pysyivät siellä kolme päivää, ja takaa-ajavat etsivät kaikkia teitä, eivätkä löytäneet.

Ja ne kaksi nuorta miestä palasivat ja menivät alas vuorelta ja ylittivät Joosuan, Nunin pojan, luo ja kertoivat hänelle kaikki heille tapahtuneet asiat. Ja he sanoivat Joosualle, että Herra on antanut kaiken maan meidän käteemme, ja kaikki tuon maan asukkaat ovat menettäneet rohkeutensa meidän edessämme.

3

Ja Joosua nousi varhain aamulla ja lähti Sattinista, ja he tulivat Jordanille saakka ja yöpyivät siellä ennen ylittämistä. Ja kolmen päivän jälkeen tapahtui, että kirjanoppineet kulkivat leirin läpi. Ja he käskivät kansalle sanoen: Milloin te näette Herran, meidän Jumalamme, liiton arkin ja meidän pappimme ja leeviläiset kantamassa sitä, lähtekää pois paikoistanne ja seuratkaa sitä. Mutta pitäkää kaukana välimatka teidän ja sen välillä, noin kaksituhatta kyynärää teidän tulee seisoa, älkää lähestykö sitä, jotta tietäisitte tien, jota te kuljette, sillä ette ole kulkeneet tätä tietä eilen ettekä toissapäivänä.

Ja Joosua sanoi kansalle: Pyhittäkää itsenne huomiseksi, sillä

huomenna Herra tekee keskuudessanne ihmeellisiä tekoja. Ja Joosua sanoi papeille: Nostakaa Herran liitonarkki ja menkää kansan edellä. Ja papit nostivat Herran liitonarkin ja menivät kansan edellä. Ja Herra sanoi Joosualle: Tänä päivänä aloitan korottamaan sinua kaikkien Israelin poikien edessä, jotta he tietäisivät, että niin kuin olin Mooseksen kanssa, niin tulen olemaan myös sinun kanssasi. Ja nyt käske papeille, jotka kantavat liiton arkkia, sanoen: Kun tulette veden reunalle Jordanissa, niin seisokaa Jordanissa.

Ja Joosua sanoi Israelin pojille: Tulkaa tänne ja kuulkaa Herran, meidän Jumalamme, sana. Tästä te tulette tietämään, että elävä Jumala on teidän keskuudessanne, ja hän tuhoaa meidän edestämme kanaanilaiset, heettiläiset, perissiläiset, hivviläiset, amorilaiset, girkasilaiset ja jebusilaiset. Katso, koko maan Herran liitonarkki ylittää Jordanin. Valitkaa itsellenne kaksitoista miestä israelilaisten joukosta, yksi jokaisesta heimosta. Ja tapahtuu, kun pappien jalat, jotka kantavat kaiken maan Herran liiton arkkia, lepäävät Jordanin vedessä, Jordanin vesi lakkaa virtaamasta, mutta laskeutuva vesi pysähtyy.

Ja kansa lähti pois teltoistaan ylittääkseen Jordanin, ja papit kantoivat Herran liitonarkkia kansan edellä. Kun papit, jotka kantoivat liiton arkkia, olivat menossa Jordanille, ja pappien jalat, jotka kantoivat Herran liiton arkkia, kastettiin Jordanin veden osaan, mutta Jordani oli täynnä koko pohjaa myöten, kuin vehnän sadonkorjuun päivinä, Ja ylhäältä laskeutuvat vedet seisoivat, jähmettynyt massa seisoi kaukana, hyvin

voimakkaasti Kariathiarimin osaan asti, mutta alaspäin laskeutuva laskeutui Araban mereen, suolamereen, kunnes se lopulta lakkasi, ja kansa seisoj Jerikon vastapäätä. Ja papit, jotka kantoivat Herran liitonarkkia, seisoivat kuivalla Jordanin keskellä, ja kaikki Israelin pojat ylittivät kuivaa myöten, kunnes koko kansa oli ylittänyt Jordanin.

4

Ja kun kaikki kansa oli lopettanut Jordanin ylittämisen, Herra sanoi Joosualle: Otettuaan miehiä kansan joukosta, yhden kustakin heimosta, Käske heille, ja ottakaa keskeltä Jordania valmiina kaksitoista kiveä, ja kuljetettuanne nämä mukanaan, asettakaa ne leiriinne, missä leiriytytte yöksi.

Ja Joosua kutsui kaksitoista arvovaltaista miestä Israelin pojista, yhden kustakin heimosta, Hän sanoi heille: Tulkaa eteeni Herran kasvojen eteen Jordanin keskelle, ja jokainen ottakoon sieltä kiven ja nostakoon sen harteilleen Israelin kahdentoista heimon lukumäärän mukaan. jotta nämä olisivat teille merkinä jatkuvasti, jotta kun poikasi kysyy sinulta huomenna sanoen, mitä nämä kivet ovat meille Ja sinä teet selväksi pojillesi sanoen, että Jordan-joki lakkasi virtaamasta koko maan Herran liitonarkun edestä, kun se ylitti sen, ja nämä kivet tulevat olemaan teille muistomerkkinä Israelin lapsille ikuisesti.

Ja Israelin pojat tekivät näin, koska Herra käski Joosualle, ja he

ottivat kaksitoista kiveä Jordanin keskeltä, aivan kuten Herra käski Joosualle Israelin poikien ylityksen lopussa, ja he kantoivat ne mukanaan leiriin ja asettivat ne sinne. Joosua pystytti myös toiset kaksitoista kiveä Jordaniin, siihen paikkaan, joka oli pappien jalkojen alla, niiden pappien, jotka kantoivat Herran liiton arkkia, ja ne ovat siellä tähän päivään asti.

Papit, jotka kantoivat liitonarkun, seisoivat Jordanissa, kunnes Joosua saattoi loppuun kaiken, minkä Herra käski ilmoittaa kansalle, ja kansa kiiruhti ja ylitti. Ja tapahtui, kun kaikki kansa oli ylittänyt, että Herran liitonarkki ylitti ja kivet heidän edellään. Ja Ruubenin pojat ja Gadin pojat ja puolet Manassen heimosta ylittivät varustautuneina Israelin poikien edellä, aivan kuten Mooses oli heille käsenyt. Neljäkymmentätuhatta taisteluun varustautunutta ylitti Herran edessä sotaan Jerikon kaupunkia kohti. Sinä päivänä Herra korotti Joosuan koko Israelin kansan edessä, ja he pelkäsivät häntä, aivan kuten Moosesta, niin kauan kuin hän eli.

Ja Herra sanoi Joosualle: Käske papeille, jotka kantavat Herran liiton todistuksen arkkia, tulla ulos Jordanista. Ja Joosua käski pappeja sanoen: Tulkaa ulos Jordanista. Ja tapahtui, kun papit, jotka kantoivat Herran liiton arkkia, astuivat ulos Jordanista ja asettivat jalkansa maan päälle, Jordanin vesi ryntäsi takaisin paikalleen ja kulki kuten eilen ja toissa päivänä kautta koko rannan.

Ja kansa nousi Jordanista ensimmäisen kuukauden

kymmenentenä päivänä, ja israelilaiset leiriytyivät Gilgaliin Jerikon itäpuolelle. Ja nämä kaksitoista kiveä, jotka hän otti Jordanista, pystytti Joosua Gilgaliin. sanoen: Kun poikanne kysyvät teiltä sanoen: Mitä nämä kivet ovat? Ilmoittakaa pojillenne, että Israel ylitti tämän Jordanin kuivaa pitkin. Kun Herra, meidän Jumalamme, kuivutti Jordanin veden heidän edestään, kunnes he ylittivät sen, aivan kuten Herra, meidän Jumalamme, teki punaiselle merelle, jonka Herra, meidän Jumalamme, kuivutti edessämme, kunnes olimme kulkeneet sen läpi, jotta kaikki maan kansakunnat tietäisivät, että Herran voima on vahva, ja jotta te palvoisitte Herraa, meidän Jumalaamme, jokaisessa teossa.

5

Ja tapahtui, kun amorilaisten kuninkaat, jotka olivat tuolla puolen Jordanin, ja Foinikian kuninkaat, jotka olivat meren ääressä, kuulivat, että Herra Jumala kuivasi Jordanin joen Israelin poikien edestä heidän ylittäessään, heidän mielensä sulivat, ja heidät valtasi kauhu, eikä heissä ollut mitään viisautta Israelin poikien edessä.

Tähän aikaan Herra sanoi Joosualle: Tee itsellesi kiviset miekat teräväreunaisesta kivistä, ja istuudu ja ympärileikkaa Israelin pojat toisen kerran. Ja Joosua teki terävät kivimiekat ja ympärileikkasi Israelin pojat paikalla, jota kutsutaan Esinahkojen kukkulaksi. Sillä tavalla Joosua puhdisti Israelin

pojat, niin monet kuin koskaan syntyivät tiellä, ja niin monet kuin koskaan olivat ympärileikkaamattomia niistä, jotka olivat lähteneet Egyptistä Kaikki nämä ympärileikkasi Joosua, sillä neljäkymmentäkaksi vuotta Israel oli vaeltanut autiomaassa Mabaritidissa. Siksi useimmat heistä satureista, jotka olivat lähteneet Egyptin maasta, olivat ympärileikkaamattomia, ne jotka olivat tottelemattomia Jumalan käskyjä kohtaan, joille hän myös määräsi, etteivät he saisi nähdä sitä maata, jonka Herra vannoi heidän isilleen antavansa, maata joka vuotaa maitoa ja hunajaa. Mutta heidän sijastaan hän asetti heidän poikansa, jotka Joosua ympärileikkasi, koska he olivat syntyneet matkalla ympärileikkaamattomina. Ympärileikattuina he pysyivät hiljaa siellä istuen leirissä, kunnes he paranivat. Ja Herra sanoi Joosualle, Nunin pojalle: Tänä päivänä olen poistanut Egyptin häpeän teistä. Ja hän kutsui tuon paikan nimeksi Gilgal.

Ja Israelin pojat viettivät pääsiäistä kuukauden neljäntenätoista päivänä illasta lähtien Jerikon länsipuolella tuolla puolen Jordania tasangolla. Ja he söivät maan jyvistä happamatonta leipää ja uutta viljaa. Sinä päivänä manna lakkasi sen jälkeen, kun he olivat syöneet maan viljasta, eikä Israelin lapsille enää ollut mannaa, mutta he korjasivat satoa Palmujen maasta sinä vuonna.

Ja tapahtui, kun Joosua oli Jerikossa, ja katsotuaan ylös hän näki miehen seisovan edessään, ja miekka oli vedettynä tämän kädessä, ja lähestyttyään Joosua sanoi hänelle: Oletko sinä meidän vai vihollisten? Mutta hän sanoi hänelle: Minä olen

Herran sotavoiman ylipäällikkö, nyt olen saapunut. Ja Joosua lankesi kasvoilleen maahan ja sanoi hänelle: Herra, mitä käsket palvelijallesi? Ja Herran sotapäällikkö sanoo Joosualle: Riisu sandaalit jaloistasi, sillä paikka, jolla nyt seisot, on pyhä.

6

Ja Jeriko oli suljettu ja linnoitettu, eikä kukaan mennyt ulos siitä eikä sisään. Ja Herra sanoi Joosualle: Katso, minä luovutan sinun käsiisi Jerikon ja sen kuninkaan, joka on siellä, väkevät, jotka ovat voimassa. Mutta sinä aseta sotilaat sen ympärille. Ja kun te soitatte torvea, huutakoon kaikki kansa yhdessä, ja heidän huudettuaan kaupungin muurit kaatuvat itsestään, ja kaikki kansa menee sisään, kukin rynnäten suoraan kaupunkiin.

Ja Joosua, Nunin poika, meni pappien luo, Ja hän sanoi heille: Antakaa käsky kansalle kiertää ympäri ja piirittää kaupunki, ja soturit marssikoot aseistettuina Herran edessä. Ja seitsemän pappia, joilla on seitsemän pyhää torvia, kulkekoot samoin Herran edessä ja soittakoot voimakkaasti, ja Herran liitonarkki seuratkoon. Mutta soturit antakaa marssia edellä, ja papit, jotka tuovat takaosan, puhaltakoot torvia Herran liiton arkun jälkeen. Mutta kansalle Joosua käski sanoen: Älkää huutako, eikä kuulkoon kukaan teidän ääntänne, kunnes hän ilmoittaa päivän huutaa, ja sitten te huudatte. Ja Jumalan liitonarkki kierrettyään lähti heti leiriin ja nukkui siellä.

Ja toisena päivänä Joosua nousi varhain aamulla, ja papit nostivat Herran liiton arkin. Ja ne seitsemän pappia, jotka kantoivat niitä seitsemää pasunaa, kulkivat edellä Herran edessä, ja näiden jälkeen menivät soturit, ja jäljellä oleva joukko Herran liitonarkin takana. Ja papit puhalsivat torvia, ja koko jäljellä oleva väkijoukko kiersi kaupungin kuusi kertaa läheltä, ja meni taas takaisin leiriin. Näin he tekivät kuutena päivänä.

Ja seitsemäntenä päivänä he nousivat aamunkoitteessa, ja he marssivat kaupungin ympäri sinä päivänä seitsemän kertaa. Ja seitsemännellä kierroksella papit puhalsivat, ja Joosua sanoi Israelin pojille: Huutakaa, sillä Herra on luovuttanut teille kaupungin. Ja kaupunki tulee olemaan kirottu, se ja kaikki, mitä siinä on, Herralle Sabaotille, paitsi Raahab, portto, säästäkää hänet ja kaikki, mitä hänen talossaan on. Mutta te pidättäytytte erittäin tarkasti pois tuhotuista asioista, jottette koskaan, harkittuanne, itse ottaisi niistä ja tekisi Israelin poikien leirin kiroukseksi ja tuhoaisi meidät. Ja kaikki hopea tai kulta tai pronssi tai rauta tulee olemaan pyhä Herralle; se tuodaan Herran aarteeseen.

Ja papit puhalsivat torviinsa, ja kun kansa kuuli torvien äänen, huusi koko kansa yhdessä suurella ja vahvalla sotahuudolla, ja koko muuri kaatui ympäriinsä, ja koko kansa nousi kaupunkiin. Ja Joosua vihki sen tuhon omaksi, ja kaiken mikä oli kaupungissa, miehestä vaimoon, nuorukaisesta vanhukseen, vasikkaan ja juhtaeläimeen asti, miekan terällä.

Ja kahdelle nuorelle miehelle, jotka olivat vakoilleet, Joosua sanoi: Menkää naisen taloon ja tuokaa hänet sieltä ulos ja kaikki, mikä hänellä on. Ja kaksi nuorta miestä, jotka olivat vakoilleet kaupungin, menivät sisään naisen taloon ja toivat ulos portto Raabin ja hänen isänsä ja hänen äitinsä ja hänen veljensä ja hänen sukulaisensa ja kaikki, mitä hänellä oli, ja veivät hänet Israelin leirin ulkopuolelle. Ja kaupunki poltettiin tulella kaiken sen kanssa, mikä oli siinä, paitsi hopea ja kulta ja pronssi ja rauta annettiin vietäviksi Herran aarteeseen.

Ja Raahab-porton ja koko hänen isällisen talonsa pelasti hengissä Joosua, ja asetti heidät asumaan Israeliin tähän päivään saakka, koska hän piilotti vakoilijat, jotka Joosua lähetti vakoilemaan Jerikoa. Ja Joosua vannotti sinä päivänä Herran edessä sanoen: Kirottu olkoon se mies, joka rakentaa tuon kaupungin. Hän perustaa sen esikoisensa hinnalla ja pystyttää sen portit nuorimpansa hinnalla. Ja näin teki Uzzen Beetelista: hän perusti sen Abironin, esikoisensa, hinnalla ja pystytti sen portit nuorimman, säästetyn, hinnalla.

Ja Herra oli Joosuan kanssa, ja hänen nimensä oli koko maassa.

7

Ja Israelin pojat tekivät suuren rikkomuksen ja anastivat vihittyä omaisuutta, ja Akar, Karmin poika, Sambrin pojanpoika, Saran jälkeläinen Juudan heimosta, otti vihittyä omaisuutta, ja

Herra vihastui suuresti Israelin pojille.

Ja Joosua lähetti miehiä Aihin, joka on Beetelin luona, sanoen: Vakoilkaa Ai. Ja miehet menivät ylös ja vakoilivat Ain. He palasivat Joosuan luo ja sanoivat hänelle: Älköön koko kansa menkö ylös, vaan noin kaksituhatta tai kolmetuhatta miestä menkööt ylös ja valloittakoot kaupungin. Älä vie sinne koko kansaa, sillä heitä on vähän. Ja noin kolmetuhatta miestä meni sinne, mutta he pakenivat Ain miesten edestä. Ja Ain miehet tappoivat heistä kolmekymmentäkuusi miestä, ajoivat heitä takaa portilta ja murskasivat heidät rinteellä, ja kansan sydän kauhistui ja tuli kuin vedeksi.

Ja Joosua repäisi vaatteensa, ja Joosua lankesi maahan kasvoilleen Herran eteen iltaan asti, hän ja Israelin vanhimmat, ja he panivat tomua päidensä päälle. Ja Joosua sanoi: Anon, Herra, miksi palvelijasi toi tämän kansan Jordanin yli luovuttaakseen hänet amorilaisen käsiin tuhotakseen meidät? Entä jos olisimme jääneet ja asettuneet Jordanin luona? Ja mitä minä sanon, koska Israel käänsi niskansa vihollisensa edessä? Ja kun kanaanilainen ja kaikki maan asukkaat kuulevat tämän, he ympäröivät meidät ja tuhoavat meidät maan päältä, ja mitä sinä teet suurelle nimellesi?

Ja Herra sanoi Joosualle: Nouse, miksi sinä olet kaatunut kasvoillesi? Kansa on tehnyt syntiä ja rikkonut liiton, jonka minä tein heidän kanssaan; he ovat varastaneet pyhitetyistä esineistä ja panneet ne omiin astioihinsa. Ja Israelin pojat eivät kykene

kestämään vihollistensa edessä, he kääntävät niskansa vihollistensa edessä, koska heistä tuli kirottu asia. En enää ole teidän kanssanne, jos ette poista kirottua asiaa keskuudestanne. Noustuasi pyhitä kansa ja sano heidän pyhittäytyvän huomiseksi. Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Kirottu asia on teidän keskuudessanne, ette pysty vastustamaan vihollisinne, ennen kuin olette poistaneet kirotun asian keskuudestanne. Ja teidät kootaan kaikki aamulla heimoittain, ja se heimo, jonka Herra näyttää, tuokaa esiin suvuittain, ja se suku, jonka Herra näyttää, tuokaa esiin taloittain, ja se talo, jonka Herra ottaa vastaan, tuokaa esiin mies mieheltä. Ja se, joka osoitetaan syylliseksi, poltetaan tulella ja kaikki, mitä hänellä on, koska hän rikkoi Herran liiton ja teki rikkomuksen Israelissa.

Ja Joosua nousi varhain, ja hän toi kansan esiin heimoittain, ja Juudan heimo otettiin. Ja tuotiin esiin heimojen mukaan, ja Zerain heimo otettiin. Ja tuotiin esiin miehen mukaan, Ja Akar, Zambrin poika, Zaran pojanpoika, paljastettiin.

Ja Joosua sanoi Akarille: Anna kunnia tänään Herralle, Israelin Jumalalle, ja tee tunnustuksesi, ja kerro minulle, mitä olet tehnyt, äläkä salaa sitä minulta. Ja Akar vastasi Joosualle ja sanoi: Todella olen tehnyt syntiä Herran, Israelin Jumalan, edessä, näin ja näin tein. Näin saaliissa hienon kirjaillun viitan, kaksisataa hopeadrakmaa ja yhden kultaisen kielen, joka painoi viisikymmentä drakmaa. Kun olin harkinnut asiaa, otin ne, ja katso, ne on kätkeyty telттаani ja hopea on kätkeyty niiden alle. Ja Joosua lähetti sanansaattajat, ja he juoksivat telttaan leirissä, ja

nämä olivat piilotettuna hänen telttaansa ja hopea niiden alla. Ja he toivat ne ulos teltasta ja veivät ne Joosualle ja Israelin vanhimmille, ja he asettivat ne Herran eteen.

Ja Joosua otti Akarin, Zeran pojan, ja vei hänet ylös Akorin rotkoon, ja hänen poikansa, ja hänen tyttärensä, ja hänen vasikkansa, ja hänen juhtaeläimensä, ja kaikki hänen lampaansa, ja hänen telttansa, ja kaiken hänen omaisuutensa, ja kaikki kansa hänen kanssaan, ja vei heidät ylös Emek-akoriin. Ja Joosua sanoi Akarille: Miksi olet tuhonut meidät? Herra tuhotkoon sinut, niin kuin tänä päivänä. Ja koko Israel kivitti hänet kivillä, ja he pystyttivät hänen päälle suuren kivikasan, ja Herran viha lakkasi. Tämän tähden hän nimesi sen Emek achoriksi tähän päivään saakka.

8

Ja Herra sanoi Joosualle: Älä pelkää äläkä arkaille, ota mukaasi kaikki sotilaat ja nouse ja mene ylös Aihin. Katso, minä olen antanut sinun käsiisi Ain kuninkaan ja hänen maansa. Ja sinä teet Aille samalla tavalla kuin teit Jerikolle ja sen kuninkaalle, ja karjan ryöstösaaliin sinä ryöstät itsellesi, mutta aseta itsellesi väijytys kaupungin taakse.

Ja Joosua nousi ja kaikki sotaväki noustakseen Aihin. Joosua valitsi kolmekymmentä tuhatta voimakasta ja vahvaa miestä ja lähetti heidät yöllä. Ja hän käski heitä sanoen: Te väijykää

kaupungin takana, älkää olko kaukana kaupungista, ja te kaikki olette valmiit. Ja minä ja kaikki ne, jotka ovat kanssani, lähestymme kaupunkia, ja kun Ain asukkaat tulevat ulos meitä vastaan, aivan kuten äskettäin, me pakenemme heidän edestään. Ja kun he tulevat ulos meidän jälkeemme, vedämme heidät pois kaupungista, ja he sanovat: Nämä pakenevat meidän edestämme samalla tavalla kuin ennenkin. Te mutta nousette väijytyksestä ja kuljette kaupunkiin. Tämän sanan mukaan teidän tulee toimia, katso, olen käskenyt teille. Ja Joosua lähetti heidät, ja he menivät väijytykseen ja asettuivat Beetelin ja Ain välille, Ain länsipuolelle.

Ja Joosua nousi varhain aamulla ja tarkasti kansan, ja hän ja vanhimmat nousivat kansan eteen Aihin. Ja kaikki sotilaskansa hänen kanssaan meni ylös, ja kulkien he saapuivat kaupungin edustalle idästä. Ja kaupungin väijytys mereltä, Ja tapahtui, kun Ain kuningas näki sen, hän kiiruhti ja lähti ulos heitä vastaan suoraan taisteluun, hän itse ja kaikki kansa, joka oli hänen kanssaan, eikä hän tiennyt, että väijytys oli häntä varten kaupungin takana. Ja hän näki, ja Joosua ja Israel vetäytyivät heidän edestään. Ja he ajoivat takaa Israelin poikien jälkeen, ja he itse poistuivat kaupungista. Aihin ei jäänyt ketään, joka ei olisi ajanut Israelia takaa, ja he jättivät kaupungin avoimeksi ja ajoivat Israelia takaa.

Ja Herra sanoi Joosualle: Ojenna kätesi heittokeihääsi, joka on kädessäsi, kaupungin päälle, sillä olen antanut sen käsiisi, ja väijytys nousee nopeasti paikastaan. Ja Joosua ojensi kätensä

heittokeihäällään kaupungin päälle. Ja väijytys nousi nopeasti paikastaan, ja he lähtivät ulos, kun hän ojensi kätensä, ja he menivät kaupunkiin ja valtasivat sen, ja kiiruhtaen he polttivat kaupungin tulella. Ja kun Ain asukkaat katsoivat taakseen, he näkivät savun nousevan kaupungista taivaaseen, eikä heillä ollut enää minne paeta, sinne tai tänne. Ja Joosua ja koko Israel näki, että väijytys oli vallannut kaupungin ja että kaupungin savu nousi taivaaseen, ja kääntyen he löivät Ain miehiä. Ja nämä lähtivät kaupungista heitä vastaan, ja he joutuivat leirin väliin, nämä tältä puolelta ja nämä tältä puolelta, ja he löivät heitä, kunnes heistä ei jäänyt pelastunutta eikä paennutta. Ja Ain kuninkaan he vangitsivat elävänä ja toivat hänet Joosuan luo.

Ja kun Israelin pojat lopettivat tappamasta kaikkia Aissa ja niitä tasangoilla ja vuorella laskeutumisen luona, missä he ajoivat heitä takaa loppuun asti, niin Joosua palasi Aihin ja löi sen miekan terällä. Ja kaatuneiden määrä sinä päivänä miehestä naiseen oli kaksitoista tuhatta, kaikki Ain asukkaat. Paitsi kaupungissa olevat saaliit, israelilaiset ottivat itselleen kaiken, minkä he ryöstivät, Herran käskyn mukaan, niin kuin Herra oli käskennyt Joosualle.

Ja Joosua poltti kaupungin tulella ja teki siitä asumattoman rauniokasojen ikuisesti tähän päivään asti. Ja hän hirtti Ain kuninkaan kaksihaaraiseen puuhun, ja hän oli puussa iltaan asti, ja auringon laskiessa Joosua käski, ja he ottivat hänen ruumiinsa alas puusta, ja he heittivät sen kuoppaan, ja he

pystyttivät sen päälle kivistä kiviä, joka on siellä tähän päivään asti.

9

Kun amorilaisten kuninkaat kuulivat tämän, ne jotka olivat tuolla puolen Jordanin, ne jotka olivat vuoristossa ja ne jotka olivat tasangolla ja ne jotka olivat koko suuren meren rannikkoalueella ja ne jotka olivat Antilibanonin luona, ja heettiläiset ja kanaanilaiset ja perissiläiset ja hivviläiset ja amorilaiset ja girgasilaiset ja jebusilaiset,

He tulivat kaikki yhteen sotimaan Joosuaa ja Israelia vastaan.

Ja Gibeonissa asuvat kuulivat kaiken, mitä Herra oli tehnyt Jerikolle ja Aille. Ja he toimivat ovellasti, ja tultuaan he hankkivat eväät ja valmistautuivat, ja ottivat vanhat säkit harteilleen sekä vanhat, revityt ja sidotut viinileilit. Ja heidän kenkiensä koovat osat ja heidän sandaalinsa olivat vanhat ja paikatut heidän jaloissaan, ja heidän vaatteensa olivat kuluneet heidän päällään, ja heidän leipänsä heidän eväistään oli kuivaa ja homehtunut ja murentunut.

Ja he tulivat Joosuan luo Israelin leiriin Gilgaliin, ja he sanoivat Joosualle ja Israelille: Kaukaisesta maasta olemme tulleet, ja nyt tehkää meidän kanssamme liitto. Ja Israelin pojat sanoivat hivviläiselle: Katso, ettet asu keskuudessamme, niin kuinka

voisimme tehdä liiton kanssasi? Ja he sanoivat Joosualle: Me olemme sinun palvelijoitasi. Ja Joosua sanoi heille: Mistä te olette ja mistä te olette tulleet? Ja he sanoivat: Hyvin kaukaa maasta ovat palvelijasi tulleet Herran, sinun Jumalasi, nimessä, sillä olemme kuulleet hänen nimensä ja kaiken, mitä hän teki Egyptissä, ja niin paljon kuin hän teki amorilaisten kuninkaille, jotka olivat tuolla puolen Jordanin, Sihonille, amorilaisten kuninkaalle, ja Ogille, Basanin kuninkaalle, joka asui Astarotissa ja Edreissä Ja kuultuamme meidän vanhimpamme ja kaikki meidän maamme asukkaat sanoivat meille: Ottakaa mukaanne evästä matkaa varten ja menkää heitä vastaan ja sanokaa heille: Olemme sinun palvelijoitasi, ja nyt tehkää meidän kanssamme liitto. Nämä leipät olivat lämpimiä, kun hankimme ne sinä päivänä, jona lähdimme tulemaan luoksenne, mutta nyt ne ovat kuivuneet ja tulleet syödyiksi. Ja nämä viinileiliit, jotka me täytimme uusina, ovat puhjennut, ja meidän vaatteemme ja sandalimme ovat kuluneet hyvin paljon matkasta.

Ja johtajat ottivat heidän muonansa, eivätkä kysyneet Herraa. Ja Joosua teki heidän kanssaan rauhan, ja he tekivät heidän kanssaan liiton pelastaakseen heidät, ja seurakunnan johtajat vannoivat heille valan.

Ja tapahtui kolmen päivän kuluttua sen jälkeen, kun heidän kanssaan oli tehty liitto, he kuulivat, että nämä olivat läheltä heitä ja että he asuivat heidän luonaan. Ja Israelin pojat lähtivät ja tulivat heidän kaupunkeihinsa. Heidän kaupunkinsa olivat Gabaon, Kefira, Beerot ja Jarinin kaupungit. Ja Israelin pojat

eivät taistelleet heitä vastaan, koska kaikki hallitsijat olivat vannoneet heille Herran, Israelin Jumalan, kautta, ja koko seurakunta nurisi hallitsijoita vastaan.

Ja hallitsijat sanoivat kaikelle seurakunnalle: Me vannoinme heille Herran, Israelin Jumalan, kautta, ja nyt emme voi koskea heihin. Tämän me teemme: vangitsemme heidät elävänä ja säilytämme heidät, eikä viha tule meitä vastaan sen valan tähden, jonka vannoinme heille. He saavat elää, ja heistä tulee puunhakkaajia ja vedenkantajia koko seurakunnalle, aivan kuten hallitsijat heille sanoivat.

Ja Joosua kutsui heidät kokoon ja sanoi heille: Miksi te petitte minua sanoen: Olemme hyvin kaukana sinun luotasi, vaikka te olette paikallisia niiden joukossa, jotka asuvat meidän keskuudessamme? Ja nyt te olette kirotut: ei teistä koskaan lakkaa orja, puunhakkaaja ja vedenkantaja minulle ja minun Jumalalleni. Ja he vastasivat Joosualle sanoen: Meille ilmoitettiin, kuinka paljon Herra, sinun Jumalasi, käski palvelijalleen Moosekselle antaa teille tämän maan ja tuhota meidät ja kaikki sen asukkaat teidän edestänne, ja me pelkäsimme suuresti henkemme puolesta teidän edessänne, ja me teimme tämän asian. Ja nyt katso, me olemme teidän alamaisenne; tehkää meille niin kuin teille miellyttää ja niin kuin teistä näyttää hyvälle.

Ja he tekivät heille näin, ja Joosua pelasti heidät sinä päivänä Israelin poikien käsistä, eivätkä he tappaneet heitä. Ja Joosua

asetti heidät sinä päivänä puunhakkaajiksi ja vedenkantajiksi kaikelle seurakunnalle ja Jumalan alttarille, tämän tähden Gibeonissa asuvat tulivat alttarin puunhakkaajiksi ja vedenkantajiksi tähän päivään asti, ja siihen paikkaan jonka Herra valitsee.

10

Kun Adonibezek, Jerusalemin kuningas, kuuli että Joosua oli valloittanut Ain ja hävittänyt sen kokonaan, samalla tavalla kuin he olivat tehneet Jerikolle ja sen kuninkaalle, niin he tekivät myös Aille ja sen kuninkaalle, ja että Gibeonin asukkaat olivat loikanneet Joosuan ja Israelin puolelle. Ja he pelkäsivät heitä suuresti, sillä hän tiesi, että Gibeon oli suuri kaupunki, ikään kuin yksi kuninkaallisista kaupungeista, ja kaikki sen miehet olivat vahvoja. Ja Jerusalemin kuningas Adonibezek lähetti sanan Hebronin kuninkaalle Elamille, Jarmuthin kuninkaalle Pidonille, Lakishin kuninkaalle Jephtalle ja Odollamin kuninkaalle Dabirille sanoen: Tulkaa, nouskaa luokseni ja auttakaa minua, ja sotikaamme Gabaonia vastaan, sillä he ovat loikanneet Joosuan ja Israelin poikien puolelle. Ja viisi jebusilaiskuningasta menivät ylös: Jerusalemin kuningas ja Hebronin kuningas ja Jarmuthin kuningas ja Lakisin kuningas ja Odollamin kuningas, he ja koko heidän kansansa. Ja he leiriytyivät Gibeonin ympärille ja piirittivät sitä.

Ja Gibeonissa asuvat lähettivät Joosualle Israelin leiriin Gilgaliin

sanoen: Älä ravista käsiäsi pois palvelijoistasi, nouse luoksemme nopeasti ja auta meitä ja pelasta meidät, koska kaikki amorilaisten kuninkaat, jotka asuvat vuoristossa, ovat kokoontuneet meitä vastaan. Ja Joosua meni ylös Gilgalista, hän ja kaikki hänen sotilaskansansa, kaikki vahvuudessa kyvykkäät.

Ja Herra sanoi Joosualle: Älä pelkää heitä, sillä olen antanut heidät sinun käsiisi, ei heistä kukaan jää teidän edessänne.

Ja koska Joosua tuli heidän kimppuunsa äkkiä, hän oli kulkenut koko yön Gilgalista. Ja Herra saattoi heidät sekaisin Israelin poikien edestä, ja Herra murskasi heidät suurella murskaamisella Gibeonissa, ja he ajoivat heitä takaa Bet Horonin nousutietä, ja he löivät heitä alas Asekaan ja Makkedaan asti. Mutta kun he pakenivat Israelin poikien edestä Bet-Horonin rinteellä, Herra heitti heidän päälleen rakeita taivaasta aina Asekaan asti, ja niitä, jotka kuolivat rakeiden takia, oli enemmän kuin niitä, jotka Israelin pojat tappoivat miekalla sodassa.

Silloin Joosua puhui Herralle sinä päivänä, jolloin Jumala antoi amorilaisen Israelin haltuun, kun hän murskasi heidät Gibeonissa ja he murskattiin Israelin poikien edestä, ja Joosua sanoi: Seisokoon aurinko Gibeonin yllä ja kuu Aijalon rotkon yllä. Ja aurinko seiso ja kuu pysähtyneenä, kunnes Jumala puolusti heitä heidän vihollisiltaan, ja aurinko seiso taivaan keskellä, se ei kulkenut eteenpäin länteen yhden päivän loppuun. Eikä tullut sellaista päivää, ei aikaisemmin eikä

viimeiseksi, niin että Jumala kuuli ihmistä, koska Herra taisteli yhdessä Israelin kanssa.

Ja nämä viisi kuningasta pakenivat ja piiloutuivat luolaan, joka oli Makkedassa. Ja Joosualle raportoitiin sanoen: Viisi kuningasta on löydetty piilotettuna luolasta Makkedassa. Ja Joosua sanoi: Vierittäkää kiviä luolan suulle ja asettakaa miehiä vartioimaan heitä. Te mutta älkää pysähtykö, ajakaa takaa teidän vihollistenne jäljessä ja ottakaa kiinni heidän takajoukkonsa, älkääkä sallineet heidän mennä sisään kaupunkeihinsa, sillä Herra meidän Jumalamme antoi heidät meidän käsiimme. Ja tapahtui, kun Joosua ja kaikki Israelin pojat lakkasivat lyömästä heitä suurella lyönnillä loppuun asti, että pelastuneet pelastuivat linnoitettuihin kaupunkeihin.

Ja kaikki kansa palasi Joosuan luo Makkedaan terveinä, eikä kukaan Israelin pojista murissut kielellänsä.

Ja Joosua sanoi: Avatkaa luola ja tuokaa nämä viisi kuningasta ulos luolasta. Ja he toivat ulos viisi kuningasta luolasta: Jerusalemin kuninkaan, Hebronin kuninkaan, Jarmuthin kuninkaan, Lakishin kuninkaan ja Odollamin kuninkaan. Ja koska he toivat heidät Joosuan luo, kutsui Joosua koolle koko Israelin ja sodan aloittajat, jotka kulkivat hänen kanssaan, sanoen heille: Menkää eteenpäin ja pankaa jalkanne heidän niskojaan päälle. Ja lähestyttäään he panivat jalkansa heidän niskojaan päälle. Ja Joosua sanoi heille: Älkää pelätkö heitä älkääkä arkailko, olkaa rohkeita ja vahvoja, sillä näin Herra

tekee kaikille teidän vihollisillenne, joita vastaan te taistelette. Ja Joosua tappoi heidät ja ripusti heidät viidelle puulle, ja he riippuivat puilla iltaan asti. Ja tapahtui auringon laskun aikaan, että Joosua käski, ja he ottivat heidät alas puista ja heittivät heidät luolaan, johon he olivat paenneet, ja vierittivät kiviä luolan päälle tähän päivään asti.

Ja he ottivat Makkedan sinä päivänä ja murhasivat sen miekan terällä ja tuhosivat täysin kaiken hengittävän, joka oli siinä, eikä ketään jätetty siihen pelastettuna tai paenneena, ja he tekivät Makkedan kuninkaalle samalla tavalla kuin he tekivät Jerikon kuninkaalle.

Ja Joosua lähti pois ja koko Israel hänen kanssaan Makkedasta Libnaan, ja piiritti Libnan. Ja Herra luovutti sen Israelin käsiin, ja he ottivat sen ja sen kuninkaan, ja he murhasivat sen miekan terällä, ja jokaisen hengittävän siinä, eikä siinä jätetty pelastettua eikä paennutta, ja he tekivät sen kuninkaalle samalla tavalla kuin he tekivät Jerikon kuninkaalle.

Ja Joosua lähti ja koko Israel hänen kanssaan Lebnasta Lakisiin, ja he piirittivät sen ja piiritettiin sitä. Ja Herra antoi Lakisin Israelin käsiin. Ja he ottivat sen toisena päivänä, ja he murhasivat sen miekan terällä, ja he tuhosivat sen täysin, samalla tavalla kuin he tekivät Libnalle. Silloin Elam, Gaserin kuningas, meni ylös auttamaan Lakista, ja Joosua löi hänet miekan terällä ja hänen kansansa, kunnes heistä ei jäänyt pelastunutta eikä paennutta.

Ja Joosua lähti pois ja koko Israel hänen kanssaan Laakiista Odollamiin, ja piiritti sen ja valloitti sen. Ja Herra luovutti sen Israelin käteen, ja he ottivat sen sinä päivänä, ja he murhasivat sen miekan terällä, ja he murhasivat jokaisen hengittävän olennon täydellisesti, samalla tavalla kuin he olivat tehneet Laakikselle.

Ja Joosua meni pois ja koko Israel hänen kanssaan Hebroniin, ja he piirittivät sen. Ja he löivät sen miekan terällä, ja kaikki hengittävät olennot, niin monta kuin siellä oli, ei yhtään pelastunut, samalla tavalla kuin he tekivät Odollamille, he tuhosivat sen täysin, ja kaikki mitä siellä oli.

Ja Joosua ja koko Israel palasi Debiriin ja piiritti sen. He ottivat sen ja sen kuninkaan ja sen kylät, ja löivät sen miekan terällä, ja tuhosivat sen täysin, ja kaiken hengittävän siinä, eivätkä jättäneet siihen ketään eloon jäänyttä, samalla tavalla kuin he tekivät Hebronille ja sen kuninkaalle, niin he tekivät Debirille ja sen kuninkaalle.

Ja Joosua löi koko vuoriston maan ja Negevin ja tasangon ja Asedotin ja niiden kuninkaat. He eivät jättäneet heistä pelastettua, ja hän hävitti kokonaan kaiken hengittävän elämän, sillä tavalla kuin Herra, Israelin Jumala, oli käsenyt. Kadeshista Barneasta Gazaan asti, koko Gosem Gibeoniin asti. Ja kaikki heidän kuninkaansa ja heidän maansa löi Joosua kerralla, koska Herra, Israelin Jumala, taisteli Israelin puolesta.

11

Kun Hasorin kuningas Jabis kuuli, hän lähetti Maronin kuningas Jobabin luo, ja Symoonin kuninkaan luo, ja Azifin kuninkaan luo, ja niiden kuninkaiden luo, jotka olivat Suuren Sidonin luona, vuoristoon ja Arabahiin Kenerothin kohdalla, ja tasangolle, ja Phenaeddoriin, ja rannikon kanaanolaisiin idästä, ja rannikon amorilaisiin, ja heettiläisiin ja perissiläisiin ja jebusilaisiin vuorella, ja hivviläisiin ja niihin Hermonin alla Massyman maassa Ja he lähtivät ulos ja heidän kuninkaansa heidän kanssaan, aivan kuin meren hiekka määrältään, ja hevosia ja vaunuja hyvin paljon. Ja kaikki kuninkaat tulivat yhteen ja saapuivat samaan paikkaan, ja he leiriytyivät Maronin veden äärelle sotimaan Israelia vastaan.

Ja Herra sanoi Joosualle: Älä pelkää heitä, sillä huomenna tähän aikaan minä luovutan heidät pakotetuiksi Israelin edessä. Sinä suonileikkaat heidän hevosensa ja poltat heidän vaununsa tulella. Ja Joosua tuli kaiken sotilasväkensä kanssa äkillisesti heidän kimppuunsa Maronin veden luo, ja he hyökkäsivät heidän kimppuunsa vuoristossa. Ja Herra antoi heidät Israelin alaisiksi, ja lyöden heitä he ajoivat takaa aina Suureen Sidoniin asti ja Maseroniin asti ja Massochin tasangoille asti idässä, ja he hakkasivat heidät alas, kunnes heistä ei jäänyt yhtään pelastunutta. Ja Joosua teki heille sen, minkä Herra oli käskennyt hänelle: hän katkaisi heidän hevostensa jänteet ja poltti heidän vaununsa tulella.

Ja Joosua palasi takaisin tuona aikana ja valloitti Hasorin ja sen kuninkaan. Hasor oli aikaisemmin hallinnut kaikkia näitä valtakuntia. Ja he tappoivat miekalla jokaisen hengittävän siinä, ja he hävittivät täysin kaikki, eikä siinä jätetty yhtään hengittävää, ja Hasorin he polttivat tulella. Ja kaikki kuningaskuntien kaupungit ja niiden kuninkaat otti Joosua ja tappoi heidät miekan terällä, ja he tuhosivat heidät täysin, sillä tavalla kuin Mooses, Herran palvelija, käski. Mutta Israel ei polttanut kaikkia linnoitettuja kaupunkeja, paitsi Hasorin Israel poltti. Ja kaikki sen saaliit Israelin pojat ryöstivät itselleen, mutta heidät kaikki he tuhosivat täysin miekan terällä, kunnes he olivat tuhonneet heidät. He eivät jättäneet heistä mitään hengittävää. Sillä tavalla kuin Herra käski palvelijalleen Moosekselle, ja Mooses samoin käski Joosualle, ja niin teki Joosua, ei hän rikkonut mitään kaikesta siitä, mitä Mooses käski hänelle.

Ja Joosua otti koko vuoristoisen maan ja koko Negevin maan ja koko Gosenin maan ja tasangon ja länteen päin olevan maan ja Israelin vuoren ja alavat maat. Ne kohti vuorta Khelkhasta, ja se, joka nousee Seiriin, ja aina Balagadiin asti, ja Libanonin tasangot Hermonin vuoren alla, ja kaikki heidän kuninkaansa hän otti ja tuhosi ja tappoi. Ja Joosua kävi sotaa näitä kuninkaita vastaan monta päivää.

Ja ei ollut kaupunkia, jota Israel ei olisi ottanut, kaikki he ottivat sodassa. Että Herran kautta tapahtui heidän sydämensä vahvistuminen kohtaamaan Israelia sodassa, jotta heidät

tuhottaisiin, niin ettei heille annettaisi armoa, vaan jotta heidät tuhottaisiin, sillä tavalla kuin Herra sanoi Moosekselle.

Ja Joosua tuli tuohon aikaan ja hävitti anakimilaiset vuoristosta, Hebronista, Debiristä, Anabotista ja koko Juudasta heidän kaupunkineen, ja Joosua hävitti heidät. Enakimilaisia ei jätetty Israelin poikien keskuuteen, paitsi Gazassa, Gatissa ja Asdodissa heitä jätettiin.

Ja Joosua otti koko maan, niin kuin Herra oli käskennyt Moosekselle, ja Joosua antoi sen perinnöksi Israelille jaettuna heidän heimojensa mukaan, ja maa sai levätä sodasta.

12

Ja nämä ovat maan kuninkaat, jotka Israelin pojat tappoivat, ja he ottivat perintönä heidän maansa Jordanin tuolla puolen auringon nousun puolelta Arnonin laaksosta Hermonin vuoreen saakka, ja koko Araban maan idästä. Sihon, amorilaisten kuningas, joka asui Hesbonissa ja hallitsi Arnonista, joka on laaksossa, osan laaksoa ja puolet Gileadia Jabbokiin asti, Ammonin jälkeläisten rajoille. Ja Arabah Chinnerethin mereen asti idässä, ja Arabahin mereen asti, suolamereen, idästä tietä pitkin Beth-jeshimothiin, Temanista Asedoth-Phasgaan. Ja Og, Basanin kuningas, jäi jäljelle jättiläisistä, hän joka asui Astarotissa ja Edreissä, Hallitsija Hermon-vuorelta ja Secchaista, ja koko Bashan Gergesin rajoihin, ja Machin, ja puolet Gileadia

Heshbonin kuninkaan Sihonin rajoihin. Mooses, Herran palvelija, ja Israelin pojat löivät heidät, ja Mooses antoi sen perintönä Ruubenille, Gadille ja puolelle Manassen heimoa.

Ja nämä ovat amorilaisten kuninkaat, jotka Joosua ja Israelin pojat tappoivat tuolla puolella Jordania, meren luona Balagadissa Libanonin tasangolla, ja aina Chelchan vuorelle asti, jotka nousevat Seiriin, ja Joosua antoi sen Israelin heimoille perittäväksi heidän arpaosansa mukaan Vuorella ja tasangolla ja Arabissa ja Asedotissa ja erämaassa ja Negevissä: heettiläisen ja amorilaisen ja kanaanilaisen ja perissiläisen ja hivviläisen ja jebusilaisen.

Jerikon kuninkaan ja Ain kuninkaan, joka on Betelin lähellä, Jerusalemin kuningas, Hebronin kuningas, Jarmuthin kuningas, Lakishin kuningas, kuningas Elamin, kuningas Gezerin, kuningas Dabir, kuningas Gader, kuningas Hermath, kuningas Ader, Lebnan kuningas, Odollamin kuningas, Kuningas meni, kuningas Taphout, kuningas Opher, Arokin kuningas Ophek kuningas Asom, kuningas Symoon, kuningas Mambroth, kuningas Aziph Kadeshin kuningas, Zahhakin kuningas, kuningas Maredoth, kuningas Iekom Carmelista, Odollamin kuninkaan Pheneadorin, Gein kuninkaan Galilean, Tirzahn kuningas, kaikki nämä kuninkaat kaksikymmentäyhdeksän.

13

Ja Joosua oli vanhempi, edennyt iässä, ja Herra sanoi Joosualle: Sinä olet edennyt iässä, ja maata on jäljellä paljon perinnöksi. Ja tämä on hylätty maa: filistealaisten rajat, gesiiriläinen ja kanaanilainen. Asumattomasta alueesta, joka on Egyptin edessä, aina Ekronin rajoille saakka, kanaanilaisten vasemmalta puolelta, luetaan viiteen filistealaisten satrapiaan: gazalaiselle, asdodilaiselle, askelonilaiselle, gatilaiselle, ekronilaiselle ja euaiolaiselle. Taimanista ja koko Kanaanin maassa Gazan edessä, ja sidonilaiset Afekiin asti, amorilaisten rajoihin asti, ja kaiken Galiatin maan, filistealaisten, ja koko Libanonin auringon noususta Gilgalista Hermonin vuoren alta Hamatin sisäänkäyntiin asti Kaikki vuoristossa asuvat Libanonista Maseretin Memphomaimin asti. Kaikki sidonilaiset, minä heidät tuhoan Israelin edestä, mutta jaa se arvalla Israelille, niin kuin minä sinulle käskin.

Ja nyt jaa tämä maa perinnöksi yhdeksälle heimolle ja puolelle Manassen heimoa. Jordanista suureen mereen auringon laskun suuntaan annat sen, suuri meri rajaa. Kahdelle heimolle ja puolelle Manassen heimoa, Ruubenille ja Gadille antoi Mooses tuolla puolen Jordanin auringon nousun puolella, on antanut hänelle Mooses, Herran palvelija. Aroerista, joka on Arnonin virran rannalla, ja kaupungin, joka on laakson keskellä, ja koko Misorin Medebasta, Kaikki amorilaisten kuninkaan Sihonin kaupungit, joka hallitsi Hesbonissa Ammonin poikien rajoihin asti, Ja Galaaditis ja Gesirin rajat ja maakatilaisten alueet, koko Hermon-vuori ja koko Basanitis Achaan asti, Koko Og:n valtakunnan Basanissa, joka hallitsi Astarotissa ja Edreissä.

Tämä oli jätetty jäljelle jättiläisistä, ja Mooses löi hänet ja tuhosi hänet. Ja Israelin pojat eivät tuhonneet gesiria, makatia ja kanaanilaista, ja Gesirian kuningas ja makati asuivat Israelin poikien keskuudessa tähän päivään asti.

Paitsi Leevin heimolle ei annettu perintöosaa. Herra, Israelin Jumala, on heidän perintöosansa, niin kuin Herra sanoi heille. Ja tämä on jako, jonka Mooses jakoi Israelin pojille Mooabin Araabotin tasangolla tuolla puolen Jordania, Jerikon kohdalla.

Ja Mooses antoi Ruubenin sukukunnalle heidän klaaniensa mukaan. Ja heidän rajansa ulottuivat Aroerista, joka on Arnonin laakson reunalla, ja kaupunki, joka on Arnonin laaksossa, ja koko Misor, Hesboniin asti, ja kaikki kaupungit, jotka ovat Misorissa, ja Daibon, ja Bamoth Baal, ja Meelbothin talo, ja Bashan, ja Bamoth, ja Mephaath ja Kiriathaim ja Sebama, ja Serada, ja Siion Enabin vuorella, ja Beth-peor ja Asedoth-Phasga ja Baiththaseinoth, Ja kaikki Misorin kaupungit ja koko amorilaisten kuninkaan Sihonin kuningaskunta, jonka Mooses löi, sekä hänet että Midianin johtajat: Evin, Robokin, Sourin, Ourin ja Roben, Sionin hallitsijan kaadetut, ja Sionin asukkaat.

Ja he tappoivat näkijä Balaamin, Beorin pojan, käännekohdassa.

Ruubenin rajat tulivat olemaan Jordan rajana, tämä on Ruubenin poikien perintö heidän sukujensa mukaan, heidän kaupunkinsa ja heidän maatilansa.

Mooses antoi Gadin pojille heidän sukujensa mukaan. Ja heidän rajansa olivat Jaser, kaikki Gileadin kaupungit ja puolet ammonilaispoikien maasta Arabaan asti, joka on Aradin kohdalla. Ja Hesebonista Arabothiin Massefan mukaan, ja Botanim ja Maan Daibonin rajoille asti. ja Enadom ja Othargai ja Bainthanabra ja Sokchotha ja Saphan ja Sihonin, Heshbonin kuninkaan, jäljellä oleva valtakunta, ja Jordan merkitsee rajan Chinneretin meren osaan asti Jordanin tuolla puolen idästä. Tämä on Gadin poikien perintö heidän sukukuntiansa ja heidän kaupunkiansa mukaan. Heidän sukukuntiansa mukaan he kääntävät niskansa vihollistensa edessä, koska heidän kaupunkinsa ja maatilansa jaettiin heidän sukukuntiansa mukaan.

Ja Mooses antoi puolelle Manassen heimua heidän klaaniensa mukaan. Ja heidän rajansa ulottuivat Maanista, ja koko Bashanin kuningaskunta, ja koko kuningas Ogin Bashanin kuningaskunta, ja kaikki Jairin kylät, jotka ovat Bashanissa, kuusikymmentä kaupunkia. Ja puolet Gileadista, ja Astarotissa ja Edreissä, Ogin valtakunnan kaupungit Basanissa, Makirin pojille, Manassen pojille, ja puolelle Makirin pojista, Manassen pojista, heidän sukujensa mukaan. Nämä ovat ne, jotka Mooses jakoi perinnöksi tuolla puolen Jordanin Moabin Arabotissa, tuolla puolen Jordanin, Jerikon kohdalla idän puolella.

14

Ja nämä ovat ne, jotka jakoivat perinnön Israelin pojille Kanaanin maassa, joille jakoivat perinnöksi heille pappi Eleasar ja Joosua, Nunin poika, ja Israelin poikien heimojen isien hallitsijat. Arpojen mukaan he perivät sen, niin kuin Herra oli käskenyt Joosuan kautta yhdeksälle heimolle ja puolelle heimoa. Jordanin tuolta puolen. Ja leeviläisille hän ei antanut perintöosaa heidän keskuudessaan, Koska Joosefin pojat olivat kaksi heimoa, Manasse ja Efraim, eikä leeviläisille annettu osuutta maassa, vaan ainoastaan kaupungit asuttaviksi ja niiden laidunmaat heidän karjalleen. Sillä tavalla kuin Herra käski Moosekselle, niin tekivät Israelin pojat ja jakoivat maan.

Ja Juudan pojat lähestyivät Joosuaa Gilgalissa, ja Kaaleb, Jefunnen poika, kenissiläinen, sanoi hänelle: Sinä tiedät sen sanan, jonka Herra puhui Moosekselle, Jumalan miehelle, minusta ja sinusta Kaades-Barneassa. Neljäkymmentä vuoden ikäinen olin, kun Mooses, Jumalan palvelija, lähetti minut Kades-Barneasta vakoilemaan maata, ja vastasin hänelle hänen mielensä mukaisesti. Veljeni, jotka nousivat kanssani, muuttivat kansan sydämen, mutta minä olin täysin päättänyt seurata Herraa, Jumalaani. Ja Mooses vannoi sinä päivänä sanoen: Maa, jonka päälle astuit, tulee olemaan sinun perintöosanasi ja lastesi ikuisesti, koska olet omistautunut seuraamaan Herraa, meidän Jumalaamme. Ja nyt Herra on ravinnut minua sillä tavalla kuin hän sanoi, tämä neljäskymmenes ja viides vuosi siitä, kun Herra puhui tämän sanan Moosekselle, ja Israel kulki autiomaassa, ja nyt katso, minä olen tänään kahdeksankymmentäviisi vuotta vanha. Olen vielä tänään yhtä vahva kuin silloin, kun Mooses

lähetti minut, samoin olen vahva nyt lähtemään ja menemään sotaan. Ja nyt pyydän sinulta tätä vuotta, kuten Herra sanoi sinä päivänä, että sinä olet kuullut tämän sanan sinä päivänä, mutta nyt Anakim ovat siellä, linnoitettuja ja suuria kaupunkeja, jos siis Herra on kanssani, tuhoan heidät, kuten Herra sanoi minulle.

Ja Joosua siunasi häntä ja antoi Hebronin Kalebille, Jefunnen pojalle, Kenazin pojalle perintönä. Tämän tähden Hebron tuli Kalebille, Jefunnen Kenissiläisen pojalle, perintöosaksi tähän päivään asti, koska hän seurasi Herran, Israelin Jumalan, käskyä. Mutta Hebronin nimi oli aiemmin Argob-kaupunki, anakimilaisten metropoli, ja maa sai rauhan sodasta.

15

Ja Juudan heimon rajat tulivat heidän klaaniensa mukaan Idumean rajoista alkaen Sinin autiomaasta Kadekseen saakka etelään päin.

Ja heidän rajansa ulottuivat etelästä suolameren osaan asti, harjanteesta, joka johtaa etelään. Ja se kulkee Akrabinin nousun kohdalla, kiertää Senan, nousee etelästä Kades-Barneen, menee Hetsronin kautta, nousee Addariin ja menee länteen Kadekseen. ja se menee ulos Salmonaan ja kulkee läpi Egyptin laaksoon asti, ja sen rajojen ulospääsy tulee olemaan merelle, tämä on heidän rajansa etelästä.

Ja rajat idästä: koko Suolameri Jordaniin asti. Ja heidän rajansa pohjoisesta, meren harjanteelta ja Jordanin osasta. Raja nousee Bethaglaamiin, kulkee pohjoisesta Betharabaan ja nousee Ruubenin pojan Baionin kivelle. Ja raja nousee Akorin laakson neljännelle osalle ja laskeutuu Gilgaliin, joka on vastapäätä Adummimin solaa, joka on laakson eteläpuolella, ja kulkee Auringon lähteen veden luo, ja sen ulospääsy tulee olemaan Rogelin lähde. Ja raja nousee Ennomin rotkoon, jebusilaisen selän yläpuolelle etelästä – tämä on Jerusalem – ja raja kulkee vuoren huipulle, joka on Ennomin rotkon edessä merta kohti, joka on Refaimin maan osassa pohjoisessa. Ja raja kulkee vuoren huipulta Nafthon vesilähteelle, ja kulkee Efronin vuorelle, ja raja johtaa Baaliin, joka on Jarimin kaupunki. Ja raja kiertää Baalista merelle ja kulkee ohi Assar-vuoreen Jarin-kaupungin selän takaa pohjoisesta, tämä on Chaslön, ja laskeutuu alas auringon kaupunkiin ja kulkee ohi etelään, Ja raja kulkee Ekronin selän mukaan pohjoiseen, ja rajat menevät Sukkotiin, ja rajat ohittavat etelään ja menevät Libnaan, ja rajojen päätepiste on merellä, Ja heidän rajansa merestä, suuri meri merkitsee rajan. Nämä ovat Juudan jälkeläisten rajat ympärillä heidän sukujensa mukaan.

Ja Kalebille, Jefunnen pojalle, annettiin osa Juudan poikien keskellä Jumalan käskyn kautta, ja Joosua antoi hänelle Arbokin kaupungin, Anakin pääkaupungin; tämä on Hebron. Ja Kaleb, Jefunnen poika, hävitti sieltä Anakin kolme poikaa: Sesain, Talmain ja Ahimanin. Ja Kaleb meni sieltä ylös niiden kimppuun, jotka asuivat Debirissä, mutta Debirin nimi oli

aikaisemmin Kirjoitusten kaupunki.

Ja Kaleb sanoi: Joka ottaa ja valloittaa Kirjainten kaupungin ja ottaa sen haltuunsa, hänelle annan tyttäreni Aksan vaimoksi. Ja Gotoniel, Kenezin poika, Kalebin veli, otti sen, ja hän antoi hänelle tyttärensä Askan vaimoksi. Ja tapahtui, kun hän lähti, että hän neuvotteli hänen kanssaan sanoen: Pyydän isältäni pellon. Ja hän huusi aasista, ja Kaleb sanoi hänelle: Mikä sinulla on? Ja hän sanoi hänelle: Anna minulle siunaus, sillä olet antanut minut Negebin maahan, anna minulle Bothanis. Ja hän antoi hänelle ylemmän Gonathlahn ja alemman Gonathlahn.

Tämä on Juudan poikien heimon perintö. Heidän kaupunkinsa tulivat Juudan jälkeläisten heimon rajoille Edomin rajalla autiomaassa, ja Baseeleel ja Ara ja Hazor ja Ikam, ja Regma, ja Arouel ja Kades, ja Asorionain ja Mainam, ja Balmaana ja niiden kylät Ja kaupungit Asheron – tämä on Hazor. ja Sin, ja Salma, ja Moladah, ja Seri ja Baalat, ja Kholaseola ja Beerseba ja niiden kylät ja niiden maatilat, Bala, ja Bakok, ja Asom, ja Elboudad, Bethel ja Hormah ja Ziklag, Macharim ja Sethennak Ja Labos, ja Sale, ja Eromoth, kaksikymmentäyhdeksän kaupunkia, ja niiden kylät.

Tasangolla Ashtaol, Zorah ja Eshtaol. Ja Ommeltu ja Venytetty ja Iluthoth ja Kätilö, ja Jermouth, ja Odollam, ja Membra, ja Saocho ja Iazeka, ja Sakarim ja Gadera ja niiden maatilat, neljätoista kaupunkia ja niiden kylät. Seneh, Adasan ja Magadalgad, ja Dalad, ja Maspha ja Iachareel, ja Basedoth, ja Ideadalea, ja

Chabra, ja Maches, ja Maachos, ja Gedor, ja Bagadiel, ja Noman, ja Machedan, kuusitoista kaupunkia, ja niiden kylät, Lebna ja Ithak ja Enoch, ja Iana ja Nasib, ja Keilam, ja Akiezi, ja Kezib, ja Bathesar, ja Ailom, kymmenen kaupunkia, ja niiden kylät, Ekron ja sen kylät ja niiden maatilat, Ekronista Gemnaan, ja kaikki ne jotka ovat Asedothin lähellä, ja niiden kylät, Asiedoth ja sen kylät ja sen maatilat, Gaza ja sen kylät ja sen maatilat Egyptin virtaan asti, ja suuri meri muodostaa rajan.

Ja vuoristossa Samir, Jether ja Socoh, ja Virtaava ja Kirjoitusten kaupunki, tämä on Debir, ja Anon, ja Into, ja Manna ja Aisam ja Gosem ja Halu ja Hanna ja Gilom, yksitoista kaupunkia ja niiden kylät Airem, Remna ja Soma, ja Jemain, ja Baethachu, ja Phakoua, ja Euma, ja kaupunki Arbok, tämä on Hebron, ja Sorath: yhdeksän kaupunkia ja niiden maatilat, Maon, ja Karmel, ja Ziph, ja Juttah, ja Jariel, Arikam ja Zakanaim ja Gibeaa ja Timna, yhdeksän kaupunkia, ja niiden kylät Ailoua ja Bethzur ja Geddon, ja Magaroth ja Bethanam ja Thekoum, kuusi kaupunkia ja niiden kylät, Kiriath-baal, tämä on Jarimin kaupunki, ja Sotheba: kaksi kaupunkia ja niiden maatilat. Ja Baddargeis, ja Tharabaam ja Ainon. Ja Aiochioza ja Naflazon ja Sadonin kaupungit ja Arkades, seitsemän kaupunkia, ja niiden kylät.

Ja jebusilainen asui Jerusalemissa, eivätkä Juudan pojat kenneet tuhoamaan heitä, ja jebusialaiset asuivat Jerusalemissa tähän päivään asti.

16

Ja Joosefin poikien rajat tulivat olemaan Jordanista Jerikon kohdalta idästä, ja ne nousevat Jerikosta vuoristoon, autiomaahan, Beeteliin Luusaan. Ja se menee Beeteliin ja kulkee Ahatarotin rajojen kautta. Ja se kulkee meren yli Aptalimin rajoille asti alisen Baithoronin rajoihin, ja niiden ulospääsy on merellä. Ja Joosefin pojat, Efraim ja Manasse, perivät.

Ja Efraimin poikien rajat tulivat heidän sukukuntiensa mukaan, ja heidän perintönsä rajat tulivat idästä Atarotista ja Erokista aina Ylä-Bethoroniin ja Gazaraan. Ja rajat tulevat meren ääreen Ikašmoniin pohjoisesta, Kuumista, kiertää itään Thenasaan ja Sellesiin, ja ohittaa idästä Ianokaan. Ja Machoon ja Atarothiin ja niiden kyliin, ja tulee Jericon luo ja menee ulos Jordanille. Ja Hautahaudasta rajat kulkevat merelle Kelkanaan, ja heidän ulospääsynsä on merelle; tämä on Efraimin heimon perintö heidän sukukuntiensa mukaan.

Ja kaupungit, jotka erotettiin Efraimin pojille Manassen poikien perintöosan keskeltä, kaikki kaupungit ja niiden kylät. Ja Efraim ei tuhonnut kanaanilaista, joka asui Gazerissa, ja kanaanilainen asui Efraimissa tähän päivään asti, kunnes farao, Egyptin kuningas, nousi ja valloitti sen ja poltti sen tulella, ja he lävistivät kanaanilaiset ja perissiläiset ja Gazerissa asuvat, ja farao antoi sen myötäjäisinä tyttärelleen.

17

Ja Manassen poikien heimon rajat tulivat, koska tämä oli esikoinen Joosefille, Makirille, Manassen esikoiselle, Gileadin isälle, sillä hän oli sotamies Gileadissa ja Basanissa. Ja tapahtui Manassen jäljelle jääneille pojille heidän sukujensa mukaan: Iezerin pojille, Kelezin pojille, Iezielin pojille, Sykhemin pojille, Symarimin pojille ja Oferin pojille; nämä olivat miehiä heidän sukujensa mukaan.

Ja Salpaadilla, Opherin pojalla, ei ollut poikia vaan tyttäriä, ja nämä olivat Salpaadin tyttärien nimet: Maala, Noua, Egla, Melcha ja Thersa. Ja he seisoivat pappi Eleasarin edessä ja Joosuan edessä ja hallitsijoiden edessä sanoen: Jumala käski Mooseksen käden kautta antaa meille perintöosan meidän veljemme keskellä. Ja heille annettiin Herran käskyn kautta arpa heidän isänsä veljien keskuudessa. Ja heidän köytensä ulottui Anassasta ja Labekin tasangolta Gileadin maasta, joka on tuolla puolen Jordania, Koska Manassen poikien tyttäret perivät perintöosan veljiensä keskellä, Gileadin maa tuli Manassen jäljelle jääneille pojille.

Ja Manassen poikien rajat tulivat Delehanathiin, joka on Anathin poikien edessä, ja ne menevät rajoille Jaminiin ja Jassibiin Taphthoth-lähteelle. Manassehille se kuuluu, ja Tafet Manassehin rajoilla Efraimin pojille. Ja rajat tulevat alas Karanin rotkoon etelään Jarielin rotkoa kohti, terebintti

Efraimille Manassen kaupungin välissä, ja Manassen rajat pohjoisessa virtaan, ja sen ulospääsy tulee olemaan meri Etelästä Efraimille ja pohjoisessa Manasselle, ja meri tulee heidän rajoikseen, ja he kohtaavat Aserin pohjoisessa ja Isaskarin idässä. Ja Manasselle tulee olemaan Isaskarissa ja Asserissa Baitan ja sen kylät, ja Dorin asukkaat ja sen kylät, ja Megiddon asukkaat ja sen kylät, ja kolmas osa Maphetasta ja sen kylät.

Ja Manassen pojat eivät kenneet hävittämään näitä kaupunkia, ja kanaanilainen alkoi asua tässä maassa. Ja tapahtui, että kun Israelin pojat voimistuivat, he tekivät kanaanilaiset alamaisiksi, mutta he eivät tuhonneet heitä täysin.

Joosefin pojat vastasivat Joosualle sanoen: Miksi annoit meille vain yhden arpaosan ja yhden mitatun alueen? Me olemme suuri kansa, ja Jumala on siunannut meitä. Ja Joosua sanoi heille: Jos olette suuri kansa, menkää ylös metsään ja raivatkaa itsellenne, jos Efraimin vuoristo ahdistaa teitä. Ja he sanoivat: Efraimin vuoristo ei miellytä meitä, ja kanaanilaisilla, jotka asuvat siellä Beet-Seanissa ja sen kylissä Jisreelin laaksossa, on valittuja hevosia ja rautaa. Ja Joosua sanoi Joosefin pojille: Jos olet suuri kansa ja sinulla on suuri voima, sinulle ei tule vain yksi arpaosa, Sillä metsikkö tulee olemaan sinun, koska se on metsikkö ja sinä raivatat sen, ja se tulee olemaan sinun, ja kun sinä tuhoat kanaanilaisen täysin, vaikka hänellä on valittuja hevosia, sinä näet olet häntä voimakkaampi.

18

Ja koko Israelin poikien seurakunta kokoontui Siiloon, ja he pystyttivät sinne todistuksen teltan, ja maa oli kukistettu heidän edessään.

Ja jäljelle jäivät Israelin pojat, jotka eivät olleet perineet, seitsemän heimoa. Ja Joosua sanoi Israelin pojille: Kuinka kauan te viivyttelette ottamasta omaksenne sitä maata, jonka Herra, meidän Jumalamme, on antanut? Antakaa kolme miestä jokaisesta heimosta, ja he nouskoot ja kulkekoot maan läpi ja kuvatkoot sen minun edessäni, niin kuin on tarpeellista jakaa se. Ja he kulkivat hänen luokseen. Ja hän jakoi heille seitsemän osuutta. Juuda asettaa heille rajan etelästä, ja Joosefin pojat asettavat heille rajan pohjoisesta. Mutta te jakakaa maa seitsemään osaan ja tuokaa ne tänne minulle, ja minä heitän teille arpaa Herran, meidän Jumalamme edessä. Sillä Leevin pojilla ei ole osaa teidän keskuudessanne, sillä Herran pappisvirka on heidän osansa, ja Gaad ja Ruuben ja puolet Manassen heimosta ottivat perintöosansa tuolla puolen Jordanin idässä, jonka Mooses, Herran palvelija, antoi heille.

Ja miehet nousivat ja menivät, ja Joosua käski miehille, jotka menivät kartoittamaan maata, sanoen: Menkää ja kartoittakaa maa, ja tulkaa minun luokseni, ja täällä minä tuon esiin teille arpaosan Herran edessä Silossa. Ja he menivät ja kulkivat maan läpi, ja he näkivät sen ja kirjoittivat sen seitsemään osaan

kaupunkien mukaan kirjaan, ja he toivat sen Joosualle. Ja Joosua heitti heille arpaa Silossa Herran edessä.

Benjaminin heimon arpa tuli ensimmäisenä ulos heidän klaaniensa mukaan, ja heidän arpansa rajat sijoittuivat Juudan jälkeläisten ja Joosefin jälkeläisten väliin.

Ja heidän rajansa tulivat pohjoisesta, Jordanista. Rajat nousevat Jerikon selän mukaan pohjoisesta ja nousevat vuorelle merta kohti, ja sen ulospääsy on Mabdaritin autiomaalle Bethoniin. Ja raja kulkee sieltä Luuzan läpi Luuzan selän yli sen eteläpuolelta, tämä on Baitheel, ja raja laskeutuu Maataroob Orekhiin vuoristoon, joka on alempana Baithoroonin eteläpuolella.

Ja raja kulkee läpi ja ohittaa sen osan, joka katsoo merta kohti etelästä, vuorelta Bait Horonin eteläpuolelle, ja sen ulospääsy on Kirjat Baaliin, joka on Kirjat Jearim, Juudan jälkeläisten kaupunki. Tämä on läntinen osa.

Ja osa etelään päin Kariath Baalin osasta, ja raja kulkee Gasiniin Naphton vesilähteelle. Ja rajat tulevat alas osalle, tämä on Sonnamin laakson edustalla, joka on osa Emek Refaimia pohjoisesta, ja tulee alas Gaienna jebusailaisten selän päälle etelästä, tulee alas Rogelin lähteelle. Ja se kulkee Betsemeksen lähteen kautta ja ohittaa Galilotin, joka on vastapäätä Etamin nousua, ja laskeutuu alas Ruubenin poikien Boonin kivelle, ja kulkee Betarabahn selän mukaan pohjoisesta ja laskeutuu rajoille meren selkäpuolelle pohjoisesta Ja rajojen ulostulo tulee

olemaan Suolameren harjulla pohjoisessa Jordanin osassa etelästä; nämä ovat rajat etelästä.

Ja Jordan merkitsee rajan idän puolelta. Tämä on Benjaminin jälkeläisten perintöosa, sen rajat yltympäri sukujensa mukaan.

Ja Benjaminin poikien kaupungit tulivat heidän sukujensa mukaan: Jeriko ja Bethegai ja Amekasis, ja Baithabara, Sarai ja Besana ja Aien, ja Phara ja Ephratha, ja Karafah ja Kefirah ja Moni ja Gabah, kaksitoista kaupunkia ja niiden kylät, Gibeon, Ramah ja Beeroth, ja Massema, ja Miron ja Amoke, ja Phira, Kaphan, Nakan, Zelekan ja Thareela Ja Jebus, tämä on Jerusalem, ja Gabaoth, Jarim, kolmetoista kaupunkia ja niiden kylät, tämä on Benjaminin poikien perintöosa heidän sukujensa mukaan.

19

Ja toinen arpa meni Simeonin pojille, ja heidän perintönsä tuli Juudan poikien perintöosien väliin. Ja heidän arpaosakseen tuli Beerseba, Samaa ja Moladah, ja Arsola, Bola ja Jason ja Erthoula, ja Suunnitelmat ja Horma, ja Sicelac, ja Baithmachereb ja Sarsusin, ja Bataroth ja niiden pellot, kolmetoista kaupunkia ja niiden kylät. Eremmon ja Thalcha ja Jether ja Asan, neljä kaupunkia ja niiden kylät Heidän kaupunkiansa ympärillä Balekiin asti matkustavien Bameth etelään päin, tämä on Simeonin poikien heimon perintö heidän sukujensa mukaan.

Juudan arvasta tuli Simeonin poikien heimon perintöosa, koska Juudan poikien osa oli suurempi kuin heidän omansa, ja Simeonin pojat saivat perintöosansa heidän arvansa keskeltä.

Ja kolmas arpa meni Sebulonille heidän sukukuntiansa mukaan. Heidän perintönsä rajat tulevat olemaan Esedekgola, heidän rajansa. meri ja Magelda, ja se yhdistyy Betharabahissa rotkoon, joka on Jeknamin edessä. Ja se palasi Seddoukista vastapäätä idästä Beth shemeshin rajoille Chaseloth aithin luokse, ja kulkee Dabirothin kautta, ja nousee ylös Phanggaita kohti. Ja sieltä se kiertää vastakkaiselta puolelta itään päin Geben kautta Katasemin kaupunkiin, ja kulkee läpi Remmonan Matharaozaan. Ja rajat kiertävät pohjoisen kautta Hamatiin, ja niiden ulospääsy tulee olemaan Sifronissa, ja Katanath, ja Nabaal, ja Symoon, ja Jericho, ja Baithman. Tämä on Sebulonin poikien sukukunnan perintö heidän sukujensa mukaan, kaupungit ja niiden kylät.

Ja Issakarille tuli neljäs arpa. Ja heidän rajansa olivat Iaziel ja Chasaloth ja Sunam, ja Agis, Siona, Reeroth ja Anachereth ja Dabiron, ja Kison, ja Rebes, Ja Remmas, ja Ieon, ja Tomman, ja Aimarek ja Bersaphes. Ja rajat kohtaavat Gathborissa ja Salimissa meren suunnalla ja Beth-shemeshissä, ja hänen rajojensa ulospääsy on Jordan. Tämä on Isaskarin poikien heimon perintö heidän sukujensa mukaan, heidän kaupunkinsa ja kylänsä.

Ja viides arpa lankesi Asserille heidän sukujensa mukaan. Ja

heidän rajansa olivat Exeleketh ja Aleph ja Baithok ja Keaph. ja Elimelech, ja Ammiel, ja Maasah, ja se yhdistyy Karmeliin meren suunnalla, ja Siioniin, ja Labanathiin. Ja se palaa auringon noususta ja Baitegenetistä, ja yhdistyy Sabuloniin ja Ekgaihin, ja Ftaieliin pohjoiseen, ja tulee Saftaibaitmen rajoihin, ja Inaeliin, ja kulkee läpi Kobamasoneliin. Ja Elbon, ja Raahab, ja Ememaon, ja Kanthan asti suuren Sidonin. Ja rajat palaavat Ramaan ja Masplassat-lähteelle saakka ja tyrolaisten luokse, ja rajat palaavat Jasiphiin, ja sen ulospääsy on meri ja Apoleb ja Echozob. ja Archob, Aphek ja Rhaau Tämä on Asserin poikien heimon perintö heidän klaaniensa mukaan, kaupungit ja heidän kylänsä.

Ja Naftalille tuli kuudes arpaosa. Ja heidän rajakseen tuli Moolam, Mola, Besemiin, Arme, Nabok ja Iephthamai Dodamiin asti, ja hänen läpikulkunsa oli Jordan. Ja raja palaa meren puolelle Aththaborissa, ja kulkee sieltä Iakanaan, ja yhdistyy Sebuluniin etelästä, ja Asser yhdistyy meren puolella, ja Jordan auringon noususta.

Ja tyrolaisten linnoitetut kaupungit: Tyros ja Omathadaketh ja Kenereth, ja Armath, ja Arael ja Asor, ja Kades ja Assari ja Asorin lähde, ja Keroe, ja Megalaarim, ja Baiththame ja Thessamys. Tämä on Naftalin jälkeläisten heimon perintö.

Ja Danille tuli seitsemäs arpa. Ja heidän rajansa olivat Sarath ja Asa ja Sammauksen kaupungit ja Salamis, ja Ammon, ja Silatha, ja otettuaan Timnahin ja Ekronin, ja Alkatha, Begeton ja

Gebeelan ja Azor, ja Banaibakat ja Gethremmon, ja mereltä Haukkain raja Joppan lähellä. Tämä on Danin jälkeläisten heimon perintö heidän sukujensa mukaan, heidän kaupunkinsa ja kylänsä.

Ja Danin pojat menivät ja sotivat Lakisia vastaan, ja valtasivat sen, ja löivät sen miekan terällä, ja asettuivat siihen asumaan ja kutsuivat sen nimen Lasendaniksi.

Ja he menivät ottamaan haltuunsa maan heidän rajojensa mukaan, ja Israelin pojat antoivat arpaosan Joosualle, Nuunin pojalle, heidän keskuuteensa. Jumalan käskyn kautta he antoivat hänelle kaupungin, jonka hän pyysi, Thamnasarachin, joka on Efraimin vuoristossa, ja hän rakensi kaupungin ja asui siinä.

Nämä ovat ne jaot, jotka pappi Eleasar ja Joosua, Nunin poika, ja perhekuntien päämiehet Israelin heimoissa antoivat perintönä arpojen mukaan Silossa Herran edessä, todistuksen teltan ovien luona, ja he menivät ottamaan haltuunsa maan.

20

Ja Herra puhui Joosualle sanoen Puhu Israelin pojille sanoen: antakaa turvapaikkakaupungit, jotka sanoin teille Mooseksen kautta. Turvapaikkana murhaajalle, joka löi sielun tahattomasti, ja kaupungit tulevat olemaan teille turvapaikkana, eikä

murhaaja kuole veren kostajan toimesta, ennen kuin hän seisoo seurakunnan edessä tuomiota varten.

Ja hän erotti Kadesin Galileassa Naftalin vuoristossa, ja Sikemin Efraimin vuoristossa, ja Arbokin kaupungin, joka on Hebron, Juudan vuoristossa.

Ja tuolla puolella Jordania hän antoi Bosorin autiomaassa tasangolla Ruubenin heimosta, ja Aremothin Gileadissa Gadin heimosta, ja Gaulonin Basanissa Manassen heimosta.

Nämä ovat kaupungit, jotka on kutsuttu Israelin pojille ja muukalaiselle, joka asuu heidän luonaan, paetakseen sinne jokaisen, joka lyö sielun tahattomasti, jotta hän ei kuolisi verikostajan kädessä, kunnes hän asetetaan seurakunnan eteen tuomioon.

21

Ja Leevin poikien päällikköisät lähestyivät pappi Eleasaria ja Nuunin poikaa Joosuaa sekä Israelin heimojen perheiden päällikköjohtajia, Ja sanoin heille Siilossa Kanaanin maassa sanoen: Herra käski Mooseksen kautta antaa meille kaupunkeja asuttaviksi ja laidunmaat karjallemme. Ja Israelin pojat antoivat leeviläisille Herran käskyn kautta kaupungit ja niiden laidunmaat perintöön jakamisessa.

Ja arpa meni ulos Kaahtin kansalle, ja Aaronin pojille, papeille, leeviläisille, tuli arvalla kolmetoista kaupunkia Juudan heimosta ja Simeonin heimosta ja Benjaminin heimosta.

Ja Kahatin jäljelle jääneet pojat saivat Efraimin heimasta ja Danin heimasta ja puolesta Manassen heimasta arvalla kymmenen kaupunkia.

Ja Gersonin pojille annettiin Isaskarin heimasta ja Asserin heimasta ja Naftalin heimasta ja puolesta Manassen heimasta Basanissa kolmetoista kaupunkia.

Ja Merarin pojille heidän klaaniensa mukaan annettiin arvalla Ruubenin heimosta ja Gadin heimosta ja Sebulonin heimosta kaksitoista kaupunkia.

Ja Israelin pojat antoivat leeviläisille kaupungit ja niiden laidunmaat, sillä tavalla kuin Herra oli käskenyt Moosekselle, arvalla.

Ja Juudan poikien heimo ja Simeonin poikien heimo sekä Benjaminin poikien heimo antoivat nämä kaupungit, ja ne nimettiin Aaronin pojille Kaatin suvusta Leevin poikien joukosta, koska heille tuli arpa. Ja hän antoi heille Kariatharboksen, enakkilaisten pääkaupungin – tämä on Hebron Juudan vuoristossa – mutta sen ympärillä olevat laidunmaat, Ja kaupungin pellot ja sen kylät antoi Joosua Jefunnen pojan Kaalebin pojille omistukseksi.

Ja Aaronin pojille hän antoi turvakaupungin murhaajalle, Hebronin ja sen kanssa erotetut alueet, sekä Lemnan ja sen luona olevat erotetut alueet. Ja Ailomin ja sille erotetut alueet, ja Teman ja sille erotetut alueet, Ja Naurua ja sen erotetut alueet, ja Debirin ja sen erotetut alueet, Ja Asa eristettyine alueineen, ja Tanu eristettyine alueineen, ja Betsemes eristettyine alueineen, yhdeksän kaupunkia näiltä kahdelta heimolta. Ja Benjaminin heimolta Gibeon ja sen laidunmaat, ja Gath ja sen laidunmaat, Ja Anatot laidunmaineen, ja Gamala laidunmaineen, neljä kaupunkia. Kaikki Aaronin poikien, pappien, kaupungit olivat kolmetoista.

Ja Kaatin poikien kansanryhmille, leeviläisille, jotka olivat jäljellä Kaatin pojista, heidän pappiensa kaupunki tuli Efraimin heimosta. Ja he antoivat heille turvakaupungin murhaajalle, Sikemin, ja sille erotetut alueet, ja Gasaran ja sille kuuluvat alueet, ja sille erotetut alueet, Ja Beet Horon ja sen erotetut kaupungit, neljä kaupunkia. Ja Danin heimosta Elkothaimin ja sen erotetut alueet, ja Gethedanin ja sen erotetut alueet, Ja Aijalon ja sen laidunmaat, ja Getheremmon ja sen laidunmaat, neljä kaupunkia. Ja puolesta Manassen heimeä Taanak laidunmaineen ja Iebatha laidunmaineen, kaksi kaupunkia. Kaikkiaan kymmenen kaupunkia laidunmaineen niille Kaathin poikien suvuille, jotka olivat jäljellä.

Ja Gersonin pojille, leeviläisille, puolesta Manassen puolikasta sukukuntaa kaupungit, jotka oli erotettu murhaajille: Gaulon Basanitidissa ja sen laidunmaat, ja Bosoran ja sen laidunmaat,

kaksi kaupunkia. Ja Issakharin heimosta Kisonin ja sen erotetut alueet, ja Debban ja sen erotetut alueet, Ja Remotin ja sille erotetut alueet, ja Kirjoitusten lähteen ja sille erotetut alueet, neljä kaupunkia. Ja Aserin heimosta Basellanin ja sen erotetut alueet, ja Dabbonin ja sen erotetut alueet, Ja Chelkat ja sen eristetyt alueet, ja Rahab ja sen eristetyt alueet, neljä kaupunkia. Ja Naftalin heimosta murhaajalle erotetun kaupungin, Kadeksen Galileassa, ja sen laidunmaat, ja Nemmatin ja sen laidunmaat, ja Themmonin ja sen laidunmaat, kolme kaupunkia. Kaikki Gershonin kaupungit heidän sukukuntiensa mukaan, kolmetoista kaupunkia.

Ja Merarin poikien kansalle, jäljelle jääneille leeviläisille, Sebulonin sukukunnasta Maan ja sen laidunmaat sekä Kades ja sen laidunmaat, Ja Sella ja sen laidunmaat, kolme kaupunkia. Ja tuolla puolen Jordania Jerikon kohdalla Ruubenin heimosta: turvapaikkikaupungin murhaajalle, Bosorin autiomaassa, Mison ja sen laidunmaat, sekä Jaserin ja sen laidunmaat. Ja Dekmon laidunmaineen, ja Mapha laidunmaineen, neljä kaupunkia. Ja Gadin heimosta turvapaikkana murhaajalle tarkoitettu kaupunki, ja Ramot Gileadissa ja sen laidunmaat, Kamin ja sen laidunmaat, ja Hesbonin laidunmaineen, ja Jaserin laidunmaineen, yhteensä neljä kaupunkia. Kaikki kaupungit Merarin pojille heidän sukukuntiensa mukaan, jotka olivat jäljellä Leevin heimosta, ja rajoiksi tuli kaksitoista kaupunkia.

Kaikki leeviläisten kaupungit Israelin poikien hallinnan keskellä, neljäkymmentäkahdeksan kaupunkia ja niiden

laidunmaat. Näiden kaupunkien ympärillä, kaupunki ja kaupungin ympärillä olevat laidunmaat kaikille näille kaupungeille,

Ja Herra antoi Israelille kaiken sen maan, jonka hän oli vannonut antavansa heidän isilleen, ja he ottivat sen perinnökseen ja asettuivat siihen asumaan. Ja Herra antoi heille levon joka puolelta, niin kuin hän oli vannonut heidän isilleen. Ei kukaan noussut heitä vastaan kaikista heidän vihollisistaan, kaikki heidän vihollisensa Herra antoi heidän käsiinsä. Ei yksikään kaikista niistä hyvistä sanoista, jotka Herra puhui Israelin pojille, epäonnistunut, vaan kaikki toteutui.

22

Silloin Joosua kutsui koolle Ruubenin pojat ja Gaadin pojat ja puolen Manassen heimoa, Ja hän sanoi heille: Te olette kuulleet kaiken, minkä Mooses, Herran palvelija, käski teille, ja te tottelitte minun ääntäni kaikessa, minkä hän käski teille. Ette ole hylänneet veljiänne näinä monina päivinä tähän päivään asti, vaan olette noudattaneet Herran, teidän Jumalanne, käskyä. Nyt Herra, meidän Jumalamme, antoi levon meidän veljillemme, niin kuin hän sanoi heille. Kääntykää siis nyt pois ja menkää teidän taloihinne ja teidän omistuksenne maahan, jonka Mooses antoi teille tuolla puolen Jordanin. Mutta noudattakaa erittäin tarkasti käskyjä ja lakia, jonka Mooses, Herran palvelija, käski meidän noudattaa: rakastaa Herraa, meidän Jumalaamme,

kulkea kaikilla hänen teillään, noudattaa hänen käskyjään ja olla kiintynyt häneen ja palvella häntä koko teidän mielestänne ja koko teidän sielustanne. Ja Joosua siunasi heidät ja lähetti heidät, ja he menivät koteihinsa.

Ja puolelle Manassen heimusta Mooses antoi maan Basanissa, ja toiselle puolelle Joosua antoi maan hänen veljiensä kanssa tuolla puolen Jordanin meren puolella, ja kun Joosua lähetti heidät heidän koteihinsa, hän siunasi heidät. Ja monien rikkauksin he lähtivät koteihinsa, ja hyvin paljon karjaa, ja hopeaa, ja kultaa, ja rautaa, ja paljon vaatteita – he jakoivat vihollisten saaliin veljiensä kanssa.

Ja Ruubenin pojat ja Gadin pojat ja puoli Manassen heimoa lähtivät israelilaisten luota Silosta Kanaanin maassa mennäkseen Gileadiin, heidän omistuksensa maahan, jonka he olivat perineet Herran käskyn mukaan Mooseksen kautta.

Ja he tulivat Jordanin Gileadiin, joka on Kanaanin maassa, ja Ruubenin pojat ja Gadin pojat ja puoli Manassen heimoa rakensivat sinne alttarin Jordanin rannalle, suuren alttarin nähtäväksi.

Ja Israelin pojat kuulivat sanottavan: Katso, Ruubenin pojat ja Gadin pojat ja puolet Manassen heimosta ovat rakentaneet alttarin Kanaanin maan rajoille Gileadiin, Jordanin toiselle puolelle Israelin lasten puolelta. Ja kaikki Israelin pojat olivat kokoontuneet Siloon, niin että he nousivat sotimaan heitä

vastaan.

Ja Israelin pojat lähettivät Rubenin poikien luo ja Gadin poikien luo ja puolen Manassen heimon poikien luo Gileadin maahan Pinehaan, ylipappi Aaronin pojan Eleasarin pojan. ja kymmenen johtajaa hänen kanssaan, yksi johtaja jokaisesta perheen talosta kaikista Israelin heimoista; perheiden talojen johtajat ovat Israelin tuhannen komentajia. Ja he saapuivat Ruubenin poikien luo ja Gadin poikien luo ja Manassen heimon puolikkaan luo Gileadin maahan, ja he puhuivat heille sanoen Näin sanoo koko Herran seurakunta: Mikä on tämä rikkomus, jonka te olette tehneet Israelin Jumalan edessä, kääntyen pois tänään Herrasta, rakentaen itsellenne alttarin, tullaksenne luopioiksi Herrasta? Eikö pieni meille ole Peorin synti, että emme ole puhdistuneet siitä tähän päivään asti? Ja tapahtui vitsaus Herran seurakunnassa. Ja te käännysitte pois tänään Herrasta, ja jos te lähdette pois tänään Herrasta, niin huomenna viha tulee koko Israelin päälle. Ja nyt, jos teidän omistuksenne maa on pieni, tulkaa yli Herran omistuksen maahan, jossa Herran telttä asuu, ja perikää osuutenne meidän keskuudessamme, mutta älkää tulko Jumalan kapinallisiksi, älkääkä luopuko Herrasta rakentamalla alttarin Herran, meidän Jumalamme, alttarin ulkopuolelle. Eikö Akar, Zeran poika, rikkonut pyhitettyjen esineiden suhteen, ja koko Israelin seurakunnan päälle tuli viha? Ja tämä yksi mies kuoli omassa synnissään.

Ja Ruubenin pojat, Gadin pojat ja puoli Manassen heimoa vastasivat ja puhuivat Israelin tuhannenpäälliköille sanoen

Jumala, Jumala Herra on, ja Jumala, Jumala itse tietää, ja Israel itse tulee tietämään: jos luopumuksessa olemme rikkoneet Herraa vastaan, älköön hän pelastako meitä tänä päivänä. Ja jos me rakensimme itsellemme alttarin luopuaksemme Herrasta, meidän Jumalastamme, uhrataksemme sen päällä polttouhreja, tehdäksemme sen päällä pelastusuhrin, niin Herra etsii sen.

Mutta varovaisuuden sanan vuoksi teimme tämän sanoen, jotta teidän lapsenne eivät huomenna sanoisi meidän lapsillemme: Mikä teillä on tekemistä Herran, Israelin Jumalan, kanssa? Ja Herra asetti rajan meidän ja teidän väliin, Jordanin, ja teillä ei ole osuutta Herraan, ja teidän poikanne vieraannuttavat meidän poikamme, jotta he eivät palvoisi Herraa. Ja me sanoimme tehdä näin: rakentaa tämä alttari, ei uhrilahjojen vuoksi eikä uhrien vuoksi, Mutta jotta tämä olisi todistuksena meidän ja teidän välillä, ja meidän sukupolvien välillä meidän jälkeemme, palvellaksemme Herraa hänen edessään meidän uhrilahjoillamme ja meidän uhrauksilla ja meidän pelastusuhrauksilla, eivätkä teidän lapsenne sanoisi meidän lapsillemme huomenna: Ei teillä ole osuutta Herraan. Ja me sanoimme: Jos koskaan tulee niin, että he puhuvat meille tai meidän sukupolvillemme huomenna ja sanovat: Katsokaa Herran alttarin kaltaisuutta, jonka meidän isämme tekivät – ei uhrilahjojen eikä uhrien vuoksi, vaan se on todistus teidän ja meidän välillämme sekä meidän poikiemme välillä. Älköön siis tulko meille kääntyä pois Herrasta tänä päivänä luopumalla Herrasta, niin että rakentaisimme alttarin hedelmäuhereille ja uhreille ja pelastusuhreille, paitsi Herran alttarin, joka on hänen

telttamajansa edessä.

Ja kun Pinehas, pappi, ja kaikki Israelin seurakunnan hallitsijat, jotka olivat hänen kanssaan, kuulivat sanat, jotka Ruubenin pojat ja Gadin pojat ja puolikas Manassen heimoa puhuivat, se miellytti heitä. Ja pappi Pinehas sanoi Ruubenin pojille ja Gadin pojille ja puolelle Manassen heimoa: Tänään olemme saaneet tietää, että Herra on kanssamme, koska ette ole tehneet rikkomusta Herran edessä, ja että olette pelastaneet Israelin pojat Herran kädestä. Ja Finehas, pappi, ja hallitsijat kääntyivät takaisin Ruubenin poikien luota ja Gadin poikien luota ja puolen Manassen heimon luota Gileadista Kanaanin maahan Israelin poikien luo, ja he vastasivat heille sanat. Ja se miellytti Israelin poikia, ja he puhuivat Israelin pojille, ja he siunasivat Israelin poikien Jumalaa, ja he sanoivat, etteivät he enää nousisi heitä vastaan sotaan hävittääkseen Ruubenin poikien ja Gadin poikien ja puolen Manassen heimon maata, ja he asuivat sen päällä.

Ja Joosua nimesi Ruubenin, Gadin ja Manassen puolen heimon alttarin, ja sanoi, että se on todistus heidän välillään, että Herra on heidän Jumalansa.

23

Ja tapahtui monien päivien jälkeen sen jälkeen, kun Herra antoi Israelille levon kaikilta hänen vihollisiltaan ympäriltä, ja Joosua

oli vanhempi, edennyt iässä. Ja Joosua kutsui koolle kaikki Israelin pojat ja heidän vanhimpain neuvostonsa ja heidän hallitsijansa ja heidän tuomarinsa ja heidän kirjurinsa, ja sanoi heille: Minä olen vanhentunut ja edennyt iässä, Te olette nähneet, mitä kaikkea Herra, meidän Jumalamme, teki kaikille näille kansoille meidän edessämme, sillä Herra, teidän Jumalanne, on se joka soti teidän puolestanne. Katsokaa, että olen heittänyt teille kansat, jotka ovat jääneet jäljelle teille, nämä perintöösina heimoillenne Jordanista lähtien – kaikki kansat, jotka olen täysin tuhonnut – ja suuresta merestä se rajaa auringon laskuun.

Herra, meidän Jumalamme, tuhoaa heidät kasvojemme edestä, kunnes he hukkuvat, ja lähettää heidän kimppuunsa villit pedot, kunnes hän tuhoaa heidät ja heidän kuninkaansa teidän kasvojenne edestä, ja te tulette perimään heidän maansa, niin kuin Herra, meidän Jumalamme, on teille puhunut. Olkaa siis erittäin vahvoja varjelemaan ja tekemään kaikki ne asiat, jotka on kirjoitettu Mooseksen lain kirjassa, jottette kääntyisi oikealle tai vasemmalle Jotta te ette menisi sisään näihin jäljelle jätettyihin kansoihin, ja heidän jumaliensa nimiä ei mainita teidän keskuudessanne, ettekä te palvelisi, ettekä kumartaisi niitä, Mutta te tulette takertumaan Herraan, meidän Jumalaamme, aivan kuten te olette tehneet tähän päivään asti. Ja Herra tuhoaa teidän kasvojenne edestä suuret ja vahvat kansat, eikä kukaan ole vastustanut meitä tähän päivään asti. Yksi teistä ajoi takaa tuhat, koska Herra, meidän Jumalamme, taisteli teidän puolestanne, aivan kuten hän sanoi meille.

Ja vartioikaa erittäin tarkasti rakastaa Herraa, meidän Jumalaamme. Jos te käännytte pois ja liitytte näihin jäljelle jääneisiin kansoihin, jotka ovat teidän kanssanne, ja teette avioliittoja heidän kanssaan, ja sekaannutte heihin ja he teihin, Tiedätte, että Herra ei enää tuhoa näitä kansoja teidän edestänne, ja ne tulevat teille ansoiksi ja kompastuskiviksi ja nauloiksi kantapäissänne ja nuoliksi silmissänne, kunnes tuhoudutte tästä hyvästä maasta, jonka Herra, teidän Jumalanne, antoi teille.

Mutta minä lähden pois tietä, niin kuin kaikki maan päällä olevat, ja te tulette tietämään sydämessänne ja sielussanne, että ei yksikään sana kaikista sanoista, jotka Herra meidän Jumalamme sanoi kaikista meille kuuluvista asioista, ole pudonnut, ei yksikään niistä ole epäonnistunut. Ja tapahtuu, että samalla tavalla kuin kaikki hyvät sanat, jotka Herra puhui teille, ovat tulleet toteutumaan, niin Herra Jumala tuo teidän päällenne kaikki pahat sanat, kunnes hän tuhoaa teidät pois tästä hyvästä maasta, jonka Herra antoi teille, siinä että te rikotte Herran meidän Jumalamme liiton, jonka hän käski meille, ja mentyänne palvelette muita jumalia ja kumarratte niitä.

24

Ja Joosua kokosi kaikki Israelin heimot Siiloon, ja hän kutsui koolle heidän vanhimpansa ja heidän kirjurinsa ja heidän

tuomarinsa, ja asetti heidät Jumalan eteen.

Ja Joosua sanoi kaikelle kansalle: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Joen tuolla puolen asuivat teidän isänne alusta alkaen, Terah, Abrahamin isä, ja Nahorin isä, ja he palvelivat muita jumalia. Ja otin teidän isänne Abrahamin tuolta puolen jokea ja johdin häntä koko maassa, ja lisäsin hänen siemenensä ja annoin hänelle Iisakin. Ja Iisakille annoin Jaakobin ja Eesaun, ja annoin Eesaulle Seirin vuoren perittäväksi hänelle, ja Jaakob ja hänen poikansa menivät alas Egyptiin, ja heistä tuli siellä suuri ja lukuisa ja voimakas kansa, ja egyptiläiset kohtelivat heitä huonosti. Ja minä löin Egyptiä merkeillä, jotka minä tein heidän keskuudessaan. Ja näiden jälkeen hän johdatti meidän isämme ulos Egyptistä, ja te menitte sisään punaiseen mereen, ja egyptiläiset ajoivat takaa meidän isiämme vaunuilla ja hevosilla punaiseen mereen. Ja me huusimme Herraa, ja hän antoi pilven ja pimeyden meidän ja egyptiläisten väliin, ja toi meren heidän päälleen ja peitti heidät, ja teidän silmänne näkivät kaiken, minkä Herra teki Egyptin maassa, ja te olitte autiomaassa useita päiviä.

Ja hän johti meidät amorilaisten maahan, jotka asuivat tuolla puolen Jordania, ja Herra luovutti heidät meidän käsiimme, ja te perisitte heidän maansa ja tuhositte heidät edestänne.

Ja Balak, Sipporin poika, Mooabin kuningas, nousi ja asettui taisteluun Israelia vastaan, ja lähetettyään hän kutsui Bileamin kiroamaan meitä. Ja Herra, sinun Jumalasi, ei halunnut tuhota

sinua, ja hän siunasi meitä siunauksin, ja pelasti meidät heidän käsistään, ja luovutti heidät. Ja te ylititte Jordanin ja tulitte Jerikoon, ja he taistelivat meitä vastaan, Jerikon asukkaat: amorilainen ja kanaanilainen ja perissiläinen ja hivviläinen ja jebusilainen ja heettiläinen ja girgasilainen, ja Herra luovutti heidät meidän käsiimme. Ja hän lähetti teidän edellänne herhiläisen, ja se karkoitti meidän edestämme kaksitoista amorilaisten kuningasta, ei sinun miekallasi eikä sinun jousellasi.

Ja hän antoi teille maan, jonka päällä te ette työskennelleet, ja kaupungit, joita te ette rakentaneet, ja te asettuitte niihin, ja viinitarhat ja oliivitarhat, joita te ette istuttaneet, niistä te syötte.

Ja nyt pelätkää Herraa ja palvelkaa häntä oikeudenmukaisuudessa ja vanhurskaudessa. Poistakaa vieraat jumalat, joita meidän isämme palvelivat tuolla puolen joen ja Egyptissä, ja palvelkaa Herraa. Jos ei miellytä teitä palvella Herraa, valitkaa itsellenne tänään, ketä palvelette: joko teidän isienne jumalia, niitä, jotka ovat tuolla puolen joen, tai amorilaisten jumalia, joiden maalla te asutte. Mutta minä ja minun taloni palvelemme Herraa, koska hän on pyhä.

Ja kansa vastasi ja sanoi: Älköön meille tulko mieleen jättää Herraa palvellaksemme muita jumalia. Herra, meidän Jumalamme, hän on Jumala, hän johdatti meidät ja meidän isämme ylös Egyptistä ja varjeli meidät kaikella tiellä, jolla kuljimme, ja kaikkien kansojen keskellä, joiden läpi ohitimme.

Ja Herra ajoi pois amorilaisen ja kaikki kansat, jotka asuivat maassa meidän edestämme, mutta myös me palvelemme Herraa, sillä tämä on meidän Jumalamme.

Ja Joosua sanoi kansalle: Te ette kykene palvelemaan Herraa, koska Jumala on pyhä, ja tämä kiivailevainen ei päästä irti teidän syntejanne ja laittomuustekojanne. Kun te hylkääte Herran ja palvelette muita jumalia, hän hyökkää ja vahingoittaa teitä ja kuluttaa teidät sen sijaan, että hän on tehnyt teille hyvää. Ja kansa sanoi Joosualle: Ei, vaan me palvelemme Herraa.

Ja Joosua sanoi kansalle: Te olette todistajia itseänne vastaan siitä, että te olette valinneet Herran palvellaksenne häntä. Ja nyt ottakaa pois ne vieraat jumalat, jotka ovat teidän keskuudessanne, ja suunnatkaa teidän sydämenne Herraa, Israelin Jumalaa, kohti. Ja kansa sanoi Joosualle: Me palvelemme Herraa ja kuulemme hänen äänensä.

Ja Joosua teki liiton kansan kanssa sinä päivänä, ja antoi heille lain ja tuomion Siilossa Israelin Jumalan teltan edessä. Ja hän kirjoitti nämä sanat Jumalan lakien kirjaan, ja otti suuren kiven, ja Joosua pystytti sen terebintin luona Herran edessä. Ja Joosua sanoi kansalle: Katso, tämä kivi tulee olemaan teille todistukseksi, sillä se on kuullut kaikki ne asiat, jotka Herra on puhunut hänelle, kun hän puhui teille tänään, ja tämä tulee olemaan teille todistukseksi viimeisinä päivinä, kun te toimitte väärin Herraa, minun Jumalaani, kohtaan. Ja Joosua lähetti kansan, ja he menivät kukin omalle paikalleen. Ja Israel palveli

Herraa kaikki Joosuan päivät ja kaikki niiden vanhinten päivät, jotka pitkittivät aikaa Joosuan jälkeen ja jotka näkivät kaikki Herran teot, jotka hän teki Israelille.

Ja tapahtui niiden jälkeen, että kuoli Joosua, Nunin poika, Herran palvelija, sadan kymmenen vuoden vanhana. Ja he hautasivat hänet hänen arpaosansa rajoille Thamnasarachissa Efraimin vuoristossa, Gileadin vuoren pohjoispuolella.

Ja Israelin pojat toivat Joosefin luut Egyptistä ja hautasivat ne Sikemiin, siihen pellon osaan, jonka Jaakob hankki sadalla lampaalla amorilaisilta, jotka asuivat Sikemissä, ja antoi sen Joosefille perintöosaksi.

Ja tapahtui näiden jälkeen, että Eleasar, Aaronin poika, ylipappi, kuoli, ja hänet haudattiin Gibeahiin, joka kuului hänen pojalleen Pinehaalle ja jonka hän oli antanut hänelle Efraimin vuoristossa.